

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Phil. 750^c

R. Chiles.

750^c

R. 6220

UNIVERSITEITSBIBLIOTH

900000068579

GUILIELMI IRHOVII
 A. L. M. Phil. Doct. & V. D. M. Eedeni
 DE
 PALINGENESIA VETERUM
 SEU
 METEMPSYCHOSI sic dicta PYTHAGORICA
 LIBRI III.
 QUIBUS

*Num Pythagoras Animarum humanarum de corpore uno
 in aliud corpus crassum vel Hominis vel Bruti &c. trans-
 migrationem adseruisse: atque hinc & Carnibus, &
 Fabis abstinuisse censeatur recte disquiritur.*

*Dein an Aegyptii, Chaldaei, Persae, Druidae Germani, Getae, Brach-
 manae, Empedocles, Plato, Pharisei, aliquae eandem tenuerint
 expenditur.*

*Tandem quid sibi voluerit decantata Metempsychosis, seu Palingenesia Py-
 thagorica: Quaeque Veterum illorum de Mentis humanae in hac vita, &
 post eandem conditione fuerit opinio investigatur.*

AMSTELODAMI,
 Apud HENRICUM VIERROOT. MDCCXXXIII.

Τὸτο δ' Πυθαγορικῆς αἰγωγῆς τὸ πέρας, ὅλως δὲ ὅλων ὑποπτέ-
 ρως γενέσθαι πρὸς τὴν τῶν θείων ἀγαθῶν μετάληψιν, ἢ ὅταν ὁ
 τῷ θανάτῳ καίρῳ ἵκηται, καταλιπόντες ἐπὶ γῆς τὸ θνητὸν σῶ-
 μα, καὶ τὴν τύχην φύσει ἀποδυσάμενοι, πρὸς τὴν ἑρμηνείαν πο-
 ρεῖται ὅπου ἑυζῶνοι οἱ τῶν φιλοσοφίας ἀγῶνι ἀγλῆται. *Atque
 hic quidem finis est Pythagoricæ disciplinæ, ut toti pe-
 nitus alati fiamus ad bonorum Divinorum perceptio-
 nem: ut cum mortis tempus instabit, relicto in terra
 mortali corpore, ejusque natura exuta, ad coeleste iter
 expeditiores fiant philosophicorum certaminum athleta.*

*EXCELLENTISSIMO ATQUE
ILLUSTRISSIMO COMITI,*
JOHANNI HENRICO
D E
WASSENAAR,

BARONI DE WASSENAAR, DOMINO DE OB-
DAM, HENS BROEK, SPIERDYK, WOCH-
MEER, ZUYDWYK, LAGE, KERNHEM
ETC. ETC. EQUITI ORDINIS IOHANNITICI,
HOLLANDIAE NOBILIUM SECUNDO, SU-
PREMI BELGARUM FOEDERATORUM SE-
NATUS MEMBRO SPECTATISSIMO, ACA-
DEMIAE LUGDUNO-BATAVAE CURATORI
PRIMO, REDITUUM ECCLESIASTICORUM
QUOS VICARII VOCANT EEDENORUM PA-
TRONO, ET COLLATORI ETC. ETC.

GUILIELMUS AB IRHOVEN F. P. P.

Uod ad aram Illustrissimi Nominis Tui
* 2 affe-

D E D I C A T I O.

affero munusculum , EXCELLENTISSIME COMES,
 levidens adeo fateor , adeo vile est , ut pro
 eo quo inter mortales emines Natalium , Dig-
 nitatis , Doctrinæ & Virtutis fastigio ac splen-
 dore haud immerito videri possim præsens aliquod
 Numen violare. Audebo tamen non meo quidem
 sed Tuo ingenio hoc quoque signo sincerum in-
 terioremque cultum meum & observantiam tes-
 tari. Postquam enim jam a longiori tempore
 magnitudinem eam animi qua lucet , quæ
 placidam adeo benignamque facilitatem semper
 spirat ut reverentis modestiam animet , experiri
 licuit non absque fiducia mihi agendum esse opi-
 nabar. Scilicet hoc quicquid est pretium ab Huma-
 nitate Tua accipiet ; & id omne magnum erit quod
 serena fronte suscipere non dedignaberis. Hæcque
 humillima confidentia est , GENEROSISSIME COMES,
 qua chartas hæc Nomni Tuo sacras esse velim.
 Quod

D E D I C A T I O.

Quod afferro natum ibi locorum est , ubi quantum Splendidissimæ Domui De Waffenaar jam a multo tempore sit obstricta res communis tam diu constabit quamdiu stabit eadem , Ædes item sacra , & quæ hac diuturnior ipsa Religio. Ubi quotannis novi Generosæ Tuæ Comitatis , Pietatis , Æquitatis ac Justitiæ fulgores refulgent , suavique lumine bonorum oculos trahunt , & reficiunt. Ubi & me immeritum luculentissimis benevolentia argumentis tam varie excipere dignata est jugis illa Tua Benignitas ut in ingratissimis habendus jure mihi videar nisi qua possim occasione devincti devotique animi *τεκμήρια* persolvam. Ubi & ea in Illustrissima Tua persona cominus intueri , & admirari data sunt , quæ ut tacita veneratione mentem imbuerant penitus , ita simul eo ardore succenderunt qui a publico existimationis meæ testimonio continere non ferebat. Non interim hic ex

D E D I C A T I O.

more agam ILLUSTRISIME COMES ; non memorabo genus & proavos , Gentem Tuam , Primum illud & Nobilissimum Batavorum Sidus , Patriæ Gloriam : Orbis loquitur , celebrant Annales. Neque etiam in cunctas laudes Tuas excurrere præsumam : non quod de adulatorii dedecoris suspicione verear , dum nostratum neminem obesse adeo naris esse suspicor qui id hominum genus , quod iudice Socrate animalium cicurum omnium pessimum habendum est , apud te quærat ; sed ne Generoso Tuo animo molestus sim , cum publicas voces modestiæ studio cohibeas. Id unum tamen silentio transire nequeo , quod , ut *Doctrinæ omnis solidæ , atque nilis Possessorem , Statorem , & Restitutorem verum* Te venerantur omnes Boni ; atque inde pari ardore quo Patriæ pretiosissima pignora Libertatem & Religionem vindicas , & Musas colis , easdemque Favore

D E D I C A T I O.

vore, Re, Præsidio tueris & promoves (O Præclarum & pro exemplo animum ! Quis enim e Magnis hodie animum in literis occupat ?) tantum absit ut pro ea , quæ nunc est , temporum labe, qua sacra Philosophiæ studia non tantum in defuetudinem venere , sed fere in opprobrium, tibi ea eviluerint , ut contra Tu in isthac Dignitate Veterum , recentiorumque Philosophorum monumenta avide teras , (Historiam nempe Philosophicam *Ingeniorum Historiam* appellant eruditorum Primores) & lectionis fructum mente carpas : atque ut in omne vitæ genus illam conducere , ita ab eadem literisque neutiquam alienam habendam esse Theologiam censeas ; indeque in homine Theologo laudes maxime. Atque & illud est NOBILISSIME COMES quod in Te suspicit præsens opella nostra, ipsamque ad Te rapit. Ea quid Vetus Philosophia de præsentis & futuro Mentis humanæ statu

DEDICATIO.

tu tradiderit , quo persuasum a Vitiorum deviis in Regiam virtutis viam , quantum erat lucis , deducere conata fuerit illustrare adnititur. Haud aliena ab Animo Tuo rerum summa. Utinam sicuti ab opinione vulgari recedere hic illic coactus fui Tibi placeat , Tuoque beetur calculo ! Pro ea enim qua es Sagacitate , Doctrina , & laudabili omnino Libertate rem dijudicare Tibi datum est ut nemo possit melius. Accipe itaque GENEROSISSIME COMES ferenoque excipe vultu hoc quaecunque conamen meum , & Animum offerentis specta ! Deum T.O.M. supplex venerari non desinam ut Splendidissimam Domum Tuam fortunatam semper & felicem esse velit ; Illustrissimam Personam Tuam quam diutissime Reipublicæ , Religioni , Literis , Bonisque omnibus superstitem & incolumem præstet ; seroque admodum in coelum transferat. Scribebam in Museo ipsis Kal. Mart. An. Dom. sec. Ær. vulg. MDCCXXXIII.

P R Æ-

P R Æ F A T I O.

Ræclara omnino sunt quæ Divinus ille Plato in aureo de Anima libro, cui titulus Phædo est, non procul a fine profatur : Καὶ ὁ κίνδυνος νῦν δὴ καὶ δοξοῖεν ἂν μέλιστα διηδὸς εἶναι εἰς αὐτῆς ἀμελίσιον. εἰ μὴ γὰρ ἦν ὁ θάνατος τῶ παντὸς ἀπαλλαγὴ, ἔρμαιον ἂν ἦι τοῖς κακοῖς ἀποθανῆναι, τῷ σώματος ἅμα ἀπηλλάχθαι, καὶ τῆς αὐτῶν κακίας μετὰ τῆς ψυχῆς. νῦν δὲ ἐπιτὶ δ' ἀθανάτος φαίνεται ἔσθαι, ὥδε μὲν ἂν εἴη αὐτῇ ἄλλη ἀποφυγὴ κακῶν, ὥδ' σωτηρία, πλὴν τὸ ὅς βελτίον τι καὶ φρονιμωτάτη γινώσθαι. ὥδ' γὰρ ἄλλο ἔχουσα εἰς Ἄδ' ὁ ψυχὴ ἔρχεται πλὴν τῆς παιδείας τῆς καὶ τρεφῆς. ἡ δὲ καὶ λήγεται μίγιστα ὀφελὲν ἢ βλάπτειν τὸν τελευτήσαντα εὐδὺς ἢ ἀρχὴ τῆς ἐκείνου πορείας. Nam grave periculum fore putandum est si quis neglexerit animam. Si enim mors totius dissolutio esset nimirum improbi lucrarentur, cum & a corpore, & ab eorum pravitate cum anima liberarentur. Nunc autem cum Anima immortalis appareat, nulla superest malorum declinatio, nulla salus nisi ut optima, & prudentissima fiat. Nihil enim aliud cum migrat ad Manes anima secum transfert præter eruditionem, atque educationem. Quæ quidem statim in principio transmigrationis illius plurimum vel prodeſſe vel obesse dicuntur. Non omne scilicet a Gentilibus ablatum Naturæ lumen est, neque exstinctæ lucis pristinæ scintillæ quævis sunt. Ruderæ contra quæpiam atque vestigia imaginis Divinæ, quæ olim fulserat homo remansisse, quæ turpis ac honesti exhibeant discrimina, veri, bonique designent rudimenta, speque metuque futuri imbuant, quatenus Numen justum quod in malos animadvertat, bonos vero favore prosequatur suo perluadent, certum est. Sic falli nescia docet Auctoritas Divina. *Gentes* scilicet agente Gentium Apostolo quæ Legem non habent natura quæ legis sunt faciunt, quæ legem non habentes sibi ipsi lex sunt : ut quæ ostendant OPUS LEGIS SCRIPTUM IN COR-Rom. 14, 15.
DIBUS suis, una testimonium reddente earum CONSCIENTIA & COGITATIONIBUS sese mutuo ACCUSANTIBUS, aut etiam EXCUSANTIBUS. CONSCIENTIAM enim, ut ait Cicero, a DIIS im-Pro Clu-
entio.
mortalibus ACCEPIMUS, quæ DIVELLI a nobis non potest. Cu-
jus magna vis est ut iterum ille IN UTRAMQUE PARTEM, ut
neque timeant ii qui nihil admiservunt & poeniam semper ante oculos
los versari putent qui peccaverunt. Videlicet Pro Mi-
lone.

*Conscia mens ut cuique sua est, ita concipit intra
Pectora pro facto spemque, metumque suo.*

*Ovid.
Fast. I.*

Per quos nempe igniculos residuos tantum de Deo, homi-
nifque

* *

P R A E F A T I O.

Rom. 1:
19, 20.

nisque ab eo dependentia, atque officiis illi debitis sciri possit ut plena huic inde surgat ἀπολογία. Quod enim de Deo cognosci potest manifestum est in ipsis, Deus enim eis manifestum fecit, ipsi enim invisibilia jam inde a creatione mundi ex iis quae fecit animadversa pervidentur aeterna videlicet ejus tunc potentia, tum Divinitas ad hoc ut sint ipsi INEXCUSABILES.

Mattb.
III: 7, 8.

Quae eadem faculae & justissimum Judicium post hanc vitam in quovis pro vita antea acta ἀπροπολήτως a Numine exercendum invitis invidis in Omnipotentem cordis maleconscii & crepidantis cogitationibus & moliminibus inferant: ut sciamus in principio migrationis ad Manes vitam antea actam plurimum protulisse, vel obesse pernoscat homo. Imo non alia via ἀποφυγῆναι καὶ τῶν κατ' αὐτοὺς, malorum effugium saltemne dari, acquirique doceant, εἰμὴ γινώσκειν ὡς βελτίστην τὴν καὶ φρονιμωτάτην nisi ut mens in hujusce vitae cursu ad bonitatem, & prudentiam accurate formetur, & reducat. Quae scilicet contigerit φυγῆναι ἀπὸ τῆς μεταβάσεως ὁργῆς oportet eosdem ποιῆσαι καρπὸς ἀξίους τῆς μεταβολῆς. Quo eodem illustrante Lumine neque obscurum esse potuerit omnia alia maluisse Improbos, omnique praetextu sibi, aliisque persuadere annixos esse: quo secerni genio indulgeant suo, criminumque suorum culpam lucrifaciant. Qui inde vulgo ipsi Naturae ausu giganteo bellum indicentes Mentem post hanc vitam omni carere sensu quasi cum corpore dissolvendam optando fabulantur. Quae tales

Apud
Phutarch.
lib. non
posse sua-
viter vivi
secund.
Epicur. p.
1103. D.
apud eun-
den ibid.
p. 1107.
B.
Horat.
idem.

apud aegrotos consolationes βελτίον τι τῶν ἐν τῇ βίῃ βίῃ μετὰ τὴν βίαν ἔσθαι, ὁρμητικόν, τὸ γὰρ λυθὲν ἀκαταστάτῃ. Melius aliquid post vitam oblatum iri sentis quam in vita? in errore es: quod enim DISSOLUTUM EST, SENSU CARET. Quisque in falso ore plurimum illud est τὸ μηδὲ μὴν ἔλπειν μηδὲ χαρᾷ ἔχειν τὸν θάνατον, ἐλπεῖν δὲ ἀποκινεῖσθαι πᾶν τὸ ἡδὺ, καὶ τὸ ἀγαθόν. Nullam spem, ac gaudium habere mortem, sed isthas praecidi omnia jucunda & bona. Quos non Philosophos sed insipientis sapientiae consultos: non homines, sed Epicuri de grege porcos veluti societatis humanae pestes detestatur quilibet cui nondum perit pudor, & penitus occalluit conscientia. Nec sine causa

Juvenal.

— — Quis enim virtutem amplectitur ipsam
Praemia si tollas?

Imo & poenas:

Horat.

Tu nihil admittes in te formidine poenae.

Aliter hinc omnino quiescuntque Rationem ducem sequi in animo

animis erat visum est : qui τὰς ψυχὰς ἀθάνατας εἶναι διανοήσαντες
καὶ ἀφάρτους, animas interitus expertes esse & immortales, τὸν *Phut. lib.*
δάμον ἐν τῇ αἵᾳ πρῶτον ἀρχὴν, mortem alterius vitae melioris cit. p.
invisum existimaverunt : & isthoc tempore πολλὰ καὶ καλὰ καὶ 1107. B.
μεγάλα καὶ θία multa pulcra magna Divinaque expectanda cen-
suerunt. Iis videlicet qui ὁσίως καὶ δικαίως πρὶς, jusseque vixe-
runt. Ex adverso πολλὰν ἀδικημάτων γένητα τὸν ψυχῇ εἰς Ἄδην
ἀφιστάμενοι πάντας ἰσχυρῶς κακῶν εἶναι. Animam ad Inferos descende-
re multis peccatis repletam extremum omnium malorum esse. Cum
ibidem repositum Animarum Judicium sit. Unde ὁ ἄλλος ἀ-
δικῶν φοβῶνται. Qui irrationaliter vitam instituit injuste agere ve-
reatur. Quales οἱ τὰ αὐτὰ Πρωτόγερα, καὶ Πλάτωνι, καὶ Ὀμήρῳ
περὶ ψυχῆς δεξάζονται. Qui idemcum PYTHAGORA, PLATONE, 1105. C.
& Homero de anima sentiunt. Quique hinc grave periculum fore si
quis animam neglexerit opinantur : indeque omni industria
Mentem ad virtutis exercitium excitandam & formandam ef-
se, hicque quasi in stadio fortiter docerendum esse arden-
ter urgent. Πρῶτον μὲν γὰρ Plutarchus inquit, ἀδυνατὶ εἰσέ-
ναι ἐν ἀγωνίζεσθαι ὁ λαμβάνων, ἀλλὰ ἀγωνισάμενος καὶ νικῶντας.
οἷας ἀγῶνισαι τοῖς ἀγῶσι τὰ νικητήρια ἵνα βίῃ μετὰ τῷ βίῳ ὑπάρχῃν,
ἀποκρίνεται αἷται φρονεῖν τῇ ἀρετῇ, πρὶς ἐκείνης τὰς ἰκνύσας ἐν αἷς εἶναι, lib. 3.
καὶ τὴν τῷ ὀφείλουσαν ἐπὶ πλάττει καὶ διδάσκει, καὶ καταγιγνώσκει p. cit.
ἀποκρίνεται τῷ ἀρετῇ, ἐπειδὴ ἀξίως διὰ τὴν πεινῶντας. Primo ostenditur
fieri atque postea postea peractis cecitamine & parva victoria coronan-
tur : sic illi victorias vivendo impetratas PRÆMIA BONIS POST
VITAM DARI Judicantes, mirum dictum est quantum hujus spei gra-
tias sibi DE VIRTUTE PLAUDANT : quia in spei copia videre est e-
tiam eos qui nunc ob opes, & potentiam insolenter se ac impuden-
ter gerunt, melioresque stulte despiciunt, dignas POENAS lau-
re. Neque Pythagoram tantum, Platonem & Homerum,
simileque in Græcia sapientiae gloria celebratos sanioribus
hiscē litasse ideis ; sed & omnes quotquot antiquitus vetus-
tioris Philofophiae traditionariae alumnos dederit humana te-
nuitas Chaldaeos, Indos, Ægyptios, Persas, Celtarum
doctores Druidas, alios, quæ nobis horum remanserunt mo-
numenta testantur liquido. Ubi haud raro non contemnen-
dos Jubaris Coelestis radios verbo Divino ad amussim fere
respondentes splendere videmus, quibus veri principia, vir-
tutisque semina ad morum formationem educere fuit adnexa
gentilitas. Naturalis scilicet Dei noticia animis infusa quo-
vis studio exulta traditione illorum, quorum patres veros
sapientiae magistros audiverant, quæque inde veritatis reve-

latae quasi umbra quæpiam obversabatur, adjuva ea docere potuit quæ non attingit solus ex insito lumine ratiocinii usus: unde quoque quo magis solis innixum ratiociniis, missa quæ per traditionem habebatur rerum scientia, sapientiam quæ fuerit genus humanum eo magis *ἐναρμόνιον*, teste verbo cœlitus exhibitio. Neque hinc mirari subiit qui in Pythagoricis & Platoniciis tam crebræ *æternæ veritatis particulae* micerent; dum Samius ille antiquos illos scientiæ cultores invifere haud gravatus fuerit, & ita quidquid ibidem hærebat veri, bonique capaci pectore hauriendi sibi copiam fecerit: quod methodo illis gentibus consueta, id est *Allegorica*, postmodum suis tradiderit Plato Chaldaeorum, Ægyptiorum, & Pythagoreorum Philosophiam pari methodo *libris suis indicavit*. Ut ea quæ olim Chaldaica Ægyptiaca, & Pythagorica audierit in Platoniam collecta esse censenda sit, eademque omnino (saltem quoad Divina) cum illa habenda. Quæ quanti ob doctrinæ cum Naturæ lumine in longe plurimis symphoniam mortalibus facta fuerit, & quam multos sui ab ævo nacta sit admiratores & assēclas illum solum latere potest qui omnem nescit Historiam Antiquam. Id memorasse sufficit eandem vel iis qui luce Euangelii erant collustrati, primorum scilicet seculorum Ecclesiæ Christianæ doctoribus haud paucis celebratam quam maxime, & perculatam esse: qui *doctrinam Platonis a Christi præceptis haud alienam esse ajebant; Neminemque eo philosopho propius Religionis nostræ pulssse metas censebant*. Unde stilus quoque nonnunquam ita ad Pythagoricum seu Plonicum dicendi genus compositus ut absque Platonismi cognitione intelligi fere nequeat. (Ubi tamen ex nimio dogmata Christiana cum Platoniciis in Gentilium puto gratiam & convictionem conciliandi & accommodandi studio plus semel peccatum esse constat.) Atque hic est B. L. ubi mihi aqua hæsit sæpius: dum enim postquam in illam mihi curam incumbendum esse credideram ut & Theologiæ gentilis antiquæ, Philosophiæque notitiam aliquam compararem, Philosophorum veterum sententias, scriptaque moralia scrutabar illos quos animæ immortalitatem, Judicium post hanc vitam, bonis beatam immortalitatem, pessimis poenas perennes decretas esse adstruere deprehendebam: quorumque institutiones hac de causa omni opera in id unum collimare videbantur ut mentem per omnia continentia, cæterarumque virtutum præcepta ab inhærentibus vitiis purgatam redderent, & ad recti normam componerent, ita quidem ut eorum *vel litteræ quoque & syllabæ vir-*

Dan.
Heins.

tuism

P R Æ F A T I O.

tutem inspirare animis viderentur: hos inquam mire, misereque *orat.*
 admodum de Animæ posthac statu existimasse assertum pas- *Pind.*
 sim offendebar: quod scilicet eandem aliud mox subire cor- *Pyth.*
 pus crassum voluissent, atque ita nunc hominum, mox bru- *præmis.*
 torum terrestrium, volatiliūque, mutorum quoque pis-
 cium corporibus quasi ergastulis novis includendam docu-
 issent; imo ne quid desit obscuræ, vilissimæque conditio-
 nis in frutices & arbores quandoque transmittendam esse pu-
 tassent: quæ tandem Metamorphosis in corpus desinat hu-
 manum quod iterum induat rationalis anima, ubi per vitæ
 humanæ spatium hospitetur eadem, quo lapsa fatali rursus
 implicetur circuitui sine fine revolventi. Quod Transmigra-
 tionis dogma dicam an delirium *per Orientem ubique, & in*
Ocidente obtinisset & totum terrarum orbem esset pervagatum.
 Uno verbo omnibus illis qui *inter Gentiles mentis immortalis* *Burnet.*
tatem tenuerunt adhæsisset. Neque tandem inter gentiles
 substitisset, sed & eos quibus Dei eloquia concredita erant
 invasisset. Quæ, ut dicam quod res est, non admodum vero
 similia mihi apparebant: nec pro ea qua sum ingenii tardi-
 tate cum reliqua illorum hominum doctrina componere pote-
 ram. Ubi tamen haud paucis viris eruditis hanc senten-
 tiam receptam esse conspiciebam aliquando, si quod suppe-
 teret Otium, accuratius paulo in hanc rem inquirere mecum
 statuebam: atque inde horis subcissivis animi, veritatisque
 causa quæ ex Veterum lectione huc spectantia successive no-
 taram relegenda, expendenda, & congerenda mihi sumsi,
 fortasse quæ de illa re mihi forent visa cum Publico com-
 municaturus. Eoque lubentius ad prædictæ rei examen me
 accingebam: quod nulla ex omni Philosophia rei Theologi-
 cæ propius accedere, magisque ex usu esse videatur: cum
 inde non tantum quid de Hominum extremis Gentilium fa-
 migeratissimi tradiderint pervideri queat; sed & eadem opera,
 ut mea quidem fert sententia, haberi possit qua cura Ethni-
 corum optimi pro his in quibus versabantur tenebris palpan-
 do Deum, & in hujusce communionē salutem assequi tenta-
 rint; quam minus longe a veritate abfuerint (abfuerint ta-
 men;) quam omni conatu æternam aufugere perniciem, &
 regna aliquando videre lucida allaboraverint; vitiorum in-
 de fugam virtutumque exercitium anquiritate commendarint,
 sed quidem in cassum omnia. Quod primo dilucide docere
 possit quantum Revelationi Divinæ, Religionique Christia-
 næ debeat genus humanum, quæ tenebris fugatis veritatis

P R Æ F A T I O.

fontem unum, veram salutis viam, spemque solidam aperit & officit. Deinde etiam ad impios & subdolos, pervicacesque veritatis revelatæ captatores, & in re Divina vitiligatores, ac quoscunque contemtores hodiernos redarguendos, & convincendos præsentissimo medio esse valeat: nulla enim si quid video, via expeditior ad id ut in ruborem dentur qui sese gentilibus potiores haberi volunt quam ex principiis ab ipso gentilismo confessis & quavis demonstratione assertis causam Christianam agere. Uti quondam præcæ ecclesiæ doctoribus Ethnicos & quoscunque improbos ex Ethnicis, sicque telis ex castris adversariorum petitis, conficere in usum abiit feliciter. *Christianus* videlicet auctore Augustino *Domini sui esse intelligit ubicunque invenierit veritatem*. Nunc ergo tibi exhibeo B. L. *Veterum* quam voco *Palingenesiam*, seu *Metempsychosin*, *Pythagoricam* pro captu meo delineationem, pro tuo arbitrio censendam. Ut enim in hoc studiorum genere, ubi solis rationum momentis metienda res est, libere admodum veritatem indagare soleo nullius addictus parti, sicque pace doctorum virorum aliter sententium etiam libertatem mihi summo rationibus ab iisdem dissentienti, ita & eadem utatur quisque alius per me licet, ut par est. Ubivis veritatem absque invidia & malignitate sequor: quovis itaque alios majori acumine ingenioque magis exercitato pollere ex facili patiar. Ubi meliora, & certiora video lætabor, sequar, gratus ero; nunquam monitoribus asper. Sicubi lapsus sum, quod sæpius forte contigit, *magnam peritiam existimato auctore Pythagora qua ferre potes aliorum imperitiam*. Cumque Philosophiæ Barbaricæ Græcæ fide traditæ partem exhibeat tractatio hæc nostra si & ipsa forsitan barbara videatur æque feras. Si alibi in citandis auctoribus longus videar *verba ipsa quoniam res inopinata eras ut cum Gellio dicam adscribenda* fuisse cogites. Interim & hoc monuisse liceat, quod ut plurimum virorum Eruditorum & ingenuorum iudicio tribuo, sic & facilis istorum sententiæ accedam qui istius hominum generis, quod satis doctum ingeniosumque sese arbitratur si Philosophiam omnem, opinionumque Præscorum scientiam ridere ac sarcasinate quopiam conspuere valeat, cavillationes floccifaciendas esse opinantur: ut quod imperitiæ & ignaviæ prætextum contemptum querere constet. Scientiam enim ajunt & artem non habere inimicum nisi ignorantem; & ineptas garrire crises virtutis inopiam delignare. *Videbant enim perspicue viri doctissimi pariter*

Noct.
Attic.
lib. IV.
cap. XI.

In Dedi.

P R Æ F A T I O.

ter & sanctissimi Canterus ait ; *non reliquas scientias primarias*, cat. *veij.*
tum Divinam non facile Philosophia adiumento, non magis quam *Stob.*
dominam ancilla currere posse. Neque hæc mea tanti putanda
fore existentem ut livorem in se sint concitatura , de cujus
veneno passim conqueruntur viri eruditi ; quo scilicet non-
nulli suffusi illorum lucubrations omni nisu conspurcare as-
sueverint ; ut & aliquam saltem iudicii famam sibi pariant : quod
tamen si forte contigerit mihi met congratulaturus sum , ta-
citiusque gaudebo , cum rei bene actæ , virtutisque comes
invidia sit : simul ad talium murmur vel potius mutior omni
conamine , si quid valeo , de publico merendi bene quasi Deo
Averuncæ usuras. Cæterum in Titulo , quem feci de *Pa-*
lingenesia , Cronium apud Nemesium sequor : qui scripsit
Περὶ Παλυνγηνσίας, ἢ τῶ δὲ καλῇ inquit Nemesius *Μετεμψυχάσεων*.
Veterum dixi , quia ut Metempsychosis sic dicta Pythagorica
multas vetustas gentes , sectasque tenuisse perhibetur , sic
eam , quam mihi Pythagoræ sententiam vere extitisse per-
suaseram , Veteribus Chaldæis , Indis , Ægyptiis , Persis ,
Getis , Celtis , Pharissæis , Essenis , Orpheo , Pherecydi ,
Syrio , Empedocli , Platoni , multisque aliis qui hos secuti
sunt communem fere fuisse opinabar. *Veterum* deinde oppo-
site ad Recentiores quosdam , vel devios nonnullos Christia-
nos , Judæos quosdam posteriores , Ethnicos item hodie-
nos aliquos , quos crassam Animarum per varia corpora trans-
migrationem quam dicunt Pythagoricam , credidisse , hodie-
que eidem inhærere volunt. Non enim quorumcunque se-
culorum de Animæ post hanc vitam conditione opiniones ,
quæ sub hoc nomine venditæ sunt , excutere animus est :
cum sententias nonnullorum sub hoc vel illo titulo exhi-
bere a iudicio , animoque Historici vulgo dependeat. Ne-
que multum referat an alicubi terrarum seriori tempore
ineptam quampiam de mentium post hanc vitam conditio-
ne sententiam foverit gens humana. Sed de vera opinione
Pythagoræ , ejusque magistrorum , tum & discipulorum ,
atque , qui horum omnia collegisse creditur , Platonis anqui-
rere constitui. Quorum mentem si a circulatione Animarum
perpetua averfam demonstrare licuerit , etiam reliquam Me-
tempsychosin quamdam Pythagoricam in fabulis habendam es-
se constabit. Quia autem & ipsos Pharissæos Recidivatui in-
hæsisse fama vulgaris ait , atque sic ex hac hypothesi sanctis-
simi verbi sensum aliquando dandum esse postulat eadem , &
inopinabilem , menti saltem meæ , potioris ecclesiæ Judaicæ
sub

P R Æ F A T I O.

sub tempora Messiaë Doctorum partis a Diva veritate secessionem urget, illorum etiam præprimis opinionem tractandam esse duxi: Recentioribus folis fere indicatis nominibus missis factis. Cum tandem longo nimis usu comprobatum sit qualia sint illorum librorum fata qui procul auctoribus typis describuntur L. B. rogatum velim ut multifaria vitia typographica pro humanitate & æquitate sua ipsemet corrigere vel expungere dignetur. Ne in Græcis curet accensus &c. Augeæ repurgare stabulum Herculis erat. Ubi sensus turbatus omnino est, quod factum sæpius, ad vitiorum typographicorum indiculum sese conferat, ubi graviora, quantum volanti licuit oculo, notata dedi. Vale & Fave.

ARGUMENTUM ET SERIES

HUJUS OPERIS.

LIBER PRIMUS.

Quo in Metempsychosin crassam; eamque Pythagoræ adscribendam, vel de eodem negandam inquiritur.

CAPUT PRIMUM.

Μετεμψυχώσεως Nomen, & Definitio.

§ I. **M**ετεμψυχώσεως, Μετεσσωμάτωσεως & Παλλογγισίας Synonyma. II. Migratio de uno in aliud corpus. III. Transmigrationem animarum fieri de corpore humano in humanum: imo & de sexu in sexum. IV. Quemadmodum & in corpora Brutorum. V. In quibus vitæ antea factæ fortunæ præmia vel poenas. VI. Hinc Pythagoræ negatos Inferos & Superos. VII. Et prohibitam animalium cædem, carnisque esum. VIII. Anima in corpore, in quod transiit, operationum vitalium principium. IX. Transmigrationem fieri in omnia animalium genera: etiam vita sensitiva carentia. X. Hæc animæ revolutio perennis. XI. Μετεμψυχώσεως seu Παλλογγισίας descriptio.

CAPUT II.

De PYTHAGORA Μετεμψυχώσεως adsertore.

§ I. Pythagoras in Ægypto institutus, II. Ab Ægyptiis Philosophiæ Brachmanicæ principia hausit, quam postea plenius ab ipsis Indis didicit. III. In Babylonia Chaldeorum disciplinas edoctus Pythagoras. IV. Et Persarum instituta. V. Atque Phœnicum, Arabum, & Hebræorum, uti ajunt, discipulus. VI. Et Druidarum. VII. Hinc omnigenis sapientiæ Thesaurus auctus Pythagoras. VIII. Novam & nobiliorem inter Græcos induxit philosophiam. IX. Orphicam secutus methodum. X. Ut velut alter Orpheus feras leniit. XI. Maxima unde apud Metapontinos illius admiratio, & veneratio. XII. De Pythagora quid Ovidius. Secundum quem & in varia corpora transmigrationem docuit. XIII. Et plures alios. XIV. Scilicet

ARGUMENTUM ET SERIES,

licet ipse antea Euphorbus fuerat, indicato Euphorbi clypeo demon-
imo varie renatus, XV. Quod ex strasset.

C A P U T III.

*De iis quibus praeterea adscripta Μετεψυχωσις; hujusque
acceptio varia.*

§ I. Animarum transmigratione. Diversimode aliquantum admissa.
nis opinio tantum non universalis. IV. Qua ratione Empedocli, qua
II. Cur dicta Pythagorica. III. Judeis. V. Distinctio Servii.

C A P U T IV.

Quod nostram exhibet sententiam.

§ I. Sententia vulgaris non pro. Tribus partibus demonstranda.
bata. II. Auctoris sententia. III.

C A P U T V.

*Quod perpetuo PUGNAT cum Pythagoricois decretis illud
a Pythagorica doctrina alienum habendum esse.*

§ I. Quod perpetuo pugnat cum stantia haud leviter suscipiendam
Pythagoricis decretis a Pythagori esse: ejusque verba quoad possint
ca doctrina alienum censendum sano sensu explicanda. III. Neque
esse. II. Suspicionem de contra- ita explicandas sententias ut pri-
dictoria Auctoris cujuscumque incon- marium Auctoris scopum subruant.

C A P U T VI.

*Quae de statu mentis ΠΙΕ SEPARATÆ tradit philosophia
Pythagorica Μετεψυχωσις omnino contraria esse.*

§ I. Ea quæ de statu separato. Atque amplius Laërtii, Josephi,
justorum tradit doctrina Pythago- Plutarchi, Clementis Alexandrini.
rica cum Metempsychosis pugnare. V. Timæi Locri, & Epicharmi.
II. Hos scilicet in æthere collo- VI. Mentem Pythagoream graphi-
care beatos plene. III. Quod con- ce expressisse Phocylidem, & Xe-
firmatur auctoritate M. Tyrii, Steph. noeratem. VII. Hinc animas se-
Nigri, Dickinsoni, Longini. IV. paratas dictas Μίσθους. VIII. Quæ
deno-

HUJUS OPERIS.

denominatio forte & puram & in- finit : quam docuit Pythagoras.
violabilem earum conditionem in-

C A P U T VII.

Ea quoque quæ de INJUSTORUM post mortem conditione tenet doctrina Pythagorica Transanimationem crassam abnegare.

§ I. Injustos in Inferno seu Tar- judicium inevitabile. III. In Tar-
taro a Furiis ineluctabilibus vincu- taro æternis cruciatibus obnoxios
lis alligatos. II. Animis separatis injustos. IV. Conclusio.

C A P U T VIII.

Neque conditionem eorum, qui non plene justî, seu quoad fieri potest purgati, nec penitus vitiis obruti, sed inter hos MEDII, decesserunt, cum Metempsychosi consistere.

§ I. Medii quales. II. Eos ad- a Pythagora admissis concludi pos-
missæ videri doctrinam Pythago- se : sed & horum conditionem
ricam. III. Quid hic Plutarchus. Metempsychosin respuere.
IV. Ex Platone quoque de Mediis

C A P U T IX.

Hæc ulterius ex consideratione AUREORUM VERBORUM confirmari.

§ I. Aurea verba geminum sa- tinendum continuo usurpata. V.
pientia Pythagoricæ κατήχησις. H. Ex dictis novum surgere argumen-
tū dogmatum Pythagoricorum tum. VI. Marcilli in Aureis Me-
compendium. III. Num & descriptione tempsychosin quærentis commenta-
tenus auctor sit Pythagoras du- tio. VII. Sed erronea. VIII. So-
bium. IV. Aurea verba cara habi- lida Hierocli. IX. Conclusio.
ta, & ad finem Pythagoricum ob-

C A P U T X.

*Quam de hominum MORTE tradit ideam doctrina Pytha-
gorica omnem crassam Metempsychosin aspernari.*

§ I. Sententiam Pythagoricam nuere. II. Mors scilicet mentis
de Morte Transmigrationem ab- in libertatem pristinam assertio. III.

ARGUMENTUM ET SERIES,

Animus scilicet per Mortem in po- hac vita meliorem post exitum
testatem res pure & perfecte cog- corpus statuere, sibi que promit-
noscendi transit. IV. Mors inde tere Pythagoreos. Ut contra iis
vitæ melioris initium. V. Et res qui talem sibi addicere nequeunt
optanda. VI. Conditionem itaque timorum maximus leti metus est.

C A P U T XI.

Neque FUNERANDI ritum Pythagoricum ferre Metem- psychofin.

§ I. Mortuos in albis vestibus que Judæos, & Christianos Vete-
esse iussisse Pythagoram, Magos res talem ritum habuisse. V. Imo
imitatum. II. Cujus rei rationem & Japonenses hodiernos, Chinen-
aperit Plutarchus. III. Eandem ses & Siamenses, qui mentis ad
& Ægyptiis fuisse consuetudinem. Deum reditum tenent. VI. Con-
IV. Inde ad Græcostransisse. Ac- clusio.

C A P U T XII.

Mentis humana post mortem QUALITATEM naturalem se- cundum doctrinam Pythagoricam, crassam de corpore in corpus transmigrationem refellere.

§ I. Denatos non umbram pro- nec amplius alimento indigere,
ficere. - II. Quum crassis, & tac- neque morti alteri obnoxios esse:
tilibus careant membris. III. Inde IV. Conclusio.

C A P U T XIII.

REVERENTIAM, CULTUM ET HONOREM ex instituto phi- losophiae Pythagoricae DENATORUM animis deferendos nullam pati animarum in alia corpora terrestria Transmigrationem.

§ I. Animas humanas post mortem Heroës & Dæmones animas esse
in Divorum numerum relatas Py- separatas ex mente Pythagorea.
thagoreis. II. Utpote cultu pro- VII. Omnem aërem animorum
sequendas. III. Mortalium forte plenum, horumque ordines varios,
superiores. IV. Post Deos tamē ve- ac receptacula varia. VIII. He-
nerandas. V. Herōum ac Dæmo- siodi & Pythagoræ in hisce consen-
num honores fere eosdem. VI. sus. IX. Conclusio.

C A.

H U J U S O P E R I S.

C A P U T XIV.

Omnem tandem Philosophiæ Pythagoricæ FINEM, Rationemque fundamentalem crassam Μετεμψυχωσιν abnegare.

§ I. Finis Philosophiæ Pythagoricæ hominem Deo similem reddere, ut posito corpore ad hunc quod & animalia cædere consueverint Pythagorei.

C A P U T XV.

An Pythagoras abstinuerit ab omni CARNIUM ESU, ET ANIMALIUM OBLATIONE, ut solum frugibus rem sacram fecerit, ob assertam videlicet animarum de corpore in corpus etiam BRUTORUM Transmigrationem.

§ I. Omnem animalium cædem prohibuisse Pythagoram secundum multos. II. Ne videlicet Animæ parentum, fratrum, amicorum, imo generatim hominum suis exturbarentur habitaculis. III. Non autem sic opinatum esse Pythagoram; cum ipse, ut & discipuli carnem in cibum adhibuerint. IV. Quod confirmatur ex Plutarcho. V. Immolatorum animalium carnibus vesci licitum fuisse Pythagoreis. VI. Abstinentiam Pythagoricam certas tantum animalium species respexisse. VII. Quid hic Jamblichus. VIII. Præscriptam abstinentiam Pythagoricam animalium cædem, & carniū esum inferre: cum has & illas partes vetet. IX. Pythagoram sacrificium C Boum fecisse Diis. X. Id non de farinaceo quopiam capiendum esse. XI. Licet Hecatombæ variæ fuerint speciei. XII. Neque Empedoclis factum ad extraordinarium Pythagoræ sacrificium quicquam facere. XIII. Ex farre quidem confectas hostias: sed ex pauperie, & ima necessitate. XIV. Pythagoram, & Pythagoreos varie, amplius animalia mactasse. XV. Noxia animalia per Pythagoram liquisse internecioni dare.

C A P U T XVI.

ABSTINENTIAM qualemcunque Pythagoricam longe ALIAS agnoscere CAUSAS quam assertam Metempsychosin.

§ I. Abstinentiæ quæ fuit Pythagoricæ alias longe extitisse causas quam creditam quandam, animalium revolutionem. II. Ex præscripto

ARGUMENTUM ET SERIES,

cripto Pythagoræ communiter abstinendum fuisse ab iis quæ homini in labore adiumento sunt, vel viva multum profunt: ut Bove aratore. III. Cui & parcere Vetus gentibus passim constitutum erat: ut contra ea, quæ agrorum, stirpiumque culturæ inimica erant, passim oblata animalia sunt. IV. Ab albo Gallo abstinendum quod ad labores excitet. V. Ab Ove: quod ex lana generi humano vestium materiam præbeat, ex lacte alimoniam. VI. Ab iis quæque Diis sacra. VII. Ut animalium facrorum cædem cavebant veteres Ægyptii: quæ alia mactata & comesta; imo & nonnunquam vel

ipsa ea quæ consecrata erant immolata. VIII. Communiorem Ægyptiorum ab animalibus sacris abstinendam non Animarum quandam transmigrationem agnovisse causam; sed communem utilitatem. Uti se res habuit in Bove, Vacca. IX. Ibi, Accipitre, Crocodilo, Fele, Canem. X. Sacra animalia indulgenter habita Deorum familiaritatem conciliare credita. XI. Animalia in Ægypto rariora. Neque Magos, Druidas, Germanos, Brachmannos, Phariseos ab animalium cæde abstinuisse. XII. Abstinendum fuisse secundum Pythagoram ab iis quæ polluant.

C A P U T XVII.

Legem Pythagoricam IMMODICUM solum carniem usum, & animantium cædem proscripsisse, quo sapientiæ studio, viteque civili aptum reddat genus humanum.

§ I. Et ab omni carniem usu quatenus luxuriæ faciat. II. Mentemve ad vitam intellectualem ineptiorem. III. Moderatum autem parcumque carniem usum licitum. IV. Animalium cædem vitam quatenus diffidiis, cædibus mutuis, crudelitati, feritatie &

injustitiæ alimoniam ferat & occasionem. V. Animalia bruta generi humano *inopon* & *ovipon* quo sensu. VI. Quam Rationalitatem Brutis assignent Pythagorei. VII. Pythagoras cum suis ab animalibus abstinuisse vulgo dictus quo sensu.

C A P U T XVIII.

Non ob opinionem de transmigrantibus animabus FABIS interdixisse Pythagoram; quid autem præceptum Pythagoricum Κῶλον ἀπέχεσθαι A FABIS ABSTINETO, sibi voluerit.

§ I. Pythagoram secundum nonnullos Fabis vesci prohibuisse:

quod in eas velut animalia animas humanas transmigrares adferuerit.

II. Rem

H U J U S O P E R I S.

II. Rem omnem negare Aulum Gellium auctoritate Aristoxeni sapientissime Fabis usum Pythagoram adferentem. III. Inde nonnullis Fabas improprie sumptas : imo diversissime explicatas. IV. Fabas hic proprie intelligendas ; quam minus principaliter : principaliter rem quampiam per eas designatam. V. Fabas Inferorum portis similes ; quod infœcundæ sint. VI. *Ἀγένηται* (*ἀγενεῖ*) illud Lærtianum infœcundum dicere. VII. Fabas respectu mentis sensu Pythagorico infœcundas dicendas. VIII. Quo sensu Fabæ , quia infœcun-

dæ , portis Inferorum similes. IX. Animalia sterilia Dis Inferis oblata. X. Fabam , quia sterilis habitata , Dis Inferis fuisse sacram. XI. *Κόσμος* inde *ἵστος*. XII. Fabas iis qui sacris operam dant immundas habitas. XIII. Auctoris de Symboli *κρυπτόν ἐν ἱστοῖς* sensu sententia. XIV. Faba Symbolum ejus quod ad Orcum ducit. XV. A Fabis proprie sic dictis abstinentiam non abfolutam ; XVI. Sed secundum quid voluisse Pythagoram. XVII. Conclusio tum capitis hujus , tum Libri primi.

L I B E R S E C U N D U S.

Qui de iis , queis inter Vetustiores (præter Pythagoram)
Metempsychosin adscriptam passim offendimus , agit.

C A P U T P R I M U M.

An Ægyptii Animarum de corpore in corpus Transmigrationem crassam asseruerint.

§ I. Ægyptios communiore calculo primos *Μετεμψυχόντας* artifices. II. Ea quæ de statu Animæ post mortem tradit doctrina Ægyptiaca Metempsychosin abnegare : ut piæ conditionem plene beatam æternam in sedibus beatorum, III. Æternorumque Deorum asserunt. IV. Eamque in purum invisibilem , & passionibus non obnoxium statum transire. V. Cujus locus Luna sit. VI. Vel terram Lunamque interjacens regio ; Zonæque coelestes. VII. Et impuras ani-

mas in Inferiora loca subterranea relegari ait. VIII. Atque statum apud Inferos vel Superos æternum. IX. Inde sepulcra Ægyptiis domicilia æterna dicta. X. Ob creditam Ægyptiis post vitam terrestrem semel peractam vitam hac vita meliorem , vel deteriorem pro cujusque merito quotidianam apud eosdem viguisse mortis commemorationem a vitiis dehortatoriam , ad virtutes incitatoriam. XI. Non tamen immediate ad Superum , Inferumve sedes transire men-

A R G U M E N T U M E T S E R I E S ,

mentes separatas; sed demum corruptione cadaver invadente: inde hoc conditum religioſe. XII. Qua conditura corpora diutiſſime, ut ajunt, a corruptione vindicata. XIII. Hujusce finem exitiſſe mentem corpori retinere præſentem. XIV. Lampades ſepulcrales Animarum in ſepulcris exiſtentiam creditam arguere. XV. Pyramides & quæcunque ſepulcra animarum receptacula exiſtimata. XVI. Eam interim cadaverum pollincturam & aliam antiquitus rationem habuiſſe videri: carnis videlicet reſurrectionem. XVII. Mentem non

antequam corpus ſepultum ſit in quietas admitti ſedes. XVIII. Solitas animarum ſeparatarum operationes Metempsychosin abnegare. XIX. Animas ſeparatas licet propriis locis addiſtas nonnunquam tamen inter homines verſari. XX. Animarum humanarum in Bruta tranſmigrationem Ægyptiace fabuloſam: cum animalia cædere Nili accolis conſuetum: Et mens humana quæ ex Deo ortum ducit nunquam in Brutorum exiſtat corporibus: imo Fati lege talis tranſitus ſit impoſſibilis. XXI. Concluſio.

C A P U T II.

De PHERECYDE Syrio nonnulla.

§ I. Pherecydem Animæ aſſeuiſſe immortalitatem. II. Non omnes Ethnicos qui mentis immortalitatem adſtruxere *μετεμψυχων* ſtatuſſe. III. Apud Veteres nonnulla reperiri quæ Pherecydem Tranſmigratione tenuiſſe aſſerunt, & unde. IV. Hunc interim a Metempsychofi fuiſſe alienum: tum quod Phoeniciam, id eſt Hebræam

ſecutus fuerit philoſophiam. V. Unde craſſioris idololatriæ averſationem hauſerit. VI. Tum quod vitam dulcem, beatamque poſt mortem aſſeruerit teſte Jone Chio. VII. Tum quod idem ſenſiſſe videatur ac Pythagoras: cum hujus ſapientia præ omni alia ab eo commendetur.

C A P U T III.

An EMPEDOCLES Animarum de corpore in corpus & hominis, & Bruti fruticiſque adſeruerit.

§ I. Empedoclem Metempsychosin non tantum aſſeuiſſe; ſed ultra Pythagoram hic progreſſum eſſe ſecundum aliquos. II. Unde hæc de Empedocle opinio prog-

nata. Qui de phyſica corporum immutatione locutus eſt. III. Quæ quomodo concipiatur. IV. Eam priſcæ ſapientiæ dogma univerſale. V. Indeque Empedoclis: quod egre-

H U J U S O P E R I S.

egregie explicat Hiërocles. V. Quo sensu omnem Pythagoream *Μετεμψυχώσεων* quoque explicandam voluere Reuchlinus, & Longinus. VI. Neque si vel Empedoclis opinio crasse fumenda foret, illum ultra Pythagoram processisse recte dici. VII. Animam rationalem secundum Empedoclem, si in vita terrestri pie vixerit, post hominis mortem in beatas Divorum transire sedes, mortalium vicissitudinibus exemptam penitus. VIII. Unde se Deum immortalem dixerit. IX. Mentem ex sententia Empedoclis quamdiu in terrestribus oris versetur, exilium pati, aliquando in patriam, si pie vitam ducat, reversuram. X. Eam vero si pessime vixerit nunquam redituram. XI. Conclusio.

C A P U T I V.

Neque CHALDÆOS & PERSAS crassam Transmigrationem tenuisse. Adduntur nonnulla de Arabibus.

§ I. Chaldæos & Persas crassæ Metempsychosi addictos secundum quosdam, utpote Animæ immortalitatem asserentes. II. Animas hac vita functas ex mente Magorum vel in superas sedes lucidas transire, vel in tenebricosas inferiores detrudi. III. Mentem per septem gradus ex patria descendere, & in eandem ascendere secundum eosdem. IV. Mentem bonam, seu eam quæ se aquis Paradisiacis abluerit, sitimque restinxerit in lumen supramundanum redituram. V. Animabus beatissimam sedem Paradisum dici supra omnes mundos corporeos politam. VI. Et Animis infelicibus Haden. VII. Pios quoque corpus aliquando in sedes lucidas transportaturos. VIII. Id omne saltem quod permanet in sedes supramundanas transire. Probabilissimum interim hos & corporum Reviviscentiam agnovisse. IX. Quam & cadaverum pollinctura his usitata inferre videtur. X. Quæ tum corpora secundum Magos immutanda. XI. Chaldæos & Persas a crassâ Metempsychosi fuisse alienos animalium multiplicem occidionem ipsis consuetam declarare. XII. Ut & ea quæ de Persis tradit Thomas Heyde. XIII. Neque Arabes Metempsychosi subscripsisse sacra mentibus separatim facta monstrare. XIV. Ut & animalium eadem multifariam. XV. Et carniæ esum.

C A P U T V.

Num Indorum BRACHMANÆ Metempsychosin crassam docuerint.

§ I. Brachmanas crassam animarum Transmigrationem ex communi opinione asseruisse. Eoque opinionis de anima Ægyptiis
†† se

A R G U M E N T U M E T S E R I E S ,

se fuisse magistros venditare. II. Idem asserente Apollonio Tyanæo. III. Brachmanas ex mente Reuchlini ex Græcis ortos. IV. Contra quam afferuntur multa. V. Potius a Chaldæorum, seu Assyriorum Magis ortos Brachmanas. VI. Ex nominibus Græcis apud Philostratum neutiquam legitime originem Græcam inferri. VII. Imo minus recte cultui Brachmanico simulacra adscribi. VIII. Reliqua Reuchlini argumenta expensa. IX. Bonos post hanc vitam in statum beatum, purioremque vitam transituros secundum Brachmanas. X. Imo immutabilem immortalitatem. XI. Morde animos a vinculis corporeis liberari penitus, superumque sortem consequi. XII. Mors

Brachmanis nativitas ad veram & felicem vitam: vita autem præsens vitæ umbra, & lugubre quidpiam. XIII. Non omnes; sed solos probos in vitam beatam admitti: malos tormentis subijci secundum eisdem. XIV. Animalium cædem, & carnium esum a Brachmanis concessum animarum in illa transitum creditum negare. XV. Indorum a carnibus abstinentiam qualemunque certas tantum animalium partes spectasse videri. XVI. Brachmanas & animalibus rem sacram fecisse inferri posse. XVII. Idem in hisce sensisse Brachmanas quod Pythagoras, cujus doctrinam crassam transmigrationem negare vidimus. XVIII. Conclusio.

C A P U T VI.

An DRUIDÆ Celtarum antiquissimorum, Britannorum, Gallorum, Galatarum &c. Magi Metempsychosin instituerint.

§ I. Druidas secundum nonnullos Metempsychosin assertores. II. Druidarum nomen unde. III. Druidarum vetustas. IV. Druidarum doctrina. V. Animas humanas post hanc vitam in alium orbem, Manium sedem transire ex mente Druidarum. VI. Animas separatas in alium transire orbem, vitamque Divinorem apud veteres famam constans. VII. Quorum textus Cæsaris referendus sit. Quod & Gallorum funerandi ritu confirmetur. VIII. In isthoc orbe altero vitæ melioris participes animas.

IX. Sed solas pias. X. Druidas a Metempsychosi fuisse alienos mutuum in altero orbe reddendum, & negotiorum rationem ad Inferos delatam docere. XI. In animarum mundo non crasso indutas corpore voluisse mentes Druidas videri. XII. Metempsychosi non subscripsisse nostros sacrificia consuetæ inferre. XIII. Ea quæ offenduntur apud veteres passim de sententia Druidum tantum fere animæ immortalitatem dicere, & apud Manes existentiam.

C A.

HUJUS OPERIS.

CAPUT VII.

An GERMANI Veteres & GETÆ pro Metempsychosi steterint.

§ I. Germanos Transmigrationis crassæ assertores ex aliquorum opinione. II. A Gallorum institutis alienos Germanos secundum Cæsarem; sed perperam. III. Germanos a Metempsychosi alienos; cum viros fortes post mortem vitam conditionemque divinam consequi voluerint. IV. Et demortuis remanere rerum propriarum possessionem, & usum asseruerint. V. Imo animalia mactarint, & in cibos adhibuerint. VI. Getas secundum nonnullos Metempsychosius assertores. VII. Zamolxin Getas Pythagoreis opinionibus imbuisse. VIII. Animarum post hanc vitam Transmigrationem ex sententia Getarum in beatas fieri sedes, ubi in consortio Zamolxis perpetua fruantur felicitate. IX. Quod ritu nuntium ad eundem mittendi confirmetur.

CAPUT VIII.

De ORPHEO pauca.

§ I. Orpheum & Pythagoram plene beatos futuros. III. In læde mentis post hominis mortem tis animarum pratis. Impios autem in Inferno cruciatibus obnoxios. IV. Et quidem æternis.

CAPUT IX.

Neque PLATONEM crassam Metempsychosin asseruisse.

§ I. Platonem secundum aliquos crassam animarum transmigrationem adseruisse. II. Platonem in hac materia non dissensisse a Pythagora. III. Imo & Chaldæorum & Ægyptiorum doctrinam, & methodum, ut fecit Pythagoras, secutum. IV. Animas puras secundum Platonem transire in locum invisibilem, purum, supercoelestem, ad Deum, omnibus malis in perpetuum exemptas. V. Ubi in consortio Deorum, beatorumque hominum plenissima fruuntur felicitate. VI. Hanc beatorum conditionem immutabilem. VII. Impios ex opinione Platonis vel sanabiles, vel insanabiles. VIII. Insanabiles in Tartaro detruendi, ubi æternas dent poenas. IX. In cas beatorum, impiorumque sedes transire mentes mox post obitum. X. Sanabiles in suppliciorum loca remitti profundiora, minusve profunda quo magis minusve peccatorum onere gravati fuerint: adeoque

ARGUMENTUM ET SERIES,

que vel sub terra, vel in terræ superficie, æthere inferiori hæere. XI. Aëreis crassioribus, & terrenis subtilioribus corporibus indutos. XII. Animas scilicet semper corpore vestitas: sed vario. XIII. Medios aliquando ex carcere dimittendos, & in purgato-

rum sedes admittendos. XIV. Mortem secundum Platonem piis vitæ melioris & perpetuæ initium. Plene sceleratis ad omnium malorum extremum transitum. Et nullis iterandam. XV. Probos post mortem fieri Dæmones secundum Platonem.

C A P U T X.

Num STOICI animarum de corpore in corpus Transmigrationem crassam crediderint.

§ I. Stoicos secundum nonnullos Metempsychosis adhæsisse. Quod recte negatum aliis. II. Quæ Stoicis de mente separata sententia.

C A P U T XI.

Neque Judæos veteres, seu PHARISÆOS Metempsychosis crassam adseruisse.

§ I. Metempsychosis crassæ Phariseos subscripsisse secundum multos. II. Phariseos Metempsychosis Pythagoricam tenuisse nonnunquam generaliter dici. III. Nonnunquam vero in eo a Pythagora fuisse diversos, quod solas piorum animas in alia transmigrare corpora voluissent: atque impiorum interminabili supplicio cruciari; cum talia supplicia ignorasset senex Samus, & quascunque animas alia subire corpora statuisset. IV. Aliis contra secundum Phariseos bonorum animas transire in corpora hominum: malorum in ea quæ brutorum sunt. Ut in hisce scilicet poenas luant facinorum donec inhærentia vitia eluantur. V. Ex aliorum mente malos poenas expendere in Gehenna secundum Judæos, ibidemque velut in

purgatorio sanabilium sordes elui, non brutorum corporibus. Imo poenas purgatorias recentiorum figmentum. VI. Mentium piarum in corpora hominum, impiarum in carcerem æternum transitum fieri immediate post mortem secundum nonnullos. VII. Non immediate eundem fieri; sed quarto demum post obitum die secundum alios: imo non antequam corpus in pulverem fuerit redactum, ut iterum alii. VIII. Mentem corpore deposito transire in hortum Edenis, Sinum Abrahami, sub Thronum gloriæ ex mente Judæorum secundum hos. IX. Quem Edenis hortum, piarum habitaculum, coelum hi, oram terrestrem illi, subterraneam isti declarant. X. Mentis separatas in sepulcretis versari quam diutissime, ibique mune-

H U J U S O P E R I S.

munere mediatorio fungi secundum alios XI. Phariseos spem Patrum, & Resurrectionem docuisse. XII. Hanc autem spem animam post hanc vitam in coelo locare, communione Dei beata perfruentem. XIII. Aeternas poenas manere impios ex sententia Pharisaica. XIV. Resurrectionem omnium hominum, justumque super iis Judicium divinum, dogmata Phariseis asserta, Metempsychosin negare. XV. Non aliam Phariseis creditam Resurrectionem quam quæ futura sit post unum tantum corpus depositum. XVI. Secundum Phariseos mentes pias separatas immediate post mortem in sinum Abrahami transire: impias in Infernum. XVII. Phariseos hominis existentiam vel actualem vel possibilem in mundo sublunari antequam unum hoc præsens indu-

tum corpus fuerit negasse. XVIII. Animas pias non aliis quam puris, & ab omnibus imperfectionibus secretis corporibus aliquando vestiendas, in quibus vitam agent beatam. Quid hic Iosephus. XIX. Conclusio. XX. Dogma de piorum post hanc vitam statu beato futuraque aliquando Resurrectione ecclesiæ Judaicæ non fuisse incognitum, ut voluit Chrysostomus. XXI. Objectioni ex loco Matth. xvi: 14. sit fatis. XXII. Ad illam quæ ex Johannis ix: 2. formatur responderetur. XXIII. Quid de causis descensus Animarum in corpora, harumque ante hunc conditione voluerint præexistentiæ patroni. XXIV. Neque reliquas Judæorum Veterum sectas Metempsychosi adhæsisse: ut liquet de Sadducæis. XXV. Et Essenis.

C A P U T XII.

De iis qui CHRISTIANUM nomen professi animarum Transmigrationi subscripsisse dicti sunt pauca.

§ I. An Origenes Metempsychosin tenuerit. II. Opiniones Simonis Magi, Carpocratis, & Manetis missæ factæ: ut quæ ad scopum

auctoris non attinent. III. Ut & Indorum hodiernorum. IV. Libri secundi Conclusio.

L I B E R T E R T I U S.

Qui veram Pythagoræ aliorumque opinionem pandit.

C A P U T P R I M U M.

Metempsychosin seu Palingenesiam Pythagoricam SYMBOLICE capiendam esse.

§ I. Pythagoram pro Veterum ænigmaticis locutionibus involuta more dogmata sua symbolicis & tradidisse. II. Adeo quidem ut ni

ARGUMENTUM ET SERIES,

symbolice exponantur ridicula apparitura sint. III. Ridenda nonnulla & falsa ab invidis & calumniatoribus Pythagoræ afficta monentibus Antiquis. IV. Pythagorica non mox ut insipida explodenda, quia Symbolica. Neque omnia quæ pro Pythagoricis venditantur ut talia accipienda. Metempsychosin Sym-

bolice capiendam. V. Metempsychosin crassam viris doctis antiquioribus & recentioribus de Pythagora negatam. VI. Metempsychosin, Metensomatosin, & Palingenesiam præsentem & futurum mentis statum dicere cum respectu ad præteritum.

C A P U T. II.

De Mentis humanæ ANTEQUAM cum corpore crasso conjuncta fuerit statu.

§ I. Animarum præexistentiam Vetus passim assertam. II. Eas cum in stellas distribuebantur ita singularifatas ut perpetuo distinctæ maneant. III. Variæ animarum sedes quomodo concipiendæ. IV. Animas cum in stellas distribuebantur concipi ejusdem omnes fuisse ordinis, & cunctarum rerum ideis decoratas. V. Vehiculo ibidem impositas easdem: quod semper adfit. VI. Id vehiculum ita dispositum ut crassioris materiæ affectiones, ut & omnium Planetarum ipsi, ejusque formæ varie agglutinari possint. VII. Mentibus ita constitutis a summo rerum Arbitro leges Fatales edictas. VIII. Quo & possibiles malorum origines & sequelæ innotescerent: sicque nulla unquam mali (ex libera mentis præelectione contracti) in Deum culpa conjici posset. IX. Animas in campo veritatis conditione fuisse mutabiles: viribus quidem præditas sufficientibus ut Deum, Verum, & Bonum sequi possent perfecte & perpetuo; verum & ab hisce sese avertere, sibi que propriis consiliis mala con-

sciscere. X. Hinc viribus male usas campo veritatis sua sponte culpeque excidisse: reversuras si vitia inhærentia expurgentur aliquando; alias nunquam. XI. Animas descendentes septem orbes Planetarum permeare: in quibus aliquamdiu morentur, seu vitam istis sphaëris convenientem ducant, a singulis Planetis propria vehicula sortitas. XII. Pro regionum enim, in quibus moras nectit anima, affectionibus & qualitatibus, varie vehiculum mentis æthereum vestiri. XIII. Neque tantum simpliciter vehicula illa menti superindui ut in illis sphaëris moveri posset; sed per ea affectiones suas cum anima communicare Planetas. XIV. Hos videlicet animatos, Deique administratos. XV. Alteram hinc animam irrationalem ex sphaëris descensu contractam dici. XVI. Varias sic in descensu, antequam in crassum devenerit corpus, menti jam actas vitas seu vitæ species pro varietate locorum & moribus diversas. XVII. Et quidem pro Planetarum, quorum quisque affectiones suas (in se qui-

H U J U S O P E R I S.

quidem bonas ; sed vitio recipientium aliquando degeneraturas) collaturus erat, numero, septem. XVIII. Ita tamen ut unam præ alia vitæ speciem, imo & Brutam, ut magis propriam, sibi contrahere libere potuerit. XIX. Qua electa & ejus Fatis implicetur anima: quod tamen Fatum liberum Arbitrium non tollat. XX. Fatum proprie in Anima irrationali residere : quod Dæmone adjuvante solubile sit. XXI. Qualitates mentibus descendentibus & Numinibus vagantibus communicatas ab iisdem in conceptione & nativitate confirmari, & corpori aptam, ad eas dispositionem inferi. XXII. Qualem vitæ speciem potissimum sibi contraxe-

rit, & duxerit anima antequam in corpus crassum devenit, talem vitam maxime agere eandem in corpore humano: hinc corpus isti aptum in generatione comparari; atque adco cum dominium tenent Planetæ, qui vitæ electæ qualitates indidère; Animam cum corpore copulari. Eosdemque Planetas qualitates impressas ulterius per vitam confirmare. XXIII. Ex signaturis corporis de mentis inclinationibus prædominantibus concludi posse: atque quam antequam corpore humano indueretur Anima potissimum in Planetis duxerit vitam Sapientem aperire posse: uti solitus erat Pythagoras. XXIV. Conclusio.

C A P U T III.

De Anima cum CORPORE Humano CONJUNCTA.

§ I. Dona cum Anima a Planetis communicata, postquam ea in generationem, quæ ipsi status præternaturalis sit, descenderit, in pejus degenerare. II. Duplicem menti ex duplici principio in generatione inesse vitam; divinam seu rationalem, & irrationalem: quarum prior sopore obruta jaceat, imo continuo amplius ab irrationali oppugnetur, ut rectitudinem vitamque Divinam neutiquam per se servare possit homo. III. Partis irrationalis violentiam tantam esse ut nonnisi auxilio divino superari possit. IV. Planetas pro septem vitæ terrestris periodis varie vires suas exferere. V. In his vitæ periodis Animas nonnunquam Brutorum vitas edere. VI. Mentem & corpore crasso indutam mores

& vitas consultare. VII. Affectiones irracionales ope Divina debellandas, & leto dandas: sicque exuendam animam, vestes, vires, quæ sub Fatum trahunt VIII. Hac ratione Mentem in aliam vitam transire. IX. Quæ ad hunc transitum sint necessaria. X. Hoc modo Brutorum qualitatem exui, humanamque, seu Divinam indui. XI. Omnes successive irracionales habitudines ut contractæ sunt exuendas. XII. Hanc Animæ, totiusque hominis immutationem. *Παλιγγενεσίαν* Regenerationem dictam. XIII. Institutionem ad *Παλιγγενεσίαν* nonnunquam & Regenerationem dici: & quare. XIV. *Παλιγγενεσία* paucis decenter curari & contingere: longeque plurimos beatis ejus fructibus destitui.

C A.

ARGUMENTUM ET SERIES, &c.

C A P U T IV.

De Mente a corpore crasso SEPARATA.

§ I. Ritu purgatos, seu regeneratos in immortalium Deorum chorum post hanc vitam adscisci. II. Stellæ errantes, & fixæ, & entium intellectualium vehicula Animalia dici. III. Quo sensu nostris mens ad Animam Universi reverti dicatur. IV. Hunc in alteram illam vitam transitum παλιγγενεσίαι, Μετεμάρτησιν &c dici.

C A P U T V.

Pythagoras quo sensu quondam EUPHORBUS &c. Quid homo BRUTUM Mentisque in vitam MULIERIS degeneratio.

§ I. Pythagoras qua ratione mores sequuntur. Imo optimos quondam Euphorbus. II. Quo sensu Pythagorice post hanc vitam in Animalia transire dici posse. IV. Mentis in vitam Muliebrem degeneratio quænam. V. Conclusio.

C A P U T VI.

De Palingenesia UNIVERSALI.

§ I. Universi ætates & conversiones octo. II. Sapientiæ vetustæ traditionariæ apud Thuscōs vestigia. III. Quid de Palingenesia universali Plato. IV. Duplex animarum judicium Platoni forte cognitum. V. Ipæ Palingenesia universali corpora subtilissimam essentiam indutura. VI. Quando futura. VII. Magos, Thuscōs, Ægyptios, Platonem &c. hoc in capite a Stoicis diversos.

C A P U T VII.

Generales quosdam monstrans Fontes SOLUTIONUM.

§ I. Numerum agentium non normam veri. II. Historicos haud raro ex dictis factisve Philosophi alicujus, sectæ, gentisve ab ejus opinione aliena concludere, & tradere. III. Ex Poëticiis rerum & opinionum descriptionibus de his non æstimandum esse. Quid ad ea quæ ex Ovidio afferuntur. IV. Ex Virgilio, Ennio, Tibullo, Juliano, & Sallustio Philosopho nihil hic legitime concludi. V. Neque ex Patribus nonnullis Ecclesiasticis rem confici. VI. Epilogus.

P I N I S.

D E

PALINGENESIA VETERUM,

S E U

METEMPSYCHOSI PYTHAGORICA

LIBER PRIMUS.

CAPUT PRIMUM.

Μετμψυχώσεως Nomen, & Definitio.

§. I. **M**ETEMΨΥΧΩΣΙΣ q. d. *transanimatio* Μετμ-
ψυχώσε-
& Πω-
λύγυνε-
σία συνο-
νυμα.
animæ in aliud, (transitus Animæ in
aliam conditionem,) non nunquam
ut objectum in quod exprimeretur
dicta *Μετσωματώσεως* q. d. *transcorporatio*, id est
transmigratio animæ de uno in aliud corpus; et quia
in priori corpore vivere desinit anima, & in alio quod
de novo subit *vitam auspicatur denuo* vulgo *παλ-
γυνωσία* q. d. *reviviscentia, regeneratio*, ^{1.} sub his
tribus nominibus; ut *synonymis* passim venit.

Non

^{1.} *Sub his tribus nominibus ut syno- It* *occurrunt: Μεταβαίνεν εις ἕτερον*
nymis passim venit.] Sunt & aliæ vo- *σῶμα, transire in aliud corpus. Jose-*
ces & phrasæ quibus Reviviscentia, *phus de bello jud. lib. II. c. VIII.*
sem Transanimatio Pythagorica non- *Εις ἄλλο ζῶον ἰσθύνεσθαι, in aliud animal*
nunquam exprimitur, quæ peri- *induci, vel immigrare. Herodotus*
phrastice aliquatenus rei ideam, *lib. II. §. 123. Μεταβολὴ τῆς ψυχῆς εις*
prout sibi quispiam fecit, exhibent. *πᾶν ζῶον, Anima in quodcumque animal*

A

transf-

Non animas modo superesse post mortem consensus gentium fuit : sed apud multas etiam reliquias fuere. de nova cum corporibus conjunctione, quam Resurrectionem dicimus. Sed fæde illam corruperunt in illam quam dixerunt μεταψύχωσιν, quasi dicas TRANSANIMATIONEM : item μετεσωμάτωσιν, hoc est MIGRATIONEM DE CORPORE IN CORPUS : etiam παλιγγενεσίαν, sive REGENERATIONEM. Quæ non Pythagoræorum duntaxat, sed multarum etiam gentium opinio fuit, & admodum dissimularum. Gerh. Joh. Vossius de orig. & progress. idololatriæ lib. I. cap. x.

*Migratio
de uno in
aliud
corpus.*

§. II. Scilicet Pythagoras Animam statuens esse immortalem, nec proinde corpore dissoluto interire; et negans aut nesciens illam se post fata conferre
in

transmutatio, vel transmigratio. Diodorus siculus Biblioth. lib. I. p. m. 88. Τῆς ψυχῆς περιπάλοις. Animæ circuitus. Diogenes Laërtius lib. viii. init. Δι' ἑαυτοῦ ὁρισμένῳ πάλιν βίῃ εἰς ἕτερον σῶμα τῆς ψυχῆς ἐισδυσμένης, definito tempore reviviscere in aliud corpus ingressâ animâ. Diodorus siculus lib. v. p. 306. Εξ περιπατῆς αἰώνων ἀγνοίᾳ πάλιν ἀντινοικίζεσθαι σώμασιν, per seculorum lapsus iterant in corpora casta inhabitanda induci. Josephus de bello jud. lib. iii. c. xviii. Γενέσθαι πάλιν, καὶ βίῃ ἀμείνῃ λαβεῖν ἐκ περιπατῆς, nasci iterant, & vitam adipisci meliorem ex temporum intervallo. Idem contra Apionem lib. ii. §. xxx. Οὐ ἀποθνήσκουσιν ἀλλὰ μετακινίζονται, non morte interire, sed in alias sedes transferri. Julianus in Cæsaribus p. m. 142. Ἀποκατάστασις εἰς φῶσιν, resurrectio in

naturam, Jamblichus de Mysteriorum sect. I. c. x. Εἰς τὸ τῆς προτέρας εἰδὸς ἕξως ἀφαινεῖσθαι, ad prioris habitus formam redire. Hierocles comment. in Aur. carmina p. 254. Παλινογενεῖα, recursus, seu reditus ad principium unde descenderat. Mercurius Trismegistus libro sac. apud Stobæum Eclog. Phys. I. p. 148. Ubi παραὶ Ἑμψυχώσεως, καὶ Μετεμψυχώσεως edificavit. Καὶ ἀπεκρίθη (verba sunt) Ἰσὺς πάλιν, τῆς παλινδροματικῆς διαγωγῆς τῆς σημεῖον τοῖς ζώουσιν ἐνέσθαι ἢ ἱερὰτάτη φύσις. τὸτο γὰρ ὡς τὸ μὲν ἀναθεῖν ἐξ αἵρος κτεῖμα, τὸτο πάλιν ἀναπέμπεσθαι, ἢ ἀδύναμις ἔσθαι. Respondit Isis Manifestum RECURSUS signum animalibus natura sanctissima posuit. Quem enim ex aëre spiritum ducimus, rursus submissimus, ut iterum hauriamus, &c.

in *cælum*, aut ad *Orcum* detrudi, in *alia* docuit, priore relicto *migrare* 2. *corpora*. Ita Paganinus Gaudentius de Pythagorea animarum transmigratione exercit. alt. cap. I. *Qui inter mortales dixerunt immortales esse animas, lubenter etiam ad TRANSMIGRATIONEM earundem e corporibus in corpora se contulerunt, quos inter Aegyptii. Pythagoras imprimis transmigrationem fulcivit IMMORTALITATE; apud Ovidium sic loquitur.*

Morte carent animæ semperque priore relicta

Sede, novis domibus vivunt habitantque receptæ.

Metam. lib. xv.

NEGABAT, aut NESCIEBAT Pythagoras se conferre in *CÆLUM* animas, aut ad *ORCUM* detrudi. Quid itaque de istarum sede pronunciaffet? eo se recepit, ut diceret *MIGRARE IN ALIA CORPORA RELICTIS PRIORIBUS.*

§ III. Atque quidem de *humano* in *humanum* Transmigrationem fieri transitum perhibent.

Ovid. Metam. lib. xv. Fab. III.

Ipsè ego (nam memini) Trojani tempore belli fieri de corpore humano
Panthoides EUPHORBUS eram.

Jarchas ad Apollonium: *multa insuper hujus viri (Gangis regis) gesta referre possem, nisi me ipsum laudare velle viderer. Ego enim ille ipse in humanum: imo et de sexu in sexum.*
apud Philostratum lib. III. cap. VI.

Imo nonnunquam quidem e *sexu* in *sexum*, e corpore videlicet *Masculino* in *femininum*, vel contra:

2. *Corpora.*] Crassa videlicet, de corporibus *subtilioribus*, aëreis qualia in his orbis oris hominum vel æthereis, animarum vehiculis, atque brutorum sunt: non enim sermo fit.

4 DE PALINGENESIA VETERUM,

tra : scilicet si *male* vitam instituerit anima e masculino in *femininum* , si *bene* e feminino in *masculinum* erat transitura. Empedocles apud Diog. Laërtium lib. VIII.

Ἦδη γὰρ πόλ' ἐγὼ γυνώμην κἄρ' ὅς τε κόρη τε.

Et puer ipse fui, necnon quandoque puella.

Atque ita καὶ γυνὴ ἐγένετο ἐν τοῖς ἄλλοις ὁ Πυθαγόρας, inter alia & mulier factus est *Pythagoras*, ut Lucianus in Gallo. p. m. 618.

Virgilius *Æneidos* lib. VI. vers. 448, 449.

— *Et* JUVENIS QUONDAM nunc FEMINA 3. *Cæneus,*

Rursus & in VETEREM fato revoluta figuram.

Servius, *hoc autem dictum ostendit PLATONICUM illud vel PYTHAGORICUM ; animas κατὰ μέμψιν SEXUM plerumque MUTARE.* Ad quæ Gaudentius de transmigr. Pythag. Exerc. I. cap. XII. *Annotat* (servius) *Platonicum illud axioma animas per μέμψιν sexum PLERUMQUE hoc est QUANDOQUE mutare. Nempe si BENE SE GESSERIT transibit a FEMINEO*

cor-

3. *Cæneus.*] *Virgo fuit; quæ a Neptuno pro stupri pretio meruit SEXUS MUTATIONEM. Fuit etiam invulnerabilis, qui pugando pro Lapithis, a centauris crebris ictibus fustium paulatim fixus in terra, est: post mortem tamen IN SEXUM REDIT.* servius.

Parem quoque de sexu in sexum transformationem subiisse Tiresiam, Regem Thebanum & Augurem, apud Lucianum ait Pythagoras : Πάντα ταῦτα ἐπέβην, ἢ μῖσος, ἀλλὰ καὶ

Τιμωρίας πρὸς τοῦτο, καὶ ὁ Ἐλάτω παῖς ὁ Κανέως. *Ista quidem omnia feci, tametsi non ego solus : verum & antemum Tiresias, tum Elati proles Cæneus. Scilicet is cum duos angues coeuntes vidisset, ex iis feminam interemerat : quo peracto ipse in feminam immutabatur; cum autem post septem annos simili casu marem anguem occidisset, in pristinam formam redierat. Vid. Ovid. Metamorph. lib. III. Fab. IV.*

*corpore in MASCULEUM, si NON ita bene, a MASCULEO
commeabit ad FEMINEUM, quum prima degeneratio,
defectus ἡ παγεῖσθαις, juxta Aristotelis sermonem
a femina 4. progrediatur.*

§ IV. Neque tantum in corpora hominum sed & ^{Quemad-}
brutorum humanas migrari mentes referunt. Vos- ^{modum}
sius de Idol. lib. III. cap. XLI. Cæterum Pythagoras ^{ex in cor-}
imo si Plutarchum audimus (de placit. Phil. lib. v. ^{pora Bru-}
c. XX.) etiam Plato arbitrabatur solas quidem ho- ^{torum.}
minum ANIMAS hosce nobilissimos actus (intelligen-
di, ac volendi) edere : illas vero BESTIARUM λογί-
κας μὲν εἶναι, ἡ μὲν λογικῶς ἐνεργήσας παρὰ τὴν δυσκρα-
σίαν τῶν σωματίων, καὶ τὸ μὴ ἔχειν τὸ φραγτικόν, RATIO-
NALES esse, tametsi non agant rationabiliter, cum
propter temperamentum inidoneum, tum quod ca-
reant facultate eloquendi. Nec sane aliter statui
queat; si ANIMÆ humanæ in alia transeant corpora,
sive HOMINUM, sive RATIONIS EXPERTIUM : ut Py-
thagoram sensisse etiam in vita ejus legas apud Laër-
tium, ἡ Malchum, sive Porphyrium : item Plu-
tar-

4. Progrediatur.] Imo vero genus
femininum masculino ignobilius Py-
thagoræis existimatum est : cum
illud in genitura solummodo mate-
riam suppeditare, hoc vero Animam
gignere voluerint. Ita Theages
Pythagoricus lib. de virtutibus :
Quod enim DETERIUS est præstantio-
ris causa caput existeret : ut in mundo
semper patiens pars (τὸ ἀεικράδης) prop-
ter eam qua semper movetur. (ἐντα
τῷ ἀεικράδης.) In animalibus FEMINA
propter MAREM : HIC enim ANIMUM
(τὸν τοῦ ἄνδρος) gignit, illa duntaxat

MATERIAM (τὰν ὕλην) gignendo sup-
peditat. Et quamquam actionum hu-
manarum omnium compos concef-
ferint genus femininum, in iis gra-
du tamen minus perfectum, atque
imbecillius declararunt. Plato de
Repub. v. Καὶ πάντων μὲν μετέχει
γυνὴ ἐπισηδευμάτων κατὰ φύσιν, Πάντων δὲ
ἀνδρ. ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθενέστερον γυνὴ ἀνδρῶν.
Es omnium quidem operum natura
compos est femina, omnium ἡ vir est
compos. IN OMNIBUS AUTEM IMBE-
CILLIOR FEMINA.

tarchum in sympotiacis, Philostratum lib. VIII. de vita Apollonii. Idem ex Poëtis tradunt Horatius lib. I. Od. xxviii. Ovid. xv. Metam. &c.

*In quibus
visante-
acta for-
tiuntur
præmia,
vilpe
nas.*

§ V. Imo in istis *Brutorum* corporibus anima-
bus, cum ea subierint, vel male vel bene esse, vel
pænas pati eas, vel *præmia* nancisci. Vossius *ibid.*
p. m. 471. *Putabant autem Pythagoræi corpora cui-
que aptari PRO VITÆ GENERE quod ante egisset.*
*Quomodo & secundum Platonem in x de legibus Or-
pheus a morte esset CYGNUS; Thamyras PHILOME-
LA; Ajax Telamonius LEO; Agamemnon AQUILA.*
Sic ab iis creditum (verba B. Ambrosii sunt, lib.
de bono mortis Cap. x.) magnorum Philosophorum
animas in APES, aut lusciniæ demigrare; ut qui
ante hominum genus sermone pavissent, postea mellis
dulcedine aut cantus suavitate mulcerent. Ac hoc
quidem Philosophis illis tributum pro PRÆMIO.

*Parque ratio PÆNARUM, quæ manerent IMPRO-
BOS. Nam ut Theodoretus ait (epitome divino-
rum Decretorum cap. de homine) bilis amaritie, &*
*iracundiæ veneno plenos converti putabant in serpen-
tes; rapaces in Lupos; fraudulentos in vulpes, &*
ita in cæteris.

*Hinc Py-
thagora
negatos
Inferos &
superos.*

§ VI. Hincque Pythagoræ *negatos Inferos, Or-
cum, styga, mentibus separatis locum suppliciorum;*
*proindeque & præmiorum, superos, Cælumve. Pa-
ganinus Gaudentius de transmigr. Pyth. Exerc. I. c.*
VII. Ab immortalitate animarum qua fulciebat earum
TRANSMIGRATIONEM pedem promovit Pythagoras ad
aliud dogma non hic omittendum.

SUSTULIT scilicet INFEROS, ORCUM, STYGA.
Negavit illuc proficisci, ibique ob scelera PLECTI,
quan-

quandoquidem immortales sunt. Sunt ejus apud Ovidium verba xv. Metam.

*Quid styga, quid tenebras, quid nomina vana ti-
metis*

Materiam vatum falsique pericula mundi?

Corpora sive rogos flamma, seu tabe vetustas

Abstulerit mala posse pati non ulla putetis.

- - - *Sunt qui ajunt posita immortalitate anima-
rum necessario etiam poni INFEROS, & PRÆMIA,
PÆNASQUE post hanc vitam (certo videlicet retri-
butionis loco subeundas, vel accipienda). Non id
largitur Pythagoras, nec talem complectitur
nexum: imo contraria incedens ratione prorsus id
quod ADVERSATUR ejusmodi argumentationi de-
ducit. Et ut supra, Exerc. alt. C. I. NEGABAT aut
nesciebat Pythagoras se conferre in COELUM animas,
aut ad ORCUM detrudi.*

§ VII. *Inde hisce auctoribus prohibitas anima-
lium cædes, carnisque esum, ejusque in sacris u-
sum: ne forte corpora quæ incolebant animæ pa-
rentum, aut fratrum aut eorum qui aliquo fœdere
nobis fuerant juncti, uxores vel amici, manduca-
rentur, violarenturve. Ovidius Metam. lib. xv.
Fab. III.*

*Et probi-
bitam
anima-
liam ca-
dem car-
nisque
esum.*

Ergo ne pietas sit victa cupidine ventris:

Parcite (vaticinor) COGNATAS cæde nefanda

EXTURBARE animas, nec sanguine sanguis alatur.

Et Fab. XLIII.

*Nos quoque pars mundi (quoniam non corpora so-
lum* *Ve.*

*Verum etiam volucres animae sumus, inque ferinas
Possumus ire domos, pecudumque in pectora condi.
CORPORA quæ possunt animas habuisse parentum,
Aut FRATRUM, aut aliquo junctorum FOEDERE nobis,
Aut HOMINUM certe, tuta esse, & honesta sinamus:
Neve Thyesteis cumulemus viscera mensis.*

Et Diis immolare hostias crimen.

Fab. II.

*Nec satis est quod tale NEFAS committitur: ipsos
Inscripsere Deos SCĒLERI, Numenque supernum
Caede laboriferi credunt gaudere juvenci.
Victima labe carens, et praestantissima forma
(Nam placuisse nocet) vittis praesignis & auro
Sistitur ante aras &c.*

Gaudentius C. VI. *Quandoquidem Pythagoras
animas esse immortales, & MIGRARE A CORPORIBUS
IN CORPORA docuit, eo deinceps rem deduxit ut Ju-
beret mortales ab ESU CARNIUM abstinere, ANIMALIA
NON OCCIDERE, VICTIMAS Diis immortalibus NON
MACTARE, sed vesci oleribus, ejusmodique aliis,
fructibusque rem divinam facere.* Anonymus de
vitâ Pythagoræ apud Photium Num. VII. Ὅτι οἱ Πυ-
θαγορεῖοι τῶν ἐμψύχων ἀπέχοντο τῇ Μέλμψύχῳ ἀφάρως
ὡς ἀληθῇ ὑπολαμβάνοντες. *Pythagoraei animatis absti-
nebant propter Transmigrationem animarum, quam
sulta opinione veram existimabant.*

*Anima
in corpore
in quod
transiit
opera
tionum*

§ VIII, Atque illam Animam quæ excorpore hu-
mano in corpus e. g. Bruti transiit, esse ipsissimam
formam bruti, operationum vitalium principium; at-
que hinc animas *brutorum* esse *rationales* ex Pytha-

go-

goræorum mente volunt, uti supra ex 5. *Vossio* colligere est. Quod tamen 6. negant alii, qui ajunt eorum

5. *Vossio colligere est.*] Fromondus de Anima lib. III. cap. I. *Inter Veteres Pythagoras, Anaxagoras, Plato, Plutarchus &c.* ANIMAS BRUTORUM RATIONE & DISCURSU UTI, NON SECUS, AC HOMINES, existimaverunt. Nec de veteribus illis adeo mirum: nam Pythagoras & Plato animas hominum in morte nudas non remanere, sed in varia corpora bestiarum, pro moribus quos in vita humana coluissent, transmigrare docebant; ac proinde ANIMAS QUÆ NUNC SUNT BRUTORUM, OLIM HOMINUM FUISSE, & cum corporibus Brutorum depulsa fuerint, non interire, sed in alia hominum, aut brutorum corpora transire, & TRANSANIMARI.

6. *Negant alii.*] Idem Fromondus ibid. *Quamquam tamen doctus ille Cardinalis Bessarion* (lib. II. c. VII. contra calumniat. Platonis.) *Platonem suum ab hoc errore vindicet; quia in Timæo animas brutorum mortales esse diserte asserit. Cum igitur, inquit Bessarion, sceleratorum hominum animas in corpora bestiarum transfundit Plato dicit, NON VULT EX ANIMA HUMANA TANQUAM PARTE ESSENTIALI, BESTIAM COMPONI; SED DUAS ANIMAS CORPORIBUS ILLIS IN ESSE; unam mortalem, quæ est forma bruti, & operationem, visalium in illo corpore fons & principium; alteram immortalem, quæ in illo carcere animato penas luit. Hoc sermo modo, in corporibus Energummenorum, præter animam rationalem, quæ est humani corporis forma, Demo-*

nium aliquod mixtum habitat. Quem Bessarionis (addit Fromondus) *commentarium si recipimus, Pythagoram quoque in eandem sententiam trahere oportebit: nam Timæus, qui de Μετεμψύχεσι transanimatione humanarum animarum in corpora Brutorum, ista apud Platonem disserit, scilicet Pythagoricus fuit. Quod interim hic, & in Textu de Anima transmigrante dicitur, videlicet quod ejus in quod transit forma fiat, sensu vulgari capiendum est: non enim proprie Animam corpus informare voluit Pythagoras; sed hoc potius uti velut instrumento: Ut Anima sit homo, corpus quod ei, ut agat quæ sunt hominis, subservit. Jul. Scaliger: Non omnino Animæ transmigratione in Belluina corpora, Belluina est. Tamen in eorum placita non præcidis objectione tua. Quasi futurum esset ut DUAS HABERET ANIMAS UNUM CORPUS, A QUIBUS INFORMARETUR.*

NON ENIM INFORMARI CORPUS AB ANIMA Pythagoras existimabat: sed corpore animam uti, tanquam INSTRUMENTO. Hoc in primo libro de Anima scriptum est. *Ut plane licueris Platoni dicere: HOMINEM ESSE ANIMAM. Sane hanc ad modum corpus ipsum nihil hominis est: nisi tanquam possessoris: velut equus aut malleus, militis, aut fabri. De subtilitate Exercit. cccvii. § XIV. vid. Hiërocles comm. in Aurea Carm. p. 153. & 181.*

eorum opinionem esse non ex *anima humana* tanquam *parte* essentiali bestiam componi ; sed *duas* animas corporibus illis inesse, unam *mortalem*, quæ bruti forma , altera *immortalis* , *humana* , seu quæ corpore humano excesserit, quæque in isthoc carcere animato pœnas dat. Vid. Fromondus de anima lib. III. c. I. p. m. 466.

Transmi-
gratio
nem fieri
in omnia
anima
lium ge-
nera ;
etiam vi-
tâ sensî-
tivâ
carentia.

§ IX. Omnia porro animalium *genera terrestria marina, & volatilia* transmeare mentem, etiam vel vitâ *sensitivâ* carentia, usquedum tandem in corpus redeat *humanum*, circuitu hoc tribus annorum millibus absolvendo. Diogenes Laërtius de Empedocle in hujus vitâ *Kal τὴν ψυχὴν παντοῖα ὕδῃ ζῶον* *χρὶ φύσιν ἐνδύεσθαι φησὶ γν.*

Ἦδη γάρ ποτ' ἐγὼ γενόμεν' ἄνθρωπος τε κόρη τε,
Θάμνος τ' ὀϊστός τε, καὶ ἔξ ἄλλος ἔμπευος ἰχθύς.

Et animam OMNIGENAS SPECIES ANIMALIUM, ac STIRPIUM induere. Ait nempe.

*Nam memini fueram quondam puer atque puella,
Plantaque & ignitus piscis, pernixque volucris.*

Herodotus lib. II. § 123. Πεῖροι δὲ καὶ τῶνδε τὸν λόγον Αἰγυπῖοι, οἷσι οἱ ἐκόντες, ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθανάτη ἐστὶ. Τὸ σῶμα δὲ κατὰ φύσιν ἐστὶν ἐν ἄλλο ζῶον αἰεὶ γινόμενον, ἐκδύεσθαι. Ἐπειὶ δὲ περιέλθῃ πάντα τὰ χερσαῖα, καὶ τὰ θαλάσσια, καὶ τὰ πτηνὰ αὐτὴ ἐκ ἀνθρώπου σῶμα γινόμενον ἐκδύνη. τῇ περιέλειψιν δὲ αὐτὴ γίνεσθαι ἐν τετραπόδεσσιν. τῷ δὲ λόγῳ οἱ Ἕλληες ἐχρήσαντο, οἱ μὲν πρότερον, οἱ δὲ ὕστερον ὡς ἰδίῳ ἑαυτῶν εἶναι. τῶν ἐγὼ εὐδὼς

αὐτὸς τὰ ὅμοια, ὃ γράφει. *Primi denique Ægyptii extiterunt, qui dicerent Animam hominis esse immortalem; sed exolescente corpore subinde in aliud animal, quod assidue nascitur immigrare. Atque ubi per OMNIA se circumtulisset TERRESTRIA, MARINA, VOLUCRIA, rursus in HOMINIS corpus, quod gigneretur introire. Atque hunc ab ea CIRCUITUM fieri intra ANNORUM TRIA MILLIA. Eodem sermone Græcorum nonnulli priores & posteriores tanquam sibi ipsis proprio usi sunt. Quorum nominum conscius non indico. Pythagoram procul dubio innuit ejusque sectatores, præprimis Empedoclem illius contemporaneum.*

§ X. Atque hanc quidem animæ revolutionem & recidivatum, cum hæc immortalis sit penitus, & ad non esse transire nequeat, in infinitum, seu æternum perennaturam. *Hæc anima revolutio perennis.* Gaudentius Exerc. alt. c. III. *Omnium argumentorum quæ pro Pythagoræa transmigratione construi posse videntur, illud censetur esse capitale quod petitur ab ÆTERNITATE mundi, cum IMMORTALITATE animarum conjuncta. Si namque dicas mundum semper fuisse, semperque futurum, quod tota schola Platonis constanter docuit, si addas animas non interire, videris eogi etiam largiri animas per circuitum quendam ire & redire, conjungi corporibus, ab iisdem avelli, inque alia migrare, ut per decursum ÆTERNITATIS unicuique animanti sua non desit anima. Aut cogeris dicere animarum numerum ab æterno fuisse prorsus infinitum. Quod absurdum plane cum natura abhorreat ab infinito.* Heurnius de Philosophia Barbatrica pag. 74. *Animum humanum per corpora*

hujus mundi circulare dicebat (Pythagoras) quodque certo temporum circuitu perambulatis multifariis corporibus humanum tandem corpus rursus subiret : HUNCQUE RERUM REMEANTIAM ORBEM, QUAMDIU ERIT IPSE ORBIS PERENNATURAM.

Μετμψυχώ-
σις seu
πάλιν-
γενεσις
descriptio.

§ XI. Ex hisce descriptionem μετμψυχώσεως elicere licebit : erit itaque.

Animæ humanæ immortalis post depositum unum corpus, per mortem, transmeatio in corpus aliud, vel humanum, sive masculinum, sive femininum, vel Brutum, (unde ab animalibus abstinendum,) ut in isthoc animæ vel bene, vel male sit, id est remuneratione afficiatur, vel pœnis plectatur pro ratione vitæ anteaactæ; iteranda usquedum omnium animalium genera, imo nonnunquam & vitæ sensitivæ expertia pervasum fuerit; & tandem in corpus humanum reditus, circuitu isthoc tribus annorum millibus, vel saltem certo & longo temporis spatio peragendo: et dum mens immortalis sit, & æterna, in æternum reiteranda, & perpetuanda. Ut nullæ hinc animis separatis sedes Infernæ, nullus tristis carcer Tartareus: neque ullæ domus superæ, nec regna beata.

C A P U T I I.

De Pythagora μετμψυχώσεως adsertore.

Pythago-
ras in Æ-
gypto in-
fuitens,

§ I. PYthagoram Samium præstantissimum Philosophum hanc docuisse *Metempsychosis* fama, ut ignotum nulli est, fecit testatissimum,

num : ut hinc ab eo denominata vulgo audit *Pythagorica*. CAP. II.

Hic ardore discendi inextinguibili flagrans, ex lectionibus 1. Pherecydis Syri, dein Hermodamantis, & 2. Anaximandri Physici magnis sapientiæ incrementis firmatus, in 3. Ægyptum primo 4. suasu Thaletis Milesii, ad quem jam senem discendi causa venerat, profectus erat; atque ibidem ex sermonibus 5. Sonchedi, & 6. Onuphis Heliopolitæ, 7 aliorum-

1. *Pherecydis Syri, dein Hermodamantis.*] Diog. Laertius lib. viii.

2. *Anaximandri Physici*] Jamblichus de vita Pythagoræ. Num. xi.

3. *Ægyptum primo*] Justinus lib. xx. c. iv.

4. *Suasus Thalesis Milesii* ἔσ'c.] Jamblichus de vita Pythag. num. xii. Μετὰ δὲ (ὁ Θαλῆς) ὄντων ἐδύνατο μαθημάτων τὸ γῆρας τι τὸ ἑαυτοῦ ἀνταρτάναι, καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀσθενίαν προετίψατο εἰς Ἀργυπῶν διαπλῆυσιν, καὶ τοῖς ἐν Μίμφει καὶ Διοσπόλει μάλιστα συμβαλὼν ἱερῶσι. Παρὰ γὰρ ἐκείνων καὶ ἑαυτὸν ἐφοδίασεν ταῦτα, δι' ἃ εὐφρὺς παρὰ τοῖς πολλοῖς νομίζεται. Communicatisque quantum potuit (Thales) disciplinis, ἔ' senectute corporisque imbecillitate excusata, ut in Ægyptum navigaret, ἔ' maxime sacerdotibus Memphisicis, ἔ' Diospolitanis se dederet, hortatus est. Nam se ipsam quoque ab illis ea collegisse præsidia, quæ opinionem singularis sapientiæ sibi peperissent.

5. *Sonchedi*] Clemens Alexandrinus lib. i. Strom. p. m. 222. Ἐσορῆσαι δὲ Πυθαγόρας μὲν Σώγχαδι τῷ

Ἀργυπῶν ἀρχιερεφύλῃ μαθητῆσθαι. Narratur autem Pythagoras fuisse discipulus sonchedis Archipropheta Ægyptii.

6. *Onuphis Heliopolita.*] Plutarchus de Iside p. m. 354. e. Πυθαγόρας δὲ (διακῶσαι φασί) Οὐνύφιος Ἡλιωπολίτῃ; Pythagoram autem Oenuphin Heliopolitam audisse ajunt.

7. *Aliorumque sacerdotum* ἔσ'c.] Porphyrius de vita Pythag. Num. xi. & xii. Καὶ ἐν Ἀργυπῶν μὲν τοῖς ἱερῶσι συνῶν, καὶ τῇ σοφίᾳ ἐξίμαδε, καὶ τῇ Ἀργυπῶν φωνῇ. Γραμμάτων δὲ τριστὰς διαφορὰς, ἐπιστολογραφικῶν τε, καὶ ἱερογλυφικῶν, καὶ συμβολικῶν. Τῶν μὲν κοπολογεμίᾳ κατὰ μίμησιν, τῶν δὲ ἀλληγορεμίᾳ κατὰ τινὰς ἀνιγμῶν. Et in Ægypto quidem cum sacerdotibus vixit, ἔ' sapientiam, ac linguam Ægyptiorum perdidicit, atque triplex literarum genus, epistolicum scilicet, hieroglyphicum, ἔ' symbolicum. Quorum illud propriam, ἔ' communem loquendi consuetudinem imitatur; reliqua per allegorias sub quibusdam ænigmatum involucribus sensum exprimunt.

liorumque sacerdotum, naturæ abdita, 8. *ceremoniarum incredendas potentias, numerorum admirandas vices* & *Geometriæ solertissimas formulas*, Triplex literarum genus, *epistolicum, Hieroglyphicum, & Symbolicum*, atque omne id, quod erudito gremio asservabat Ægyptus, hauserat, atque in suum succum converterat & sanguinem : ut universam deinde philosophandi rationem ad normam ferre *Ægyptiacam*, cujusmodi & erat *Chaldaica, & Indica*, dirigeret, atque institueret, *Symbolis*, ac *Mythicis* locutionibus dogmata sua involvens, quæ similitudinem, faciemque Hieroglyphicarum literarum 9. referebant.

Ab Ægyptiis Philo-
sophia
Brach-
manica
principia

§ II. Ab his Nili accolis speciatim Philosophiæ *Brachmanicæ* (quæ pleraque teste 10. Apulejo *Pythagoricæ* contulit; quamque primitus ab *Indis* istis perceperant *Ægyptii*, uti 11. Jarchas Brachmanarum

8. *Ceremoniarum incredendas potentias.*] Apulejus Floridor. lib. II.

9. *Referant.*] Plutarchus de Iside, & Osiride p. m. 354. e. Μάλιστα δὲ Ἰσιος (Πυθαγόρας) ὡς ἵσταντο, θανασκοῖς καὶ θανασκοῖς τὰς ἄνδρας, ἀπειρημένους τὸ συμβολικὸν αὐτῶν καὶ μυστηριῶδες, ἀντιμῆκας ἀνίγκασιν τὰ δόγματα τὰ τῶν γὰρ καλεῖσθαι γραμμῶν ἱερογλυφικῶν ἔστιν ἀποδείπειν τὰ πολλὰ τῶν Πυθαγορικῶν, παραγγελλομένη, δὴν ἐστὶ τὸ μὴ ἐσθίειν ἐπὶ δίφῳ, μηδ' ἐπὶ χέειναι καθεσθαι, μηδὲ φόνικα φυτεύειν, μηδὲ πῦρ μαχαίρῃ σκαλεῖν ἐν οἴκῳ, &c. Pythagoras autem maxime, ut apparet in admiratione habitus ADMIRATUSQUE SACERDOTES ISTOS, IMI-

TATUS EST RATIONEM EORUM, RES NOTIS QUIBUSDAM, & PER AMBAGES PROPONENDI, sciasque sententias INVOLUCRIS texit. Nam quæ vocantur litteræ Hieroglyphicæ, his pleraque Pythagoræ PRÆCEPTA NIHIL CONCEDUNT, qualia sunt, NON EDERE IN CURRU, NON INSIDERE CHÆNICI, NON PLANTARE PALMAM, IGNEM IN ÆDIBUS GLADIO NON AGITARE, &c.

10. Apulejo.] Vide locum § III.

11. Jarchas &c.] De Anima inquit (Apollonius) quidnam sentitis? Ad quem Jarchas, id ipsum inquis quod vobis Pythagoras, NOS VERO ÆGYPTIIS TRADIDIMUS.

rum princeps testabatur apud Philostratum de vit. Apollonii lib. III. c. VI.) *de anima* ^{12.} gustum accepit; ^{hausit quam postea plenius ab ipsis Indis didicit.} cuius deliciis inescatus tantopere est, ut post lustratos *Chaldaeorum & Persarum* Magos, ipsemet illorum Regionem, sicuti post eum *Apollonius Tyanneus*, adire decreverit: diserte enim *Alexander* de Symbolis Pythagoricis apud Clementem Alexandrinum Strom. lib. I. ait τὸν Πυθαγόραν Βραχμῶν ἀνηκούσαι, *Pythagoram BRACHMANAS audisse*. Et *Apulejus* Floridor. lib. II. *illum BRACHMANUM GYM-NOSOPHISTAS adisse*.

§ III. In Ægypto itaque rebus suis defunctus, ^{In Baby-lonia Chaldaeorum disciplinas edoctus Pythagoras.} & Chaldaicæ disciplinæ, & Astrologiæ cupidus *Babylonem* se contulit: ubi syderum cursus, eorumque in genituris hominum effectus, & mundi originem edoctus est. Justinus lib. XX. c. IV. *ÆGYPTUM primo, mox BABYLONIAM ad perdiscendos siderum motus, originemque mundi spectandam profectus summam scientiam consecutus erat*. Apulejus Floridor. lib. II. de Pythagora: *Eo (Polycrate) dominari orso profugit ex insula clanculo Pythagoras, patre Mnesarcho nuper amisso: quem comperior inter sellularios artifices, gemmis faberrime sculpendis laudem magis quam opem quæsisse. Sunt qui Pythagoram ajunt eo tempore inter captivos Cambyse regis Ægyptum cum adveheretur, doctores habuisse PERSARUM MAGOS, ac præcipue ZORO-*

12. *Gustum accepit.*] Apollonius INDORUM SAPIENTIAM LAUDABAT apud Philostratum lib. VI. c. VI. TIS, propterea quod vos quondam Indi Huius autem sapientia, vos quoque fueritis. consultores Pythagora tunc fuistis, cum

ZOROASTREM *omnis Divini arcanum antistitem, posteaque eum a quodam Gillo Crotoniensium Principe recuperatum. Verum enim vero celebrior fama obinet sponte eum petisse Ægyptias disciplinas, atque ibi a sacerdotibus CEREMONIARUM INCREDENDAS POTENTIAS, NUMERORUM ADMIRANDAS VICES (forte vires) GEOMETRIÆ SOLERTISSIMAS FORMULAS didicisse: sed nec his artibus animi expletum mox CHALDÆOS, atque inde BRACHMANAS. Hi sapientes viri sunt, Indiæ gens est: eorum ergo BRACHMANUM GYMNOSOPHISTAS adisse. CHALDÆI SIDERALEM SCIENTIAM NUMINUM VAGANTIUM STATUS, AMBITUS UTRORUMQUE VARIOS EFFECTUS IN GENITURIS hominum ostendere, nec non MEDENDI remedia mortalibus latis pecuniis, terra, cæloque & mari conquesta. BRACHMANÆ autem pleraque philosophiæ ejus contulerunt, quæ MENTIUM DOCUMENTA, quam corporum exercitamenta, QUOT PARTES ANIMI, QUOT VICES VITÆ, QUÆ DIIS MANIBUS PRO MERITO SUO CUIQUE TORMENTA, VEL PRÆMIA.*

Et Persarum instituta.

§ IV. In Babylonia autem Pythagoras & Persarum Magis (nomen ¹³ & Chaldeorum, & Persarum

¹³ Et Chaldeorum & Persarum tabescente, sensum una cum imperiis Philosophis commune. Heurnius de Philosophia Barbarica lib. I p. 85. BABYLONII ex quorum DISCIPLINIS cum sancto quodam angustoque fonte Magiæ nimia curâ ultro in ruinam omnis MANAVIT PHILOSOPHIA, florente ac in viridi ætate constituto suo imperitandi jure PERSIS tradidere. Qui eam rubigine superstitionum, squallore fulserunt. Marcescente autem, ac pedetentim imperitandi majestate con-

farum Philosophus commune.) magistris usus est : cum in iis plagis versaretur, ut verosimile, tempore Cyri, (ni mavis Cambyfis hujusce filii, qui illum ex Ægypto captivum Babylonem abduxisset, ut habet jamblichus de vita Pythag. Num. xix. et memorat Apulejus ; quanquam fidem vix adhibeat posterior) quando rerum potiebantur *Perse* uti Apulejus, valerius Maximus, alii, *Perfarum* Magos Pythagoræ præceptores numerant ; maxime quidem 14. *Zoroastrem* omnis Divini antistitem, ut
mox

reliques gentes committentes SACERDOTIBUS, quos MAGOS patriâ linguâ nuncupabant, testante Apulejo : Nam si quod ego apud plurimos lego, Perfarum lingua Magus est qui nostrâ sacerdos.

Unde accidit ut cum a BABYLONIIS ad PERSAS Philosophia migravisset, iisdemque tutoribus & nutricibus utrobique demandata esset, tam BABYLONIORUM, quam PERSARUM PHILOSOPHI, MAGI posteriori ævo dicerentur, ut liquet ex hisce Philostrati verbis, quibus de Apollonio inquit : cogitabat etiam Magos convenire, qui Babyloniam, ac Susa incolunt : in Lilia (allusio ad Susorum nomen quod lilium Persiæ denotat.) enim ingeniosus is locus in PERSIDE erat, in quo arx a Titbomo exstructa. &c.

14. *Zoroastrem &c. qui idem eris cum Zabtrato Porphyrîi Nazarato Assyrio Alexandri, Zarado Agathie.] &c. Clemens Alexandrinus lib. I. Strom. p. 228. Ζωροάστρη δὲ τῶν Μάγων τῶν Πέρσων ὁ Πυθαγόρας ἰδέσθαι, ZOROASTREM autem MAGUM PERSAM Py-*

thagoras ostendit. Et mox ibid. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικῶν συμβόλων Ναζαράτῳ τῷ Ἀσσυρίῳ μαθητῇ τῶν ἱεροῦ τῶν Πυθαγορίων. Alexander autem in libro de symbolis Pythagoricis refert Pythagoram fuisse discipulum NAZARATI ASSYRII.

Porphyrus de vita Pythag. Num. XII. Ἐν τῇ Βαβυλωνί τοις ἑτέροις Χαλδαίοις συνήντησε, καὶ Ζάβρατον ἀφ᾽ ἡνίο, παρ᾽ ἧ καὶ ἐκαδέσθη τὰ τῷ προλήν βίῳ λόματα, καὶ ἰδιδάχθη ἀφ᾽ ἧ ἀγνῶστον προσηύκετο τὸ σπουδαίον. Babylone cum aliis chaldeis vixit : tum ZABRATUM quoque frequentabat : cujus ope a PRIORIS VITÆ SORDIBUS EXPURGATUS fuit, & QUIBUS REBUS HOMINI SERIO ABSTINENDUM DIDICIT.

Plutarchus de Animæ procreatione e Timæo p. 1012. Καὶ Ζαράτας ὁ Πυθαγόρου διδάσκαλος &c. ubi perperam Xylander : Zaratas quoque Pythagoræ DISCIPULUS, pro MAGISTER.

Theodoretus Therap. IX.

Atque hic Zoroaster Persa tempore Cyri floruisse videtur cum ex

C

re-

mox audivimus : qui idem erit cum *Zabrato* Porphyrii , cujus ope purgatus Pythagoras est , et a quo quibus rebus abstinendum sit didicit ; *Nazariato* Assyrio Alexandri , *Zarata* Plutarchi , *Zarada* Persa Theodoreti. Quamquam Imperio licet ad Persas translato ibidem & Chaldeorum adhuc sine dubio viguerit Magia. A quâ omnis *Persarum* sapientia primitus ortum traxit.

Valerius Maximus de stud. & indust. lib. VIII. cap. VII. *Inde* (Ægypto) ad PERSAS profectus (Pythagoras) MAGORUM exactissimæ prudentiæ se formandum tradidit ; a quibus siderum motus , cursusque stellarum , & uniuscujusque vim , proprietatem & effectum benignissime demonstratum docili

relatione Agathiæ lib. 2. init. eum sub *Hystaspe* vixisse Persæ posteriores velint , qui *Hystaspes* , ut videtur , erit Darii pater , *Cyros* æqualis , quamquam num hunc intelligant , num alium quempiam non indicant Persæ : præprimis cum *Persa* audiat , unde *Laërtius* *Zoroastrem* τὸν Πέρσων , & clemens supra *Zoroastrem* δὲ τὸν Μάγην τὸν Πέρσων. Verum ante *Cyrum* nomen Persarum ignotum fere. Ita *Stanlejus* *Philosoph.* Orient. lib. II. C. I. Unde colligi potest non tanta cum fuisse antiquitatis , (*Zoroastrem* Persam) ac multi existimant. Neque enim nomen PERSARUM ANTE TEMPORA EZECHIELIS Propheta USURPATUM fuisse comperimus , neque ante ETATEM CYRI CELEBRITATEM ullam erat adsequentum.

Hic autem *Antiquam Magiam* im-

mutasse perhibetur : imo & tandem Impuræ extitisse Auctor , unde *Agathias* Quocumque vero tandem tempore floruerit , AUCTOR eis & dux MAGICÆ RELIGIONIS extitit , PRISTINQUE SACRORUM RITU IMMUTATO , confusaneas quasdam & varias opiniones induxit. apud *Heurnium* p. 90. Cum enim SINCERÆ MAGICÆ COGNITIONE EXCELLERET , inquit *Heurnius* ibid. id est naturalium rerum cognitionem , divinos cultus , morborumque medelam teneret , & Mathematicas artes junxit , summoque studio excoluit , tertiamque his MAGIAM IMPURAM a se excogitatam copulavit. Quamquam ab eo non institutam sed restitutam Persarum ac Magorum religionem quæ in varias sectas divisa fuisset , velit *Elmacin.* apud *Stanlejum* loc. cit.

cili animo hausit. Et Porphyrius Deorum cultum, cæteraque vitæ instituta a *Magis* illum accepisse tradit de vita Pythag. Num. VI. Περὶ δὲ τὰς τῶν θεῶν ἀγνῶστας καὶ τὰ λοιπὰ τῶν περὶ τὸν βίον ἐπιτηδεύματων παρὰ τῶν Μάγων Φησὶ διακῦσαι τε καὶ λαβεῖν. *Deorum vero sacra & cultum, cæteraque vitæ instituta ex Magorum institutione eum accepisse ajunt.*

§ V. Imo & ad *Phenices, Arabes, & 15. Hebraeos* accessisse ajunt. Porphyrius de vita Pythag. num. eod. Ἔτι δὲ καὶ περὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ οἱ πλείους, τὰ μὲν τῶν μαθηματικῶν καλεσμένων ἐπιστημῶν, παρ' Αἰγυπτίων τε καὶ χαλδαίων, καὶ Φοινίκων Φασὶν ἐκμαθεῖν. γεωμετρίας μὲν γὰρ ἐκ παλαιῶν χρόνων ἐπιμεληθῆναι Αἰγυπτίους. τὰ δὲ περὶ ἀριθμῶν τε καὶ λογισμῶν, Φοινίκας. χαλδαίους δὲ τὰ περὶ τὸν ὕψος γεωρήματα. *Præterea de doctrina quoque ejus vulgo tradunt, ipsum Mathematicas quas vocant scientias ab Ægyptiis, Chaldeisque, & PHÆNICIBUS didicisse. Geometriae enim ab antiquis usque temporibus studiosissimos fuisse Ægyptios; numerorum & proportionum PHÆNICES; Astronomiae autem motuumque caelestium Chaldaeos.* Et Idem Ibid. num. XI. Ἀφ' ἑκῶ δὲ καὶ πρὸς Αἰγυπτίους,

15. *Hebraeos accessisse ajunt.* Id tamen negant alii, unde miratus Lactantius est quod cum Pythagoras, Plato, aliique amore indaganda veritatis accensi ad Ægyptum, & Magos & Persas usque penetrassent ad JUDÆOS TAMEN NON ACCESSERINT. Institut. lib. IV. cap. II.

Imo nihil ad usum vitæ commodum ab ipsis adinventum, ob quod scientiarum cupidus eos inviseret,

sed contra Barbarorum esse ineptissimos apud Josephum cavillatur. Apollonius. Αἰγύπτῳ δὲ καὶ ἀφυστάτης εἶναι τῶν βαρβάρων. Καὶ διὰ τούτο μηδὲν εἰς τὸν βίον ὄφελος συμβιβάζεται μόνον. *Quin & nos e BARBARIS MAXIME OMNIUM INEPTOS esse dicis, & propterea nos SOLOS NIHIL AD VITÆ EMOLUMENTUM UTILE CONTULISSE.* Josephus cont. Apionem I. II. § XIV.

ἴκας, φησὶν ὁ Πυθαγόρας καὶ πρὸς Ἀἰγύπτιους, καὶ χαλδαίους, καὶ Ἑβραίους, παρ' ὧν καὶ τῇ περὶ οὐρίων γινώσκῃ ἠκρεβάσατο. *Pythagoras autem inquit* (Diogenes) *ad Aegyptios quoque, & ARABES, Chaldaeos, & HEBRÆOS accessit, apud quos & somniorum interpretandorum scientiae accuratissime operam dedit.*

Et Druidarum.

§ VI. Hinc regressus in Græciam *cretam & Lacedaemona* ad cognoscendas Minois & Lycurgi inclytas leges contendit justin. l. c. Inde *Galatiam* seu Gallogræciam petiit, ut *Druidarum* sapientiam expiscaretur: hi enim *Galatarum* Magi erant celeberrimi; ut inter sapientiæ fama Præclaros τὰς Γαλατῶν Δεῦδας apud Origenem memorat *Celsus*. lib. i.

Scilicet *Druidae* 16. vetustissimi *Celtarum* seu *Gallorum* Magi, Gallis in Galatiam migrantibus itineris comites, & hic sedes fixerant. Verum & ab horum ore pependisse Pythagoram apud Clementem testatur 17. *Alexander* l. c. dum refert Γαλατῶν ἀκηροῦναι τὸν Πυθαγόραν, *Galatas audisse Pythagoram*. Quod & indicat Jamblichus de vita Pythag. num. CLI. *Insuper dicunt eum compositam fecisse divinam philosophiam, Deorumque cultum, quae videlicet didicerat ab Orphio, quae ab Aegyptiis sacerdotibus* (conjungendo) *quae a Chaldaeis, & Magis, quae ex initiis quae sunt Eleusine,*

16. *Vetustissimi Celtarum, seu Gallorum Magi.*] Laërtius in proëm. Παρά τι Κελτοῖς καὶ Γαλάταις τὰς καλῶς μιν Δρυῖδας καὶ Σεμνοδίδας. Apud *Celtas* vero & *Galatas* eos qui *Druidae*, *semmotheique* vocati sunt extitisse.

17. *Alexander.*] Ἀκηροῦναι τι πρὸς, τῶν Γαλατῶν καὶ Βραχμάνων τὸν Πυθαγόραν βέβηται. Et vult præterea (*Alexander*) *Pythagoram* GALLOS, seu *Galatas*, audisse, & *Brachmanas*. Clem. Alex. Strom. lib. I. p. 223.

*sine, in Imbro, in Samothracia, & Delo, & αἱ τὶ παρὰ τοῖς κοινῶς, καὶ περὶ τὰς Κελτὰς δὲ καὶ τὴν Ἰβη-
ρίαν, ET EA QUÆ EX COMMUNIBUS DECRETIS, E-
TIAM IIS QUÆ CELTIS & IBERIS PROPRIA & USITA-
TA SUNT, hauserat.*

§ VII. *Tot ille doctōribus eruditus (Apulejum Hunc om-
audis) tot tamque multijugis comitibus disciplina- nigenis
rum toto orbe haustis, vir præsertim ingenio in- sapientia
genti, ac profecto supra captum hominis animi au- Thesauris
gustior, primus philosophiæ nuncupator & credi- auctus
tor &c. Floridor. lib. II. ad summum scientiæ fa- Pythago-
pientiaæque fastigium pervenit: de eo Baruchias ras.
apud Reuchlinum de verbo mirifico lib. I. Secu-
tus est quidam SOL omnis arcanae Philosophiæ,
a quo id artificium nomen primo accepit Pythago-
ras Samius, quem non errasse, sed ab aliis dissen-
sisse vere dixerō. Ex numeris enim universa ipse
conficit. Eam disciplinam ex NOSTRIS didicit, ve-
tustissimam quidem illam & SYRIÆ & CHALDÆO-
RUM, quam inde rediens graecis posthac verbis, at-
que sententiis illustrando admirationem suis homi-
nibus de se præbuit tantam, ut QUO ILLUM APPEL-
LARENT NOMINE dubitarent. Cessō laudare PRINCI-
PEM HUNC PHILOSOPHORUM, QUI PRIOREM NON VI-
DIT, SECUNDUM NON HABET, & QUOD PAR LAUS
INVENIRI A ME NULLA 18. queat.*

§ VIII.

18. *Queat.*] Si cui autem quan- tum, sed & ultra fortem sapi-
ti suis factus Pythagoras est videre humanam positum, offendet. No-
volupe sit, Porphyrium & Jam- bis autem sufficiant quæ de hoc ipso,
blichum vitæ Pythagoricæ scrip- ejusque singulari, & supra alios homi-
tores adeat, ubi non tantum ut nes illi concessa habitudine per anigma
mortalium sapientissimum & opti- cecinit Empedocles.

§ VIII. De Magistris habes ; nunc aliquantum de Doctrinâ.

Ita instructus in patriam *Samum* redit; sed eam tyrannide Polycratis 19. oppressam repperiens *Crotonam* petit, ibique scholam aperit.

Atque *aliam* primus seu *novam* & Nobiliorem docuit Philosophiam. Isocrates in Busiride Πυθαγόρας ὁ ἀφικόμενος εἰς Αἴγυπτον, καὶ μαθητὴς, ἐκείνων γινόμενος, τὴν τε ἄλλην φιλοσοφίαν πρῶτος εἰς τὰς Ἑλλήδας ἐκόμισε, καὶ περὶ τὰς θυσίας τε, καὶ τὰς ἀγιστείας τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐκφαίνεσθαι τῶν ἄλλων ἐπέδειξε. Pythagoras in *Aegyptum profectus, et eorum discipulus factus aliam philosophiam primus Græciæ intulit, & in sacrificiis & sacrorum ceremoniis præ aliis studium posuit.* Cujus videlicet finis unicus, ut *Deum sequatur* homo: Jamblichus de vit. Pyth. num.

LXXXVI. ex correctione Kusteri. Ἀπαντὰ μὲν τοι, ὅσα περὶ τῷ πρῶτῳ διαρίζουσιν, ἐτόχαται πρὸς τὸ θεῖον, καὶ ὁ βίος ἅπας συνήτακται πρὸς τὸ ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ, καὶ ἀεχθὴ αὐτῇ ἐστὶ καὶ λόγος ἕτος τῆς φιλοσοφίας. *Ac omnia*

Ἡ δὲ τις ἐκείνη ἀπὸς περιάντια εἰδὼς,
Ὅς δὲ μέγιστοι πρακτικῶν ἐπὶ ἡρώτων πλῆθι,
Πατοίαν τε μέγιστα σοφῶν ἐπιήρειος ἔργων.
Ὅποτε γὰρ πάντῃσι ἐξέταστο πρακτικῶν,
Εἰδὼς γὰρ τῶν ὄντων πᾶσιν ἀνέσκειν ἵκαστα,
Καὶ τὸ δίκαιον ἀνδρῶν, καὶ τὸ ἔκαστον αἰώνιστον.

Nam quoties animi vires intendat omnes

Perspexit facile is cunctarum singula rerum

Usque decem vel viginti ad mortalia secula.

Vir erat inter eos quidam præstantia doctus

Plurima, mentis opes amplas sub pectore servans:

Cunctaque vestigans sapientum docta reperta.

Hæc apud Jamblichum de Vita Pyth. Num. LXVII. & Porphyrium Num. xxx.

19. Oppressam &c. Diogenes Laërtius lib. VIII. init.

nia quidem praecepta quibus quid agendum, quid non agendum sit definiunt, ad DIVINUM NUMEN tendunt: & omnis vita ordinatur eo ut DEUM SEQUAMUR, atque id principium, haec ratio omnis est istius Philosophiae.

De hac Doctrina Justinus lib. xx. c. iv. *Quibus omnibus instructus Crotonam venit, populumque in LUXURIAM LAPSUM auctoritate sua ad usum FRUGALITATIS REVOCAVIT. Laudabat quotidie virtutem; & vitia luxuriae, casusque Civitatum ea peste perditarum enumerabat, tantumque studium ad frugalitatem multitudinis provocavit, ut aliquos ex his luxuriatos incredibile videretur.*

Matronarum quoque separatam a viris doctrinam, & puerorum a parentibus frequenter habuit. Docebat nunc has pudicitiam, & obsequia in viros; nunc illos modestiam, & literarum studium. Inter haec genitricem virtutum frugalitatem omnibus ingerebat; consecutusque disputationum assiduitate erat, ut matronae auratas vestes, caeteraque dignitatis suae ornamenta velut instrumenta luxuriae deponerent, eaque omnia delata in Junonis aedem ipsi Deae consecrarent; prae se ferentes vera ornamenta matronarum pudicitiam non vestes esse. In juventute quoque quantum profligatum sit, victi seminarum contumaces animi manifestant. &c.

§ IX. In institutione sua Orphicam fere secutus est methodum, id est Aegyptiacam, imo multa ex Orpheo itidem in Aegypto instituto, & qui 20. The-

Orphicam secutus methodum.

20. Theologiam & Philosophiam nius de Philos. Barbar lib i. p 69. Aegyptiacam in Graciam] &c. Heur- Theologiam autem, Philosophiamque

Theologiam & Philosophiam Ægyptiacam in Græciam jam ante, magnam partem sumpsit, induxerat. Jamblichus de vita Pyth. num. CLI. Ὅλως δὲ Φασὶ Πυθαγόραν ζηλωτὴν γενέσθαι τῆς Ὀρφικῆς ἑρμηνείας τε καὶ διαθέσεως. καὶ τιμᾶν τὰς θεὰς Ὀρφῆ παρὰ πλεονείας &c. *Omnino autem ajunt Pythagoram* STYLO, ANIMOQUE Orphei ÆMULATOREM fuisse; EODEMQUE plane quo Orpheus MODO coluisse Deos.

Unde *Principia Pythagorica* traditiones Orphicae audiunt: Proclus comment. in Timæum lib. v. Πυθαγόρου ὃν ὁ τίμαι ἐπέλαι ταῖς Πυθαγορείαις ἀρχαῖς. αὗται δὲ εἰσιν αἱ Ὀρφικαὶ παραδόσεις. *Timaeus Pythagoraeus cum sit, sequitur Pythagoraeorum principia. Haec autem sunt* TRADITIONES ORPHICÆ. Quemadmodum & *sermonem sacrum* de Diis ab Orpheo mutuatum ajunt Pythagoram; jamblichus de vita Pythag. num. CXLVI. Οὐκ ἔτι δὲ ἐν ἀμφίβολον γέγονε, τὰ τὰς ἀφορμὰς παρὰ Ὀρφικῶς λαβόντα. Πυθαγόραν, συλλάξαι τὸν περὶ θεῶν λόγον, ὃν καὶ Ἰερόν διὰ τῷ-λο ἐπέγραψεν, ὡς ἀνὰ τῷ μυστικῶς ἀπληθισμῶν παρὰ Ὀρφῆ ἴσους. *Neque porro dubitandum, quin Pythagoras, occasione ab Orpheo accepta, librum de DIIS composuerit: quem propterea etiam SACRUM SERMONEM inscripserit, quia ex loco Orphei*
maxi-

ex ÆGYPTO GRÆCIÆ ORPHEUS, Lini discipulus, contubernalisque Herculis INTULIT. Is enim cum Ægyptum doctrina gratia petiisset, ibique plurima sapientiae praecepta addidicisset in Græciam reveniens fabulis cuncta ad majorem admirationem involvit mira ac fidei exborrescenda fingens: unde

Plutarchus scripsit: Prisca quidem tam apud Græcos, quam apud Barbaros Theologia naturalis erat ratio fabulis involuta, occulte ac mystice veritatem subaperiens doctis; quod carminibus Orphei, & Ægyptiorum sacris, & Phrygiâ doctrinâ comprobatur.

maxime mystico defloratus est: unde 21. Orpheus Reuchlino Pythagoricae Philosophiae fundator; qui & ipsi pariter Hermetis Ægyptii sectator est. De verbo mirifico lib. II.

Scilicet doctrinam ex variarum gentium & sapientum rationibus sacris, etiam Orphicis complexam tenuit, atque methodo Orphica seu Ægyptiacā id est Mystica & Symbolicā proposuit; et hac ratione quaecunque ex Orphicis, Ægyptiis sacerdotibus, Chaldaeis; & Magis didicerat, ut & ex initiis, quae fiunt Eleusine, in Imbro, in Samothraciā, & Delo; atque ex communibus decretis Celtarum & Iberorum suos docuit. Jamblichus de vit. Pythag. num. CLI. Ἐτι δὲ φασὶ καὶ σύνθετον αὐτὸν ποιῆσαι τὴν ἡμίαν φιλοσοφίαν καὶ θεραπείαν. ἃ μὲν μαθήσια παρὰ τῶν Ἑρμικῶν, ἃ δὲ παρὰ τῶν Αἰγυπτίων ἱερίων, ἃ δὲ παρὰ χαλδαίων, καὶ Μάγων, ἃ δὲ παρὰ τῆς τελευτῆς, τῆς ἐν Ἐλευσίνι γνωριμῆς, ἐν Ἰμβρῷ τε, καὶ Σαμοθράκῃ, καὶ Δήλῳ, καὶ αἰεὶ τι παρὰ τοῖς κοινοῖς, καὶ περὶ τὰς καλτὺς δὲ, καὶ τὴν Ἰβηρίαν. Quæ postrema non nihil turbata sunt; sensum tamen satis prodere videntur.

§ X. Atque uti Orpheus apud 22. Thraces legi- Us velne
alter Or-
flato-

21. Orpheus Reuchlino] &c. Quid apud Orpheum illum veterem sacerdotem, atque vatem HERMETIS ÆGYPTII SECTATOREM & PYTHAGORICÆ PHILOSOPHIÆ FUNDATOREM &c.

22. Thraces legislatoris vices supplēvit, gentemque feram] &c. Apollonius Argonaut. lib. I.

Hanc referunt duos lapides & flumina, cantum Detinuisse, sua capta dulcedine vocis, Sylvestres sagos intra confinia terre Threicia quæ nunc frondent, vestigia cantus.

Illius esse ferunt: quas secum adduxerat Orpheus Vertice Pierio cibare dulcedine, & artus.

D

Bo-

*phens se-
ras lenit.* flatoris vices supplevit; gentemque *feram* & agrestem ad *mores* & Religionem deduxit: uti Horatius de art. Poët.

*Sylvestres homines sacer interpresque Deorum
Caedibus & victu faedo deterruit Orpheus
Dictus ab hoc lenire Tigres rabidosque Leones.*

Pythagoras 23. *Ital*is simili ratione leges dedit,
& ad *hominum formam* reduxit: ut 24. Crotonia-
tas

Boëthius de consolatione Philo-
sophiæ lib. III.

*Junxitque intrepidum latas
Savis cerva leonibus,
Nec visum timuit lepus
Jam cantu placidam canem.*

Vetustissimi scilicet Thraces ut
litterarum rudes & inimici, bellui-
nis dediti moribus, ex raptō vive-
re consueti, Marti, Baccho Ve-
neri litantes, atque inhospitales
notantur passim. Ælianus var. His-
tor. lib. VIII. c. VI. Τῶν ἀρχαίων
φασὶ Θρακῶν μηδὲν ἰσίσασθαι γράμμα-
τα, ἀλλὰ καὶ ἐνόμιζον ἀσχοῖσιν ἵπαι πάν-
τες οἱ τὴν Εὐρώπῃ οὐκ ἔντις βάρβαροι,
χρῆσθαι γραμματεῖ. Ex veteribus
Thracibus neminem ajunt literas no-
visse: imo turpissimum putarant &
summam dedecus inhabitantes Europam
Barbari, literis uti.

Horatius Epod. v. vers. XIII,
XIV.

- - - Quale posses impia
Mollire Thracum pectora.

Vid. et Epist. lib. I. XVIII: XXXVI.
Od. I. XXXVI: XIV. &c. Herodot.
lib. v. c. VI. Maximo Tyriō λε-
σαι καὶ ἄξινοι, gens latrocinii assueta,
& inhospitalis; quæ hibilominis Or-
pheum secuta, suavitatēque cantus
delinisa libens accepit in Ducem, Dis-
sert. XXI.

23. *Ital*is simili ratione leges dedit]
&c. Ἔτα ἐπαγγλῆθαι εἰς Σάμοι, καὶ ἐν-
θρον τὴν πατρίδα τυραννικῇ ὑπὸ Πολυ-
κράτους, ἀπῆρτι εἰς Κρότωνα τῆς Ἰταλίας.
καὶ καὶ νόμους θεῖς τοῖς Ἰταλιώταις, ἰδο-
ξάσθαι οὖν τοῖς μαθηταῖς. Deinde Sa-
mam reversus, cum patriam Polycra-
tis tyrannide, oppressam offendisset,
Crotonam in Italiam profectus est,
ibique DATIS ITALIS LEGIBUS, una
cum discipulis gloriam floruit. Laër-
tius lib. VIII. init.

24. *Crotoniatas a pellicum*] &c.
καὶ συλλήβδην προσηύει τὴν ἀρετὴν τῶν
ἡμετέρων ἀγαθῶν καὶ προσηκόων έργων.
Ἀπαλλάξαι δὲ λέγεται τοὺς Κροτωνιάτας
καὶ

tas a *pellicum*, aliarumque non legitime desponsatarum consuetudine *abstraxit*, sicuti est apud Jamblichum num. CXXXII. Et populum in *luxuriam* lapsum ad *frugalitatis usum revocavit*, ut supra Justinus.

Quorsum pertinere autem quæ de Pythagoræ in 25. *bruta animalia potestate* referuntur : quod ejus

καὶ τῶν παλλαίδων, καὶ καθόλου τῆς πρὸς τὰς ἀνθρώπους γυναικας ὁμιλίας, &c. Et ut paucis multa complectar, adinvenisse eundam ferunt electionem bonorum nostrorum, OFFICIORUMQUE quæ cuique conveniunt. Insuper illum dicunt CROTONIATAS A PELLICUM ALIARUMQUE MUIERUM NON LEGITIME DESPONSATARUM CONSUETUDINE ABDUXISSE. Jamblichus, l. c.

25. *Bruta animalia potestate*] &c. Jamblichus de vita Pythag. Num. LX. Μέχρι τῶν ἀλόγων ζῶων ἀναλυτικόν τι καὶ νοθεύειν ἐπέκλετο Πυθαγόρας ἐν τῷ λόγῳ. *Habuit Pythagoræ philosophia aliquid quod usque ad ANIMALIUM RATIONE DESTITUTORUM INFORMATIONEM se extendere.* Vel ut Porphyrius de vit. Pythag. Num. xxiii. Μέχρι καὶ τῶν ἀλόγων ζῶων διήκνῃσιν αὐτῷ ὁ νοθεύειν. *Etiā ad BRUTA animalia usque PRÆCEPTA admonitionesque ejus sese EXTENDEBANT.*

Jamblichus l. c. Τὴν μὲν γὰρ Δαυνίαν ἀρκίον, χαλεπώτατα λυκαποικίῃ τὰς ἰνοίκας κἀσασχόν, ὥς φασί, καὶ ἰπποφασάμενος χρόσι συχνῇ, ψωμίσας τε μάζην καὶ ἀροδρῶσι, καὶ ὀρεκώσας μηκέτι ἐμψόχῃ καθάπερ ἰσθαι ἀπέλυσιν. ἡ δὲ ἐνδοῦς ἐς τὰ ἔρη καὶ τῆς δρύμὸς ἀπαλλὰ

γῆσιν, ἃς ἐν τῷ ἐκ τούτου ἄφθι τοπαράπαι ἐκίπῃσιν, οὐδὲ ἀλόγῳ ζῷῳ. Nam DAU- NIAM URSAM, gravissime incolas infestantem Pythagoras DETINUIT, ut ajunt, & satis diu manu DEMULCIVIT, offaque & fructibus arboreis refocillatam, & jurejurando adactam, ne viventia amplius attingeret, dimisit: illa vero statim in montes, & sylvas se abdixit, & impofterum non est visa in ullum pecus feramque irruere.

Idem ibid. Num. LXI. Βῶν δὲ ἐν τάραντι ἰδὼν ἐν παρμιγῇ νομῇ, καὶ κυάμῳ χλωρῶν παραπλόμειον, τῷ βυκόλῳ παρασάς, συνεβλέυσεν ἐκτείνῃ τῷ βοὶ τῶν κυάμων ἀπείχεσθαι. Προσπαύωντος δὲ αὐτῷ τῷ βυκόλῳ, καὶ ὁ φασματός ἰδὼναι βοῖσι ἐκτείνῃ, ἐν δὲ αὐτὸς οἶδεν, περισσοδὸν τὸ ἄλλῳ συμβαλέουσιν δίδον αὐτὸν τῷ βοὶ παρακτείνῃ. Προστέλθων αὐτὸς καὶ ἐς τὸ πολλὴν ἄρην προσψιδυρίσας τῷ ταύρῳ ὃς μόνον τῷ αὐτῷ ἀμειλλῇ ἰκόντα ἀπίστος τῷ κυάμῳ, ἀλλὰ καὶ ἰσοαῦθις λέγουσι μηκέτι γεγεῖσθαι κυάμων τοπαράπαι τῷ βῶν ἐκτείνῃ, &c. Cum vero bovem Tarenti inter pascendum virides fabas promiscue edentem vidisset, bubulcum hortatus est, ut bovem fabis abstinere juberet. At bubulcus irrisit eum, & se bovatum loqui posse, negavit: si

ejus doctrina et præcepta & ad *haec* sese extendissent, ut de *Ursâ Dauniâ* ab eo *domitâ*; *Bove Tarentino Fabis abstinere jussu* &c. Vid. Jamblichum de vit. Pyth. Num. LX. & LXI. & Porphy. Num. XXIII. & XXIV.

Scilicet par hic ei cum Orpheo potestas fuit. *Διὰ τῶν δὲ καὶ τῶν παραπλησίων τῶν δέδεικται τὴν ὀρφέως ἔχων ἐν τοῖς θηρίοις ἡγεμονίαν, καὶ κηλῶν αὐτὰ, καὶ κλέων τῇ ἀπὸ τῆς γόμας τῆς φωνῆς προϊῶσι διδάμει. Hic & aliis similibus demonstravit, se AEQUE AC ORPHEUM DOMINARI IN FERA ANIMALIA, EAQUE MANSUEFACERE, & vocis ore prolatae virtute subigere.* Jamblichus Num. LXII.

Maxime
unde a-
pud Me-
tapon-
tinos illius
admira-
tio & ve-
neratio.

§ XI. Cum autem *trecentos* ex juventute sibi delegerat adolescentes, cum quibus sapientia mysteria nocturnis cœtibus tractaret, clandestinae conjurationis suspicio civitati subnata est: unde in omnium cum præceptore cædem intenta *Θυαχόιον* flammis dedit, sexaginta trucidavit, reliquis elapsis, qui exilio sibi consuluerunt.

Unde *Metapontum* migravit Philosophus, annis viginti Crotonæ actis, atque ibi ejus tanta admiratio & veneratio fuit, ut *ex domo post mortem templum facerent, eumque pro Deo colerent Metapontini.* Vid. Justin, l. c. Jamblich. num. CLXX.

De Py-
thagora.
quid Ovi-

§ XII. De hujusce sapientia & Philosophandi ratione pluribus Ovidius Metamorph. lib. xv. Fab. II.

Vir

vero ipse ejus rei facultatem haberet, tisque diu insuſurratis, non solum esse superfluum esse quod se horretur; quin cit, ut bos ille sua sponte statim fabis ipse potius bovem officii admoneret. abstineret, verum etiam posthac nun-
Acceſſit igitur ad unam bovis, mul- quam fabas deguſſaret.

*Vir fuit hic ortu Samius : sed fugerat una
Et Samon, & Dominos, odioque Tyrannidis exul
Sponte erat ; isque licet coeli regione remotus
Mente Deos adiit, & quæ natura negabat
Visibus humanis oculis ea pectoris hausit :
Cumque animo & vigili perspexerat omnia cura,
In medium discenda dabat, cætumque silentium,
Diætaque mirantem, magni primordia mundi,
Et rerum causas, & quid natura docebat ;
Quid Deus, unde nives, quæ fulminis esset origo ;
Juppiter, an venti discussa nube tonarent ;
Quid quateret terras : quâ sidera lege mearent ;
Et quodcunque latet.*

*dius. Se-
cundum
quem
in varia
corpora
transmi-
gratio-
nem do-
cuit.*

Hic de mentis immortalitate hujusque per varia
corpora revolutione apud eundem Poëtam Fab. III.

*O genus attonitum gelidæ formidine mortis
Quid syga, quid tenebras, & nomina vana ti-
metis
Materiem vatum, falsique pericula mundi ?
Corpora sive rogos flamma, seu tabe vetustas
Abstulerit mala posse pati non uila putetis.*

MORTE CARENT ANIMÆ SEMPERQUE PRIORE RE-
LICTA

SEDE NOVIS DOMIBUS VIVUNT HABITANTQUE RE-
CEPTÆ.

Et ad propriam experientiam provocans, dum
memoriâ tenebat se bello Trojano *Euphorbum Pan-
siboidem* fuisse, qui a Menelao occisus erat ; hujus

scilicet animâ in Pythagoram præsentem transfusâ:
unde Clypeum quo usus erat miles in templo Junonis
Argivæ dedicatum cognoverat, pergit

*Ipse ego (nam memini) Trojani tempore belli
PANTHOÏDES EUPHORBUS eram: ceu pectore quondam
Hæsit in adverso gravis hasta minoris Atridæ.
Cognovi Clypeum lævæ gestamina nostræ
Nuper Abantæis templo Junonis in Argis.*

Et Animas humanas in bruta, feras, atque ite-
rum ex his in corpora humana transire tradens,
addit

*Omnia mutantur, nihil interit: errat & illinc
Huc venit, hinc illuc, & quoslibet occupat artus
Spiritus, eque FERIS HUMANA IN CORPORA transit,
INQUE FERAS NOSTER, nec tempore deperit ullo.
Utque novis facilis signatur cera figuris,
Nec manet ut fuerat, nec formas servat easdem
Sed tamen ipsa eadem est: animam sic semper
eandem
Esse sed in varias doceo migrare figuras.*

Unde Carnium usus ipsi prohibitus, ut supra
Cap. I. §. VII. Atque primum Pythagoram hanc
Animarum transmigrationem & quæ hinc pendet a
carne abstinentiam docuisse amplius Fab. II. expli-
cat Naso.

Et plures
alios.

§ XIII. Eadem de Pythagora tradunt Auctores 26.
quam-

26. Quamplurimi tum veteres tum Recentiores.] Anonymus de vita
Py-

quamplurimi tum veteres tum Recentiores. Distincte satis *Theodoretus* epitome divinorum decretorum Cap. de homine : *Animam autem simplicem esse dicimus , & ratione prœditam , & immortalem ; non tamen ante corpus existere. Pythagoras enim & Plato & Plotinus , & qui ejus sectæ sunt IMMORTALES animas esse confessi , dixerunt eas ANTE CORPORA prœexistere , & esse quandam innumerabilem animarum populum : & quæ PECCANT quidem DEMITTI IN CORPORA , ut tali PURGATÆ DISCIPLINA in locum proprium revertantur. Quæ autem etiam in corporibus vitam INIQUAM , & sceleratam amplexæ fuerint , in RATIONIS EXPERTIA DEMITTI ANIMALIA : eos quidem qui amara bilis sunt , & iracundiæ veneno referti in serpentes ; rapaces vero in lupos ; audaces autem in Leones ; fraudulentos autem in vulpes &c.*

Migrationem illam ridet *Horatius Carm. lib. i. Od. xxviii.*

————— Habentque
27. *Tartara Panthoidum iterum orco*

De-

Pythagoræ apud Photium Cod. cclix. Jamblichus de vitâ Pythag. Num. lxxxv. &c. Diodorus Siculus Bibliothec. lib. i. p. m. 88. Minucius Felix p. m. 38. Nicephor. Callieth. Eccles. Histor. lib. x. c. xxxv. Justinus Martyr Quæst. Græc. pag. 163. Damascenus de Hæresibus p. 574. Hieronymus Apol. adv. Ruffin. C. x. &c. Quod autem ad Recentiores vid. C. i. & III. 27. *Tartara Panthoidem*] &c. Panthoidem Pythagoram vocat, qui indicato Euphorbi Panthoidis clypeo se temporibus Trojanis hunc fuisse testatus erat ; atque eum iterum Orco demissum ait semel nempe ut Euphorbum a Menelao interemptum ; denuo ut Pythagoram a civibus suis (ut volunt aliqui) interfectum ; qui tamen mortem ut rem nihili contemnendam esse docuerit , quâ nemo scilicet periret , sed in aliud velut domicilium demigraret. Torrentius.

*Demissum : quamvis Clypeo Trojano refixo
Tempora testatus , nihil ultra
Nervos , atque cutem morti concesserat atræ,
Judice te , (Archyta) non sordidus autor
Naturæ , verique.*

Et 28. alibi appellat.

— — — *Somnia Pythagoræa.*

Epitheto *mendaciorum* eam insignit Lactantius, de falsa sapientia lib. III. c. XIX. atque acerrime perstringit. *Nisi forte credimus* (ait) *INEPTO ILLI SENI, qui se in priori vita Euphorbum fuisse MENTITUS est. Hic (credo quod erat nobili genere natus) familiam sibi ex Homeri carminibus adoptavit. O miram & singularem Pythagoræ memoriæ. O miseram oblivionem omnium nostrum, qui nescimus quid ante fuerimus ! sed fortasse vel errore aliquo vel gratia sit effectum, ut ille solus Letheum gurgitem non attigerit, nec oblivionis aquam gustaverit : videlicet SENEX VANUS, sicut OTIOSÆ ANICULÆ solent fabulas tanquam infantibus credulis finxit. Quod si bene sensisset de iis, quibus hæc locutus est, si homines eos existimasset, nunquam sibi tam PETULANTER MENTIENDI LICENTIAM vindicasset. Sed deridenda HOMINIS LEVISSIMI VANITAS &c.*

*Scilicet
ipse antea
Euphor-
bus fue-*

§ XIV. Neque tantum præter Pythagoram se Euphorbum fuisse persuasit Mnesarchi filius, variis vicibus renatum, uti famâ fertur, se declaravit.

Si

Si 29. Heraclidi Pontico apud Diogenem Laërtium in vita Pythag. fides, primum *Æthalides* fuit, postea *Euphorbus*, dein *Hermotimus*, hinc *Pyrrhus* piscator Delius factus est, tandem *Pythagoras*. rat imo
varie re-
natus.

29. Heraclidi Pontico apud Diogenem } &c. Τῶν φησὶν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός περὶ αὐτῷ τάδε λέγειν, ὡς ἔτι ποτὶ γιγνόντας Ἀΐδαλιδης, καὶ Ἐρμῆ υἱὸς νομισθῆναι. Τὸν δὲ Ἐρμῆν ἑαυτῷ αὐτῷ ἐλίσσασθαι ὅτι αὐτῷ βέλλεται, πλὴν ἀδυνασίας. αἰτήσασθαι δὲ, ζῶντα καὶ τελευτῶντα μνηστῆρας ἔχειν τῶν συμβαινόντων. ἐν μὲν δὲ τῇ ζωῇ, πάντως διαμνημονεύσαι, ἐπεὶ δὲ ἀποθάναι, τηρεῖν τὴν αὐτὴν μνήμην. χροῖον δὲ ὄρεον, εἰς Εὐφῶρβον ἐλθεῖν, καὶ ὑπὸ Μενέλαω τραφεῖναι. ὁ δὲ Εὐφῶρβος ἔλεγεν ὡς Ἀΐδαλιδης ποτὶ γιγνόντι. Καὶ ὅτι γὰρ Ἐρμῆ τὸ δῶρον λαβεῖν, καὶ τὴν τῆς ψυχῆς περιπόλῃσιν ὡς περιπολήσῃ, καὶ εἰς ὅσα φύτῃ καὶ ζῶα περιγίγνεται, καὶ ὅσα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ αἵματι ἔπαυται, καὶ αἱ λοιπαὶ τινὰ ὑπομνήσκειν. ἰπειδὴ δὲ Εὐφῶρβος ἀποθάναι μεταβῆναι τὴν ψυχὴν αὐτῇ εἰς Ἐρμότιμον, ὃς καὶ αὐτὸς πίστιν δοῦναι θέλων, ἐπαυλᾶν εἰς Βραγχιδας. Καὶ ἐισελθὼν εἰς τὸ τῷ Ἀπόλλωνος ἱερῷ ἐπιδόξῃ ἢ Μενέλαος ἀνέθηκεν ἀσπίδα, ἣν γὰρ αὐτὸν, ὅτι ἀπέπλευσεν ἐν Τροίᾳ ἀναστῆναι τῷ Ἀπόλλωνι τὴν ἀσπίδα διασπῆναι ἤδη. μοῖον δὲ διαμίνειν τὸ ἐλίσσασθαι πρόσωπον. ἰπειδὴ δὲ Ἐρμότιμος ἀπείδαν, γινώσκει Πύρρον τὸν Δῆλιον ἁλιέα, καὶ πάντα πάλιν μνημονεύειν, πῶς πρόσθεν Ἀΐδαλιδης, εἴτα Εὐφῶρβος, εἴτα Ἐρμότιμος, εἴτα Πύρρος γινώσκειτο. ἰπειδὴ δὲ Πύρρος ἀπείδαν, γινώσκει Πυθαγόραν, καὶ πάντων τῶν εἰρημίων μνησθῆναι. *Hanc ait Heraclides Ponticus de se ipso hac dicere solitum, olim se natum*

Æthalidem fuisse, Mercuriique filium habitum esse, sibi que Mercurium dixisse, quodcumque collibuisse id ut sibi optaret præter immortalitatem; tum postquam lavisset se, ut & vivens, et mortuus ea quæ evenissent in memoria haberet. Ergo se dum viveret, omnium meminisse; postquam vero mortuus fueris eadem memoria tenuisse; verum postea tempore interjecto Euphorbum induisse, atque a Menelao vulneratum esse. Euphorbus autem & Æthalidem se fuisse, & a Mercurio manus accepisse dicebat; tum animæ migratio qualis fuisset, quot stirpes & animalia induisset, quot apud Inferos anima perambulasset, & reliquæ quæ sustinerent. Sed posteaquam Euphorbus mortuus sit animam suam in Hermotimum migravisse; qui & ipse fidem de se facere volens in Branchidas reversus est, & Apollinis templum ingressus, quem Menelaus adedcaverat Clypeum ostendit: aiebat enim eum, quo tempore Trojâ discedens navigaret, Apollini Clypeum dedicavisse jam tabescentem, solamque eboris speciem remanere. Postea vero quam Hermotimus mortuus sit, Pyrrum Delium fuisse piscatorem, ac rursus omnia meminisse, quomodo primum Æthalides, inde Hermotimus, postea Pyrrhus fueris. Pyrrho vero mortuo, Pythagoram se fuisse, & ea quæ commemorata sunt, omnia recordari.

goras. Et hinc numerum, atque easdem personas, seu nomina exhibet *Tertullianus* de anima C. xxviii. quanquam *Hermotimum* post *Pyrrhum* locet. *Neque veritas desiderat vetustatem, neque mendacium devitat novellitatem. Teneo plane falsum antiquitate generosum. Quid ni falsum, cujus testimonium quoque ex falso est? Quomodo credam non mentiri Pythagoram, qui mentitur ut credam? quomodo mihi persuasabit Æthalidem, & Euphorbum, & Pyrrhum piscatorem & Hermotimum se retro & Pythagoram fuisse, ut persuadeat vivos ex mortuis effici, qui iterum se Pythagoram pejeravit?* &c. Atque etiam 30. *Porphyrus*, qui tamen primo loco *Euphorbum*, secundo *Æthalidem*, tertio *Hermotimum* &c. ponit. de vita *Pythag.* Num. xlv.

Si vero *Clearcho*, & *Dicaearcho* annuamus alios pervagata mens *Pythagoræ* est; imo & τῷ γυναικί-
 (w) ipsi fatum fuit. Ita *Aulus Gellius* noct. Attic. lib. iv. C. xi. *Pythagoram vero ipsum sicut celebre est Euphorbum primo se fuisse, dictitasse; ita haec remotiora sunt his quae Clearchus, & Dicaearchus memoriae tradiderunt, fuisse eum postea Pyrandrum, deinde Callicleam, deinde Feminam*
 pub-

30. *Porphyrus*] Ἀνίστην δ' αὐτὸν sanctos referebat: primo quidem *Eua-*
 αἰς τὰς προτέραις γεγονότας, πρῶτον μὲν *pborbum* se fuisse asseren., deinde
Εὐφῶρος λέγων γένεσθαι, δεύτερον δ' *Æthalidem*, tertio *Hermotimum*,
 Ἀἰθαλίδην, τρίτον Ἑρμότιμον. τετάρτον quarto *Pyrrhum*, tandem vero *Pytha-*
 γῶν Πύρρον. ὅτι δὲ Πυθαγόρας, δι' αὐτὴν goram. QUIBUS ILLE ANIMAM IM-
 μὲν αὐτὸν, ὡς ἀθάνατος ἢ ψυχὴ. Quin MORTALEM ESSE OSTENDEBAT.
 & semetipsum ad quoddam jam viā

pulcra facie MERETRICEM , cui nomen fuerat ALCE. CAP. II.

Aliter Hieronymus. *Apud Graecos Pythagoras primus invenit immortales esse animas, & de aliis corporibus TRANSIRE in alia. Et se PRIMUM fuisse EUPHORBUM , SECUNDO CALLIDEM , TERTIO HERMOTIMUM , QUARTO PYRRHUM , AD EXTREMUM PYTHAGORAM.* Op. tom. i. Apol. adv. Ruffin. C. x.

Verum enim vero si Deos , hominesque , virtutem ac vitium ridentem audire malimus Lucianum : primo fuit *Euphorbus* , inde *Pythagoras* , exuto Pythagora induit *Aspasiam* meretricem Miletensem , nobile Periclis scortum , ex hac in *Cratetem Cynicum* renatus est , postea fuit *Rex* , deinde *pauper* paulo post *Satrapes* : dehinc *Equus* , *Graculus* , *Rana* , aliaque innumerabilia ; Postremo *Gallus* , atque id sæpius , cum hoc vitæ genere delectatus esset. In Gallo Op. tom. 2. p. m. 614, 620.

Atque alibi illum *septies* immutatum ait. Verar. Histor. lib. ii. p. m. 495. Κατὰ δὲ τὰς αὐτὰς χρόνους τὰς αὐτὰς ἀφίκετο καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος , ἐπὶ αὐτῆς ἀλλαγῇ καὶ ἐν τοσούτοις ζώοις βιοτεύσας , καὶ ἐκλήσας τῆς ψυχῆς τὰς περιόδους. *Advenit & circa illa tempora Pythagoras Samius SEPTIES MUTATUS , qui in tot animalibus vixit , & animae errores consummavit.*

§ XV. Sed & de loco , ubi indicato Euphorbi clypeo se Panthoïdem monstrasset Pythagoras , parum concordant , qui rei tamen fidem poscunt.

Ovidius loco supra citato scutum in Junonis Argivæ templo appensum ait. Idem testatur

tur *Porphyrus*, qui de vitâ Pythag. num. xxvii. Τὰ γὰρ ἱστορήματα περὶ τῆς ἐν Μυκῆναις ἀναχειρμένης οὐκ ἔσονται λαφύροις τῇ Ἀργεῖα Ἡρᾷ Εὐφόρβῳ τῷ Φεργὸς τὰτε ἀσπίδος παρήμεν ὡς πᾶν δημῶδι. *Ea enim quæ de Euphorbi Phrygis scuto, MYCENIS IN HONOREM ARGIVÆ JUNONIS cum aliis spoliis Trojanis suspensæ referuntur, ut nimis pervulgata præterimus. Et ex hoc uti assolet narrat Jamblichus de vita Pythag. num. LXIII.*

Sed *Heraclides Ponticus* apud Laërtium dedicatum fuisse apud Branchidas in Apollinis fano tradit. Ὁς καὶ αὐτὸς πίστευ δῆναι θέλων ἐπαγγέλλων εἰς Βραγχίδας, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ τῷ Ἀπόλλωνι ἱερὸν, ἀπέδειξεν. ἢ Μενέλαος ἀνέθηκεν ἀσπίδα &c. *Qui & ipse fidem de se facere volens in BRANCHIDAS reversus est, & APOLLINIS TEMPLUM ingressus, quem Menelaus dedicaverat, clypeum ostendit.*

Tertium vero locum assignat *Tertullianus*: dum *Delphis* rem actam memorat; *sed clypeum Euphorbi* (inquit) *olim DELPHIS consecratum recognovit, & suum dixit, & de signis vulgo ignotis probavit.* De animâ C. xxviii.

Quas nollem rerum si verarum discrepantias.

C A P U T III.

De iis quibus præterea adscripta Μετεμύχουσι, hujusque acceptio varia.

*Anima-
rum
transmi-*

§ I. **N**on solum Pythagoram Animarum humanarum *Transmigrationem* fovisse; sed & plu-

plurimos alios eidem inhæsisse luto : imo & integrarum gentium sententiam fuisse vulgatissimum. Lipsius de Physic. Stoicorum lib. III. dissert XII. post *Pythagoras* memorat *Platonicos*, *Gallos* *l. ruidas*, *Germanos*, *Getas*, *Indos*, *Judæos* posteriores; imo vel Christianismum professos *Carpocratem*, & *Origenem*. rationis
opinio
tantam
non uni-
versalis.

Ægyptios ex Herodoto primos Μετεμψυχάσεως prodit Architectos *Paganinus Gaudentius* : ex quibus hauserat *Pythagoras*, cui addendus erat *Empedocles*, sed ulterius progressus : dein *Platonem* refert, et post explicatam ex *Virgilio* & *Servio* transanimationem *Tibullum*. Inde *Phariseos*, *Brachmanas* & *Jarcham*; *Druidas* apud Gallos postea : *Germanos* hinc & *Getas*; inde *Origenem*, *Sallustium* Philosophum; Recentiores quoque *Judæos*; *Indos* tandem *hodiernos* intra Gangem & Indum fluvium sitos; *Golcondenses*, *Guzaratenses*.

Ita fere Vossius. de Idol. lib. I. c. X. *Quæ non PYTHAGORÆORUM duntaxat sed MULTARUM etiam GENTIUM opinio fuit* (animarum sc: de corpore in corpus migratio) & *admodum dissitarum*. De *Ægyptiis* testis *Herodotus* est; a quibus etiam id haussisse *PYTHAGORAM* idem tradit. *ZAMOLXIS* quoque juxta *Julianum* in *Cæsaribus* idem docuit *GETAS*; a quibus post mortem divino honore cultus fuit. In *Galliis* similiter *DRUIDAS* sensisse refert *Cæsar* in *sexto*. Deque *GERMANIS* idem prodit *Appianus* in *Celticis*. Etiam *SIMON MAGUS* amplexus est hoc dogma teste *Irenæo* lib. I. C. XX. & *Tertulliano* lib. de anima C. XVI. Adhæc *MANICHÆI* ut est apud *Augustinum* *Hæres. XLVI*. De *JUDÆIS* *TAL-*

MUDISTIS *idem liquet ex Talmud ordine IV. tractatu II. Sed magis mirandum, quod PHARISÆIS quoque hoc placuit: ut intelligentissimus ejus sectæ tradit Flavius Josephus lib. XVIII. Antiq. C. II. et de bello Judaico lib. II. C. VIII.*

1. *Windeto Philosophi Judaici, Persæ, Indi, Arabes, Ægyptii, Pythagorici, Academici crassioris opinionis (transmigrationis crasse sumtæ) affines videntur; de vit. funct. statu p. m. 84.*

2. *Burneto Doctrina Μετεμψυχώσεως ut pervetusta, sic universalis est, si ulla: ut quæ non tantum per Orientem ubique; sed etiam in Occidente obtinuerit, & totum terrarum Orbem pervagata est. Archæol. Philosoph. C. XIV.*

*Cur dicta
Pythagorica.*

§ II. Interim Μετεμψυχώσεως a Pythagora, quamvis primus illius non sit artifex, atque pluribus adoptata proles, nomen fortita suum est, ac vulgo dicta *Pythagorica*: quod primum ex hujusce scholæ, utpo-

1. *Windeto.*] Postquam dixerat *Abii Ali* Transmigrationem animarum hominum in bruta, & vice versa in allegoriam vertere, imo & *Philonem*, addit sed *Philosophi judaici, Persæ, Indi, Arabes, Ægyptii, Pythagorici, Academici* crassioris opinionis affines videntur, ut nostris in *Plutarchi* libros de *Isidi* & *Osiride* fusi ostendetur. Quid etiam hac de re, pergit, *Pythagoras* atque *Origenes* in libro nostro de illorum vitis, & decretorum παραλλολισμῶ, & quo freti, revera senserint, accuratius demonstrabitur. Utinam hos vidisse libros contigisset!

2. *Burneto*] Atque ut alterius generis exemplum afferam, doctrina μετεμψυχώσεως, sive de PRÆEXISTENTIA & REVOLUTIONE ANIMARUM, pervetusta & UNIVERSALIS, si quæ alia: cum non tantum per ORIENTEM ubique; sed etiam in OCCIDENTE, ut apud DRUIDAS & PYTHAGORÆOS obtinuerit. Hac inquam doctrina quæ si cælo demissa ἀπ' οὐρα, ἀμύλητος ἀγνῶτος λόγος TOTUM TERRARUM ORBEM PERVAGATA est: necdum probare possumus rationibus *Physicis* Animas præexistere corporibus, aut in eadem sæpius reverti.

utpote summâ ibidem industriâ, & quâ decebat attentione exculta inter Græcos celebrari cæperit: ut haud raro qui rem quampiam in gente profitentur, atque propagare pro virili satagunt auctores ejus famâ referuntur. Gaudentius de transmig. Pythag. C. v. Exerc. i. *Respondere est Pythagoram si non omnino primus ejusmodi opinionem cudit, saltem eam VALDE EXCOLUISSE, probasse, longe, lateque inter mortales PROPAGASSE, ut propterea ejus inventor censeatur apud omnes esse.*

§. III. Sed haud omnibus eadem prorsus ratione admissam *Animarum, Reviviscentiam* notant viri docti: dum videlicet inter *Pythagoræ & Druidarum* opinionem hoc discriminis extitisset, quod ille animas hominum etiam ad *pecudes* transire dixerit; Hi vero ad *homines tantum* transmeare putaverint. Ita Samuel Petitus observ. lib. i. C. vii. *Non una gens fuit apud veteres, cui persuasus anima RECIDIVATUS: veniunt namque in censum cum Gallorum nostrorum Druidibus, Egyptii a quibus accepit PYTHAGORAS, sed tamen ALIQUO INTER HOS POPULOS DISCRIMINE. De DRUIDIBUS Cæsar lib. vi. de bello Gallico. DRUIDES a bello abesse consueverunt &c. imprimis hoc volunt persuadere non interire animas, sed AB ALIIS POST MORTEM TRANSIRE AD ALIOS; atque hoc maxime ad virtutem excitari putant metu mortis neglecto. - - - Habes in Cæsar's verbis HOMINUM ANIMAS AD HOMINES TANTUM transire, idque definito tempore fieri observat Diodorus Siculus L. v. ἐπισχέει παρ' αὐτοῖς ὁ Πυθαγόρας λόγος, ὅτι τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀθανάτως εἶναι συμβέβηκε, καὶ δι' ἐτῶν ωλισμένων πάλιν βίῃν εἰς ἕτερον σῶμα*

*Diversi-
mode ali-
quantum
admissa.*

μα τῆς ψυχῆς εἰς δουλεύουσιν. Quod autem PYTHAGORAM
IDEM CUM DRUIDIBUS opinatum esse scribit Diodo-
rus, USQUE QUAQUE VERUM NON EST. Nam Py-
thagoras AD PECUDES ETIAM faciebat transire ho-
minum animas, rursumque E PECUDIBUS AD HOMI-
NES. Ovidius e Pythagorae persona Transform.
lib. xv.

*Morte carent animae semperque priore relicta
Sede novis domibus vivunt habitantque receptae
&c.*

— — Sed in varias doceo migrare figuras.

Qua-
ratione Em-
pedocli,
qua Ju-
dais.

§ IV. Imo ULTRA Pythagoram in asserenda
transmigratione progressum Empedoclem volunt a-
liqui : quod hic Animarum humanarum *transitum*
non tantum fieri in corpora humana, & bruta,
sed & *vitâ sensitivâ carentia* STIRPES, PLANTAS
&c. tenuerit : ille *nequaquam eousque* extenderit
3. Sic Paganinus Gaudentius de Animar. transmigr.
Exerc. I. C. VIII. Atque *Judæos* solas *bonorum*
Animas in alia *transmeare* corpora tenuisse ; cum
contra docuisset Pythagoras tam *proborum* quam
improborum de uno in aliud transire : dein *malo-*
rum Animas *interminabili supplicio* cruciari ; cum
Ani-

3. Sic Paganinus Gaudentius.] I- Diogenem Laërtium, & Clem. A-
dem tamen cum magistro opinatum esse Empedoclem maluit Petitus : lexand.
Præceptorem, ait l. c. *Ἰσιπυλὸς* se-
quitur Empedocles Pythagoram, cu-
jus hac de re versus leguntur apud
Hδῆν γὰρ ποτ' ἰγὰ γινόμεν κῆρς τε
κόρη τε
Θάμνος τ' οἰανός τε καὶ ἐξ ἄλλος ἔμπρο-
στος ἰχθύς.

Animarum supplicia *ignorasset* Senex Samius, iidem ^{Cap. III.}
tradunt. Vid. Gaudent. exercit. I. C. XIV.

Alii autem *Improbiorum* Animas in *Brutorum* transire corpora : *Bonorum* in ea quæ sunt *hominum* secundum illos dicunt, uti suo loco videbitur.

§ V. Notandum autem quod unus Servius in *Distinctione*
hac materia distinctionem faciat inter Παλιγγενεσίας ^{Servii.} & Μετεμψύχωσιν : & ita quidem ut Μετεμψύχωσιν Pythagoræ deneget ; sed Παλιγγενεσίας illi asser-
tam aiat, atque in hoc sententiæ *Pythagoricæ* & *Platonice* differentiam collocet : ita enim ad *Æneid.* lib. III. vers. 67 & 68.

— — *Animamque sepulchro*
Condimus.

Commentatur. *Ideo autem Stoicos medium sequi diximus : quia PLATO perpetuam dicit animam, & AD DIVERSA CORPORA TRANSITUM FACERE STATIM PRO MERITIS VITÆ PRIORIS. PYTHAGORAS VERO NON Μετεμψύχωσιν, SED Παλιγγενεσίας ESSE DICIT, HOC EST REDIRE ; SED POST TEMPUS. Quæ quid fani habeat distinctio me latet.*

Id autem satis apertum Pythagoram, & Platonem in hisce fuisse ὁμοδόξους, idemque penitus stituisse.

Atque communem Παλιγγενεσίας seu Μετεμψύχωσιν Pythagoricæ haberi ideam quam § XI. Cap. I. exhibuimus, (quanquam hic illic varietas quæpiam notetur,) ea, quæ per totum illud caput producta sunt, declarant.

F

C A-

C A P U T IV.

Quod nostram exhibet Sententiam.

*Sententia
vulgaris
non pro-
bata.*

§ I. Atque ita communio-rem de *Palingenesiâ* Pythagoricâ sententiam delineavimus : E-
osque quos cum Pythagora crassæ Animarum *Trans-*
migrationi adhæsisse fama est, exhibuimus. Sicuti et
ea quæ de Pythagora, ut ex Magistris aliquantum
noscatur discipulus, notanda videbantur dedimus.

Huic autem de *Pythagoræ*, *Empedoclis*, *Plato-*
nis, *Ægyptiorum*, *Chaldaeorum*, *Brachmanarum*,
Druidum, *Pharisæorum* &c. circa animæ huma-
næ statum *separatum* sensu, ac decreto opinioni
subscribere nequibamus hætenus : dissentire itaque
bonâ cum fori Philosophici veniâ liceat ubivis me-
liori iudicio daturis aures ; atque ea quæ quominus
in illam discedamus constrictos tenent pedes proferre
in medium.

*Auctoris
sententia.*

§ II. Hæc nempe veriora videbantur.

I. Non assertam a Pythagora Animarum de cor-
pore in corpus transmigrationem supra
descriptam.

II. Nec firmo satis tibicine aliis supra memora-
tis attributam.

III. Rem omnem symbolice capiendam ; & ali-
orsum referendam.

*Tribus
partibus
demon-
stranda.*

§. III. Tripartitum ergo Pensum nostrum : cuius
pars prima thesi primæ ponat operam ; secundam
demonstrare nitatur altera ; tertiam absolvat tertia.

C A-

C A P U T V.

*Quod perpetuo pugnat cum Pythagoricis
decretis illud a Pythagoricâ doctrinâ
alienum habendum esse.*

§ I. **A**Nimarum in corpora varia per circuitum *Transmigrationem* extra Philosophiam Pythagoricam ut *alienam* eliminandam esse illius perpetua cum Pythagoræ decretis *pugna* docet.

Quæ positio nostra ut se luce commendet suâ notari velim. *Unumquemque*, uti ajunt omnes, *optimum verborum suorum ac opinionum esse interpretationem*, ex cujus declaratione de sensu vero securi reddi quimus; Verum *opinionum* omnium *Systema*, complexus, corpus quoddam integrum ut extat, nobis existit Auctor ipse loquens: atque variæ ejus partes veluti membra corporis cujûspiam naturalis quid ad hoc pertineat naturaliter, quid contra ab eo alienum suâ positurâ clamant: cum συζυγίας, relationem ad se invicem, mutuamque ad constituendum & perficiendum totum cohærentiam in esse, & in operari habeant.

Quemadmodum videlicet in corpore humano partes cæteræ & membra quam conditionem *manus* vel *pes* referre debeat, quidve hujusce sit officii aperte satis suo declarant situ & proportionem, ni monstri quidpiam genuerit natura; haud dissimili ratione in corpore ideali, opinionum systemata, seu com-

*Quod per-
petuo pu-
gnat cum
Pythago-
ricis de-
cretis a
Pythago-
ricâ doc-
trina ali-
enum
consen-
dum esse.*

plexu membra varia seu dogmata mutuam ad se invicem relationem habentia ad communem finem auctori propositum obtinendum, ni contradictoria & monstrosa partium facta fuerit conglutinatio, (quam qui contenderit demonstret æquum est, & distincte Anatomicorum more ubi peccaverit natura doceat.) se mutuo aperiunt, quidque a se alienum ostentant. Cl. Christianus Thomafius de promptitudine veritatem vel errores aliorum intelligendi, in Praxi Logices C. III. § LXXXI. *Ea sequenda est interpretatio, quae cum regulis fundamentalibus, quas auctor ipse in scriptis suis tradidit, vel cum causâ illâ ob quam legem, sancivit, vel contractum cum altero iniit, vel aliud quid fecit, concordat. --- Nam sana ratio poscit ut conclusiones connexae sint, cum regulis fundamentalibus, & qui in actionibus suis non eligit media illa quae proposito suo aptantur, is pro prudente non habetur.*

Scite Horatius de Arte:

*Humano capiti cervicem pictor equinam
Fungere si velit, & varias inducere plumas
Undique collatis membris, ut turpiter atrum
Desinat in piscem mulier formosa superne:
Spectatum admissi risum teneatis amici?*

Suspicionem de contradictoriâ Auctoris cuiuspiam amicon-

§ II. Atque id apud omnes, quæ de meliori luto finxit præcordia Titan, indubium est, *suspicionem de contradictoriâ* magni cuiuspiam Viri inconstantia haud facile alendam. Vulgus hic peccat: dum quorum non nexum videt, male cohærere

mox

mox pronunciat. Recte Thomafius lib. cit. § LXX. *considera diligenter antecedentia & consequentia, item id quod alibi auctor scripsit, & feliciter assequeris ejus sententiam. Neque enim injuriā con-jicere solemus auctorem id de quo semel loqui cae-pit, in sequentibus sermonibus suis semper ante oculos quasi habere; adeoque id tacite in sequenti-bus etiam sermonibus subintelligi oportere. NEC FA-CILE in Auctorem aliquem SUSPICIO cadit, quod priori sententiae suae CONTRADICTURUS sit.* stantiā haud le-viter sus-cipien-dam esse: ejusque verba quoad possint sano sen-su expli-canda.

Quibus accedit quod omnibus in confesso est, verba, atque opiniones Auctoris cujuscumque non in sequiorem sensum esse trahendas quam diu sano explicari possunt; sed contra benigniore atque rationi, sibi invicem magis congruente accipien-das; Thomafius lib. & cap. laud. § LXXX. *Igitur & in scriptis eruditis interpretandis ita semper statuendum est, AUCTOREM NIL CONTRA SANAM RA-TIONEM, BONOS MORES &c. DOCUISSE, QUAMDIU EJUS VERBA MODO RATIONI CONGRUENTE EXPONI POSSUNT.*

§ III. Tandem & id apertissimum, nunquam magnorum virorum sententias illustriores ita quasi ex eorum mente explicandas esse ut *primarium doctrinae scopum* & finem, imo generale funda-mentum immediatè subvertant; Verum e contrario *συμφορίας* cum isthoc præ se ferant, habeantque: Neque ita explican-das sen-tentias, ut prima-rium Auctoris scopum subruant. Et si enim forte in minoribus, & longius a rei ca-pite remotis hic illicve sui minus meminisse auc-torem aliquando contigerit, scopi tamen sui pri-marii, atque cardinis omnis disciplinæ oblivisci penitus quam rarissime, si unquam eveniet. Exem-

plō rem illustrat. Idem Thomafius lib. cit. § LXXXII.
Si quis pro FUNDAMENTO DOCTRINÆ suæ statuisset, omnibus in actionibus VIRTUTEM, & COMMUNEM HOMINUM UTILITATEM sibi præfigendam esse, alibi autem affirmaret. HONOREM OMNIBUS REBUS ANTEPONENDUM, nec quicquam agendum E QUO DAMNUM metuendum sit; posterior hæc thesis ita interpretanda non est quasi hac ambitionem, vel privata commoda stabilire voluerit, quoniam hæc interpretatio REGULÆ ejus FUNDAMENTALI CONTRARIATUR.

Atqui Scopus primarius, finis unicus, atque generale fundamentum doctrinæ Pythagoricæ est, *Deum sequi, mentem purgare, ut post decessum beatam cum Diis nec amplius morti obnoxiam ducat vitam.* Vid. Jamblichus de vita Pythag. Num. LXXXVI. Et Aureorum Verborum LXVIII-LXXI. Ut & in sequentibus patebit. Quod itaque cum hoc capite pugnat immediate non *quæ Pythagoricum* admittendum est. Verum enim vero quam in omnia alia abeat Transformatio nostra § ult. cap. I. docet.

De hac itaque Enunciatione *Animarum per corpora varia Transmigrationem cum Pythagoricis dogmatibus pugnare perpetuo* laborandum erit. Ad quam sequentia.

C A P U T VI.

*Quæ de statu mentis PIÆ SEPARATÆ tradit
Philosophia Pythagorica μέμψυχώου
Omnino contraria esse.*

§ I. QUæ de Mentis humanæ separatæ statu Ea, quæ
effatur Philosophia Pythagorica vel Piaæ, ^{de statu}
vel Impiæ, vel Mediae omnem eliminant Me- ^{separato}
tempfychosin. ^{justorum}
^{tradit}

Quod enim attinet ad eos qui vitam *puram* Doctrina
Pythago-
rica, cum
Metemp-
sychosi
pugnare.
duxerint, nullam aliam horum post exutum corpus
crassum agnoscit conditionem Pythagoræ Familia
quam *beatam, immortalem nullatenus morti ob-*
noxiam amplius, quâ in sedibus æthereis in De-
orum consortio æternum mens fruitura sit. Id radio
folis veluti consignatum tradunt AUREA VERBA, quæ
hisce clauduntur.

————— Καὶ Φράζω ἕκαστα,
Ἡ νόσος γνῶμῃ τήσας καθύπερθε αἰετῇ.
Ἡ δ' ἀπολείψας σῶμα ἰς αἰθρὶ ἰλῶμενον ἔλθῃς,
Ἐσσεαι ἀθάνατος γένος, ἀμβροσίῳ, ἐκ ἐτὶ θνητός.

*Et considera singula
Rationem optimum Aurigam superiore loco sta-
tuens.
Sin autem relicto corpore commigras ad liberum
Ætherem.*

Eris

Eris immortalis Deus, incorruptibilis, nec amplius morti obnoxius.

Vel ut dedit Theodorus Marcilius.

*Atque inquire in singula; vitam
Temperet ut Ratio quasicurram Auriga volentem.
Sic ubi deposito jam corpore, libera caeli
Templa penetraris, Deus immortalis, & omni
Spretus ab illuvie terrarum, eris integer aevi.*

Hiëroclēm audiamus, egregium in hæc carmina commentatorem; Τῷτο πέρας, ait p. 310. τῶ πόνῳ τὸ κάλλιστον. τῷτο, Πλάτων φησὶν, ὁ μέγας ἀγὼν, καὶ ἐλπίς ἡ μεγάλη. τῷτο φιλοσοφίας ὁ τελεώτατος καρπός. τῷτο τῆς ἐρωτικῆς, καὶ τελεστικῆς ἔργον τέχνης τὸ μέγιστον, οἰκειῶσαι μὲν καὶ ἀναγαγεῖν πρὸς τὰ ὅλως καλὰ. ἀπολύσαι δὲ τῶν τῷδὲ πόνῳ, ὡς ἐκ τινὸς καταγωγῆς σπηλαίᾳ τῆς ἐνύχης ζωῆς, καὶ ἀναγαγεῖν πρὸς τὰς αἰθερείας αὐγάς, καὶ ταῖς μακαρίῳ ἐνδρῦσαι νήσοις, τὰς διὰ τῶν προσηρημῶν οὐδένουςαντας. τῷτοισι γὰρ καὶ τὸ τῆς ἀποθέσεως ἀπόκειται γέρας. ἐπεὶ εἰς γένος θεῶν ὃ θεμῖς ἀφικνεῖσθαι ἄλλω, ἢ τῷ κλησαμῶν ἀλήθειαν μὲν, καὶ ἀρετὴν ἐν ψυχῇ καθαρότητα δὲ ἐν τῷ πνευματικῷ αὐτῆς ὀχήματι. &c. *Hic est laborum omnium finis praestantissimus. Hoc certamen, inquit Plato, magnum; haec spes ingens. Hic Philosophiae fructus perfectissimus. Hoc amatoriae atque mysticae artis opus maximum: ea videlicet conciliare & afferre quae vere bona sunt; malis autem, quibus hic opprimimur tanquam ex profundo faeculentae hujus vitae specu, eripere, & AD ÆTHEREAM LUCEM EVEHERE, INQUE BEATORUM INSULIS EOS QUI*
SUPE-

SUPERIUS ITER SECUTI SUNT, COLLOCARE. *Hos* CAP. VI.

enim etiam EXSPECTAT PRÆMIUM RELATIONIS IN DEOS, *in quorum ordinem adscisci nemini fas sit, nisi qui* VERITATEM *quidem atque* VIRTUTEM ANIMO *ipso adeptus sit*, PURITATEM *autem* SPIRITUALI *ejus* VEHICULO. &c.

§ II. Locum itaque quæris in quem deposito *Hos scilicet in æthere collocare beatos plene.* corpore crasso mens purgata transit haud uno beata nomine? Αἰθέρα ἰλεύθερον οἱ Πυθαγόρειοι καλῶσιν. *Liberum Ætherem nominant Pythagorei* (Idem pag. 313.) Αἰθέρα μὲν, ὡς αἰὼν καὶ αἰδὼν σῶμα. Ελεύθερον δὲ ὡς ὑλικῶν παθημάτων κάθαρον. ÆTHEREM *quidem, tanquam materiae expers, atque æternum corpus; LIBERUM autem tanquam materialium perturbationum vacuum.*

Verum cum illuc perventum fuerit quid de eâ fiat, in quam *transmutetur* conditionem sciscitaris? Nullam aliam quam *Divinam & immortalem*. Ἐσσεαι ἀθάνατος θεός *Immortalis eris Deus*. Sensum rogas? Ομοιάμεν, αἰτ Ἱερόκλης, τοῖς ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπῶν λεχθεῖσιν ἀθάνατοι θεοὶς, ὃ φύσει ἀθάνατον θεός. *Similis factus iis, qui initio versum dicti sunt immortales dii, non naturâ Deus immortalis* Ἀμβροσίῳ ἐκ τῆς θηλός, *Incorruptibilis, nec amplius morti obnoxius*. Modum? Ἰνα κατὰ ἀφάρτησιν τῆς θητῆς, ἡ θεοποίησις ἡμῶν νοῦται, ἅτε μὴ φύσει, μηδὲ κατ' ἐστίαν ἡμῶν ἐνυπάρχουσα, ἀλλ' ἐκ προκοπῆς, καὶ κατ' ἐπίδοσιν ἐπιγεωμετρή. *Ut ejus quod MORTI SUBJECTUM est* (corporeis) ADEPTIONE DEOS *nos factum iri significet, cum neque natura, neque substantiâ tales existamus, sed progressu, atque profectu ea divinitas nobis sit* ADVENTITIA. Idem p. 314.

En omni eo quod corruptioni obnoxium, idest
G inert

inerti corpore deposito in statum longe *melio-rem* progressas animas; *Diis* factas *similes*; *nullatenus* amplius *morti* obnoxias; atque omnem proinde prorsus mentis & corporis terrestris *dissolutionem* ulteriorem negatam ergoque in hoc *regressum*.

Quod
confirma-
tur auc-
toritate
M. Tyrii
Steph.
Nigri,
Dickinso-
ni, Lon-
gini.

§ III. Ita Maximus Tyrius Dissert. xxviii. Πυθαγόρας δὲ ὁ Σάμιος πρῶτος ἐν τοῖς Ἕλλησι ἐτόλμησεν ἔπειν, ὅτι αὐτῷ τὸ σῶμα τεθνήσκειν, ἡ δὲ ψυχὴ ἀναπύσασα ἀχίσεται ἀθανάτως καὶ ἀγήρω. *Pythagoras Samius Graecorum primus ausus est dicere corpus suum quandoque morti cessurum ANIMUM vero quasi ex ipsius corporis funere EVOLATURUM A MORTE PARITER, AC SENECTUTE IMMUNEM.*

Recte hinc docuit Stephanus Niger in comment. in Aurea carm. p. 45. *Bonorum Animas e corpore excedentes ex mente Pythagoræ in celum migrare. O admirabilem, ait, aureorum carminum conclusionem, quâ docet Pythagoras hominum animos esse Divinos, USQUE CUM E CORPORE tandem EXCESSERINT REDITUM AD CÆLUM patere: quem quidem optimo ac justissimo cuique quam expeditissimum esse credendum est.*

Edmundus Dickinsonus Phys. vet. & ver. cap. xi. § xvii. p. 165. *Hanc ANIMARUM humanarum PATRIAM, quam definito scilicet tempore in hoc terrestri domicilio transacto, aëra repetit; Plato nuncupat ὑπεράνω τόπον, locum supercaelestem: Et Pythagoras illam prorsus eadem mente, quanquam diversa dictione, vocat ἐλεύθερον αἰθέρα, id est LIBERUM ÆTHERA. In quo Heroum animas post EXUTA CORPORA sua, protinus ἀθάνατους καὶ ἀμβέβητους IMMORTALES & INCORRUPTIBILES ESSE docuit. Quo circa sapiens ille vir, absque omni dubitatione (quicquid in contrarium censuit Hiërocles,)*

cles,) non intelligebat illam superiorem regionem mundanam (quam vel ætheream vel Empyream dicimus) quæ motui, atque mutationi sit obnoxia; sed SUPERCÆLESTE ILLUD SPATIUM, quod vel nulla tenet materia; vel longe subtilior, atque spiritua-
 lior; & ab omni corruptione, cunctisque turbis at-
 que servitiis malorum spirituum penitus exempla
 & LIBERA: Quæ proinde a Pythagora dicitur ἐλεύ-
 γητος, id est LIBERA.

Cæsar Longinus in Trino Magico de Myste-
 riis Pythagoricis Canone XII. Qui scit quomodo
 in æthera sit fulgor æternitatis, ubi nec corpus,
 nec locus, neque vacuum, neque tempus, neque se-
 nectus, neque transmutatio est, & quomodo ibi
 sunt entia inalterabilia & impassibilia: & qui pro-
 prietates ejus, conditionem chorum, & ordinem in-
 tellexerit, intelliget illud Pythagoræ ubi inquit:
 SI RECTA RATIONE VIXERIS, MALE ACTA DOLEN-
 DO, & BENE ACTA GAUDENDO, DEOSQUE ORAVE-
 RIS, UT OPUS TUUM PERFICIANT: TUM EXUTO COR-
 PORE PROPECTUS IN ÆTHEREM ERIS IMMORTALIS
 DEUS.

§ IV. Idem est quod de Pythagoræ sententia
 tradit Laërtius lib. VIII. mentes videlicet purgatas
 per Mercurium inbeatas superum sedes deduci.
 Καὶ ἀγιάσαι μὲν τὰς καθαρὰς ἐπὶ τὸν ὕψιστον. (Ψυχὰς)
 Et animas quidem purgatas in celsissimum locum
 duci. Commune videlicet Pythagoricorum asser-
 tum erat, Animas bonorum ἐπιιδὲν ἀνήλθωσι τῶν κα-
 λὰ σάρκα δεσμῶν οἷον δὴ μακρὰς δεσλείας ἀπηλλαγμῆρας,
 τότε χαίρειν καὶ μέλωρς φέρεσθαι. Quando quidem ex
 vinculis carnis redierint quasi a diuturna servitu-

Atque
 amplius
 Laërtii,
 Josephi,
 Plutar-
 chi, Cle-
 mentis
 Alexan-
 drini.

te liberas tum GESTIRE PRÆGAUDIO, ATQUE SUBLIMES FERRI. 1. Josephus de bello jud. lib. II. cap. XII.

Atque hinc Plutarchus lib. ne suaviter quidem vivi posse secundum Epicuri decreta p. 1105. quod iis οἱ τὰ ἀντὶ Πυθαγόρα, καὶ Πλάτωνα καὶ Ὁμήρου περὶ ψυχῆς δοξάζουσι, *qui idem cum PYTHAGORA, Platone, & Homero de Animâ sentiunt*, Spes de bonis mortem subsecuturis concepta omnem animis leniat & eluat molestiam & offensionem, & inexplicabilibus voluptatibus afficiat: Αἱ τῶν μετὰ τὸν θάνατον ἀγαθῶν καὶ καλῶν ἐλπίδες ἀμνηστὰς ἡδονὰς καὶ προσδοκίας ἔχουσαι, πᾶν μὲν ἔλλειμμα, πᾶν δὲ πρόσκρουσμα τῆς ψυχῆς ἐξαλείφουσι καὶ ἀφανίζουσιν. *Spes de bonis & pulcris mortem subsecuturis conceptæ, inexplicabilibus voluptatibus & expectationibus præditæ, omnem defectum, omnem offensionem ex animo eluunt, atque abolent.* pag. 1106. Atque eosdem tempore mortis πολλά, καὶ καλά, καὶ μεγάλα, καὶ θῦα προσδοκᾶν. *Multa, pulcra, magna divinaque expectare.* p. 1107.

Unde recte concludit Clemens Alexandrinus de Pythagoræis, quod *spem* bonam *vita* scilicet *beatæ* denunciaverint iis, qui in hac se vita purgaverint: τὴν δὲ ἐλπίδα, (inquit Strom. lib. IV.) τὴν μετὰ θάνατον, ὃ μόνον οἱ τὴν Βάρβαρον σοφίαν μέλιοντες ἴσασι, τοῖς μὲν ἀγαθοῖς καλὴν, τοῖς δὲ φαύλοις ἔμπαλιν. ἀλλὰ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι τέλος γὰρ κακεῖνο τὴν ἐλπίδα ὑπηγάγεον τοῖς φιλοσο-

1. Josephi: de bello jud. lib. II. c. XII.] cum Græcis iis sententiam uti ha- Directe quidem ea de opinione bet Textus. Essenorum tradit, sed in hisce idem

Λοσοφῶν. *Eam autem SPEM quæ est POST MORTEM*
non solum sciunt qui Barbaram persequuntur Phi-
losophiam, BONIS quidem BONAM, malis autem con-
trariam; sed etiam PYTHAGORÆI, nam illi quo-
que spem in fine denunciabant iis, qui PHILOSO-
PHANTUR.

§ V. Atque ita Timæus Locrus, nobilis Pythago-
 ræus, ex magistri Samii sententiâ eum qui in re-
 rum divinarum cognitione *digne* versatus est ad ἰουδαι-
 μώταλον βίον *vitam beatissimam* aliquando deductum
 iri effatur: quum contra *durum*, & inobedientem
implacabilia maneat *supplicia*. Lib. de Animâ
 mundi in fin. apud Platon. edit. Francof. 1602.
 p. 1096.

Τοῖς ἐνδιατρίβειν σὺν αὐταρκείᾳ τε ποτ' ἀνθρώπεια καὶ υπερ-
 γία, ἐπὶ τὸν σύμμετρον βίον χροῖον, ἰουδαίμων ἐστὶ. ὅτῳ μὲν
 ὁ δαίμων μοίρας τὰς δ' ἔλαχε δι' ἀλαθῆς ἀται δόξαν ἀγε-
 ται ἰπὶ τὸν ἰουδαιμώταλον βίον. εὐδὲ καὶ τις σιλαγὸς καὶ
 ἀπειθῆς τῷ δ' ἐπέσθω κόλασις - - - ὅτι κόλασις ἀπα-
 ραίτητοι ἀπόκνυται δυσδαίμοσι πετέροισι. *In quarum re-*
rum (Divinarum) cognitione si quis ita versetur ut
animum gerat sua sorte contentum, humanosque ca-
sus positos habeat, & in hac animi æquitate quasi
secundo flumine ad moderatam temperatamque vitam
aspiret, is profecto viam ingressus est CERTÆ FELI-
CITATIS. Et certe is cui Deus has sortes attribu-
erit per verissimam opinionem ad FELICISSIMAM VI-
TAM deducitur.

Si quis contra DURUS & PRÆFRACTUS fuerit eum
PÆNA consequitur, - - - infelices videlicet MANES
IMPLACABILIA SUPPLICIA manent.

Et pariter Epicharmus Poëta & Philosophus,

Pythagoræ auditor Laërt. lib. viii. *pior* hac vitâ decedentes omni ait *malo exemptos*, supra in *cælo* permanere, apud Clementem Alexandrinum Strom. lib. iv. Εὐσεβὴς τῷ πεφυκῶς ἔ παύοισιν ἔδεν κακὸν καλῶ-
θανῶν, ἀνω τὸ πνεῦμα διαμῶει καὶ ἔρανον. Si PIETA-
TEM *animo coluisti*, DEFUNCTUS MALI NIHIL *patie-
ris*, *sursum in cælo permanet spiritus*.

Mentem
Pythago-
raam
graphice
expressisse
Phocyli-
des, &
Xenocra-
tem,

§ VI. Egregie mentem Pythagoram pinxit 2.
Phocylides in admonitorio :

Ψυχὴ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως ζῇ διὰ παντός.

*Anima immortalis est, & perpetuo vivit, nec un-
quam senescit. Et*

Καὶ τάχα δ' ἐκ γῆς ἐλπίζομεν εἰς Φάος ἐλθεῖν
Λειψαὶ ἀπαχομῶν ὀπίσω θεῶι τελέεσθαι
Ψυχὰι γὰρ μίμνεσσι ἀήλαιοι ὀφθιμῶσι,
Πνεῦμα γὰρ ἐστὶ θεῶ χησις ἡμετοῖσι, καὶ ἑκὼν
Σῶμα γὰρ ἐκ γῆς ἐχομεν, καὶ πάλες εἰς αὐτὴν
Λύομενοι κῆρις ἐσμεν, αὐτὴ δ' ἀνὰ πνεῦμα δίδειται.

*Et statim e terra speramus scandere in auras
(Nos) reliquæ mortuorum postea Dii erunt.
Animæ enim in mortuis manent incorruptæ :*

Spi-

2. Phocylides.] Poëta vetustissimi-
mus Pherecydi & Theognidi cœ-
taneus, quo ævo maxime vige-
rit Philosophia vetusta traditiona-
ria. Ni malimus cum Josepho
Scaligero carmen id admonitorium
Phocylidis cujuspiam longe recen-
tioris esse, & quidem Judæi, vel
Christiani. Quamquam Mornæus,
Aug. Steuchus, et alii contrarium
censuerint. Vid. de verit. Relig.
Christ. C. xv. & De perenni Phi-
los. lib. iii. cap. ii.

Spiritus namque Dei imago est, & usus hominibus. CAP. VI.

Corpus enim de terra habemus, & omnes in ipsam

Soluti pulvis sumus, 3. aether vero spiritum suscipit.

Et conditionis istius separatæ beatitatem graphice delineat *Xenocrates*; (qui unus ex iis est qui utilissima quæque e philosophia Pythagorica sumpserunt & pro suis venditarunt, uti legere est apud Porphyrium de vitâ Pythag. Num. LIII.) Libro de morte: ni malimus fetum hunc Platoni adscribere, ut & sub nomine Axiochi Platonis prostat: Quod eodem recidit; cum hic idem cum Pythagora voluerit. Οὐκ εἰς θάνατον, ἀλλ' εἰς ἀθανασίαν μετὰβάλλεις ὡς Ἀξίωχε. εἰδὲ ἀφάγεσθαι ἔξεις τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' ἐπιχειρήσεις τὴν ἀπόλαυσιν. εἰδὲ μεμιγμένας θητῶ σώματι τὰς ἡδονὰς, ἀλλὰ ἀκράτους ἀπάσῃ ἀλγηδόνων. κείσε γὰρ ἀφίξει μοναγείς ἐκ τῆς δὲ τῆς εἰρκτῆς, ἔνθα ἅπαντα πάντα καὶ ἀπείρατα καὶ ἀγήρατα, γαλήνους δὲ τις καὶ κακῶν ἀγονος βίος, ἀσαλεύτῳ ἡσυχίᾳ ἐνδιαζόμενος καὶ περιεστῆς τῇ φύσει. καὶ φιλοσοφῶν καὶ πρὸς ὄχλον καὶ θεάτρον, ἀλλὰ πρὸς ἀμφιταλὴν τῇ ἀλήθειαν. Non in mortem (dixit Socrates) mi

Axi-

3. *Aether vero spiritum suscipit.*
Sic humanarum opinionum vel pe-

nitissimus Menander

Ἐσας τ' ἔδη γῆ καλυφθῆναι νεκρῶς.

Ὅθεν ὁ ἕκαστος εἰς τὸ σῶμα ἀφικεῖτο

Ἐνθαυτ' ἀπικθῆναι. πνεῦμα μὲν πρὸς αἶ-

θήρα,

τὸ σῶμα δ' εἰς γῆν.

*Sinite jam terra operire mortuos,
Et pnumquodque, unde in corpore
venit*

Illuc redire, spiritum quidem ad Ae-

thera,

Corpus vero in terram.

Axioche, sed in ipsam IMMORTALITATEM migras. (cum corpore excedis.) Neque bonis privaberis, sed INTEGRA BONORUM POSSESSIONE FRUERIS. Nec voluptates mortali corpore missas percipies amplius, sed omni prorsus TRISTITIA VACUAS. Illuc inquam proficisceris ab hoc carcere liber, ubi QUIETA OMNIA, ET A TRISTITIA, SENECTUTEQUE SEMOTA. Ubi EXULTATIO SANCTA, VITAQUE MALORUM NES- CIA, & TRANQUILLA PACE NUTRITA, NATURAM RE- RUM SPECULANS, & arcana philosophiae contemplans, haud sane ad turbæ theatrive gratiam, sed ad per- spicuae veritatis objectum.

Et paulo post 4. *Quibuscunque igitur in vitâ bo- nus adspiravit Daemon, in LOCUM ISTI PIORUM PERTRANSEUNT, (ὡς τὸν τῶν βουβῶν χώρον οὐκίζονται.) ubi ver ÆTERNUM omnigenis exuberat fructibus, fontesque nitentium aquarum scaturiunt. Præta insuper amaena variis depicta coloribus. Nec desunt philosophantium coetus, Poëtarumque Theatra. Cir- culares ibi chori, & musicae cantilenæ, suavesque concentus. Jucunda convivium, sanctique & uberes conventus bibentium.*

INVIOLABILE GAUDIUM (ἀκήρατος ἀλυσία) *dulcif- que convictus. Non frigoris ille aut caloris ex- cessus, sed aëris natura salubris, lenibus solis ra- diis temperata.*

Hic

4. *Quibuscunque igitur in vitâ bo- nus adspiravit Daemon*] Οἷοις μὲν ἐν τῷ ζῆν δαίμων ἀγαθὸς ἐκίπνυσεν εἰς τὸν τῶν βουβῶν χώρον οὐκίζονται ἴδωσιν ἀφθοοὶ μὴ εἶναι παγκράτει γούης βρύουσι, πηγὰς δὲ ἰδύσιν καθαρῶν ῥίσι, πᾶσι τοῖς δὲ λειμῶνες ἀνθεσι ποικίλοις ἱσσι- ζόμενοι διατρεβαὶ δὲ φιλοσοφῶν, καὶ δέμα- τρα ποιητῶν, καὶ κύκλιοι χοροὶ, καὶ μα- σικὰ ἀκρόμαξα, συμπόσια τε ἐνυμνῇ, καὶ ἱλαπίναι αὐτοχερήγχοι, καὶ ἀνέμα- ρις ἀλυσία, καὶ ἡδὺτα διαίτα.

5. *Hic PURGATORUM sunt ANIMORUM SEDES, ubi*^{CAP. VI.}
divina mysteria celebrant. (ὅταῦτα τοῖς μεμνημένοις
ἐστὶ τις προεδρία. καὶ τὰς ὁσίας ἀγνίστας κακίους συν-
ταλῶσι.)

Et

5. *Hic purgatorum sunt Animorum sedes.*] Homerus, (cujus ceu ἰμο-
ψόφου versus sceleris, quemadmodum
& Hesiodi ad animos emendandos
adhibebant Pythagoræi, uti pro-
dit Jamblichus de vita Pythag.
Num. cxi. Χρησθαι δὲ καὶ Ὀμήρου
καὶ Ἡσιόδου λήξεον ἐξελεγχμέναις πρὸς ἐ-
κκαίρωσιν ψυχῆς. In usu quoque illis
erant Homeri, & Hesiodi sceleris ver-
sus, quibus animos emendabant.) simili
ratione Elysium suum beatorum se-
dem describit:

Ἀλλὰ σ' ἐς Ἡλύσιον πεδίον καὶ πείραν
γῆρας

Ἀθάνατοι τίμψουσιν (ἔτι ξανθὸς Ἐρμῆς
μακρὸς,

Τῇ περ ῥήτη βίῳ Πέλοι ἀνθρώποιον.
Οὐ νεφέλης, ἅτ' ἄρ' χειμῶν πολὺς, ἅτ'
ποτ' ὄμβρος

Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λυγρυπτιόλης ἀήλας
Ὀκεανὸς ἀίησιν, ἀναψύχων ἀνδρώπυος.)

*Sed te ad ELYSIUM CAMPUM, &
fines terræ*

*Immortales mittent, (ubi flavus
Rhadamanthus est,*

*Ubi utique facillima vivendi ratio est
hominibus*

*Non nix, neque hyems longa, neque
unquam imber,*

*Sed semper Zephyri suaviter spiran-
tes auras*

*Oceanus emittit, ad refrigerandum
homines.)*

Odyss. Δ.

Et Hesiodus oper. & dier. vers:
166. et seq.

Ἔνθ' ἦτοι τὸς μὲν θανάτῳ τίλος ἀμφι-
κάλυψε.

Τοῖς δὲ διχ' ἀνδράσιν βίωσι καὶ ἦθ'
ὀπάσσεις

Ζεὺς Κρονίδης καλίσσαςσι πατὴρ ἐς πείραν
τα γαίης.

Τῇλ' ἀπ' ἀθανάτων τοῖσι Κρόνος ἱμβα-
σίλου.

Καὶ τοῖ μὲν νείωσιν ἀκρόα θυμὸν ἔχον-
τες

Ἐν μακάρων νήσοισι παρ' Ὀκεανὸν Βαθυ-
δίπτη

Ὀλβιοὶ ἥρωες. τοῖσι μελινδία καρπὸν
Τρις ἴτιος θάλλοντα φέρι ξειδυρὸς
ἄρμα.

*Ubi mors quoque oppressit ipsos. (ge-
nus virorum justius,)*

*lis autem seorsum ab hominibus vi-
tam & sedem tribuens*

*Jupiter Saturnius pater constituit eos
ad terræ fines.*

*Procul ab immortalibus Saturnus bo-
rum Rex est.*

*Et ii quidem habitant SECURUM
animum habentes*

*In BEATORUM INSULIS juxta Oce-
anum profundum,*

*FELICES HEROES: HIS DULCEM
FRUCTUM*

*TER QUOTANNIS FLORENTEM
PROPERT PÆCUNDA TELLUS.*

H

Et tandem : ἐγὼ γὰρ λόγῳ ἀντελκόμενος τῷτο μόνον ἐμπέδως οἶδα ὅτι ψυχὴ ἅπαντα ἀθάνατος. ἡδὲ ἐκ τῷ δε τῷ χορείς μετασθῆναι, καὶ ἄλνπος. ὥστε ἡ κάτω, ἡ ἄνω εὐδαιμονεῖν σὲ δὲ Ἀξίοχε, βεβιωκότα ἐπαισῶς. *Ego enim ratione coactus hoc solum plane firmiterque cognosco Animam omnem IMMORTALEM existere & eam quæ pura ex his locis abierit SINE TRISTITIA VIVERE. Quam ob rem sive sursum sive deorsum tendas Axiocche, BEATUM fore te oportet, si modo pie, sancteque vixeris.*

Unde Anima malorum hujusce vitæ, pertæsa istam conditionem, istum locum, utpote sibi cognatum & proprium, desiderat magnopere sititque : τὸν ἐργασίον ποθῶ καὶ σύμφυλον αἰθέρα, καὶ διὰ τῆς ἐκείσε διαίτης ἐ χορείας ἀγεγομένη. *Quo fit ut CÆLESTEM, 6. COGNATUMQUE ÆTHEREM jam DESIDERET, SITIATQUE VITAM CHORUMQUE SUPERNUM. Id. ibid.*

Hinc A-
nimas se-
paratas
dictas
Μέλισ-
σας.

§ VII. Atque hinc est quod *Anima* corporibus *soluta* Pythagoræis, aliisque communiter Μέλισσαι *Apes* dicerentur, ob vitæ videlicet *dulcedinem quæ corporibus exutæ fruuntur*, Baro de Cherbury de Relig. Gent. c. vi. Unde & *Mel Mortis* fecere Sym-

6. *Cognatumque ætherem*] Æther scilicet Proprium Mentis habitaculum est, & Patria, unde veluti exul ejecta in peregrinis, usque calamitosus oris vitam agere jubet Necessitas; hinc corpore deposito ea in locum proprium, domesticum reverti dicitur. Idem Xenocrates ibid. Idque considera quod dissoluto eo quod compositum fuit καὶ τῆς ψυχῆς εἰς τὸν αἰθέρα ἰδρυθίστης τέπος, & ANI-

MA IN LOCUM PROPRIUM absente, hoc quod restat terrenum, & irrationale corpus, homo nullo modo est. Immo cum se ad interiora celi recipit Anima, domum redire fertur: Plato in Phædro Δύσα πάλιν εἰς τὸ ἴδιον αὐ ἴσαν, ἔκκεδε ἡλθαι, se demum recipiens (Anima pia) ad INTERIORA CÆLI, DOMUM venit. Reditum itaque illuc appetere mentem captu facile.

Symbolum, ut *Fel Vita*. Imo quod & illæ quæ CAP. VI.
in generationem descendentes ita victuræ erant ut
certo ad *pristinum* locum statumque *beatum* essent
reversuræ hoc nomine insignirentur; & 7. *Βρυγῆς*
bovigenæ vocarentur. Porphyrius de Antro Nym-
pha-

7. *Βρυγῆς, bovigenæ.*] Nempe
Mentes separatæ forsan *Βρυγῆς*,
bovigenæ dicuntur ut Symbolice
earum *ἀναλήρη* significetur: quod
scilicet deposito corpore, & cada-
vere corrupto non omnia intere-
ant; sed quemadmodum corrupto
bovis cadavere *Apes* puras exinde
in dies luminis oras provolare a-
junt:

Ἄπαι μὲν σφονδι γίνεαι, Ταυρὶ δὲ
μολίσσῳ.

*Nam calites ab Equis, sed Apes ab
origine Tauri.*

Sic corpore decidente mens pu-
ra inde quasi enata superas sedes
petat. Ut cum totum compositum
morte videtur interiisse Animas
quasi reviviscere significare volue-
riat, uti hoc de Apibus tradunt:
Plinius Hist. Nat. lib. xi. cap. xx.
*Vita eis (apibus) longissima, ut
prosperè inimica, ac fortuita cedant
septenis annis univèrsa. Alveos nun-
quam ultra decem annos durasse pro-
ditur. Sunt qui mortuas si intra tectum
hyeme serventur, deinde sole verno
torreantur, ac fuculneo cinere toto die
foveantur, patent REVIVISCERE. In
totum vera amissas REPARARI ventri-
bus BUBULIS recentibus cum fumo*

*obrusis: Virgilius juvenecorum corpore
exanimato, sicut Equorum vespas at-
que crabrones, sicut asinorum Scara-
baeos, mutante natura ex aliis quadam
in alia.*

Imo & amplius forte hæc τῶν μι-
λίσσῳ *Βρυγῆς* Animarum ex Deo or-
tum, ut & ad eundem reditum in-
sinuat: Bos enim & Taurus etiam
Ægyptiis Dei summi, seu Osiridis,
Symbolum erat, quem aiebant *bo-
ve sterili genitum* Vide Pierium Hie-
roglyph. lib. iii. p. m. 30. Et
Dionysius seu Bacchus apud Argi-
vos *Βρυγῆς, bovigenæ* dicebatur, &
sub Tauri specie pingebatur. Vide
eundem Pierium ibid. p. 23. ut ip-
sum ex *jove genitum*, ut saltem no-
bis videtur, indicarent: hunc e-
nim *e jovis femore* prodiisse Ovidius
Metam. lib. iii. Manilius lib. iii. et
alii referent. Ut antiquissimo di-
cendi genere *e femore* cuiuspiam
prodire, ejus *filium* seu *prolem esse*
indicat. Vid. Gen. XLVI: XXVI.
Exod. i: v. Jud. VIII: xxx. &c.
Unde & cornua ipsi attributa, in
signum videlicet *Divinitatis*, opi-
namur.

Μίλιον *Βρυγῆς* itaque mentes *e
jove* genitas sibi velit, atque in
Ætherem, ad *jovem*, corpore re-
lictò, revolantes, *dulcem vitam*
acturas.

pharum p. 261. Πηγαὶ δὲ καὶ νάμαλα οἰκῶα τὰς ὑδριά-
σι τυμφαῖς. καὶ ἔτιγε μᾶλλον ὑμφοῖς ταῖς ψυχαῖς. ἀς ἰδίως
μελίσσας οἱ παλαιοὶ ἐκάλεον, ἠδὲν ἔσας ἐργαστικάς. ὅθεν καὶ
ὁ Σοφοκλῆς, καὶ ἀντικείμεως, ἐπὶ τῶν ψυχῶν ἔφη :

Βομβεῖ δὲ νεκρῶν σμῆν' ἐρχέσθαι τ' ἄλλη.

*Fontes autem & rivuli Nymphis aquaticis pro-
prii : & præcipue NYMPHIS ANIMABUS, quas pro-
prie APES antiqui vocabant DULCEDINIS OPERATRI-
CES. Unde & Sophocles non incongrue de anima-
bus dixit :*

Examen errans mortuorum bombilat.

Σελήνην τε ἔσαν γενέσεως προστάτιδα, μέλισσαι ἐκάλεον.
ἄλλως τε ἐπὶ ταύρων μὲν σελήνη. καὶ ὕψωμα σελήνης ὁ ταύ-
ρος. βεγγεῦς δὲ αἱ μέλισσαι. καὶ ψυχὰς δ' εἰς γένεσιν ἴσασαι
βεγγεῦς. - - - πεπόνηται ἤδη τὸ μέλι καὶ θανάτου σύμβολον.
τὴν δὲ χολὴν ζωῆς - - - ὅτι ὁ μὲν θάνατος λυσίπονος, ἡ δ' οὖ-
ταῦτα ζωὴ ἐπίμοχθος καὶ πικρὰ. ἐχ' ἀπλῶς μὲν τοὶ πά-
σας ψυχὰς εἰς γένεσιν ἴσας μελίσσας ἔλεγον, ἀλλὰ τὰς
μελλύσας μετὰ δικαιοσύνης βιωτέων, καὶ πάλιν ἀνατρέφειν εἰρ-
γασμώδεις τὰ θεοῖς φίλα. τὸ γὰρ ζῶον φιλότροπον, καὶ μά-
λιστα δίκαιον, καὶ ἠμφανικόν. 8. *Lunam quoque genera-
tionis*

8 *Lunam quoque generationis præ-
sidem APES, vocabant, quia et alio
nomine. Ταῦτα dixerunt. Et exal-
tatio Luna est Taurus.] Scilicet
exaltatio, Planetæ cuiuspiam est ea
Zodiaci pars in qua constitutus Pla-
neta insignem virium suarum exal-*

tationem, seu incrementa recipit,
unde & evidentiore in Inferiori-
bus mutationem, vel impressionem
efficit. Vid. Wendelin. contempl.
phys. p. 623.

Luna autem cum fuerit genera-
tionis antistes & domina, id est in
domo

tionis præsidem APEM vocabant. Quam & alio nomine TAURUM dixerunt. Et exaltatio Lunæ est Taurus. BOVIGINÆ autem APES sunt. Et Animæ in generationem progressæ hoc quoque nomine vocantur. -- MORTIS quoque Symbolum MEL fecerunt. --- FEL vero VITÆ. --- Quod MORS MISERIARUM FINIS: VITA autem hæc mortalis MOLESTA & ACERBA est.

Nec tamen promiscue omnes Animas in generationem progressas APES vocabant: sed eas quæ ex JUSTITIÆ præscripto victuræ: et postquam opera Diis grata perpetrassent RURSUM AD DEUM ERANT REVERSURÆ. Animal enim hoc redire amat, & justitiæ observantissimum est, ac sobrium. p. 262.

§ VIII. Imo & forsan hæc Animarum separatarum, ἀναστρεφουσῶν, denominatio conditionem earum non modo dulcedine plenam, sed & ab omni malo purgatam, atque inviolabilem innuit: cum harum rerum Symbolum mel sit quod conficiunt Apes, ac vescuntur. Porphyrius de Antro Nymph. p. 259.

Βότρυς

domo vite illuxerit momento nati-
vitatæ, seu orientalis fuerit eo
momento quo nascitur homo, &
quidem sola; & si bene collocata sit,
seu in dignitate constituta, id est
in signo cælesti, in quo virtutem
efficacem nobili incremento auc-
tam obtinet, bonos mores conciliat.
vid. eund. p. 627.

Cum contra si generationis do-
mina male constituta sit, id est in
signo ipsius qualitatibus contrario,
homines leves, mutabiles, vagos &c.
prodire faciat. Id. ibid.

Lunæ autem exaltatio in Tauro

est, vid. eund. p. 623. Itaque
Lunæ generationis præside in Tau-
ro constitutâ optimis moribus præditos
prognasce oportet.

Lunæ, itaque μήλισσας, Apes,
mentes ad dulcem vitam reversuras,
juste victuras, in corpus demitten-
tem, etiam Apem quasi harum ma-
trem dixere, & quia non nisi in
Tauro constituta tales producebat
Taurum. Quorū & titulus βου-
γινίς bovigenæ q. d. sub Bove cæ-
lesti, sub Tauro, nata referri
posset.

Βόσις δὲ καὶ τροφή τὸ μέλι ταῖς μελίσσαις. κέχρηται δὲ τῷ
μέλιτι οἱ θεολόγοι πρὸς πολλὰ καὶ διάφορα σύμβολα, διὰ
τῶν ἐκ πολλῶν αὐτὸ συνεστάναι δυνάμεων. ἐπὶ καθαρίσεως
ἐστὶ δυνάμεως, καὶ συντηρητικῆς. τῷ γὰρ μέλιτι ἀσκήσια
μυῖαι. καὶ τὰ χρόνια τεύματα ἐκκαθαίρειται μέλιτι. ἔτι
δὲ γλυκὺ τῇ γούρῃ, καὶ συναγόμενοι ἐξ αἰσθῶν ὑπὸ μελισσῶν.
αἱ βρυγνῆς εἶναι συμβέβηκεν. *Pastus autem atque ali-
mentum Apiculis est mel. Caeterum Theologi MELLE
ad multa, eaque diversa SYMBOLA usi sunt; quia
variis ex facultatibus constat: Nam Ἔ PURGANDI
Ἔ CONSERVANDI facultate pollet. Mellis enim be-
neficio res INCORRUPTÆ permanent: Ἔ ulcera ve-
tusta melle EXPURGANTUR: idemque GUSTU DULCE
est, et ab apiculis ex floribus congestum, quae ex
bove nasci solent.*

Quemadmodum & *Apis* Symbolo *diuturnae vale-
tudinis prosperitas* designabatur teste Pierio Hiero-
glyph: lib. xxv. p. m. 242. *Invenio, ait, vitae
PROSPERITATEM ac INOFFENSAM VALETUDINEM IN
LONGA ÆVI SPATIA productam per Hieroglyphicum
APUM in faecundo oleae ramo confidentium signi-
ficari.*

Id Saltem opinio dicat Pythagorica, quæ pur-
gatis *Vitam inalterabilem, nulli amplius morti ob-
noxiam* adjudicat, atque *inviolabile gaudium*. Εὖ-
στοι ἀθάνατος &c. Uti Summum eorum, qui pie de-
cesserunt εὐδαιμονίας gradum præ hominibus viventi-
bus declarat Socrates, quod *infinita* sit, quum reli-
quum tempus sint ἀθάνατοι. in Apol. sub fin. Οὐδὲ-
πὺ τῆς γε ἔνθα οἱ ἐκὼ ἀποκλινῶσι τὰ τε γὰρ ἄλλα εὐδαι-
μονέστεροί εἰσιν οἱ ἐκὼ τῶν ἐνθάδε, καὶ ἤδη τὸν λοιπὸν χρόνον
ἀθάνατοί εἰσιν. *Siquidem hujus causa qui illic de-
gunt,*

SEU METEMPSYCHOSI PYTHAGORICA. 63 LIB. I.
gunt, haud amplius moriuntur, suntque illi NOBIS ^{CAP. VII.}
 & IN REBUS ALIIS BEATIORES, & *in eo insuper quod*
 RELIQUUM *jam* TEMPUS *permanent* IMMORTALES.

C A P U T VII.

*Ea quoque quæ de INJUSTORUM post mortem
 conditione tenet Doctrina Pythagorica
 TRANSANIMATIONEM crassam
 abnegare.*

§ 1. NEque minus quæ de *malorum* extremis *Injustos in Inferno seu Tartaro a Furis ineluctabilibus vin- culis alli- gatos.*
 censuit Pythagoras cum a Metempsychosi
 alienum clamant. Quid autem de his voluerit apud
 Diogenem Laërtium, ubi illius de *animâ separatâ*
 sententiam tradit, videre est lib. viii. p. m. 221.
 τὸν δὲ Ἑρμῆν ταμίαν εἶναι τῶν ψυχῶν. καὶ διὰ τῆτο Πομ-
 πέα λέγεσθαι, καὶ Πυλαῖον, καὶ Χρόνον ἐπειδὴ περ ἔτος
 ἀσπέμπει ἀπὸ τῶν σωμάτων τὰς ψυχάς, ἀπὸ τε γῆς καὶ ἐκ
 θαλάττης καὶ ἀγέσθαι μὲν τὰς χειρὰς ἐπὶ τὸν ὕψιστον.
 τὰς δὲ ἀχθάρτας μήτε ἐκείναις πελάζειν, μήτε ἀλλήλαις,
 δῖσθαι δ' ὡς ἀρρήκτοις δισμοῖς ὑπὸ ἰριγῶν. *Mercurium au-
 tem Animarum esse quastorem, ob eamque causam*
1. Deductorem & janitorem & Terrenum appellari,
quo-

1. *Deductorem.*] Qui unumquem-
 que εἰς τὸν τόπον τὸν ἰδίον ducat : ne
 superas fedes occupent mentes in-
 dignæ ; sed Furiis tradantur torto-
 ribus pollutæ : contra in beata ap-
 pellant Divorum habitacula puræ.
 Ut in hoc munere, quo fungi
 Deum illum voluit Senex Samius,
 & veteribus Julidentibus in Infula
 Ceo agnitum Mercurium feminæ
 il-

quoniam is e corporibus e terra ac mari animas deducat. Ex quibus quæ PURÆ sunt eas in CELSISSIMUM LOCUM DUCI ; IMPURAS autem NEQUE AD EAS ACCEDERE, NEQUE INTER SE CONSOCIARI, SED DURISSIMIS A FURIIS VINCULIS CONSTRICTAS TENERI.

En malos a *beatis* sedibus *secretos* ; & a *Furiis* infragibilibus & *ineluctabilibus* vinculis *ligatos*, in locis videlicet Tartareis pænas dantes.

— Ἀρχηλοι, Scilicet, τ' αἶδας πύλαι. Orph.

Frangi nequeunt Plutonis portæ.

Unde Ἀδης *Inferus* Pythagoræ τόπος τῶν ἀσεβῶν *locus impiorum*, ubi σφαγῆς κολάζονται. *homicidæ puniuntur.* Jamblichus de Vita Pythag. Num. CLXXVIII. Ἐπειδὴν καὶ εἰς ἄδην μέλλοι καταβαίνειν, *quoniam in Infernum descendere paret*, — — ἐκ ἔφης μέλλειν εἰς τὸν τῶν ἀσεβῶν τόπον παραβάλλειν, ὅπῃ σφῶς οἶδε τὰς σφαγῆς κολαζομένας. *Non futurum dixit quod in LOCUM IMPIORUM profecturus esset, ubi probe sciat HOMICIDAS PUNIRI.* Atque *Tartarus* ei carcer, memorante Aristotele, ubi impii *horribus exagitantur.* Lib. 2. de demonst. c. xi. ubi ait *Pythagoræos arbitrari propterea excitari tonitrua in*

illustris præfente Sexto Pompejo MELIOREM SEDIS INFERNÆ DEDU-
morte spontanea vitam finientis CERET PARTEM, cupidus hausit mor-
docet exemplum apud valerium isferam traxit potionem. Verum e-
Maximum lib. II. cap. vi. § VIII. nim vero si negarit Inferos Pytha-
Tam (ait Maximus) defusis MER- goras, imo & superos animabus
CURIO delibamentis, & invocato Nu- cohabitandos, quid ipsi ad eos
mine ejus, ut se placido sinere in Ductore opus est?

in aëre, ut illa quasi comminatione jovis, ii, QUI IN TARTARO SUNT, PERTIMESCANT: Ὡς περ οἱ Πυθαγόρειοι φασί, ἀπυλῆς ἐνχα τοῖς ἐν τῷ Τάρταρῳ, ὅπως Φοβῶνται. Alia autem causa erit (si verum est quod ajunt Pythagoræi) ad terrendos manes qui sunt in TARTARO.

§ II. Justissimum scilicet a Numine constitutum esse *tribunal*, quod subterfugere nulli contigerit Philosophus docebat: cui se sistens, morte corpore posito, anima nuda, impuris cupiditatibus hactenus irretita, *diris cruciatibus* addicenda sit. Hac ratione ab injustitiâ mortales revocare nifus. Jamblichus de vit. Pythag. Num. CLXXIX. Καὶ ἄλλην δὲ μέθοδον ἀπύγει τῆ ἀνατέλλειν τὰς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς ἀδικίας, διὰ τῆς κρίσεως τῶν ψυχῶν, εἰδὼς μὴ ἀληθῶς ταύτῃ λεγομένῃ, εἰδὼς δὲ καὶ χρήσιμοι ἔσσαν εἰς τὸν φόβον τῆς ἀδικίας. πολλῶ δὲ μᾶλλον ἀδικεῖν δεινὴν παρήγγελλεν, ἢ κτείνειν ἀνθρώποι. ἐν ᾧ καὶ κτεῖσθαι τὴν κρίσιν ἐκλογιζομένην τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ὕσιν αὐτῆς, καὶ τὴν πρώτῃ τῶν ὀνείων φύσιν. *Reperit præterea & aliam methodum ad homines ab INJUSTITIA revocandos proposito ANIMARUM JUDICIO; sciens equidem istud VERE doceri; sed & ad METUM INJUSTITIÆ excitandum plurimum conducere. Multo itaque satius esse dicebat injuria affici, quam hominem occidere; APUD INFEROS enim repositum esse JUDICIUM, ubi anima ejus essentia, & princeps entium natura examinetur.* Eadem habet idem Num. CLV. *textu parumper corrupto.*

Pindarus (ἄτε Πυθαγόρειος ὢν, ut qui esset Pythagoreus Clem. Alexandr. lib. v. Strom.) Olymp. Od. II. Epod. III.

— Εἰ δὲ μὴ ἔχον
 τίς οἶδε τὸ μέλλον,
 ὅτι θανόντων μὲν ἐν-
 θὰδ' αὐτίκ' ἀπαλάμνοι
 Φερίες ποινὰς ἔτισαν. ταδ'
 Εὐθὰδὲ Διὸς ἀρχᾷ ἀλιτρά.
 Καλὰ γὰρ δικάζει τις
 Ἐχθρὰ λόγῳ φράσας ἀνάγκη.

— *Si vero illud (divitias) habet
 Quis novit quid futurum sit;
 Quod post mortem quidem i-
 bi mox injustæ*

*Mentes PÆNAS luant. Quæ enim,
 In hoc jovis imperio, iniqua,
 SUB TERRA JUDICAT ALIQUIS,
 Inimica SENTENTIAM pronuntians necessitate.*

*In Tartaro
 æternis
 cruciatibus
 obnoxios
 injustos.*

§ III. Atque æterna subire supplicia plene scele-
 ratos, opinione Pythagoræa, docebit Timæus Lo-
 crus Lib. de Anima mundi. Εἰ δὲ καὶ τις σκλαρὸς ἢ
 ἀπειθὴς, τῷ δ' ἐπέσθω κόλασις ἢ τ' ἐκ τῶν νόμων καὶ ἢ
 ἐκ τῶν λόγων σύνορα ἐπάγοισα δεινὰ τε ἐπεχρήνια, καὶ τὰ
 κατ' ἄδην, ὅτι κολάσις ἀπαρχίητοι ἀπέκνῃαι δυσδαίμοσι
 νεπέροις. *Si quis contra DURUS & PRÆFRACTUS fu-
 erit, nec sanctissimis illis præceptis voluerit pare-
 re, eum PÆNA consequitur, tum ex legibus, tum
 ex illorum sermonum vocibus, quæ & coelestes, &
 INFERNAS POENAS denunciant: Infelices videlicet
 Manes IMPLACABILIA SUPPLICIA MANERE.*

Et apertissime Xenocrates lib. de morte, vel
 Plato in Axiocho. *Contra qui VITAM SCELERIBUS*

IN-

INQUINARUNT, *repente per Tartarum a furiis in* ^{CAP. VII.}
Erebum, chaosque raptantur. Ubi patet IMPIO-
RUM PROVINCIA, (S. locus.) (ἔρτα χῶρος ἀοιβῶν.)
Danaidumque puellarum labor irritus aquis cribra
implere frustra nitentium. Ubi Tantalii sitis, 2.
Tityi viscera, Sisyphi saxum perpetuo revolvibile.
Ubi feræ mordaces inseparabiliter corporibus se cir-
cumplicant. Ubi faces inextinguibiles carnes exu-
runt. Ubi homines IMPII OMNIFORMIBUS SUPPLICIIS
CRUCIATI PERPETUA PUNITIONE VEXANTUR. (αἰδίοις
τιμωρίαις τρώχουσαι) Quemadmodum & dixerat su-
pra Laërtius illos, δυνάται δ' ἂν ἀπ' ἄλλοις δεσμοῖς ὑπὸ
Ἑκάτων, INFRAGABILIBUS vinculis constrictos a Fu-
riis teneri.

Quod & exemplo Thesei confirmat Virgilius,
 qui monente Rittershusio in not. ad Porphyr. de
 vit. Pythag. bonus fuit *Pythagoræus*, lib. VI. *Æneid.*
 vers. 617. 620.

— — Sedet, ÆTERNUMQUE sedebit
Infelix Theseus: Phlegyasque miserrimus omnes
Admonet & magna testatur voce per umbras:
Discite justitiam moniti, & non temnere Divos.

Atque idem & Homerus significat (qui videlicet
 ut supra ex Plutarcho audivimus cum Pythagora &
 Platone de Anima idem sapit,) dum *Tartaro Por-*
tas ferreas, aereumque pavementum adscribit; ut
 I 2 scili-

2. *Tityi viscera.*] Pænarum Æterna suggerens alimenta confingit.
 cernitatem Poëtica fabulositas suspica. Cælius Rhodiginus Lect. Antiq.
 ta est, dum Tityum jecur vulturi e- lib. x. c. x.

LIB. I. 68 DE PALINGENESIA VETERUM,
CAP. VII. scilicet nunquam quis inde elabi possit. Iliad. ⑥.
sub init.

Ἡ' μὲν ἑλὼν, ρίψω ἐς τάρταρον ἡρόεντα
Τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
Εἴητα σιδήρεαι τε πύλαι, καὶ χάλκεον ἔδος
Τόσσον ἔνερθ' αἰδέω, ὅσον ἔρκατός ἐσ' ἀπὸ γαίης.

*Aut ipsum correptum projiciam in TARTARUM
obscurum*

*Procul valde, ubi profundissimum sub terra est ba-
rathrum,*

*Ubi FERREÆQUE PORTÆ, ⑥ ÆREUM PAVIMEN-
TUM.*

*Tantum sub inferno, quantum caelum abest a
terra.*

Et Hesiodus hac ratione *Tartarum* describens
Theogon. v. 726. & seq.

Τὸν περὶ χάλκεον ἔρκ⑥ ἐλήλαται. ἀμφὶ δὲ μὴ νύξ
Τριτοίχῃ κέχυται περὶ δειρή. αὐτὰρ ὑπερθεῶν
Γῆς ῥίζαι πεφύκασιν καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
Εἴητα θεοὶ Τιτῆνες ὑπὸ ζόφῳ ἡρώεσσι
Κεκρύφαται, βελῆσι Διὸς νεφεληγερέταο,
Χάρῳ ἐν ἑρώεσσι, πελώρης ἴσχατα γαίης.
Τοῖς ἔκ ἐξίτον ἐστὶ. πύλας δ' ἐπέθηκε Πρωτοφύων
Χαλκείας. τειχ⑥ περικείται δ' ἀμφοτέρωθεν.

*Quem circa ferreum septum ductum est. circum
vero ipsum nox*

*Triplici ordine fusa est circa collum. sed superne
Ter-*

Terræ radices sunt & infructuosi maris.

CAP.
VII.

Illic Dii Titanes sub caligine obscura

Abconditi sunt, consiliis jovis nubicogi,

Loco in squallido, vastæ ultima terræ.

HIS NON EXITUS PATET : portas vero imposuit
Neptunus.

Ferreas : murus etiam circumdatus utrimque.

Et Cerberum orci custodem adventantes blande
excipientem, sed referre gradum nunquam passum
vers. 769 & seq.

—— Δεινὸς δὲ κύων προπάγοιτε φυλάσσει
Νηλεΐης. τέχνη δὲ κακὴν ἔχει. ἐς μὲν ἰόντας
Σαίνει ὁμῶς ἔξῃ τε καὶ ἔσσι ἀμφοτέροισιν.
Ἐξελθεῖν δ' ἔκ αὐτῆς ἴα πάλην, ἀλλὰ δοκεῖων
Ἐσθίει ὅπκε λάβῃσι πυλέων ἔκτοσθεν ἰόντα
Ἰφθίμῃ τ' Αἰδῶ καὶ ἱπαινῆς Περσεφονείης.

—— *Horrendus autem canis pro foribus custodit,
Saevus. artem autem malam habet. introeuntes
quidem*

Adulatur pariter caudaque & auribus ambabus :

EXIRE VERO NON ITERUM PERMITTIT DENUO,
sed observans

DEVORAT, quemcunque prenderit extra portas
euntem

Fortisque Plutonis & terribilis Proserpinae.

3. Ex hisce itaque colligere est quo jure Pytha-
goras

I 3

3. *Ex hisce itaque colligere est.]* &c. Habemus scilicet.

I. Ma-

goras feratur *negasse Inferos, sustulisse Orcum* : *negasse aut nescivisse se conferre in coelum animas aut ad Orcum detrudi.* Ut Gaudentius supra. Ovidianorum memini.

O genus attonitum ! &c. sed quid in iis præsidii lib. III. dabimus.

§. IV. Atque ea sunt quæ de *Iustorum* ac *injustorum extremis* aperte satis tradit Philosophia Pythagorica, omnem utique *Μετµψυχώσις* ideam eluentia. Quæ & hic sufficere jure duci possent. Verum cum et *mediae conditionis* admisisse videatur, memorata doctrina de iis videndum erit paucis.

C A P U T VIII.

Neque conditionem eorum, qui non plene iusti, seu quoad fieri potest purgati, nec penitus vitiis obruti, sed inter hos MEDII, decesserunt, cum Metempsychosi consistere.

*Medii
quales.*

§. I. **U**T triplex fere vitæ genus in cursu vitæ mortalis obversatur : vel quod omni conatu

1. Malos a beatis sedibus secretos.
2. Eosdem a Furiis vinculis ineluctabilibus constrictos.
3. Inevitabile tribunal ubi vitæ antea factæ rationes reddendæ, quod ad tristitia supplicia, & ad gaudia remittit.
4. Inferos, ἄδη τάρταρον, τόποι ἀσιβῶν ubi homicidæ, alique male factores puniuntur : et

- quidem æternum, si pessimi.
5. Hanc de malorum apud Inferos supplicii doctrinam talem esse quæ ἀληθὺς καὶ σαφὺς vere, & probe sic se habet, quæ verissima est, nullatenus in dubium vocanda. Et præterea utilis ad metum mali, & injustitiæ incutiendum, & ab hac mortales avertendos.

tu ad *superos* adfurgit : vel quod bruto impetu cæcos sectatur *affectus* : vel inter hæc extrema quoddam *medium*. Ita *triplex* nonnullis veteribus Animabus separatis constituta *sors* est? Erunt scilicet vel felices, *beataeque perpetuo*; vel *sine fine miserae*; vel infelices *non ad semper*, sed variis passionibus aliquando purgandæ, & tandem ad Divorum sedes remittendæ.

Medium scilicet *vitae genus* non absolute malum, cui boni virtutumque semina remanserunt, quæ variis elicit casibus, (ut sint mala mixta bonis,) mentem *non* penitus reddit *insanabilem*; sed a maculis inhærentibus post hanc vitam, corpore crasso deposito, *purgabilem aliquando* relinquit: scilicet talis aërio vestita vehiculo, seu corpore, in inferiori aëre variis suppliciis & vexationibus exercitatur, unde tandem fordes eluuntur, & ad meliorem frugem ea reducitur: quando ad superas ascendere domos licet.

§ II. Tales mentes *medias* admisisse Doctrinam Pythagoricam ex laudato Timæo Locro clarere videtur ^{1.} is enim lib. cit. memorat *δείματα τε ἐπερσείνα, καὶ τὰ κατ' Ἄδιν, et coelestes & Infernas poetas*, seu *angores*. Εἶδε καὶ ἡς σπλαγὸς καὶ ἀπειθῆς, τὴν δ' ἐπείθω κόλασις ἃ τ' ἐκ τῶν νόμων; καὶ ἃ ἐκ τῶν λόγων σύντομα ἐπάγοισα δείματα τε ἐπερσείνα, καὶ τὰ κατ' Ἄδιν, &c. Si quis contra durus & prae fractus fuerit, nec sanctissimis illis praeceptis voluerit parere, eum paena consequitur, tum ex legibus, tum

Ex admis-
sisse vi-
deri Doc-
trinam
Pythago-
ricam.

1. Is enim lib. cit.] De Anima Mundi.

ex illorum sermonum vocibus qui & CÆLESTES & INFERNAS paenas denunciant. Id est, quæ in Inferiori cælo, aëre, in aëreis corporibus subeuntur, donec purgata mens sursum evolet, uti explicat Marfil. Ficinus. Cum contra τὰ χαρ' Ἄδω, quæ in Inferno dantur supplicia, sint κολάσεις ἀπαράκλητοι, implacabilia. Audiamus Ficinum qui multis rem deducit in Plotin. Ennead. III. lib. IV. c. II. ANIMAS vero PURGARI memento non solum in terrenis corporibus, sed AËRIIS: quam punishmentem in Theologia planius aperuimus. — Merito itaque Timaeus Locrus negat Animas humanas in bestias pertransire: negat etiam ex homine mox in hominem transmigrare: utpote qui in CORPORIBUS AËRIIS putat eas INTEREA VIVERE, atque ita ANIMI VEXATIONE PURGARI. Cruciatu vero sensibiles sive in corpore viventi fiant, sive in aquâ vel igne dicit esse confictos, ut terreantur illi, qui ad virtutem persuasionibus non ducuntur. Nempe sic affecti homines spiritalia etiam supplicia non intelligunt, scilicet MÆROREM ANIMI agnoscentis se summo bono privatum, ANGUSTIAMQUE IMAGINATIONIS comitantis tunc ipsam animi paenitentiam, quando in AËRIO CORPORE VITÆ HUIUS PECCATA LUUNTUR. - - - Oportet itaque ex Timaei sententia dicere hominis animam quae peccando in rationem perversam imaginationemque vehementiorem prolapsa est, post obitum MOX IN AËRIO CORPORE, quod nunc etiam possidet, eâdem ipsa COGITATIONIS PERVERSITATE, VEHEMENTIAQUE TORQUERI INTER INFIMOS DÆMONES SIMILIBUS ANIMAM STIMULIS SUBPUNGENTES, quousque tantae angustiae causam recognoscens fuisse aver-

aversionem ipsam ab intellectu, paulatim REVERTATUR ad ipsum : quod tunc per pauciora distracta planius quam nunc animadvertere potest, atque ita GRADATIM IN SUBLIMIORUM DÆMONUM ORDINEM elevetur, & ad ipsas denique STELLAS una cum cælesti corpore, quod possidet ab initio, unaquæque ad illam, vel cujus ordinem a principio sortita est, vel cui reddidit vivendo se similem; ubique vero proprietatem conservat humanam. Est enim homo terrenus, est ærius, est & cælestis, est insuper solaris, & Martius : ubique autem homo est ipsa rationalis anima, corpus certo modo vivificans : in cælo quidem cæleste tantum, in aëre ærium per cæleste, in terra per utrumque terrenum.

§ III. Quibus paria Plutarchus lib. de facie in Orbe Lunæ p. 943. Πᾶσαν ψυχὴν ἄνθρωπος τε καὶ σὺν τῷ σώματι ἐπιστῶσαν, ἡμαρμύρον ἐστὶ τὸ μετὰ τὴν γῆν καὶ σελήνης χωρὶς πλασθῆναι χρόνον ἕκ ἑστέον. ἀλλ' αἱ μὲν ἀδικοὶ καὶ ἀκόλαστοι δίχας τῶν ἀδικημάτων τίνεσι. τὰς δὲ ἐπιεικῆς, ὅσον ἀφαινεῦσαι καὶ ἀποκτενεῦσαι ἀπὸ τοῦ σώματος, ὥσπερ αἰεὶς ποτηρῶν, μισμῶν, ἐν τῷ περὶ αἵματός τ' αἵματος, ὃν λευκῶνας ἀδύκαλῶσι, δεῖ γίνεσθαι χρόνον τινὰ τελευτῶν. εἴτα οἱ ἐξ ἀποδημίας ἀνακομιζομένοις φυγαδικῆς εἰς παλίδαν γέγονται χαρὰς οἶαν οἱ τελευτῶντες μάλιστα θορύβῳ καὶ πλοῦσι συγκρατῶν μετ' ἐλπίδος ἰδίας ἔχουσι. *Omnis anima siue prædita siue carens mente, ubi primum e corpore exiit, fati lege ad tempus vagatur EA IN REGIONE QUÆ TERRAM & LUNAM INTERJACET. Verum non idem est omnibus tempus præscriptum : IMPIÆ enim & intemperantes PÆNAS flagitiorum luunt, PIÆ certum tempus, quantum ad LUSTRANDUM, & corporis utpote malæ causæ POLLUTIONES abolendum*

K

suffi-

sufficit, in aëris purissima parte degunt, quam PRATA DITIS appellant. Deinde veluti ab exsilio in PATRIAM reductae, gaudium degustant, quale maxime percipiunt qui, sacris initiantur, trepidatione ac suavi spe permixtum.

Ex Platone quoque de mediis, a Pythagora admixtis concludi posse: sed & horum conditionem Metempsychosis respiciere.

§ IV. Tandem tales *medias Animas purgabiles* statuiffe Familiam Pythagoricam ex Platone concludi posse videtur: utpote qui in iis quæ *Animam & Manes* spectant Pythagoram fecutus est; sed illum præter *beatos & insanabiles*, miseras prorsus, *tertiam* speciem mediam, *sanabilem*, concepisse suo loco videbimus.

Verum enim vero quam parum & hæc *Mediorum* conditio cum Μέση-ψυχῶσι sibi constet ipso sole lucet amplius: Ea etenim has sanabiles in *inferiori aëre*, terram inter & Lunam, *subtilioribus*, seu aëreis corporibus indutas, variis *expurgandas* gradibus, tandemque ad *superos* remittendas ait, sine fine *beandas*. Metempsychosis, *crassa* superindui corpora humana bruta &c. *hiscæ in oris* refert, *volatilium, natatiliūve* corporibus onustas elementa pervagari jubet animas, ac tandem in humanum reducit *carcerem* sine fine *miseras*.

Ea itaque quæ de *Mentis humanæ separatae statu* effatur *Philosophia Pythagorica vel piæ, vel impiæ vel mediæ omnem eliminant Metempsychosis*. Q. E. D.

C A P U T I X.

*Hæc ulterius ex consideratione AUREORUM
VERBORUM confirmari.*

§ I. Q Uod autem præcedenti Cap. VI assertionis *Aurea* nostræ jecimus fundamentum : ita vide- *verba ge-*
licet dictare *Aurea Verba*, ergoque *sic tenere Phi-* *ninum*
sophiam Pythagoricam ; ut inconcussum penitus *sapientia*
nemo non animadvertat atque omnis absit exceptio- *Pytha-*
ni locus. & dubio, attendi velim : -Hæc ΧΡΥΣΑ *gorica*
ΕΠΗ, nullo non fatente, *genuinum* existere doctri- *κειμή-*
næ *Pythagoricae* *κειμήλιον*. Hinc Pythagoram τῶν *λιον*
χρυσῶν ἐπὶ τῷ πάλλει *dicere non dubitat Proclus in Ti-*
mæum lib. III. Et Clemens Alexandrinus Pædag.
lib. I. c. X. versum XLIV. horum dictorum citans.

Δεῖλὰ μὲν ἐκπρήξας ἐπιπλήσσω &c.

Id præceptum esse Pythagoræ ait : χρὶ μοι δοκεῖ
συνὴς τῷ Σάμῳ ὁ Σάμιος παρὰ γένει Πυθαγόρας Δεῖλὰ μὲν
ἐκπρήξας &c. *Atque ut equidem opinor intelligens*
huc Samius ille PYTHAGORAS monet, Malis admis-
sis turbare, vel doleas.

Et ita passim apud Recentiores in hæc *aurea*
Verba commentatores legas *ita dixisse, id voluisse*
&c. *Pythagoram* : ut Theodorum Marcilium,
Stephanum Nigrum, Michaëlem Neandrum, a-
lios.

K 2

§ II.

§ II. Neque tantum *genuinum* Pythagoricæ sapientię fetum hæc *Verba* agnoscunt Viri magni; sed & 1. *omnium dogmatum* Samii Sapientis summam; atque *compendium* renunciant. Ita Hieronymus Epist. adv. Ruffinum: *Cujus enim sunt illa χρυσᾷ παραγγέλματα nomine Pythagoræ?* IN QUIBUS OMNIA EJUS BREVITER DOGMATA CONTINENTUR; & *quæ latissimo opere Philosophus commentatus est Jamblichus imitatus ex parte Moderatum virum eloquentissimum, & Archippum & Lysidem Pythagoræ auditores &c.* Et Hierocles comment. in ea p. 317, 318. Ἐστὶ γὰρ ἕδὲν ἄλλο τὰ ἐπη ταῦτα, ἢ το-
λείοτατ' ἡ χαρακτὴρ φιλοσοφίας καὶ τῶν κεφαλαιωδῶν ἐργῶν αὐτῆς δογμάτων ἐπιτομή, καὶ ὑπὸ τὸν θεῖον νόμον ἀναβεβηκό-
των ὑπογεγραμμένα τοῖς μετ' αὐτὰς παιδευτικῇ φοιτήσεσσι,
ἀδὲ καὶ τῷ ὄντι ἐκπῆς ἀντὶς ἀνθρωπίνης ἐυγενείας εἶναι γνῶρισμα
κάλλιστον, καὶ ἐχ' ἐνός τινος τῶν Πυθαγορείων ἀπομνημόνευμα,
ὅλα δὲ τῶν ἐξ ὧν συλλόγῃ, καὶ ὡς αὖ αὐτοὶ εἰποῖεν τῶ ὁμαχοῦς
πάλος ἀπόφθεγμα κοινόν. *Sunt enim nihil aliud VER-*
SUS ISTI quam philosophiæ IMAGO ABSOLUTISSIMA,
summorumque in ea dogmatum COMPENDIUM, atque
elementaris institutio, posteris relictæ ab iis, qui legem
divinam secuti, in cælum sublatis sunt: quas certe
humanæ etiam ingenuitatis documentum optimum re-
vera queas nominare; nec putare Pythagorici cu-
jusdam commentationem exsistere; sed TOTIUS SACRI
CONVENTUS, atque ut ipsi dixerint ὁμαχοῦς, id est
simul

1. *Omnium dogmatum Samii Sapi-* est philosophia Pythagorica; quæ
entis] &c. Quæ Scilicet statum ho- hominem in hac vita Numini ὁμοίον
minis præsentem & futurum spec- reddere, post fata οὐνοῖς omni ope
tant: in quo unice fere occupata adnitiur.

simul audientis cætus UNIVERSI, PRÆCLARAM SEN-
CAP.
IX.
TENTIAM.

Unde & idem Hiërocles suam *Aureorum Carminum* explicationem Pythagoricorum dogmatum *Synopsisin* continere ait ibid p. 317. *Τοιαύτη τῶν χερσῶν ἐπὶ ἡ ἐξηγήσις ἡμῶν γέγονε, παριέχουσα ἐν αὐτῇ Πυθαγορείων δογμάτων μετέωρον σύνολον. Atque hæc quidem est Aureorum carminum nostra EXPLANATIO, PYTHAGORICORUM IN SE DOGMATUM COMPENDIUM MEDIOCRE CONTINENS.*

§. III. Num autem & *scripturâ* *tenuis Aureo-* Num & scriptio-
ne tenuis
Auctor
sit Py-
thagoras
dubium.
rum dictorum Auctor sit Pythagoras haud ita certum. Nihil enim Philosophum literis consignasse contendunt plurimi. Ita referunt 2. Porphyrius, 3. Lucianus, 4. Plutarchus, 5. Josephus, alii: ut hinc Gentilibus cur non ipse scripserit sua Ser-

K 3

vator

2. Porphyrius] De vitâ Pythag. *licet, nec verbum bene agere, ab ini-*
Num. LVII. *ἔτι γὰρ τῷ Πυθαγόρῃ τὸ, literis suis præmisit, sed ab ὑμῖν*
σύγγραμμα ἦν. Neque enim ullum Py- tio, quod est valere, exordiri jubebat.
thagoræ scriptam extabat.

3. Lucianus.] Pro lapsu inter fa- 4. Plutarchus.] Orat. i. de for-
lutandum. tom. III. p. 198. *ὁ μὲν* tuna Alexandri Magni Op. tom. 2.
γὰρ Θεοπίστειος Πυθαγόρας, ἢ καὶ μηδὲν αὐ- p. m. 328. Καὶ τοιγὰρ ἐπὶ Πυθαγόρας
τὸς ἡμῖν ἴδιον καθ' ἑαυτοῦ τῶν αὐτῷ ἐξέωσεν ἔγραψεν ὅδ' ἐν, ἐπὶ Σωκράτους, ἐπὶ Ἀρκε-
ῶσιν Οἰκίλλῳ τῷ Λευκαῖῳ, καὶ Ἀρχύλῳ σίλαου, ἐπὶ Καρτιάδης οἱ δομιώταισι τῶν
καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιληταῖς αὐτοῦ, τεκμή- φιλοσόφῳ. At neque Pythagoras QUIC-
ρεοδαί, ἅτι τὸ εὖ πράττειν πρῶτα φησὶ, QUAM SCRIPSIT, neque Socrates, ne-
ἀλλ' ἀπὸ τῷ ὑμῶν ἀρχεοδαί ἐκείνῳ. que Arcefilaus, neque Carneades, πο-
Divinus quidem Pythagoras ille ta- bilissimi philosophi.

metesi NIHIL PROPRIUM SUORUM 5. Josephus alii.] Antiq. jud lib.
SCRIPTORUM NOBIS RELINQUERE I. & contra Apionem lib. i. Clau-
post se volueris, quantum tamen ex dianus Mamertus de statu Animæ
Oscello Luciano, & Archyta, & cete- lib. II. c. III. Rufinus in Hiero-
ris ipsius discipulis conjecturam facere nymum &c.

vator noster quærentibus reponat 6. Augustinus, *cur de nobilissimis Philosophis suis v. c. Pythagora eacrediderint illi, quæ de illis eorum discipuli scripta memoriae reliquerunt; licet de se ipsi nihil scripsissent?* Lib. I. de consens. Evang. c. VII.

Et rationem cur nihil literis tradere consueverant Veteres & inter hos Pythagoræos aperturus alibi Plutarchus, (postquam tradiderat Numam mandasse libros sacros, quos conscripserat una cum cadavere suo, humari:) ait ὥς ἔ καλῶς ἐ ἀφύχους γεγύμασι Φορμύδων τῶν ἀπόρρητων. ὃ λογισμῷ φασὶ μὴδὲ τὰς Πυθαγορικὰς εἰς γραφὴν κατατίτεσθαι τὰ συντάγματα, μήμην δὲ ἔ πάιδευσιν αὐτῶν ἀγραφον ἐμποικεῖν τοῖς ἀγίοις. *Censens non tuto* ARCANATA MORTUIS COMMITTI LITERIS. *Eadem ductos ratione nec* PYTHAGOREOS *memorant praecepta sua* SCRIPTO MANDARE, *sed memoriam & disciplinam earum instillare dignis vivam*, in Numa op. tom. I. p. 74.

Verum enim vero aliter se rem habere et literis quoque mandasse sua Pythagoram certo certius alii rati sunt. 7. Jamblichus *in confesso esse ait nonnulla*

SCRIP-

6. Augustinus] cum querunt quare ipse (Christus) non scripserit, videntur parati fuisse hoc de illo credere, quod de se ipso scripsisset, non quod alii de illo pro arbitrio suo pradicassent. A

quibus quæro, cur de quibusdam nobilissimis Philosophis suis hoc crediderunt, quod de illis eorum discipuli scriptum memoriae reliquerunt, cum de se ipsi nihil scripsissent? Num PYTHAGORAS QUO in illa contemplativa virtute NIHIL tunc habuit Græcia CLARIUS,

non tantum de se sed nec de ILLA re aliquid SCRIPSISSE perhibetur.

7. Jamblichus.] Εἰ τοίνυν ὁμολογεῖται τὰ μὲν Πυθαγόρειά εἶναι τῶν συγγραμμάτων τῶν νυνὶ φερομένων, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς ἀκροάσεως αὐτῶ συγγεγραμμένα (καὶ διὰ τῆς αὐτῶν ἐπιφάνειας αὐτὰ, ἀλλὰ εἰς Πυθαγόρειον ἀνέφερον αὐτὰ, ὡς ἐκείνῃ ὄντα) φανερόν ἐκ πάντων τούτων, ὅτι πάσης σοφίας ἔμπειρος ἦν ἀποχρώτως. Cum igitur IN CONFESSO SIT, QUÆDAM INTER EA SCRIPTA, QUÆ NUNC CIRCUMFERUN-

SCRIPTA *ex iis, quæ sub PYTHAGORÆ NOMINE circumferebantur*, IPSIUS PYTHAGORÆ *esse, quædam vero ex ipsius ore excepta, atque adeo a discipulis consignata.* De Vita Pythag. Num. clviii. 8. Diogenes Laërtius eos qui tradunt philosophum nostrum nihil scripsisse ait διαπάζειν nugari: atque initia quædam opusculorum Pythagoræ profert. CAP. IX.
Lib.

FERUNTUR PYTHAGORÆ ESSE; quædam autem ex ejus ORE EXCEPTA fuisse, quibus & hinc nullius nomen præscribitur, quæque propterea ad Pythagoram velius auctiorem referuntur; manifestum est quod omni sapientia satis instructus fueris.

8. Diogenes Laërtius.] Εἰς τοὺς μὲν ἐν Πυθαγόρῃ μὴδὲ ἐν καλλιπείῳ συγγραμμα φασὶ, διαπαίζοντες. Ηρακλείδης γὰρ ὁ φυσικὸς μοινοῦχι κίεραγε, καὶ φησι, Πυθαγόρης Μνηστάρχῃ ἰσορίῃ ἡσχησεν ἀνδράπων μάλιστα πάντων. Καὶ ἐκλεξάμενος ταύτας τὰς συγγραφάς, ἰποιήσατο ἰαυτῷ σοφίην, πολυμαθίην κακοτεχνίην. ὤτω δὲ εἶπεν, ἑπειδὴ περ ἡμετέριοις ὁ Πυθαγόρας τῷ φυσικῷ συγγράμματι, λέγει ὡς, Οὐ μὰ τὸν αἶρα τὸν ἀναπνίω, ἢ μὰ τὸ ὕδωρ τὸ πῖναι, ἢ καλοῖσθαι ψόγον περὶ τῷ λόγῳ τῷδε. Γέγραπται δὲ τῷ Πυθαγόρᾳ συγγράμματα γὰρ, παιδευτικόν, πολιτικόν, φυσικόν. - - - Φησὶ δὲ Ἡρακλείδης ὁ τῷ Σαραπίωνος ἐν τῇ Σωλίωνος ἐπιστολῇ, γεγραμέναι αὐτὸν καὶ περὶ τῷ ὅλῳ ἐν ἑπεί. διότερον τοῦ ἑξῆς λόγον, ὃ ἡ ἀρχὴ.

Ὡς οἱ ἀλλὰ σέβουθε μετ' ἡσυχίας τὰ δὲ πάντα. τρίτον, περὶ ψυχῆς. &c. Plerique Pythagoram (ex versione Ambrosii) nihil scripsisse tradunt; sed id STOLIDE PUTANT. Nam Heraclitus phisicus apertissime de illo loquitur: Py-

thagoras Mnesarchi filius se historia rerum exercuit supra omnes homines, seligenique hac scripta sua sapientia, multaque peritia, & artis documentum dedit. Sic autem locutus est, quod cum de natura Pythagoras scribere adorsus esset, ita in principio dixerit, Non per aërem quem spiro, non per aquam quam bibo, non admittam hujus sermonis vituperationem.

SCRIPSIT AUTEM PYTHAGORAS TRIA VOLUMINA DE INSTITUTIONE, DE CIVILITATE, DE NATURA. - - - Refert Heraclides Serapionis filius in Sotionis epitome SCRIPSISSE & illum versibus de TOTO. Secundum item SACRUM SERMONEM cujus est initium.

O juvenes tacite colite hac pia sacra quiete. Tertium de ANIMA &c.

Quæ ad hunc locum excipiat Dodwellus vid. de ætate Pythagoræ Philosophi p. 118. Atque hos tres Pythagoræ libros Dionem Syracusanum Platoni centum minis a Philolao, rerum augustus laborante, emisse ajunt vid. jamblichum de vit. Pythag. Num. cxcix. Tzetzen Chiliad. x. Hifstor. cccclv. Laërt. in Philolao &c. Quo nomine & Plato Timoni vapulat apud A. Gellium Noct. Attic. lib. III. c. xvii.

Lib. VIII. p. m. 215. 9. Lysis Pythagoræus Pytharæ *commentarios* apud filiam Damo depositos nulli extra familiam Pythagoricam tradendos memorat apud Laërt. *ibid.* p. 224. 10. Plinius illum librum *de Herbarum* viribus composuisse tradit Hist. Nat. lib. XXV. c. II. Et de *Herbis Magicis* lib. XXIV. c. XVII. Ni idem volumen intelligendum sit.

Sed

9. *Lysis Pythagoreus.*] Ηἱ αὐτῶ καὶ θυγάτηρ Δαμό, ἣς Φασὶ Λύσις ἐν ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Γ' ππασιν, περὶ Πυθαγόρου λέγων ἔτι; Λέγουσι δὲ πολλοὶ τοὶ καὶ δαμασία φιλοσοφεῖν. ὅπερ ἀπαξίῳ Πυθαγόρας, ὅς γε τῶ Δαμοὶ ἰαυτῆς θυγατρὶ παρακαταθήκην τὰ ὑπομνήματα, ἐκίλευσε μὲντοι τῶν ἐκτὸς τῆς οἰκίας παραδίδωμι. ἃ δὲ δυναμένα πολλὰν χρημάλην ἀποδίδωσθαι τὸς λόγους, ἢ ἐβλήθη. Erat ei quoque filia Damo, quemadmodum ait Lysis in epistola ad Hippasum, de Pythagora ita scribens; Multi te publice quoque philosophari audent: quod Pythagoras vetuit; qui cum apud filiam Damo sua COMMENTARIA deposuisset, nemini extra domum (familiam) tradere jussit. Illa autem cum LIBROS grandi posset vendere pecunia, nunquam voluit.

10. *Plinius.*] Ab eo PYTHAGORAS clarus sapientia primus VOLUMEN de earum (Herbarum) effectuum composuit Apollini Æsculapioque, & in totum Diis immortalibus inventionis, & origines assignata. Et lib. XXIV. C. XVII. librum de herbis magicis & quondam quoque alii esse adscriptum; sed perperam ait Plinius: cum pertinax fama, & Antiquitas Pythagoræ vindicent. In promisso (verba sunt.) herbarum mirabilium occurrit aliqua dicere & de Magicis. Qua enim mirabiliores sunt? Primi eas

in nostro orbe celebravere PYTHAGORAS & Democritus conscripsi Magos. Coriacea & Cailicia PYTHAGORAS aquam glaciari TRADIT, quarum mentionem apud alios non reperio, nec apud EUM alia de his. Idem Menaidem APPELLAT, & nomine alio Corinthadem, cujus decocto in aqua succo protinus sanari ictus serpentium, si foveantur DICIT. - - - Ab eodem PYTHAGORA Aproxis APPELLATUR herba, cujus radix e longinquo concipiat ignes &c. IDEM TRADIT si qui morbi humano corpori acciderint florentia Aproxii, quamvis sanatos, admonitionem eorum sentire quoties florere eam contigerit &c.

NEC ME FALLIT HOC VOLUMEN EJUS A QUIBUSDAM CLEËMPORO MEDICO ADSCRIBI. PYTHAGORÆ PERTINAX FAMA, ANTIQUITASQUE VINDICANT.

Imo & de scillis librum composuisse idem tradit Plinius Hist. Nat. lib. XIX. c. V. Unum de iis (scillis) VOLUMEN CONDIDIT Pythagoras Philosophus, colligans medicus vires.

Atque & Pythagoram Aureorum verborum scriptorem esse veterum nonnullos voluisse ex Suida videre est: scilicet. Συνέγραψε δὲ ὁ Πυθαγόρας μόνον τρία βιβλία -- -- -- τινὲς δὲ ἀνατίθασιν αὐτῶ καὶ τὰ χρυσὰ ἔργα. CONSCRIPSIT autem Pythagoras tantum tres libros - - - nonnulli vero ipsi & assignans AUREA VERBA.

Sed eodem recidit an Pythagoras & *scriptione* ^{CAP. IX.}
 tenus *χρῶν ἐπῶν* habeatur auctor, an solum dog-
 matum, seu *rerum contentarum*; ut scriptura a
 Pythagoræ sit procurata: cum philosophi nostri
doctrinam ea exhibere constet. Theodorus Mar-
 cilius in proæm. ad comment in Aurea dicta: *De*
carminis autem hujusce AUCTORE summatim dici
potest, SENTENTIAS quidem ipsas, & DECRETA esse
 PYTHAGORÆ, *VERSIBUS autem ea conscripta & in*
lucem edita fuisse a PYTHAGORÆIS.

§ IV. Neque parvi facta hæcce carmina; sed *Aurea*
 contra ut *perfectissimum* ad purgandum animum, *verba ca-*
 id est ad mores rectæ rationi conformandos *ra habi-*
ma, & quosvis animi morbos extirpandos *ta, &*
 nam æstimata esse & usui adhibita testatum facit *ad finem*
 lex & consuetudo eadem *bis de die* recitandi, & *Pythago-*
 audiendi: mane scilicet atque vesperi; ut ad de- *ricum ob-*
 centem vitam componerentur sapientiæ studiosi. *tinendum*
 Ita prodit laudatus Hiërocles comment. in Aur. *continuo*
 Carm. p. 318. Δὲ καὶ νόμος ἦν ἑωθίᾳ τε ἀνταμύψας *usurpata.*
 αὐλὴς ἀκροᾶσθαι τῶν ἐπῶν, ὥσπερ ἰνῶν Πυθαγορεῶν
 θισμῶν, εἰς ἰσὺς ὑπαναγνώσκοντος. καὶ πρὸς ἐσπέραν εἰς
 ὕπνον μέλλουσας πρέπεισθαι. ὅπως δὲ τῇ συνεχείᾳ τῆς μελέ-
 ης τῶν τοιούτων λόγων, ζῶντα ἐν αὐτοῖς ἀποφάνωσι τὰ δογ-
 ματα. Quo factum est, ut mane versus istos tan-
 quam oracula Pythagorica, recitante aliquo audire,
 idemque vesperi, cum se ad somnum converterent,
 facere lex esset; ut assidua ejusmodi sermonum me-
 ditatione, qualia in eis viverent dogmata appa-
 reret.

Quod & suo, qui corporis cachexiæ levandæ
 dexterrimus, exemplo Galenus firmatum dedit:

L

qui

qui in eum finem eadem *bis* de die *perlegere*,
dein & verbotenus *recitare* consueverat. Ἐγὼ (ait
lib. de cognitione & curatione moborum animi.)
δὴ ποτε καὶ ταύτας δὴ τὰς φερουμένας ὡς Πυθαγόρας παρατί-
σους εἴηισα δις τῆς ἡμέρας ἀναγνώσκων μὴ τὰ πρῶτα, λέ-
γων δ' ἀπὸ τοῦ αἵματος ὕστερον. *Ego sane illa quæ ferun-*
tur Pythagoræ præcepta, consuevi bis de die perle-
gere, deinde vero etiam verbotenus recitare.

*Ex dictis
novum
surgere
argumen-*
tum.

§ V. Atque ex eâ *Aureorum verborum* confide-
ratione novum nobis argumentum prodit, quo *Me-*
tempysychofin philosophiæ Pythagoricæ *peregrinam*
adferere licet : Si enim Doctrinæ Pythagoricæ *sum-*
nam, atque omnium Dogmatum Pythagoricorum
compendium contineant *Aurea verba*, uti visum
supra est, etiam certe *Animæ post mortem de uno*
in aliud corpus Transmigrationem complecti illa
oportuisset, si hanc tenuisset Pythagoras : cum
neutiquam sit verosimile, imo tantum non impos-
sibile in Systemate celebrium institutorum viri cu-
juspiam præclari dogma omnium *celeberrimum*, ip-
sique maxime particulare, & sectæ *tesseram* fere u-
nicam transmissum iri.

Cum itaque de isthac opinione fileant *Aurea*
verba, Doctrinæ Pythagoricæ eam *peregrinam* con-
cludere decet.

*Marcilii
in Aureis
Mesem-*
psychofin
quarentis
commen-
tatio.

§ VI. Huc fateor a Theod. Marcilio trahuntur
Dictorum nostrorum vers. 57, 58, &c.

Τότῃ μοῖρᾳ βροτῶν βλάβητι φέρεται. οἱ δὲ κυλίνδροις
Ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα φέρονται ἀπείρονα πῆματ' ἔχοντες
Αὐγὴν γὰρ συνοπαδὸς ἕως βλάβης καὶ λείπει
Σύμφυτος. ἢ ἔδω πρόσγω, εἰκότα δὲ φεύγει.

Sor-

*Sortem hujusmodi mortalium mentes vexare :
Qui infinita damna patientes cylindris agantur ad
alia atque alia
Exitiosam enim contentionem comitem
Congenitam illis esse, quæ non animadversa dam-
num inferat; quam minime decet provocare,
sed cedentes fugere.*

Vel ut Curterius stilo ligato

*Sic miseris fors mentem agitat, variisque Cylin-
dris
Huc illuc rotat, immensis versatque periclis.
Hoc comes improvisa ciet contentio damnum
Insita : cui certare nefas, sed cedere pulcrum.*

Ad quæ inter alia ita commentatur Marcilius :
Οἱ δὲ κυλίνδρους — *Sed omnino volutationes po-
tius intelligendæ ANIMORUM IN ALIA ATQUE ALIA
CORPORA MIGRATIONES, quousque ab omni contagi-
one corporis expiatae sint. — κυλίνδρους itaque
intelligit, quem κύκλον ἀνάγκης vocatum a Pythago-
ra inquit Laërtius. Virgilius Temporis Orbem lib. VI.
Æneid. Item Rotam.*

— *Ubi mille rotam volvere per annos. &c.*

Porro ἄλλοι ἐκ ἄλλων. *In aliud atque aliud cor-
pus. Sic Laërtius, περὶ τὴν Πυθαγόραν
φῆναι τὴν ψυχὴν κύκλον ἀνάγκης ἀμείβεσθαι, ἄλλοτε ἄλλοις
ἠδυνᾶσαι ζῶντας. Primum ferunt Pythagoram fuisse
qui*

qui diceret animum obire necessitatis orbem, & in alia atque alia corpora migrare.

Sed quam late a scopo aberret hæc commentatio sequentia docebunt.

*Sed erro-
nea.*

§ VII. Loquitur Textus de volutationibus, non quæ *post hanc vitam*, sed *in hac vitâ* tolerantur : De Morte enim fati lege subeundâ in antecedentibus jam egerat Pythagoras vers. nempe xv.

Ἀλλὰ γινῶσι μὲν ὡς θανάτῳ πέπεσθαι ἅπανσι.

Sed mortem fato subituros noveris omnes.

Et Statum *post mortem* ultimi versus expediunt :

Ἡ'ν δ' ἀπολείψας σῶμα ἰς αἰθήρ' ἐλεύθερον ἔλθης,
Ἔσσοιαι ἀθανάτου θεός, ἀμβροτοῦ, ἔκ' ἐτι θῆη.

*Sic ubi deposito jam corpore, libera cæli
Templa penetraris, Deus immortalis, & omni
Spretus ab illuvie terrarum, eris integer ævi.*

Sed hi neutiquam *volutationes de corpore in corpus* crassum redolent.

Dein *jactationes* istæ (κύλινδροι) oriuntur ex exitiosa contentione comite, quæ congenita est, quam homo provocare, & adaugere, vel cedendo fugere & evitare potest, vers. LIX, & LX. scilicet irrationalium affectuum partis animæ irrationalis, quam interpretatur Hiërocles δυναμὴ κατὰγωγος, *deorsum agentem potestatem* p. 265. cujus liberatio est τῆς ἀπειρίας τῶν παθῶν τομὴ *infinitalis perturbatio-*

πυρ

num amputatio. Quamque illa *discordia exitiosa* distrahat, varieque jactet graphice dabit II. Maximus Tyrius differt. xxv. Sed hæc congenita discordia exitiosa a recto tramite transverfum agens *vitam præsentem* clamat.

Porro ab hisce malis, jactationibus & volutationibus homo mentem liberare potest medicinâ adhibitâ verſ. LXVI. Εἰς αἰσίας, ψυχὴν δὲ πόνων ἀπὸ τῶν δι οὐαῶν. *Remedioque adhibito animum laboribus istis liberabis.* Atqui hæc medicina superius tradita solum *purgationem* mentis in hac vitâ spectat. Neque etiam a *fatalibus post hanc vitam*, cum venerint, mortalium quisquam se liberare potest.

Tandem talia sunt mala, quibus ope & auxilio *Demonis* eximi possunt : ut sequens indicat oratio

L 3

Zēu

II. Maximus Tyrius differt. xxv.] *At equi diversum appetant cursum*
Verum hic unus, de quo nunc ago, temereque huc atque illuc rapiunt cur-
inventus est modus ab ipso Deo, quo bu- *rum. Hic ad petulantiam, ingluviem,*
mana conditio minorem se esse Divina *ac contumeliam; ille ad temeritatem,*
fateretur : propterea scilicet quod ani- *atque ferociam. Alius vero tardita-*
imum terrestri corpori tanquam auri- *tem, mollitiem, servitutem, fustita-*
gam imposuit currui, cujus & babe- *tem, atque humilitatem sectatur. Cu-*
narum sustinendarum, & incitandi *jasmodi seditionibus distractus currus*
vim esset habiturus : huic enim auriga *aurigam conturbat. Et si equorum u-*
simul aurigandi artem, viresque tra- *nius imposens vis ceteros vincat, ser-*
didit : simul etiam liberam abutende *tur currus pro libidine victoris.*
artis arbitrium dedit : qui postquam *Quo fit ut victrice interdum petu-*
inſcenderis currum, & habenas acce- *lantia, una currus & auriga ad con-*
peris : si quidem felix beatusque ani- *tumelias, convitia, impuritates, at-*
mus sit, memoriamque habeat se jussu *que alias nefarias, minimeque sinceras*
Dei sublatum esse in currum, valideque *voluptates : interdum vero dominante*
iracundiam regere debere ; nimirum *iracundia in multis variasque calamita-*
habenæ moderatur, regitque currum & *tes iterque seratur in præceptis.*
equorum temeritatem contundit.

Zeũ πάτερ ἢ πολλῶν τε κακῶν λύσις ἀπαντας
Ἡ' πᾶσιν δείξαις οἷα τῷ δάμονι χρᾶσθαι.

*Jupiter parens aut tantis malis omnes libera.
Aut omnibus ostende, quo DÆMONE utantur.*

Hiërocles p. 277. 278. Εἰς ὑποθέσεως αὐτοῦ πρόβλημα ὁ λόγος, ὅτι εἰ πάντες ἴδουσι οἷά εἰσι, καὶ ὡς τῷ δάμονι χρᾶσθαι, πάντες ἀπολύθηναι αὐτῶν κακῶν. *Ex suppositione ergo progreditur oratio fore judicans ut malis omnes liberentur, si norint quo Dæmone utantur.* Atqui id auxilium quod a Dæmone fertur homini, quo ab *erroribus*, hisque *malis* liberatur, hac in vita præstatur. Egregie Maximus Tyrius Dissert. XXVII. *At tunc quidem (Dæmon) postquam ex terra in aërem, quasi ex civitate seditionibus pressa in aliam regiam ac pacificam deposito scilicet corpore translatus est, priorem vitam miseratus, ob præsentem sibi placet, misericordiaeque erga COGNATOS ANIMOS, qui adhuc continentur in TERRA commovetur. Avet præterea eos ex insidâ clementiâ PROPRIUM REDUCERE IN GREGEM: quin & ERRANTIBUS SUCCURRIT. PRÆCEPTUM enim accepit a Deo ut TERRAM REVISAT misceaturque universæ mortalium naturae, fortunae, menti, atque arti, BONOS ADJUVANS, oppressos sublevans, CONTUMELIOSIS judicium statuens & PÆNAM.*

*solida
Hiëroclis.*

§ VIII. Rectissime ergo atque nerveose hosce Cylindros de variis *Affectuum* turbidarum in vita terrestri *procellis* huc illuc *rapientibus* interpretatur Hiërocles ita habet p. 261, 263. *Utrique autem*

*autem tanquam bonorum studio nequaquam excita-
ti, INNUMERA DAMNA PATIUNTUR; facinoribus de-
orsum rapientibus, TANQUAM CYLINDRIS AD ALIA
ATQUE ALIA delati; nec habentes, in quo se ipsis
utantur, qui in omni fortuna se gerant INTEMPE-
RANTER: nunc quidem propter opes CONTUMELIOSI;
nunc vero penuria rerum IMPROBI, & ad LATROCINI-
A corporis viribus, ad BLASPHEMIAS autem earun-
dem imbecillitate, atque morbis conversi; LIBERO-
RUM praeterea ORBITATEM moleste ferentes, eorum
autem NUMERUM, si copiosus sit, bellorum praetex-
tum atque sordium facientes. Denique ut semel
dicam, nihil est in vita, quod amentibus in damnum
non cedat, qui SPONTANÆ malitiae angustiis pre-
mantur undique, neque ad lucem divinam IN-
TENDANT OCULOS, neque ea AUDIRE velint quae
vere bona sunt; sed ita in MORTALES AFFECTIONES
ruant, ut in VITA tanquam PROCELLA rapiantur.
At istorum una liberatio est reversio ad Deum:
&c.*

Atque sic & ^{12.} Stephanus Niger ad *praesentem
vitam* recte rem refert; quanquam paulo aliter,
scilicet de *humanarum rerum volubilitate* & *incon-*
stan-

12. Stephanus Niger.] Οἱ δὲ κολλή- cipiter dent, nec in una sede diutius
θεοὶ ἄλλοι ἐν ἄλλῃ φερόμεν ἀντίστοιχα consistere permittant, sed aut PILA-
πύλαι ἔχοντες. Id est nonnulli Cylin- RUM aut ut inquit Pythagoras CY-
dris similes modo hic modo illuc ferun- LINDRORUM more modo in hanc, mo-
tur, maximos atque infinitos habentes do in illam partem & projiciant &
dolores. Dii nos quasi PILAS homines trahant: ut sepe namvero bonissimos
habent inquit Plautus; quod nos in ad summum fastigium sublato vide-
sublime nunc jacent, nunc ex altissi- amus &c.

L. I. 88 DE PALINGENESIA VETERUM,
 CAP.
 IX. *stantia* explicet, & fere ad proverbium *Homo pila*
Deorum respici existimet. Scilicet

Ludit in humanis Divina potentia rebus
Et certam praesens vix habet hora fidem.

Conclu-
 sio.

§ IX. Cum itaque *Aurea Verba* genuina sapien-
 tiæ Pythagoricæ *proles*, imo & omnium dogma-
 tum *compendium* absolutissimum, ad finem inde
 Pythagoricum, Animi scilicet purgationem, Nu-
 minique assimilationem obtinendum adhibitum as-
 fidue, *Animarum de corpore in corpus Transmigra-*
tionem ignorent penitus; sed contra ea quæ hanc
subvertant immediate doceant aperte, crassam Me-
 tempsychosin a Philosophia Pythagorica esse *alie-*
nam tam patet quam quod maxime.

C A P U T X.

Quam de hominum MORTE tradit ideam
Doctrina Pythagorica omnem cras-
sam METEMPSYCHOSIN aspernari.

Sensen-
 tiam Py-
 thagori-
 cam de
 Morte
 Trans-
 migra-
 tionem ab-
 nunc.

§ I. Sed & quod de *Morte* philosophatur Pytha-
 goræ *Auditorium* non hic auditam crassam
Transmigrationem asseverat Mors, (quod negat
 Epicurus.) huic optandum quoddam *bonum*
 est, emendationis medium, quo mediante me-
 lior evadit homo, seu in conditionem potio-
 rem

rem transit : imo alterius *vite melioris* initium.

Scilicet tribus ajunt modis & mediis Pythagoræ in *melio- rem* transire conditionem hominem colloquio nempe cum *Diis*, *Benefaciendo*, *Morte*.

Ita Anonymus de vitâ Pythagoræ apud Photium Cod. cclix. Num. V. Εἰ λεγον δὲ τὸν ἀνθρώπον αὐτὸν ἐαυτῷ βελτίω καὶ τρεῖς τρόποις γίνεσθαι. πρῶτον μὲν ὁμιλία τῇ πρὸς τὰς θεάς. ἀνάγκη γὰρ, προσίοντα αὐτοῖς καὶ ἐκείνῳ καιρῷ, χωρίζεσθαι αὐτὸν πάσης κακίας, εἰς δυνάμιν ὁμοιωθῆναι ἐαυτὸν τῷ θεῷ. δεύτερον, ἐν τῷ εὐποιεῖν. θεῷ γὰρ τῷσο, καὶ θείας μιμήσεως. τρίτον ἐν τῷ ἀποθήσκειν. εἰ γὰρ καὶ ποσὸν ἢ ἡ ψυχὴ τῷ σώματι, ὡς τῷ ζῶν, χωριζομένη βελτίων γίνεσθαι ἐαυτῆς. ἐν τε τοῖς ὑπνοῖς κατὰ τὰς οὐκείας, καὶ ἐν ταῖς ἐκτάσει τοῦ νόου μαντικὴ γίνεται. πολλῷ μᾶλλον βελτιῦνται, ὅταν τέλει χωριθῇ ἀπὸ τοῦ σώματος. TRIBUS modis hominem SE IPSO MELIOREM evadere affirmabant. (Pythagoræ) *Primo quidem COLLOQUIO Deorum. Necesse enim est accedentem ad eos illo tempore ab omni se maleficio abstinere, assimilantem sese Deo pro viribus. Secundo BENEFACIENDO : Hoc enim Dei proprium est, & in eo Deum imitatur. Tertio denique MORIENDO. Si enim Animus dum hæc vita vivitur, PAULUM A CORPORE SEPARATUS, se ipso MELIOR evadit : et in somnis per insomnia, & ecstasibus morborum divinare incipit : multo sane fit PRÆSTANTIOR, UBI PENITUS A CORPORE SEJUNGITUR.*

Hic animadvertere licet

I. Per mortem secundum Pythagoræos mentem in statum transire quo ab omni *corpore* crasso penitus soluta sit, licque divinæ naturæ propior reddita;

M

fed

sed *Metempsychosis* aliis identidem illigat corporibus.

II. Quod mens moriente homine in MELIOREM TRANSMIGRET CONDITIONEM ; si vero deposito uno corpore fatali necessitate aliud iterum subire animæ incumbit , ut jubet *Metempsychosis* , status augustinior longe abest : cum itidem vinculis corporeis vagetur onusta. Contra vero in *deteriora* labi facile est : cum forte ex corpore *Viri* in id quod *mulieris* est, *Brutivæ* cujuscumque , & ex hoc in hujusce speciei *peffimum* revolutura sit.

*Mors sc.
Mentis in
libertatem
pristinam
assortio.*

§ II. *Mors* videlicet, quæ animæ a corpore separatio est, Pythagoræis Partis Divinæ manumissio, his non male audit. Quamdiu enim corpori alligata mens est, ea, hisce auctoribus carceri inclusa, vim patitur ab affectionibus corporeis, quæ incompositæ hanc contemplationi rerum Divinarum, virtutumque praxi ineptam, & ab iis averfam reddunt, atque ad vitia retrahunt, adeoque mentis vitam obruere omni opera adnituntur : hisce *compedibus*, & *hostilibus impressionibus mors* demum plene mentem eruit, et libertati reddit pristinæ ; quam ardentem sitit sapientia Pythagorica. Hinc omnis Philosophiæ scopus Mentem a corpore abstrahere & ex vinculis corporeis in libertatem asferere. Porphyrius de vita Pythag. Num. XLVI. Φιλοσοφίαι δ' ἐφιλοσόφησεν, ἥς ὁ σκοπὸς, ῥύσασθαι, καὶ διαλευγεῖν τῶν τοιούτων ἐργῶν τε καὶ συνδέσμων τὸν κατακεχωρισμένον ἡμῖν νῦν. ἔχωρὶς ὑγιᾶς εἶναι ἂν τις εἰδ' ἀληθὲς τὸ παρῆπαν ἐκμάθῃ, εἰδ' ἂν κατὰ τοὺς δι' ἡμῶν ἐνεργῶν αἰσθησάμενος. Νῦν γὰρ, κατ' αὐτὸν, πάντ' ὅσα καὶ παρ' ἀλλοῦ. τὰ δὲ ἄλλα χαλὰ καὶ τυφλά. *Philosophiam autem*

pro-

profitebatur, cujus scopus erat insitam nobis mentem ex hujusmodi impedimentis, vinculisque erueret, atque in libertatem vindicare: sine qua nullus omnino sanum aliquid verumque, cujuscunque tandem sensus ope atque beneficio, discere atque perspicere potest. Nam mens ex ipsius sententia, cuncta cernit, cuncta audit: surda autem & caeca cetera. Vide & Jamblichum de Vita Pythagoræ Num. CCXXVIII. qui latius rem extendit, addens Δεύτεροι δὲ τὸ ὑπερσπαράξαι διακαταρτῆναι λοιπὸν αὐτῶ καὶ ποικίλως ἐπιτηδεύοντι διὰ τῶν μαθηματικῶν ὀργασμῶν, τὸ τηχεῖς δὲ τῶν ὀησιφόρων τι καὶ γίνοι ἐκτιθέσθαι καὶ μεταδιδῶναι, ὥς μήτε τῶν σωμάτων ἀφιστάμενοι ἀποδείλαι, μήτε πρὸς τὰ ἀσώματα προσαγόμενοι ὑπὸ τῆς λαμπροτάτης αὐτῶν μαρμαρυγῆς ἀποστέφωσθαι τὰ ὄμματα, μήτε προσελάνθων τῷ σώματι τῇ ψυχῇ παθημάτων, καὶ προσπεσόντων ἐπιτέφωσθαι &c. *Secundis autem curis id agendum censebant ut mens illa sacris disciplinarum studiis deinceps expurgetur, meliorque reddatur, atque sic demum eidem utilia & divina infundantur, communicenturque: ne vel a corpore recedere timeat, vel ad incorporea accedens, præ splendore illorum fulgentissimo oculos avertat, aut ad passiones, sive affectus, qui animam corpori, veluti quibusdam clavis, fibulisque affixam tenens convertatur &c.*

Inde Philosophiam volebat Pythagoras esse *mortis meditationem* θανάτου μελέτην: tum videlicet *malarum affectionum* ex corpore irruentium; tum, quæ eas debellat penitus, animæ a corpore *separationis plenariæ*. Vide Jamblich. in Symbol. Ἀποδημῶν τῆς οὐσίας μὴ ἐπιστρέφειν, cum domo discesseris, ne revertaris.

*Animus
Scilicet
per mor-
tem in
potesta-
tem res
pure &
perfecte
cognos-
cendi
transit.*

§ III. Scilicet Animus e corpore liberatus res quascunque *pure* cognoscit, & *perfecte*, quod quamdiu corpori obnoxia est ipsi denegatur. Plutarchus de consolatione ad Apollon. ex principiis Pythagoricis & Platoniceis. Op. tom. II. p. 108:

Τὸ δ' ἔσχατον πάντων ὅτι εἴαν τις ἡμῖν καὶ χολὴ γένηται ἀπ' αὐτῆς καὶ τραπόμεθα πρὸς τὸ σκοπεῖν τι, ἐν ταῖς ζητήσεσι πανταχῶς παραπίπτειν, θόρυβον παρέχει καὶ ταραχὴν, καὶ ἐκπλήττει ὥστε μὴ δύνασθαι ὑπ' αὐτῆς καθορᾶν τ' ἀληθές. Ἀλλὰ τῷ ὄντι ἡμῖν δέδεικται ὅτι εἰ μέλλομεν ποιεῖν καθαρώς τί εἴσεσθαι, ἀπαλλακίσειν αὐτῆς, καὶ αὐτῇ τῇ ψυχῇ θεατὸν αὐτὰ τὰ πράγματα. καὶ τότε, ἕως ἔσθαι, ἡμῖν ἔσται ἡ ἐπιθυμία, καὶ ἡ φαιδρὴ ἐρώμενα εἶναι φρονήσεως, ἐπειδὴν τελευτήσωμεν, ὡς ὁ λόγος σημαίνει, ζῶσι δὲ ἔτι. εἰ γὰρ οἷόν τι μετὰ τὸ σῶμα μὴδὲν καθαρώς γινώσκειν, δυοῖν τὸ ἕτερον, ἢ ἔτι δαμῆς ἐτι κλίσσασθαι τὸ εἰδέναι, ἢ τελευτήσασθαι. Τότε γὰρ αὐτῇ καθ' αὐτὴν ἔσται ἡ ψυχὴ χωρὶς τῶ σῶματος, πρότερον δ' ἔτι καὶ ἐν ᾧ αὐτὴ ζῶμεν. ἔτιως ὡς εἰκεν ἐγγυτάτω ἰσόμεθα τὰ ἰδέναι, εἴαν ὅπῃ μάλιστα μὴδὲν ὁμιλῶμεν τῷ σώματι, μὴδὲ κοιναῶμεν, ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη, μὴδὲ ἀναπιμπλάμεθα τῆς τῆς φύσεως, ἀλλὰ καθαρεύωμεν ἀπ' αὐτῆς, ἕως αὖ ὁ θεὸς αὐτὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς. καὶ ἔτιως μὲν καθαροὶ ἀπαλλακτόμενοι τῆς τῶ σῶματος ἀρεσύνῃς, ὡς τὸ εἶκος, μετὰ τοιαύτων ἰσόμεθα, δ' ἡμῶν αὐτῶν πᾶν τὸ εἰλικρινές ὁρῶντες τῆτο δὲ ἔστι τὸ ἀληθές. μὴ καθαροὶ γὰρ καθαροὶ ἐράπεισθαι μὴ ἔτι θεμελιόντες. ὥστε ἢ καὶ περισσίοικε μετὰγειν πινὰ ἕως ἕτερον τόπον ὁ θάνατος, ἢ καὶ ἔτι κακὸν. μήποτε γὰρ καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀναφαίνονται, καθαρότερον ἀπέδιδξεν ὁ Πλάτων. *Itaque extremum est, quod etiam natos aliquid otii, & ad considerandam veritatem conversos ubique CORPUS INTERPELLAT, turbasque dat, & percellit, OBSTATQUE QUOMINUS VERITATEM CERNAMUS.*

Ita-

*Itaque revera demonstrat (Plato) quod si aliquando volumus pure aliquid cognoscere CORPUS EXUENDUM sit, ipsoque per se animo res, intuen-
da: ita demum consequemur quam expetimus, & cujus amatores nos esse profiteamur sapientiam. Eam autem ratio docet NON VIVENTIBUS, SED MORTUIS NOBIS ADFUTURAM. Si enim fieri non potest ut corpore præditi quicquam sincere cognoscamus, alterum horum sit necesse est, ut aut nunquam, aut MORTUI SCIENTIÆ fiamus COMPOTES.*

TUNC ENIM IPSE SECUM ERIT ANIMUS A CORPORE SEPARATUS, NON ANTE. *Ac dum vivimus quam fieri potest, proxime ad scientiam accedemus, si nihil cum corpore rei habeamus, quatenus omnino licet, neque cum eo quicquam nisi summa urgente necessitate communicemus, neque contagio ejus naturæ nos oppleamus; sed ab ea puros nos conservemus, donec ipse nos Deus eo exsolvet.*

Tum demum PURI, & STULTITIÆ CORPOREA EXONERATI CUM DIIS ERIMUS, omnia nobis ipsis sincera cernentes, scilicet ipsam veritatem. NEFAS ENIM EST PURUM AB IMPURO CONTINGI.

Quare etiam si ad alium locum MORS nos traducat, MALUM NON EST, adeoque BONUM potius, sicut Plato demonstravit.

§ IV. Mors hinc Pythagoræis vitæ melioris initium: ut idem tradit Chæronensis lib. ne suaviter quidem vivi posse secundum Epicuri decreta op. tom. II. p. 1105, 1106. *Eos qui idem cum Pythagora, Platone & Homero de Animo sentiunt. Τὸν ὁρατὸν ἐν τῷ βίῳ γενέσθαι ἀρχὴν νομίζοντες (νομίζειν).* MORTEM ALTERIUS VITÆ MELIORIS INITIUM existi-

*Mors in-
de vita
melioris
initium:*

mare. Ut hæc *vita* Apollonio, Pythagorico, non *morte* potior, sed revera *pejor*, in Epist. consol. ad fratrem Apollonium de morte uxoris. *Φύση ἔχει τῶν πελαιοτέρων ἕκαστον ἀπείναι, καὶ τὰτο παύλῃ γῆρας ἐπὶ μετ' ὃ μηκέτι μένει. Μὴ δὲ σὲ λυπῶται τῆς γυναικὸς ἡ ἢ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας ἀποβολή. μὴ δέ ἐπεὶ θάνατος τί λέγεται κρείττον αὐτῷ τὸ ζῆν ὑπολάβαν, χυῖον δὲ τῷ πατρὶ, τοῖς γὰρ ἔχουσι. Naturale est, ut ubi quodque ad perfectionem pervenit, transeat. Idque omnium senectus est, post quod amplius non manet. Ne autem te offendant uxoris quæ in vigore juventutis fuit jactura, nec postquam MORS aliquid dicitur, tu ejus VITAM POTIOREM fuisse judica, quæ revera PEJOR censetur ab omnibus, quibus mens est. Unde egregie Maximus Tyrius differt. XXV. Hoc enim quod MORTEM homines vocant, id ipsum est IMMORTALITATIS INITIUM: et FUTURÆ VITÆ PROCREATIO: percuntibus scilicet sua lege, suoque tempore corporibus: ANIMIS VERO AD PROPRIUM LOCUM, PROPRIAMQUE VITAM ASCENDENTIBUS.*

Et Apulejus lib. de Philosophia tom. III. p. m. 91. Idem ille diem MORTIS suæ propitius (Sapiens) nec invitatus exspectat, quod de Animæ IMMORTALITATE confidat. Nam VINCULIS LIBERATA CORPOREIS SAPIENTIS ANIMA REMIGRAT AD DEOS, & pro merito vitæ purius, castiusve transactæ hoc ipso DEORUM se CONDITIONI conciliat.

Et res
optanda.

§ V. Quæ cuncta confirmat Jamblichus apud August. Steuchum de perenni Philosophia lib. x. cap. XXVIII. At Jamblichus, ait hic, qui vitam dogmataque priscorum PYTHAGOREORUM diligenter, accurateque perscripsit, decerpens ex omnibus illis,
MORS

MORS ait non modo NON EST EXTIMESCENDA PIO, CAP. X.
SED MULTO MAGIS ETIAM OPTANDA.

Aut enim pereunte anima cum corpore fit omnium malorum resolutio: aut ea remanente post discessum, resoluto corpore continget VITA BEATOR. Sed quoniam est hoc postremum (claret enim animam esse IMMORTALEM,) certe nulla est alia via certa salutis quam ut optimam prudentissimamque vitam agamus. Nihil enim fert secum anima tendens ad ALTERAM VITAM, quam probitatem, vel improbitatem, quæ plurimum PRODESSE, aut OBESSE defuncto noscuntur.

Atque Anima quidem melior μετὰ θεῶν ὄντα, CUM DEO HABITAT, per cæli regiones beatas invecta.

Quæ vero sese factis impiis contaminavit impietate, impuritateque sordefcens, proficiscitur ad iudicia subterranea, meritis pænis deputanda. Ob quam causam conandum est in hac vita dum licet, & datur, virtutem ac sapientiam indipisci καλὸν γὰρ τὸ ἀγλῶν, καὶ ἡ ἐλπίς μεγάλη: pulchrum enim est præmium, spes ingens. Audendumque ei, qui in hac vita moratur, ut omnes voluptates, corporeæque ornamenta tanquam aliena a se abjiciat, non alieno, sed suo cultu animum vestiens, sapientiâ, & justitiâ reliquisvè virtutibus: sicque expectet profectionem ad ALTERAM VITAM velut abiturus, cum voluerit fatum. Quod cum ita sit, non magnis pecuniarum acervandarum curis æstuandum, non gloriæ, non ambitionis: sed prudentiæ, veritatis & animi, ut sit quam optimus, studium capeßendum. Neque enim fas est quæ vili æstimari debuissent, plurimi facere, neque rursum quæ magno in pre-

pretio debuissent haberi, nihili pendere. Non corporum itaque & opum, sed Animi. Non enim ex opibus virtus, sed ex virtute opes.

VIRO ITAQUE PIO NEQUE VIVO, NEQUE MORTUO MALI QUICQUAM EVENIRE POTEST. *Nec vivus vel mortuus a Deo negligitur. Hac Jamblichus.*

Conditio-
nem ita-
que hac
vita me-
liorem
post exu-
tum cor-
pus statu-
ere sibi-
que pro-
mittere
Pythago-
raos. Ut
contra iis
qui talem
sibi addi-
cere ne-
queunt,
simorum
maximus
letus metus
est.

§ VI. Quibus autem *Mors* res *optanda* est, vinculorum excussio, angustioris vitæ exordium, eos certa persuasione omnia post eam *potiora, praeclara, & divina* sibi spondere, (uti supra Plutarchus,) certum est.

Ut contra iis, quos illa spes non alit, metu deterioris fortis subeundæ, *terrículamentum* haud leve est. Ut mortalium plerisque, morte jam vicinâ, si eligendi potestatem facerent Superi, vita *hiscæ* in oris *despectissima* & miserrima magis arrideret, quam quæ apud *Inferos* dici possit *optima*: et cum Achille *Rusticum esse* præoptarent; imo vel *pauper-rimi* heri vile *mancipium*, quod latrantem stomachum vix medium saturare possit, quam in Orco *mortuorum Principem*. Sicuti Thetidis filium umbris licet imperitantem Ulyssi conquerentem haud inescite inducit Homerus, Odyss. A.

Μὴ δὴ μοι θάνατος γὰρ παράυδα Φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ
Βυλοῖμην κ' ἐπ' αἰθέρος ἔων θηπεύμεν ἄλλω
Ἄνδρ' παρ' ἀλλήτῳ, ὃ μὴ βίωτος πολὺς ἴη,
"Ἡ πᾶσι νεώτεροι κατὰ φθιμῶσιν ἀνάσσειν.

*Ne sane mihi MORTEM commemoras inclyte Ulysses
Vellem sane RUSTICUS esse, & MERCEDE SERVIRE
alii*

VIRO

*Quam OMNIBUS MORTUIS vita defunctis IMPE-
RARE.*

Mortis itaque Idea Pythagorica Metempsychosin ; vinculis corporeis subinde apprehendentem, & ultra hominem ascendere vetantem, sibi inimicam denunciat.

C A P U T X I.

*Neque FUNERANDI, ritum Pythagoricum
ferre Metempsychosin.*

§ I. **N**Ec magis amice cum ea conspirant quæ Mortuos in albis vestibus offerre jussisse Pythagoram. Magos imitatum.
de Mortuos *funerandi* præcepta dedit Pythagoras. Mortuos nimirum in *albis* vestimentis efferri voluit Philosophus ; isthoc signo significans hominem, seu mentem in *simplicem primigeniamque* naturam, priscamque *perfectionem*, quam obtinuerat antequam in corpus descendisset, jam solutis vinculis corporeis, rediisse. Jamblichus de vitâ Pythag. Num. CLV. *Τῆς δὲ τελευτήσαντας ἐν λευκαῖς ἐσθῆσι προσιμύπτει ὅσον εὐόμεζε, τὴν ἀπλὴν καὶ τὴν πρώτην ἀντιθέμεν φῶς παρὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν πάντων.* *Mortuos in ALBIS DEDUCI VESTIMENTIS fascissimabat ; SIMPLICEM PRIMIGENIAMQUE NATURAM juxta numerum (perfectionem) atque rerum omnium PRINCIPIUM (prout res antequam compositæ*
N moli

moli implicarentur exstabant, in Deo videlicet.)
subinnuens.

Quod institutum a *Magis* hauserat, quos ut in pluribus, sic præprimis in *πελειαῖς & feralibus* secutus est Pythagoras. Ita innuit Jamblichus in iis quæ immediate præcedunt. Καταχάινω δὲ ἐν εἰς τὰ σώματα τῶν πελευθησάντων Μάγοις ἀκολύτως, μηδενὸς τῶν θείων τὸ θνητὸν μεταλαμβάνειν ἐξελύσας. *Mortuorum cadavera vetabat igne comburi, MAGOS in hoc SECUTUS; nihil enim quod Divinum esset cum mortali copulari volebat. Sequitur mortuos in albis deduci, &c.*

Cuius rei
rationem
aperit
Plutar-
chus.

§ II. Rem omnem explanabit Plutarchus Quæst. Rom. p. 270. Διὰ τὴν λευκὰ φορεῖσθαι αἱ τοῖς πένθησιν αἱ γυναῖκες ἱμάτια, καὶ λευκὰς κεκυρφάλαις; πότερον ὡς τὰς Μάγους φασὶν πρὸς τὸν ἄδην καὶ τὸ σκότος ἀνταποκρινόμεναι, τῷ δὲ φωτεινῷ καὶ λαμπρῷ συνεξομοιῶντας ἑαυτὰς, τῷ το ποιεῖν, ἢ καθαῖον τὸ σῶμα τῷ πηθηκότες ἀμφιπνέουσι λευκοῖς, καὶ τὰς προσήκοντας ἀξιοῦσι; τὸ δὲ σῶμα κοσμεῖσθαι ἕτως, ὥστε μὴ δύνανται τὴν ψυχὴν. Βάλλονται δὲ ἐκείνη λαμπρὰ καὶ καθαράν προπέμπειν, ὡς ἀφαιμένη ἦδη καὶ διηγωνισμένη μέγα ἀγῶνα καὶ ποικίλον. ἢ τὸ μὲν λιτὸν εἰς τέτοις μάλιστα καὶ τὸ ἀπλὸν πρέπει. τῶν δὲ βασιλῶν τὰ μὲν καὶ πολυτέλειαν ἠμφάνει, τὰ δὲ πενιχρίαν. Ἐγὰρ ἡγήσιν ἐστὶ πρὸς τὸ μέλαν ἢ τὸ ἀλεργὸν εἶπεῖν, δολερά μὲν τὰ εἴματα, δολερά τε τὰ χρώματα. τὸ δὲ αὐτόχρουν μέλαν, ἔχει ὑπὸ τέχνης ἀλλὰ φύσει βαπτὸν ἐστὶ, καὶ μεμιγμένον τῷ σκιδόει κέκερται. μόνον ἂν τὸ λευκόν, εὐκρινὲς καὶ ἀμυγρὸν καὶ ἀμείαντον ἐστὶ βαφῇ καὶ ἀμίμητον. οὐκ αἰσθητὸν ἂν τοῖς θηπτομένοις. καὶ γὰρ ὁ τεθηκὼς ἀπλὸν τι γέγονε καὶ ἀμυγρὸν καὶ καθαρόν ἀτεχνῶς, ἔστιν ἄλλ' ἢ φαρμάκῳ δυνσοποιῶν, τῷ σώματος ἀπηλλαγμένος. *Cur in luctu mulieres ALBAS gerunt vestes,*

vestes, ALBASQUE *vittas*? An id faciunt exemplo
MAGORUM, qui adversus Plutonem & tenebras
LUCIDO & illustri amictu se muniunt? Aut sicut
defuncti CADAVER ALBO involvunt tegmine, ita
etiam amictos volunt esse NECESSARIOS? CORPUS au-
tem hoc modo ornant, QUIA ANIMAM NON POSSUNT,
quam volunt, PURAM ILLUSTREMQUE prosequi, ut
peractō difficili ac vario CERTAMINE jam DIMISSAM.
Sive luctum maxime decent vilis & simplicia? Quæ
autem colore infecta sunt partim luxum partim su-
pervacanearum rerum studium arguunt. Non enim
minus de nigro quam de cæruleo colore dici potest:
dolose sunt vestes, dolosus color. Jam nigra ex
se se quæ sunt, non arte sed natura tincta sunt,
umbrosoque colore permixta. Solum itaque ALBUM
SINCERUM est, MIXTURÆQUE EXPERS, PURUM &
tinctura non imitabile, ac proinde optime convenit
IIS, QUI SEPELIUNTUR.

MORTUUS enim SIMPLEX QUIDPIAM factus est,
& IMPERMIXTUM ac PURUM: scilicet nihil aliud
quam A CORPORE tanquam succo colorem inducente
LIBERATUS.

En Mentem morte e corpore veluti difficili car-
cere dimissam, puram, lucidam, simplicem, & im-
permixtam ex sententiâ Magorum, Pythagoræ
adoptatâ factam, sicque in primigeniam naturam,
atque perfectionem reversam, cadaveribus hinc al-
bis tegminibus involvendis: Nullatenus itaque bru-
torum, hominumve corporibus de novo illigatam
terrenaque spatia pervagamem.

§ III. Atque & præter Magos Ægyptiis quoque, Eandem
et Ægyptiis fuisse
idem cum Pythagora de mente separata adherenti-
bus,

bus, in *candidis amicalis lineis* deducere cadavera consuetum erat, ut apud Herodotum videre est: sic ille lib. II. c. LXXXI. *Vestibus amiciuntur lineis* (Ægyptii) *circa crura fimbriatis, quas calasiris appellant, super quas CANDIDA ferunt AMICULA, lanea superinjecta.* LANEÆ tamen vestes NEQUE in aedes sacras inferuntur, neque una cum CADAVERE SEPELIUNTUR: PROFANUM enim est. *consentanea vero haec sunt iis, quæ Orphica appellantur, et PYTHAGORICA, (ὁμολογέσαι δὲ ταῦτα τοῖσι Ὀρφικοῖσι καλεομένοισι καὶ Πυθαγορείοις.)* Nam harum quoque caeremoniarum participem laneis in vestibus humari religiosum est; de quibus sacra redditur narratio.

Inde ad
Græcos
transiisse,
Atque
Judeos
et Chris-
tianos
veteres
isalem ri-
sum ha-
buisse.

§ IV. Et ab hisce gentibus tandem transiit mos hic ad vetustissimos Græcos: Homerus de cadavere Patrocli Iliad. Σ.

Καὶ τότε δὴ λῦσαι τε καὶ ἡλεῖαν λιπ' ἐλαίῳ
Ἐν δ' ὠτειλὰς πλῆσαι ἀλείφατος ἐπιώροιο.
Ἐν λεχέεσσι δὲ γέντες, ἐανῶ λιβὴ κάλυφαν,
Ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, καθύπερθε δὲ φάγει λευκῶ.

Et tunc quidem lavarunt, & unxerunt pingui oleo

Vulnera autem impleverunt unguento novennalis.
In feretro vero componentes linteo subtili texerunt

Ad pedes a capite, desuper autem VESTE ALBA:

Ita de Messeniis Pausanias in Messen. S. Lib. IV.
Μεσσηνίαι τοῖς ἐκφορὰς ἐκποιεῖν τοῖς ἐτεφανομόριον, καὶ ἱμά-
τια

τὰ ἐπιβεβλημένων λευκά. *Messenii optimates suos coronatos* & CANDIDA VESTE OBVELATOS EFFERUNT. CAP. XI.

Imo & apud *Judæos* antiquissimæ esse consuetudinis mortuos in *albis* vestimentis mandare tumulo videas apud Buxtorfium Schol. Jud. c. XLIX. p. m. 700. Quemadmodum & ita Servator noster οὐδὲν κεκαῖσθαι involutus conditus est. Matth. XXVII: 59.

Et Christianis prioribus sic quoque consuetum fuisse dabit Prudentius Hymn. X. qui de defunctorum exsequiis:

CANDORE nitentia claro
Prætendere LINTEA mos est,
Aspersaque Myrrha Sabæo
Corpus medicamine servat.

§ V. Hinc & forsan apud *Japonenses* hodiernos *Imo & Japonenses hodiernos*, feralis & funebris color *albus* est, uti tradit Froëses jesuita apud Carolinum Ethnicism. hodiern. p. 211 *diurnos*, & 212. quod *cum cadaver ad comburium efferetur*, *Chinenses & Siamenses*, *amici, consanguinei, & consanguineæ cum famulis suis præcedant* ALBIS OMNES INDUTI VESTIBUS; *mentis ad Deum* *cum* *hic color iis FERALIS sit: mox mortuus sellæ gestatorie insidens* ALBOQUE VESTIMENTO *amictus per* *reditum tenent.* *quatuor viros apportetur* &c. Hi autem *mentis immortalitatem*, quod nec initium habuerit, nec finem habitura sit ibid. & ad *Deos reditum*, seu in Paradisum post mortem transitum asserunt id. ibid.

Ut & apud *Chinenses*, referente Trigautio, Carolin. p. 214. vestes lugubres *albæ* sunt; qui itidem *mentis immortalitatem* (saltem pars potior quæ

CAP. XI. *Lanzu* vocatur,) & illius ad Deum reditum tenent : *bonos agentes post mortem in COELUM, UNDE ORIGINEM TRAXERAT ANIMA, transferendos esse, atque in Angelorum conditionem transmutandos, & in aeternum beate victuros; malos contra in carcerem tenebrosum remittendos aeternas paenas cum malis geniis daturus* : ut ex Gonzale de Mendoza Carolinus p. 289.

Tandem & *Siamenses*, auctore Le Blank, apud eund. p. 222. colorem funebrem *album* habent : *qui & mentem immortalem esse volunt, & bonos post fata apud Deos summis frui gaudiis*, ut ex Schoutenio idem p. 243.

Conclu.
sio.

§ VI. Quum itaque Pythagoras mentem puram, quam primum morte a corpore separari contigerit, in *simplicem, incompositam, primigeniamque naturam* reverti designaverit, crassam Animarum humanarum revolutionem *Pythagoricè* falsam esse constat.

C A P U T XII.

*Mentis humanae post mortem QUALITATEM
NATURALEM secundum doctrinam Pythagoricam, crassam de corpore in corpus
TRANSMIGRATIONEM refellere.*

Denotat
non um-
bram
projicere.

§ I. **N**ON etiam post mortem Animam aliud iterum assumere, vel subire corpus crassum, com.

commune Pythagoræorum effatum, quo *Mortuorum Animas Umbram facere negant*, patitur, quod nobis conservavit Plutarchus Quæst. Græc. op. tom. 2. p. 300. Τῶν δὲ ἀποθανόντων οἱ Πυθαγορεῖοι λέγουσι τὰς ψυχὰς μὴ ποιεῖν οὐκ ἂν καὶ σκαδαμόνην. *Mortuorum autem ANIMAS ajunt Pythagorici neque UMBRAM JACERE, neque connivere.* Id est omni corpore crasso, unde umbra projicitur, cujusque comes indivulsa est, carere, hincque nec oculis crebro salientibus connivere, quod crassorum membrorum est, utpote quibus destituuntur. Hinc Maximus Tyrius Dissert. XXVII. *Sane nec CARNEM DÆMONUM GENUS, ita enim Daemon respondere me jubet, nec OSSA nec SANGUINEM recipit. Nihil præterea quicquam quod TRAHI, SOLVI aut LIQUARI possit, aut suapte mollitie EFFLUERE.*

Anticlea ad Ulysssem Matris suæ defunctæ animam amplecti ter frustra conantem, utpote intactilem, apud Homerum Odyss. Δ.

Ἄλλ' αὐτὴ δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κέντε θάνατον.
Οὐ γὰρ ἐστὶ σάρκας τε καὶ ὅτ' ἐὰν ἴης ἔχουσιν.

Sed ipsa lex est mortalium, cum MORTUI fuerint.

Non enim amplius CARNESQUE, & OSSA NERVI sustentant.

§ II. Ut hac ratione Apollonius Tyaneus, Samii nostri sectator, Demetrio & Damidi amicis se necdum e vivis excessisse probabat, quod *tactilia* Quam crassis & tactilibus careant membris. gestaret membra; cum mortuorum animæ, seu idola

idola manus effugiant. apud Philostratum de vita Apollon. lib. VIII. c. V. *Λαβὼ μὲν ἔφη, κ' αἶν μὲν δι-
αφύγω σε, ἑδωλὸν εἰμί σοι ἐκ Φερρεφάτης ἥκον, οἷα Φάνε-
σιν οἱ χθόνιοι θεοί. εἰ δὲ ὑπομείναιμι ἀπὸ μὲν ☉, πείθεαι καὶ
Δάμνιν ᾧ τέ με, καὶ μὴ ἀποβιβληκέναι τὸ σῶμα. TAN-
GE me inquit, quod si manus tuas EFFUGERO IDO-
LUM me esse arbitrator a Proserpina, seu ab Infe-
ris huc advenientem, quale interdum mittunt qui
sub terram degunt Dii: Sin vero TANGENTI RE-
SISTAM, persuade atque hinc etiam Damidi me ad-
huc VIVERE, neque CORPUS deposuisse.*

*Indo nec
amplius
alimento
indigere,
neque
morti ob-
noxios
esse.*

§ III. Atque hinc Theopompus Magorum disci-
plinæ (unde sua, ut dictum supra est, magnam
partem Pythagoras,) initiatus illud μὴ ποιεῖν σκιάν
conjungit cum τροφῆς μὴ δεῖσθαι, *alimento non indi-
gere*, & partem facit εὐδαιμονίας futurae. Sic ille a-
pud Plutarchum de Iside & Osiride p. 370. tom. 2.
Θεόπομπος δὲ φησι κατὰ τὰς Μάγας ἀνὰ μέγος τρισχί-
λια ἔτη τὸν μὲν κρατεῖν, τὸν δὲ κρατεῖσθαι τῶν θεῶν, ἄλλα
δὲ τρισχίλια μαχεῖσθαι καὶ πολεμεῖν, καὶ ἀναλύνει τὰ τῶν
ἑτέρων τὸν ἕτερον. τέλος δὲ ἀπολείπεσθαι τὸν ἄδην, καὶ τὸ
μὲν ἀνθρώπους εὐδαιμόνας ἴσσεσθαι, μήτε τροφῆς δεομένους μήτε
σκιάν ποιῶντας. *Theopompus ait de sententia MAGO-
RUM vicibus ter mille annorum alterum Deorum
superare, alterum succumbere: ☿ per alia tria
annorum millia bellum eos inter se gerere, pugna-
re, ☿ alterum alterius opera demoliri: tandem
Plutonium (ἄδην Infernum,) deficere, ☿ TUNC HO-
MINES FORE BEATOS NEQUE ALIMENTO UTENTES,
NEQUE UMBRAM EDENTES.*

Homerus Iliad. E.

Οὐ

Οὐ γὰρ σίλον ἴδουσ', ἔ πίνασ' αἰθοπα ὄσση
Τούνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθανάτοι καλέονται.

*Non enim frumentum edunt (beati Dii) neque
bibunt ardens vinum :
Quapropter exangues sunt, & immortales appel-
lantur.*

Scilicet τὰ βράματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρά-
μασιν. ὁ δὲ θεὸς καὶ πάντην, καὶ τὰυτα καλαργήσῃ
*Esca ventri (destinata) & venter escis : sed
Deus & hunc, & illas abolebit.* 1 Corinth. VI. XIII.

§ IV. Animæ itaque mortuorum cum ab omni *conclu-*
crasso tactilique corpore Pythagoræis habeantur *so.*
secrætæ : unde iisdem quod necdum quispiam de-
cesserit *tactilia* circumferre membra certum sit in-
dicium, continuum in *corpora* humana, brutave
earum *illapsum* horum doctrina refutat.

C A P U T XIII.

REVERENTIAM, CULTUM, & HONOREM *ex*
instituto Philosophiæ Pythagoricæ DENATO-
RUM ANIMIS *deferendos nullam pati A-*
nimarum in alia corpora terrestria
TRANSMIGRATIONEM.

§ I. **E**os qui humanâ sorte majores, Divorum *Animas*
numerum complent, miserâ servilique de *humanas*
O cor- *post mor-*

corpore in corpus traiectione, carcerumque terrestrium obambulatione penitus exemptos esse luce meridianâ clarius est; sed tales habentur Mortuorum animæ. Qui enim post immortales Deos honorandi sunt; de quibus non nisi cum reverentia loquendum est, ac non nisi bene sentiendum: Qui libaminibus & sacrificiis colendi & honorandi, eos Divis adscriptos haberi omni caret dubio; sed Animæ hominum separatæ tali honore mastrandæ sunt. Sic jubent *Aurea verba*:

Ἀθάνατος μὲν πρῶτα θεὸς νόμῳ ὡς δίαχενται
τίμα. καὶ σέβει ὄρκον. ἔπειτ' Ἡρώας ἀγαυός.
Τὸς τε κατὰχθονίους σέβει Δαίμονας, ἔνομα γέζων.

Immortales primum Deos, sicuti lege dispositi sunt, honora.

Cole deinde jusjurandum. Deinde HEROAS ILLUSTRES.

Cole etiam TERRENOS DÆMONAS legitima faciens.

Vel ut Marcilius:

*Præcipuo dignare Deos cultu, ordine legis
Æternos. Jurata pie servato: secundi
HEROUM generi claro debentur honores,
Postea TERRESTRES GENIOS cole, rite litatis
Sacris.*

Utpote
cultu pro-
sequen-
das.

§ II. Porphyrius de Pythagorâ Num. XXXVIII.
Παθήτω δὲ περὶ μὲν τοῦ θεοῦ, καὶ δαιμονίου, καὶ ἡρώας γένους
εὐφημοὺς εἶναι, καὶ ἀγαθὴν ἔχειν διάνοιαν. *Præcipiebat au-*
tem

tem de Deorum quidem, DÆMONUMQUE, atque
HEROUM genere *summa cum REVERENTIA LOQUEN-*
DUM, & *quam OPTIME SENTIENDUM.* Eadem Jam-
blichus de vitâ Pythag. Num. c. Et hic Num.
CLV. Σπένδων δὲ πρὸς τραπέζης παρὰ Χαλῆ Διὸς Σάπης,
ἔνθα Ἡρακλῆος, ἔνθα Διοσκύρων. *Ante mensam jovi Ser-*
vatori, & HERCULI, & CASTORIBUS LIBANDUM
esse statuit. Vide & Num. CLII. Et Num. CXLIX.
ἡμῖν Ἐχέῃτο δὲ καὶ ἐν Φημίᾳ πρὸς τὰς κρείττους, καὶ ἐν
κατὰ χαιρῶ μήμῃ ἐποιεῖτο, καὶ πρὸς τῶν θεῶν. ὅτε καὶ
πρὸς τὸ δεῖπνον σπονδὰς ἐποιεῖτο τοῖς θεοῖς, καὶ καθηγύλλον
ἐφ' ἡμέρας ἐκάστη ὑμῶν τὰς κρείττους. *Usus est celebra-*
tione erga DÆMONES & omni tempore mentionem,
& cultum peregit Deorum, ita ut etiam inter cæ-
nandum Diis libaret, & praecciperet quotidie HYMNIS
celebrare DÆMONES.

§ III. Scilicet Dæmones, Heroës, Genii, at- Morta-
lium sor-
te supe-
riores.
que omne id quod mortalem transcendit sortem,
Pythagoræis, imo & aliis, generaliori voce κρείτ-
τους audiunt; dum in conditionem ea quam homi-
nes in terrâ tenent *potiorem* transierint. Sic apud
Ælianum Var. Histor. lib. iv. cap. xvii. de quibusdam
Pythagoræ mirabilibus & opinionibus. Καὶ ὁ πολ-
λάκις ἐμπιπὼν τοῖς ἀνθρώποις ἤκουεν τῶν κρείττων. *Et so-*
num qui persæpe accidit auribus esse vocem DÆ-
MONUM. Et idem lib. iii. cap. xviii. de Sileno.
νόμῳ δὲ παῖς ὁ Σιληνὸς ἔστος, θεῶν μὲν ἀφ' αἰθέρος τῆ
φύσεως, ἀνθρώπων δὲ κρείττων καὶ θανάτου ἡ. *Hic Silenus*
erat Nymphæ filius Deo quidem quoad naturam in-
ferior, homine vero & morte conditione superior:
id est ex Dæmonum genere. Ita de Pyrrho, Bar-
baro unico ictu ab eo in duas partes dissecto, Plu-

tarchus in Pyrrho op. tom. 1. pap. 399. b. τῷτο
τὰς βαρβάρους ἐπέσχε τῷ πρόσω χωρεῖν, ὥς τῶα τῶν χειρ-
τῶων θαυμάσαντας καὶ καταπλεγόντας τὸν Πύρρον. *Id*
progressum Barbarorum tardavit Pyrrhum miran-
tium, stupentiumque ut virum HOMINE MAJOREM :
Seu Heroum immortalium quempiam.

Post Deos
tamen
veneran-
das.

§ IV. Hicce καί τισι honores constituit Pythago-
ras unicuique autem Divorum generi congruos;
non omnibus eisdem: Laërtius lib. VIII. p. m.
221, 222. Τιμὰς θεοῖς δὲν νομίζω καὶ ἥρωσιν, μὴ τὰς
ἴσας. ἀλλὰ θεοῖς αἰὲ μετ' εὐφημίας λευχιμοσύνας καὶ
ἀγνώωντας. ἥρωσι δὲ ἀπὸ μέσων ἡμέρας. *Honores Diis*
exhibendos, HEROAS tamen HAUD ÆQUO HONORE
ducendos. Caeterum Diis semper quidem cum lau-
dibus, amictuque candido, & casto corpore honores
adhibendos: HEROIBUS vero ex DIMIDIO DIEI. Alii
scilicet apud Veteres honores erant Divini, alii
Heroici. sic. Callisthenes apud Arrianum in IV.
ubi cum diceret Anaxarchus Alexandrum esse ado-
randum, contra eum contendit ALIOS ESSE HONO-
RES DIVINOS ALIOS HEROICOS, Diis templa exstrui,
eosque adorari: Heroës laudari, & statuis ornari.
Vossius de Idol. lib. 1. c. XLI. p. 149. Idem Vos-
sius ibid. c. XII. p. 50. Interea agnoscimus HE-
ROES magnis dignatos honoribus, at non DIVINIS.
Quæ distinxere etiam Graeci, quippe aliud iis θα-
γίζω, aliud ἀποθεῖν. Prius conveniebat HEROIBUS:
aliterum notat in DEOS referre. Sed apud hos fere
usu veniebat, ut qui PRIUS HEROICIS essent honori-
bus affecti, iisdem postea praestarentur DIVINI.
Quod & Lampsacae contigit: unde Plutarchus in
praeclaris mulierum factis, Τῇ Λαμψάκῃ πρότερον
ἥρωα

ἡρωικὰς τιμὰς ἀποδίδόντες, ὕστερον ὡς θεῶ ἐψηφίσαντο. *Cum* CAP. XIII.
Lampsacæ prius herōicos tribuissent honores, postea
ut ei, velut Numini, sacrificaretur, decretum.
Ex quibus cognoscimus, SACRIFICIUM non fuisse in
honoribus HEROICIS, sed DIVINIS, &c. Feithius
 Antiq. Homer. lib. i. cap. XII. Heroës ut Inferio-
 res divinitate sunt habiti, ita quoque Inferiores ho-
 nores sortiti, qui ἡρωικοὶ dicti. Ac Majoribus qui-
 dem Diis dicebatur θύειν; Heröibus ὑαγίζειν. Hero-
 dotus Euterpe Δοκέεισι δέ μοι ἔσται ὀρθώματα Ἑλλήνων
 ποιεῖν, οἱ δὲ Ἡέκκληια ἰδρυσάμενοι ἔκτισται. καὶ τῷ μὲν
 ὡς ἀθανάτῳ Ὀλυμπίῳ, δὲ ἐπαυμίην, θύσει. τῷ δὲ ἑτέρῳ,
 ὡς ἥτοι ὑαγίξει. *Videntur hi rectissime facere e*
Græcis, qui bisariam HERCULI templa adificanda
colendaque censuerunt: uni quidem, ut IMMORTALI,
cognomine OLYMPIO, IMMOLANTES: alteri vero, ut
HEROI, PARENTANTES.

Atque ita & Herculi qui ex *Heroum* ordine, ex
 instituto Pythagoræ sacrificatum est, Jamblich. de
 vita Pythag. Num. CLII. Ἡέκκληι δὲ δεῦ θυσιάζειν
 ὀγδόῃ τῆς μηνὸς Ἰταμνίου. *Herculi denique sacrifican-*
dum esse die octavo mensis ineuntis. Quod lapsu
 temporis ei honores divini sint decreti; cum antea
 Heröici tantum contingerent: vel *Olympio*, seu
 qua immortalis Deo.

§ V. *Heroum* autem ac *Damonum* cultus parum HEROUM
ac DAMO-
num ho-
nores sere
eosdem.
 discrepasse videtur; cum eorum *ordo* non multum
 differat, ut qui utrique habentur Animæ præstantes
 corporibus solutæ. Videantur Hiërocles, & Mar-
 cilius in Aur. carm. Ut Platoni *Vir bonus & heros*
 post mortem fit *Damon*: de Repub. dial. 5. *E-*
tenim nos in sacris cæterisque hujusmodi VIROS BO-

NOS quo magis excellent, eo magis & HYMNIS, et his quae modo diximus, HONESTABIMUS, SEDIBUS item & CARNIBUS plenisque PATERIS ut & HONOREMUS una VIROS PRÆSTANTES MULIERESQUE & exerceamus. *Bellissime loqueris.* Τῶν δὲ ἀποθανόντων ἐπὶ τραπῆρας, ὅς ἀν' εὐδοκίμησης τελευτήσῃ ἂρ' ἔργῳ τῶν μὲν φησὶ μὲν τῷ χρυσῷ γένος εἶναι; πάντων γε μάλιστα. Ἄλλ' ἔπισόμεθα Ἡσιόδῳ; ἐπειδὴν πῖνός τῷ τοῖόν τε γένος τελευτήσῃ, ὡς ἄρα. οἱ μὲν δαίμονες ἀγνοοῖ ἐπιχθόνιοι τελέτησιν. Εὐθλοὶ ἀλεξίεχαι, Φύλακας μερόπων ἀνθρώπων. *Eum vero qui in MILITIA cum se strenue gesserit, obiit primum AUREI generis esse dicemus. Maxime omnium. Deinde Hesiodo fide adhibita, asseremus, quicumque hoc ex genere DECEDUNT e vita DÆMONES EFFICI SANCTOS TERRESTRES, optimos expulsores malorum, custodesque mortalium. Ita certe credemus. Consulemus ergo Oraculum, quo pacto beatos Divinosque viros condere deceat, & quibus insignibus praecepue decorare, atque ita condemus ut iusserit. Procul dubio. Reliquum itaque tempus sepulcra eorum veluti DÆMONUM colemus, atque adorabimus.*

Eadem quoque servabimus erga illos, qui cum praecipua PROBITATE pollere in vita iudicati fuerint, senio aut alio quodam modo e vita cesserunt. Decet sane.

Herodes
Daimo-
nes ani-
mas esse
separatas
ex mente
Pytha-
gorae.

§ VI. Atque Ἡρώας Pythagoræ esse Animas hu-
manas a corpore separatas, testem do Plutarchum,
qui lib. I. de Plac. Phil. c. VIII. de Geniis & He-
roibus. Θάλης, Πυθαγόρας, Πλάτων οἱ Στωικοί εἶναι δὲ
καὶ Ἡρώας τὰς κεχωρισμένας ψυχὰς τῶν σωμάτων. καὶ
ἀγαθὸς μὲν τοῖς ἀγαθοῖς κακὸς δὲ τοῖς φαύλοις. *Thales, Py-*

*Pythagoras, Plato Stoici ajunt HEROES esse quo-
que ANIMAS a CORPORIBUS SEPARATAS. Bonos si* CAP. XIII.
bonae: malos si malae.

Per Δαίμονας autem itidem in Aureis intelligi hominum Animos divinatorum generum ordini insitos docebit Hiërocles in Aur. carm. p. 45. τὰς ἀνθρωπίνας ψυχὰς ἀληθείᾳ καὶ ἀρετῇ κοσμηθείσας Δαίμονας καλεῖ, ὡς δαίμονας, καὶ ἐπιστήμονας. DÆMONUM appellatione HOMINUM ANIMOS *veritate & virtute tanquam doctrina atque scientia praeditos intelligit.* Et pag. 46. τὰς ἐν τοῖς θείοις γίνεσθαι συνεταγμένους ἀθροένους σέβειν ὁ λόγος παραίνῃ, τὰς ἰσοδαίμονας, καὶ ἰσαγγέλους, καὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἥσων ὁμοίους. Eos igitur HOMINES, qui in DIVORUM generum ORDINIBUS locum invenerunt, Daemonibus nempe & Angelis atque illustribus etiam herōibus similes colere versus adhortatur. Et pag. 49. τὰς μὲν ἀγαθὰς ἀνθρώπων, ὡς δαιμονίους, καὶ θείους σέβειν ὁ λόγος ὑπέθετο. PROBOS quidem VIROS tanquam BEATOS & DIVINOS colere praecipit superius sermo. Audiamus & Marcilium comment. in aur. carm. τὴν δὲ δαίμονας. PRÆSTANTI VIRTUTE VIROS ut recte intelligit Hiërocles. Itaque non dixit Pythagoras praecise δαίμονας, sed cum adjunctione δαίμονας καταχθονίους, id est DÆMONES TERRESTRES. Daemones itaque terrestres ii, quos Aristoteles θείους ἀνδρας vocari ait, hoc est viros divinos ut posuit M. Cicero, &c. Καταχθονίους. τὰς ἐπὶ γῆς πολιτεύεσθαι δυναμένους, καὶ κατὰ γῆς οἰκῶν. Eos qui rempublicam habere possunt, ac domicilium supra terram, ut exposuit Hiërocles. Itaque καταχθονίους positum est pro ἐπιχθονίους. Daemones enim hoc est viri sapientes, quamdiu spirant terram incolunt,

lunt, cum autem e vita excefferint AEREM TERRÆ PROXIMUM tenent. &c.

Dæmones itaque supra terram, viri sapientes sive boni: sub terra vero Animi impiorum. Itaque hi proprie Inferi Ἐποχθόνιοι dicti sunt ab Hesiodo lib. I. Atque horum suppliciis præsunt Dii Inferi quorum descriptio apud Virgilium in Tartaro est. lib. vi. Æneid.

Ὅλην
αἰρέειν
ἀνιμο-
rum ple-
num, ho-
rumque
ordines
varios, ac
recepta-
cula va-
ria.

§ VII. Omnem videlicet aërem Animorum plenum voluit Pythagoras. Diogenes Laërtius in Vitâ. Ἐῖναι δὲ πάντα τὸν αἶρα ψυχῶν ἔμπλεον, ἃ τῶν δαίμονας τε ἃ ἥρωας νομίζονται. AEREM totum PLENUM esse Animorum eosque Ἐ DÆMONES Ἐ HEROAS existimari. p. m. 221.

Scilicet ut Varii Dæmonum ordines & genera, ita & varia iis mansionum loca: Isis ad Horum, Mercurii libro sacro apud Stobæum Eclog. Phys. lib. I. pag. 146, 147. Ὅσα γὰρ ἐξέτη τῶν χάρακ ἀπὸ γῆς ὑπερβέβηκε τῆς εἰρέας ποσὺ τῶ καὶ ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐπέεα τὴν ἐτέραν κατ' ὑπεροχὴν λείπει, ὡ τέκνον, χάρα καὶ ψυχῇ. τίνες μὲν ἐν εἰς ἐκάτερα τέτων ἀναλύσιν ψυχαί, ἐντεῦθεν σοι πάλιν, ὡ μεγαλόδοξε ἄρε, καταλέγειν ἀρξομαι, ἀναθεῖν ἐπὶ τὰ πρόσγνα τὴν ταῖξιν ποίεμεν. Τὸ μεταξὺ γῆς ἃ ἕραν, κεχῶρεται, τέκνον ἄρε, πρὸς μέτρων καὶ ἀρμονίαν. αἱ δὲ χάρα αὐται ὑπὸ τῶν προγόνων χαλῶνται, ὅφ' ὦν μὲν ζῶναι, ὅφ' ὦν δὲ στερεώματα, ὑπὸ δὲ ἐτέρον πύχαι, ἐν δὲ ταυτ' ἀφοιῶσιν αἶγαι ἀπολυμῶναι τῶν σωμάτων ψυχαί αἵτε μὴδὲ πῶ ἐσωματοποιῆσαι. ἐξέτη δὲ τέτων, ὡ τέκνον κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ χῶρον ἔχει. ὥστε τὰς μὲν θείας καὶ βασιλικὰς ἐν τῇ ὑπεράνω πάντων κατοικεῖν. τὰς δὲ ἐλαχίστας κα-
τατεμεῖν, καὶ τὰς ἄλλας ὅσαι εἰσὶ χαμαιπέλεις, ἃ τῇ ὑποκάτω πάντων. τὰς δὲ μέσας, τῇ μέσῃ. αἱ μὲν ἔν εἰς τὸ ἀσχ-

ἀρχὴν καταπεμπόμεναι, ὃ τέκνον ὦρε, ἐκ τῆς ὑπεράνω ζώων καταπέμπονται. αἱ καὶ λυθεῖσθαι εἰς ταῖς αὐταῖς, ἢ καὶ ἐπὶ ὑπεράνω ἀνέρχονται, πλὴν ἡμῖν τίνας ἐπεῖν τὴν ἀξίαν. τῆς αὐτῶν φύσεως, καὶ τὴν τῆς θείας νόμου παραγγελίαν πεπραχῶται. ὥσπερ ἡ ἀνω πρόνοια, πρὸς μέτρον τῶν ἀμαρτηρότων, εἰς ταῖς ὑποκάτω χώρας ἐξορίζει. ὥσπερ καὶ τὰς ὑπόδεεσθαι δυνάμει τε καὶ ἀξίᾳ. ἐκ γὰρ κατωτέρων ἐπὶ μείζονας καὶ ὑψηλότερας ἀνάγει. *Quanto enim unaquaque regio LONGIUS A TERRA distat, tanto eam incolentes ANIMÆ reliquis ANTECELLUNT. Quæ porro in quemque locum Anima tendant, deinceps tibi Hore magnifice, declarare incipiam sumto a superioribus initio. Quod inter Cælum Terramque interjectum est spatium, Hore fili CERTIS DISTINCTUM EST REGIONIBUS, quæ a Majoribus nunc ZONÆ, nunc fundamenta, nunc volumina nominantur. In his ANIMÆ VERSANTUR cum corporibus liberatæ, tum nondum in corpora translata. SINGULIS PRO DIGNITATE LOCO TRIBUTO, sic ut DIVINÆ quidem ac REGIÆ SUPREMUM occupent, MINIMÆ autem DIGNITATIS, ac reliquæ viliiores, INFIMUM, MEDIÆ vero MEDIUM. Itaque quæ ad PRINCIPATUM demittuntur, Hore fili, de SUPREMIS ZONIS proficiscuntur, easdemque vel etiam ALTIORES liberatæ repetunt; nisi forte naturam suam fuerint, ac divinam legem TRANSGRESSÆ, quas quidem superna providentia in INFERIORA loca pro delictis relegat; quemadmodum contra minores dignitate de inferioribus ad SUBLIMIORA subducit.*

§ VIII. Et tandem ut Hesiodus (quod supra indicavit Plato) Homines bonos hac vitâ functos ait fieri *Daemones suspiciendos*: utpote mortalium

P

custo-

*Hesiodi
et Py-
thagora
in hisce
consen-
sus.*

114 DE PALINGENESIA VETERUM,
custodes, vitæque *inspectores*, uti habet lib. Opera & Dies vers. 121 & seq.

Αὐτὰρ ἐπεῖκεν τῷτο γὰρ χαλὰ γαῖα χάλυψεν,
Τοὶ μὲν Δάμονές εἰσι Δῖος μεγάλας διὰ βελάας
Ἔσθλοι, ἐπιχθόνιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.
Οἱ γὰρ φυλάσσοσ' ἑ δίκας καὶ σχέτλια ἔργα,
Ἡέρα ἑσσάμενοι, πάντα Φοιτῶντες ἐπ' αἶαν,
Πλαστοδέται καὶ τῷτο γέρας βασιλῆων ἔσχον.

*Verum postquam hoc genus terra abscondit,
Ii quidem DÆMONES facti sunt jovis magni consilio*

Boni, in terris versantes, CUSTODES mortalium hominum:

*Qui quidem OBSERVANT & justa & prava OPERA,
Aëre induti, passim oberrantes per terram,
Opum datores. Atque hanc Regiam dignitatem consecuti sunt.*

Ita Pythagoras eos generice ἀγῶντας θεῶς declarat, pia mente colendos

Ἔσται ἀγῶν ὁ θεός, ἀμβροσίος, ἔκ' ἐτι θνητός.

ERIS IMMORTALIS DEUS, INCORRUPTIBILIS, NEC
AMPLIUS MORTI OBNOXIUS.

Neque sanum quempiam hic excepturum puto: mentes forsan postquam aliquamdiu vitam egerint Dæmonicam, hujusque honoribus fuerint usæ in mortalia tandem relabi corpora, ut humanis iterum,

rum, imo & brutis fungantur vicibus: Cum nihil ab *Ἀμβρότι* conditione, quam iis assignat Pythagoras, magis abhorreat: *ἄμβροτον* enim & *βροτοὶ* & *ἄφθονοι*, status *cujus mortis obnoxii, fluxique nunquam sunt participes.* Unde amplius Senex Samius eos ait *ἐκ τῆς φύσεως nullatenus amplius mortales*, sicque *ἀθάνατοι*. Et ex Homeri definitione *ἀθάνατοι ἀναιμόνιοι non immortales exangues sunt*, seu *crasso carent corpore*; hoc scilicet demum nomine immortales: cum corpus crassum *mortem* semper trahat.

De *Malis* autem hicce quærendum non est: nisi quis voluerit *movere Acheronta*; cum in *superos* non valeat.

§ IX. Quum ergo Animas humanas a corporibus consuetis separatas conditionem, sortemque *Conclusio.* humanam transcendisse, Divinamque assecutas; indeque honore & cultu prosequendas profiteatur Philosophus noster, eas miseris carceribus inclusas esse noluit, nec intra homines, vel bruta, vel stirpes latitare credidit.

C A P U T XIV.

Omnem tandem Philosophie Pythagoricæ

FINEM, RATIONEMQUE FUNDAMENTALEM

crassam Μειμψύχου abnegare.

§ I. *Omnis tandem ratio formalis, & fundamentalis, omnis Doctrinæ Pythagoricæ finis* *Finis Philosophia Py-*
P 2 Pa-

LIR. I.
CAP.
XIV
thagori-
cae ho-
minem
Deo simi-
lem red-
dere, ut
posito
corpore
ad hunc
reverta-
tur.

116 DE PALINGENESIA VETERUM,

Palingenesiam crassam inficiatur. Hic enim in cur-
su mortalis vitæ mentem purgare, mores qualita-
tesque belluinos extirpare, alas sapientiæ virtu-
tumque restituere, & in universum ad consensio-
nem cum Deo, ejusque imitationem & similitudi-
nem perducere, ut mortali vita peracta corpore ter-
reno posito, omnique mortali natura exuta iter cæ-
leste auspicari detur, in pristinum redire statum,
atque vitam agere beatam divinamque contingat.

Plene Hiërocles comment. in Aur. verba pag. 309,
310. Τὸ τοῦ Πυθαγορείου ἀγωγὴς πρὸς τὴν τῶν θείων ἀγαθῶν μετά-
ληψιν, ἵν' ὅταν ὁ τῷ θανάτῳ χαρὸς ἐστὶν, καταλιπόντες ἐπὶ
γῆς τὸ θνητὸν σῶμα, καὶ τὴν τῆς φύσεως ἀποδυσαμένοι, πρὸς
τὴν ἐρασίαν πορείαν ὡσιν ἑυζῶνοι οἱ τῶν φιλοσοφίας ἀγόνων
ἀθληταί. τότε γὰρ καὶ τὴν ἀρχαίαν αὐτοῖς ἀποδίδουσαι εἰ-
σιν, καὶ θεοποιεῖσθαι, ὅσοι οἴοντο ἀνθρώποις θεὸς γενέσθαι,
μήντοι ὁ λόγος διὰ τῶν ἐξῆς.

Ἡ δ' ἀπολείψας σῶμα εἰς αἰθέρ' ἐλεύθερον ἔλθῃ. &c.
*Atque hic quidem FINIS est Pythagoricæ disciplinæ;
ut toti penitus ALATI fiamus ad bonorum Divino-
rum perceptionem. Ut cum MORTIS TEMPUS insta-
bit, RELICTO in TERRA MORTALI CORPORE, ejus-
que NATURA EXUTA, ad CÆLESTE ITER, expeditio-
nes fiant philosophicorum certaminum athletæ.
Tum enim in PRIMUM STATUM illos RESTITUTUM
iri, & DEOS fore, quantum licet hominibus, ver-
sibus indicatur qui sequuntur:*

*Sin autem relicto corpore commigres ad liberum
aetherem &c.*

Jamblichus de vitâ Pythag. Num. CXXXVII.
Βέλομαι δὲ ἀνωθεν τὰς ἀρχὰς ὑποδεῖξαι τῆς τῶν θεῶν ἡρω-
κίας,

κίτας, ἀς προετίσαστο Πυθαγόρας τε, καὶ οἱ ἀπ' αὐτῶν ἄνδρες. ἀπαντα ὅσα περὶ τῆς πράξεως, ἢ μὴ πράττειν διορίζουσιν, ἐσθ-
χασται τῆς πρὸς τὸ θεῖον ὁμολογίας. καὶ ἀρχὴ αὐτῇ ἐστὶ,
καὶ βίος ἅπας συντέλειαι πρὸς τὸ ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ &c.
*Lubet autem etiam cultus divini repetita alius
principia ostendere, quae a Pythagora, et ejus sec-
tatoribus proposita sunt: quod scilicet omnia quae
de agendis, vel fugiendis definiunt, tendant ad
CONSENSIONEM cum DEO: estque principium ad
quod omnis eorum vita ordinatur DEUM SEQUI. &c.*
Atque iterum Hiërocles ibid. pag. 8. de Verbis
Aureis philosophiæ Pythagoricæ compendium con-
tinentibus: Ἀλλὰ πάντα ὁμοίως τὸ καθαρόν ἦθος ἐμφά-
νει, καὶ πρὸς τὴν θεῖαν ὁμοίωσιν ἀνάγει, καὶ τῆς Πυθαγορικῆς
φιλοσοφίας τὸν τελειότατον σκοπὸν ἐκκαλύπτει. *Sed omnes
similiter morum puritatem explicant, & ad DIVI-
NAM SIMILITUDINEM deducunt, Pythagoricaeque
philosophiae FINEM perfectissimum ostendunt.* Verum
enim vero in omnia alia abit Metempsychosis.

§ II. Imo & Deorum similitudine inducta cum
iis versari, familiarique uti consuetudine facit sco-
pus Pythagoricus. Hiërocles in Aur. Carm. pag.
305, 306. Ὡς περ ἐν τὴν ψυχῇ ἐπιστήμη καὶ ἀρετῇ δεῖ
κοσμεῖσθαι, ὅπως τοῖς αἰεὶ τοῖς αἰεὶ συνῆναι δύνῃται. ἔτω καὶ
τὸ ἀνγοιδὲς καθαρόν καὶ αὐλὸν δεῖ παρεσκευᾶσαι, ἵνα τῇ τῶν
ἀσθερίων σωμάτων ἀνάσχηται κοινωνίαν. δι' ὁμοιότητος γὰρ πάντα
φιλεῖ πρὸς ἀλλήλα συνάπτεσθαι. τῇδε ὁμοιότητι καὶ τὰ ἐγ-
γὺς ἢ ἅλα τοῖς τόποις χωρίζεται. τῷτο τῆς τελειοτάτης Φι-
λοσοφίας τὸ μέτρον οἱ Πυθαγόρειοι παρέδωκαν, πρὸς τὴν ὅλην
τῆς ἀνθρώπου τελειότητα ἀκρίβειαν καὶ σύμμετρον. *Quemad-
modum igitur animum scientia atque virtute ornari
decet, ut cum TALIBUS (καθαροῖς πνεύμασι) MUNDIS*

*Et fami-
liarem
cum Diis
consue-
tudinem
inducere.*

SPIRITIBUS) VERSARI *queat* : sic & *lucidum corpus purum existere, materiaque carere, ut ÆTHEREORUM COMMUNICATIONEM queat tolerare. Solent enim SIMILITUDINE cuncta inter se conjungi : dissimilitudine autem, etiam quæ vicina sunt loco moveri, atque separari. Hunc præstantissimæ philosophiæ MODUM, ad cumulatam hominis PERFECTIONEM aptum & convenientem tradiderunt PYTHAGORÆI.*

Atque ita vel ex ipsa crassæ Transanimationis definitione, quæ pro morum *similitudine* in alias atque alias transmittit species, Pythagoræos hac vita functos non homines, non bruta, neque fungos sed *Deos* renunciamus.

Hactenus
dicta con-
firmari
ex eo
quod
animalia
caedere
consueve-
runt Py-
thagoræi.

§ III. Hisce omnibus certitudinem amplius conciliat praxis Pythagorica *Animalia caedendi*, atque utendi & *ad cibum*, & ad rem *sacram* : ita ratione in oppositum ducta contra Metempsychosin quasi a Pythagora assertam concludimus.

Cum enim passim assertum offendamus : *quia credidit Pythagoras Animas humanas etiam in brutorum transmigrare corpora, ab omni animalium cæde, carnisque esu abstinere* jussit, & non nisi *sacrificiis incruentis* rem fieri *sacram* voluit : ne scilicet Animæ humanæ suo exturbarentur domicilio, atque perpetuum patraretur homicidium : sic ex adverso pari jure argumentari licitum erit : quia *nec cæde, nec esu* brutorum abstinuit Pythagoras *neque Animarum in eorum corpora transmeatum* credidit. Id quod sequenti disquisitione demonstrare adnitemur.

C A P U T XV.

*An Pythagoras abstinuerit ab omni CARNIUM
ESU, & ANIMALIUM OBLATIONE, ut solum
frugibus rem Sacram fecerit, ob asser-
tam videlicet Animarum de corpore
in corpus etiam brutorum TRANS-
MIGRATIONEM.*

§ I. Ita ajunt qui de Pythagora mentionem inji- Omnes
anima-
lium coe-
dem pro-
hibuisse
Pytha-
goram se-
cundum
multos.
ciunt haud pauci. Paganinus Gaudentius
de Pythag. transmigr. exercit. I. c. VI. *Dogmata
hoc habent plerumque ut non solum imbuant men-
tem opinione, verum & ad mores hominum dirigen-
dos se porrigant. Quod evenisse in sententia Pytha-
goraea de animarum transmigratione videmus.
Quandoquidem enim Pythagoras Animas esse im-
mortales, & MIGRARE A CORPORIBUS IN CORPORA
docuit, eo deinceps rem deduxit, ut juberet mor-
tales ab ESU CARNIUM abstinere, ANIMALIA NON OC-
CIDERE, VICTIMAS Diis immortalibus NON MACTA-
RE, sed vesci oleribus, ejusmodique aliis, fructi-
busque rem divinam facere.*

Diogenes Laërtius lib. VIII. pag. 217. Τῶτον γὰρ
καὶ τὸ φοβεῖσθαι ἀπαγορεύειν, μὴ ὅτι γὰρ ἀνθρώποι τῶν ζώων,
καὶ τὸν δῖον ἡμῶν ἐχόντων. Πυθαγῶς. Quippe hunc (Pytha-
goram Philosophum) vel OCCIDI, vetuisse, (tra-
dunt)

dunt) *tantum abest ut animantia GUSTARI vellet, communi nobiscum animae jure sociata.* Ad quæ Aldobrandinus : *quod quidem dogma in eum recte conveniebat, qui $\mu\sigma\kappa\epsilon\iota\tau\acute{o}\nu\omega\sigma\omega$ poneret, animamque humanam varia animantium induere genera putaret, quod Pythagoræ uno omnium scriptorum ore tribuitur.*

Ne videlicet animae parentum, fratrum, amicorum, imo generatim hominum suis exturbantur habitaculis.

§ II. Ne videlicet carnibus Parentum, Fratrum, Agnatorum, amicorum, hominumve aliorum videretur sæva mortalitas : Animasque ut innocuas justis exturbare sedibus continuo defuesceret. Ovidius Metamorph. XV. Fab. XLIII.

Nos quoque pars mundi (quoniam non corpora solum,

Verum etiam volucres animae sumus inque FERI-

NAS

Possumus ire domos, PECUDUMQUE IN PECTORA condi)

CORPORA quae possunt ANIMAS HABUISSE PARENTUM,

Aut FRATRUM, aut aliquo JUNCTORUM FOEDERE nobis,

Aut HOMINUM certe tuta esse, & honesta sinamus

Neve Thyesteis cumulemus viscera mensis.

Et lib. eod. Fab. III.

Ergo ne pietas sit victa cupidine ventris

Parcite (vaticinor) COGNATAS CÆDE NEFANDA

EXTURBARE animas, ne sanguine sanguis alatur.

Hen-

Heurnius Philosophiâ Barbaricâ p. m. 74. *Animum humanum per CORPORA HUIUS MUNDI CIRCULARE dicebat. — hinc PARRICIDIUM esse ANIMALIA NECARE afferebat*, (Pythagoras) *scelusque scelerratum ingluviem sanguinolentis animalium visceribus saturare*. Sicque ut Animæ pro vario vitæ genere in varia immittendæ erant animalia, vel bona, vel mala, vel mansueta, vel fera, ab omni animalium specie abstinendum erat; ne ulla destruantur animarum habitacula. Ita passim.

§ III. Verum enim vero neque sic voluisse Pythagoram, atque & hanc a Pythagoricis decretis thesin esse alienam, quantum hactenus videre licuit, dictant sequentia.

Non autem sic opinatum esse Pythagoram; cum ipse, ut et discipuli carnem in cibum adhibuerint.

Primo quidem quod a carniū esu neutiquam abstinuerit ipse Pythagoras; contra vero juxta ac Discipuli eas in cibum receperit. Id auctoritate Aristoxemi, Alexidis, & Plutarchi ex Aristotele testatum facit A. Gellius Noct. Attic. lib. IV. c. XI. quem audiamus: *Opinio vetus FALSA*, ait, *occupavit & invaluit PYTHAGORAM philosophum NON ESTAVISSE EX ANIMALIBUS &c. PORCULIS quoque minusculis, & HOEDIS TENERIORIBUS victitasse, idem ARISTOXENUS (vir literarum veterum diligentissimus) refert. Ac de ANIMALIBUS ALEXIS etiam Poëta in comœdia, quæ Pythagoræ vita inscribitur, docet. PLUTARCHUS quoque, homo in disciplinis gravi auctoritate, in primo librorum quos de Homero composuit, ARISTOTELEM philosophum scripsit eadem ipsa de PYTHAGORICIS scripsisse, quod NON ABSTINUERINT EDUNDIS ANIMALIBUS, NISI PAUCA CARNE QUADAM. Verba ipsa Plutarchi*

Q

quo-

quoniam res inopinata est subscripsi : Ἀεισιτέλης δὲ μήτερας, καὶ καρδίας, καὶ ἀχαλύφης, καὶ τοιούτων ἄλλων ἀπέχεσθαι φησι τὰς Πυθαγορικούς. χρῆσθαι δὲ ταῖς ἄλλαις. Ἀχαλύφη autem est animal marinum quod urtica appellatur. Sed & piscibus NONNULLIS abstinerere Pythagoricos Plutarchus in Symposiacis dicit.

Idem ex Aristoxeno tradit Laërtius lib. viii. de vitâ Pythag. pag. 219. Ὅγε μὲν Ἀεισιδῶντος πάντα μὲν τὰ ἄλλα συγχωρεῖν αὐτὸν ἐσθίειν ἔμφυχον, μόνον δὲ αὐτὸν ἀπέχεσθαι ἀγοτῆρος βοῦς καὶ κελῶ. Sed tamen Aristoxenus OMNIBUS EUM ANIMANTIBUS VESCI PERMISSISSE, bove tantum aratore atque ariete abstinuisse tradit. Quæ eadem legas apud Suidam. Atque pariter Athenæus lib. x. Καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος μετρίαν τροφὴν ἔχοντο, ὡς ἰσορεῖ Μίκων ὁ Γασυεύς ἐν τῷ περὶ Πυθαγόρου. ἔκ ἀπείχετο δὲ ἐμφύχων ὡς Ἀεισιδῶντος ἔφηκεν. Et Pythagoras Samius modico cibo usus est uti tradit Micon in lib. de Pythagora. NON ABSTINUIT AB ANIMALIBUS vivis uti dixit Aristoxenus.

Quod
confer-
matum ex
Plutar-
cho.

§ IV. Ita apud Plutarchum Empedocles de Pythagoricis testatur, quod quidem ex animalibus omnium maxime a piscibus abstinerere soliti fuerant; veruntamen aliis animalibus mediocriter vesci, & iis rem sacram peragere. Sympos. lib. viii. quæst. viii. pag. 728. Ἀλλ' ἐκείνῳ γε δοκῶ μήτε ἀρρήτων εἶναι μήτε ἀνέχοις τοις πρὸς ἐτέρας ὅτι δὴ μάλιστα τῶν ἰχθύων ἀπείχοιτο. καὶ γὰρ ἰσορεῖται τῷ οὖν περὶ τῶν παλαιῶν Πυθαγορείων. καὶ τοῖς κατ' ἡμᾶς Ἀλεξανδρίαις ἐνέτυχον μαθηταῖς, ἄλλα μὲν ἐστὶν ὅτε μετρίως προσφερομένοις, καὶ νῦν Διὰ θύσαν, ἰχθύος δὲ μὴ γένεσθαι τὸ παρῆσαι ὑπομάρων. Id saltem arbitror non esse dictu nefas, aut vetitum aliis explicari, cur piscibus maxime abstineant Pythagorici.

rici. Hoc enim & de antiquis narratur : et in discipulos incidi Alexicratis qui nostro tempore vixit RELIQUIS MEDIOCRITER VESCENTES, atque etiam MACTANTES, piscem autem gustare omnino recusantes.

§ V. Utique carnem Animalium, quæ Diis immolare fas erat, comedere Pythagoræis erat licitum, & consuetum. Jamblichus de vitâ Pythag. Num. XCVIII. Εἴπειτα ἐπὶ τὸ δεῖπνον χωρεῖν, ὡς πρὸ ἡλίας δύσεως ἀποδεδυπηκέναι. χρῆσθαι δὲ καὶ ὄνω, καὶ μάλῃ, καὶ ἄλφι, καὶ ὄψω, καὶ λαχάνοις ἐφθοῖς τε καὶ ὠμαῖς. παρῆναι δὲ κρέα ζώων θυσίμων ἱερέων. *Hinc ad Cœnam ibant ; cui ante Solis occasum finis imponebatur.*

*Immola-
torum a-
nimali-
um car-
nibus
ut si lici-
tum fuisse
Pytha-
goræis.*

*Sumebant vero & vinum, & mazam, & panem, & opsonium, & cruda pariter coctaque olera. Apponebatur iis etiam CARO DE ANIMALIBUS QUÆ IMMOLARE FAS ERAT. Ut ipse Pythagoras hac, licet rarius, vesceretur. Porphyrius de Vita Pythag. Num. XXXIV. Τῆς δὲ διαίτης τὸ μὲν ἄλειον ἢ κηρίον ἢ μέλι. δεῖπνον δ' ἄρτον ἐκ κέγχρων, ἢ μάλῃ, καὶ λάχανα ἐφθὰ καὶ ὠμά. σπανίως δὲ κρέας ἱερέων θυσίμων. Quod ad victum pertinet, prandium quidem ejus savo aut melle constabat : Cœna vero pane ex milio, & pul-
te, & coctis crudisque oleribus, RARO AUTEM CARNE EX VICTIMIS SACRIFICIORUM. Et ita Sylla apud Plutarchum rationem redditurus cur Pythagorici a piscibus potissimum abstinuerint, ait eos plurimum vesci solitos iis quæ Diis erant immolata; sed nullo pisce rem sacram fieri Sympof. lib. VIII. pag. 729. Ταῦτα ἐπανέσας ὁ Σύλλας προσεῖπε περὶ τῶν Πυθαγορικῶν, ὡς μάλιστα μὲν ἐγένετο τῶν ἱεροθύτων ἀπαρχόμενοι τοῖς θείοις. ἰχθύων δὲ θυσίμος ἕδει, εἰδὲ ἱερείσιμος ἔτιν.*

Hiscē collaudatis Sylla addidit Pythagoricis eos maxime SACRIFICIA GUSTASSE, Deoque libasse, (seu maxime comedisse ea, quæ Diis immolata erant rem sacram facientes,) piscium vero nullum immolari, nullo rem sacram fieri.

Absti-
nentiā
Pytha-
goricā
certas
tantum
animali-
um spe-
cies re-
spexisse.

§ VI. Quod itaque secundo Abstinētia qualifcunque Pythagorica *certas tantum* animalium *species* respexerit: uti supra audivimus ex Gellio non abstinuisse Pythagoricos edundis animalibus nisi *pauca carne* quadam: v. c. Bove aratore, Ariete, albā Gallinā, Mullo, Erythino, Melanuro, Urticā, vel generatim Piscibus, atque omnibus Morticinis; quemadmodum vegetativorum nonnulla *usui* vulgari eximebat, uti Malvam, Fabas &c. reliquis autem vesci non refragabatur. vid. Laërt. p. m. 218. Ælian. Var. Histor. lib. iv. c. xvii. Jamblich. de Vit. Pythag. Num. LXXXIV. cix. &c. Sed *omne genus* animantium pro morum varietate pervagari mentem humanam jubet Metempsychosis, uti supra cap. i. visum est: *nulla* itaque erant cædenda animalia; sed cæsa: ergo non credita Metempsychosis.

Quid hic
Jambli-
chus.

§ VII. Unde rem male sanant ea quæ apud Jamblichum de vitā Pythag. Num. LXXXV. habentur. Εἰς μόνα τῶν ζῶων οὐκ εἰσέρχεται ἀνθρώπου ψυχὴ, ἀθέμις ἐστὶ τυφῆναι. διὰ τὸ τοῦ θυσίμων χρὴ εἶναι μόνον, οἷς δὲ τὸ εἶναι κατὰ φύσιν. ἀλλὰ δὲ μηδὲν ζῶον. ANIMAM humanam in ea saltem animalia NON INGRESSE, quæ MACTARE FAS EST; ideoque ex immolabilibus illa sola comedenda, quæ pro victimis cedere licet; a cæteris omnibus abstinendum. Nam I. ergo animalia cedere, usque rem sacram facere licuit. Licuit

cuit quoque II. dapibus cruentis ventrem Saturare. III. Docendum erat quænam animalia cædere fas sit, quæque animarum receptacula, quæ non item. Verum IV. omne terrestrium, volatilium, & aquatiliū genus subintrare humanam mentem audimus. Hinc, si Luciano fides, Pythagoras quondam *Equus*, *Graculus*, *Rana*. In Gallo. Atque ipsum Pythagoram, cum suis, extraordinario in casu vel *Boves* immolasse, *Gallos*, (quos ipsam tamen informasse sæpius mentem Pythagoricam nobis testis est Mycilli gallinaceus,) *Hædos* lactentes, *Agnos*, *Porcellos*, &c. haud inepta sane animorum hospitia, sequentia docebunt. Et tandem animas humanas in Leones ingredi, Serpentes, Lupos, vulpes relatum nobis est; atqui animantia *noxia* interficere Pythagorice fuisse licitum patebit: Imò vero nec id accurate dicitur, illa sola comedi licita esse quæ pro victimis offerre fas esset, cætera omnia vetita, cum & *Marinis* nonnunquam, quanquam rarius, usus sit Pythagoras, pariter ac quidam qui eum sequebantur. Laërtius lib. VIII. p. 218. ὅψα τε τὰ πολλὰ λαχάνοις ἐφθόις τε καὶ ὠμοῖς, τοῖς δὲ θαλασσίῃς σπανίως. *Ac plerumque olera tum elixa, tum cruda obsonavisse* (tradunt) MARITIMA RARO ADHIBUISSE. Jamblichus de vitâ Pythag. Num. XCVIII. τῶν δὲ θαλασσίων ὅψων σπανίως χρῆσθαι. *Raro autem vescebantur* (Pythagorei) OPSONIO A MARI PETITO. Atqui nullo pisce rem facram fieri, nullum immolabilem esse, supra ex Plutarcho didicimus.

§ VIII. Quod ita porro præscriptam abstinentiam Pythagoricam offendamus, ut aperte & animalium,

Præscriptam abstinentiam.

siam Py-
thagori-
cam ani-
malium
caed: mer-
carnium
esum in-
ferre:
cum has
et illas
partes
vetat.

lium *eadem*, & carniū *esum* inferat : 1. cum par-
tibus animalium distincte his & illis vesci vetet, ut
corde, *cerebro vulvâ*, victimarum lumbis, medullâ,
pedibus, capite, testiculis, vid. Symbol. Pythag.
Laërt. lib. viii. pag. 218. Porphy. de vitâ Pythag.
Num. xliiii. prohibet lex Pythagorica; verum e-
nim vero si animalium cædes interdicta penitus,
carnes ullas gustare nefas, quâ, amabo, necessita-
te *cor*, *cerebrum vulva* esui exemptæ? Id Sane, si
ullus Verbis subest sensus, significat alias partes
comedi licitas esse, interdictas alias. Ut hinc Py-
thagoras, si quando carne ex victimis oblati ves-
ceretur, (quod tamen raro faciebat,) non quascunque
promiscue partes assumebat; sed nonnullas cave-
bat religiose. Porphy. de vitâ Pythag. Num.
xxxiv. *Quod ad victum pertinet, prandium qui-*
dem ejus favo aut melle constabat: coena vero pane
ex milio, & pulve, & coctis crudisque oleribus.
σπαίως δὲ κρέας ἱερῶν θυσίῳ, καὶ τῷτο ὃδ' ἐκ πάντες
μέγας. Rarissime autem CARNE EX VICTIMIS SACRI-
FICIORUM: NEQUE EA PROMISCUE EX QUAVIS PARTE.
Idem Porphyrius de Pythagoreis de Abstin. lib. ii.
§ xxviii. Ὅτι δὲ εἰς ἀπαρχὴν π τῶν ζώων ἀπ' ἑαυτῶν
μετέσταν τοῖς θεοῖς, τῶτα γευσάμενοι μένιν, πρὸς ἀλήθειαν
ἀθικτοὶ τῶν λοιπῶν ὄντες ἔχον. *Quando vero aliquas ex*
ANIMALIBUS PRIMITIAS pro se ipsis Diis distribue-
rent (Pythagorei) ex iis PAULULUM tantum DE-
GUSTA-

1. Cum partibus animalium distinc- ti est apud Sextum Empiricum, qui
te h: & illis vesci veter. Quod & ait alios caput animalis edere prob-
ab Ægyptiis hausisse videtur, queis fanum arbitrari, alii scapulam, alii
a nonnullis partibus abstinere con- seiem. alios quid aliud Pyrrh. Hy-
fuetum erat, aliis autem vesci; u- pot. lib. iii.

GUSTARUNT, *revera* CÆTERIS PARTIBUS INTACTIS *viventes*. (ni malis reliquis, *animalibus*, scilicet non oblati.) CAP. XV.

§ IX. Imo & ipsum Pythagoram *Animalia* Diis immortalibus *maestasse* auctores haud contemnendos habeamus testes: Εἰσέτιμῃ etenim, cum reperisset latus subtensum trianguli rectanguli lateribus continentibus æquivalere obtulisse adferunt: Laërtius in vitâ Pyth. Φησὶ δὲ Ἀπολλόδορος ὁ λογιστικὸς εἰσέτιμῃ θῦσαι αὐτὸν, εὐράνται ὅτι τῷ ὀρθογωνίῳ τριγώνῳ ἡ ὑποτείνουσα πλευρὰ, ἴσον δύναται ταῖς περιεχόμεναις καὶ ἴσῃ ἐπίγεγραμμά ἑσται ἔχον

Η'νυκε Πυθαγόρου τὸ περιεχόμενον εὐράλο γεγόμενον.
Καὶν ἐφ' ὅτῳ κλειπὴν ἤγαγε βαθυσοῦν.

Apollodorus qui λογιστικὸς appellatur scribit eum, cum Trianguli rectis angulis præditi inferius latus continentibus lateribus equiparari invenisset, CENTUM BOVES IMMOLAVISSE: qua de re est ejusmodi epigramma

*Pythagoras quondam Dis fecit NOBILE SACRUM
Inventa est illi littera quod celebris.*

Idem Athenæus Deipnosoph. X. Ἀπολλόδορος δὲ ὁ ἀριθμητικὸς καὶ θῦσαι φησὶν αὐτὸν εἰσέτιμῃ, ἐπὶ τῷ εὐρηκέναι ὅτι τριγώνῳ ὀρθογωνίῳ ἡ τῇ ὀρθῇ γωνίᾳ ὑποτείνουσα ἴσον δύναται ταῖς περιεχόμεναις: Η'νυκα (Η'νυκε) Πυθαγόρου &c. Vitruvius eum *hostias* immolavisse generaliter ait, de Architect. Lib. IX. c. II. *Id Pythagoras cum invenisset non dubitans a Musis se in eâ inventio-*

ventione monitum, MAXIMAS GRATIAS *agens*, HOSTIAS *dicitur iis* IMMOLAVISSE. Plutarchus *Bovem*, lib. non posse suaviter vivi secundum Epicur. op. tom. II. pag. 1094. Καὶ Πυθαγόρας ἐπὶ τῷ διαγεσµατι βῶν ἔθυσεν ὡς φησιν Ἀπολλόδωρος (Ἀπολλόδωρος)

Ἡνίκα Πυθαγόρης τὸ περικλιῖς ἔνετο γεῖμα
Κεῖνο ἐφ' ᾧ λαμπρὴν ἤγετο βεθυσίην.

Id non de
farinaceo
quopiam
capien-
dum esse.

§ X. Porphyrius, fateor, ut vulgo legitur, hunc Bovem facit *ταῖτων ex farina triceā aquā subactā* confectum, ita ut nihil præter bovis figuram habuisset: de vitâ Pythag. Num. XXXVI. Ἐβεθύτησε δέποτε ταῖτων, ὡς φασὶ βῶν οἱ ἀκριβέστεροι, ἔξευρῶν τῇ ὀρθογωνίᾳ τὴν ὑποτένυσσαν ἴσον δυναμίδι ταῖς περιεχούσαις. Quin & BOVEM EX FARINA CONFECTUM ut accuratiores affirmant immolavit, cum reperisset *latus subtensum trianguli, rectanguli lateribus continentibus aequivalere*. Verum enim vero non ταῖτων legendum autumem; sed uti recte me iudice conjectabat Rittershusius in loc. ταῖτων hoc est *pinguem*: τῆαρ enim τῆατος τὸ *adipem*, *pinguedinem* dicit. Atque Pythagoras ob insigne illud ἔρημα *pinguem* id est insigne, splendidum bovem (vel boves) Diis immolavit: Scilicet ex Bobus, Taurisque *victimae erant opimae, et lautissima Deorum placatio* teste Plinio Hist. Nat. lib. VIII. c. XLV. Uti Laërtius & Athenæus βεθυσίην Pythagoricam ajunt κλεινὴν *inclutam*, Plutarchus λαμπρὴν *splendidam*; quæ pinguium & splendorum hostiarum est. Convenit materia τῶν Ἐξατομβῶν, quæ ἔξ ἑξατῶν δηλοῦσι κυρίαν βοῶν centum PRÆSTANTIBUS bobus

bus constabat, definiente Eustathio Iliad. I. Atque ^{CAP. XV.}
ita Virgilius de sacrificio Aristæi *eximios* Tauros
memorat, lib. IV. Georg.

*Quattuor EXIMIOS PRÆSTANTI corpore Tauros
Ducit, & intactas totidem cervice juvencas.*

Imo & hac ratione textus Porphyrii bene cohæret, sibi que constat : scilicet dixerat Porphyrius communem & *ordinarium* Pythagoræ morem fuisse *farre, libo, thure, ac myrrha* Deos placare, non *animalibus* : Sed tamen & quandoque *gallis gallinaceis, & porcellis* teneris rem sacram fecisse, quam rarius : imo & aliquando *bovem pinguem* immolasse ; sed præsigni in casu, cum videlicet problema illud Mathematicum adinvenerat. Verba sunt *Θύω τε θεοῖς ἀνεπαχθὴς ἦν, ἀλφίταις τε καὶ ποπύλῳ καὶ λιβαωτῶ καὶ μύρρῃ τὰς θεὰς ἐξίλασκόμην, ἐμψύχοις δ' ἦρκα, πλὴν εἰ μήποτε ἀλεκτορίων, καὶ τῶν χοίρων τοῖς ἀπαλατάτοις. ἐβελύττεισε δέ ποτε τσατινὸν, ὡς φασὶ βῆν, οἱ ἀκρβέτεροι, ἔξευξάν τ' ὀρθογωνίαν τὴν ὑποτείχσαν ἴσον διωαμένῳ ταῖς περιεχόμεναις.* Cumque Diis sacrificaret non *molesta & invidiosa profusione, sed farre & libo, item thure atque myrrhâ* Deos placabat, minime vero *animalibus* : nisi forte GALLIS GALLINACEIS, & PORCELLIS tenellulis. Quin & BOVEM PINGUEM, ut accuratiores affirmant immolavit cum reperisset *latus subtensum trianguli rectanguli lateribus contentibus equivalere.* Et hæc concinunt cum Jamblichio qui ait Acusmaticis præceptum esse *σπανίως ἐμψύχα θύειν* &c. NON NISI RARO IMMOLARE ANIMALIA. de Vitâ Pyth. Num. CL.

R

§ XI.

Licet Hecatombas varias fuerint speciei.

§ XI, Et fane bos ex *farinâ* confectus minus proprie, & non nisi sensu maxime diminuto *inctum* & *splendidum* sacrificium dici posset, ut audit tamen oblatio hæc Pythagorica. Quemadmodum tandem parum convenit *βεβυσίας* Pythagoricam ad *farinam oblatam* referre, ubi sacrificii speciem declarant auctores, & *ἐκατόμβη*, *centum victimarum oblationem* extitisse referunt Laërtius & Athenæus; ut *hostiarum* simul plurium fuisse indicat Vitruvius. Quodque Plutarchus, & Porphyrius de *uno* loquantur *bove*, id inde factum erit forsan, quod Apollodorus & generale *βεβυσίας* vocabulum adhibuerit. *Hecatombas*, novi, non semper ejusdem materiæ specificæ fuisse: 2. ut cum stricte *sacrificium boum centum* dicant, nonnunquam 3. Catachrestice quodcunque ἐξ *ἐκατὸν ζῶον* isthoc nomine insigniatur; atque sic *Ἐκατόμβας* memorari, *Ταύρων ἀγῶν, ἀρνῶν, περὶ*

το

2. *Ut cum stricte sacrificium boum centum dicant.* Heliodorus Æthiopico. lib. II. p. 127. edit. Bourdelot. *Ἡ γὰρ τοῦ ἐκατόμβης -- οἱ βόες μάλιστα πάντες, τὸν αὐχένα σφριγῶντες καὶ πρὸς κύρτωμα μέτροις ὑγείροντες, τὸ μὲν κίρας ἀπίρτῃσι καὶ ἀδιάστροφοι ὀξύνοντες, ὁ μὲν ἐπὶ χυρσοῖ, ὁ δὲ ἀνδροῖς τετραῖσι διαπλοκοῖ, τῇ κηκῇ καὶ βαθείᾳ τῇ φάρυγγα τοῖς γόνασι ἐκπαῖρυντες, ὁ δὲ ἀριθμὸς ἀκριβῶς ἐκατόμβη, καὶ εἰς ἀληθείαν τὸ ὄνομα ἔστι εἰς ἐνοχίας εἶναι τοῖς δῆμοις.* *Ἐπεπληγῶντες.* *Præcedebat HECATOMBE BOVES omnes nigri, collo lascivientes, & ad mediocrem convexitatem illud attolentes, cornua paria, & minime intorta gerentes: pars deaurata, pars coronis ex floribus confectis implicita: simis tibiis, & profundo gutture supra genua dependente. Nu-*

MERO AUTEM EXACTE HECATOMBE ET REVERA NOMEN IMPLENTE. 3. *Catachrestice quodcumque sacrificium ἐξ ἐκατὸν ζῶον &c.* Idem Heliodorus lib. X. p. 458. *Ἡ δὲ Περπύρα πρὸς κύρτωμα μέτροις ὑγείροντες, τὸ μὲν κίρας ἀπίρτῃσι καὶ ἀδιάστροφοι ὀξύνοντες, ὁ μὲν ἐπὶ χυρσοῖ, ὁ δὲ ἀνδροῖς τετραῖσι διαπλοκοῖ, τῇ κηκῇ καὶ βαθείᾳ τῇ φάρυγγα τοῖς γόνασι ἐκπαῖρυντες, ὁ δὲ ἀριθμὸς ἀκριβῶς ἐκατόμβη, καὶ εἰς ἀληθείαν τὸ ὄνομα ἔστι εἰς ἐνοχίας εἶναι τοῖς δῆμοις.* *Ἐπεπληγῶντες.* *Præcedebat HECATOMBE BOVES omnes nigri, collo lascivientes, & ad mediocrem convexitatem illud attolentes, cornua paria, & minime intorta gerentes: pars deaurata, pars coronis ex floribus confectis implicita: simis tibiis, & profundo gutture supra genua dependente. Nu-*

in usum convivii publici converterentur.

τοῦτον &c. Imo & aliquos numerum centenarium quæsilisse in victimarum *pedibus* non *totis indivi-*
duis, quasi ἐκατόμβῃ dicat ἐχέτον βάσις ἢ πόδας cen-
tum pedes, atque adeo *viginti quinque quadripe-*
dibus constiterit. Quos tamen audiendos negant
Vossius, & Fungerus in Etymologicis aliique. Uti
& eos qui nonnunquam *indeterminate* pro *grandi*,
inclytoque sacrificio, seu *multarum victimarum*
oblatione sumtam vocem ajunt; Veruntamen pro-
priè numerum hostiarum *centenarium* indicari & o-
rigo Laconica, & exempla testantur abunde. Vid.
Feith. Antiq. Homer. lib. i. c. ix. Potter. Arch. Græc.
lib. ii. c. xx. &c. Atque ullibi ἐκατόμβῃ signifi-
care sacrificium non mactativum seu *incruentum*,
vel *frugum oblationem* nullus credo.

§ XII. Neque juvat, quod huc referunt vulgo, Empedoclis Pythagorei factum, qui, cum in cer-
tamine Olympico victor extitisset, *bovem* finxerat
e myrrhâ, thure, pretiosisque *aromatibus* aliis, eum-
que inter eos, qui ad illum conventum confluxe-
rant, distribuerat. Athenæus Deipnos. lib. i. c. iii.
Ἐμπεδοκλῆς δ' ὁ Ἀκραγατῖν ἐπὶ τοῖς Ὀλύμπια νικήσας
Πυθαγορικῶς ὦν, καὶ ἐμψύχων ἀπεχόμενος, ἐκ σμύνης, καὶ
λίβαντος, καὶ τῶν πολυτελεστάτων ἀρωμάτων βῆν ἀναπλάσας,
διένειμε τοῖς ἐν τῇ πανήγυρι ἀπαντήσασιν. Vide & Laërt.
in Vitâ Empedoclis. Cum Pythagoræos ἀλυσχα of-
ferre *communiter* seu *ordinario* solitos nullus neget:
imo nonnisi raro (σπανίως) ἐμψύχοις uti iis fas fuisse
constet: Empedocles hinc pro communiori suorum
consuetudine *incruenta* obtulerit (quod & sexcen-
ties alias fecerit Pythagoras,) id autem nullâ Se-
quelæ vi oblationem Pythagoræ *extraordinariam*,

Neque
Empedo-
clis fac-
tum ad
extraor-
dinarium
Pythago-
ra sacrifi-
cium
quicquam
facere.

Hecatombes videlicet, ejusdem fuisse qualitatis infert. Interim, ut hoc in transitu notem, non obtulit ἄψυχα Empedocles, & ab animalibus abstinuit ob creditum quendam animarum *transmeatum*: oportuisset enim aliter & *plantis* abstinuisset: nam & in eas transmigrare mentes, æque ac viva brutorum corpora, secundum illum, famam adferentem habemus.

Ex farre
quid m
confictas
hostias;
sed ex
pauperie
ex ima
necessita
te.

§ XIII. Ex farre sæpius confictas hostias & oblatus legimus; sed aliam longe ob causam quam creditam Metempsychosin: illam scilicet, quæ *jubet quidvis facere pauperiem & egestatem*. Sic apud Ægyptios *pauperes* inopiæ causâ victima ex farre formatas sacrificare consueverant. Herodotus lib.

II. §. XLVIII. Οἱ δὲ πένητες αὐτῶν ὑπ' ἀσθενείης βίῃ, σφαίνας πλάσαντες ὥς ἡ ὀπτήσαντες τὰυτας θύουσι. *Qui sunt ex iis (Ægyptiis) INOPES propter TENUITATEM facultatum suæ FARINACEAS fingunt, quas coctas immolant*. Uti Cyziceni Proserpinæ quotannis bovem nigram immolare consueti, cum a Mithridate obsessi erant, hincque sibi bovem parare haud poterant, ex *farinâ confictam* aræ adhibuerunt. Plutarchus in Lucullo p. 497. Οἱ μὲν ἡπόθεν βοὸς μελαίνης πρὸς τὴν θυσίαν ἔφαιτίνην πλάσαντες τῷ βωμῷ παρέστησαν. *Qui cum nigrâ bove ad immolandum 4. deficerentur, farineam fictam admovent aræ.*

§ XIV.

4. *Deficerentur*.] Quemadmodum & omnis abstinentiæ Pythagoricæ rationem unioam sarcastice *Pauperiem* enarrat Aristophanes in Πυθαγορείοις apud Athen. Deipnos. I. IV.

Τὶ πρὸς θεῶν εἰόμεθα τὸς πάλαι ποτὶ

Πυθαγορεῖς υποκρίναι ὅτως ῥητῶν
Ἐκόντας, ἢ φορεῖν τρίβαντας ἡδίας;
Οὐκ ἔστι τῷτοι εἶδεν ὡς ἐμοὶ δοκεῖ
Ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔχοντες εἶδεν ἐν,
Τὴς εὐτελείας πρόσφατον εὐρόντες καλῶν;
Ὅμως ἡπείχον τοῖς πίνουσι χρησίμους
Ἐπεὶ παράθεις αὐτοῖς ἰχθύς, ἢ κρίας;
Καὶ.

§ XIV. Tandem cum Pythagoram *animalibus* rem sacram fecisse, ut *gallis gallinaceis, & porcel-*
lis tenellulis supra ajentem audiverimus Porphy-
 rium; quibus addit Laërtius *ἰείφας γαλατῆρας, ἡ-*
dos lactentes, lib. VIII. p. 219. Vid. & Suidas in
 Πυθαγόρας: & discipulis quibusdam, nonnulla per-
 misisse *immolare*, quanquam parce, animalia, &
 quidem specificè *ἀλεχτρέουσα, ἢ ἄρνα ἢ ἄλλο τι τῶν νοσγῶν*
gallum, agnum, & alia recens nata, prodat jam-
 blichus, Num. cl. Atque Pythagoram, & Pytha-
 goreos iis *vesci carnibus*, quæ Divis *oblatæ* erant,
 fuisse solitos cap. hujus § v. viderimus: imo & *Ma-*
rinis usos § VII. monstraverit; atque ex *animali-*
bus primitias Diis pro se distribuisset dederit § VIII.
 hosce *ἐμψυχα* mactasse indubium opinamur.

*Pythago-
ram, &
Pythago-
reos varie
amplius
animalia
mactasse.*

§ XV. *Omnem* animalium occidionem Pythago-
 rice damnatam esse id evertit ulterius, quod generi
 humano *noxia* saltem cædi voluerit Sapiens noster.
 Quidius Metam. XV. Fab. XLIII.

*Noxia
animalia
per Py-
thagoram
licuisse
interne-
cioni da-
re.*

*Perdite si qua nocent, verum hæc quoque perditæ
tantum.*

Laërtius lib. VIII. p. 219. Φυτὸν ἡμέροι μὴτε Φθεί-
 ραν,

R 3

Καὶ μὴ κατισδίωσι καὶ τῆς δακτύλου,
 Ἐδίδω κρίμασθαι δεκάκις.

*Quid per Deos censemus, eosque olim
 PATHAGORICI fuere sponte revera
 sordibus squaluisse, vestesque laceras
 Gestasse libenter: horum mihi vile-
 tur nihil:*

Sed ADDUCTOS NECESSITATE, CUM

ILLIS DEESSENT OMNIA,
 FRUGALITATIS PULCRA QUADAM
 INVENTA SPECIE,
 Sumptus utilem finem præfixisse PAU-
 PERIBUS:
 Nam opposita illis vel carne, vel
 pisce,
 Nisi suos etiam digitos abliguriant,
 E cruce volo pendere decies.

ρευ, μήτε σίνεσθαι. ἀλλὰ μηδὲ ζῶον, ὃ μὴ βλάπτει ἀνθρώ-
 πους. *Mitem arborem non violandam nec laedendam*
 (statuebat,) *Animal itidem quod hominibus NON*
 NOCEAT. Porphyrius de vitâ Pythag. Num. XXXIX.
 Παρήνυδι ἔ τολιὰδε ζῶον ὃ μηδὲ βλαβερόν ἔναι πέφυκε τῷ
 ἀνθρώπῳ μὴ μίτε Φθίρειν, μίτε βλάπτειν. *Præterea*
Et hæc præcipiebat animal humano generi innoxium
nec perdere, nec lædere. Eadem videas apud Jam-
 blichum Num. XCVIII, & XCVIII. Plutarchus de
 cap. ex inimic. utilitate : *Quod si recte Pythago-*
ras in brutis animalibus assuesecit suos, ad vitan-
dam crudelitatem, Et injurias, ideoque Et aucu-
pes improbavit, Et piscium redemptis capturis, di-
mitti eos jussit, ἔ πάντος ἡμέρας ζῶα φέρον ἀπηγόρευε,
omnisque NON FERI ANIMALIS caede interdixit. Ut iis
 quæ noceant hac lege non sit cautum; e contrario
 Διχαίς δ' ὅτι τῷ πρὸς τὰ θηρία πολέμῳ πολλῶν ἀπὸ χόμῃ
 τῶν συνανθεσσομένων. *Cum JUSTE CONTRA FERAS BEL-*
LUM GERIMUS, a multis abstinemus quæ apud ho-
mines PLACIDE AGUNT. Ut est apud Porphyrium de
 Abstin. lib. I. XIV. Scilicet *aliæ ex iis sponte ho-*
mines adoriuntur, ut Lupi Et Leones; aliæ non nisi
coactæ ut serpentes; qui quidem conculcati forte
remordere solent. Quinetiam nonnullæ homines
ipsos aggrediuntur; aliæ consumunt. Quibus omni-
bus de causis feras persequimur, &c. ibid. Verum
 enim vero ex æquo in *noxia*, quam *innocua* promo-
 rum varietate lege Metempsychosæ transmitten-
 das esse mentes Cap. I. § v. docet. Uti & apud
 Inferos animæ Neronis habitaculum *Viperam Pin-*
daricam parari viderat Thespesius; apud Plutar-
 chum de his qui fero a Numine puniuntur, op. tom.
 2. p. 567. Non

Non itaque omnem animalium cædem cohibuit
 sapientia Pythagorica : neque crassam tenuit ani-
 marum transmigrationem.

CAPUT XVI.

ABSTINENTIAM *qualemunque Pythagoricam*
longe alias agnoscere causas quam asser-
tam METEMPSYCHOSIN.

S I. *A*lias omnino quoque, quam creditam ani-
 marum *Revolutionem*, metumque ne pa-
 rentum, amicorum, hominumque comedantur car-
 nes, indicare *causas*, & fines *Abstinentiam* qua-
 lemunque Pythagoricam perspicuum est : consul-
 turam videlicet tum humanæ vitæ *commodis*; tum
Deorum cultui; tum *sapientiae* studio; tum con-
 fuetudini *civilis*. Ut usum animalium *immodicum*
 duntaxat, & *profanum* proscripserit : Mentisque
 humanæ *purgationi*, ad quam omnis collimat doctri-
 na, intenderit. Quæ fient manifesta consideratis
 a quibus animalium *speciebus* abstineri voluerit Py-
 thagoras; *Quæque ratione* id injunxerit.

§ II. Abstineri scilicet vulgo voluit Philoso-
 phus ab iis Animalibus, quæ generi humano
 in labore, ad *victum* necessario, *adjumento*.
 sunt: aut ad vitam humanam *sustentandam* viva
 multum *profunt*. Ut generaliter ait Porphyrius;
 Οὔτε τὸ παλαιὸν ὅσων ἦν κτείνευντο συνεργὰ τοῖς βίαις ἡμῶν
 ζῷα, *Neque antiquitus sanctum habebatur ANIMA-*

Absti-
nentia
qua fuit
Pythago-
rica alias
longe ex-
istisse
causas
quæ
creditam
quandam
anima-
rum Re-
volutio-
nem.

Ex præs-
cripto
Pythago-
rae com-
muniter
abstinen-
dum fuit.
se ab iis
quæ ho-

mini in
labore
adjumen-
to sunt,
vel viva
multum
profunt:
us BOVE
aratore.

LIA quae vitae nostrae ADJUMENTO sunt occidere.
De abstinent. lib. II. § XXXI. Hinc *Bovem Aratorem*
mactare prohibuit. Laërtius in ejus vitâ p. 219.
Αὐτὸν ἀπέχουσαι ἀροτῆς βόος φησιν Ἀριστόξενος. *Ait*
Aristoxenus ipsum BOVE ARATORE abstinuisse. Jam-
blichus de Vit. Pythag. Num. CL. Βῆς δὲ μὴ γίνω-
BOVES vero mactare minime præceptum erat. Ovi-
dius ex nostri Sententiâ Metam. lib. XV. Fab. II.

Quid meruere BOVES, animal sine fraude doloque.
Innocuum, simplex, natum tolerare LABORES?
Immemor est demum, nec frugum munere dignus,
Qui potuit, curvi dempto modo pondere aratri,
RURICOLAM mactare suum: qui trita labore,
Illa, quibus toties durum renovaverat arvum,
Tot dederat messes, percussit colla securi.

Et Dein:

————— Quod, oro,
Ne facite: monitis animos advertite nostris,
Cumque BOUM dabitis caesorum membra palato,
Mandere vos vestros scite & sentite COLONOS.

Cui ex
partore
Vetustis
gentibus
passim
constitu-
tum erat:
ut contra
ea, quae
agrorum,
stirpium
que cul-

§ III. Quemadmodum agriculturæ ergo vetus-
tissimis gentibus *Bovem aratorem* mactare passim
vetitum erat. Varro de re Rust. lib. II. c. V. *Bos*
SOCIUS hominis in RUSTICO OPERE, & Cereris mi-
nister. Ab hoc antiqui manus ita ABSTINERI vo-
luerunt, ut capite sanxerint, si quis occidisset,
Quâ in re testis Attice, testis Peloponnesus. Æ-
lianus. Var. Histor. lib. V. c. XIV. Καὶ τὸ το δὲ ἡ

Φυλατ-

Φυλαττόμενον παρ' αὐτοῖς. βῶν ἀρότην, καὶ ὑπὸ ζυγὸν πο-
ήσαντα σὺν ἀρότρῳ, ἢ καὶ σὺν τῇ ἀμάξῃ, μὴδέ τι ἄλλο θύειν,
ὅτι καὶ ἔτι εἴη αἱ γεωργοὶ καὶ τῶν ἐν ἀνθρώποις καμάρων
κοινωνοί. *Hoc etiam servatum, custoditumque apud*
ipsum 1. (Atticos) *est*: BOVEM ARATOREM, qui ju-
gum trahit vel cum aratro, vel cum plauistro NE
MACTES: quoniam ille etiam AGRICOLA est, & hu-
mano generi LABORUM SOCIUS. Vide & Plinium
de Romanorum in hisce more Hist. Nat. lib. VIII.
c. XLV. Uti hac de causâ *Vaccam* Veteribus *Æ-*
gyptiis sacram, atque adeo comedi prohibitam
tradit Diodorus Siculus lib. I. τὴν μὲν γὰρ θήλειαν
βῶν ἐγγάτως τίχλειν; καὶ τὴν ἐλαφρὰν τῆς γῆς ἀρετὴν. VAC-
CA (inquiunt) & alios qui TERRAM opere exerceant
PARIT, & ipsa levius solum VOMERE PROSCINDIT.
Unde apud *hos* & *Phoenices* citius quempiam homi-
nis quam *Vaccæ* carnes gustaturum fuisse refert Por-
phyrius de abstin. lib. II. § XI. Sicut inter anima-
lia in *Ægypto* cædi vetita ponit idem ea quæ *labo-*
ribus erant dicata: τὰ δὲ δαμασκηθῆναι, ὡς ἦδη κατὰ νότον
μὲν τοῖς πόνοις. De Abstin. lib. IV. § VII. Et ita
de *Brachmanorum* discipulis Strabō Georg. lib. XV.
quod cum triginta & septem annos sub institutione

S

vixit-

1. Atticos.] In festo fateor Du-
poliorum Bos mactabatur; sed non
nisi sub specie necis præter fas
patrata: cum cultum quasi cæ-
dis reum damarent, & in mare
abjicerent. Vid. *Ælian.* Var. Hist.
lib. VIII. c. III. Porphy. de Ab-
stin. lib. II. § XXIX, & XXX. Fer-
reo hinc demum seculo edi caepif-
se *boves aratores* ait Aratus in Phæ-

nom. ubi de istius ætatis hominibus:

Οἱ πρῶτοι κακὸν ἔργον ἐχθαλύνοντο μά-
χαιραι
Εἰσὶ δὲ πρῶτοι δὲ βοῶν ἐπάσαντι ἀρε-
τηρῶν.

Qui primum gladios duxere ex ere
malitiosus

Primi & aratoris gustant viscera
Tantri.

vixerint CARNIBUS VESCANTUR ANIMALIUM QUÆ HOMINEM AD OPERA NON ADJUVANT. (σάκρας μὴ ᾖ πρὸς τὴν χρείαν συνεργῶν ζῷον.) Unde minus recte Clemens Alexandrinus Strom. lib. III. Βραχυάται γ' ἐν ἑτέροις ἐμψυχῶν ἰοφύλων &c. ni de purgatissimis capias. Ut & apud *hodiernos* Brachmanas a *bouum*, *vaccarumque* occidione temperandum volunt sacerdotes 2. ne *agros* horum cædes faciat desertos, *incultosque*; uti nobis prodidit F. Bernier annotat. de Imper. Mogol. part. III. p. 137. Atque contrariâ ratione ea animalia quæ satorum, stirpiumque *culturæ* erant *inimica* ad aras Veteribus damnata novimus, isti que Numini cuius muneri beneficio damna inferre solita erant immolanda. Ita *Sus* maſtanda Cereri: quod excavatis scrobibus fruges convellere, & ſegetem depaſcere conſueverit. Ovidius Metamorph. lib. XV. Fab. III.

— — — *Et prima putatur*
Hofia SUS meruisse mori: quia SEMINA pando
ERUERIT roſtro, ſpemque interceperit anni.

Baccho *caper* cædendus: quod viti noceat. Virgilius Georg. lib. II. 378. & ſeq.

Quan-

2. Ne *agros* horum cædes faciat *desertos, incultosque.*] Quorſum & CARNIBUS *vesceretur*, UTILITATI facit conſtitutio Valentis Imperatoris per Orientem vitulorum *managium* ad Laert. lib. VIII. Qui addit *etiamnum hodie* VITULORVM CARNIBUS *apud Maſcovitas* *veſci prohibuitur.* lib. II. adverſus Jovinianum: *Imperator Valens nuper legem per Orien-*

*Quantum illi (viti) NOCUERE greges, durique
venenum*

DENTIS & *admorso signata in stirpe cicatrix,
Non aliam ob culpam Baccho CAPER omnibus aris
Caditur.* Et Ovid. loc. cit.

Ut Ægyptiis *Lunæ*, quæ eadem *Isis*, & *Ceres* est, & *Baccho Sues* immolabantur, teste Herodoto lib. II. § XLVIII. *Aliis Diis immolare SUES jus Ægyptiis non est, præterquam LUNÆ & LIBERO: quibus quum per tempus plenilunii SUES immolantur, eorum carne vescuntur.* Atque inde forte Pythagoræ Χοῖροι ἀπαλώτατοι porci 3. *tenerrimi* inter ea queis rem Divinam facere fas sit. Porphyr. de Vit. Pythag. Num. XXXVI.

§ IV. Gallo hinc & albo parci jussisse videtur: quia supplex hominis *minister* est; dum horas denunciet, & ad labores excitet. Jamblichus de vitâ Pythag. Num. LXXXIV. Μηδὲ ἀλεκτρυόνα λευκὸν ὄρνειν, ἰκέτης γὰρ ἰερός τῷ Μηνίος. διὸ καὶ σημαίνεισιν ὥρας. *quod ad labores excitet.* Neque GALLUM ALBUM *maestandum*, quia supplex est *Mensi sacer*. Unde & HORAS DENUNCIAT. (Pro quo Μηνίος apud Suidam est Ἡλίας quia habet Μῆτε λευκὸν ἀλεκτρυόνα ὄρνειν ὡς ἰερόν τῷ Ἡλίῳ, καὶ τοῖς ὥραις μῦθοντα.) Laërtius Ἀλεκτρυόνος μὴ ἀπτεσθαι λευκῷ, ὅτι ἰερός τῷ Μηνίος καὶ ἰκέτης. — σημαίνει γὰρ τοῖς ὥραις. GALLO autem Gallinaceo ALBO *vesci prohibuisse, quod & Mensi sacer sit & supplex.* — Tempora enim
S 2 signi-

3. *Tenerrimi.*] Scilicet porci, ut ab eo appellantur ab Antiquis Sacri, ait Varro de Re rusticâ lib. II. quod tunc dicuntur primum ad sacri- qui a partu decimo die habentur puri, ficia idonei.

significat. Vid. Menagium in loc. Scilicet Galli gallinacei, uti ait Plinius, *nostri VIGILES nocturni* sunt, quos EXCITANDIS IN OPERA MORTALIBUS, RUMPENDOQUE SOMNO *natura genuit.* Histor. Nat. lib. X. c. XXI. *Albo* autem, quod hic color Dis gratus sit, sacris passim accommodatus, vid. Plato de Leg. dial. XII. de quo capiendum Symbolum Ἀλεγερόνα τέρε μὲν, μὴ γὰρ δέ, &c. *Gallum alito quidem, ne autem sacrificato.* Cæteris mac-
tari licitis.

Ab Ove:
quod ex
lana ge-
neri hu-
mano
vestium
mate-
riam
præbeat,
ex lacte
alimo-
niam.

§ V. *Ovem* quoque hinc mactationi vulgari ex-
mit: quæ generi humano *vestium* materiam lanam
suam subministrat, *lacteque* suo alit. Pythagoras a-
pud Ovidium Metam. XV. Fab. II.

*Quid meruistis OVES placidum pecus, inque TU-
ENDOS*

*Natum homines, pleno quæ fertis in ubere NEC-
TAR?*

*Mollia quæ nobis vestras VELAMINA lanas
Præbetis, vitæque magis, quam morte juvatis?*

Idem ibid. Fab. XLIII.

*BOS ARET aut mortem senioribus imputet annis:
Horriferam contra BOREAM OVIS ARMA ministret,
UBERA dent saturæ manibus pressanda CAPELLÆ.*

Unde Laërtius illum secundum quosdam *Gallos*
& *Haedos* lactentes sacrificasse, minime autem
omnium agnos, (ἡμεῖς δὲ ἀγνοῦν) in Pythagora p.
219. De *Ægyptiis* juvenalis Satyrâ XV.

— LA:

— LANATIS *animalibus abstinet omnis*
Mensa : nefas illic fœtum jugulare capellæ.

Quod tamen non universale penitus : cum apud *Mendesios* oves immolari consueverint. Herodotus lib. II. § XLVI. *Qui vero Mendetis templum obtinent, siue Mendesiæ provinciae sunt, hi capris abstinentes, IMMOLANT OVES.* Imo & *Nitriotas*, seu *Nitriotis* præfecturæ incolas, uti refert Strabo Geograph. lib. XVII. Quanquam quod inquit, id apud *hos solos* viguisse, Herodoti refragatur auctoritas : *Ultra Momemphin* (ait) *sunt nitrariae duae, quae nitrum plurimum ferunt, unde Nitriotica præfectura est. Hic Serapis colitur, & apud hos solum* IN ÆGYPTO OVIS MACTATUR. (παρά μόνοις τέτοις θύεται ἐν Αἰγύπτῳ πρόβατον.) Quod idem interim *solis Lycopolitanis* adscribit Plutarchus de Iside & Osiride p. 380. Μόνοι γὰρ ἐπὶ τῶν Αἰγυπτίων Λυκοπολίται πρόβατον ἰσθίσουν. &c. SANE SOLI *omnium Ægyptiorum LYCOPOLITÆ OVEM edunt.* Hinc ferire *Bovem aratorem, Ovem* vestibus genus humanum *exornantem, & Gallum* domus *custodem* ut insolentis gulæ, & gliscentis internecinæ vitiorum proluviei prolem notat Plutarchus de carnium esu orat. II. Οὕτω τὸ πρῶτον ἀγεῖον τι ζῶον ἐβρώθη, καὶ κακῶργον, εἶτα ὄρνις τις ἢ ἰχθὺς εἰλκυσο. καὶ γετόμοιρον εἴω καὶ προμελετῆσαν ἐν ἐκείνοις τὸ νεκρὸν ἐπὶ βῆτι ἐργάτην ἦλθε καὶ τὸ κοσμεῖν πρόβατον, καὶ τὸν οἶκον ἀλεκτρούνα. καὶ κατὰ μικρὸν ἔτω τῇ ἀπλησίᾳ τολύσαντες ἐπὶ σφαγὰς ἀνθρώπων καὶ φῶας, καὶ πολέμους προῆλθον. Sic ab initio ferum aliquod animal devoratum fuit ; deinde avis aliqua

aut piscis. Donec his condocesacta & gustui assueta LIBIDO ad BOVEM OPERARIUM progressa est, & OVEM quae nos ORNAT, CUSTODEMQUE domus GALLUM. Itaque paulatim inexpleram roborantes AVIDITATEM in CAEDES HOMINUM & BELLA sunt delapsi.

Ab iis
quoque
quae Diis
Sacra.

§. VI. Ab iis porro, quæ Diis erant *consecrata*, animalibus cohibendas manus gulamque edixit Pythagoras : quod, reverentiâ ea majori digna duceret, quam ut communi hominum usu absumerentur : imo nefas existimaret eadem Diis & hominibus apponi. Jamblichus de vitâ Pythag. Num.

CVI. Κατ' ἄλλον δὲ αὐτῶν τῶν νομιζομένων εἶναι ἱερῶν σφόδρα ἀπέχουσαι παρήγγελλεν, ὡς πικρὰ ἀξίῳ ὄντων, ἀλλ' ἐχὶ τῆς κοινῆς καὶ ἀνθρωπίνης χρήσεως. *Alio vero intuitu abstinere jubebat a comedendis quae SACRA censebantur ; quia honore, reverentiâque majori digna essent, quam ut communi hominum usu absumerentur.* Laërtius in Pythag. p. 222. Τῶν ἱχθύων μὴ ἀπλεῖσθαι ὅσοι ἱεροί. μὴ γὰρ δεῖν τὰ αὐτὰ τετάχθαι θεοῖς, καὶ ἀνθρώποις ὥσπερ ἐδὲ ἐλευθέροις καὶ δούλοις. *Pisces item non gustandos eos qui SACRI sunt : neque enim FAS ESSE EADEM DIIS ET HOMINIBUS APPONI, sicuti nec liberis & servis.* Quales pisces erant Mullus Hecatae sacer, Fidicula Apollini, Cetum Dionysio, Phalaris Veneri, Apua Neptuno &c. Vid. Athen. Hist. Animal. lib. vii. c. CLXII. Sic *Melanuro* interdictum erat : utpote Diis *Infernalibus* sacro. Jamblichus de vitâ Pythag. Num. CIX. Καὶ Μελανὺρ δὲ ἀπέχουσαι παρήγγελλε, χρυσίου γὰρ ἐπὶ θεῶν. *Similem abstinentiam a MELANURO praescripsit, quia DIIS INFERNALIBUS SACER est.*

Gallo item albo : quia & Apollini seu Soli dedicata-

tus.

tus. Symb. Ἀλεκτρυόνα τρέφε μὲν, μὴ θύε δὲ. Μῆνη γὰρ
 ἔϋ Ἡλίῳ χαθιέρεται. *Ariete*: quia jovi Ammoni facer,
 vid. Voss. de Idol. lib. III. c. LXIV. Herodotus
 lib. II. § XLVII. *Ob banc rem ARIETES non mac-*
tantur a Thebanis, sed iis SACROSANCTI sunt. Quod
 scilicet Jupiter arietis capite, pelleque detractâ in-
 dutis Herculi jovem cernere desideranti sese conspi-
 ciendum exhibuerit. &c.

§. VII. Quemadmodum veteres Ægyptii, Py- Ut ani-
 thagoræ magistri, ab Animalium *sacrorum* mac- malium
 tatione vulgo abstinere consueverant. Herodotus sacrorum
 lib. II. § LII.. *Vicitant quoque (Ægyptii) tum* caedem
piscibus, partim crudis ad solem arefactis, partim cavebant
salsugine conditis; tum avibus crudis, prius tamen veteres
sale conditis, coturnicibus, anatibusque, & parvis Ægyptii:
avibus; ταῖ δὲ ἄλλα ὅσα ἢ ὀρνίθων, ἢ ἰχθύων ἐστὶ σφι ἐχό- quæ alia
μυα. χωεὶς ἢ ὀκόσου σφι ἰεροὶ ἀποδεύχεται, τὰς λοιπὰς mactata
ὀπλὰς ἔϋ ἐφθὰς σιτέονται. Cateris autem vel volucri- & comest-
bus vel piscibus qui ipsis adsunt, PRÆTER ILLOS ta; imo
QUI AB IIS SUNT RECEPTI PRO SACRIS, partim assis, & non-
partim elixis. Scilicet neque Ægyptii, ab omni nun-
 animalium cæde, carnifque esu se continebant; ut quam vel
 minus recte post alios ait 4. Aben Ezra: Neque ipsa ea
 folis *suillis* carnibus vesciebantur, reliquis animan- quæ con-
 tibus secrata
erant im-
molata.

4. Aben Ezra.] Ad Exod. VIII. *te prodis COMEDUNT; abominantur*
 XXII. Ego sic statuo ÆGYPTIOS *etiam qui iis vescitur, ac pastoritiam*
 tempore Moſis ejusdem cum INDIS *artem exercere ignominioſum putant;*
 (הַיִּשְׂרָאֵלִים וְהַיִּנְדִּיִּם *Viris India*) fuisse *quemadmodum scriptum, abominatio*
 ſententiæ, qui ultra dimidiam mundi *Ægyptiorum omnis pastor ovium: quin*
 partem conſtituunt, omneſque a Cha- *HODIEQUE NON PERMITTUNT CUI-*
 mo descendunt. Hi ad noſtra uſque *QUAM UT CARNEM INTRA FINES*
 tempora nec CARNEM, nec SANGUI- *EORUM COMEDAT, &c.* Vid. & Jo-
 NEM, nec ADIPEM nec OVA, & *ſephus contra Apionem lib. II.*
 omnino nihil quod ex ANIMALI viven- *c. V.*

tibus velut Diis parcentes, ut opinatus est 5. Theodoretus : sed ea tantum 6. quæ Diis sacrata erant necare lex vetabat ; nisi si forte oborirentur casus extraordinarii : quod gravioribus v. c. premerentur calamitatibus, & inusitata prodiret rerum facies. Animalia enim & *sacra* quandoque *immolata* esse & Plutarchus, & Jamblichus testatum faciunt ; quam contrario uterque existimet scopo, ille id egisse Ægyptios ratus ut *malignum* genium in iis animalibus *supplicio* quasi afficerent : hic ut *Deorum* favorem erga se expeditius provocarent, offerendo ea quæ ipsis *maxime erant grata*, propria scilicet, iisque dicata animalia. Plutarch. de Iside & Osiride p. 380. Ἄν δὲ πολὺς ἐμπίπῃ καὶ χαλεπὸς αὐχμὸς, ἐπάγων ὑπερβαλλόντως ἢ νόσος ὀλεθρία ἢ συμφορὰς ἄλλας παραλόγως καὶ ἀλλοκότως, ἐν τῇ τιμωρίᾳ οἱ ἱερεῖς ἐπάγοντες ὑπὸ σκότους μετὰ σιωπῆς καὶ ἡσυχίας, ἀπειλῶσι καὶ δεδύττονται τὸ πρῶτον, ἂν δ' ἐπιμείνῃ, καθιερωσὶ καὶ σφάττωσιν, ὥς δὴ τινα κολασμὸν ὄντα τῷ δαίμονος τῶντοι, ἢ καθαρμὸν ἄλλως μέγα ἐπὶ μεγίστοις. *Mango autem aestu incidente, ac molesto, qui ultra modum adducat vel pestilentes morbos, vel alias INUSITATAS CALAMITATES : sacerdotes quædam* EORUM QUÆ COLUNTUR ANIMA-

5. *Theodoretus.*] Apud Voet. IBIN aut ACCIPITREM necaverit, sive Disp. Theol. parte III. de Superstitione. p. 98. volens sive nolens necessario MORTE afficitur. Quam tamen legem de

6. *Quæ Diis sacrata erant necare lex vetabat.*] Herodotus lib. II. § LXXI. Quorum (Bestiarum sacrarum) temeritate commissa interpretari maffi QUAM QUIS NECAVERIT, si VOlim, quam absolute sumere : cum & sacra animantia quandoque a LENS MORTE mulctantur : sin NO- & sacra animantia quandoque a LENS plebitur eâ MULCTA quam sacerdotibus necata esse mox visuri sacerdotes statuerint. Quisquis tamen sumus.

ANIMALIUM abducentes tacite in tenebras, terrent
 primum ea minis : *sin malum duret*, IMMOLANT,
 atque MACTANT : *tanquam supplicium aliquod ge-
 nii hoc si esset, aut alias EXPIATIO magni mali mag-
 na*. Jamblichus de Mysteriis Sect. v. c. XXIV. *Est
 quippe hoc manifestum Diis quorundam locorum
 rectoribus SACRIFICIUM ex iisdem rebus, quae ibi-
 dem nascuntur, fore admodum CONSENTANEUM, &
 GUBERNANTIBUS ea quae ex GUBERNATIS sunt. Sem-
 per enim opifici suum opus potissimum gratum est,
 & qui aliqua primo procreant, talia rursus habent
 inprimis accepta*. Εἴτε ἐν ζῳά τισι, εἴτε Φυταῖς, εἴτε
 ἄλλα τῶν ἐπὶ γῆς διακυβερνᾶται ἀπὸ τῶν κρείττοσι, ὅμῃ
 τῆς ἐπιστάσις αὐτῶν μετέλχηκε, καὶ τὴν κοινότητα ἡμῖν προζε-
 νῇ πρὸς αὐτὰς ἀδίαζεται. — — Ἐνὰ δὲ καθαγιαζόμενα
 λαμπρότερον ποιεῖ τὴν οὐσιότητά &c. *Sive igitur ANI-
 MALIA sint, sive plantæ, sive alia quaelibet terre-
 na quae sub MELIORUM (Dæmonum, seu Divorum)
 GUBERNATIONE posita sunt, ut ipsa eorum partici-
 pant praesecluram, ita nobis COMMUNIONEM cum
 SUPERIS conciliant individuum. — Quaedam ve-
 ro MACTATA familiaritatem efficiunt clariorem. At-
 que huc referendum quod Herodotus boves mares
 ubivis in Ægypto immolatos ajat lib. II. § XLVI.
 Τὰς μὲν γὰρ κατὰ γὰρ ἀρσενας τῶν βοῶν, καὶ τὰς μάσχασι οἱ
 πάντες Αἰγύπτιοι θύουσι. BOVES mundos, eosque MA-
 RES ac vitulos universi Ægyptii IMMOLANT. Et
 quod habet Porphyrius de abstin. lib. II. § XI. de
 iisdem Ταύρων μὲν καὶ ἐγείσαστο καὶ ἀπὸ κῆζαστο. Tauros
 comedant simul & sacrificant. 7. Cum interim Osi-*

T

ridi

7. Cum interim Osi-
 ridi sacer foret tur boves, & tauros Ægyptios
 (bos).] Nisi quis id quod dici-immolare ad solos Rasos referre
 vel.

ridiacer foret. Vid. Vossius de Idol. lib. I. c. xxix. Quois addi possit nec ipsum *Apim Bovem* occisione fuisse exemptum uti nobis dicitur Plinius Hist. Nat. lib. VIII. c. XLVI. *Bos in Aegypto etiam numinis vice solitur, APIM vocant. — Non est fas eum certos vitae excedere annos, mersumque in sacerdotum fonte ENECANT, quaesituri luotu alium quem substituant, & donec invenerint moerent, derasis etiam capitibus &c.*

Communiorem
Aegyptiorum ab animalibus sacris abstinentiam non animarum
rum
quandam transmigrationem agnovisse causam; sed communem utilitatem. Uires habuit in Bove, Vacca.

§ VIII. Ea autem quæ Aegyptiis erat ab animalibus sacris abstinentia vulgaris non animarum, Divorumve quandam sibi volebat in ea *Transmigrationem*, quam hic nonnullis, sed fabulose, memoratam indicant Diodorus Biblioth. lib. I. Plutarchus de Isid. & Osiride. Josephus contra Apionem lib. II. c. V. Sed quæ consecrationis ratio erat potissima communem *utilitatem*. Scilicet iis in more erat isthæc animalia ex quibus magna *commoda* capiebat Aegyptiis Diis consecrare, quasi symbola & instrumenta Deorum, quibus mediantibus beneficia sua largirentur Superi. Ita monet Cicero de Naturâ Deor. lib. I. *Qui irridentur Aegyptii nullam belluam nisi ob aliquam UTILITATEM, quam ex ea caperent, consecraverunt.* Plutarchus de Iside & Osiride p. 380. Λείπεται δὲ διὰ τὸ χρεώδης, ἢ τὸ συμβολικόν, ὡς ἓνα γὰρ τέρε, πολλὰ δ' ἀμφοῖν μετέσχηκε. *Relinquitur ut ad UTILITATEM, & NOTATIONEM qua aliquid designant respiciatur. Quorum utrumque*

vellet: de quibus Diodorus Siculus lib. I. *Boves autem RUFOS insidias Osiris oppressit, & propter iri mulare fas est, quod hunc colorem habentem ab Iside supplicio affectus est.*

que plerisque, multis alterum adest. Atque ita Bos
ipsis facer, consecratus Osiridi: non quod hujus
animam in bovem migrasse putarent; sed quod A-
griculturae perquam necessarius esset, sicque fru-
mentorum inventoribus arando ad committenda ter-
rae semina profuisset. Diodorus Siculus Biblioth.
Hist. lib. I. TAURI autem SACRI, APIS (inquiunt)
& MNEVIS, non secus quam Dii honorantur, ut
Osiris instituit; tum propter AGRICULTURAE usum;
tum etiam ut gloria illorum, qui FRUGES REPERIS-
SENT, una cum meritis ad omnem posteritatis me-
moriam propagaretur. Et hac ratione intelligen-
dum puto τὸν Ἄπιν εὐμορφὸν ἀνά τῆς Οσίριδος ψυχῆς,
Apin formosam esse animae Osiridis imaginem. Plu-
tarch. de Isid. & Osirid. p. 362. cum agrorum hic
monstraverit culturam. Videatur Vossius de Idol.
lib. I. cap. XXVII. Itemque Vacca Isidi sacra He-
rodot. lib. II. § XLVI. non quod haec aliquando in
illam fuerit mutata; sed id animal in frugibus mor-
talibus comparandis ei adminiculo fuerit: Isis enim
Osiridis regis & conjux & uxor prima FRUGES mor-
talibus reperit: uti habet Isiacæ statuæ inscriptio
apud Diodorum lib. I. Eadem scilicet quæ Ceres
Vid. Herodot. lib. II. § XLIX. LXVII. Et ut O-
siris & Isis ad Solem & Lunam referebantur, uti
videre est apud laud. Vossium de Idol. lib. II. c. X.
& XXIV. Atque horum Planetarum beneficio &
influxu omnis prospere cedit agricultura, etiam
Bos, & Vacca Soli Lunæque Sacrae sunt habitæ.

§ IX. Sic *Ibim* avem sacram dedit serpentium
 alatorum vere ex Arabiâ in Ægyptum transvolan-
 tium huic consueta interemtio, vid. Herodot. lib.

Ibi, A-
cipitre,
Crocodi-
lo, Fale,
Cano.

II. § LII. *Accipiter* facer habitus : quod scorpion-
nes, cerasas, &c. homines veneno suo infestan-
tes perimat. Vid. Diodorus lib. I. p. 78. *Croco-*
dilus : quod Ægypto munimentum sit : dum præ-
dones ex Arabiâ, & Africâ Nilum transnatare im-
pediat. Id. ibid. p. 80. *Felis* : quod contra leti-
feros aspidum morsus, aliaque serpentium genera,
quæ ictu nocent proffit. Id. ibid. *Canis* : quia vé-
nationibus & custodiis 8. necessarius & utilis est,
&c.

8. *Necessarius & utilis est.*] Imo
& pari ratione res *inanimas* ob ea-
rum *necessitatem & utilitatem* ut Deo-
rum Symbola venerabantur : v. c. *Nilum* : quod annuâ eluvione arva
irriget, sicque sæcunditatis auctor
sit, atque vicem cæli suppleat :
Deus unde iis dictus ; annua *festa*
instituta *Νηλῶα*, quando initium
crescendi fluvius caperet celebra-
nda, quibus *victimarum* mactationi-
bus, aliisque sacris vacare consue-
verat. Heliiodor. Æthiopico. lib.
IX. p. 428. *Διοπλατῶσι τὸν Νῆλον*
Ἀἰγύπτου &c. DEUM esse fingunt
NILUM Ægyptii, & ex Numinibus
maximum ducunt, æmulum esse coeli
fluvium prædicantes : quod illis absque
nubibus & pluviis aëris ARVA IRRIGET,
& *quintannis continuâ serie* HU-
MECTET TANQUAM IMBRE. Et pag.
424. *Siquidem festo NILORUM ex-*
orto : indigenæ quidem MACTATIO-
NIBUS VICTIMARUM & SACRIFICIIS
vacabant, &c. Maximus Tyrius
Differt. XXXVIII. *Est etiam aliquo*
gentium sributus FLUMINIBUS HONOS
vel propter EMOLUMENTUM, ut apud
Ægyptios NILO. &c. Allium, Cæ-

pasque : Plinius Hist. Nat. lib. XIX.
c. VI. ALLIUM CÆPASQUE inter
DEOS *jurejurando habet* ÆGYPTUS.
Quam tamen Divinitatem non eo
Majestatis pertigisse autem, ut
esui humano penitus exemerit ut
apud Juvenalem est Sat. xv.

PORRUM & CÆPE NEFAS VIOLA-
RE, ac FRANGERE MORSU.
O sanctas gentes, quibus hæc nas-
cuntur in hortis
Numina!

Cum vel una Pyramis a Cheope
exstructa tantam horum similium-
que Deorum vim consumferit, ut
mille & sexcenta Talenta expen-
denda fuerint, uti auctor est He-
rodotus lib. II. § LXI. *In ipsa Py-*
ramide, ait, literæ Ægyptiaca scrip-
tæ indicant quantum sit erogatum in
operarios pro APIO, (vel Rhapha-
no) CÆPIS ET ALLIIS : quod inter-
pres earum literarum (ut probe remi-
niscor) aiebat *in summa mille, &*
SEXCENTA TALENTA pecuniae esse.
Allium interim & Cæpas Ægyptiis
quam utilissimas esse inde collige-
gere

&c. Vide plura apud eundem Diodorum loc. cit. ^{Cap.} XVI.
Herodotum lib. II. § L. LI. LIII. &c.

§ X. Eaque quæ Numinibus *sacra* erant animantia si indulgenter beneque haberentur Amicitiam Deorum, communionemque cum iis familiarem conciliare vulgo credebantur, Jamblichus de Mysteriis sect. v. c. XXIV. Ἐνα μὲν ἐν τῶν πλείων σωζόμενα αὐτὰ ἐκ τηλέμαχου τῶν συνεχόντων συναίξου τὴν πρὸς θεῶν οἰκίωσιν, ὅσα τῶ μένεν ἀκέραια τὴν δύναμιν τῆς κοινοῦνθας θεῶν καὶ ἀνθρώπων διασώζει. *Nonnulla ex his (animalibus sacris) quatenus CONSERVANTUR, atque custodiuntur augment tenentium ad Deos FAMILIAREM ACCOMMODATIONEM; quotcunque nempe ex eo, quod conserventur integra, VIM COMMUNIONIS inter Deos & homines conservant.* Unde facilis ab iis abstinentiæ persuasio.

§ XI. Hisce accedit & alia Animantia haud ita promiscue cædendi ratio, quæ forsitan & consecrandi aliqua fuit, eorum scilicet in Ægypto *caritas*: ut hanc regionem ἐμάλᾳ τηλεμάχου non *admodum bestiis abundantem* testatur Herodotus lib. II. § L. Et Porphyrius quod apud Ægyptios Bos ἐσπένιζος *ra- rus sit.* de Abstin. lib. II. § XI. Παρὰ γὰρ Ἀιγυπτίους τῶν μαννῶν, ^{Animalia in Ægypto rariora.} Neque Magos, Druidas, Germanos, Brach. ^{T 3}

gere est quod *adversus omne venenorum genus, tum imprimis adversus in cibo discutiatur, atque expellat*, p. 115. &c. Sacerdotes autem Ægyptij a *Caepis* abstinebant: quod earum usus neque *Castimoniam* exercentibus commodus esset neque dies festos celebrantibus: alteris quia sitim creant, alteris quia lachrymas elicit &c. Vid. Plutarch. lib. de Iside & Osiride Op. tom. 2. p. 352, 353.

LIT. I.
CAP.
XVI.

Phari-
sæos ab
anima-
lium car-
ne absti-
nuisse.

150 DE PALINGENESIA VETERUM,

τίους καὶ Φοίνιξι γάρτοι ἀν τις ἀνθρώποιον κρεῶν γεύσαιο ἢ
θηλείας βέας. αἱ τινὲς δὲ ὅτι χρησιμοι τὸ ζῶν ὃ τῆτο, ἐσπά-
υζε παρ' αὐτοῖς. *Apud ÆGYPTIOS igitur & Phæni-
ces citius quis hominis quam VACCÆ carnes degusta-
ret. In causa est quod cum animal hoc UTILE esset,
esset etiam RARUM.*

Ex quibus affatim videre est *Ægyptiacam* ab a-
nimalibus, quam volunt, ob creditum in illa *Ani-
marum* humanarum *transitum* abstinentiam, a vero
alienam esse. Uti & nec *Magos* abstinuisse certum
est; *quodlibet* animal, homine, canequē exceptis,
necare solitos, auctore Herodoto lib. I. § XXVI.
Nec *Druidas*, ex pecoribus variisque feris holo-
causta construere, & animalia in bello capta Marti
immolare consuetos; sicuti referunt Strabo Geo-
graph. lib. XIV. & Cæsar de bello Gallico lib. VI.
§ XVII. Neque *Germanos*, queis in cibis *feræ*,
uti habet Tacitus de moribus Germanorum p. m.
438. Et Herculem ac Martem *animalibus* placare
erat usitatum, ut ibid. p. 434. Nec *Brachman-
norum* filios, ut supra § III. dedit Strabo. Et mi-
nus multo *Phariseos* ut clamat lex Mosæica. &c.

Absti-
nendum
fuisse se-
cundum
Pythago-
ram ab iis
quæ pol-
luant.

§ XII. Præterea abstineri voluit Pythagoras ab
iis carnibus quæ *polluant*, atque adeo Deorum fa-
miliaritatem & favorem intervertant; & ad sacra rite
peragenda ineptos reddant: quales *morticina*, reliquæ-
que impuræ omnes. Jamblichus de vitâ Pythag. Num.
CVI. Καθ' ὅλα δὲ ἀπεδοκίμαζε καὶ τὰ τοῖς θεοῖς ἀλλότρια,
ὡς ἀπάγοιτα ἡμᾶς τῆς πρὸς τὰς θεὰς οἰκείωσης. *Umnino
autem eos cibos rejiciebat qui Diis INGRATI essent;
quia nos a Dei FAMILIARITATE abducerent.* Ælia-
nus Var. Hist. lib. IV. c. XVII. Προσέταρτε δὲ ὁ αὐ-
τὸς

τὸς Πυθαγόρας καρδίας ἀπέχεσθαι, καὶ ἀλεκτρούνην λευ-
κῆς, καὶ τῶν θησιδίων παντὸς μᾶλλον. *Jubebat etiam*
Pythagoras a corde abstinere, & albā gallinā, &
imprimis ab omnibus animalibus MORTICINIS. Dio-
genes Laërtius in Pythagora p. 222. Τὴν δὲ ἀγνίαν εἶναι
διὰ καθαρυμῶν καὶ λυγρῶν καὶ περιρραντηρίων. καὶ διὰ τῆς αὐτὸν
καθαγεῖν ἀπὸ τε κίχδος καὶ λέχως, καὶ μιάσματος παν-
τός, καὶ ἀπέχεσθαι βρωτῶν θησιδίων τε κρεῶν, καὶ περιγλῶν
καὶ μελανύρων καὶ ὠῶν, καὶ τῶν ὀλόκων ζῶων, καὶ κυά-
μων, καὶ τῶν ἄλλων ὧν παρακελεύσθαι καὶ οἱ τὰς τελεταῖς
ἐν τοῖς ἱεροῖς διατελῆναι. Quæ ita vertit Ambrosius:
Eam vero munditiem expiationibus lavacrisque at-
que asperginibus fieri, vacando a funere & cubili, &
INQUINAMENTO OMNI, MORTICINISQUE, & pollutis
carnibus abstinendo, triglisque ac sepiis, ovisque,
& quæ ex ovis nascuntur animalibus, fabis quoque
& cæteris quæ prohibent qui in TEMPLIS *mysteria,*
ritusque faciunt. Atque specialiter nonnullarum
rerum abstinentiam præscripsisse videtur, cum quis
sacris operam daturus esset, ad decentem animi
purgationem, seu præparationem, quibus alias uti
non sit interdictum: ut de Ægyptiis ait Porphy-
rius eos ab omnibus animalibus prorsus abstinere,
imo ne ovum quidem comedere *cum se puros red-*
derent, (ἐν ταῖς ἀγνείαις,) de Abst. lib. iv. § VII.
Quam præparationem in sequentibus describit: *Cum*
vero tempus inflaret quando sacrum aliquem cultum
& solennem celebraturi erant, aliquot dies in se
PRÆPARANDIS insumebant, nonnulli per quadragin-
ta duos, alii per plures, nonnulli per pauciores,
nunquam vero infra septem dies, ANIMALIBUS OM-
NIBUS ABSTINENTES, ab omni etiam OLERE & LE-
GU-

C A P U T XVII.

*Legem Pythagoricam IMMODICUM solum
carnium usum, & Animantium eadem
proscripsisse, - quo SAPIENTIAE stu-*
dio, vitaeque CIVILI aptum red-
dat genus humanum.

*Et ab
omni car-
nium usu
quatenus
luxuriae
faciat.*

§ I. **A**bstineri voluit a carnibus Pythagoras qua-
tenus earum usus *intemperantiae*, luxu-
riae, gulaeque irritamenta praebet: ut immodico
rerum aliarum usu, imo generatim omnibus super-
fluis interdixit. Jamblichus de vitâ Pythag. Num.
CLXXXVII. *Sequitur ut de TEMPERANTIA agamus.*
— — *At communia quidem ejus praecepta jam su-*
perius commemorata sunt, in ois πρὸς καὶ σὺν τὰ
ἀσύμμετρα πάντα ἀποκόπτεω δόξαται. τῷ δὲ αὐτῷ εἶδός
ἐστὶν ἀποχὴ ἐμψύχων ἀπάντων, καὶ προσέτι βρωμάτων πι-
νῶν ἀκολάστον, quibus omnia IMMODERATA igne, ferro-
que praescindenda esse definitum fuit. Ejusdem
generis est ABSTINENTIA AB ANIMALIBUS; itemque
a cibis GULAE IRRITAMENTA habentibus, &c. Idem
Num. CVI. & CVII. Καὶ ὅσα δὲ εἰς μαντικὴν ἐπεόδιζεν,
ἢ πρὸς καθαρότητα τῆς ψυχῆς, καὶ ἀγνείαν, ἢ πρὸς σωφρο-
σύνης ἢ ἀρετῆς ἔξιν, παρῆναι φυλαττέσθαι. Καὶ τὰ πρὸς
ἐυαίγεια δὲ παντίως ἔχουσα καὶ ἐπιβολῆτα τῆς ψυχῆς τοῖς

π

τε ἄλλας χαθαρῆτας, καὶ τὰ ἐν τοῖς ὑπνοῖς Φαντάσματα, παρηγεῖτο. *Monebat etiam cavere ab iis quae facultatem DIVINANDI, PURITATEM ANIMÆ, castitatem, SOBRIETATEM aut VIRTUTIS HABITUM impedirent: denique respiciebat cuncta sanctitati adversa, & tum ceteram animæ puritatem, tum oblatas in somno species obfuscantia.*

§ II. Cumque carniū usus solennior, seu crebrior corpus impinguet, atque adeo carcerem, cui illigata mens est, graviolem reddat, affectibus alimoniam ministret, rationis promptitudinem, puritatemque impediāt, Animam sic seigniolem & ad vitam intellectualem minus habilem efficiat, eundem a cibariis abesse voluit Philosophus, atque esculenta ex fructibus & oleribus parari, sicque *viētui tenuiori* assuefieri maluit. Laërt. in Pythag. p. 217. Τὸ δ' ἀληθὲς, ὅτι ἰμψύχων ἀπηγόρευεν ἀπείσθαι, συνασκαῖν καὶ συνεγίζων εἰς εὐκολίαν βίῃ τὰς ἀνθρώπους· ὥστε εὐπορεῖσθαι αὐτοῖς εἶναι τὰς προφᾶς, ἀπυρεσθαι προσφερομένοις, καὶ λιτὸν ὕδωρ πίνεσθαι. ἐλεῦθεν γὰρ καὶ σάματα ὑγίαιαν, καὶ ψυχῆς ὀξύτητα πεινεγῆσθαι. *Revera autem idcirco animantibus vesci vetabat, ut homines TENUI VICTUI assuefaceret, ut cum cibis minime coctis uterentur, & aquam solam biberent, parabilem haberent vivendi rationem. Hinc enim & CORPORIS SANITATEM, & ANIMI ACUMEN illis accessurum,* Porphyrius de Abstin. lib. I. § XXVI. *Nec edendo varias percipere voluptates laboret; nec satius multo otio repleti, nec onere graviole saturatus, somnolentus fieri, μήτε τῶν πικανόντων τὸ σῶμα πληγεῖται ἰσχυρότερον μὲν τὸν δεσμόν, αὐτὸν δὲ ἀργότερον πρὸς τὰ οἰκεία ποιήσειν καὶ ἀσθενέτερον* *Neque iis impletus*
V
qua

*Mentem-
ve ad vi-
tam in-
tellectua-
lem inep-
torem.*

quæ CORPUS SAGINENT, VINCULUM FIRMIUS *redde-*
re, SEIPSUM VERO INEPTIOREM, SEGNIOREM, ET
DEBILIOREM AD EA QUÆ HOMINI PROPRIA *sunt pe-*
ragenda. Ostendat enim nobis aliquis qui *studet*,
quantum quidem possit, VIVERE INTELLECTUALITER
& ita ut huc illuc a PASSIONIBUS corporeis non
circumducatur, carnes facilius parari quam cibum
ex fructibus & oleribus, earum viliores esse appa-
ratum, quam inanimatorum, & quæ coquis pror-
sus non indigent, esseque minus in se delicatas si
cum inanimatis comparentur, leviores autem in
concoctione, & citius digeri, & ad LIBIDINEM mi-
nus incitare, & ad PASSIONES & ROBUR corporis
minus conferre. Ita Androcydes ex mente Pytha-
goricorum Οἶνος καὶ σαρκῶν ἐμφορήσεως σῶμα μὲν ἰσχυρό-
τερον ἀνατρέφεται, ψυχὴν δὲ νωχάλας ἔχει. Vinum, &
CARNIUM repletiones CORPUS quidem ROBUSTUM
reddunt, ANIMAM vero LANGUIDIOREM, seu imbe-
cilliolem; apud Galeum in Jambl. de Myst. p. 262.

Moderata
sum autem
temperata
cumque
carnium
usum li-
citum.

§ III. Verum enim vero si hæc extrema vi-
tentur; & de moderato parcoque carniū esu fera-
tur quæstio, hunc neutiquam illicitum decernent
Pythagorei. Sic docet Sexti Pythagorici dictum
Animantium omnium in cibus esus est indifferens;
abstinere vero rationabilius est. Apud eundem Ga-
leum loc. cit. Quod amplius inde fit apertum,
quod ipse Pythagoras *Discipulis* nonnullis carniū
esum concesserit, uti constat ex Jamblichō de Vitā
Pythag. Num. xcviii. Apponebatur iis etiam CA-
RO de animalibus quæ immolare fas erat. Et Num.
cix. Ceteris tamen qui vitam non adeo ad unguem
expurgatam, sacramque & philosophicam agebant,

PO-

POTESTATEM DEDIT , QUÆDAM ANIMALIA ATTIN-
GENDI; *iisque abstinentiam imperavit definito tem-*
pore circumscriptam. Scilicet hæc res est. In scho-

lâ Pythagoricâ , cujus finis , uti memoratum est ,
mentem affectibus purgare , variâ habebantur Dis-
cipulorum classes magis minusve in virtutis sapien-
tiæque studio provectæ , quibus singulis convenien-
tia doctrinæ præcepta edebat : ita inter Pythago-
ricos habebantur *Theoretici & Acusmatici* : *Theo-*
retici , qui ad insigniorem perfectionem perducti ,
contemplationi sublimiori assueti severâ lege vitam
ducebant , quibus præcepta restrictiora graviora-
que hinc præscripta erant , qualia I. Omnibus su-
perfluis , vetitisque ciborum generibus abstinere.

II. Non ea quæ vitam traxerant comedere. III. Vi-
num non gustare. IV. Diis non Animalibus rem
sacram facere , nisi scilicet gravissimâ causâ juben-
te. V. Nullo modo animalia lædere , *innocua* vi-
delicet , quin iis potius debita jura studiosissime
servare. &c. *Acusmatici* , qui ad talem perfec-
tionis gradum nondum pervenerant : queis potestas
facta I. Animalia nonnulla immolandi , quanquam
rarius. II. Eorum carnibus vescendi , ita tamen
ut certo quodam definitoque tempore abstinendum
esset. III. Vinum hauriendi. IV. Imo & opso-
nium *marinum* , licet *raro* , assumendi , &c. Qui-
bus tamen & omnibus Pythagoreis communia man-
data imposita erant , qualia : I. Cor non rodere.
II. Cerebrum non comedere. III. Malvâ abstinere
IV. Melanuro. V. Erythino. VI. Fabâ , &c. *Per*
ALIMENTA , inquit Jamblichus , *etiam homines ad*
virtutem ducere exorsus , (Pythagoras sc.) Videatur

CAP.
XVII. tur hic de vitâ Pythagoræ Num. cl. cvii. & cix. Unde & Porphyrius non omnibus se ; sed iis solum, qui *vitam* cupiant agere *intellectualem*, qui- que reputent *quinam sint*, unde venerint, quove tendere debeant &c. a carnibus abstinentiam impone- re ait. De Abstin. lib. i. § xxvii.

*Anima-
lium cæ-
dem veti-
tam qua-
tenus
diffidiis,
cæcibus
mutuis,
crudelit.-
ti ferita-
tique &
injustitia
alimo-
niam fe-
rat & oc-
casione.* § IV. Tandem vetita est *cædes Animalium* ar- bitraria, ut humanitati, vitæque *civili* consuesce- ret amplius mortalium genus. I. Ut a cædibus scili- cet mutuis retractum ad *amicitiam pacemque* colen- dam deduceretur. Jamblichus de vitâ Pythag. Num. CLXXXVI. *Sancivit insuper* ABSTINENTIAM AB ANIMALIBUS (Pythagoras) *tum ob alias multas rationes*, καὶ ὡς ἐρηνοποιὸν τὸ ἐπιτήδευμα, *tum quod ad CONCILIANDAM PACEM hoc institutum faceret : qui enim animantium cædem, ut nefariam, & naturae aversam abominari adsueverit ; illum judicabat mul- to magis pro injusto habiturum esse, hominem ne- care, &c.* Ut II. crudelitati, feritatique crescen- di occasione surrepta ad *mansuetudinem, lenitatem, misericordiam* &c. formaretur. Porphyrius de Ab- stin. lib. III. § XX. *Nos vero petulanter & con- tumeliose voluptatisque & joci gratia saepe in Thea- tris & venationibus plurima animalia trucidamus, ex quibus sane TRUCOLENTIA, & FERITAS nostra corroboratur, & efficimur ut MISERICORDIA minime tangamur. MANSUETUDINIS denique & LENITA- TIS maximam partem retulerunt quicunque primi ANIMALIUM NECEM ausi sunt. PYTHAGOREI vero erga BESTIAS LENITATE utendo sese ad AMOREM erga homines & MISERICORDIAM exercuerunt.*
— — *Magnam enim vim consuetudo habet hominem longe*

longe provehendi in iis affectibus, qui paulatim & sensim animis nostris conciliantur. Plutarchus de capiend. ex inimic. Util. p. 91. Quod si recte Pythagoras in brutis animalibus adsuefecit suos ad

VITANDAM CRUELITATEM & INJURIAS (ὠμότητος ἀπέχεται καὶ πλεονξίας) ideoque & aucupes impro-

bavit, & piscium redemptis capturis, dimitti eos jussit, omnisque non feri animalis caede interdixit.

III. Ut ad justitiae tandem exercitium universale excitaretur: ut innocuis se praestet innoxium; beneficiis beneficium. Porphyrius de Abstin. lib. III.

§ XIX. Hanc vero potentiam ea quae sibi propria & utilia sunt conciliandi fundamentum justitiae statuunt Zenonis affectae. Quomodo autem non ratio-

ni repugnat cum homines plerosque sensus solum ductu vivere, mente vero & ratione destitui perspiciant, multos etiam crudelitate, iracundiā &

aliena rapiendi cupiditate vel teterrimas belluas superantes, liberorum occisores, parricidas, Tyrannos, & Regum scelerum administratos fieri, cum

his tamen JUSTITIAM coli deberi existimare; cum BOVE vero ARATORE neutiquam debere; nec cum CANE SIMUL EDUCATO; nec cum ceteris PECORI-

BUS, quorum nonnulla LACTE suo nos PASCUNT, alia autem VELLERIBUS suis nos ORNANT, quidni hoc absurdissimum judicandum est. Plutarchus Sympof. lib. VIII. Quæst. quare Pythagorici de animali-

bus maxime pisces pro cibo sint averfati p. 739. Διὸ τελευτῶν (ἔφη) ὑποποιεῖν τῷ ἀνδρὶ ἐπιείκεια καὶ πρα-

γίας δίδωσι, μήποτε ἄρα μελέτης ἔσκεν τῷ δικαίῳ καὶ συνη-

θείας ἐφείδοντο μάλιστα τῶν ἐλαίων, ὥς τὰλλα μὲν αἰτίαι ἀμωσγέως παρῆχοντα τῷ κακῶς πιάσχειν τῷ ἀνθρώπῳ,

τὰς δὲ ἰχθῦς, ὡς δὲν ἀδικῶντας ἡμᾶς &c. Itaque contra-
rium jubet istorum hominum (Pythagoreorum) nos
susplicari mansuetudo & humanitas : nimirum JUS-
TITIÆ MEDITANDÆ gratia, & USU DISCENDÆ eos
a MARINIS potissimum abstinuisse; quod reliqua ani-
malia utcunque maleficio causam necis hominibus
præbent, PISCES neque INJURIA NOS ADEICIUNT,
neque adficere possunt, quantumvis ad hoc a naturâ
videantur instructi. In promptu est cum e sermo-
nibus, tum e sacrificiis veterum ostendere, non esum
modo, sed & CÆDEM ANIMALIS INNOXII eos pro fa-
cinore impio & nefario duxisse.

Anima-
lia bruta
generi
humano
ὁμοφυῖ
ἢ συγ-
γενῆ quo
sensu.

§ V Quando itaque ajunt Pythagorici ab ani-
malibus abstineri voluisse Pythagoram, cum ea no-
bis sint ὁμοφυῖ, & συγγενῆ, ejusdem naturae, & cog-
nata : uti est apud Jamblichum de vitâ Pythiag.
Num. CVIII. Providebat insuper ne & alii ani-
malia, utpote EANDEM NOBISCUM NATURAM SORTI-
TA caederent. Καὶ ὅπως μὴδὲ ἄλλοι ἀναρῆσιν τὰ ὁμοφυῖ
πρὸς ἡμᾶς ζῶα προσηγμένῃ. Et paulo post, Prae-
terea iis quoque inter politicos qui legislatores e-
rant, praecepit ut ipsi quoque ab animalibus absti-
nerent; cum enim exactissimum JUSTITIÆ cultum
profiteantur, oportere utique eos in nullum E COG-
NATIS ANIMALIBUS injurios esse. (ἰδὲ δὴ πῶς μὴδὲν
ἀδικῶν τῶν συγγενῶν ζῶων.) neutiquam id dicendi ge-
nus ita capiendum est, ac si significasset Philoso-
phus Animam humanam in Brutis latitare, atque
inde eandem iis inesse Rationalitatem ac homini-
bus; sed ad communionem eorundem elementorum,
communisque vitae auræ unice referendæ phrasēs
sunt. Clare sic idem explicat Jamblichus Num.
eod.

eod. Ἀπὲρ (ζωᾷ) διὰ τὴν τῆς ζωῆς ἢ τῶν τοιχείων τῶν αὐτῶν κοινότητα καὶ τῆς ἀπὸ τῶν συνισταμένης συγχράσεως. ὥσπερ ἀδελφότητι πρὸς ἡμᾶς συνέζευκται. *Utpote quae (animalia) per VITÆ, EORUNDEMQVE ELEMENTORUM COMMUNIONEM, & inde ortam contemperatorem, veluti per fraternitatem quandam nobis cum CONJUNCTA sunt.* Et amplius Num. CLXIX. Ὁ τοῖον ἢ τοῖς ζώοις, διότι ἀπὸ τῶν αὐτῶν τοιχείων ἡμῶν ὑφέστηκε, ἢ τῆς κοινότερας ζωῆς ἡμῶν συμμετέχει, ἀκείωνται τὰς ἀνθρώπων. πόσω μᾶλλον τοῖς τῆς ὁμοειδὲς ψυχῆς κακοποιήκοσι ἢ τῆς λαγνείας, τὴν ἀκείωνσιν ἐνέστησάτο. *Qui igitur cum animalibus etiam, ideo quod NOBISCUM EX IISDEM CONSTANT ELEMENTIS, COMMUNISQUE VITÆ AURA FRUANTUR, homines sociavit, quanto magis inter illos societatem necessitudinemque stabilivit, qui de EJUSDEM SPECIEI ANIMA DEQUE RATIONALI FACULTATE PARTICIPANT?* Non itaque bruta ejusdem speciei cum homine, animā, & rationalitate gaudent.

§ VI. Aliquam scilicet quidem *rationalitatem* Brutis adscribunt Pythagorei: quā videlicet percipiant quæ sibi commoda sint, quæque incommoda, atque illa sequi, hæc fugere possint ut in esse continuentur. Porphy. de Abstin. lib. III. § XXI. *Etenim natura, quam illi finis certi gratia omnia facere probe dicunt, non ideo animal sentiens creavit, ut duntaxat sentiendo afficeretur; sed cum multa sint naturae ejus convenientia, multa adversa, non poterat vel momentum temporis incolumitatem suam tueri, nisi quædam fugere, alia consuetari didicisset. Utrorumque porro cognitionem sensus unicuique animalium perinde praebeet, quae vero perceptionem*

Quam
Rationalitatem
Brutis
assignant:
Pythagorei.

con-

consequuntur, utilium scilicet apprehensiones, & insectationes, perniciosorum autem, & molestorum depulsationes, & fugae nullo pacto cadere in ea queant, quae RATIOCINARI JUDICARE, MEMINISSE ET ANIMADVERTERE NON POSSUNT, &c. Minime vero *humanam*, seu eandem quæ in homine obtinet, iis assignant: quod aperte declarat Laërtius, dum ait ex Pythagoræ sententiâ *Rationem in solo homine reperiri*, in Pythagora p. 221. Τὴν δὲ ἀνθρώπου ψυχὴν διαπεῖσθαι τευχῇ, εἰς τε νῦν, καὶ φέρας, καὶ θυμὸν. νῦν μὲν ἐν καὶ θυμὸν εἶναι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις. φέρας δὲ μόνον ἐν ἀνθρώπῳ. *Hominis autem animam triplicem esse; MENTEM, RATIONEM, atque ANIMUM: ac MENTEM quidem & ANIMUM in caeteris quoque ANIMANTIBUS, RATIONEM IN SOLO HOMINE REPERIRI.* Sic Aldobrandinus. Ambrosius: *porro humanam animam trifariam dividit, in Sensum, & Mentem & Iram. Sensus igitur & irae caeteras quoque animantes esse participes, MENTEM VERO AD SOLUM PERTINERE HOMINEM.* Ut ulterius id firmatur ex eo quod subdit Laërtius Καὶ τὸ μὲν φρόνημον ἀθάνατον, τὰ δὲ λοιπὰ θητά. *RATIONEM quidem* (quæ in homine est,) *IMMORTALEM esse; RELIQUA vero* (νῦν καὶ θυμὸν, quæ & in brutis habentur,) *esse MORTALIA.* Sicuti & hæc res § præcedenti ex Jamblichō patuit.

Pythagoras cum suis ab animalibus abstinuisse vulgo dicitur quo sensu.

§ VII. Quod autem vulgo referunt Pythagoram cum affecis animalibus & edundis & immolandis abstinuisse, atque adeo non cruentis sacrificiis placasse, id *compare* ad alios, qui in his *praeter modum* & mensuram luxuriabantur capiendum est; & omne præceptum de abstinentiâ ab ἐμψύχοις ad usum

usum *σπαρὸν*, *parcum*, rarumque, ab omni intemperantiae impietatisque fomento alienum referendum erit.

CAP.
XVII.
Conclusio.

Cum itaque ex iis quæ hæcenus nobis disputata sunt constet, Abstinenciam Pythagoricam non ἀπλῶς simpliciter, stricte & universaliter fuisse præscriptam; sed quatenus vitæ necessariis, rei Divinæ, mentis puritati, debitæque ad vitam Divinam Civilemque habitudini præjudicium creet animalium cædes & usus: atque adeo has res parcimonie quæ fuit Pythagoricæ exstare causas, Animarum in *Bruta Transitum* Sæmum nostrum *nec asseruisse*, nec *ob eundem creditum* ab horum caede & usu abstinuisse palam est.

C A P U T XVIII.

Non ob opinionem de TRANSMIGRANTIBUS ANIMABUS FABIS interdixisse Pythagoram; quid autem præceptum Pythagoricum
Κυάμον ἀπέχεσθαι A FABIS ABSTINETO,
sibi voluerit.

§ I. De Animalium usu & esu re confectâ ad aliud abstinentiæ Pythagoricæ quod referunt Pythagoram
adsertæ Metempsychosæ ergo caput convertimur. secundum
Scilicet & *Fabis* interdixit Pythagoras, quod in nonnul-
fabas tanquam animalia *migrare Animas* humanas *Fabis vesci*
putaverit. Ita Gaudentius in Auctariolo opusculi *prohibuisse* se: quod
X de

in eas ve-
lut ani-
malia a-
nimas bu-
manas
transmi-
grari ad-
seruerit.

de transanimatione Pythagorica cap. VIII. *Exercitationi de origine & progressu Pythagoricae transanimationis id addi par est, quod tamen a me prae-
teritum, ut intelligamus OB DOGMA DE TRANSMIGRANTIBUS ANIMABUS AB ESU FABÆ perquam religi-
ose ABSTINUISSE Pythagoram, jussisseque ut se-
quaces ejusmodi opinionis itidem fabam non come-
derent. Et rationem distinctius ex Acrone apertu-
rus ait: Quod ergo abstinentia a fabis apud Py-
thagoreos referretur ad opinionem de transmigran-
tibus animabus a corporibus in corpora, ostendit
testimonium Acronis narrantis Pythagoram Philo-
sophum ab omnibus animalibus, etiam A FABIS AB-
STINUISSE, quod VIRIDIS IN PIXIDE Aenea SERVA-
TA VERTATUR IN SANGUINEM, in Horat. lib. II. Sat.
VI. Unde fertur maluisse cum latrones incurrere,
quam per fabae segetem transire cum aliunde effu-
gium non haberet. — Id quoque subjungit Acro
dixisse Pythagoram FABAM ESSE ANIMAL, quod
cocta SANGUINIS humorem ex se emitteret. Quod
si de humore sanguinis proprie sic dicto loquatur,
id certe falsum est. Visus itaque est dicere de hu-
more aliquam cum sanguine similitudinem habente.
Atque ne adsertæ thesi auctoritatieque Acronis sub-
scribere quis addubitaret addit: haec quamvis sic
referantur, & Acronis testimonium pondere non vi-
deatur carere, inventi tamen sunt, qui negarent
Pythagoram a fabarum esu abstinnisse: quod nos
permovere non debet, cum iidem asserere non dubi-
tarint Pythagoram ab esu animalium nequaquam
abstinnisse. Id a veritate Historica adeo abhorret
ut nulla opus sit confutatione, quâ audax negatio
pro-*

profigetur. Hæc autem quantum ponderis habeant superiora docent. Non inficias interim, pergit Paganinus, imus mirum merito videri, quod Pythagoras potuerit sibi persuadere FABAM ESSE ANIMAL & in FABAS TANQUAM IN ANIMALIA MIGRARE ANIMAS. Nam si animal est faba, cur non sentit, non progreditur, (parce Paganine cucurbita non est Pythagoras!) non alia peragit quæ animalibus convenire res ipsa clamat.

CAP. XVIII.

§ II. Negat rem omnem Aulus Gellius, atque nullo sæpius legumine quam fabis usum Pythagoram ex Aristoxeno asserit: ita ille Noct. Attic. lib. IV. c. XI. *Opinio vetus FALSA occupavit, & convaluit Pythagoram Philosophum non esitavisse ex animalibus; item ABSTINUISSE FABULO QUEM κλάμων Graeci appellant: ex hac opinione Callimachus Poëta scripsit*

Rem omnem nem negare Aulum Gellium, auctoritate Aristoxeni sapissime Fabis usum Pythagoram adserentem.

Καὶ κλάμων ἀπὸ χειρὸς ἔχεν ἀνὴρτοι ἔδεσθαι
Κ' ἄρ' οὖ Πυθαγόρας ὡς ἐκέλευε λέγων.

Ex eadem item opinione M. Cicero in libro de divinatione primo hæc verba posuit: jubet igitur Plato sic ad somnum proficisci corporibus affectis, ut nihil sit quod errorem animis, perturbationemque afferat. Ex quo etiam Pythagoreis interdictum putatur ne fabâ vescerentur, quod habet inflammationem magnam is cibus tranquillitatem mentis quaerentibus contrariam. Hæc quidem M. Cicero. Sed Aristoxenus musicus VIR LITERARUM VETERUM DILIGENTISSIMUS, Aristotelis Philosophi auditor in libro quem de Pythagora reliquit NULLO SÆPIUS LEGUMENTO Pythagoram di-

cit usum quam FABIS, quoniam is cibus & SUBDUCERET SENSIM ALVUM & LÆVIGARET. Verba ita Aristoxeni subscripsi, Πυθαγόρας δὲ τῶν ὁσπερίων μάλιστα τὸν κύαμον ἐδοκίμασθαι λίαν κωητικόν τε γὰρ εἶναι, καὶ διαφορητικόν. διὸ καὶ μάλιστα κέχρηται αὐτῷ. Atque opinionis de non comestâ fabâ Pythagoreis fontem aperturus inquit: *videtur autem de κύαμῳ non esitato causam ERRORIS fuisse quia in Empedocli carmine, qui disciplinas Pythagorae secutus est, versus hic invenitur.*

Δειλοὶ πάνδελοι κύαμων ἀπὸ χυῖας ἐχέσθαι.

Opinati enim sunt plerique κύαμον legumentum vulgo dici. Sed qui diligentius, anquisitiisque carmina Empedocli arbitrati sunt, κύαμους hoc in loco TESTICULOS, significare dicunt; eosque more Pythagorae operte atque Symbolicè κύαμους appellatos, quia sunt eis τὰ κυῖν δεινοί, καὶ αἵτιοι τῶ κυῖν; & geniturae humanae vim praebeant, idcircoque in Empedocli versu isto non a FABULO EDENDO, sed a rei VENERAE proluvio voluisse homines deducere.

Inde nonnullis Fabas improprie sumptas: imo diversissime explicatas.

§ III. Hinc haud pauci Fabas *non proprie; sed improprie & mere symbolicè* capiendas volunt: atque ita *non Fabis* interdictum; sed tantum *re hac vel illâ* sub iis significatâ ajunt: diversissimas autem plurimorum explicationes qui desiderat Lilium Gyraldum in interpret. Symbol. Pythag. edit. Lond. p. 107, & seq. Windetum de vitâ functorum statu Sect. v. ubi de *abstinentiâ Pythagoreorum a fabis*, Cael. Rhodigin. Lect. Antiq. lib. XXVII. c. XVII. p. m. 1041. alios adeat. Ea quæ

quæ mihi videntur B. L. sequentibus habeat.

§ IV. *Κυάμυς*, *Fabas* in hoc nostro interdicto *proprie* quidem intelligendas, adeoque notissimam illam *leguminis* speciem indicari autemem; ita tamen ut *Symbolicè* res quæpiam sub illis significetur *præcipue*. In interpretatione enim *Symbolorum* non *idolo* symboli, nomini externo, vel figuræ inhærendum unice est; sed ad *veritatem latentem* intellectu penetrandum. Jamblichus de Myster. Sect. VII. c. II. ΑΨεις μὲν τὸ ἀπὸ τῆς φαντασίας καὶ τῆς αἰσῆς ἰδῶλοι αὐτῶν τῶν συμβολικῶν, ἐπὶ δὲ τῇ νοεῇ ἀλήθειαν ἑαυτὸν ἐπαγαγόν. *Cave autem insideat vel phantasiae vel auribus tuis rerum Symbolicarum IDOLUM, sed accinge te ad VERITATEM INTELLECTU percipiendam.* Et Hiërocles *Symbola* Pythagorica hac ratione explicare docet, ut observetur id quod *nominatim* cavetur; præcipue vero & id ipsum quod *intus* significatur: ita ut & rei extrinsecus denominatæ, seu ipsius *Symboli*; potissimum autem *rei cujuscumque* sub isthoc Symbolo *significatæ* abstinentia præscripta esse præsumatur. Comment. in Carm. Pythag. p. 296, 299. *Itaque & Symbolicis præceptis, nonnullorum jussa est abstinentia, sensum quidem primum habens AMPLIOREM, atque GENERALIOREM; sed CONSEQUENTER & hoc ipsum etiam cavens peculiariter cujus MENTIONEM facit sæpissime. Quale est cum animantis VULVAM comedi prohibet. Quod cum ita dicitur, a CERTA QUADAM re, eâque tenuissimâ nos removet: sin autem ad Pythagoricae profunditatis sensum multiplicem adspicias, unius certe rei nomine quæ cadit in sensus, & quâ vesci prohibet, totius REI*

Fabas hic proprie intelligendas; quam minus principaliter: quampiam per eas designatam.

VENEREÆ tibi significatur abſtinentia. Ut autem in lucidi corporis purgationibus id ipſum curemus quod intelligit, ſimiliter & COR edere prohibet: ut PRÆCIPUE quidem ab IRACUNDIA revocet, ex CONSECUTIONE autem, ut ab EADEM etiam PARTE abſtinendum eſſe demonſtret, &c. Eſt enim juſtum in SYMBOLICIS praeceptis & id obſervare quod NOMINATIM CAVETUR, & id ipſum etiam quod INTUS SIGNIFICATUR, &c.

Fabas Inferorum portis ſimiles quod infœcundæ ſint.

§ V. A Fabis autem abſtinere juſſit Pythagoras referente Laërtio ex Ariſtotele quod ſimiles ſint αἰδὲς πύλαι Inferorum portis; cum infœcundæ ſint. Ita Diogenes in Pythagora p. m. 222. Φησὶ δὲ Ἀγριότιλῆς ἐν τῷ περὶ τῆς κυάμων παραγγέλλει ἀπέχεσθαι τῶν κυάμων, ἥτοι ὅτι αἰδοῖαι εἰσὶν ὅμοιοι, ἢ ὅτι αἰδὲς πύλαις ἀγόνιαται γὰρ μόνον. (Ubi pro ἀγόνιαται cum Joſepho Scaligero legere malim ἀγονον) Ait autem Ariſtoteles in libro de fabis, ideo admonuiſſe illum FABIS ABSTINENDUM, ſive quod pudendis SIMILES ſint, ſive quod INTERNI JANUIS. Sunt enim INFOECUNDÆ ſolæ. Vel tantummodo, in totum infœcundæ. Simile quid apud Plutarchum de Piſo & Cicere legimus: hoſce videlicet nonnullis interdictos ὡς παρωνόμας τῆς ἐρέβης καὶ τῆς λήτης quod ad Orcum, & Letibum alludant, ſeu ad eodem aliquem reſpectum involvant. Quæſt. Roman. p. 286. - Διὰ τί νόμιμαί τες ἀγνέονταις ὁσπρίαν ἀπέχεσθαι; πότερον ὡς οἱ Πυθαγορικοὶ τες μὴ κυάμους ἀφωσιῶντο διὰ τὰς λεγομένης αἰτίας, τὸν δὲ λάτρεον, καὶ τὸν ἐρέβον ὡς παρωνόμας τῆς ἐρέβης καὶ τῆς λήτης. Quæ ſic Xylander: Cur caſtimoniam obſervantibus uſu leguminum eſt interdictum? An fabam ob eaſdem quas Pythagorici cauſas abominati ſunt?

sunt? LATHYRUM autem, & EREBINTHUM (hoc est PISUM puto; & CICEREM) quod LATHÆ, & EREBO, id est LETHO. & ORGO nemina horum sunt AFFINIA? Ubi non sola nominum affinitas; sed procul dubio sub eâ certa rerum qualitas innuitur.

§ VI. In nostro autem Laërtii loco illud ἀγόντων (ἀγόντων) sensu *sterilitatis* venire, post Ambrosium Laërtii interpretem, Gyraldum in Symb. Pythag. qui vertit *unum enim hoc legumen est generis ra expers*, & Grotium, qui habet *quod nihil de se gignant*, ad Matth. XVI: XVIII. atque adeo *infecundum* dicere existimamus. Idque communis de *Fabis* traditio, quod nonnulla reddant *sterilia*, satis evincere nobis videtur. Ita Clemens Alexandrinus lib. III. Strom. ait eas *mulieres* reddere *infecundas*; atque hinc potissimum Pythagoreos iis interdicare: Ταύτην μυστικῶς ἀπαγορεύουσι κυάμοις χρῆσθαι (οἱ Πυθαγόρειοι) — — μάλλον δὲ ὅτι κυάμοις ἐσθίμενοι ἀτόκως ἐργάζονται τὰς γυναῖκας: *inde FABIS VESCI mystice prohibent Pythagorei — — maxime quod FABÆ COMESTÆ MULIERES INFECUNDAS reddunt.* Et Apollonius Dyscolus Histor. comment. cap. XLVI. apud Menagium in Laërt. ex Theophrasto tradit *Gallinas fabas esitantes sterilefcere*: ex eo forsan quod ex his nimium pinguescant, ut *cuncta pingua steriliora* ajente Plinio Histor. Nat. lib. XI. c. XXXVI. imo quod *fabarum* putamina si radicibus juniorum arborum adjiciantur *has exarefcere* faciant. Θεόφραστ. ἐν τῇ ἐ τῶν φυτικῶν αἰτίῳ Φησὶ κυάμῳ ἢ κυάμῳ περὶ τὰς ῥίζας τῶν δένδρων περιέδωται; ἐν γαίῃ τὰ Φυόμενα. ἢ αἱ καταικίδιαι δὲ ὀπίθης συνεχῶς ταῦτα ἐσθίσκει ἀτοκοὶ γίνονται. Qui addit inter alia &

hinc

hinc Pythagoreos earum esum interdixisse ὅτι καὶ διὰ ταύτην τῇ αἰτίᾳ τάχα δὲ καὶ δι' ἄλλας οἱ Πυθαγόρειοι ἀπηγορεύουσιν τῷ κρέματι χρῆσθαι. Quæ eadem videas apud Clem. Alexand. loc. cit. Quorsum referri potest id quod sequitur apud Laërtium ἢ ὅτι φθείρει, *vel quod corrumpat* (faba.)

*Fabas
respectu
mentis
sensu Py-
thagorico
infecun-
das di-
cendas.*

§ VII. Præprimis autem sensu Pythagorico respectu *Mentis infœcunda* dicenda *faba* est: cum corpus obesum reddat, & inflet i. plurimum carnem nutriat, crassum generet sanguinem, sensus hebetet, somnolentum faciat, terribilia inducat somnia, mentis aciem obtundat, eamque turbet, & ita hanc obruat & *sterilem* reddat, id est ad Divina & quæcunque sublimiora agitanda, virtutesque eliciendas, quæ vera demum mentis *fertilitas* est, *ineptiorem*. Atque adeo *sopori* naturali immergat altius. Anonymus apud Photium de vitâ Pythag. Num. VII. Διὰ τὸ τοῦ καὶ τῷ κρέματι ἀπέχοντο, ὅτι φθείρει, καὶ τροφικώταται. *Fabis ob eandem causam abstinebant quod INFLENT & PLURIMUM NUTRIANT.* Albertus Magnus de Veg. & Plant. lib. vi. tract. II. c. VII. *FABÆ frigidae & humidae sunt; virides*

IN-

1. *Plurimum carnem nutriat.*] Un- lib. LVII. p. m. 548. Vossius de
de institutum a Carne Deæ, (cui a Theolog. Gent. & Phys. Christ.
carne nomen) quam vitalibus hu- lib. v. cap. XLIX. p. 96. *Fabaria*
manis præesse veteres construxerunt, quoque, sive fabacia pulis, & larido,
pulvis FABACIA & larida sacrificare- in C elio monte sacrificatum olim Car-
tur, quod eo ciborum genere vires cor- nae Deæ, quæ a carne ita dicta,
poris egregie roborentur. Constatque & vitalibus credita præesse humanis.
calendas Junias ea de causa Fabarias. Eo autem bis duobus sacrum fiebat,
vulgo vocitatas, quod sacrum institu- quoniam gemino illo cibo maxime cre-
tum est a Junio Bruto, a quo etiam debatur ali carno humana.
mensis nomen. Pierius Hieroglyph.

INFLANT *multum, generatur ex ipsis* SANGUIS GROS-
 SUS, & CARO MOLLIS. Arn. Villanovanus ad Me-
 dicin. Salernit. c. LXXVIII. ex Galeno, *Flatuosum*
enim & melancholicum generat fumum (faba) *qui*
horrenda & TERRIBILIA parit SOMNIA, MENTEM
 PERTURBAT, INGENIUMQUE ACIEM OBTUNDIT, & SPI-
 RITUS VIFICOS OBTENEBRAT. Plinius Hist. Nat.
 lib. XVIII. c. XII. *Quin & prisco ritu FABACIA sua*
religionis Diis in sacro est praevalens pulmentari
cibo & HEBETARE SENSUS existimata, INSOMNIA
quoque facere. OB HÆC *Pythagoricâ sententia dam-*
nata. Hieronymus in Ezech. c. IV. *Quod autem*
Filium negant, hordeo jumentorum pascuntur &
FABIS, quibus COMEDENTIUM VENTER INFLATUR,
 & MENS OPPRIMI dicitur in tantum ut PYTHAGO-
 RICIS quoque cibus DETESTABILIS sit. Hinc & iis
 qui ex insomniis divinare volebant fabis fuisse absti-
 nendum tradit Plutarchus Sympof. lib. VIII. Quæst.
 X. Ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν βρωμάτων ἕνα δυσόσμεον καὶ παρεκτικὸν
 τὸ κατ' ὑπὸν ὄψων μαρτυροῖς ἔχοντο τοῖς τι κνέμοις, καὶ
 τῇ κεφαλῇ τὴ πολὺ πᾶσι καὶ ἀπέχεσθαι κελεύει τὰς δι-
 ομίας τῆς διὰ τὸν ὄνειρον μαντικῆς. *Esse cibos quosdam qui*
 MOLESTA GIGNANT SOMNIA ANIMAMQUE PERTUR-
 BENT TESTATUM faciebant FABIS & capite Polypi:
quibus abstinere iussi qui DIVINARE EX SOMNIS cu-
perent. Ut generatim omni *leguminum* usu iis qui
sancte & immaculate vivere curant: cum tales pu-
ra & tenuia corpora habere oporteat; legumina
 vero maxime vires *corporis* corroborarent, ex eodem
 Piërius Hieroglyph. lib. LVII. Plutarch. Quæst.
 Rom. p. 286. Διὰ τί νομίζεται τὰς ἀγνύοντας ἀπὲρ ὅσον
 ἀπέχεσθαι; — — ὅτι δὲ πρὸς τὰς ἀγνύας καὶ ἀγνύας

καθαρά ἔχουσιν τὰ σώματα ἔχειν; ἔτι δὲ τὰ ὀσπρία πνευ-
μαλώδη καὶ περισσεύμα ποιεῖ πολλῆς καθάρσεως δόμον.
*Cur castimoniam servantibus usu LEGUMINUM est
interdictum? — Quia ad castimoniam afferre
oportet CORPORA PURA ET TENUIA; legumina autem
FLATUS generant & SUPERFLUITATEM, gignunt mul-
ta opus habentem expurgatione.* Atque horum re-
fert Symbolum nostrum Jamblichus in expositio-
ne suā. Τὸ δὲ κυάμων, inquit, ἀπέχεσθαι συμβαλεῖται φυ-
λάττεσθαι πᾶν ὅσον ἐστὶ φθαρτικὸν τῆς πρὸς θεῶς ὁμιλίας, καὶ
τῆς θείας μαντικῆς. *Illud vero a fabis abstineto præ-
cipit cavere omne quod commercio cum Diis, & di-
vinæ arti divinandi corruptivum seu inimicum sit.*

Quo sen-
su Fabæ,
quia in-
fecundæ,
portis In-
ferorum
similes.

§ VIII. In hoc autem *Fabæ* quod *infœcundæ*
sint, & pigro faciant mentem *torpere somno* POR-
TIS Inferorum similes dicuntur: hæ enim *vitâ* pri-
vant, & in æternum *soporem* transmittunt, atque
per eas nihil quod *foecundum* est, & vivificum
intromittitur in regnum Ditis: Ut per vitam *sopo-
rosam* mentes ad Inferos, Tartarumque relegan-
tur. Unde Orci *vestibulum* describens Virgilius
ibi & *Soporis* & *somniorum* sedem locat Æneid. VI.
vers. 273. & seq.

VESTIBULUM ante ipsum, primisque in FAUCIBUS
ORCI,

Luctus & *ultrices* posuere cubilia *Curae*:
Pallentesque habitant *morbi*, *tristisque* *senectus*:
Et Metus, & *malesuada Fames*, & *turpis E-*
gestas,
Terribiles visu formæ, *Lethumque*, *Laborque*:
Tum consanguineus lethi SOPOR; & *mala mentis*
Gau-

SEU METEMPSYCHOSI PYTHAGORICA. 171 LIB. I.
Gaudia, mortiferumque aduerso in limine Bellum; CAP.
Ferreique Eumenidum thalami; & Discordia XVIII.
demens

Vipereum crinem vittis innexa cruentis.

In medio ramos annosaque brachia pandit

Ulnus opaca, ingens: quam sedem SOMNIA vulgo
Vana tenere ferunt, foliisque sub omnibus hae-
rent.

Ad quæ commentantem audiamus Eruditissimum
 Cælium Rhodiginum: *Caterum (ait) libet parte*
hac cum Veteribus Theologiæ studiosis confabulari;
qui & ipsi super iis aliqua sibi prodenda censuere.
Adeunda vero præcipue Platonis arcana; in qui-
bus stupenda sæpe deprehendas. ANIMUM INTEM-
 PERATUM, dum etiamnum agit IN CORPORE, ta-
 lem esse Veteres sanciunt; ut CONSOPITAM in eo RA-
 TIONEM intelligant, vel AFFECTUI prorsum manci-
 patam: unde ineluibilis ad corporea vergens conci-
 piatur habitus, qui in naturam evadat quodammo-
 do. Proinde hunc graphicè appingens Orpheus, ita
 canit:

Ἀρχαίοι τ' αἰδᾶο πύλαι, δῆμ' ὀρείων.

Frangi nequeunt Plutonis portæ: intus agit po-
 pulus somniorum. *De animo ita affecto, gravissi-*
ma est ex septimo de Republicâ Platonis sententia:
 DORMIRE illum in HAC VITA, & quidem profun-
 dius; ac priusquam omnino expergescat, demigrare.
 Post OBITUM vero, etiamnum altissimo premi SO-
 PORE. Quin & INSOMNIORUM absurdissima EX-

TERRERI *specie: quam rem sub TARTARI nomine intelligi voluit. Philosophi vero sententiam aptissime Platonici Poëta involucro quamvis obscuriore Æneidos VI expressit: cum INFERORUM VESTIBULUM ac ingressum primum describens ita canit:*

*In medio ramos, annosaque brachia pandit
Ulmus opaca, ingens: quam sedem somnia vulgo
Vana tenere ferunt; foliisque sub omnibus hæ-
rent.*

*Animalia steri-
lia Dis
Inferis
oblata.*

§ IX. Atque hinc est quod vulgo Diis *Inferis*, & defunctorum *Manibus*, quorum sedes Ἄδης est, hostiæ steriles, Vaccæ, Juvençæ, Oves &c. infœcundæ mactarentur. Unde apud Homerum Ulysses Odyss. λ. vi. & seq.

Πολλὰ δὲ γὰρ ἔμην τεύων ἀμεινὰ κάρηνα,
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, τείραν βέν ἥτις ἀρίστη.
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἰοθλῶν.
Τειρεσίη δ' ἀπάειπεν ὅιον ἱερευσέμεν ὄω.
Παμμέλαν', ὃς μῆλοισι μεταπρέπει ἡμέτεροισι.

Multum autem precatus sum mortuorum infirma capita

Ubi venerim ad Ithacam, STERILEM bovem quæ optima esset,

Sacrificaturum in edibus: pyramque impleturam bonis:

Tiresiæ vero seorsum ovem sacrificaturum soli Totam nigram, quæ inter pecora excellat nostra.

Virgil.

— — Ipse atri velleris agnam
Æneas matri Eumenidum, magnaeque sorori
Ense ferit, STERILEMQUE tibi Proserpina vac-
cam.

Si autem mares aris admovendi erant non nisi castrati usurpabantur: *ὅσα τε ἐστράγγων, καὶ ὅσα μὴ ἵσταν ἰσχυρά* talia quae castraverant, & testiculis destituebantur. Ut ait Scholiast. in Homer. Iliad. 4. atque adeo infœcundi τὰ μὴ γυνῶν ζῶα quod animal non procreat. Scilicet hujusce consuetudinis ratio erat, quod apud Inferos nihil quod vitam procreat, seu foecundum reddit offendatur: unde sic instituerunt αἱ ἀλφειὸς τὸ ὅμιον ἀποστέμναι, ut vitâ destitutis piacula convenientia exhiberent. Vid. Franc. Rous Archæol. Att. lib. v. c. XXXI. Potterus Archæol. Græc. lib. IV. c. VIII. p. 582. Hostiae FERAELES erant nigrae & STERILES juvencae aut oves, nec diversae ab iis, quae Diis INFERIS mactabantur, ut indigitarent & lucem & FOECUNDITATEM ex illa regione omnino exulare.

§ X. Inde quoque quod cum Faba infœcunda Fabam; quia sterilis habita, Dis Inferis fuisse Sacram. omnino sit, uti visum supra est, præprimis Dis Inferis fuerit sacra, & ad Mortuos pertinere existimaretur: unde in conviviiis feralibus & sacrificiis Parentalibus adhibebatur, Lemuralibus jaciebatur Larvis &c. Piërius Hieroglyph. lib. LVII. Nam & apud Romanos (de Ægyptiis paulo ante locutus erat) FABA inter FUNESTA recenscebatur,

2. *neque Diali fas erat eam tangere, neque quidem nominare, putabantque omnino ad MORTUOS pertinere: nam & LEMURALIBUS jaciebatur Larvis, & PARENTALIBUS adhibebatur sacrificiis, &c. De Lemuriis Ovidius Fastor. v.*

Hinc ubi protulerit formosa ter Hesperus ora,

Ter dederint Phæbo sidera victa locum;

Ritus erit veteris nocturna LEMURIA sacri:

Inferias tacitis MANIBUS illa dabunt.

Ille memor veteris ritus, timidusque Deorum

Surgit: habent gemini vincula nulla pedes:

Signaque dat digitis medio cum pollice junctis;

Occurrat tacito ne levis Umbra sibi.

Cumque manus pure fontana perluit unda;

Vertitur & NIGRAS accipit ore FABAS.

Aversusque jacet: sed dum jacet, Haec ego mitto:

His, inquit, redimo, meque, meosque FABIS.

Haec novies dicit, nec respicit. UMBRA putatur

COLLIGERE, & nullo terga vidente sequi. &c.

Plutarchus Quæst. cur castimoniam servantibus usu leguminum sit interdictum? ait quod ad τὰ περιδερνὰ ἔν τῶν προκλήους ἢ καὶ πρὸν CIRCUMPOTATIONES FUNEBRES, & MORTUORUM EVOCATIONES maxime utantur LEGUMINIBUS. Quæst. Rom. op. tom. II. p. 286.

Imo

2. *Neque Diali fas erat eam tangere, neque quidem nominare.*] Scilicet ciebant, & mortuos pertinere fedi Dialis flamen dictus ἀπὸ τοῦ Διὸς, a rebantur averfabatur, & cavebat jove a quo vita dari putabatur hominibus, huic assiduo præsto, & fa-

Imo 3. omnibus aliis sacris exceptis iis quæ *Mortuorum* erant arceri *Fabas* ex Artemidoro notavit Windetus de vitâ functorum statu Sect. v. p. m.

75. *Observavimus autem prius FABAS omnibus ALIIS SACRIS exceptis hisce τὸ κεκοῦν ARCERI: quod etiam Artemidorus Onirocrit. lib. I. c. LXX. adferit* (κράμος) πάσης πελετῆς ἡ παντὸς ἱερῶ ἀπελήλαται. Φακὴ δὲ πίνθη πωγαγομένη. *Faba omni ceremoniâ & omni sacro arcetur. Lens luctum præfagit. Quod lenti hic tribuit*, pergit Windetus, *Fabis etiam tribui debere certum est: quorum floribus πίνθημα γράμματα inscripta esse pridem ex Didymo Agricola meminimus.* Et idem Windetus p. 66. *Vetus ergo ille πελοπογράφος (sive Orpheus, sive Cecrops, sive Onomacritus) Pythagoræ discipulus in telluris suffimine omnia semina admittens FABAM recte EXCEPIT.*

§ XI. Unde, cum Faba ad *Deos Inferas* pertineat, seu iis dicata sit, dicitur ἁγία *sacra*: uti *inde* Pythagoras apud Lucianum mercatori sciscitanti *cur odio habuerat κράμος?* respondit ἔκ ἀλλ' ἱερῶν, ἡ θαυμαστὴ αὐτῶν ἡ φύσις. *Nulla equidem odio illas prosequor, verum quia SACRÆ sunt, & mirabilem*

3. *Omnibus aliis sacris exceptis iis quæ mortuorum erant arceri fabas.* ostendit illud Catonis de Re R. cap. cxxxiv. Priusquam messim facies, porcam præcidaneam hoc modo fieri oportet. Cerei parvâ præcidanea, porco semina, priusquam basce fruges condantur, fur, triticum, hordeum, *FABAM, semen rapicium, zbur, vino, Jaso, Jovi, Junoni, præfato.* Vid. lib. v. c. XLIX. Variis etiam Diis ibi plura legumina ac fruges offerebant: ut

bilem quandam naturam obtinent ab illis abstinco.

In Vitarum auctione op. tom. III. p. 104. Quor-
sum forsan & referendum quod apud Plinium di-
citur, *siliquam* terrestrem radicibus fontem Stygis
amplecti Hist. Nat. lib. XXXI. c. II. In Arcadiâ,
inquit, circa Pheneum aqua profluit e saxis STYX
appellata quae ilico necat, ut diximus, — — tra-
duntque etiam æs, & ferrum erodi illâ aquâ. Pro-
fluit ut indicavimus brevi spacio: mirumque SILI-
QUA SYLVESTRIS AMPECTI RADICIBUS FONTEM
eum dicitur semper florens purpura.

Fabas iis
qui sacris
operam
dant
immuni-
das habi-
tas.

§ XII. Atque & inde quod cum Faba mentem
sterilem & soporofam reddat, corpus autem increas-
cet, ea iis, qui sacris operantur, quasi *immunda*
reputata sit, atque vel eam aspicere renuerint. He-
rodot. lib. II. c. XLVI. Κνάμῃς δὲ ἔπε μάλα σπείρει-
σιν Αἰγύπτῳ ἐν τῇ χώρῃ, τὰς δὲ γεωμήμῃς ἔπε τρώγασιν,
ἔπε ἑσπέρτες δατέονται. οἱ δὲ δὴ ἱερείς ὕδὲ ὀρέοντες ἀνέχονται,
κομίζοντες ἔ κατὰ γόν μὲν εἶναι ὁσπερίων. FABAS *Aegyptii in*
suâ terrâ nec admodum ferunt, nec eas, quæ provenie-
runt aut crudas, aut in aqua coctas edunt, (seu nec
sponte provenientes comedunt, aut coctas in escam
distribuunt) SACERDOTES *verò ne ASPICERE quidem eas*
sustinent, arbitantes HAUD MUNDUM illud legumen
esse. Vid. & ea quæ § VII. ex Plutarcho allata sunt. Sci-
licet quod non incurrit in *sensus* non facile in sui *appe-*
titum pertrahit: quod contra sensibus hauritur *affec-*
tiones excitat; Porphyrius de abstin. lib. I. § XXXII,
& XXXIII. *Irrepsit autem vitium propter jugem in-*
curiam. Incuriam autem parit non satis expendisse ea
quæ ad mentem pertingunt, illis interim quæ sensu
haurimus, affectiones excitantibus: inter quas & eae
etiam

etiam, quae ex cibis oriuntur, censendae sunt.

Abstinentum igitur est, non minus quam ab aliis, a cibis aliquibus qui solent animae nostrae 4. passiones concitare, &c. Piërius Hieroglyph. lib. LVII.

de abstinentia a fabis: *Quantum vero ad Aegyptios pertinet devitabant illi ea omnia quae animam*

CORPORI PERTINACIUS AFFLIGERE possent, neve sensu voluptateque invalescentibus eam profundius in corpus immergerent, ut Porphyrius attestatur, ideoque operam dabant impensissimam, ut non vitiorum tantum effectus, verum & AFFECTUS ipsos radicitus extirparent. Hæc tamen fabarum averfatio si

intelligatur absoluta & plenaria ad solos sacerdotes referenda videtur: vel ad certum quoddam tem-

pus purificationis restringenda: cum *Fabae radicem* cibum lautum *Aegyptiis* referat Plinius Hist.

Nat. lib. XVIII. c. XII. *Fructus ipse (fabæ) amarus & odore, sed RADIX PERQUAM LAUTA INCOLARUM CIBIS, cruda & omnino decocta, harundinum radicibus similis.* Atque iisdem vulgo a teneris len-

tibus uti consuetum fuerit, ut tradit Athenæus lib.

IV. *In Aegypto adeo usitatum (id lentis genus) ut a teneris eo pueri nutriantur, totaque Alexan-*

dria sit φακίων πλήρης, tabernis insitorum lenticularum plena. Apud Urfin. Herbar. Sacr. lib. II. c.

III. Cum tamen queis hæc incumbibat abstinentia generatim leguminum usu adeoque ex æquo len-

tis quam fabae fuisse interdictum supra ex Plutarcho viderimus. Et Sacerdotes juxta ac alios cum

Z

se

4. *Passiones concitare &c.*] Con- cogitantes inescant, & omnigenis in- cludit Porphyrius: *Hac enim, sci- jectis laqueis appetitum rationis ex- licet quæ sensibus hauriuntur, non pertem sibi subjugant.*

se ad cultum sacrum *præpararent*, & in quibusvis *ἀγνίαις puritatis exercitiis*, nonnullis abstinere fuisset solitos, ut 5. *vino, pane, oleribus & carnibus* quibuscumque, *ovis mulierum consuetudine, propinquorum conversatione*, &c. quibus si his *non vacarent* utebantur modice ex Porphyrio de abstin. lib. IV. § VI, & VII. ut cap. præcedenti significatum est, videre est. Cumque tandem de Ægyptiis tradat Diodorus nonnullos abstinere a *fabis*, alios a *lentibus*, alios a *cepis*; nonnullos a *caseis*, alios ab aliis, ut *intemperatum* comestilium usum cavendum

5. *Vino, pane, oleribus & carnibus* quibuscumque, *ovis, mulierum consuetudine, propinquorum conversatione &c.*] Hæc parum abludunt a Judaico ad festum Expiationis sese præparandi modo Pontifici maximo observando: hic enim septem ante festum diebus a communi hominum consortio, uxorisque consuetudine separabatur in templum adductus; vesperi Parasceves ipsi *Fabis, lentibus, ovis, caseo, carne pingui, lacte &c.* atque omnibus quæ capitis gravedinem creant, & ad impuritatem faciunt penitus abstinendum erat. Vid. Joh. Lundium Sac. Rel. & consuet. Vet. Judæor. lib. v. c. XVIII. § VI. VII. XVI. Buxtorf. Lex. Talm. Rabb. in פסח *faba fracta, faba fressa. Huic simile est* (dixerat ex Plinio fabam hebetare sensus, insomnia quoque facere ob hæc Pythagoricâ sententiâ damnatam: & ex Festo Diali Flamini eam nec tangere, nec nominare licuisse) *quod* in veterum Hebræorum monumentis legimus, sacerdoti magno vespera seu Parasceve diei expiationum, præter alios cibos indidictum quoque fuisse esse FABARUM fractarum, seu fressarum; idque ideo etiam quod SOMNUM inducant. In tractatu Talmudico Joma cap. I. in Mischna, *Vespera diei expiationum non sinebant eum multum comedere: quia cibus SOMNUM inducit. Ad hanc Mischnam legitur in Gemara Talmudis Hierosolymitani: non sinebant eum comedere neque lac, nec ova, nec caseum, nec carnem pinguem, neque vinum vetus, neque denique FABAS fressas, vel lances. Ut & Cera & Allium isthoc tempore prohibita idem refert Buxtorf. Synag. Jud. c. XXV. p. m. 524. Quemadmodum in τὰς ἀγνίας sacerdotes Ægyptios abstinuisse a Leguminibus, carnibus, sale, cepa refert Plutarchus de Iside & Osiride p. 352, 353. Sicuti & caseos memorat Diodorus lib. I.*

dum doceant : Biblioth. lib. i. p. 81. *Nam quod utilitatis in vitam redundantis causa hoc illos cultu afficiant ex eo liquere ajunt, quod non pauca esculentorum nonnulli ex ipsis non comedant : dum ALII LENTES, ALII FABAS, NONNULLI CASEOS, aut CEPAS, & id genus vesca alia (quorum copia tamen Aegyptus abundat) omnino nequidem degustent. Quo declarent docendos esse mortales ut ab IMMODICO COMESTILIUM USU SIBI TEMPERENT, & si quidvis a quovis edatur nihil absumentium ingluviei tandem suffecturum. Quæ abstinéntiam universalem neutiquam inferunt. Dein & æqualem lentibus, cepis, caseis, (ob admixtum Salem) ac fabis impuritatem. Vid. Plutarch. de Iside & Osiride p. 352, 353. dicunt: scilicet non absolutam, sed quæ iis qui se purificant ad sacra obsit : cæterum ad affectionum amputationem & moderatum esculentorum usum pertineat. Quemadmodum supra § v. ex Plutarcho audivimus & alias leguminum species Pisum & Cicerem interdictas eandem fere ob causam ob quam vetita faba est, scilicet ὡς παγωνίμους τῷ Εὐεΐβῳ, καὶ τῷ Λήθῃ, quod ad Orcum & Lethum aliquem respectum involvant : utpote quæ ejusdem fere naturæ corpus instantis, mentemque obruentis & turbantis existant. Villanovan. Salern. c. XXXIII. p. m. 196. Quod de PISIS hic dicitur, idem de OMNIBUS ferme LEGUMINIBUS, puta FABIS, LENTIBUS, PHASEOLIS, & si qua sunt similia, præcipue tamen corticem habentibus crassiore, ut de fabis & ciceribus nigris intelligendum est. Hac namque ratione LEGUMINA OMNIA, QUEMADMODUM lib. IV. de vict. rat. in morb. acut. aphorism. 93.*

Hippocrates attestatur FLATUOSA sunt & cruda, & cocta & fricta & macerata & viridia. Et pag. 197. Porro cum OMNIUM LEGUMINUM substantia INFLET, concoctioni renitatur, crassique & pravi succi alimentum in corpus diffundat: merito a victus salubris ratione excluditur. Jamblichus de Pythag. Num. CVI. Τῶν μὲν βρωμάτων καθόλου τα τοιαῦτα ἀπεδοκίμαζεν ὅσα πνευματώδη καὶ παρεχθῆς ἄτια. Ac in genere quidem omnes cibos improbabat qui FLATULENTI essent & TURBATIONEM CAUSANTES.

Autoris
de Sym-
boli πλά-
σαν ἀ-
πίπτει
sensu sen-
tentia.

§ XIII. Ex iis nunc quæ allata sunt sensum Sym- boli Pythagorici κυάμων απέχου videamus.

Mentem materiæ vinculis illigatam ὁ *somnio* quo-
piam veluti correptam considerat Philosophia Py-
thagorica: eam, si originis suæ propriæque na-
turæ oblita partis irrationalis affectiones, materiæ-
que decipula sequatur lubens, hisque sese irretien-
dam præbeat amplius, corpusque curet unice, al-
tiori implicari *sopori* (lethi consanguineo, uti su-
pra Maro, vitæ quæ vere Animæ mors est, defi-
niente Heraclito) ait: atque exinde tandem fer-
reo æternove somno in Tartaro horroribus infini-
tis obnoxiam emancipandam, Unde omni ope ad-
nitendum sit, ut mens ex isthoc evigilet somno, &
ad Deum redeat.

Faba autem carnem & sanguinem incrassat, &
inflât, affectus ciet, mentem hinc altius materiæ
implicat, turbat, segniozem & ad divina ineptio-
rem,

6. Somnio quopiam, veluti correptam.] Videntur Maximus Tyrius VIII. ex Cælio Rhodigino allata. XXVIII. Utrum Disciplinæ sint re- sunt..

rem, atque adeo *infœcundam*, & *soporosam* red-
dit : inde Symbolicè illius abstinentia familiæ Py-
thagoricæ demandata : ita quidem ut ipsius Fabæ
usus vulgaris fuerit prohibitus.

Et amplius sub hoc *Symbolo* edictum erit : ne
delicata habeatur *corporis* cura, neve in *Saginariis*
volutetur porcorum adinstar ; contra vero omnia ea
quæ *corpus* ita foveant ut *mentem* suffocent, actus
vitales proprios elicere, cum Deo origine suâ com-
mercium exercere impedian, affectus turbidos ex-
citant, &c. caveantur religiose constitutum : cum
hæc *vitâ* Divinâ privent, & ad impia *Tartara*
mittant.

§ XIV. Scilicet ex eo quod *Fabae* has illasve
rerum species, si crebro assumantur, *steriles* red-
dere ferebantur ; cum alias ad materiale genera-
tionem, & accretionem plurimum attribuerent :
(unde Lucianus 7. τὰ πᾶν γένη ἑσσι in *totum genitu-
ra sunt*. Vitar. Auction. Hincque generationis a
Deo deflecentis, nec *sobrietatem*, neque *justi-
tiam* culturæ, neque unquam *reversuræ* Symbolum
Faba ; cui *Apes* id est mentes ad Deum redituræ
non insident, id est cum eâ non copulantur. Por-
phyr. de Antro Nymphar. p. m. 262. *Nec ta-
men promiscue omnes animas in generationem pro-
gressas APES vocabant : sed eas quæ ex JUSTITIÆ
præscripto victuræ : & postquam opera DIIS GRA-
TA perpetrassent rursus AD DEUM erant reversu-
ræ. Animal enim hoc redire amat, & JUSTITIÆ*

*Faba
Symbo-
lum ejus
quod ad
Orcum
ducit.*

Z 3

obser-

7. Τὰ πᾶν γένη ἑσσι.] *Habent enim nus Annotat. ad Laërt. lib. VIII.
miram Fœcunditatem. Aldobrandi- p. m. 143.*

XVIII. *observantissimum est, ac SOBRIUM. — Nec FABIS INSIDENT* ἔς ἐλάμβανον εἰς σύμβολον τῆς κατ' εὐθείαν γενέσεως, καὶ ἀκαμπτῆς, *quas generationis continuae, & INFLEXIBILIS symbolum statuebant.*) eas cum veram *fœcunditatem & vitam, mentalem* videlicet, *extinguant*: imo vel eopse quod *carnem* plurimum *alant*, ἡ γὰρ ἀλογία παχυμορφή κατὰγει τὴν ψυχὴν, *ea enim pars quae RATIONIS EXPERS est jam SAGINATA DEORSUM agit Animam.* Porphy. de Abstin. lib. I. § XXXIII. Et ubi πολυσαρκία ibi τὸ θνητὸν ἰσχύει πύξω, κατὰλῖβεν καὶ βαρύνει τὸ θεῖον *magnum carnis incrementum ibi pars MORTALIS DIVINAM premere affligere & obruere valet*: uti significat sapientia Ægyptiaca apud δ. Plutarch. de Isid. & Ofirid. p. 353. teste seu Symbolice *steriles, infœcundas ἀγῆρας* dixere Pythagorei: cumque & *insomnia* maxime quidem *terribilia* generent, & generatim menti *saporem* inducant, in Symbolum ejus quod mentem ad *Orcum*, mortem, & soporem æternum deprimit, constituerunt. Sic κύαμος ὁμοίως ταῖς αἰδέσι πύλας.

A Fabis proprie sic dictis abstinentiam non

§ XV. Hanc autem *a Fabis abstinentiam* non tam absolute strictam, & universalem, ut urgente necessitate eis *medicinae* loco uti foret vetitum. (Sci-

8. Plutarch. de Isid. & Ofirid. p. 353.] Dixerat nolle Ægyptios PINGUEDINEM, CARNISQUE MAGNUM efficere INCREMENTUM. *Non enim δοκῇ καὶ μάλιστα πολυσαρκίαν ποιεῖν τὸ Νεῖλωθεν ὕδωρ πνέμενοι, ἢ βύλονται διὰ τὸν Ἀπὴν ὅπως ἔχειν, εἰδὲ ἰαυτὸς, ἀλλὰ ἐνσαλῇ καὶ κύφῃ ταῖς ψυχαῖς περιεῖσθαι τὰ σώματα, καὶ μὴ πύξω μηδὲ καταλῖβεν ἰσχύοντι τῷ θνητῷ, καὶ βαρύνοντι* *volunt autem Apin PINGUEM esse, & MULTA CARNE OBESUM ut ne se ipsos quidem: sed ANIMIS, volunt LEVIA atque GRACILIA circumdata esse CORPORA ne DIVINA pars a MORTALI PREMATUR atque ADFLEGATUR.*

(Scilicet in Symbolicis præcipue & primario *res* ^{CAP. XVIII.} sub Symbolo *significata* innuitur; minus autem prin- ^{absolu-} cipaliter, κατ' ἐπακολουσίαν *per consequentiam*, ut ^{tam.} Hiërocles cap. hujus § 1v, *Symbolum* ipsum.) vo-
luisse Pythagoram existimamus; contra vero si al-
vus *subducendus* levigandusque esset istis vesci fuisse
integrum : ut hunc in finem sæpissime ipsi Py-
thagoræ adhibitas 9. supra ex Gellio audivimus :
quemadmodum ad hanc rem *legumina* conducere
ajunt medicorum filii. Arn. Villanovan. ad Me-
dicin. Salernitan. cap. XXXIII. p. m. 197. Porro
cum omnium leguminum substantia inflat, concoctioni
renitatur, crassique & pravi succi alimentum in
corpus diffundat : merito a victus salubris ratione
excluditur. BRODIUM tamen sive JUSCULUM eorum,
eo quod flatum cum omni & alimenti & concoctionis
prævitare deponat, VENTREM SUBDUCAT, urinam
ciet : venarum, atque viscerum obstructions amo-
viatur, adeoque ad vasorum etiam quæ colatoria
vulgo vocantur, nempe Hepatis, Renum & Vesicæ
emundationem sit efficacissimum, non parum com-
moditatis in victus salubris ratione habere dignoscitur.
Huc facere nobis videtur locus alter apud Laër-
tium p. m. 219. qui ita ex vulgari lectione habet :
Τὼν δὲ κυάμων ἀπαγορεύει ἔχειν, διὰ τὸ πνευματικῶς
ὄντας,

9. supra ex Gellio audivimus.] Gel-
tium Symbolum nostrum ad absti-
nentiam a re Venerea referre su-
pra vidimus; sed illud non adeo di-
recte hanc respicere autem; cum
potius ea sub Symbolico præcep-
to Μήτερον μὴ ἐσθίειν animantis vul-
vam non comedendi prohibita videa-

XVIII. ὄντας, μάλιστα μετέχειν τῆ ψυχικῆς. καὶ ἄλλας κοσμητέρας ἀπεργάζεσθαι τὰς γαστέρας, μὴ παρεληφθέντας. καὶ διὰ τῆτο καὶ τὰς κατ' ὄψιν φαντασίας λείας καὶ ἀταράχας ἀποτελεῖν. Quæ ita vertit Aldobrandinus: *A fabis autem ideo jubebat abstinere, quod inflationem habentes ad animantium vim maxime accederent, quodque non adhibitæ ventrem modestiorem reddant, ob eamque causam visa quietis lenia ac tranquilla nobis afferant.* Hæc autem quid sensus habeant me latere fateor: quid enim sibi velit *quod inflationem habentes ad animantium vim maxime accederent* non assequor; atque id quod sequitur *quodque non adhibitæ ventrem modesticrum reddant* aperte satis alienum est: nam *non adhibitæ* nihil agunt; *adhibitæ* autem *alvum* ¹⁰ leniter *subducunt* & modestiorem reddunt opinione Pythagoreâ. Aliam versionem dedit Ambrosius: *Porro fabarum interdicebat usum, quod vento essent plenæ, atque animato maxime convenirent. Adhæc nisi sumantur leviores ac modestiores fieri ventres, atque adeo quæ in somnis contingunt imagines leves ac perturbationes vacuas reddi.* Quæ superiori haud multum clariorem se prodat. Locum igitur mendosum agnoscunt viri Eruditi, & non unâ ratione ¹¹. repurgare adnituntur.

§ XVI.

10. *Leniter subducunt.*] Vossius ἔχισθαι legendum existimat Doct. de Physiol. Christ. & Theol. Gent. Rittershusius Not. in Porphy. de lib. v. c. xxv. p. 56. FABÆ ALVUM SENSIM SUBDUCUNT AC LEVIGANT. IDEO FREQUENS EARUM ¹⁰ VERUM tum sensus erit Pythagoram interdixisse a Fabis absti-

11. *Repurgare adnituntur.*] Pro nere: verbum enim ἀπαγορεύειν inter-

ρευνῆσαι mihi legere liceat ἡγόρευεν ἀπέχουσαι, Sed secundum
 & 12. illud μὴ ante παραληφθέντας delere, quando
 ut puto constabit sensus hac ratione : Τῶν δὲ κυά- quid vo-
 μων ἡγόρευεν ἀπέχουσαι, διὰ τὸ πνευματώδεις ὄντας, μά- luisse Py-
 λιςα μετέχειν τῷ ψυχικῷ. ἢ ἄλλως κοσμιωτέρας ἀπεργά- tam.
 ζουσαι τὰς γαστέρας παραληφθέντας. ἢ διὰ τῷτο ἢ τὰς
 καθ' ὑπὸν φατασίας λείας ἢ ἀταράχας ἀποτελεῖν. A fa-
 bis jussit abstinere : quod flatuosi sint plurimumque
 corporis animalis habeant, seu hujus participes
 maxime sint, & ad id faciant. (Alias autem si
 assumantur eas ventres leviores, seu modestiores
 reddere dixit.) Et hac ratione visa quæ per som-
 nia obveniunt sibi levia & tranquilla reddere. Du-
 plici scilicet corpore vestita mens est; altero quod
 ἀνωγόνους lucidum dicitur, quocum ex astris descen-
 dit, altero quod ψυχικὸν animale, imo & θνητὸν
 mortale vocant ex inferiori materiâ adnatum Hië-
 rocles in aur. carm. p. 294. Ἀλλὰ δὴ ἢ τῷ ἀνωγόνῳ
 ἡμῶν σώματι προσέφυ σώμα θνητὸν ὄν, χαθαρεύσαι δὲ καὶ

A a

τῷ

terdicere notat. Dein pro καθ' ὑπὸν terum locum obscurum, & men-
 recte legit καθ' ὑπὸν, uti & ex dosum imo nonnulla insititia esse
 Suida II. Casaubonus, Menagius judicat : tandem turbare hæc ver-
 &c. Pro ἔχουσαι reponerat Cla- ba μὴ παραληφθέντας : Observ. in
 riss. Menagius ἰδοῦσαι ex Callima- Laërt. p. m. 213, 214. Videri po-
 cho apud Gellium lib. iv. c. xi. test & Erudit. Mericus Casau-
 bonus Aldobrandino applaudens Not.

καὶ κυάμω ἀπὸ χεῖρας ἔχειν ἄναιμον
 ἰδοῦσαι

κατὰ Πυθαγόρας ὡς ἐκείναι λίγα.

Addit Vir magnus legitur apud
 Suidam τῶν δὲ κυάμω ἀπέχουσαι : &
 fortasse ita scripserat Laërtius, Coe-

12. Illud μὴ ante παραληφθέντας de-
 lere.] Apud Suidam fateor & il-
 lud μὴ reperiri; sed hunc passim
 quicquid in quovis auctore inve-
 nerat sine judicio transcribere jam
 Viris Doctis notatum est.

τάτο, ἡ τῆς πρὸς αὐτὸ συμπαθείας ἀπαλλαγῆναι. λαορε-
ται δὲ ὡς ἡ τῆς ψυχῆς σώματος καθάρσις &c. *Quoniam*
vero LUCIDO *etiam* CORPORI nostro adnatum COR-
PUS MORTALE est; decet & istud quoque purgari,
suaque ipsum contagione liberari. Superest igitur
ANIMALIS corporis purgatio &c. De quibus plura
lib. III. Hujus corporis *animalis* plurimum ha-
bet faba: cum ad *generationem materialem*, atque
affectiones conferat multum, uti supra. Tempe-
rantes autem a Fabis sibi visa, quæ per somnia ob-
veniunt, levia & *tranquilla* reddent: cum *tur-*
bulenta generent fabæ. Sive *haec* Simpliciter res-
pexerit Pythagoras, sive *Divinationem* per insom-
nia, cui hinc ineptos reddebant eadem, inten-
derit. Quod posterius Ciceronis locus de Divinat.
lib. I. innuere videtur: *Pythagoras & Plato* ait
Cicero *locupletissimi auctores, quo in SOMNIS CER-*
TIORA videamus, praeparatos quodam victu atque
cultu proficisci ad dormiendum jubent. Faba qui-
dem Pythagorei utique abstinuere: quasi vero eo
cibo MENS, NON VENTER INFLETUR. Sed & non-
nunquam Fabarum usum *corpori perutilem* voluisse.
Pythagoram significat Laërtius: cum comestæ *ven-*
tre *leviorem* reddant. *Alias autem si assuman-*
tur ventres leviores reddere. Adeo ut & *Faba-*
rum usus non tam absolute, quam quidem quate-
nus mentem *infæcundam reddere & obruere* possit
fuerit prohibitus. Quod itaque de Pythagora, Py-
thagoreis, & Ægyptiis referunt eos præsentissi-
mum vitæ discrimen subire, imo vel ipsam mor-
tem perpeti maluisse, vel Parentum comedere ca-
pita, quam *fabis vesci, easve calcare, tangere*
vel

vel aspicere, capiendum erit de illorum *sui ven-
ditatione & praecepto*: quod scilicet nulla vi ad
vitam *voluptuosam* menti *soporiferam*, imo *fera-
lem* adigendi fuerint: & cuivis bono vita *purgata*,
& divina vita corporali potior habenda sit; atque
hac privari fatius sit, quam illa destitui: ita Py-
thagoras Τέραιεν πολλῶν κερταίων, ἢ δι' ἀνεργίας τὴν
ψυχὴν ἀμαυρῶσαι *Satius est mori, quam per inconti-
nentiam animum obnubilare.* Stob. Serm. XVII. Ut
Fabas non adeo nomine tenus, quam quidem *signi-
ficatione* innuerint.

§ XVII. Pythagoram igitur *non Fabis inter-
disse*, ob creditum quempiam *Animarum* in eas *Conclusio*,
velut *animalia transiitum* patere opinor: imo & *piis bu-
genusinum* Symboli vexatissimi sensum ea quæ dicta *rum pri-
libri pri-
mi.*
sunt aperire mihi quidem videbantur.

Atque hifce suscepti penſi *partis prima* demon-
stratione; *Non assertam*, videlicet, a Pythagora
Animarum de corpore in corpus transmigrationem
me defunctum existimabam. De altero Disquisi-
tionis nostræ capite *Num & firmo satis tibi cine a-
liis nonnullis adscripta sit Metempsychosis* lib. Se-
quente videamus.

LIBRI PRIMI FINIS.

D E
PALINGENESIA VETERUM,
S E U
M E T E M P S Y C H O S I
S I C D I C T A
P Y T H A G O R I C A
LIBER SECUNDUS.

*Qui de iis , queis inter Vetusiores (præter
Pythagoram) METEMPSYCHOSIN adscrip-
tam passim offendimus, agit.*

C A P U T P R I M U M .

*An ÆGYPTII Animarum de corpore in corpus
TRANSMIGRATIONEM crassam asseruerint.*

LIB. II. § I.
CAP. I.
*Ægyptios
commu-
nicat cal-
culo pri-
mos per*

*Ægyptios omnium Disciplinarum Phi-
losophiæque parentes ajente Macro-
bio Saturn. lib. i. c. v. Hominum
sapientissimos Herodoto lib. ii. i. pri-
mos*

1. *Primos.*] Vid. & Ouzelium 201 Tob. Pfannerum Systemat.
animadvers. ad Minuc. Feli § p. Theol. Gent. pur. cap. xix. § III.

mos docuisse Animas e corporibus in alia migrare ^{CAP. I.} corpora communior sententia est. Gaudentius de <sup>τεμψυ-
χάσις
artifices.</sup> Pythagoreâ animar. transmigr. Exerc. I. c. I. *Quinam inter mortales PRIMI animas existimarint trans-
migrare a corporibus in corpora si quæras licebit
audire HERODOTUM sic loquentem lib. II. Ægyptii
primi extiterunt qui dicerent animam hominis esse
immortalem, quæ de mortuo corpore subinde in aliud
atque aliud corpus, ut quodque gigneretur immi-
graret. Quantum quidem scilicet constet annalium
fide uti mox addit Paganinus Potest fieri ut etiam
alibi extra Ægyptum ante Ægyptios sic senserint
alii, a quibus opinio ad Nili accolæ manarit. Id
tamen dicere non possumus, cum non sint præsto an-
nalium memoriæ. Attamen Brachmanas Metemp-
sychosin professos fama est: atque ipse, Pagani-
ne, c. XV. ex Philostrato memoras eam opinionem
ex horum sententiâ ex Indiâ manasse ad Ægyp-
tios; verum hac de re infra nonnulla. Hos inter-
rim communiori calculo Transmigrationi adhæsisse
constat. Vid. lib. I. cap. III.*

§ II. Huic tamen de Ægyptiis sententiæ quid- <sup>Ea quæ
de statu
Animæ
post mor-
tem tra-
dit doctri-
na Æ-
gyptiaca
Metemp-
sychosin
abnegare:
ut Pie
conditio-
nem ple-
ne bea-
tam æter-</sup> quid Theologiæ Ægyptiacæ de animâ separatâ est
refragari haud obscure prostat. Eos enim *beatam*
& *æternam vitam* iis qui in terris pie vixerint in
communione *Deorum* in sedibus æternis trahen-
dam adseruisse liquidum fit ex Diodoro, qui, ex
mente Ægyptiorum, *justorum Animis piorum con-*
tubernium, sempiternum cum piis ævum in æternâ
habitatione peragendum assignat: atque Ægyptios
ut id cuique bono contingat precari solitos attesta-
tur lib. I. p. 82. *Τὸν δ' ἐκ τῶν αἰώνων καὶ παλαιὰς*

nam in
sedibus
Beato-
rum.

διελθόντες, πάλιν ἀνδρός γεγενητός τῇ εὐσεβείᾳ, καὶ δικαιοσύ-
νῃ, ἔτι δὲ τῇ ἐγκράτειᾳ καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς αὐτῷ διέξερ-
χονται. καὶ παραχαλῶσι τὰς κατω. θεῶς οὐλοῦσα δὶξασθαι
τοῖς εὐσεβεῖσι. Τὸ δὲ πλῆθος ἐπειρημένῃ, καὶ συναποσπών-
νῃ τὴν δόξαν τῷ πλειονότῳ, ὡς τὰ αἰῶνα διατρέψαι μέλ-
λους κατ' αὐτὰ μετὰ τῇ εὐσεβείᾳ. *Sed ut a puero edu-*
catus & institutus, & ad virilem aetatem progres-
sus, PIETATEM in Deos, & JUSTITIAM; itemque
CONTINENTIAM, & alias Virtutes coluerit recen-
sens. (ante sepulturam) Ac 2. DEOS infernos ut
in CONTUBERNIUM PIORUM recipiatur obtestantes
rogant. Laudes clamore secundo vulgus excipit, &
magnificis simul laudibus defunctum praedicant, ut
qui SEMPTERNUM CUM PIIS AEVUM IN DITIS REGNO
sit peracturus. Cadavera (dein) quibus propria
sunt monumenta (pergit Diodorus) in designatis
ad hoc conditoriis reponunt. Ut mortuos ad aeter-
nam habitationem translatos ajunt: Idem Diodor.
ibid. p. 83. Sanctissime autem constitutum est apud
Aegyptios, quod Parentes, aut Majores ad AETER-
NAM HABITATIONEM TRANSLATOS (ὡς τῇ αἰῶνα ἀ-
κταν μεταστάντας) impensius honorare videntur, &c.

Aeterno-
rumque
Deorum
aferunt.

§ III. Quod ulterius confirmat Ritus funeralis
Viscera demortui Soli ostensa velut anathema pia-
culumque pro peccatis in Nilum projiciendi, no a-
eternorum Deorum arceretur contubernio Porphyr.
de Abstin. lib. iv. § x. Quanquam illud non est
prae-

2. Deos, Infernos.] More & ex has supra eandem in Zonis coelestibus
opinione Graecorum hic loqui videtur proprie constituisse, illas in infe-
Diodorus, qui Animarum separata- rioribus regionibus seu infra Ter-
rum sedes & tristes & laetae infra ter- ram deprehendantur. Vid. cap. nu-
ram vulgo locabant; cum Aegyptii jus § vi.

praetercundum quod cum nobiles jam defunctos con-
diant, privatim VENTREM eximunt, (ἰδίᾳ τῇ κοι-
λίᾳ ἐξελόντες) & in arcā reponunt: deinde inter
alia quae in mortui gratiam faciunt, arcam ad
Solem attolentes eum testem invocant, uno ex li-
bitinariis pro mortuo orationem habente. Est autem
oratio quam Euphantus ex Aegyptiacā linguā in-
terpretatus est hujusmodi: Sol omnibus imperans,
vosque Dii universi, qui vitam hominibus largi-
mini, ME ACCIPITE, ET DIIS CONTUBERNALEM FU-
TURUM TRADITE. (προσδέξασθ' ἐμε, καὶ παρεδότε τοῖς
αἰθίοις θεοῖς εἰνοίκαυ) Ego enim Deos quos mihi pa-
rentes demonstrarunt semper pie colui, quamdiu
in hoc seculo vixi, quique corpus meum genuerunt
semper honoravi: nec aliorum hominum quempiam
occidi, nec ab iis depositum eripui, nec aliud quid-
piam inexpricabile malum admisi, si vero dum vive-
bam, aliquid quod fas non erat vel edendo, vel
bibendo perpetravi, nam per me peccavi, sed PER
ISTA: arcam digito ostendens in qua VENTER posi-
tus erat. Atque haec locutus, in FLUVIUM EAM
CONJICIT, reliquum autem corpus tanquam PURUM
condit. Ita excusatione apud Deum opus habere
rati sunt ea, quae cibo & potu peccaverant, &
propter haec praeterve fecerant. Plutarchus convi-
vio septem Sapient. op. tom. II. p. 159. Οἱ (Αἰ-
γύπτιοι) τὸν νεκρὸν ἀνατίμωσιν ἰδυῖαν τῷ ἡλίῳ, εἴτ' αὐτὰ
(sc. σπλάγχνα) μὲν ἕως τοῦ ποταμοῦ χατέβαλον. τῷ δὲ
ἄλλῳ σώματος ἤδη καθαρὰ γεγονότος ἐπιμήλομαι. τῷ γὰρ
ὅτι τὐτό ἐστι τὸ μίasma τῆς σαρκὸς ἡμῶν, καὶ ὁ τάστα-
ς, ὡς ἐν ἄλλῃ διπλῇ τῶν ρευμάτων καὶ πνεύματος ὁμῶ καὶ
τυφλῆς. συμπέφυγας καὶ νεκρῶν περίπλιως. Ii (Aegyp-
tiii.)

tii) *mortuum dissecto ventre soli ostendunt, deinde INTESTINIS in profluentem abjectis, reliquum cadaver ut jam PURGATUM procurant. Revera enim corporis nostri contaminatio sunt ista, atque Orcus veluti apud inferos exitiosis quibusdam fluminibus & ventis simul atque igni confusis, cadaveribusque oppletus.*

Eamque in purum, invisibilem, & passionibus non obnoxium statum transire.

§ IV. Atque Animas (justas) corporibus hisce terrenis solutas migrare in *purum invisibilem, & passionibus non obnoxium statum* secundum Aegyptios egregie explicat Plutarchus de Iside & Osiride p. 382. Καὶ τὸτο ὅπερ οἱ νῦν ἱερεῖς ἀποσιγόμενοι καὶ παραχαλυπόμενοι μετ' εὐλαβείας ὑποδηλῶσιν, ὡς ὁ θεὸς ἔτος ἀρχῇ καὶ βασιλεύει τῷ περὶ τὴν γῆν, ἔχ' ἑπεὶ ὅτι τὰ καλεσθέντα παρ' Ἑλλήνων αἰθερ καὶ Πλάτωνος ἀγνοούμενοι ὅπως ἀληθῆς ἐστὶ, διαταράττειν τὰς πολλὰς ὑπονοήσας ἐν γῇ, καὶ ὑπὸ γῆν τὸν ἱερὸν καὶ ὅσιον ὡς ἀληθῶς Ὀσίριν οἰκεῖν, ὅπερ τὰ σώματα κρύπτεται τῷ τέλει ἔχειν δοκῶντων. ὁ δ' ἐστὶ μὲν αὐτὸς ἀπώτατον τῆς γῆς ἀχραντος καὶ ἀμείαντος, καὶ καθαροῦ, ὑσίας ἀπάσης φθορᾶν δεχομένης καὶ θάνατον. ἀνθρώπων δὲ ψυχαῖς ἐν ταυτοῖς μὲν ὑπὸ σωμάτων καὶ παθῶν περιεχομέναις ἐκ' ἐστὶ μέγιστά τῃ θεῷ, πληρὸν ὅσον οὐρανοῦ ἀμαυρῶν θιγῶν νόσοι διὰ φιλοσοφίας. ὅταν δὲ ἀπολυθεῖσαι μεταστῶσιν εἰς τὸ αἰεδὲς καὶ ἀόρατον καὶ ἀπαθὲς καὶ ἀγνὸν ἔτος αὐταῖς ἡγεμόν ἐστι καὶ βασιλεὺς ὁ θεὸς ἐξηγημέναις ὡς ἀν' αὐτῶν καὶ θιωμέναις ἀπληγῶς καὶ ποθῶσαις τὸ μὴ φαλὸν μηδὲ ῥητὸν ἀνθρώποις κάλλος. καὶ τὴν ἰσὺν ὁ παλαιὸς ἀποφαίνει λόγος ἑῶνται αἱ καὶ δῶκεσαι καὶ συνῶσαι ἀνακιμπλῶσαι τὰ ἐν ταῦθα πάντων καλῶν καὶ ἀγαθῶν, ὅσα γνώσεως μετέσχηκε. ταῦτα μὲν ἐπὶ ἔτος ἔχει τὸν μέγιστον θεὸν κρείσσοντα λόγον. *Id etiam quod hodie sacerdotes veluti abominantes & occultantes trepide significant, Osiridem (Deum) mortuis imperare,*

neque a Dite seu Plutone alium esse : ignoratum quomodo verum sit , plerosque turbat , suspicantes in terrâ & infra terram sacrosanctum istum vere Osirin habitare , ubi corpora latent eorum qui jam esse desisse putantur. At vero ille ipse longissime
 A TERRA ABEST IMPOLLUTUS , INTAMINATUSQUE ET PURUS AB OMNI NATURA INTERITUM MORTEMQUE SUSTINENTE. *Hominum autem ANIMÆ quamdiu hic a corporibus & adfectionibus continentur , nihil habent cum Deo consortii , nisi quatenus philosophiæ adjumento veluti per somnium intelligentiâ eum attingunt. At postquam SOLUTÆ MIGRAVERUNT IN PURUM , ET VISUI ATQUE PERPESSIONIBUS NON OBNOXIUM : ibi tum earum ipse DEUS DUCTOR est , ab ipso pendentium , spectantiumque absque ullâ satietate , & desiderantium ineffabilem hominibus pulcritudinem : cujus amore prisca fabula Isidem correptam ait , ea persequenda & potiunda implere res caducas omnibus pulcris atque bonis. Haec est harum rerum explicatio maxime Deorum naturae consentanea. Ubi notandum ex mente Ægyptiorum I. Animam dum corpore tenetur nihil cum Deo consortii habere nisi quatenus philosophiæ adjumento veluti per somnium id est imperfecte eum intelligentiâ attingat. Sed II. postquam corpore soluta sit in meliorem transire conditionem : migrare enim in statum castum , invisibilem & passionibus non amplius obnoxium. III. Eam tunc & perfectiorem haberi respectu operationum : dum ipse Deus tum ipsi Ductor & Rex sit , ipsaque absque ulla satietate spectet & perpetuo desideret ineffabilem hominibus pulchritudinem. Ast*

Metempsychosis mentem statui innectit *impuro*, ac *passionibus maximum obnoxio*, inhabili corpori compedium adinstar de novo intricatam ait, Deum ductorem; & regem sequendo veramque pulchritudinem spectando penitus *ineptam* renunciat; atque adeo eam post discessum ex corpore proprio a statu *beato* longe facit *alienam*.

Cujus Loc-
cus Lu-
na sit.

§ V. Locum si quæris ubi felicem agunt vitam Animæ postquam exuerint corpus corruptum? *Lunam* indicabunt nonnulli: hanc enim sub imagine Hecates ab Ægyptiis pingi solitam tempore plenilunii ramum altera manu Laureum, & *Papaver* altera tenentem proposuisse: ramum Laureum quoniam a Sole ignea sit: *Papaver* vero propter fertilitatem, *multitudinemque animarum* quæ eam corpore solutæ tanquam civitatem incolere existimabantur. Eruditus apud Piërium Hieroglyph. lib. i. *Lunam sub Hecates imagine pingebant.* — — — *Plenilunii autem virtutem ferrugineo colore denotant: tuncque ramum Laureum & Papaver manu tenere pingebatur: ramum quidem Laureum quoniam a sole ignea sit: Laurus enim soli consecrata est. PAPAVER vero propter fertilitatem, MULTITUDINEMQUE ANIMARUM, QUÆ IN EA TANQUAM IN CIVITATE HABITARE PUTABANTUR. Duplicem enim tellurem Ægyptiorum philosophia statuebat, superiorem unam, & inferiorem alteram: superioremque tellurem LUNAM esse putabant. inferiorem vero hanc frugum procreatricem quam nos mortales habitamus: ILLAM enim ANIMAS CORPORE SOLUTAS INCOLERE putabant, quia cum ÆGYPTII ex Hebræorum, a quibus multa didicerunt theologia esse quen-*
dam

dam locum, in quem animae corpore solutae TRANS-
MIGRENT, ibique BEATORUM SEDES esse, & mul-
ta praeterea de caelesti illa patria & sancta civitate
ejusque regionibus audivissent; & in plenitunio ma-
culas quasdam in Lunari orbe viderent, quae in
nullo alio fidere cernerentur, & terrarum quan-
dam, montiumque & lacuum imaginem prae se fer-
rent, Divina Mytheria & Arcana humana intelli-
gentia metiri volentes, EA OMNIA IN LUNA esse
putabant, eamque caelestem illam tellurem esse aje-
bant.

§ VI. Vel regionem a Luna ad Terram paten-
tem Animarum separatarum domicilium enarrabunt

Vel ter-
ram lu-
namque
interja-
cens Re-
gio; Zo-
naeque
coelestes.

Nili accolae. Isis ad Horum πῦρ τὸ σωματικὸν ἀπολυ-
θῆναι χαρῶναι αἱ ψυχαί, ubi Animae corporibus libe-
ratae versentur, quarentem βλέπει ψυχῶν διατάξεις τὸ
αὐτὸ ἐγὰρ κορυφῆς, μέχρι οὐρανοῦ, θεῶν, καὶ ἀστροῦ, καὶ τῆς
ἀλλῇ ἀπορία, σφοδρά. τί δὲ αὐτὸ οὐρανοῦ, καὶ τέχνη, ἐφ'
ἡμᾶς, ψυχῶν ἐστὶν οἰκιστῆριον. Animarum ordines accipe.

Quantum quidem a caeli vertice usque ad Lunam patet,
Deis, ac stellis, & reliquae Providentiae vacat: A LU-
NA. YERO AD NOS USQUE ANIMARUM PORRIGITUR DOMI-
CILIUM. Mercurii lib. Sac. apud Stobaeum Eclog. Phys.
lib. I. c. XL. p. 145, 146. Quae infra distinctius explicat:

Atque hic rectus est ordo ab inferioribus ad superiora
protensus, ita ut partes quidem generales sint quatuor,
intervalla autem duodecim, regiones vero sexaginta,
QUAS INCOBUNT ANIMAE, ut ejusdem omnes natu-
rae, ita DIGNITATIS NON ITEM. (ὡς δὲ ταῖς χά-
μαις ταῖς αἰσθητοῖς, ἀφ' ὧν αὖτε τὸ ἀσφύδ, αὐτῶν αἱ ψυχαί,
ἐκαστὴ πρὸς τὸ ἔχον φῶς, καὶ αὐτὴ τῆς αὐτῆς οὐρανοῦ
ἵστα, ἐκ τῆς αὐτῆς τῆς αὐτῆς.) Quanto enim unaquaeque re-

gio longius a terra distat, tanto eam incolentes animae reliquis antecellunt, &c. vid. totum hunc locum lib. I. cap. XIII. § VII. nobis allatum. Ut de Hermete Isis quod in inferioribus oris muneribus suis defunctus cum esset in *Zonam* suam receptus sit, apud eundem Stobæum p. 117. *Sed non æquum est imperfectam hanc narrationem omittere, verum Hermetis verba libros deponentis referre &c.* Haec fatus, SUISQUE DEFUNCTUS MUNERIBUS IN ZONAM SUAM RECEPTUS EST. (Τοσαῦτα εἰπὼν, τὰς βίβλους, καὶ τοῖς ἐαυτῷ κατεξάρητος ἔργοις, ἰδίαις τε μερίζεται ζῶναις.) Quemadmodum & Osiris & Isis post peracta in mundo officia ab iis qui *Coelum incolunt* iterum assumpti sunt Ταῦτα πάντα ποιήσαντες, ὦ τέκνον, Ὅσιρις τε καὶ γὰρ τὸν κόσμον πληρέστατον ἰδόντες, ἀπηγέμεθα λοιπὸν ὑπὸ τῶν τὰ ἔρατον κατοικούντων. Haec omnia cum Osiris & ego, filii, peregrissemus, repletum conspicati mundum a COELI INCOLIS deinceps REPETEBAMUR.

Et huc faciunt inscriptiones sepulcrales thecis cadaverum ligneis insculptæ, quas ex Nardio profert Kircherus Oedipo Ægyptio tom. III. Syntag. XIII. cap. v. § I. imprimis secunda, quæ sic habet: *Vita superna vivat* (defunctus hic) *Nuumini supremo per contemplationem junctus & unitus; omni adversitate profligata in Cratere Hemphata intellectuali submersus, CATENÆ NUMINUM INSERATUR BENEFICORUM; IN ZONIS BEATITUDINIS REGNET, ab Inferiorum appetitu liber, rore supra-mundano rigatus alas acquirat robustas, & NUNQUAM RECIDUAS, PERPETUO VIGIL.*

Et impu-
ras Ani-

§ VII. Quantum autem ad receptaculum *impuro-*
rio-

riorum animarum, has pro *meritis vitae* antea ctæ in *Inferiora* loca detrudi docet Isis : Αἱ δὲ λυθεῖσαι, mas in Inferiora loca subterranea relegari ait. εἰς τὰς αὐτὰς, ἥ καὶ ἐστὶ ὑπεράνω ἀνέρχονται, πλὴν ἡμῖν τιναῖς ἐστὶ εἶεν τὴν ἀξίαν τῆς ἑαυτῶν φύσεως, καὶ τὴν τῷ θεῷ νόμῳ παρεγγεῖλιαν πεπεραχῦναι. ἄσπερ ἡ ἀνω πρόνοια, πρὸς μέτρον τῶν ἀμαρτηκόντων, εἰς τὰς ὑποκάτω χώρας ἐξορίζει. *Easdemque vel etiam altiores (Zonas) LIBERATÆ repetunt, nisi forte NATURAM suam fuerint ac DIVINAM LEGEM TRANSGRESSÆ, quas quidem superna Providentia in INFERIORA loca pro delictis relegat.* Locum Subterraneum quem *Amenthen* vocant Plutarch. de Iside, & Osiride p. 362. Καὶ παρ' Αἰγυπτίους ἄλλα τε πολλὰ τῶν ὀνομάτων λόγοι εἰσὶ, καὶ τὸν ὑποχθόνιον τόπον εἰς ὃν οἰοῦνται τὰς ψυχὰς ἀπέρχεσθαι μετὰ τῇ τελευτῇ, Ἀμνῶτην καλεῖσιν, σημαίνοντος τῷ ὀνόματος τὸν λαμβάνοντα, καὶ δίδοντα. *Et apud Ægyptios cum multa alia nomina rationem habent: tum SUBTERRANEUM ii LOCUM, IN QUEM PUTANT II A MORTE ANIMAS FERRI, AMENTHEN vocant quod vocabulum significat dantem & accipientem.* Amenthen autem de *improbiorum* habitaculis explicandum inde fit apertum; quod *piorum* sedes sint *Zonae* superæ. Scilicet *IMPIE qui vixerit, REDITUS DENEGATUR IN COELUM.* Ut Asclepius ex Mercurii doctrinā apud Apulejū in Herm. Trifmegis. Id quod certo ante sepulturam ritu significant Ægyptii, *examine vitae* demortui per certos iudices instituentes: quo si *impia* deprehensa fuerit, *cadaver* consuetā sepulturā arcebatur, mentem pari ratione *beatis* Divorum sedibus *excludendam* iri innuentes. Diodorus lib. 1. p. 82. *De ducto itaque in stagnum navigio, priusquam mortui*

loculus inibi deponatur, quisque accusare velit a lege potestatem habet. Quod si quis in medium progressus institutam ACCUSATIONEM probaverit, quod VITAM MALAM egerit, lata per JUDICES sententia tum ab usitata CADAVER SEPULTURA arceatur. Sin accusator calumniosam intendisse actionem deprehensus sit, magnae obnoxius est pœnae. Quando vero NULLUS (pergit Diodorus) se offert accusator, aut oblati criminacionis FALSÆ convincitur, deposito cognati luctu ad mortui laudes procedant &c. tandemque sepulcro mandant, contrario benigneque de mentis statu præjudicio suscepto. Vid. cap. huius § II.

*Atque
statum
apud In-
feros vel
Superos
aeternum.*

§ VIII. Imo & *justorum & injustorum* post hanc vitam, cum semel in locum proprium, vitæ præteritæ congruens, perventum fuerit, conditionem *unquam revolvibilem*, sed *aeternam* voluisse Ægyptios ex Mercurio tradit Cælius Rhodiginus Lect. Antiq. lib. IX. cap. XXI. *Quinimo pœnas statuit SEMPITERNAS (Mercurius Ægyptiorum Pontifex maximus) IMPIIS ANIMIS in mundi hujus INEPTIS elementorum gradibus. Agit quoque gratias Deo quod, BONOS viros ÆTERNITATI consecravit. Item dicit usque adeo conjungi mentem Deo, ut ERRORIBUS EX EO NON IMPLICETUR AMPLIUS. Hinc & Diogenes apud Lucianum in mortuor. Dial. tom. I. p. m. 293. ad Alexandrum qui Babylone post mortem a Ptolomæo in Ægyptum transportari volebat ut in numerum Deorum Ægyptiorum adscisceretur: Πλὴν ἀλλὰ ταῦτα μὴ ὧ θεῶτατι μὴ ἐκτίσῃς, ὃ γὰρ θεὸς ἀνελθεῖν τινα τῷ ἀσπάζεσθαι καὶ ἀπολαύσαντι τὴν ἀλμύρην, ὃ ἐστὶ τὸ εἶναι ὃ τομὴν παραθίσκει, ὃ γὰρ ἀμείλις ὃ*

Αἰ-

Αἶας δὲ, ὃς ὁ Κέκροπος εὐχεται φερόμενος. *Quin tu spes istas omittas o Devinissime!* NEQUE enim fas est REVERTI quemquam qui SEMEL PALUDEM TRANSMISERIT, atque intra specus hiatus descendit, propterea quod neque indiligens est Aëcus, neque contemnendus Cerberus. Quæ § II. III. & IV. cap. hujus confirmant.

§ IX. Inde quod *Sepulcra* appellatione vulgari *Inde sepulcra* Ægyptiis audiant *Domi æterna*: ob *Ægyptiis* infinitam scilicet ævum in statu, cuius porta sepulcrum est, peragendum, undeque nullus detur regressus. Diodorus Siculus lib. I. p. 47. Οἱ γὰρ ἐγγράμμοι ὅτι μὲν ἐ τῷ ζῆν χρόνῳ ἀπὸ τῆς παρτελῆς εἶναι νομίζουσι, τὸν δὲ μετὰ τῇ τελευτῇ δὲ ἀγνοοῦντες μνημονεύουσιν, περὶ πλείους ποιεῖται καὶ τὰς μὲν τοῖς ζῶντων ὁρίσει κατὰ λόγους διορίζουσι, ὡς ὅσοι χρόνοι καὶ ταῖς ἀκρίβειαι ἰσχυροῦν, τὰς δὲ τῶν τελευτῶντων τὰ φερεαὶ αἰτίας αἰτίας προσαναγνώσκουσι, ὡς αἱ ἀπὸ διατελέσεως τῶν ἀπὸ πλείων αἰώνων. ὅθεν τὶ μὲν κατὰ τὰς αἰτίας κατασκευῶν ἢ τῶν φρονημάτων, περὶ δὲ τὰς τὰ φερεαὶ ὑπερβολῇ ἐκ ἀπολέψεως φιλοσοφίας. *Nam regionis hujus incolæ tempus vitæ limitibus circumscriptum perexiguū existimant. At quod celebrem a morte virtutis memoriam habiturum sit, illud perpendunt maxime. Et DOMICILIA VIVENTIU DIVERSORIA nominant; quod EXIGUUM ad tempus hæc incolamus. DERUNCTORUM vera SEPULCRA DOMOS ATERNAS appellitant; quod INFINITUM APUD INFEROS ÆVUM PERAGANT. Quam ob rem de structurâ domorum minus sunt solliciti: in adornandis autem sepulcris eximie nihil studii faciunt reliquum.*

§ X. Atque inde ob creditam post hanc vitam

3 *se-* *ditam*

Ægyptiis
post vit-
am ter-
restrem
semel pe-
raſtam,
vitam hac
vita me-
liorem vel
deterio-
rem pro
cuiusque
merito
quotidia-
nam apud
eoſdem
viguisse
MORTIS
comme-
moratio-
nem a vi-
tiis debor-
tatoriam,
ad virtu-
tes inci-
tatoriam.

3. *semel peraſtam*, nec iterandam aliam *beatam*, & *inſinitam*, probitatis *praemium* : vel *miſeram*, & *horridam*, laſciviæ *paenam*, quotidiana & vividiffi-
ma mortis, ad extrema hæcce mediï, apud hos
vigeſbat meditatio & *commemoratio*, quâ a vitiis de-
terrerentur efficaciffime, & ad virtutes incitaren-
tur, præſentis vitæ deliciis modum ponens & obi-
cem : Ægyptiis enim in conviviiſ ſuis σκελετὸν hu-
manum mortis ſimulacrum, circumferre fuiſſe con-
ſuetum legimus, convivæſque inter prandendum
bibendumque ut illud intueantur admonere, atque
brevis ſe quoque ipſos tale quid fore meminerint:
ne itaque nimium genio indulgeant forent moni-
ti; ſed veræ virtutis praxi, amicitia, dilectioniſ-
que mutuæ, quam convivia mutuâ præ ſe fere-
bant, cultui quiſque operam navaret. Ita nos do-
cet Plutarchus conviv. ſeptem ſapient. op. tom. II.
p. m. 148. Οἳ δὲ Αἰγύπτιοι σκελετὸς ὃν ἑωικώς ἐσφέ-
ροῦντες εἰς τὰ συμπόσια προτίθενται, καὶ παρακαλῶσι μεμ-
νῆσθαι τὰ χα δὴ τοῖς τῆς ἰσομείνης, καί περ ἄχαρις, καὶ ἄωρος
ἐπίκωμος ἥρων, ὅμως ἔχει τινὰ καὶ ὄν, εἰ μὴ πρὸς τὸ πίνειν καὶ
ἡδυπαθεῖν, ἀλλὰ πρὸς Φιλίαν καὶ ἀγάπην ἀλλήλων προβλέπε-
ται καὶ παρακαλεῖ τὸν βίον, μὴ τῷ χρόνῳ βραχὺ ὄντα,
πράγμασι κακοῖς μακρὸν ποιεῖν. Ægyptii in convivia
inferre ſolent SCELETUM (id eſt exſiccata hominis
atque inter ſe compacta oſſa) hortariſque convivas
ut meminerint ſe non ita multo poſt tales fore. Is

quam-

3. *Semel peraſtam.*] Si enim vi- quando reſpiſcentiæ cuiſvis & tem-
tam terreſtrem repeti poſſe credi- pus & locus erat reliquus : & ma-
diſſent non tam anxia eos tenuiſ- ſiſ ſefe extricandi remanebat occa-
ſet Mortis ſollicitudo, metuſque, ſio, & poſſibilitas.

*quamquam ingratus & intempestivus comessator ta-
men suum habet locum, non ad potum & volupta-
tes; sed ad mutuum AMOREM DILECTIONEMQUE
COHORTANS: MONENSQUE vitam breve tempus for-
titam non debere MALIS REBUS LONGAM reddi. At-
que & hac ratione cum Diodoro lib. 1. Biblioth.
dicere licet. Apud ÆGYPTIOS vero cum pena ma-
lorum & premia bonorum non fabulis sed CONSPEC-
TU posita sint, quotidie pars utraque officii admo-
netur, & hoc modo sit maxima & utilissima morum
correctio. Unde forsan, quod præsentissima, &
efficacissima ad virtutem media persuasoria usitave-
rint, primi, vel ipso Augure Apolline, magno
sane apud cæcos Gentiles teste, viam ad *beatita-
tem* commonstrasse dicti sunt: ita ille apud Euseb.
præpar. Euang. lib. IX. c. X.*

Ἀπὼν γὰρ ὁδὸς μακάρων, τρηχεῖα τε πολλὴν,
Χαλκοδέτοις τὰ πρῶτα διαγομένη πυλιῶσιν
Ἀπράπιλοι δὲ ἴασσιν ἀγίσφατοι ἐγγεγαυῖαι,
Ἄς πρῶτοι μερόπων ἐπ' ἀπείρονα πρῆξιν ἔφηναν
Οἱ τὸ χαλὸν πίναγες ὕδωρ Νειάπιδος αἶνε.

*Ardua & innumeris DIVUM est VIA constita saxis.
Ac primum e valvis rigido stridentibus ære
Panditur: hinc cæci ambiguo discrimine calles,
Quos fructu immenso PRIMI DOCUERE nepotes
NILIACO undantes potant qui gurgite lymphas.*

Quemadmodum e contrario ii, qui Animæ post
hanc vitam sortem variam, *beatam, miseramve*
Cc vide-

CAP. I. videbant, mortis consideratione ad omne scelus se mutuo incitare consueverant.

Hinc φάγωμεν ἢ πωλώμεν αὖτις γὰρ ἀποθήσκομεν, *Edamus, bibamusque cras enim INTERIMUS.* Jes. xxi: 13. 1 Cor. xv: 32.

Et Sardanapalus apud Strab. Geor. lib. xiv.

Ἐν εἰδὸς ὅτι θνητὸς ἔφους τὸν θυμὸν ἀέξει
 Τερπόμεν ὃ θάλλῃσι, θανόντι τοι ἔτις ὄησι.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ σποδὸς εἰμι Νίνης μεγάλης βασιλευσας,
 Ταῦτ' ἔχω ὅσ' ἔφαγον, ἢ ἐφύβρισα ἢ μετ' ἔρωτος
 Τέρων' ἔπαθον ταῦτε πολλὰ ἢ ὀλβία κείνα λείπεισθαι.
 Ἡδὲ σοφὴ βίωτοι παραινέσις ἀνθρώποισιν.

*Cum te MORTALEM novis, presentibus exple
 Deliciis animum, post MORTEM nulla voluptas.
 Namque ego sum pulvis, Nini rex maximus
 olim,
 Hæc habeo quæ edi, quæque exaturata libido
 Haussit, at illa manent multa, & præclara re-
 licta.
 Hec sapiens vitæ mortalibus est documentum.*

Ut Persius Sat. v.

*Indulge genio, carpamus dulcia, nostrum est
 Quod vivis: cinis & manes, & fabula fies.*

Videatur & Scriptor Apocryphus lib. sapientiæ
 cap. 11. vs. 1-9.

§ XI.

§ XI. In eas interim *Superum* beatas, *Inferumve* sedes miseras non immediate transire mentes; sed demum post corpus putrefactum Ægyptii voluisse videntur: tamdiu videlicet in *antris* Animam corpori deposito cohabitare, quamdiu hoc a putredine manserit alienum, opinati; contra vero corruptione invadente ad loca commerrita abscedere confestim. Inde inter alia sumptuosissimâ *Cadaverum pollincturâ* Ægyptiis usitatâ, ut hæc servarent quam diu possint incorrupta: Herodotus lib. II. § LIII. pro personarum conditione tria condimentorum genera distinguens. *Hunc in modum diligentissime condunt corpus: ante omnia incurvo ferro cerebrum per nares educunt, ut quamque partem educentes, ita locum ejus medicamentis explentes. Dehinc acutissimo lapide Æthiopico circa ilia conscindunt, atque illac omnem alvum protrahunt: quam ubi repurgarunt, ac vino palmeo eluerunt, rursus odoribus contusis prolaunt: tum alvum complentes contusa myrrha pura, & casia, & aliis, excepto thure, odoribus, iterum consuunt. Ubi hæc fecere, saliant nitro abditum septuaginta dies: nam diutius salire non licet. Exactis septuaginta diebus cadaver ubi abluerunt, syndone byssina totum incisissimis loris involvant gummi illinentes: quo Ægyptii glatinis loco plerumque utuntur. Eo deinde recepto propinqui ligneam hominis effigiem faciunt, in qua mox inserunt mortuum, inclusumque ita reponunt. Eos autem qui mediocria volunt, nimium fugientes sumptum, ita apparant Clysterem anguine quod e cedro gignitur complent: deinde ex hoc alvum mortui, ipsam ne-*

Non tamen immediate ad Superum, Inferumve sedes transire mentes separatas; sed demum corruptione cadaver invadente, inde hoc conditum reliquit.

que scindentes, neque extrahentes, sed per seces-
sum, prebenso via posterioris hiatu, inferciunt:
Et tot quot dixi diebus sale condiunt. Quorum die-
rum ultimo cedrinum unguen, quod prius ingesse-
rant ex alvo egerunt: quod tantam habet vim, ut
una secum alvum atque intestina tabefacta educat.
Nitram autem carnes tabefacit, mortuique tantum
cutis Et ossa relinquuntur. Ubi ista fecere, ex quo
sic tradidere mortuum, nihil amplius negotii susci-
piunt. Tertia conditura haec est, qua adornantur
eorum mortui: qui tenuiori sunt fortuna, ablutio-
nibus ventrem absterunt, arefaciuntque sale sep-
tuaginta per dies, deinde tradunt reportandum.
Diodorus Siculus Biblioth. lib. I. p. 81. Sepul-
turae TRIPLEX est conditio SUMPTUOSISSIMA, ME-
DIOCRIS Et VILISSIMA. In primam argenti talentum
insumitur; in secundam xx minae: in ultimam pe-
rexignae fiunt expensae Et. Et pag. 82. Quam
primum ad secti cadaveris curationem convenere
unus per hiatum manu ad praecordia immersa, quic-
quid intestinorum est, praeter cor, Et renes extra-
hit. Alius alvum cum visceribus singulis repurga-
tam, vino palmeo, aromaticisque odoribus perluit.
Lotum denique cadaver per plures quam triginta
dies unguento primum cedrino, aliisque delibutum
reddunt: ubi singula corporis membra tantam ha-
bent integritatem, ut etiam palpebrarum Et super-
ciliorum pili, adeoque tota corporis species invaria-
ta persistat, Et formae pristinae effigies agnoscatur.

Qua con-
ditura
corpora
diutissi-
me, ut

§ XII. Hac autem conditura quam diutissime a
corruptione vindicata cadavera constat: Plato in
Phaedone, corpus enim servatum, Et rebus quibus-
dam

dam ad durationem curatum, quemadmodum in Ægypto faciunt INCREDIBILE QUODDAM TEMPUS ferme INTEGRUM manet; quin etiam si putrescat, tamen nonnullae corporis partes, ossa videlicet, nervique atque similia, ut ita dicam, immortalia permanent. (ἀθάνατά ἐστι) Unde Ægyptiorum aliquos Majorum cadavera, qui multis ante se seculis vixerint, asservantes hos quasi vivos contueri potuisse loco supra citato addit Diodorus: *Hinc multi Ægyptiorum, ait, in magnificis apud se aediculis majorum cadavera asservantes, tam expresse multis ante suam nativitatem seculis, defunctorum facies contemplantur, ut singulorum complexum corporis, ac lineamenta faciei contuentes mirifica voluptate, non secus ac si adhuc secum vivant, adficiantur.* Unde Cicero Tuscul. Quæst. I. *Condiunt Ægyptii mortuos, & eos domi servant.* Imo duobus amplius annorum millibus integra servata fuisse referunt: ita Joachim. Camerarius Oper. subciv. centur. secund. p. 281. *Hoc certe constat peculiaria aromata, pulveres cedrinis, & alia contra corruptionem pugnantia eos (Ægyptios) adhibuisse, & cadavera tam artificiose condire solitos fuisse, aureaque lamina nonnunquam ac fasciis densissimis obvolvisse, ut DUOBUS AMPLIUS ANNORUM MILLIBUS integra præter humores, & viscera servarentur, sicut etiam nunc his temporibus ex arenâ pura eruuntur, circa Pyramides integerrima, illa ætate condita, & oblita, quâ Isidi sacra fiebant, ut ex imaginibus, quas cadaveribus includebant, compertum est. Et idem ex Salmutho pag. seq. Testantur id medicata in Ægypto cadavera ante annos PROPE TER MILLE-*

ajunt, a corruptione vindicata.

CAP. I. *quæ ad hunc usque diem INCORRUPTA perdurant.*

Hujusce
finem ex-
stitisse
Mentem
corpori
retinere
presen-
tem.

§ XIII. Hujusque industriæ & impensarum 3. veram rationem esse quam § XI. designavimus autumamus. Rem tetigit Clar. Joh. Gravius in Pyramidographia ajens ex *Ægyptiorum sententia Animam tamdiu in corpore perdurare quamdiu illud a putredine intactum servatur*; atque adeo *Pyramides exstructas servandorum Regum ac Reginarum corporum causâ*. Vid. Act. Lipsiens. de anno

1700.

4. *Veram rationem.*] Dubitanter vel alias causas habuerint, aliis excusandam conjectat Camerarius op. subcissv. centur. secund. p. 281. Id ipsum, ait; præbuit mihi occasionem cogitandi quam ob rem Esbici, *Ægyptii præsertim tantos sumptus & industriam in condiendis, conservandisque mortuis collocaverint. Non enim iis fidei Christianæ articulus de RESURRECTIONE carnis, utpote cum sapientiâ, & ratione humanâ penitus pugnant, cognitus fuit: quamvis Ægyptii teste Herodoto in Euterpe, primi extiterint, qui dicerent animam hominis esse immortalem, sed quæ per Metempsychosin quandam ex uno corpore mortuo in aliud atque aliud, non hominis tantum, sed & brutorum omnis generis immigraret. Qui miremur autem hanc opinionem in Ægyptiis idololâtris, cum eadem etiam Phariseorum secta in populo Dei, cum Christus in terris degeret, imbuta esset Josepho teste? An autem PERGIT Camerarius, Ægyptii OSTENTATIONE quandam, vel NIMIO SUORUM AMORE tantam curam impenderint mortuis,*

vel alias causas habuerint, aliis excusandam relinquo. Ad quæ notari possunt I. Nihilo magis cum sapientiâ & Ratione humanâ pugnare Carnis Resurrectionem, quam opinionem de rebus omnibus post lapsa triginta annorum millia in pristinum statum restituendis, quam tamen apud Ægyptios obtinuisse fama vulgaris est. II. Quod neque solam Rationem Veteres secuti sint; sed multa eosdem docuerit Traditio: quæ certe quicquid de futura rerum omnium *ἀναστροφή* iis innotuerit, ejus magistra est: quamque sub hoc aliove titulo magis minusve perfecte carnis Resurrectionem suggessisse nihil implicat. III. Alienam merito hic censendam Metempsychosin: cum hæc corpori mentem peregrinam, aliaque corpora inhabitantem faciat; polilinctura autem fidam atque indivulsam corpori proprio sociam retinere adnitatur. IV. Phariseos vero saniora tenuisse: ut infra videtur.

1700. p. 516. Sic plenius ex Clar. Smitho vitæ Gravianæ scriptore Corn. Adami Exercit. exegit. p. 147. *Sane cum Ægyptii, non tantum reges, magnatesque, sed & plebeji maximam habuerint curam corpora ope conditura ab omni marcere, & vitio integra conservandi juxta Ægyptiorum Theologiam animam non alio transituram quamdiu corpus ossibus, & carne integrum, & a mucore, vermibus putredine intactum perduraverit, unde ut perpetuo, & indivulso nexu sibi invicem hi duo comites adhæreant, morem istum condiendi cadavera originem duxisse censet Cl. Gravius &c. Et hanc vere Ægyptiorum opinionem fuisse adstipulatur Servius qui ideo condita diutius reservare eos cadavera ait, ut anima multo tempore perduret, & corpori sit obnoxia nec cito ad alia transeat, ad III. Æneid. vers. 66, 67, & 68.*

*Inferimus tepido spumantia cymbia lacte,
Sanguinis & sacri pateras; Animamque sepulchro
Condimus.*

*Bene animam lacte & sanguine COMMENTATUR Servius, ad tumultum dicit elicitam. Lacte namque corpus nutritur post animæ conjunctionem, & anima sine sanguine nunquam est; quo effuso recedit. Legimus præterea in sexto insepultorum Animas vagas esse, Et hunc (Polydorum) constat non legitime sepultum fuisse. Rite ergo reddita legitima sepultura, redit Anima ad quietem sepulcri: quam Stoici herciscundi, id est mediam secuti
tam*

tam diu durare dicunt, quam diu durat & corpus (aliud Stoicorum erat) *Unde ÆGYPTII periti sapientie CONDITA diutius reservant cadavera: scilicet ut ANIMA MULTO TEMPORE PERDURET, ET CORPORI SIT OBNOXIA; NEC CITO AD ALIA TRANSEAT: Ut contra factum memorat Romanis: qui cadavera combusserint ut STATIM anima in GENERALITATEM, id est in SUAM REDIRET NATURAM.*

Lampades sepulcrales Animarum in sepulcris existentiam creditam arguere.

§ XIII. Atque Animam secundum Ægyptios aliquamdiu in conditoriis cadaveri suo adhabitare eorum. *Lampades sepulcrales* apparandi & condendi consuetudo, ab his ad alias transmissa gentes, quæ Animæ existentiam & ibidem præsentiam significabant liquido, indubium reddit. Fortunius Licetus de Lucernis Antiquorum reconditis lib. 1. c. XXV. p. 33, 34. *Sebastianus autem Foxius vir in Academia pariter, atque in Peripato versatissimus apertum ac luculentum de perpetuis LUCERNIS ab antiquo intra SEPULTURAS ardentibus testimonium per-*

5. *Lampades sepulcrales ab his ad alias transmissa gentes.*] Videantur Eleganter Cicero Tusculan. 1. Numquam majores illi nostri CERIMONIAS SEPULCRORUM tantâ curâ coluissent nec violatas tam expiabili religione sanxissent, nisi hæssisset in eorum mem-

6. *Animæ existentiam et ibidem præsentiam etc.*] Omnis sepulcrorum cura religiosa, omnes circa eadem ceremoniæ mentis separatione clamant subsistentiam & immortalitatem; sive in monumentis apud depositum corpus, sive circa eadem, sive generatim in aliam vitam a crasso corpore separatam

transisse illam voluerint Veteres. sibus MORTEM NON INTERITUM ESSE OMNIA TOLLENTEM, atque de-
lentem, sed quandam quasi migrationem, commutationemque vitæ, quæ in claris viris, ac feminis dux in CÆLUM solet esse in Cæteris HUMI desineretur, & PERMANERET tamen.

perhibet alicubi, insinuato illarum FINE, detectaque OCCASIONE illas in tumultis recondendi; dum scribit in hanc sententiam: ÆGYPTII vitam lucernâ significantes occasionem veteribus dedere ponendi LUCERNAS PERPETUAS IN SEPULCRIS: IBI cum cadaveribus ANIMAS IMMORTALES 7. MORARI semper innuentes: non enim BESTIIS id officii præstabant; quibus noverant contigisse ANIMAM MORTALEM. Idem Licetus lib. II. c. XII. p. 70. Nempe maxima quum fuerit apud Antiquos admirabilium sepulcrorum ambitio, quod ex Mausolæis, 8. Pyramidibus, & Labyrinthis apud Plinium lib. XXXVI. c. V. XII. XIII. constat aperte, novum monumenti genus a nemine ante habitum, & vix a posteris imitabile, sibi condidisse virum inter Ethnicos sapientissimum, in quo pulcherrima quadam metaphora ÆTERNI LUMINIS, & aurei, argenteique liquoris, quidnam in SEPULCRIS MANERE Veteres opinarentur, insinuabat; nimirum ANIMAM rationalem, cujus DUX post hominis obitum supersunt illæse FACULTATES INTELLECTUS atque VOLUNTAS; quarum illa pulcre argenteo latice repræsentatur, hæc aureo liquore; ipsarumque post mortem homi-

Dd

nis

7. *Morari semper.*] Id est, quamdiu corruptio non invaserit: alias enim *pias Zonas* recipere *celestes*; *malas* in *inferiora* detrudi supra audivimus.

8. *Pyramides.*] Has enim mortuorum sepulcra fuisse neque ulli alii inservisse usui constat satis. Lucianus in Charonte Dial. tom. II. p. 162. *Ἡρία δὲ Χάρων, καὶ τὸμ-*

βας, καὶ τάφους καλῶσι τὰ τοιαῦτα, πληρὴ τὰ πρὸ τῶν πόλεων ἐκείνα τὰ χώματα ἱερῆς, καὶ τὰς σέλας καὶ Πυραμίδας; ἐκείνα πάντα νεκροδεχίᾳ, καὶ σαρματοφυλάκίᾳ εἰσι. Sepulcra o Charon conditoria & monumenta hæc vocant; ceterum tumulos illos ante urbes vides, tum columnas & PYRAMIDES, omnia illa MORTUORUM sunt RECEPTACULA, CADAVERUMQUE TENTORIA.

*nis ÆTERNA operatio lumine perpetuo lychni incom-
bustibilis : nam candidus argenti color omnes alios
colores in se recipere potest, ut mens a corpore se-
parata omnes rerum omnium notiones : Auri su-
pra omnia metalla perfectio, & violentiam ab igne
rerum cunctarum actuosissimo nullam natura patiens,
voluntatis probæ dignitatem, & libertatem æmula-
tur, quæ a nullo agente cogi valet ullâ ratione :
jugisque separati a corpore intellectus humani Ope-
ratio, Aristoteli etiam cognita XII Metaphys. tb.
LI. semper ardenti, perpetuoque resurgenti flammæ
lae aptissima proportionem respondet, &c.*

Pyrami-
des &
quecun-
que sepul-
cra Ani-
marum
recepta-
cula exi-
stima

§ XV. Inde quoque Pyramides, aliaque monu-
menta, *Animarum separatarum receptacula* habi-
ta : Claudianus lib. II. in Ruffin.

— *Ne quis nimium sublata secundis
Colla gerat, triviis calcandus spargitur ecce,
Qui sibi PYRAMIDES qui non cedentia Templis
Ornatura suos extruxit culmina MANES.*

Statius lib. v. silv. III.

*Atque utinam, fortuna, dares mihi MANIBUS aras,
Par templis opus, æriamque educere molem
Cyclosum scopulos ultra, atque audacia saxa
PYRAMIDUM, & magno tumulum prætexere loco!*

Lucanus Pharf. lib. VIII. vers. 695. & seq.

*Cum Ptolomæorum MANES seriemque pudendam,
PYRAMIDES claudant. indignaque Mausolæa.*

Imo

Imo vel ipsam Pyramidis figuram Mentis ibidem aliquamdiu morantis immortalitatem: eamque aliquando tempore scilicet restitutionis omnium rerum, corpus aliud, potius idem, sibi animaturam significasse volunt: Eruditus apud Piërium Hiëro-glyph. lib. II. p. m. 584. Sed & ANIMAM hominis sub PYRAMIDIS forma adumbrare voluisse videntur iidem Ægyptii, qui magnifica regum atque heroum sepulcra sub ingentibus Pyramidibus fecerint: ut testarentur corpore soluto, & corrupto ANIMAM SUPERESSE? quæ cum summo Opifici visum esset, hoc est circulo illo triginta sex millium annorum circumacto ALIUD CORPUS genitura, & sibi factura esset: non secus ac Pyramis, ut Geometris notum est, vertice immoto manente, circumacta basi circulum describit, & toto corpore conum: ut circulus annorum illud curriculum significet, conus vero corpus quod curriculo illo conficitur. Nam Ægyptiorum fuit illa opinio de rebus in eundem statum triginta sex millium annorum spatio restituendis, & ab illis se id accepisse testatur Plato: qui etiam hoc ipsum id est Animam nostram Pyramidis formam habere mihi testari videtur in Timæo &c.

§ XVI. Hanc interim, quæ fuit Antiquissimis Ægyptiis, cadaverum a corruptione, quantum poterat, vindicandi consuetudinem & ulteriorem subinuisse finem & rationem scilicet corporum Re-viviscentiam semel futuram mihi extra dubium ferre ponit tum horum Discipulus 9. ὁ ἀπὸς φθούρας & babuisse

Dd 2

καὶ

9. Ὁ ἀπὸς φθούρας καὶ νέμεν ἰσχυ- aliis passim maximopere commen-
νυται.] Ita Democritum nostrum datur: Seneca Quæst. Nat. lib.
definit Hippocrates in epist.. Uti VII. cap. III. Democritus subtilissimus
anti-

videri:
carnis
videlicet
Resurrec-
tionem.

κόσμος ἐμνηστὴς Democritus, qui cadaverum pol-
lincturam edoctus hæc a putredine conservari vo-
luit in *spem Reviviscentiæ*: ut disertè Plinius Hist.
Nat. lib. VII. c. LV. *Puerilium ista deliramento-
rum, avidaeque nunquam desinere mortalitatis
commenta sunt. Similis & de ASSERVANDIS COR-
PORIBUS hominum, ac REVIVISCENDI PROMISSA
Democrito vanitas, qui non revixit ipse. Ubi
Reviviscentiam corporum intelligi clarissime patet:
cum de asservandis corporibus ex promissis revi-
viscendi fiat sermo: unde eadem corpora revictu-
ra statuisset eundem hinc recte collegit Leo Allatius
de Engastrimuth. cap. XV. Qui (Democritus)
eadem corpora & posse reviviscere, & iterum vic-
tura esse existimavit. Cumque aromata in Græciâ
haud ita suppetant, ^{10.} melle, quo & in hoc ope-
re utebantur Ægyptii, cujusque quidem natura ta-
lis est ut putrescere corpora non sinat auctore Plin-
io Hist. Nat. lib. XXII. cap. XXIV. condiri cada-
vera præcepit, ut ex Varrone constat apud Nonium
cap. III. Num. 261. Quare Heraclides Ponticus
plus sapit qui præcepit ut comburerent: (cadavera)
quam DEMOCRITUS, qui ut in MELLE SERVARENT:
quem si vulgus sequutus esset, peream si centum de-
nariis calicem mulsi emere possimus. Joh. Chrysost.
Mag-*

antiquorum omnium &c. A. Gellius
Noct. Attic. lib. x. cap. XII. Phi-
lophorum nobilissimus &c.

^{10.} Melle, quo et in hoc opere ute-
bantur Ægyptii.] Statius in Pro-
pemptico Metii Celeris,

Duc & ad Emathios manes, ubi melle conditum.

belliger urbis
Conditor Hyblæo persusus nectare
durat.

Id est, ad urbem Alexandriam
ubi corpus Alexandri asservatur

Magnenus Democrit. Revivisc. disp. II. cap. II. p. m. 185. *Cum enim* MORTUORUM RESURRECTIONEM AB ÆGYPTIIS didicisset, videretque BALSAMO condiri, & asservari in Ægypto CADAVERA antiquissimo more, ut patet ex Genesi Cap. L: 2. *deficiente in Thraciâ: Balsamo MEL adhiberi jussit.*

Tum eadem aromatibus condiendi cadavera Gentii *Israeliticæ* adscita consuetudo: quam videre licet Gen. L: 2. & 26. 11. Chron. XVI. 14. Matth. XXVI: 12. Joh. XIX: 39. Marc. XVI: 1. Pios autem hac ceremoniâ 11. fidem suam de futurâ *corporum resurrectione* testatam voluisse certissimum est. Hunc interim ritum Hebræis ab Ægyptiis 12. transumptum esse passim ajunt Eruditi. Schic-

D d 3

kar-

11. *Fidem suam de futura corporum Resurrectione testatam voluisse &c.* De Veteribus Christianis hac in re vetustos Hebræos secutus Grotius ad Matth. XXVI: 12. *Morem autem hunc UNGENDORUM CORPORUM ut pleraque instituta laudabilia judæorum observarunt, & CHRISTIANI Veteres in testimonium CREDITÆ RESURRECTIONIS. Tertullianus in Apolog. Si Arabiæ queruntur, sciant Sabæi pluris & carius merces suas Christianis sepeliendis profigari quam Diis fumigandis. Idem Tertullianus de Idol. Pigmenta nobis ad solatia sepulture usus sunt. Prudentius de defuncti exeq. lib. x.*

*Candore nitentia claro
Prætendere lintea mos est.
Aspersaque, Myrrha Sabæo
Corpus MEDICAMINE SERVAT.*

Cæcilius, apud Minucium Felicem, ad Octavium *Reservatis ugenta funeribus.* Vid. & W. Caveus Christianism. prim. lib. III. c. II. 12. *Transumptum.* Scilicet Ritum indifferentem, Articulum quempiam, qui vetustæ Hebræicæ veræque fidei procul dubio suam debebat originem, miram ad minimum cum eâ, ut & suâ, harmoniam habebat, significantem, adsciscere non erat religio. Si quis autem malit ordine inverfo hanc condituram vetustis Hebræis, quâ auctoribus, adscribere, atque ab his, quemadmodum rem signasam, accepisse Nili accolat, haud difficilis accedo. Id unum tantum ali-quantum obstare videtur, quod & hic urgent Viri Docti: *Po. lincturam ante mortem Jacobi Patriarchis*

ad

kardus de jure Regio Hebræor. cap. vi. Theor. XIX. p. m. 411. *Alia vero & excusabilior erat ratio impensarum, quae in CONDITURAM CADAVERIS infumebantur, ut illud diutissime servaretur incorruptum, & putredinis expers. Eam nec ipse Christus videtur improbasse, quando mulierem pollincturae suae praevenientem laudavit invidio & invito judâ, qui pietatis praetextu murmuraverat, increpato Matth. XXVI: 10. Fuitque ista, condiendi ratio Judaeis adeo consueta, ut etiam Nicodemus in unicum funus, centum libras Myrrhae & Aloës infumere nil dubitavit Joh. XIX: 39, 40. Institutum est antiquum, ipsis Patriarchis olim usurpatum, & AB ÆGYPTIIS RECEPTUM, de quibus refert Herodotus in Euterpe, mihi pag. 131. fuisse singulares in hac re artifices, & corpora triplici modo condiisse, &c. Vid. & Casalius de fac. & profan. veter. ritibus lib. II. p. 144. Jac. Laurentius Carc. Reg. p. 826. Sicuti Tacitus Judaicum condiendi ritum Ægyptiacum facit, Annal lib. XXI. p. m. 413. *Corpora condere, vel condire, quam cremare, e MORE ÆGYPTIO. Eademque CURA & de Inferis persuasio.**

Tum tandem vulgare quod ferebatur adagium *Apud Ægyptios reviviscere homines*, imo vel *solos*: quod Gentilitiam quampiam opinionem, aliis Nationi-

adhibitam non legi. Laurentius Carc. Reg. p. 826. Circa ipsam nuctionem corporis Jacobi sciendum est, ante hoc exemplum de aliis Patriarchis non legi eam usitatam; unde satis apparet fuisse ritum, ceremoniamque

Ægyptiacam, &c. Si vero ab Hebræis signum hauserint Ægyptii, rem quoque signatam magis minusve plene didicisse eosdem conceptu difficile haud est.

tionibus Paradoxam, (ut vulgo 13. risa carnis Resurrectio est) subinnuere videtur. Ita Cnemon ad Calasiridem apud Heliodorum Æthiopicor. lib. v. p. m. 206. Εἰ γὰρ δὲ ἐκ ἑστῆς ὥπως ἀν βιώῃν, εἰ μὴ θᾶτον ὑπεξελθὼν, πρόπον ὅν τινα δὴ πολυπραγμονήσαι μὴ τίς ποτε πλάνη τὸν Ναυσικλέα κατέλῃφεν, ἢ ὥπως παρὰ μόνης Αἰγυπλίου οἱ τεθνεῶτες ἀναβιῶσιν. *Ego autem haud scio an possim vivere, nisi quamprimum clam egres-sus, aliquo modo curiosius inquisiero in quo errore Nausicles versetur, & quomodo apud SOLOS Æ-GYPTIOS MORTUI REVIVISCANT.*

Atque hæc quidem corporum *Reviviscentia* seu Resurrectio, ex antiquissima traditione hausta, vetus & *prima* cadaverum *pollincturae* ratio extitisse videtur; cui & *altera* forsan sequioribus seculis accesserit, huic innixa errori *mentem a corpore solutam* ob consuetum cum eo commercium *non mox abire*; sed *quamdiu hoc integrum sit ipsi assidere*, quæ memoratæ condituræ per quam religio-se invigilare fecit potissimum; ut videtur, ex metu conditionis deterioris subeundæ. In *Zonis* enim alias *cælestibus* potiori conditione gavisuram fuisse mentem, quam in *antris sepulcralibus* haud obscu-rum

13. *Risa carnis Resurrectio est.*] *εἰσιν τῶν ἱαντῶν, εἰδάλων πλάσασθαι, ἐκ ἐνθυμώμενοι τὸ σύνολον, εἰ ὅπως δυνατὸν, μετὰ θάνατον εἶναι πάλιν τὸ σῶμα.* Cæcilius apud Minucium: ANI-LES FABULAS adstruant (Christia-ni) & annectunt: RENASCI se ferunt Nam & GRÆCI quidvis, non post mortem & cineres & favillas: tuerunt tamen idolis suis RESURREC-TIONEM admentii, quippe quibus invicem credant. Putes eos jam re-ulla ratione in mentem venire potuis, vixisse. Athanasius de incarnat. CORPUS POST MORTEM DENUO EXI-STERE POSSE.

σάμιοι Ἕλληες, ὅμως ἐκ ἡδονῆσαν ἀνά-

rum esse poterat. Unde potius ut quam citissime abiret satagendum fuisset cum Romanis.

*Mentes
non ante
quam
corpus
sepultum
sit in
quietas
admitti
sedes.*

§ XVII. Sed & non ante ad *commune* Animarum *habitaculum* mentem separatam transire posse secundum Niliacos, ^{14.} quam corpus debite *sepulture* mandatum sit, & iusta sint soluta Ægyptii cæli ad matrem invitum evocantem oratio docet apud Heliodorum Æthiopicorum lib. vi. p. m. 295. *οὐκ ὀρθῶσαι μόνον καὶ νέειν, ἀλλὰ καὶ φθέργεσθαι σῶμα περὶ ἐκβιαζομένη, καδείας μὲν τῆς ἐμῆς ἀμελῶσα, καὶ ταῖς λοιπαῖς ἐπιμίγνυσθαι ψυχαῖς ἐμποδίζουσα, χρειὰς δὲ μόνῃς γενο-*

14. *Quam corpus debite sepulture mandatum sit et iusta sint so'u'a.*] Inde apud Græcos Latinosque opinio mentibus separatis in Campos Elysios denegari aditum usque dum cadaver sepultum fuerit: si autem cuiuspiam corpus nunquam humo mandatum fuisset, tum Animam ad centum annos communi Animarum habitaculo excludi, hicque illic procul ab omni solatio vagari; seculo vero completo admitti tandem: ita Patrocli insepulti Anima ad Achillem apud Homer. Iliad. 4.

*Εὐδεις, ἀντάρ ἐμῷ ληλασμένος ἔπλεν Ἀχιλλεύ.
Θάπτε με ὅττι τάχιστα πύλας Ἀΐδαο περῆσαι
Τῇ δέ με εἴργουσι ψυχῇ εἶδωλα καμόνται,
Οὐδέ με πῶς μίσγεισθαι ὑπὲρ ποταμοῖο ἰῶσιν.
Ἀλλ' αὐτῶς ἀλάλημαι αἰ' ἱερυπυλὲς Ἀΐδος δῶ.*

Dormis Es? mei obitus es Achilles? Sepeli me quam citissime portas Plutonis ut intrem:

Longe me arigunt Animæ, umbrae defunctorum:

Neque me ullo modo misceri aliis trans flumen sinunt,

Sed incassum erro per latas portas habentem Diis domum.

Sibylla ad Æneam apud Virgil. Æneid. iv. vers. 325, &c.

Hæc omnis quam cernis, inops, inhumataque turba est:

Portitor ille Charon: hi, quos velut undæ, sepulti.

NEC RIPAS datur horrendas, nec tanca sientia

TRANSPORTARE PRIUS, QUAM SEDIBUS OSSA QUIERUNT:

CENTUM ERRANT ANNOS, volitantque hæc littora circum.

Tum demum ADMISSI stagna exorituræ revolvunt.

γενόμενης τῆς οὐς. *Non erigi tantum & nutus dare, sed etiam loqui corpus mortuum cogis*, SEPULTURAM meam NEGLIGENS, & VENIRE IN COETUM RELIQUARUM ANIMARUM PROHIBENS, *privatae necessitatis causa*. Quod de sedibus placidis quietisque capiendum erit: Atque hoc ex religiosa Patriarcharum de sepultura sua cura & sollicitudine: usitataque iis in emortalibus phraeologia τῷ aggregari ad suas, suis permisceri, ortum traxisse conjicio. Vid. Gen. XLIX: 29, 33. L. 5, 25. XV: 15. Unde cæca *Genialitas* non sepultos a beatorum arceri sede & confortio concluderit.

§ XVIII. Neque Animarum post mortem circa viventes officia, solitæque operationes, eas Brutorum, Hominumve corporibus crassis inclusas voluisse Ægyptios patiuntur. Has scilicet communiter homines convenire docent: *Bonas* horum curam gerere salutarem, commodisque omni parte consulere, ad virtutem incitare, bonorum viriumque ad bona auctores sese exhibere &c. *Malas* autem a recti tramite ad nequitiam seducere, excæcare, passionibus, terroribusque obruere, & agitare, &c. Jamblichus de Mysteriis sect.

Solitas Animarum separatæ operationes Metempsychosin abnegare.

II. cap. VI. Ἀλλὰ μὲν ἡ γε ἡ ψυχῶν θεία, τῶν μὲν ἀχράντων, καὶ ἐν ἀγγέλων τάξει ἰδρυμένων ἀναγωγὴς ἐπὶ καὶ ψυχῆς σωτήριος ἐπ' ἑλπίδι τε ἱερᾷ ἐκφαίνεται, καὶ οὐκ ἡ ἐλπίς ἡ ἱερὰ ἀντίποικίται, ἀγαθῶν τύτων παρέχει τὴν δόξιν. ἡ δὲ τῶν ἐτέρων καταγωγὸς ἐπὶ τὴν γένεσιν ὑπάσχει, φθίρει τὰς τῆς ἑλπίδος καρπὰς, καὶ παθῶν πληροῖ προσηλόντων τὰς θεωρῶντας τοῖς σώμασι. ANIMARUM spectra (apparitiones) si quidem PURÆ sunt

E e

ani-

animae 15. *Angelorumque ordine constitutae, sursum revocant, & salutaria sunt, spemque sacram ostendunt, & praestant ea bona quorum spem induunt. ANIMAE autem IMPURAE ad genesin detorquent, spes, & earum fructus corrumpunt; passionibus replent, quae contemplantes quasi clavis affigunt corporibus. Et idem ibid. cap. VII. Τῆς δὲ ἀποκεκαθαρωμένης πύριον ὁ τύπος βλέπεται, καὶ ἀχραντον καὶ ἀμιγρὸν τὸ πῦρ, τότε ἐγχερδαῖον αὐτῆς φῶς, καὶ τὸ εἶδος καθαρόν καὶ ἰδραῖον ὁράται, καὶ μετὰ τὴν ἀναγωγὴν ἡγεμόνων ἀκολουθεῖ τῇ ἀγαθῇ θηλήσει χαίρῃσα, καὶ αὐτὴ τῇ οἰκίᾳ ἐαυτῇ τάξιν ἐπὶ τῶν ἔργων ἐκφαίνῃσα. ἡ δὲ κάτω νεύουσα δεσμών, καὶ κολάσεων ἐπισύρεται σημεῖα, ὑλικῶν τε πνευμάτων βρίθῃ συστάσει, καὶ παρεχαῖς ὕλης ἀσωμάτοις κατέχεται, δαιμόνων τε γίνεσθαι ἐκτετασμένη πρὸς ἐαυτῆς. Si vero Anima quae apparet purgata fuerit, igneam quidem formam, purum sincerumque ignem, lucemque suam penitissimam, & speciem defaecatam stabilemque ostendit, sequiturque suum ad superiora ducem volens, libensque, & simul per opera ordinem sibi proprium commonstrat. Anima autem deorsum vergens, vinculorum & poenarum facies secum trahit spiritibus materialibus plena stat, & obsidetur motibus materiae irregul-*
ri-

15. *Angelorum ordine constitutae.*] ῥῶσα, ἐπὶ μείζονά τι τάξιν τῇ ἀγγελικῇ καὶ ἀναγομένη &c. *Et quoniam aeternum vitae similis & operationum tenorem minus servet (Anima), quam Heroës & Daemones; tamen per Deorum benignitatem, & infusam ab illis illuminationem saepe ALTUS ASCENDIT, ET IN ORDINEM MAJOREM ANGELICUM EVEHITUR.*

ribus ; *Daemones quoque qui genesin procurant ante se tanquam praesides agnoscit.* Atque in hoc statu omni proprio crasso corpore carere *hasce vitâ functas* ex Calasiride Ægyptio apud Heliodorum Æthiopicor. lib. III. p. m. 148. discere est : qui Divorum & Dæmonum apparitionem 16. inde sapientibus dignosci docet, quod *in incessu pedes non dimoveant, neque transponant*, seu gradibus successivis, qui *crassorum membrorum* sunt, accedant & discedant : *sed impetu quodam aërio per auras ferantur.* UNDE *Deorum statuas forment Ægyptii pedibus conjunctis & quasi unitis.* Quem subitum & fere momentaneum incessum innuerit Homerus, ex hujus Sacerdotis declaratione itidem Ægyptius, ubi de Neptuno canit

Ἰχνα γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἡδὲ κρημάτων
 Πῦν, ἔγνω ἀπίσιτος.

*Namque pedum circumque simul vestigia pone
 Perfacile agnovi remeante.*

Ut alterum *Divorum* apparitionis signum diacriticum facit Memphites noster ἀλῆς διόλα βλέπων,

E e 2

χι

16. *Inde sapientibus dignosci &c.]* SU, qui NON EX DIMOTIONE PE-
 και τῷ βαδίσκει πλῖον, (ait Calasir-
 tis) ἢ κατὰ διάσπασιν τοῦ ποδοῦ, εἰδὲ
 μεταδίωξιν ἀνυμνῶν, ἀλλὰ κατὰ τινὰ ῥύμ-
 πον αἰρίον, καὶ ὁρμὴν ἀπαραπόδοτον, τιμνόν-
 των μᾶλλον τὸ περιέχον ἢ διαπενομήναι. *Statuas quoque Deorum Ægyptii po-*
 δῶ δὲ καὶ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν Ἀιγύπτου
 τοιοῦτον ποδὶ ζυγνύουσιν, καὶ ὥσπερ ἐνῶν-
 τες ἴσταν. *Es magis etiam ex INCES-*

ἐν τῷ βλέφαρον ἔποτε ἰσιμῶν, *continuo obtutu intueri, & palpebras nunquam concludere.* Quæ egregia Periphrasis est ἢ μὴ σκαρδαμύττω; quod de iisdem subjectis adhibuerat Plutarchus, supra lib. I. cap. XII. p. 103. & crassorum membrorum esse dixeramus.

Animas separatas licet propriis locis addictas nonnunquam tamen inter homines versari.

§ XIX. Scilicet quanquam Denatorum conditio, secundum hos, ita sit affecta, ut non amplius in mortalium sphaerâ, seu circulo vitam trahant; sed quisque suo addictus loco resideat: *Malus in Amenthen*, receptaculo, definiente Plutarcho, *subterraneo*; vel generatim in *infirmis* orbis hujus elementaris, & a luce supramundanâ remotissimis *oris*: *Bonus in Zonis Cælestibus*; nonnunquam tamen eos, ex Numinis voluntate, nostram invisere regionem, & hominibus misceri, aliis ad bonum, aliis ad malum instigantibus, commodis humanis inservientibus, vel contra nocentibus, &c. (Vid. quæ pag. 86. ex Maximo Tyrio dicta sunt) voverunt: quæ tum *loci* permutatio nullam proprie *status* immutationem inferat. Quemadmodum & per *νεκρομαντείας*, his usitatissimam, *evocari* posse ad occultorum revelationem (mortuorum enim animas cuncta scire; imo quæ futura forent communis ferebat opinio) existimaverant: Manibus re peracta revertentibus inde venerant.

Anima- rum bu- manarum in Bruta transmi- gratio- nem Æ- gyptiacè

§ XX. Tandem omnem Μετεμψυχώου Ægyptiacæ fidem derogat Animalia *cadendi*, & ad *Mensas*, & ad *Aras* adhibendi consuetudo, quam supra demonstratam dedimus: quæ non illa humanas incolere mentes, ex horum fide, arguit: Ægyptios enim omnem parriciû anam cavisse circum-
spec-

spectius, eorum erga Parentes & Agnatos religio
impensior, cujus testis est Historia, facile persua-
det. Sed & disertissime jamblichus ex horum mente
inde corpora *humana* emortua absque pollutione tan-
gi non posse asserit : quod *vita* quæpiam *divina*
in iis sit extincta ; *Brutorum* autem corpora abs-
que ullâ labe tractari posse, quia *vitam divinam*
non participaverant : de Myster. sect. vi. cap. i.
Ἐτι τοίνυν τῶν μὲν ἀνθρωπείων σωμάτων, ἐπειδὴν ἀπολίπη
αὐτὰ ἡ ψυχὴ, ἔκ ἐξέτι γιγγάνειν. τῆς γὰρ θείας ζωῆς
ἔχοντες πιδῶλον, ἢ ἐμφασιν ἀναποσβεσνύται ἐν τῷ σώματι
κατὰ τὸν θάνατον. τῶν δὲ ἄλλων ζώων, ἔκ ἐπὶ ἀνόσιον ἀπ-
ίσταται πετηκτότων. ἰσχυρὴ δὲ κεκοινωθήκασιν τῆς θειοτέρας
ζωῆς. *Praeterea* CORPORA HUMANA, *postquam ea de-*
seruerit vita non licet tangere : nam in nostro cor-
pore extinguitur per mortem DIVINÆ VITÆ *stric-*
tura, representatio, apparitio. CÆTERORUM vero
ANIMALIUM corpora, *postquam mortua sint, attingere non est nefas, quoniam* VITAM DIVINAM NE-
QUAQUAM PARTICIPABANT. Et Mercurius Anima-
rum humanarum in Brutorum corpora tranlitum
impossibilem declarat : cum *Lex Dei* impediât,
apud Stobæum Eclog. Phys. lib. i. c. XL. p. 129.
Ἄλλο γὰρ σῶμα ἔχει ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ, ἔδὲ θέμις
ἐστὶν εἰς ἀλόγους ζῶας σῶμα ψυχὴν ἀνθρωπίνην καταπεσεῖν.
θεῷ ὁ νόμος ἔπος φυλάσσει ψυχὴν ἀνθρωπίνην ἀπὸ τῆς
ποταύτης ὕβρεως. *Aliud* quippe corpus quam HU-
MANUM ANIMAM NON CAPIT HUMANAM : *neque*
fas est in corpus Animæ RATIONE CARENTIS A-
nimam RATIONALEM CORRUIERE. *Lex enim divi-*
na generationem tam nefariam prohibet. Om-
nia itaque, quæ alibi de Animarum immutatio-

fabulo-
sam : cum
Animalia
cadere
DEI ac-
colis con-
suetum :
Et mens
humana
que ex
Deo or-
tum ducit
nunquam
in Bruto-
rum exi-
stat cor-
poribus :
imo Fati
lege talis
transitus
fit impos-
sibilis.

nibus, in reptilia, aquatilia, terrestria, & aëria philosophatur Trismegistus, de iisdem Animis humanis, variisque earum qualitatibus, majoribus minoribusve perfectionibus pro variâ locorum, unde & per quæ in corpus demissæ fuerint, conditione; & variâ misturâ elementari in corpore crasso factâ, & qualitates suas irrationali animæ parti imprimente capienda sunt: Vid. apud eundem Stobæum p. 148, 149. Unde varius Animæ in corpore status, major & minor ad superos ascendendi agilitas & aptitudo, sicuti & torpedo atque impotentia. Qui etiam varie, vel in potiolem, vel in deteriolem immutatur, prout mens partis irrationalis ductus sequens descendit: vel ope Dæmonis rationem ducem secuta ascendit, & gradatim in statum perfectiolem transit. De his autem lib. III. plura.

Conclu-
sio.

§ XXI. Et ea quæ de Ægyptiorum circa hominis post mortem statu sensus hætenus prolata sunt demonstrationi ¹⁷. neque hos *Animarum per omnia Animantium genera volutationi* adhæsisse sufficient: ad

¹⁷. *Neque hos Animarum per omnia animantium genera volutationi adhaesisse.*] Habemus enim I. Secundum Ægyptios beatam post hanc æternamque Pii in beatorum æternorumque Deorum sedibus vitam agendam. II. Hos post mortem in purum invisibilem, & passionibus non amplius obnoxium statum transire. III. In plagas, Zonasve cælestes recipi eosdem. IV. Impios in Amenthen, vel Inferiora mundi elementaris loca de-

trudi. V. Præmia poenasque insuperabiles. VI. Unosquosque in sua abire loca quando a corpore suo discedunt. VII. Bonos, Malosque aliquando hominibus ex Numinis voluntate adesse ut opitulentur, vel noceant; sed crassis corporibus destitutos. VIII. Animalia & ad Aras & ad Mensas cæsa. IX. Animarum in hæc transitum uti nunquam factum, sic ex Dei constitutione impossibilem, &c.

ad alia properamus ; sed si prius illud unum addiderimus : ultimum Mercurii ad filium enunciatum, quod nobis retulit Chalcidius , rem omnem lucide definire : hæc enim moribundum profudisse verba ait *Hætenus fili PULSUS e patriâ vixi peregrinus & exul nunc incolumis PATRIAM repeto. Cumque paulo post a vobis corporeis vinculis solutus discessero, videte ne me quasi mortuum LUGENTIS. Nam ad illam OPTIMAM BEATAMQUE civitatem regredior*, 18. *ad quam universi cives mortis sorte venturi sunt. Ibi solus DEUS est summus princeps, qui cives suos REPLEBIT SUAVITATE ADMIRANDA.* Apud 19. Heurnium Phil. Barbar. lib. II. cap. XXVII. Neque abludunt ea, quæ ædituus Ægyptius apud Heliodorum ad Theagenem & Charicliam mortem Calasiridis sacerdotis, fautoris & patroni, plangentes profatur. Οὐκ ἔνομα μὲν ἔφη ἔδὲ συγκεχρασημένα ἐκ τῶν πατρῶν διαπεράτῃσθε, καὶ ταῦτα προαπηγορευμένοι ὑμῖν ὀδυρομένοι καὶ θρηνηῖτες ἄνδρα γεοφῆτην, ὃν χαίροντας, καὶ ὑφημῶντας ἐκπέμπειν, ὃ δὲ βελτίστος μετεληχότα λήξεως, καὶ πρὸς τῶν κρείττονων κεκληρωμένος ὁ θεὸς καὶ ἰσὸς παρεγγυᾷ λόγος Sane HAUD LEGITIMA, inquit, neque ea quæ PATRII mores institutaque ferant, præsertim cum sit vobis antea

18. *Ad quam universi cives.]* Scinimam Universi ; sed manere determinatam, uti RATIONEM inquit PATRI REDDAT EORUM QUÆ IN CORPore GESSERIT. 19. *Heurnium.]* Dixerat in antecedentibus Heurnius Hermetem Tertullianus de Animâ cap. XXXIII. præter alia praevidisse futurum iudicium Mercurii Ægyptius dicit Animam ciam, Resurrectionem, &c. digressam a corpore non resurdi in A-

tea luctu interdictum, facitis, quod ANTISTITEM DEPLORATIS & LUGETIS: quem LÆTITIA & GRATULATIONIBUS prosequendum esse, tanquam MELIOREM CONSECUTUM REQUIEM, & PRÆSTANTIOREM STATUM SORTITUM. Divina & sacra Doctrina præcipit. Æthiopicor. lib. VII. p. 322, 323. Ut pariratione Apollonius Tyaneus Valerium filii mortem nimium lugentem a luctu revocare adnitebatur. Τό τε δὲ κλαίεται πῆ, inquit, ὅταν θῶς ἐξ ἀνθρώπου γένηται πόως μεταβάσῃ, καὶ ἔχῃ φύσεως. Tum vero FLORAT aliquis, quando DEUS EX HOMINE FIT loci transitu, non autem naturæ. Epist. ad Valerium p. 27.

C A P U T II.

De Pherecyde Syrio nonnulla.

Pherecydem Animam asseruisse immortalitatem.

SI POSTquam de Ægyptiis egerat Gaudentius, eosque primos μεταμύχωσης auctores commentatus erat: Abrahamo autem & Mosi id genus opinionis denegarat de Pherecyde Syrio Pythagoræ magistro disquirat num is docuerit migrare e corporibus in corpora Animas Cap. III. Diff. I. *Nam asserere licet, ait, Pherecydem Syrium dogma de transitu Animarum tradidisse Pythagoræ discipulo, quandoquidem is primus apud Græcos, teste Cicerone I. Tusc. affirmavit Animam esse immortalem? Sunt porro verba S. Gregorii Nysseni: ETHNICI IGITUR OMNES, QUI ANIMAM ESSE IMMORTALEM DIXERUNT, ANIMARUM TRANSMIGRATIONEM*

NEM unanimi consensu adstruunt, circa formas animarum diversi lib. II. de Anima cap. VII. Respondemus nos de PHERECYDE SYRIO docente COMMEATIONEM animarum NIHIL diserte legere apud scriptores. Silentibus autem Antiquis vix quicquam in re historicâ licet pronunciare, quicquid sit de verbis Nysseni, qui non potuit omnes omnino auctores præ oculis habere, quando sic locutus est. Afferuit itaque plerosque omnes quorum ipse haberet notitiam conjunxisse cum immortalitate animarum earundem transitum in corpora. Locus ex Cicerone citatus ita habet: *Pherecydes Syrus primum dixit animos hominum esse sempiternos. Antiquus sane fuit enim meo regnante Gentili, id est Servio Tullio.* Quæst: Tusc. I. Quod tamen & aliis adscriptum: ut nonnulli ajunt *Thaletem* primum Animarum immortalitatem adseruisse referente Laërtio in Thalete p. m. 6. Ἐνοί δὲ ὃ αὐτὸν πρῶτον ἐπεὶν φάσιν ἀθανάτους τὰς ψυχὰς. ὣν ἐστὶ Χαρίλος ὁ ποιητής. Nonnulli vero ajunt primum eum (Thaletem) Animas immortales esse dixisse, in quibus est Choerilus Poëta. Alii Pythagoram. Maximus Tyrius Dissert. XXVIII. Πυθαγόρας δὲ ὁ Σάμιος πρῶτος ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὅτι αὐτῷ τὸ σῶμα περὶνέσεται, ἡ δὲ ψυχὴ ἀναπλάσσει αἰχμήσει ἀθάνατος ὃ ἀγέρας. Pythagoras Samius Graecorum primus ausus est dicere corpus quidem suum quandoque morti cessurum, Animum vero quasi ex ipsius corporis funere evolaturum a morte pariter ac senectute immunem. Et res ita capienda est ut hic, ille, vel iste primus fuerit qui inter Graecos, ut recte addit Tyrius, mentis ἀθανασίας adstruxerit, & ex professo tractarit: Chaldaeos enim, atque

Indorum Magos nobile id dogma jam multo antequam tenuisse, & Græcis priores docuisse testis est Pausanias Messen. Ἐγὼ δὲ Χαλδαίους, καὶ Ἰνδοὺς τῆς Μάγας πρώτους οἶδα εἰπόντας, ὡς ἀθάνατος ἐστὶν ἀνθρώπου ψυχὴ. καὶ σοφίσι καὶ Ἑλλήνων ἄλλοι τε ἐπέστησαν καὶ ἔχ' ἥματα Πλάτων ὁ Ἀγρίανος. *Compertum mihi est CHALDÆOS, & INDORUM MAGOS PRIMOS fuisse qui Animam hominis IMMORTALEM esse statuerint. Illisque & alii Græcorum, atque inter eos non postremus Plato Aristonis filius accessere. Et de Ægyptiis jam vidimus cap. præcedenti.*

Non omnes Ethnicos qui mentis immortalitatem adstruxerunt, Metempsychos tenuisse.

§ II. Quod autem ad assertum Gregorii Nysseni attinet *Ethnicos omnes qui Animam esse immortalem dixerunt animarum Transmigrationem unanimi consensu adstruxisse*: quod idem apud Nemesium legimus de Naturâ hominis cap. II. p. m. 50. Κοινὴν μὲν ἂν πάντες Ἕλληνες οἱ τὴν ψυχὴν ἀθάνατον ἀποφασίζοντες τὴν Μετεμψωμάτωσιν δογματίζουσι. διαφίρονται δὲ περὶ τὰ εἶδη τῆ ψυχῆς. *Communiter igitur omnes Græci, qui Animam immortalem statuerunt, eam de uno corpore in aliud transferri, censuere: sed in formis animarum dissentiunt. Recte Paganinus non potuit Nyssenus omnes omnino auctores præ oculis habere quando sic locutus est: De Thalete enim, Aristotele, Xenocrate, Homero; Hesiodo &c. nil minus constat.*

Apud Veteres nonnulla reperiri quæ Pherecydem Transmigrationem te-

§ III. Sed id quod refert Gaudentius *nihil discrete legi apud scriptores de Pherecyde Syro an Animarum commentationem docuerit*, an contra, perperam dicitur: cum de Pherecyde nostro apud Suidam voce Φερικύδης: Καὶ πρῶτον ἴσιν περὶ τῆς Μετεμψυχώσεως λόγον εἰσηγέσθαι. *Et primum de METEMP-*
SY-

SYCHOSI *sermonem docuisse*. Quæ ex Hesychio, Milesio seu Illustri lib. de iis qui eruditionis famâ claruere procul dubio hausit Suidas, qui ait, ἔτος πρῶτον τὸν περὶ Μετεμψυχώσεως λόγον εἰσηνεγκε. Sed hunc vi. scriptorem Christianum opinionem Gregorii Nysseni Hispaniarum, ut ait Hieronymus, episcopi, & Nemessii episcopi Emiseni, sec. iv. auctorum secutum conjicio; quod scilicet qui inter Gentiles *Animarum Immortalitatem tenerent, earum Transmigrationem adstruerent omnes*: Atque ita quem legerat *Animarum Immortalitatem, vitamque post mortem futuram adseruisse, & quidem primum sermonem de Transmigratione docuisse, retulisse*. Ut opiniones cognatæ, imo vel æquipollentes fere ex horum mente fuerint habitæ *Animorum Immortalitas asserta, & Metempsychosis*. Atque hanc nostram conjecturam, sanio-remque Pherecydis opinionem firmare videtur *Augustinus*, qui hujusce sapientis sententiam enarraturus eam definit *Animæ Immortalitatem, vitamque post mortem futuram*. Epist. III. ad Volus. Quod ergo, ait, *ad magisterium ejus (Christi) attinet, quis nunc extremus idiota, vel quæ abjecta muliercula non credit ANIMÆ IMMORTALITATEM, VITAMQUE POST MORTEM FUTURAM? Quod apud Græcos olim primus PHERECYDES ASSYRIUS CUM DISPUTASSET, Pythagoram Samium illius disputationis novitate permotum ex Athleta in Philosophum vertit.*

§ IV. Interim & ea, (quanquam haud oppido multa de hoc Philosopho relata offendamus) amplius legimus quæ Pherecydem a *Transmigratione Animarum fuisse alienum persuadere possunt*. Sa-

Hunc interim a Metempsychosis fuisse alienum:

tum quod
Phœni-
ciam, id
est He-
braeam
seculis
fuerit
Philoso-
phiam.

pientiam quâ claruit ex *Phœnicum* libris occultis
unice hausisse fertur : ita Suidas in voce Φερικύδης
Διδαχῆσαι δὲ ὑπ' αὐτοῦ Πυθαγόρου λόγος. αὐτὸν δὲ ἐκ ἐσχη-
κέσαι κατηχητῆν, ἀλλ' ἐαυτὸν ἀσκησαι, κησάμενοι τὰ Φοι-
νίκων ἀποκευφα βιβλία. Ab eo (Pherecyde) institu-
tum Pythagoram fama est, ipsum vero NON HA-
BUISSE PRÆCEPTOREM; sed se ipsum exercuisse RE-
CONDITOS PHOENICUM LIBROS NACTUM. Pariter
Hesychius Illustris lib cit. Φερικύδην τὸν Σύριον (ἐστὶ
δὲ μία τῶ Κυκλάδων νήσων ἡ Σύρος) Φασὶν ὅτι σχῆν διδάσκα-
λον, ἀλλ' ἐαυτὸν ἀσκησαι, κησάμενοι τὰ Φοινίκων ἀποκευ-
φα βιβλία. Pherecydem Syrium ajunt (Syræ au-
tem una est e Cycladibus insulis) NULO MAGISTRO
usum suo marte profecisse postquam RECONDITOS
PHOENICUM LIBROS comparasset. Sed per *Phœni-
ces* haud raro significari *Hebraeos* notissimum est, ut
Herodotus Phœnices in Palæstinâ locat qui circum-
ciduntur lib. II. § LVI. Præterea quod soli om-
nium hominum Colchi & Ægyptii & Æthiopes ab
initio statim pudenda CIRCUMCIDUNT. Nam &
PHOENICES & Syrii, qui sunt in PALÆSTINA didi-
cisse id ab Ægyptiis & ipsi constentur. Verum
apud nullos in isthac Regione circumcisionem fuisse
usitatam præterquam solos *Judeos* auctor est Jo-
sephus Antiq. jud. lib. VIII. c. IV. Et Choerilus
Poëta apud Eusebium Hebræorum linguam vocat
Φοίνισσαι *Phœniciam*,

Γλώσσαι μὲν Φοίνισσαι ἀπὸ τομάτων ἀφίερτες.

Ore peregrino PHOENICIA verba loquentes. Vi-
deantur Bochartus Chanaan lib. II. c. I. & alibi.
Dik-

Dikkinsonus Delph. Phœnicis. Cap. XII. p. m. 140. Imo *Saturnum*, quem habere *Phœniciæ* regem, ipsum fuisse *Abrahamum* apertum facit idem Bochartus ibid. cap. II. sub fin. Atque Pherecydem ex *Noachidis* hausisse sua fama vetus est: sic Isidorus apud Clementem Alexandrinum lib. VII. Strom. Καὶ γὰρ μοι δοκεῖ τί ἐστιν ἡ ὑπόπτερος θεὸς, καὶ τὸ ἐπ' αὐτῇ πεποικιλμένον φάρμακον. πάντα ὅσα Φερεκυδὴς ἀλληγορήσας ἐθεολόγησεν λαβὼν ἀπὸ τοῦ ἔξ Ἰαμὸς ποσοφητίας τὴν ὑπόθεσιν. *Mibi enim videtur æquum ut ii, qui Philosophorum nomen sibi vindicant, discant quid sit quercus alata, & varium super ea pallium, quæ omnia PHERECYDES allegorice dixit in Theologia e CHAMI PROPHECIA sumto argumento, vel hypothesis: Quemadmodum & ea, quæ hic illic a Pherecyde obscure & allegorice dicta & scripta offendimus non penitus ab historiâ Mosaicâ abhorrerere videntur: ita ex Syri nostri libro allegorico promit Clemens Strom. lib. VI. τὰς ποικίλας φάρμακον μέγα περὶ καλῶν. καὶ ἐν αὐτῷ ποικίλλει γῆ καὶ Ὠκεῖον, καὶ τὰ Ὠκεῖνα δαίματα. Jupiter facit pallium magnum, pulcrumque, & varietate quadam in eo describit, vel disponit Terram, & Oceanum, & Oceani domos. Quæ hausta videntur ex Gen. I: 6--10. Et apud Maximum Tyrium legimus Dissert. XXIX. Ἀλλὰ καὶ ἔξ Συρίης τὴν ποίησιν σκόπει, καὶ τὸν Ζῆνα, καὶ τὴν Χρσοίην, καὶ τὸν ἐν τέτοις ἔρωτα, καὶ τὴν Ὀφιοῖαν γένεσιν, καὶ τὴν θεῶν μάχην, καὶ τὸ δένδρον, καὶ τὸν πέπλον. Sed ἔξ Συρίης) Pherecydis) *poësin considera, in eaque Jovem, vel Cælum, & Terram, & in iis harmoniam, & Ophionis (Serpentis) progenerationem, & Deorum pugnam, & arborem, &**

peplum. Quæ sacram mundi antediluviani historiam sapiunt. Ut & initium libri Pherecydis nostri quod refert Laërtius in hujus vitâ. Ζεὺς μὲν ἔχ' ἁπλοῦς εἰς αἰὲν, καὶ χ' ἁπλῶς ἦν. Χρόνῳ δὲ ὄνομα ἐγένετο γῆν, ἐπεὶ αὐτῇ Ζεὺς γέρας δ' ἰδοί. *Jupiter quidem & tempus semper fuerunt, & terra erat; Aridae autem nomen GE inditum est postquam ipsi Jupiter DECUS indiderit.* Umbram Mosaicorum *Gen.¹ i. comm. 1, 2, 9, 10 11.* quanquam minus recte intellectorum referre videtur. Per *Phœnicum* itaque libros occultos, ex quibus sapuit Pherecydes, institutiones & scripta *Hebraeorum* intelligendas esse existimamus. Atque inde Hebræam de *Mentis immortalitate, vitæque post mortem futurâ, ejusque ad Deum reditum* sententiam assumpsisse Syrium nostrum, non per pecora circuitum, quem nesciebat institutio illa Phœnicia, plusquam probabile fit. Id saltem in confesso sit oportet Phœnices ab Abrahamo ejusque progenie edoctos plurima. Vid. Heurnius de Phil. Barbar. lib. i. p. 28--30. Quod si sit *sanam* de mente separata sententiam eruditos esse eosdem opinari par est, quemque ex hisce solis sumpsisse sua ferunt Pherecydem.

Unde
crassioris
idololatriæ
aversationem
bau-
serit.

§ V. Imo ex his Hebræorum Oraculis suam vulgaris Deorum cultus, crassiorisque Idololatriæ aversationem hausisse videtur, ex quâ a consuetis sacrificiis Diis offerendis suo exemplo auditores avocare satagebat: ut inde male audierit Deliis, qui Deum suum ob neglectum, imo rejectum cultum suum solitum, irâ accensum Phthiriasin, quâ decessit Pherecydes, in pœnam huic immisisse spargebant. Ælianus Var. Histor. lib. iv. cap. xxviii.

Λέ-

Αέγχοι δὲ Δηλίων παῖδες, τὸν θῶν τὸν ἐν Δήλῳ μνήσαντα
αὐτῷ ἔτο ποιῆσαι. χαθήμενον γὰρ ἐν Δήλῳ μετὰ τῶν μαθητῶν,
ἀλλὰ τε πολλά Φασὶ περὶ ἑαυτῶν σοφίας ἐπεῖν καὶ δὴ καὶ
ἔτο, μηδενὶ τῶν θῶν θῦσαι, καὶ ὁμοῦ ἔδεν ἥττον ἡδίας βεβι-
ωκέναι, καὶ ἀλύπως ἑμῶν τῶν ἐχτόμβας καταθύο-
των. *Dicunt autem Delii Deum in Delo irā com-
motum & indignatione id fecisse, id est Phthiria-
sin immisisse. Nam quum quodam tempore in eā
insulā sederet cum discipulis suis; atque quum alia
multa de propriā sapientiā diceret, tum praecipue
illud, quod etiamsi nulli Deorum mactaret, ni-
bilo injucundius neque tristius vitam ageret, quam
qui hecatombas sacrificarent.*

§ VI. Et Pherecydem nostrum non modo men- Tum
quod vi-
tam dul-
cem bea-
tamque
post mor-
tem asse-
ruit teste
Ione
Chio.
tis *Immortalitatem*; sed & hujusce postquam dis-
cesserit a corpore *vitam beatam laetamque aeter-
nam* docuisse, quorsum plurimum facit testimo-
nium Augustini supra laudatum, clare satis innuit
Ionis Chii, Poëtæ Tragici & Lyrici ac Philoso-
phi vetustissimi, 1. qui ab ætate Pherecydis non
lon-

1. *Qui ab ætate Pherecydis non longe absuit.* tradit Lucianus in Macrobiis alium
[Is enim Auctore Sui- a nostro, Historicum nempe, vo-
da Tragædias docere coepit O- lunt) Ion autem Chius quadrage-
lymp. LXXII cum hic Olymp. LXV. narius Tragedias docere coeperit
ex ejusdem calculo natus sit. A annis Ionis natalis in Pherecydis
quo non multum abit Laërtius qui emortualem incidit, cūjunque O-
Pherecydem fuisse ait Olymp. LIX. lympiadis primo anno sumpto:
Neque Cicero qui eum Dominatui xvii. enim Olymp. (LXVIII. anni)
Servii Tullii, qui Olymp. LXI. re- additæ XLV. faciunt LXII. x. au-
gnum coepisse dicitur, assignat. tem Olymp. (XL. ann.) abstractis
Si itaque Pherecydes natus annos a LXXII. idem Olympiadum nume-
LXVIII. decesserit; (Pherecydem rus prodit.
enim LXXXV. ætatis anno mortuum

longe abfuit, de Syrio nostro epigramma quod
præstat apud Laërtium in hujus vitæ

Ὡς ὁ μὲν ἠγορεῖ τε κεκασμένῳ ἡδὲ καὶ αὐτοῖς,
καὶ φθίμενῳ ψυχῇ τεσπνὸν ἔχει βίον.
Ἐΐπερ Πυθαγόρης ἐτύμας ὁ σοφὸς παῖσι πάντων
Ἀνθρώπων γνώμας εἶδε καὶ ἱξέμαθεν.

*Ipse quidem fortitudine ornatus atque pudore,
Vel MORTUUS ANIMO DULCEM HABET VITAM.
Siquidem Pythagoras, vere sapiens, de omnibus
Hominibus sententias vidit & edidicit.*

Ita Aldobrandinus.

Tum quod
idem sen-
fisse vi-
deatur ac
Pythago-
ras: cum
hujus sa-
pientia
præ omni
alia ab
eo com-
mende-
tur.

§ VII. Tandem non aliter de *statu Animæ se-
paratae* sensisse Pherecydem quam Pythagoram in-
ferri posset inde, quod hic illius fuerit discipulus
genuinus, & observantissimus, qui maximopere
hunc suum coluit magistrum: (ut & ex illius cum
Phthiriasi decumberet curâ, & post decessum se-
pultura arguitur. Videantur Porphyrius de vitâ
Pythag. Num. xv. & Jamblichus de vit. Pyth.
Num. CLXXXIV. & CCLI.) Cujus inde doctrina su-
pra omnem in Græcâ terrâ Pherecydi fuerit proba-
ta, & de meliori notâ commendata, ut docet hu-
jus epitaphium, quod refert Duris apud Laërtium
lib. I.

Τῆς σοφίης πάσης ὃ ἐμοὶ γέλῃ. ἦν δὲ τι πλεῖον
Πυθαγόρῃ τῷ μᾶλλον λέγει ταῦτ', ὅτι πρῶτ' ἀπάντων
Ἔστιν αἰὶν Ἑλλάδα γῆρ. ὃ ψεύδομαι ὅδ' ἀγορεύων.

- Sa-

PYTHAGORÆ MEO haec dic, quod PRIMUS OMNIUM

EST PER GRÆCAM TELLUREM; haud mentior
haec dicens.

Unde & Pythagoricam Philosophiam *Φερειδὴς*
αληθονομία Pherecydis hæreditatem alibi vocat Ta-
tianus. Sed Pythagoræ doctrinam non ferre cras-
sam Metempsychosin lib. I. demonstratum est.

C A P U T III.

*An EMPEDOCLES Animarum de corpore in
corpus & HOMINIS & BRUTI FRUTICIS-
QUE adseruerit?*

§ I. **E**mpedoclem Agrigentinum, Pythagoræ au-
ditorem, haud vulgarem Metempsychosin
seus crassæ adfertorem vulgo existimatum esse nulli
ignotum est: imo hunc ultra Pythagoram in defi-
niendâ Transmigratione progressum volunt; quum
non ad *pecora* tantum; sed & ad *stirpes* mentes
relegasset humanas, quousque non delirarit Py-
thagoras. Ita Gaudentius, a præceptore transiens
ad discipulum, Exercit. I. Cap. VIII. *Pythago-
ricam Animarum TRANSMEATIONEM arrisisse non
nescimus Agrigentino EMPEDOCLI, viro profecto
apud Veteres famigeratissimo. Quin ULTRA LIM-
ITES PYTHAGORÆOS in ea opinione est visus pro-*
gre-

*Empedo-
clem Me-
tempsy-
chosin
non tan-
tum asse-
ruisse;
sed ultra
Pytha-
goram
hic pro-
gressum
esse je-
cundum
aliquos.*

gredi. Nam non solum de ipso haec leguntur apud Philostratum lib. 1. c. 1. de Apollon. Similem philosophandi rationem tenuisse perhibent Agrigentium Empedoclem, quod pluribus locis ejus carmina testantur, inter quæ & illud

ET PUER IPSE FUI, NEC NON QUANDOQUE PUELLA.

Sed apud Tertullianum talia reperiuntur cap. XXXII. de anima: Sed enim Empedocles qui se Deum delirarat, idcirco opinor dedignatus aliquem se Herōum recordari; THAMNUS ET PISCIS FUI. Addit Gaudentius. Ita superbissimus non solum Piscem se fuisse putavit; sed & THAMNUM VILISSIMUM RUBUM (mira superbia!) quousque certe Pythagoras non se extendit. Atque hinc apud Sextum Empiricum lib. VIII. advers. Mathemat. Empedocles contra Animalium occisores, & carniveros inducitur:

*Non desistetis crudelem admittere caedem.
Pulchrumne afflicta sic vos discernere mente
Inter vos forma mutata: namque parentes
Charos occidunt natos, permulta precati
Stulti. Aliique Jovi facientes sacra precantur.
Est alius non exauditus in aedibus istum
Occidit, clamans miseras epulasque paravit
Atque pater nati crudeli caede perempti,
Et matrum nati carnes in viscera condunt.*

Unde hac
de Empe-
docle
prognata.
Qui de

§ II. Scilicet quod se Puerum aliquando, Puellam, Fruticem, Piscem, & Volucrem fuisse dixerit Agrigentinus, eum crassam Animarum trans-

transmigrationem docuisse vulgaris dictat opinio: CAP. III.
ita verficuli apud Laërtium in hujusce vitæ sub fin.

ἤδη γὰρ ποτ' ἐγὼ γενόμεν κῦρ τε κόρη τε,
Θάμν τ' οἰωνός τε, καὶ ἐξ ἄλλος ἔμπυρ ἰχθύς.

physica
corporum
immuta-
tione lo-
cutus est.

*Jam enim ego PUER fui, PUELLAQUE,
FRUTEXQUE, AVISQUE, atque e mari igneus
PISCIS.*

Verum enim vero qui istos versus cum principiis Empedoclæis contulerit, & ex his explicuerit, uti debet procul dubio, nihil eos facere ad dictam Μετεμψύχωσιν animadvertet. Hæc autem videri possunt apud Plutarchum, Hiëroclē, Clementem, &c. Plut. adversus Colotem op. tom. II. p. 4.

Ἄλλο δὲ σοὶ ἐρέω φύσις ὕδωρ ἐστὶν ἐκάστω.
Θητῶν ὅδε τις ἔλομδμή θανάτῳ γενέσθλη
Ἄλλα μόνον μίξις τε διαλλαξίς τε μίγνεται
Ἐστὶ φύσις δ' ἐπὶ τοῖς ὀνομάζεται ἀνθρώποισι.

*Nunc aliud dicam tibi non mortalibus ullis
Natura est : neque res crudeli morte abolentur.
Mixtio sed tantum & rebus secretio mixtis
Accidit : hoc homines naturam nomine dicunt.*

Et pag. 1113.

Οἱ δ' ὅτε κατὰ φύσιν μίγνεται ὡς αἰθέρι
Ἡ κατὰ θηρῶν ἀγροτέρων γένος ἢ κατὰ θάμνων
Ἡ κατ' οἰωνῶν, τότε μὲν τῶν

G g 2

Γε.

Γένεσθαι, ὃν τε δ' ἀποκλιθῶσι, τὰ δ' αὖ
Δυσδαίμονα πότμον εἶναι καλέσων.

*Ergo vir mixtis apparet quando elementis
Brutorum vel agreste genus, fruticesve videntur,
Aut volucres : nasci tunc haec dicunt & oriri :
Cum secernuntur mortem miseram, interitumque
Appellant.*

Et paulo post.

Νήπιοι ἔ γάρ σφιν δολιχόφρονές ἴσιν μέριμναι,
Οἱ δὲ γίνεσθαι πᾶρ' ἑκ' ὦν ἰλπίζουσιν, ἥτοι
Καταθήσκειν τε ἢ ἰξόλλυσθαι πάτη.

*Stulta & prolixas non admittentia curas
Pectora : qui sperant existere posse quod ante
Non fuit, aut ullam rem possum protinus ire.*

Ita nempe physicam corporum immutationem, quæ nihil ad *Animam* attinet innuit, & explicat Empedocles : (multum aliter de *Animo* philosophatus, de quo mox) volebat scilicet : *Nihil interire, seu annihilari; sed omnia corpora, cum per mortem interire videantur, solummodo dissolvi & discerni in particulas seu atomos primævas* : Corpora videlicet quando nascuntur ex variis diversæque speciei Atomis conflari, & quotidie per partium aliarum appositionem augeri & crescere : quæ particulæ compositi nexu soluto citra ullum partium interitum ad sua redeant principia ; quæque dein iterum cum aliis particulis conjunctæ alii speciei,

ciei, vel individuo, prognerandæ aptæ natæ sint: Unde perpetua corporum permutatio & regeneratio ut summæ rerum dematur nihil.

CAP. III.

§ III. Quam hac fere ratione concipiunt ἀνακύκλωσις, seu rerum continuam permutationem: a Terrâ ad Gramen, Arborem, Fructus, a Gramine ad Ovem ab Ove, & Fructibus ad Carnem Humanam, & spiritus vitales, ab Homine ad Terram &c. Sic Terra in Aquam, Aqua in Aërem, Aër in Ætherem & Ignem: & vice versâ Ignis in Aërem, Aër in Aquam, Aqua in Terram; Terra in Lapides, Lapides in Metalla &c. Transformari concipiuntur. In quibus omnibus non alia rerum immutatio, quam varia diversarum, pauciorumque vel plurium partium, locique pōsitura.

Quæ quomodo concipiantur.

§ IV. Constans nempe Antiquæ Sapientiæ scitum est, rerum universo desedere nihil: resque omnes eo quo interire videntur tempore apparere tantum desinere, seu e conspectu solummodo, non rerum naturâ, removeri; redire autem ad ea, unde primitus profluxerant, principia, ex quibus aliæ dein res enascantur. Si enim ea, quæ dissolvuntur, in nihilum abirent, Universo naturaliter non ita longe abesset ruina: atque unde novæ rerum prodirent species deficeret materia. Plutarch. lib. de occulte vivendo, ep. tom. II. Οὐ γὰρ ποιεῖ τὴν γηγενήν ἵκασιν, ἀλλὰ δεικνυσιν, ὥσπερ ὅδ' ἡ φύσις τῶν ὄντων, ἄρως εἰς τὸ μὴ ὄν εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ ἀδῆλον ἀπαγωγὴν ἢ διαλυθέντος. Non enim ortus singulas res efficit, sed demonstrat: sicut neque interitus res in nihilum rediguntur, sed tantum in obscurum abducuntur. Apollonius Epist. ad Valerium: Ὁψα-

Eam Priscæ sapientiæ dogma universale.

ποσ ὁδεὶς ὁδεὶος, ἡ μόνον ἐμφάσει, χαράσσει ἑδὲ γένεσις ὁδε-
 νος, ἡ μόνον ἐμφάσει. Τὸ μὲν γὰρ ἐξ ἁσίας πρὸς αὐτὸν εἰς φύ-
 σιν ἔδοξε γένεσις. Τὸ δὲ ἐκ φύσεως εἰς ἁσίαν χαρὰ ταῦτα
 γὰρ αἰετὶς. ἔπε γιγνομένη χαρὰ ἀλήθειαν ποδός, ἔπε φηγομένη
 ποτε. Μόνον δὲ ἐμφανὲς ὄντος ἀοράτε τε ὕστερον, τὸ μὲν διὰ
 παχύτητα τῆ ὕλης, τὸ δὲ διὰ λεπτότητα τῆ ἁσίας, ἁσις
 μὲν αἰετὶς τῆ αὐτῆς, κησὶ δὲ διαφεύγῃς καὶ γὰρ. Τῦτο
 γὰρ πῦρ τὸ ἴδιον ἀσκήνη, τῆ μεταβολῆς ἐκ ἑξῶς γιγνομένης
 ποθεν. Ἀλλὰ τῦ μὲν ὅλα μεταβάλλοντος εἰς τὰ μέρη.
 Τῶν μερῶν δὲ εἰς τὸ ὅλον πρὸς ποδόν, ἐότῃ τῦ παντός.
*Nullus ullius est interitus nisi apparitione tantum,
 ut nec ullius ortus, nisi apparitione. Quidquid enim
 ex substantiâ ad naturam vertitur ortus videtur:
 contra quod ex natura ad substantiam, mors. Cum
 interea vere nihil quidquam generetur, aut corrumpatur.
 Solummodo quod sit, & invisibili posterius,
 illud propter materiae crassitiem, hoc vero propter
 substantiae tenuitatem, quae semper eadem est, solummodo motu & ordine differt. Illud enim ut proprium sit
 necesse est, cujus mutatio nusquam alicunde
 ad exteriora progreditur, sed totum tantum in
 partes transmutatur: partes autem in totum re-
 vertuntur concordia universi. Baruchias apud
 Reuchlinam de verbo mirifico lib. i. Dicerent namque
 ab rebus universis me segregare scientiam, quod
 quidem de naturae mobilitati subditis rerum dice-
 rent, quippe dum pariter scientiae perpetuitatem
 attendimus, naturaeque TORRENTEM illum & in-
 stabilem fluvium, cujus nihil attingimus quolibet
 tempore nisi punctum. Adeo ne concionator noster
 desipuit quisquis tandem ille fuit qui Ecclesiasten
 conscripserit, sive Salomon, seu quod multi famant
 Esaias*

Esaias ipse? Quid est inquit QUOD FUIT? ID CAP. III.

QUOD ERIT. Et paulo ante GENERATIO PRÆTERIT ET GENERATIO ADVENIT. Etenim quomodo lavaberis nisi ligna transmutentur? Quomodo ALERIS, nisi receptaculum vitales succos concoctis ac TRANSMUTATIS CIBIS & potibus in membra quæque dispertiat? PECORA STERCUS, STERCORA FIMUM, FIMUS GRAMEN, GRAMINA LAC, LAC QUOQUE PECUS. Cuncta seculum rotat, ob idque a sequendo dictum. Quod sic nata propellit ut fluctus procellam, & dies horam, & hora momentum. ABSORBET HOC UT EGERAT ALIUD. FINGIT natura semper ne sit ociosa, tanquam ex cera modo equum, modo LEONEM, & eo DESTRUCTO HOMINEM.

§ IV. Atque ita Empedocles physicam corporum immutationem, & partium ad principia reditum, & ex iis ad constituendam & procreandam cum aliis aliam quampiam speciem, vel individuum reameatum indicat. Qua ratione particulas, quæ nunc Empedocleum constituebant corpus, olim ad alia componenda & sustentanda corpora concurrisse, sicque quasdam ex illis corporum *puella, pueri, plantae, avis piscisve* partes extitisse, secundum Naturæ ordinem & vicissitudinem, haud incommode agebat Agrigentinus. Ita Hierocles hb. de Fato & Providentiâ p. 28. & 30. hanc Ortus & Interitus rationem Empedocleam explicat, atque diferte a mutationibus, redituque *Animalium* Immortalium ad principium, seu locum æthereum, unde venerant, distinguit, refertque ad *potentiam materiae sibi omnes formas conciliandi*. Ἀνθρώπων δὲ ψυχῶν ἑργεῖα ἢ αὐτοκίνητος προαίρεσις, ἢ τὸ λεγόμενον ἰφ

Indeque Empedoclis: quod egregie explicat Hierocles.

ἐφ' ἡμῖν ὁ δὴ τοῖς θείοις δρασταῖς ὑπόθεσις ἔυλογος γίνεται
 ἢ ἀνίσχ' διανομῆς. τὸ δὲ τυχαῖον ὅλον τοῖς θητοῖς ἢ ἀλό-
 γοις ἀποδίδεται γένεσιν. ἔγ' κατ' ἕκαστον τεταγμένως, ἔδὲ
 κατὰ πᾶσα λελογισμένην ἀξίαν ἐκ μὲν τῶδε τῷ πυρὸς σβεν-
 νυμένως, ὅδε ὁ αἴρ' γίνεσθαι, ἐκ τῷ δὲ τῷ αἰρῶ παχυμένως,
 τόδε τὸ ὕδωρ. ἔδὲ ἐκ τῶδε μὲν τ' σίλειον ἵκπερ σῶμα ἢ κυ-
 νος, ἐκ τῶδε δὲ ἄλλο τι. ἀλλὰ πάντα ἐκ πάντων ταῖς προ-
 πιπύσαις μεμβολαῖς δύναται γίνεσθαι, διὰ τὸ κοινὸν τῆς
 ὕλης, ἢ πρὸς πάντα εὐαγωγὸν τοσούτων τάξεως μετέχοντα
 ἢ θείας ἀνάγκης, ὥστε κατὰ γένεσ' ἕκαστα διασώζεσθαι, ἢ συμ-
 παραθεῖν πρὸς τὸ αἰδῶν τῇ διαδοχῇ τοῖς ὑποσθεῖσιν αὐτὰ αἰ-
 τίοις. ἔγ' ἐπεισῆλθ' ἐν ἐκείνοις ἐκ τ' αἰθερίας τόπος τῇ ὑπόθεσιν
 ποιησάμενον, ἵνα καὶ τῇ θείᾳ κρίσει παιδαγωγηθῇ πρὸς ἐπά-
 νοδον, ὡς ὃ τοῖς κατ' ἕκαστα ἀνθρώποις. τὰς λογικὰς ἢ
 ἀθανάτους ψυχὰς ἐκείθεν κατιύσας ἀνάγκη πλεῖστον ἐπιστρο-
 φῆς ἢ κηδεμονίας λόφω τυγχάνειν παρὰ τῶν συγθεῶν πρὸς
 ἀόρεθωσιν ἢ εἰς κακίαν ὑποφορὰς. Sec. *Humanorum au-*
tem ANIMORUM OPERATIO EST VOLUNTAS SEIPSAM
MOVENS; Et quod dicitur SITUM IN NOBIS. Atque
hæc probabilis ratio est, cur Divini iudices non æ-
quam distributionem habeant. Quod autem fortui-
tum est, id totum MORTALIBUS Et rationis exper-
tibus tribuitur generibus. Neque enim in unoquo-
que sigillatim, neque pro dignitate Et æstimatione
ratione confirmata EX IGNE ISTO EXSTINCTO HIC
AER ORITUR, EX HOC VERO AERE DENSO HÆC A-
QUA, NEQUE VERO EX HIS QUIDEM SEGETIBUS E-
QUI, CANISVE CORPUS, EX ISTIS AUTEM QUIDPIAM
ALIUD, VERUM OMNIA EX OMNIBUS, MUTATIONI-
BUS INGRUENTIBUS, NASCI POSSUNT PROPTER MA-
TERIÆ COMMUNIONEM ET FACILITATEM AD CONCILI-
LIANDA SIBI OMNIA; quæ usque eo ordinis, Et di-
vine

vinae necessitatis partem habent, ut quaeque per GENUS conserventur, & simul aspirent, atque concurrant ad aeternitatem PERPETUA SUCCESSIONE cum causis a quibus dependent, & originem suam trahunt. Non enim advenit quidquam in illis quod ex ÆTHEREA PLAGA discessionem fecerit, ut divino quoque judicio instruat ad REDITUM, prout in singulis HOMINIBUS usu venit: siquidem ANIMOS RATIONE præditos atque IMMORTALES necesse est inde profectos magnam curae, & salutis suæ rationem obtinere a cognatis, ad directionem, & emendationem proclivitatis ad vitium &c.

§ V. Quâ ratione omnem Pythagoræam Transmutationem explicandam vult Reuchlinus, de arte Cabbalisticâ lib. II. p. 662, 663. *Haec verba, ait, scilicet Gangem regem fuisse πρόγον, seu potius πρόγον σῶμα progenitorem, seu progignens corpus & jar-chae praesentis, quem in modum se quondam Euphorbum extitisse dixerit Pythagoras: πρὸς ἕτον ἐφη Ἀπολλώνιε καὶ τὸν πρόγον θεῶρει τὸν ἐμὸν, μάλλον δὲ τὸ πρόγον σῶμα. τὸτο ᾧ καὶ Πυθαγόρας Εὐφορβὸν ἠγείτο.* *Haec verba, inquam, ait, NON ANIMARUM TRANS-*

Quo sensu omnem Pythagoræam Metempsychosin quoque explicandam voluere Reuchlinus, & Longinus.

MIGRATIONEM, sed CORPORUM TRANSMUTATIONEM indicant, instar cujuslibet MATERIÆ, quae sit apta istius vel illius FORMAM recipere. Perinde atque Comœdia diceret ego prius Tragoedia fui, quia ex eisdem Tragoedia nascitur, & Comoedia literis ac Elementis, ut Aristoteles ait in libro de generatione primo. Aut Canis quidam si diceret, ego ante diu Equus fui, propter cujusdam Equi corpus quod depastus est canis, quo alimento in substantiam rei alitae converso, Equus ille plebejo sermone dicatur ipsius canis πρόγον σῶμα id est PROGIGNENS CORPUS

H h

fuisse,

fuisse, videlicet inde prognatus sit. Non autem Equi ANIMAM IN CANEM TRANSIISSE quispiam ex hoc sermone arbitrabitur. Quâ igitur re PYTHAGORAM docuisse crederem ANIMAS TRANSIRE IN ALIA CORPORA, eo solum quod se EUPHORBUM PRIUS FUISSE dixerit, cum hic manifeste constet, atque conveniat non quidem Animam, sed ipsum CORPUS indicatum fuisse EUPHORBUM, & nihilominus hoc ipsius dictum non fuisse planum, sed merum ÆNIGMA quo arcanum quoddam illi seculo incognitum voluerit innuere, scilicet MATERIAM PRIMAM OMNIUM FORMARUM non solum CAPACEM, sed AVARAM etiam esse, ac semper desiderio motam nullâ formâ satiari. Et Cæsar Longinus Trino Magico, de Myster. Pythagoricis Canone VIII. Qui intelligit inquit antiquum illud ænigma quo arcanum quoddam illi seculo incognitum innuebatur: scilicet MATERIAM PRIMAM OMNIUM FORMARUM NON SOLUM CAPACEM, SED AVARAM etiam esse, ac semper desiderio motam nulla forma satiari: intelliget (assentiente Capnionē) quid PYTHAGORAS voluerit innuere per TRANSMUTATIONEM, ex eo quod se EUPHORBUM PRIUS fuisse, dixerit: intelliget quoque profundus rerum arcanarum scrutator eos TOTO COELO ABERRARE, qui hinc colligunt PYTHAGORAM DOCUISSE ANIMAS TRANSIRE IN ALIA CORPORA. Sicuti & Transmutationem Empedocleam tantum ad corpus & vitam Vegetativam referendam docet idem Longinus, Trino Magico de Mysteriis Chaldæorum & Ægyptiorum, Canone III. Et qui intelligit VITAM VEGETALEM convenienter ad dicta EMPEDOCLIS QUI PONIT TRANSANIMATIONEM ETIAM IN

PLAN-

PLANTAS *intelliget quid hi* (interpretēs Zoroastiris) ^{Cap.} III.
velint per radices terrae significare.

§ VI. Interim & id notandum esse videtur, quod, si maxime hæc Transmutatio *Empedoclaa* crasse pro Animæ rationalis in aliud corpus transitu capienda foret, non apte Empedocles Transmigrationem *ulterius* quam Pythagoras extendisse dici posset: cum & hunc *Terrestria quaecunque* pervagari corpora, hausto ab Ægyptiis veneno, quæ inde *Allium & Caepa* inter Deos, & *frangere morsu* nefas, Mentem fecisse passim ajant: hinc quandoque in *Arbores Humanis Animabus* transitis. Theodoretus Epitome Divinorum decretorum cap. de Judicio: PYTHAGORAS *animarum in corpora transitus fabulatus est, dicens eas non solum in corpora BRUTORUM; sed etiam in ARBORES transire.*

§ VII. Quam itaque de Mentis humanæ post mortem statu sententiam tenuerit Agrigentinus quæris? Eam comperio quæ a crassâ Metempsychosi averſa penitus est: *Vitam* scilicet, *plene beatam, æternam, immutabilem in immortalium Deorum habitaculis ducendam* probis hac vitâ *terrestri ad finem perductâ adseruit* Empedocles. Id nobis conservavit Clemens Alexandrinus Strom. lib. v. p. 442. Ubi iis qui honeste atque pie viverent promittit noster quod sint futuri

Ἀθανάτοις ἄλλοισιν ὁμίεσσι, ἔντε παρῳέζαις
Εὖναι ἀνδρείων ἀχέων, ἀπόκοιποι, ἀπειγῆς.

Scilicet hunc in modum ex emendatione Scaligeri legendi sunt hi versus.

H h 2

Im-

*N queſi
vel Em-
pedoclis
opinio
crasse ſi-
nenda
foret,
illum ul-
tra Py-
thagoram
proceſſiſſe
recte dici.*

*Animam
rationa-
lem ſe-
cundam
Empedo-
clem, ſi
in vitâ
terreſtri
pie vixe-
rit, poſt
boninis
mortem
in beatas
Divorum
transire
ſedes,
morta-
lium vi-
ciſſitudi-
nibus ex-
emptam
penitus.*

IMMORTALIUM CÆTERORUM CONTUBERNALES AC
CONVIVÆ,
EXPERTES HUMANARUM MISERiarUM, INCORRUP-
TIBILES, IMMORTALES.

Atqui Metempsychosis Morti quam sæpissime ite-
randæ implicat, miseriis infinitis de novo submit-
tit, a Deorum mensis arcet longissime.

Unde se
Deum
immor-
talem
dixerit.

§ VIII. Atque hinc & *in vitâ*, quum Mentem
Diis simillimam reddere, a perturbationibus purga-
tam, & ad Numinis intuitum aptam summa ope
niteretur, θεὸν ἀμβροσίων *Deum immortalem*, quia
talis certo futurus erat, se dixit: ut alios scilicet,
præprimis Agrigéntinos suos, ^{1.} molles admodum,
ad virtutum suarum imitationem alliceret: ita apud
Laërtium sequentes significant versiculi:

Ὡς φίλοι οἱ μέγα ἄτ'υ χατὰ ξανθῷ Ἀκράγαντος
Ναίετε ἄκρα πόλεως, ἀγαθὼν μελεδήμονες ἔργων,
Χαίρετ' ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἀμβροτῶν, ἐκ ἔτι θητὸς,
Πωλεῦμαι μετὰ πᾶσι τελεμήμεν, ὥσπερ ὦικε,
Ταινίαις τε περίτεπ' ἑτέροισιν τε θαλείης,
Τοῖσιν ἅμ' εὖ τ' ἀν' ἴκωμαι ἐς ἄτ'εα τηλεθόνηα,
Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶ σεβίζομαι. οἱ δ' ἅμ' ἔπονται
Μύριοι, ἑξερéοντες ὅπῃ πρὸς κέρδ' ἀταρπὸς,
Cί μιν μαντοσυνέων κεχρημένοι, οἱ δὲ τι νύσων
Παντοίων ἐπυθοντο κλύειν εὐηκέα βᾶξιν.

O

1. *Molles admodum.*] Sic addit TIBUS Empedocles dixisse fertur, A-
Laërtius. *Magnum autem Agrigen-* GRIGENTINOS ITA DELICATE VI-
tum ideo dixisse tradit Potamilla, quod VERE, QUASI CRAS MORITUROS;
eam urbem octingenta hominum millia ITA DOMOS ÆDIFICARE, QUASI SEM-
incolerent: quibus DELICATE VIVEN- PER VICTUROS.

O Amici qui magnam urbem apud flavum Acra-
ganta

Incolitis summa urbis, bonorum cogitatores ope-
rum,

Salvete, ego vobis DEUS IMMORTALIS NON AM-
PLIUS MORTALIS,

Verfor cum omnibus honoratus, quemadmodum
debet,

Tenusque circumseptus, coronisque florentibus,
Quibus simul ac veniam ad urbes longe florentes,
Viris, feminisque color. Hi vero simul sectantur,
Innumeri rogantes quâ ad lucrum semita

Hi quidem vaticinationibus usi, hi vero morbo-
rum

Omnium quærebant audire decoram famam.

Hujus nempe celebre est τὸ τηῦσαι χακότης.
In omnibus, inquit Plutarchus, magnum, Divi-
numque illud Empedoclis sum arbitratus τὸ τηῦσαι
χακότης, id est A MALIGNITATE VITIOQUE, ESSE
JEJUNUM. Cæl. Rhodigin. lect. antiq. lib. XIV.
c. III. Qua prorsus ratione Epictetus, Enchirid.
Cap. XXI. illum, qui contentus sit iis quæ obve-
niunt, ea autem quæ negantur non appetat ait
futurum ποτὲ ἄξιον τῶν θεῶν συμπόην, ALIQUANDO DIG-
NUM DEORUM CONVIVAM; sed eum qui omnia ex-
terna despiciat ὁ μόνον συμπόην τῶν θεῶν, ἀλλὰ καὶ συ-
νάρχοντα, non solum convivam Deorum, sed IMPE-
RII EORUM PARTICIPEM. Addit Epictetus ἔγω γὰρ
ποιῶν Διογένης, καὶ Ἡράκλειτος, καὶ οἱ ὅμοιοι ἀξίως θεοῖς τι-
ῶσαν καὶ ἐλέγοντο. Sic enim cum facerent Diogenes &
Heraclitus, & similes, merito DIVINI ut erant,

H h 3

ita

ita & dicebantur. Non itaque satis solidum quod insequentibus ex Timæi relatione tradit Laërtius: quod nempe *ex jactantiâ & philautia se Deum dixerit* Agrigentinus. Nec erat quod *superbissimi* notam ei inureret Gaudentius. Quemadmodum & hic causam Empedoclæam strenue agit Sextus Empiricus contra Mathematicos p. 60. Ο' μὲν γὰρ γραμματικὸς αἰτ, καὶ ὁ ιδίωτης ὑπολήφονται κατ' ἀλαζονείαν, καὶ ἴπ' πρὸς τὰς ἄλλας ἀνθρώπους ὑπεροφίαν, ταῦτ' ἀπεφθέγγχθαι τὸν φιλόσοφον. ὅπερ ἀλλότριόν ἐστι καὶ ἂν μετρίαν ἔξιν ἐν φιλοσοφίᾳ ἔχοντες, ἔχ' ὅτι γε πούστις ἀνδρὸς. ὁ δὲ ἀπὸ φυσικῆς ὁρμῶμενος θεωρίας σαφῶς γινώσκων ὅτι ἀρχαῖον ὅλως τὸ δόγμα ἐπὶ πῶς ὁμοίοις τὰ ὅμοια γινώσκεισθαι, ὅπερ ἀπὸ Πυθαγόρου δοκῶν κατεληλυθέναι, κεῖται μὲν καὶ παρὰ Πλάτωνα ἐν τῷ Τιμαίῳ, εἴρηται δὲ πολὺ πρότερον ὑπ' αὐτοῦ Ἐμπεδοκλέους,

Γαίη μὲν γὰρ γαῖαν ὀπώτα μιν, ὕδατι δ' ὕδωρ,
Ἡέρι, δ' ἥερα διόν, ἀπάρ πυρὶ πῦρ αἶδηλον,
Στοργὴν δὲ τοργῇ, νεῖκ' δὲ τε νεῖκεν λυγρῶ.

συνήσει ὅτι ὁ Ἐμπεδοκλῆς θεὸν ἑαυτὸν προσωποποίησεν, ἵπκει μὲν κατὰ ἀπὸ κακίας τηρήσας τὸν νοῦν, καὶ ἀνεπιφύλακτα, τῷ ἐν ἑαυτῷ θεῷ, τὰ ἐκτὸς κατελήφει. *Grammaticus quidem, rudisque quispiam & imperitus haec Philosophum existimabit dicere per ARROGANTIAM. Quod quidem est alienum ab eo qui vel mediocriter versatus est in Philosophia, tantum abest ut id cadat in tantum virum. Qui autem rei physicae cognitione imbutus est, aperte sciens antiquum esse dogma, similibus similia cognosci, quod quidem descendisse videtur a Pythagora, situm est autem* apud

SEU METEMPSYCHOSI PYTHAGORICA. 247 LIB. II.
CAP. III.
*apud Platonem in Timæo, dictum est autem longe
 antea ab ipso Empedocle,*

*Terram nam terra, atque unda conspeximus un-
 dam;*

*Aëre Divinum nos aëra vidimus, igne
 Clarum ignem; lite est lis, visus amore
 Est & amor;*

*intelliget, quod Empedocles SEIPSUM appellavit
 DEUM, quoniam cum solus conservasset MENTEM
 A VITIO PURAM ET IMPERTURBATAM, EO QUI IN
 SE ERAT DEO, DEUM QUI ERAT EXTRINSECUS
 COMPREHENDIT.*

§ IX. Eandem Empedoclis de Animarum justa- *Mentem
ex senten-
tia Em-
pedoclis,
quamdiu
in terre-
sribus
oris ver-
setur;
exilium
pati ali-
quando
in pa-
triam, si
pie vi-
tam du-
cat, re-
versu-
ram.*
 rum separatarum statu sedeque mentem § VII. af-
 fertam videre licet ex iis quæ de ipso Plutarchus,
 referente Eruditiss. Dickinsono Physicâ Vet. & Ver.
 p. m. 10, tradidit: quod scilicet *duos* cum *mundos*
 asseruerit: *intellectualem* videlicet, atque hunc *vi-*
sibilem, docuerit *justam sanctamque vitam non in*
eo sensibili; sed in hoc (intellectuali nempe) *sum-*
me, semperque beatam fore, una cum Daemonibus
aliis immortalibus hilarem atque triumphantem.
 Scilicet Mentēs humanæ dum has incolunt regio-
 nes *exilium* patiuntur aliquando, si bene vortat,
 2. in beatam Patriam reversuræ Plutarch. de exilio
 op. tom. II. p. 607. Ο δὲ Ἐμπεδοκλῆς ἐν ἀρχῇ τῆς φι-
 λοσοφίας προαναφωνήσας, .

Ε' 51

2. In beatam patriam.] Idem ita Trismegistus, ut vidimus lib. II.
 que in his tenebat ac Mercurius. cap. I. § XXI.

Ἔστι δ' ἀνάγκης χρεῖμα θεῶν ψήφισμα παλαιὸν
 Εὐτέ τις ἀσπλαγίῃσι Φόνῳ Φίλα γυῖα μινῆ,
 Δαίμονες οἵ τε μαχεράωνες λελόγγασι βίοις.
 Τεῖς μιν μυρίας ὥρας ἀπὸ μαχεράων ἀλλάττουται.
 Τὴν δ' ἐγὼ νῦν εἰμὶ φυγὰς θεῶν καὶ ἀλήτης.

*Fata jubent, stant haec decreta antiqua Deorum.
 Si quid peccando longævi Dæmones errant
 Quisque luit poenas, coeloque extorris ab alto
 Trīginta horarum per terras millia oberrat:
 Sic & ego nunc ipse vagor, divinitus exul.*

Ad quæ commentantem audiamus Plutarchum.
 Οὐχ ἑαυτὸν ἀλλ' ἀφ' ἑαυτοῦ πάντας ἀποδείκνυσι μεταναστὰς
 ὠταῦθα καὶ ξένους καὶ φυγάδας ἡμᾶς ὄντας. Sic Equi-
 dem ostendit non se modo, sed suo exemplo omnes ho-
 mines hic exules, & inquilinos esse. Hoc enim vo-
 luit intelligi. Non sanguis vobis, o homines, non
 spiritus concretus Animæ ortum, naturamque prae-
 buit: sed ex his corpus conformatum est terrige-
 num, atque mortale. Origenem animæ aliunde
 huc advenientis lenissimo vocabulo peregrinationis
 indico. Quæ si verissime loqui velis, exulat, &
 vagatur divinis ejeῖta decretis atque legibus. — De
 coelo & Luna in terram, & terrestrem vitam de-
 lata. Hierocles comment. in Aur. Carm. p. 253,
 254. Κάπτεσι γὰρ καὶ ἀποσπίπτει δ' εὐδαίμονες χάρας ὁ ἀν-
 ῥωπὸς ὡς Ἐμπεδοκλῆς φησὶν ὁ Πυθαγόρειος

— — Φυγὰς θεῶν, καὶ ἀλήτης,
 Νείκει μαινομένῳ πίστις. — —
 Ἄνθρωποι δὲ, καὶ τὴν ἀρχαίαν ἔξω ἀπολαμβάνει,

Ei

Εἰ Φεύξαι τὰ περὶ γῆν , καὶ τὸν ἀτερπέα χῶρον , ^{CAP.} III.
ὡς αὐτὸς λέγει ,

Εἶσα Φάσθε τε , κότος τε , καὶ ἄλλων ἔθνη κηρῶν
αἷς ὃν αἱ ἐκπεσόντες , ἄτης

— — ἀνὰ λειμῶνά τε καὶ σκότος ἠλάσσουσιν.

*Fertur nempe homo deorsum , & felici regione
excidit , cum , ut inquit Pythagoreus Empedocles*

— — — *Divinitus exul & errans ,*

Lite furente agitur. — — —

Sed revertitur , atque primum habitum resumit ,

*Terrea si fugiens , tristem despexerit oram ,
ut idem ait ,*

*Quo caedesque , irasque , & caetera turba ma-
lorum. In quam qui ceciderint , Atae*

— — per pratum , tenebrasque vagantur.

§ X. Quid autem de *plene malis* censuerit Em- *Eam vero*
pedocles ex iis elicere est quæ alibi de illius *Geniis* *si pessime*
cælo dejectis , Deorumque *irâ impulsis* significat *vixerit*
Chæronensis : hos nempe cælo exturbatos , & in *nunquam*
inferiora dejectos a Diva Nemese perpetuis horro- *reditu-*
ribus esse agitandos , continuis per quatuor Ele- *ram.*
menta jactationibus sine fine torquendos , queis
inde *nunquam* in vitæ lucisque *campos* effugere , re-
direque detur. Ut ab eorum statu miseram & *ine-*
lustabilem eorum , qui in ære alieno sunt , con-
ditionem per assimilationem scite depingit. Ο δὲ
ἅπαξ ἐπιληθεῖς , μείναι χρώσεως διαπαρὸς , ἄλλον ἐξ ἄλλης
μετὰ λαμβάνων ἀναβάτην , ὥσπερ ἰσσοῦ ἐγχαλινωθεῖς.
ἀποφυγὴ δὲ ἐκ ἔστιν ἐπὶ ταῖς νομὰς ἐκείνας καὶ τὰς λειμῶνας ,

ἀλλὰ πλάζονται, χαράπερ οἱ γέηλατοι ἔ' ὑβριωπέπαις ἰκῆ-
νοι ἔ' Ἐμπεδοκλέας δαίμονες

Αἰθήρειον μὲν γάρ σφε μὲν πόντον δε δίδωκε.
Πόντῳ δὲ χθονὸς ὕδας ἀνέπλυσε. γαῖα δ' ἐς αὐγὰς
Ἡελίᾳ ἀχέμαντ', ὅδ' αἰθέρῳ ἔμβαλε δῖναις.

*Jam qui semel involutus est debitis, is SEMPER
manet obaeratus, alium ex alio sessorem frenati in
modum equi suscipiens. NEQUE DATUR EFFUGERE
IN PASCUA ILLA ET PRATA: sed vagantur sicut illi
Empedoclei DÆMONES sive Genii, DEORUM IRA
IMPULSI, AC COELO DETURBATI:*

*Ætheris hos almi vis in maris abjicit undas:
In Terram eructat Pontus. Titanis ad orbem
Subvectat Tellus: in vasta volumina magni
Ætheris impellit Titan.*

Alios autem quandoque in Veritatis prata, bea-
tamque patriam secundum Empedoclem reversuros
§ præcedenti videre est. Nec itaque Empedoclem
Infernum ignorasse, vel negasse constat: imo ve-
ro ut *reatenus*, ita & *nomine tenus* adseruisse eun-
dem legimus: demortuos enim *eis* αἵδε relegari do-
cuit, uti apud Diogenem lib. VIII. in vitâ Empe-
doclis significat versiculus Empedocleus

Ἀΐεις δ' ἔ' αἰδᾶο κατὰ Φηιδῶς μὲν ἀνδρῶς.

EXSTINCTUMQUE hominem nigro revocabis ab
ORCO.

§ XI.

§ XI. Non ergo crassæ Animarum Transmigrationi adhæsit Empedocles : neque ultra terminos eam produxit Pythagoreos. CAP. III. Conclusio.

C A P U T IV.

Neque CHALDÆOS & PERSAS crassam Transmigrationem tenuisse. Adduntur nonnulla de ARABIBUS.

§ I. **A**Ntequam ad Platonem cum Gaudentio descendamus eos qui Platone priores de Animæ separatæ statu sermones instituerunt, crassæque *Metempsychosi*, ut nonnullorum fert opinio, adhæserunt lustrare non erit incongruum. Εγὼ δὲ *secundum* Χαλδαίους, & Ἰνδοὺς Μάγους, inquit Pausanias, πρώτους *quosdam*, οἶδα ἐπώνυμους ὡς ἀθάνατός ἐστιν ἀνθρώπων ψυχῇ. Καὶ σφίσι καὶ Ἕλλησι ἄλλοι τε ἐπίσθησαν, & ἔχουσιν Πλάτων *utpote* ὁ Αἰσίτων. *Animæ immortalitatem* Ego vero CHALDÆOS & INDORUM *asserentes.* Magos primos scire dixisse IMMORTALEM esse hominum Mentem. Iisque assensi deinde sunt cum alii Græcorum, tum potissimum PLATO Aristonis filius. Messen. lib. iv. § xxxii. Persas autem idem hic cum Chaldæis, quæcunque fuerit in aliis capitibus forte discordia, sensisse constat. Atqui eos, qui inter Gentiles Animæ immortalitatem adstruxerunt, hujusce pariter tenuisse *Ricidivatum* omnes supra assertum vidimus. De his itaque hoc capite videamus : de Indis alibi acturi.

§ II. Chaldæos itaque & Persas, quorum & institutio. *Animas hac viis*

CAP.
IV.

*functas
ex mente
Mago-
rum-vel
in superas
sedes lu-
cidas
transire,
vel in te-
nebrico-
sas infe-
riores
destrudi.*

stitutione, uti notatum supra est, usus est Pythagoras, τῇ Μετεμύχῳσιν ignorasse ea quæ de Animâ philosophantur asseverant. Animos scilicet ajunt immateriales, & *immortales*: eosque post discessum e corpore, prouti bene maleve vitam instituerit homo, vel in *sedes lucidas*, unde in corpus descenderant, redire eosdem, vel in *loca tenetricosa*, tristiaque immitti. Ita ex Pfello Stanlejus in Historiâ Philosophiæ Orientalis lib. 1. sect.

II. cap. x. *Animus cum sit ignis IMMATERIALIS & INCORPOREUS, & ab omnibus compositis, & materiali corpore distinctus, IMMORTALIS est secundum Chaldæos. Nihil materiae aut caliginis particeps illi immisum est; multo minus compositus est, ut in ea, ex quibus constitutus fuit, resolvi queat.* Et ibid. ex Plethone in Orac. Chald. *Animus a SEDE PRORSUS LUCIDA in hoc corpus delapsus, si BENE operam suam corpori accommodaverit, in EUNDEM rursus LOCUM REDIT: sin MALE, in sedes has (his) DETERIORES hinc se recipit, pro ratione eorum quæ in vitâ fecerit.* Et mox: *Ita CHALDÆI RESTITUUNT Animos post mortem prout se PURIFICARUNT in omnibus mundi partibus; quosdam etiam ULTRA MUNDUM evehunt, ὑπὲρ τὸν κόσμον ἀναβιβάζουσι.*

*Mentes
per sep-
tem gra-
dus ex
patria
descen-
dere & in
eandem
ascendere
secundum
eosdem.*

§ III. Tenuerunt nempe Animarum ex Deo descensum per *septem* gradus, id est per septem Planetas in hoc corpus crassum: atque hinc per eodem gradus ad Deum ascensum, ut tandem in *supramundano lumine*, in Patriâ cœlesti beate vivant. Id in sacris Mithriacis Symbolicâ septem Januarum scalâ insinuabatur. Stanlejus Hist. Phil.

Orient.

Orient. lib. II. cap. IX. de Persis : *In Mithriacis* CAP. IV.

sacris, prout Lampridio in Commodio appellantur, erat auctore Celfo apud Origenem lib. VI. pag. 290. duarum Cæli revolutionum significatio, cum ejus quâ stellæ fixæ feruntur, tum ejus quâ Planetæ, Animâ etiam per eos transeunte. Tale autem fuit Symbolum. SCALA erat in quâ erant SEPTEM JANUÆ, quarum OCTAVA suprema fuit. Prima januarum erat ex Plumbo, secunda ex stanno, Tertia ex aere, Quarta ex ferro, Quinta ex metallo misto, Sexta ex argento, Septima ex auro. Primam faciebant SATURNI, plumbo notantes tarditatem ejus sideris; secundam VENERIS, comparantes ei stanni splendorem & molliem; Tertiam JOVIS æream & solidam: quartam MERCURII, est enim laboris patiens, & negociator, & quod Mercurius & ferrum multum laudentur. Quintam MARTIS propter misturam inaequalem, & variam; sextam LUNÆ argenteam; septimam SOLIS auream, colores siderum horum imitati. Hæc enim sacra Mithriaca ad Animæ ex Deo in inferiora descensum; ejusque ad superiora reditum referenda esse indicat Porphyrius de Antro Nympharum p. 253. Οὕτω ἔ Πέρσαι τὴν εἰς κατω κάθοδον τῆ ψυχῶν, ἔ πάλιν ἔξοδον μεταγωγῆντες, τελῶσι τὸν μύθον, ἐπωνομάσασιντες σπήλαιον τόπον. πρῶτα μὲν ὡς ἔφη Εὐβελ, Ζωροάστρε, αὐτοφύεις σπήλαιον ἢ τοῖς πλησίον ὄρεσι τῷ Πεγρίδ, αἰθηρὸν ἔ πηγὰς ἔχον ἀνερώσαντες, εἰς πύλιν τῷ πάντων ποιητῇ καὶ πατρὸς Μίθρα, εἰκόνα φέροντος αὐτῷ τῷ σπηλαίῳ τῷ κόσμῳ, ὃν ὁ Μίθρας ἐδημιούργησε. τῷ δὲ ἑαυτοῦ, κατὰ συμμετρικὰ ἀποστάσεις, σύμβολα φέροντων τῶν κοσμικῶν, στοιχείων καὶ κλεμάτων. Eodem modo PERSÆ DESCENDUM ANIMÆ IN INFE-

RIOra , ET REGRESSUM EJUS *myſtice ſignificantes ſacerdotem initiant, ipſi loco ſpeluncae nomine im- poſito. Quandoquidem, auctore Eubulo, Zoroaſter primus omnium in montibus Perſidi vicinis antrum nativum, floridum fontibusque irriguum in honorem creatoris, patriſque omnium MITHRÆ conſecra- vit. Ita ut antrum conditi a Mithra mundi figu- ram ei præberet : ea vero quæ intra antrum erant CERTIS INVICEM INTERVALLIS DISPOSITA, ELE- MENTORUM, CLIMATUMQUE mundanorum ſymbo- la, ſeu figuras gererent.*

Mentem bonam, ſeu eam quæ ſe aquis Pa- radiſiacis abluerit, ſcitique reſtinxerit in lumen ſu- pramun- danum reditu- ram.

§ IV. Videlicet Anima pia poſt mortem ad *Lu- cem Patriſque radios*, unde in Terram miſſa erat, aſcendit; ad quod feſtinandum eſt, & omni ſtudio adnitendum. Orac. Zoroaſt. vſ. 215, & 216.

*Χεῖρ σε σπεύδων πρὸς τὸ φάος καὶ πατρὸς ἀγῶας,
Εἴη τοι ἐπέμφοι ψυχὴ, πολλὴν ἑσσαμένη γῆν.*

*Oportet te feſtinare ad lucem, & patris radios
Unde miſſa tibi eſt Anima, multa induta mente.*

Quæ recte explicat Pſellus Animam a Deo *ſu- perne* habere ſubſiſtentiam ſuam, & oportere ad eundem reverti. Εἰποὺν, αἰτ, ἔκ ἀπὸ ſπερμάτων ἡ ψυχὴ τὴν ὑπόστασιν ἔλαβεν, ἔδ' ὃ ſωματικαῖς ὑφαισθήται κεκοιται, ἀλλὰ ἀνοῖται ἀπὸ τοῦ θεοῦ τῇ ὑπαρξιν ἔχει πρὸς ἐκεί- νον καὶ ἐπιστρέφω &c. Poſteaquam non ex ſeminibus accepit ſubſtantiam Anima neque corporeis ſub- ſiſtit temperamentis, ſed a Deo ſuperne habuit eſſe, ad illum etiam non convertatur oportet. Ubi per multam mentem, quā induta anima eſt ex luce def-

descendens ^{1.} cum Aug. Steucho intelligas *similitudinem Dei*, & id ipsum quo divina est Anima. Vid. de perenni Philos. p. 168. Cælius Rhodiginus Lect. antiq. lib. xvii. cap. xiv. *Zoroastrem abs quo omnis veterum Theologorum sapientia demanasse creditur, memoriæ prodiderunt Chaldaei quidam non indocti homines, solitum dicere, alatum esse Animam, fractis vero alis, ac gradu (quod ajunt) dejectam in elementa ferri præcipitem, tum illis succrescentibus in gradum reponi, & ad SUPEROS REVOLARE.* — *Zoroaster porro — qui non Æsopum modo (ut dicitur) attrivit, sed omnis literaturæ interioris penitissima ingressus videtur, resciri posse dilapsas perdocuit, ac confractas alas: ex conditorioque ac spelunca, & (ut plane dicam) ex arumnarum pistrino, unde velut de crypta supernum raro suspexerit lumen, ubique compeditus distinctur animus, dum agit ac utitur sensibus, emersum patere, si ex fluentis quatuor, quibus (inquit) Paradisus Dei abluitur, & irrigatur, hauserimus nobis salutares aquas. Adjecit & singulorum quasi nomenclaturam: ejus inquit quod ab Aquilone profluit, nomen interpretari, RECTUM valet: quod ab Occasu, EXPIATIO: quod ab ortu, LUMEN: quod 2. a meridie PIETAS. &c. Quæ lucem*

1. Cum Aug. Steucho.] Magnam magna, hæc multa mens plena Divinae autem mentem inquit, etsi Psellus i- naturæ, insinuatque beati notionisque las reminiscencias interpretatur, mibi celestis.

tamen videtur oraculum similitudinem 2. A meridie pietas &c.] Hæc quatuor flumina Zoroästris per totidem virtutes Prudentiam Temperantiam fortitudinem & Justitiam ab Ambrosio explicata videas apud

cem fænerantur iis quæ § præcedenti dixit Porphyrius.

Anima-
bus beatis
sedem
Paradi-
sum dici
supra
omnes
mundos
corporeos
positam.

§ V. Locum nomine tenus si quæris ubi beatæ Mentis resideant Παράδεισον, *ubi virtus, sapientiaque* & *aequitas congregatae sunt*, declarant nostri: ita habent Oracula vers. 247—250.

Ζήτησον Παράδεισον

Δίξω σὺ ψυχῆς ὀχετὸν, ὅθεν, ἢ πρὶ τᾶξαι

Σώματι τηθεύσας, ἐπὶ τᾶξω ἀφ' ἧς ἑρπύς

Αὐτῆς ἀναστήσας, 3. ἱερῷ λόγῳ ἔργον ἐνάσας.

Qua-

apud Piërium Hieroglyph. lib. xxi. tuis explicata ibidem habentur.

— — Redigit in memoriam mihi, ait Piërius, Zoroastris dictam: ALATUM quippe ESSE ANIMUM; quod apud Platonem latissime differtur, de- cidentibusque alis præcipitem eum in corpus ferri, illisque mix succrescenti- bus ad superos revolare. Sed percon- tamibus eum discipulis, qui pacto alis bene plumantibus, animos volucres fortiri possent: IRRIGETIS inquit ALAS AQUIS VITÆ. Iterum scisci- tantibus, unde has aquas peterent, sic per parabolam, qui erat hominis mos, respondit: QUATUOR AMNIBUS PA- RADISUS DEI ALLUITUR, ET IR- RIGATUR, INDIDEM VOBIS SALU- TARES AQUAS HAURIATIS. Quæstio- nis vero aliquis quinquam hi fluvii sint, factus corporis, in Ordinem a quo ef- fusus si accipitrem mersare suum ibi ve- lit, eos nanciscatur. D. Ambrosius FLUMINA ZOROASTRIS QUATUOR VIRTUTES TOTIDEM, in quas divi- ditur sapientia, PRUDENTIAM quip- pe TEMPERANTIAM, FORTITUDI- NEM & JUSTITIAM intelligit, fons- temque esse sapientiam &c. quæ la-

3. ἱερῷ λόγῳ ἔργον ἐνάσας, sacro ser- moni opus uniens.] Ad hæc verba ita Clericus: Pletbo intelligit præ- cibus esse conjungendam operam, hoc est τὴν τελειὴν sacros ritus. Suspicor hoc in loco esse aliquot verba corrupta, & respici potius conjunctionem Mentis cum ratione æterna, de quâ Jambli- chus sect. x. cap. vi. ubi mentem in τοῦ πᾶσας ὅλης extra omnem materiam ope Theurgie μόνῃ τῷ αἰδιῷ λόγῳ συνω- κνῶν, cum solâ æternâ ratione unitam describit. Contra nihil corruptum mihi facile persuadet sensus. Dixe- rat Zoroaster, quisve sit, Quære Paradisum, quare in Animæ cana- lem, unde aut qui ordine servus fis factus corporis, in Ordinem a quo ef- fluxisti iterum resurgas. Jam medium ad hoc tradens addit ἱερῷ λόγῳ ἔρ- γον ἐνάσας sacro sermōni opus adiunx- id est juxta sacrum fermonem, qui scilicet mentis purgationem exhi- bet, opus instituens. Eâdem ra- tione ac Pythagoras in Aureis

Kal

Quaere PARADISUM

CAP.
IV.

Quaere tu Animæ canalem, unde aut quo ordine
Servus factus corporis, in ordinem a quo effluxisti
Iterum resurgas. Sacro sermoni opus. uniens.

Et vers. 290—292.

— — — Φεύγε σὺ ταῦτα
μέλλον εὐσεβίης ἱερὸν Παράδεισον ἀνοίγειν,
Εἴθ' ἀρετῇ, σοφίᾳ τε καὶ εὐνομίᾳ συνάγονται.

— — — Fuge tu ista
Qui SACRUM PARADISUM reclusurus es,
Ubi VIRTUS, SAPIENTIAQUE, ET ÆQUITAS con-
gregatae sunt.

Atque hanc beatorum sedem *supra* omnes mun-
dos corporeos in luce supramundana infinita posi-
tam ajunt: Stanlejus lib. I. sect. II. cap. II. de
Chaldæis, *Proximum e Deo effluuium est ὑπερχό-
μιον φῶς*, SUPRAMUNDANUM LUMEN, *infinitum*,
idemque incorporeum, ac *lucidum spatium*, INTEL-
LECTUALIUM NATURALIUM, inter quas Animus
humanus est, BEATA SEDES. Et cap. XI. *Omnes*

K k

bae

—— Καὶ φράζου ἑκάστα
Ἡρώχοι γνάμψι σήσας καθύπερθε ἀρί-
στη.
Ἦν δ' ἀπολείψας σῶμα ἐς αἰθέρ' ἰδού-
θιρον ἰλθης,
Εἴσομαι ἀθάνατος θύεις, ἄμβροτος, ἐν
ἔτι θύτης.

Utere delectu, atque inquire in

singula, vitam
Temperet ut RATIO quasi currum
auriga volantiem.
Sic ubi deposito jam corpore, libera
coeli
Templa penetrabis, Deus immorta-
lis, & omni
Spreta ab illuvie terrarum, eris in-
teger ævi.

hae aeviternae, & incorporeae Naturae sedem in SUPRAMUNDANO LUMINE sortitae sunt; quod lumen incorporeum est, SUPRA ALTISSIMUM CORPOREUM MUNDUM POSITUM, atque inde superiora versus in infinitum porrectum. Proclus a Simplicio, in hoc Zoroastris oraculum, citatus:

Ἀρδὴ ἐμψυχῶσα Φῶς, πῦρ, αἰθέρα, κόσμους.

Affatim animans lucem, ignem, aethera, mundos.

Proclus, inquam, ait hoc lumen esse supra septem Mundos, ut monas est ante vel supra triadem Empyreï, Ætherei, & Materialis mundorum. Addit etiam Primigenium hoc lumen esse imaginem Paternae profunditatis ac propterea esse supramundanum. Praeterea hoc lumen; cum sit supramundanus sol, emittere fontes lucis; & mysticos sermones docere esse inter res supramundanas, esse enim solarem mundum, & universale lumen, secundum Oracula Chaldaica. Unde Pletho explicat ἀμφιπᾶν τὸ ψυχῶς χάρις, undiquaque splendentem Animae locum.

Hunc amplius Paradisum assertum, atque de eodem plura qui voluerit Thomam Heyde de Religione Persarum cap. xxiv. & alibi, adeat

Et Animis in felicibus Haden.

§ VI. Atque locum *Paradiso oppositum* penitus, tristibus umbris, sacro sermoni non auscultantibus inhabitandum, squalidum, profundum, obscurum carcerem, *sub vel in terrae* abditis, ubi catenis ligantur, pænæque hominum angores, Ἄδην vocant. Orac. Zoroast. vers. 240-246.

Μήτε

Μήτε κάτω νέσεις εἰς τὴν μελανυγέα κόσμον
 Ωἱ βυθὸς αἰὲν ἄπιστος ὑπόστρωταί τε καὶ Ἄδης
 Ἀμφικλεφής, ῥυπόων, 4 εἰδωλοχαρής, ἀνόητος,
 Κρεμνόδης, σκολιός, πωρὸν βάθρον, ἀνελίσσων,
 Αἰεὶ νυμφεύων ἀφανὲς δέμας, ἀργόν, ἀπνευμον.
 Καὶ ὁ μισοφανὲς κόσμος ἢ τὰ σκολιὰ ρείθρα,
 ὧς ὦν πολλοὶ κατασείονται.

*Nec deorsum pronus sis in nigricantem mundum,
 Cui profunditas semper infida substrata est, &*
 HADES

Circumquaque nubilus, squalidus, IDOLIS GAU-
 DENS, amens,

Præceps, tortuosus, caecum profundum, semper
convolvens,

Semper tegens obscurum corpus, iners, & spiri-
tu carens.

Et osor lucis mundus, & tortuosa fluentia
Sub quae multi catenis ligantur.

Et vers. 251—253.

Μήτε κάτω νέσεις, κρημνὸς κατὰ γῆς ὑπόκειται
 Ἐπταπόρεσιν σύρων κατὰ βαθμίδον ἢ ὑπὸ δέσης
 Διὰ γὰρ τῆς θρόνον ἐστὶ

K k 2

Ne-

4. Εἰδωλόχαρης.] Umbris gau-
 dens. Inferni Epitheton. Sic Ani-
 ma Achillis ad Ulysssem Odyss. 4.

μόνται.

Quo pacto audes ad INFEROS veni-
re ubi mortui

Temerarii habitans hominum SIMU-
LACRA MORTUORUM?

Πῶς ἔτιλος αἰδὸς δι καταλείμεται, ἡδὲ
 τε νεκροί

Ἀφραδίης γαίαντες, βροτῶν ἰδωλὰ κα-

*Neque deorsum sis pronus, praecipitium terrae
subjacet,
Septemvium trahens per descensum, sub quo
gravis
Necessitatis thronus est.*

Et vers. 266.

Αἱ πόιναι μερόπων ἀγκυραί.

Poenae hominum angores.

*Pios quo-
que cor-
pus ali-
quando
in sedes
lucidas
transpor-
tatu-
ros.*

§ VII. Imo eos qui Animum in hac vitâ ad pietatem appulissent etiam σώμα suum servatu-
ros atque in *lucidas sedes* aliquando apportatu-
ros docent. Ita in iisdem reperire Oraculis est vers.
258—261.

Ἐκτείνας πυρίνῳ νῦν
Ἔργον ἔω' ἀσεβείης ῥευτὸν καὶ σῶμα σαῶσεις.
Οὐ τῷ δ' ὕλης κρημνῷ σκίβαλον καταλείψει,
Ἀλλὰ καὶ ἠδῶλῳ μερὶς εἰς τόπον ἀμφιφάοντα.

*Extendens igneam mentem
Ad opus PIETATIS fluxum etiam CORPUS servabis.
Nec materiae praecipitio RETRIMENTUM relin-
quet.
Sed idolo etiam pars est in loco undique splen-
dente.*

Ubi nonnulli per ῥευτὸν σῶμα hocce *corpus cras-
sum* quod in terrâ circumfert Anima intelligent; atque

atque adeo de *Resurrectione corporum* interpretantur. Sic August. Steuchus de perenni philosophiâ lib. IX. cap. XV. *Igneam, luminosam, ut vides, vocat mentem, CORPUS autem FLUXUM. Quicumque VIXERIT PIE RESURGET CUM CORPORE ob pietatem, quam coluisset, efficiens ut etiam CORPUS, quod natura FRAGILE, FLUXUMQUE est, maneat INCOLUMÉ. Est autem vaticinium de RESURRECTIONE CORPORUM.* Et Mortuorum *Resurrectionem* tenuisse ab ævo *Persas* pluribus dabit Thomas Hyde de Religione Persarum cap. XXIV, XXXIII &c. Ni forte *corpus æthereum*, solitum Animæ vehiculum, quocum superne descendit, quocum etiam ad superiora redit, cum $\chi\omega\epsilon\iota\varsigma\ \delta\chi\eta\mu\alpha\tau$ seu *absque vehiculo* subsistere Animam non posse, opinarentur, intelligendum sit. De quo mentis *vehiculo* ita Stanlejus Hist. Philos. Orient. lib. I. sect. II. cap. X. ex mente Chaldæorum: *Animus autem cum CORPORE ÆTHEREO, quasi cum vehiculo, semper versatur; atque hoc continuo attactu PARTICIPEM IMMORTALITATIS facit. Est inanimum quidem suâ naturâ; sed animatur ab anima irrationali (quam sapientes vocant ἰδωλον, simulacrum animæ rationalis) imaginationeque & sensu ornatum totum videt, audit, omni denique sensu viget, & ceteris hujusmodi animæ irrationalibus facultatibus utitur.* Et mox: *SIMULACRUM animi hoc est ea pars, quæ cum sit rationis expers, cum parte rationali est conjuncta, & ab ejus vehiculo pendet, particeps est SEDIS UNDIQUAQUE LUCIDÆ; NEQUE ENIM UNQUAM ANIMUS DEPOSIT SUUM VEHICULUM, ὄχημα.* Et hunc sensum vers. 261.

Ἀλλὰ καὶ εἰδάλω μερὶς εἰς τόπον ἀμφιφάοντα.

Sed idolo etiam pars est in loco undique splendente.

suadere videtur. Verum dubium est num id corpus *æthereum* (animæ vehiculum) quidem *σῶμα πνεύον*, corpus *fluxum* proprie dici possit: cum a mente sit *inseparabile*, semperque ab animâ anime- tur: Saltem non nisi maxime improprie *σύνβαλοι rejectamentum, recrementum*, id quod ἐν τῷ ᾧ ἔλθῃ χρημνῶ *in præcipitio materiae reponitur*, ob ratio- nem memoratam audiet; sed illam apprime in cor- pus *crassum* quadrare denominationem apertum est, utpote *quod in pulvere reponit anima, aliquan- do reassumptura*.

Id omne
saltem
quod per-
manet in
sedes su-
pramun-
danas
transire.
Probabi-
lissimum
interim
bos &
corporum
Revivif-
centiam
agnovif-
se.

§ VIII. Ut ut sit sive voluerint Chaldæi, mentes pias post hominis obitum cum corpore suo *æthe- reo τόπον ἀμφιφᾶν* petere corpore *crassiori* quo in terris vestita fuerat anima *nunquam* revicturo: sive contra eas cum vehiculo suo superas sedes mox transcendere asseruerint; ita tamen ut *reversuras* easdem aliquando opinati fuerint, atque corpus depositum rursus *vivificaturas*, in eoque *æternum beate victuras*, quod mihi quidem videtur proba- bilissimum: (antiquâ nempe sic eos instituyente tra- ditione 5.) id saltem patet abunde, illud omne quod

5. *Antiquâ nempe sic eos instituen- te tradiiione.*] Scilicet non eo per- tingit humana ratio: unde & ætas sequior nonnulla in patrum tradi- tione animadvertens vix rationi

pervia ea ratiociniis suis accom- modare adnixa fuisse videtur, at- que sic detortis rerum ideis res implicuisse, sapientiamque Tradi- tionariam lapsu temporis corrupif- se

quod de homine permanet, si *pie* vixerit, in *regionem vitamque beatam* transire. Probabilissimum autem esse nostros voluisse ipsa *corpora deposta* aliquando *revictura* Theopompus apud Laërtium aperit: dum homines secundum sententiam *Magorum* aliquando *revicturos*, & immortales futuros diserte tradit, verba sunt: Ἀναβιώσονται κατὰ τὰς Μάγους τὰς ἀνθρώπους; καὶ ἔσονται ἀθανάτους, καὶ τὰ ὄντα αὐτῶν ἐπωκυλήσεις διαμένειν. REVICTUROS secundum MAGOS HOMINES, & futuros immortales: & res omnes suis revolutionibus permanere. In Proæmio. Ubi duo Magorum dogmata indicari putem rerum permanentiam spectantia: alterum *mentium* respectu, quæ naturâ immortales sint, hincque perpetuo permaneant, imo & aliquando in eo quo quondam in hoc orbe vestitæ fuerant corpore vitam iterum tracturæ essent. Alterum rerum *materialium*, quæ in esse continentur continuâ interitus & ortus revolutione; dum corruptio unius generatio sit alterius.

§ IX. Imo *corporum* aliquam *Reviviscentiam* Quam & quandoque futuram *Chaldæis*, *Persisque* creditam, Cadaverum pol-
& horum *cadavera* ab omni putredine conservandi linctura
consuetudo (quemadmodum de *Ægyptiis* prodita inferre
ditum supra est) *Melleque*, *Cerave* condendi opina- videtur.
bile facit. Herodotus lib. i. § xxxvi. de Ba-
bylo-

se penitus: ut forte obtinuit & in capite de *Reviviscentia corporum* quam Vetusissimi pure transumpserint, posteriores autem nonnulli corrupta cogitata consulentes in corporis cujuspiam *Ætherei* ex Sphæris, vel *aërii* ex aëre allati ad

superos reditum, vel *umbræ* reman- sionem, vel aliud quidpiam detor- serint. Ita ut Priscorum Doctri- na non unice ad *Rationis dictamen*, Posteriorumque *ratiocinia* dimetien- da sit.

byloniis : Ταφαὶ δὲ σφι ἐν μέλιτι. *sepulcra iisdem in MELLE sunt.* De iisdem Strabo Geogr. lib. xvi. *Unguntur sesamo, lugent mortuos ut Aegyptii, & alii permulti, SEPELIUNT IN MELLE, CERA CADAV- VER OBLINUNT.* Ut & oleo in isthoc opere quan- doque usos vetustissimos Babylonios Beli, condi- tura docet : cujus cadaver eruto a Xerxe sepulcro *in oleo jacere*, vitreâ urna conclusum, comper- tum est. Uti est apud 6. Ælian. Var. Histor. lib. XIII. cap. III. De Persis Herpdot. lib. I. § 26. Κα- τακηράσαντες τὸν νεκρὸν γῇ κρύπτουσιν. *Mortuum CERA CIRCUMLINENTES in terram condunt.* Strabo lib. XV. *Sola sepeliunt corpora CERA OBLINENTES.* Ci- cero Tuscul. quæst. lib. I. *jam CERA circumlitos condiunt, ut quam MAXIME PERMANEANT corpora.*

Quæ tum
corpora
secundum
Magos
immu-
tanda.

§ X. Ea interim corpora respectu qualitatum *immutanda* fore, quando illa iterum assumpsferint vel assumpturæ sint Animæ, ut iis indutæ in terrâ æquabili & planâ seu renovatâ, civitateque bea- torum sine fine vivant, ex Magorum mente do- cet Plutarchus : dum homines eos nec *alimento indigentes*, neque *umbram projicientes* faciat. De Iside, & Osiride p. m. 370. Ἐπεισι δὲ χρόνος ἐμπαρ- μένῃ, ἐν ᾧ τὸν Ἀρριμάνιον λοιμὸν ἐπάγοντα καὶ λιμὸν ὑπὸ τέττων ἀνάγκῃ φθασθῆναι παντάπασιν καὶ ἀφανισθῆναι, ὃ δὲ γῆς ἐπιπλεύει καὶ ὁμαλῆς γενομένης, ἕνα βίον καὶ μίαν πολι- τείαν ἀνθρώπων μακαρίων καὶ ὁμογλώσσων ἀπάντων γενέσθαι. Θώπομπῃ δὲ φησι κατὰ τὰς Μαγὰς ἀνὰ μέρῃ τρισχίλια ἔτη

6. Ælian. Var. Histor. lib. XIII. νεκρὸς ἐν ἰλαίῳ &c. *Xerxes Darii fi- cap. III.] Εἰρήνης ὁ Δαρίῳ παῖς τῷ ἵπῳ effulso vetusti Beli monumento, Βηλῶ τῷ ἀρχαίῳ διατράφας τὸ μνήμα, vitream urnam reperit, ubi jacebat in πύελος ὑελίνῃ εὐρεῖν, ἔτιθα ἢ κείμενος ὁ OLEO cadaver &c.*

ἐτη τὸν μὲν κρατῆν, τὸν δὲ κρατῆσθαι τῷ θεῷ, ἄλλα δὲ ^{CAP. IV.}
 τρισχίλια μάχισθαι, καὶ πολεμῆν, καὶ ἀναλύειν τὰ τῷ ἑτέρῳ
 τὸν ἕτερον. τέλει δὲ ἀπολείπεσθαι τὸν Ἄδην, καὶ τὰς μὲν ἀν-
 θρώπων εὐδαίμονας ἴσως, μήτε τροφῆς δεομένης, μήτε
 σκιάς ποιόντας. *Appetere porro fatale tempus quo
 necesse sit peste & fame ab his adducta Arimanium
 omnino perdi atque aboleri. TERRAQUE ÆQUABILI
 ET PLANA FACTA UNAM VITAM UNAMQUE CIVITA-
 TEM BEATORUM hominum universorum, unaque
 lingua utentium FORE. Theopompus ait de senten-
 tia MAGORUM vicibus ter mille annorum alterum
 Deorum superare., alterum succumbere: & per
 alia tria annorum millia bellum eos inter se gerere,
 pugnare, & alterum alterius opera demoliri: tan-
 dem Plutonem deficere; & tunc HOMINES FORE
 BEATOS, NEQUE ALIMENTO UTENTES, NEQUE UM-
 BRAM EDENTES.*

§ XI. Tandem Chaldæos atque Persas a crassa <sup>Chaldæos
& Persas
a crassa
Metemp-
psychosi
fuisse
alienos
Animal-
ium
multipli-
cem occi-
dionem
ipsis con-
suetam
declara-
re.</sup>
 Animarum Transmigratione fuisse alienos ex eo-
 rum *animalia immolandi*, & extra sacra, homine,
 canequae exceptis, promiscue occidendi consuetudi-
 ne affatim elucet. Sic de Chaldæis Jovi Belo *Animal-
ibus lactentibus* rem sacram facientibus Herodotus
 Beli templum, quod erat Babylone, describens
 lib. I. § XXXIII. *Extra sacellum altare est aureum,
 atque praeter hoc aliud altare ingens ὅπερ θύεται τὰ
 τέλεια τῶν προβάτων, ἐπὶ ᾧ τῷ χρυσῷ βωμῷ ἐκ ἑξέσι θύειν ὅτι
 μὴ γαλαθῆναι μῦθα, in quo INTEGRÆ ÆTATIS OVES
 IMMOLANTUR: quandoquidem supra aureum illud
 non licet hostias mactare, praeterquam LACTENTES.*
 Atque hanc gentem rei venaticæ maxime deditam
Animalium stragem licitam duxisse palam est: unde

Semiramis *Leones, Pardales, similesque feras* necare consueta si *Leaenam* superasset, de eo gloriabatur haud leviter, ut est apud Ælianum Var. Hist. lib. XII. cap. XXXIX. Et de *Persarum* Magis idem Herodotus ibid. § XXVI. *MAGI vero cum aliis hominibus, tum a sacerdotibus Ægyptiis differunt. Siquidem hi nullius animantis occisione se polluant, præter ea duntaxat quæ Diis immolant:* οἱ δὲ τὴν Μάγῳ αὐτοχειρίῃ πάντα πλὴν κυνὸς καὶ ἀνθρώπου κτείνουσι, καὶ ἀγόνισμα ἔτο μέγα ποιῶνται, κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκας τε, καὶ ὄφεις, καὶ τὰλλα ἱερὰ καὶ πετωτά. *MAGI suis ipsorum manibus, excepto homine atque cane, QUIDVIS OCCIDUNT, imo inter se certabant quis plures FORMICAS, SERPENTES, REPTILIA denique alia, atque VOLUCRIA plura occideret. Persasque diem natalem celebrantes 7. multa animalia mactare solitos, indeque lauta apparare convivia idem tradit ibid. § XXIV. Ut hos Soli Equos immolare consuevisse notissimum. Atque & Bovem ad aram Solis litasse Xerxen testis est Plutarchus in parallelis, op. tom. II. p. 305. Imo Oromazæ ὑπτάια θύων, καὶ χαριστήρια, votivas, & pro gratiis agendis oblatas viétimas: Areimano ἀποτέροπα, καὶ σκληροκά σφωρρυνκάνδι mali causa institutas, & tetricas immolandas docuit Zoroaster: ut apud eundem est de Iside & Osiride p. 369.*

§ XII.

7. *Multa animalia.*] Cælius Rhodiginus Antiq. lect. lib. XVIII. cap. XVIII. Festum peragunt (Persæ) cari student; diverso autem, id est quod vitiorum vocant interitum, in quo Arimoni molestiæ plurimum inferre. SERPENTUM, & ANIMALIUM e-

§ XII. Hisce addi possent ea quæ de Persarum Religione retulit Doctiss. Heydus, videlicet: *PERSAS ab origine semper credidisse in unicum verum, & omnipotentem Deum, judicem omnium hominum, die judicii, quo futura esset OMNIUM RESURRECTIO, ut quisque merita referret, VITAM ÆTERNAM IN PARADISO CRYSTALLINO, VEL INFERNALIVM POENAM; agnovisse quod quotidie peccarent, hinc agentes pœnitentiam propter omne peccatum sibi notum, cogitatione, sermone, facto, corporale, & spirituale; censuisse dari Planetarum & Angelorum omnibus rebus, regionibus & urbibus præfecturam, illosque esse Dei ministros, hominum piorum bono, & adjutores contra Tentatorem (dato scilicet cuique custode Angelo) id est Diabolum, malas cogitationes suggerentem; perro eos sensisse hominibus insidere a Deo missam & infusam מורה lucem quandam per quam imperant, operantur, discunt artificia: eos sibi representasse PONTEM JUDICIALEM SUPER DORSUM INFERNI, quem si quis a nemine Angelorum præpeditus transit ad PARADISUM pertingat, alias E PONTE DELAPSUS CADAT IN TARTARA. Scilicet in isto ponte duo sunt constituti Angeli examinatores מורה & מורה: quorum ille trutinam in manu habet, ut merita examinet, ac si nimis LEVIA sint, E PONTE DEJICIAT hominem; si GRAVIA ADMITTAT IN PARADISUM delato tamen judicio ad Deum, qui illud firmari jubet, & exequi; interea vero statuisse quod ANIMÆ PIORUM ESSENT APUD DEUM, ALIORUM ALICUBI USQUE AD RESURRECTIONEM, ABSQUE-ULLO PURGATORIO. Uti hæc summam exhibentur apud Leidekkerum*

CAP.
IV.

Ut & ea
quæ de
Persis
tradidit
Thomas
Heyde.

de Republ. Hebr. tom. II. p. 341. Quæ si ita se habeant, quod discutiat B. L., crassam sane Metempsychosin eliminant.

Neque

Arabes

Metemp-

psychosi

subscrip-

sisse sacra

Mentibus

separatis

facta

monstra-

re.

§ XIII. De *Arabibus*, quos crassioris *Metempsychosius affines* supra audivimus, & ex vetustis *Chaldæorum* fontibus hausisse sua fere constat: Ut se *Noachidas* gloriantur & *religionis suae fundamentum Noachi religionem* ajunt referente Hottingero ex Beidaro, & Kessæo Hist. Orient. p. 169. & seq. Confirmante Petro della Valle qui itinerum suorum Hist. part. II. c. VIII. *Hic Emir* (Arabum tum Dynasta anno 1616) *asseverat se testimoniis fide dignis suum ex NOACHO descensum in lineâ rectâ, neque unquam interruptum, probare posse, apud Spanhemium* Hist. Job. cap. IV. p. 130. hæc pauca addenda videbantur.

Hos, quorum sapientibus & idem cum iis, qui Chaldæorum & Persarum erant, nomen *Magorum* erat, teste Plinio Hist. Nat. lib. XXV. cap. XI. (quemadmodum & aliarum gentium auctore Luciano in Macrobiis 8. (quosque discendi causâ adiisse ac cum Rege (Mago principe) apud eosdem versatus esse fertur Pythagoras Vid. Porphy. de vitâ Pythag. Num. XII. ab *Animarum in quæcunque*

8. Luciano in Macrobiis.] *Kai oi vocant, genus illud fatidicum, Diis-καλέμνοι, αἰτ, δι Μάγοι, γίνες τῆτο que sacrum apud Persas, Partbos, μωτικῶν, καὶ θείοις ἀνακείμενοι παρὰ τῇ Bactrios, Chorasmios, Arcas, Sacas, Πέρσαις, καὶ Πάρθοις, καὶ Βάκτροις, καὶ Medos, & plerasque alias gentes Βαρ-Χαρσμοίοις, καὶ Ἀρείοις, καὶ Σάκαις, baras, & firma corporis valetudine καὶ Μηδοις, καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις sunt præditi, & longævi, quod quia Βαρβάραις, ἱρρῶμένοι τῇ ἰσῑ, καὶ πολυχ- Magicam exercent, exquisitissimâ vic-ρόντι διὰ τὸ Μαγίον διακείμενοι καὶ ἀν- tuis ratione utantur. τοὶ ἀκριβέστερον Præterea quos Magos*

que corpora migratione abiisse concludi poterit. ^{CAP. IV.}

I. Ex sacris ad placandos *Manes* institutis : de his ita Stanlejus Histor. Phil. Orient. lib. III. cap. IV. *Septimus mensis quem Syri & SABÆI vocant primum Tischni, medius habet SACRUM MANIUM, ad QUOS PLACANDOS comburunt varios cibos. Emunt omnis generis cibos ac fructus siccos ac virides, quoscunque in foro inveniunt ; quos variis rationibus struunt, atque incendunt noctu, in honorem MORTUORUM, cum osse coxæ cameli. Igni etiam infundunt mistum vinum, quod bibant MORTUI. Quorum referenda forte Sacrificia mortuorum in sacris τῷ Baal Peor Moabitarum, & Madianitarum, gentium Arabicarum, Idoli : quorum mentio Psalmo CVI: 28. Et copulaverunt se cum Baal Peor, & comederunt SACRIFICIA MORTUORUM. Nam MORTUORUM SACRIFICIA, ait Vossius de Idolol. lib. II. cap. VII. p. 172. ex multorum opinione ea sunt quæ offeruntur DIIS MANIBUS. Sic B. Augustinus in hunc locum : MORTUIS HOMINIBUS tanquam DIIS sacrificarunt : Itidem Cassiodorus, ac Remigius. Ac prævit Apollinaris in Psalmorum paraphrasi*

Οἱ δὲ Βελφεγόριοι μαινόμενοι τελετῇσι,
Νεπτεῖνς ἐπάσαντο κατὰ Φηιδίων ἐχετόμβης.

*Ipsi vero Beelphegoris polluti ceremoniis
Inferas gustarunt mortuorum victimas.*

Hæc enim in hominum, brutorum, aliorumve entium corpora novos velut carceres mox, morte subingressâ, trajectas mentes negant.

§. XIV. Idem II. ex frequentissima Animalium
 Ut & A. in usum sacrum cæde colligere est. Stanlejus ibid.
 nimalium p. m. 311, 312. *Annum inchoabant a mense Nisan,*
 cædem cuius festos habebant tres primos dies consecratos
 multifa- cultui Divae Belthae, cuius templa celebrant, VIC-
 riam. TIMASQUE in iis immolabant. Sexto die ejusdem

mensis TAURUM Deae suae Lunae mactabant, ac
 sub vesperam eo epulabantur. Octavus dies erat
 etiam festus, & noctem ejus diei celebrabant in ho-
 norem septem Deorum, offerebantque AGNUM Deo
 caeco, hoc est Marti. Quindecimus dies sacer erat
 Sammaëli (quo nomine Talmudici angelum mortis
 appellant) celebrabaturque VICTIMIS & oblationi-
 bus VARIIS. Vigesimo conveniebant in caenobium
 Charanaeorum, dictum Cadi, ubi TRES TAUROS
 immolabant, unum Saturno, alterum Marti, caeco
 Deo, tertium Lunae. Mactabant praeterea NOVEN
 AGNOS, septenos septem Diis, seu Planetis, unum
 Deo Geniorum, alterum Deo Horarum. Hisce HOLO-
 CAUSTA AGNORUM, ET GALLORUM GALLINACEORUM
 adjiciebant. Vigesimo octavo die ibant ad templum,
 quod eis erat in civitate Saba, ad certam portam
 Charanis Assarab dictam, & Hermae Deo suo
 INGENTEM TAURUM, ut & septenos AGNOS septem
 Diis, unum Deo Daemonum, alterum Deo Ho-
 rarum mactabant &c. Et ibidem p. 313. Ejus-
 dem mensis (Thammuz) dies vigesimus sacer erat
 Sammaëli, aliisque Diis, ac Daemonibus, NO-
 VEMQUE agnos τῷ Hanan mactabant. P. 314. Sex-
 to mensis Elul OCTO AGNOS mactant. Vigesimo
 sexto ejusdem mensis OCTO PULLOS GALLINACEOS
 totidem GALLOS, ET GALLINAS &c. P. 315. Festo
 Ve-

Veneris, quam Beltham dicunt, MULTÆ PECUDES CAP. IV.
 mactantur. P. 316. *Decimo mensis alter Canum*
dicti Sammaëli OCTOGINTA QUADRUPEDES TOTIDEM-
 QUE AVES urunt. Imo tandem quinquennibus
 festis *Hecatombas* ab iis mactatas offendimus. Dio-
 dorus Siculus lib. III. cap. XLIII. *Ad quinquen-*
nem festi celebritatem undique finitimi convenie-
bant, cum ut HECATOMBAS SAGINATORUM CAME-
 LORUM *Diis fani præsidiibus immolarent, tum ut*
de aquis inde scaturientibus aliquid in patriam re-
ferrent, quarum potu sanitatem conciliari tradi-
tum esset.

§ XV. Quemadmodum & III. Animalium *car-* Et car-
nium e-
sum.
nibus vescendi consuetudo non in iis aliquando ha-
 bitantes *Parentes, Natosve* putavisse Arabes obscu-
 rum non est. Ut festo Lunæ die de *Tauro* convi-
 vari solitos mox audivimus: sicuti *carnes* ex ani-
 malibus oblati comedere vulgo consueverant. Stan-
 lejus ibid. p. 315. *Trigesimo die mensis qui pri-*
mus canum appellatur) *sacerdos sedet in alto tribu-*
nali — orationem ad conventum habet, quā po-
puli constantiam in sacris, multitudinem, sedes &
excellentiam prae caeteris omnibus effert. Docet
etiam quae sit amplitudo imperii sui, quaeve ejus
duratio. Tandem a tribunali descendit, & convi-
vantur IDOLOTHYTIS. Neque *suihus* neque *Dra-*
conibus hic parcebant. Idem Stanlejus ex Maimo-
 nide de Sabæis Histor. Phil. Orient. lib. III. cap. v.
Quodam die CARNEM SUILLAM comedere solebant &c.
 Arabes *Draconum* partibus in cibis adhibitis ad
 Auguria se præparare tradidit Philostratus de vitâ
 Apollonii lib. I. cap. XIV. *Hoc autem didicis*
 (bru-

(brutorum animalium voces cognoscere) cum *Arabiam peragraret*. ARABES enim ab avibus, non secus atque ab oraculis eorum, quae ventura sunt, auguria captant : id autem assequuntur, ut ajunt, DRACONUM CORDE, aut EPATE in CIBIS assumpto. Et qui inter eos Nomades sunt *fermâ* ali ex *Ælio Gallo* prodit *Plinius Hist. Nat. lib. VI. cap. XXVIII. NOMADES lacte & FERINA CARNE vesci*. Quod & de carnibus *Camelorum* interpretatur *Strabo Geogr. lib. XVI. Regio Nomadum victum ex CAMELIS ducentum*. Nam & ex eis pugnant, & iter faciunt, & nutriuntur lacte, & CARNIBUS UTUNTUR. Ut de *Troglodytis*, (de quibus idem *Strabo lib. I. Hi ex ARABIBUS sunt qui ad alteram sinus Arabici partem vergunt ad Ægyptum, & Æthiopiam*) idem paulo ante : VESCUNTUR CARNIBUS & ossibus, simul contusis, & in coria involutis, & postea assatis. — Vescuntur etiam SANGUINE admixto lacte. Ita ut si a nonnullis Animalibus quoad usum communio-rem abstinerint Arabes non id ob creditam in ea humanarum Animarum transmigratio-nem fuerit factum; sed aliam omnino ob causam, & equidem potissimum communem utilitatem : ut a *Bove* abstinere ob ejus in *Agriculturâ* usum *Stan-lejus Hist. Phil. Orient. lib. III. cap. V. Quas-dam pecudes, quas occidere Judæis licuit, inter-ficere SABÆI nefas ducebant; exempli gratiâ BO-VEM, quem colebant propter ingentem ejus in A-GRICULTURA usum. Quod idem de plurimis aliis ob-servatum supra vide lib. I. cap. XVI. § II. & III. Ab Ove ut apud eundem Stanlejum est, ibid. Ab OVIBUS etiam interficiendis abstinebant*. Eandem

pro.

SEU METEMPSYCHOSI PYTHAGORICA. 273 ^{LIB. II.}
 procul dubio ob causam quam lib. & cap. cit. § v. ^{CAP.} IV.
 dedimus: *Agnos enim Arabibus mactatos præ-*
cedenti § XIV. vidimus.

C A P U T V.

Num Indorum BRACHMANÆ METEMP-
SYCHOSIN crassam docuerint.

§ I. **D**E *Brachmanis*, quos secundum Alexan- *Brach-*
 drum apud Clementem Strom. lib. 1. *manas*
audivit Pythagoras, quique teste Apulejo Floridor. *crassam*
 lib. II. *pleraque Philosophiæ Pythagoricæ contule-* *Anima-*
runt, Metempsychosin sic dictam Pythagoricam *rum*
 professis hunc in modum Gaudentius cap. xv. *Transmi-*
pore Herodis, atque Comitiani floruit Apollonius *gratio-*
Tyanneus insignis planus & Magus. Contulit is se *nem ex*
ad INDOS, collocutusque cum BRACHMANIS, & *commu-*
Jarcha rege deprehendit eos quoque cum Pythago- *niori opi-*
ra de TRANSMIGRATIONE animarum sentire; memo- *nione as-*
rat id Philostratus in vitâ Apollonii lib. III. Is *seruisse.*
etiam testatur alibi viguisse PYTHAGOREAM DISCI- *Eosque*
PLINAM APUD EOSDEM. Atque hos Indorum Ma- *opinionis*
gos Animarum transmigrantium assertores passim *de Ani-*
habitos supra lib. I. cap. III. videre est. Imo eos *ma Æ-*
id dogma quasi proprium evenna sibi vindicasse ex *gyptiis se*
Philostrato addit Paganinus, haud parum sollici- *fuisse*
tus ne ex hoc Brachmanarum asserto bellum do- *magistros*
wordon hos inter & Herodotum suboriatur, quod *vendita-*
plagam letiferam hujus aliquando apportet auctori- *re.*

M m

tati:

tati : unde gladium applicandum ratus Indos *non audiendos* decernit : Ita differit. *Faceffunt autem non parum negotii verba Philostrati, quae etiam repetita in Photii Biblioth. p. 1003. est reperire. Nam dixere Brachmanae non solum se cum Pythagora docere ANIMAS COMMEARE ; sed EX INDIA ejusmodi opinionem manasse ad Aegyptios, ex Aegypto porro ad Pythagoram transisse. Id si vero est consentaneum VACILLARE necesse est testimonium HERODOTI asserentis PRIMOS AEGYPTIOS id sancivisse, quod in principio opusculi observavimus. Huic argumentationi (pergit Gaudentius) sic occurro ; ut dicam satis esse nos habere fidem Philostrato narranti Brachmanas coram Apollonio professos Pythagoream animarum Transmigrationem. Quod vero antiquissimis temporibus, ANTEQUE AEGYPTIOS ; ET PYTHAGORAM SIC DOCUERINT INDI, id licet adstruant Jarchae sacerdotes & comites, NON EST QUOD NOS EIS CREDAMUS. Moris enim est, ut nationes multa de suis majoribus, incerta quamvis, & sublesta narratione proferant ; quod fecisse videntur Brachmanae, dum voluerunt Apollonio persuadere Majores suos inter mortales primos architectatos fuisse de Animabus in corpora e corporibus migrantibus sententiam. Verba Jarchæ quæ innuit Gaudentius habentur cit. lib. III. Philost. de vitâ Apollonii cap. VI. Ubi rogante Apollonio de Animâ quidnam sentitis ? Id ipsum inquit Jarchas QUOD VOBIS PYTHAGORAS, NOS VERO AEGYPTIIS TRADIDIMUS.*

Idem asserente Apollonio Tyannæ.

§ II. Verum enim vero non opus est quod soli Jarchæ cum suis comitibus in contentione cum AEGYPTIIS

GYP-

gyptiis de doctrinæ antiquitate adhibeamus fidem; sed ipsum Apollonium apud eundem Philostratum licet appellare testem : Ille enim vel ipsos *Gymnosophistas*, Ægyptiorum sapientes, ab *Indis* traxisse originem ex Indiâ in Ægyptum descendisse eosdem apud Thespesionem edisserit : atque hinc sapientiam Indorum Pythagoræ commendasse. Ad-dita quoque ratione cur origine Indicâ orti putari noluerint. Sic Apollonius lib. vi. cap. vi. *Hujus autem sapientiae vos quoque consultores Pythagoræ tunc fuistis cum Indorum sapientiam laudabatis, propterea quod vos QUONDAM INDI FUERITIS. Sed quoniam PUDORE SERMONIS, qui vulgo ferebatur, quod DIVINIS PORTENTIS EX EA TERRA PULSI huc venistis, aliud quidvis potius, quam Æthiopes AB INDIS venientes putari voluistis, atque omnia propter hanc evitandam opinionem a vobis facta sunt. Omnem itaque illorum habitum exuistis, quasi cum veste simul & illud assumpturi ut Æthiopes non autem Indi putaremini. Deos quoque magis Ægyptio, quam vestro ritu colere instituistis. Sermo-nes insuper nequaquam eorum meritis dignos de Indis habuistis quasi calumniam evitaturi, si eos calumniati essetis a quibus venistis &c.* Ut & idem de sententiâ de Animâ loquens paulo ante ait illos *Gymnosophistas* ea quæ huc spectant Pythagoræ præceptori suo quondam tradidisse. *Ego igitur*, inquit, *sic peractâ juventâ cum adhuc non satis hæc intelligere mihi viderer, ad vos respexi, quos fama est multa scire de rerum naturâ, & ea quondam PRÆCEPTORI MEO PYTHAGORÆ NARRAVISSE.* Neque multum a vero abludit Apollonii

assertum : cum Mitzraim Ægyptiorum parens ex Affyriâ vel terrâ Sinehar in Ægyptum descenderit; atqui *Indiæ* nomine temporibus priscis omnem terram ultra Mare mediterraneum Orientem versus significatam fuisse laxius viris doctis notatum est. Vid. Vossius de Idololat. lib. 1. cap. xxvi. p. 97. & c. xxx. p. 116. Concinit quod ex Aristotele habet Laërtius in proëm. *Ægyptiis vero antiquiores esse MAGOS Aristoteles auctor est in primo de philosophia libro.*

Brach-
manas ex
mente
Reuchlini
ex Græcis
ortos.

§ III. Fortius autem cum Brachmanarum *novitatem* urgeat Eruditissimus Reuchlinus, & omnem eorum doctrinam a *Græcis* arceßat (contra quam ex Pausania audivimus) atque eam demonstrare adnixus sit, paulisper huic rei immorandum erit. Ita de verbo Mirifico lib. II. apud illum Baruchias: *De Indorum autem Philosophis, quos BRACHMANAS vocant, non est multa disputatione opus, quoniam illos EX GRÆCIS coepisse primum, cum alia infinita, tum plurima illic SIMULACRA nobis argumento sunt, quæ & GRÆCA sunt, & GRÆCO RITU coluntur, ut Minervæ, ut Apollinis Delii, ut Dionysii Lemnæi, & Amyclæi, & cætera, quorum diligenter in vita Tyannæi Apollonii meminit Philostratus.* CONCORDANT etiam Indi cum Græcis in opinionibus & disciplinis. Nam Jarchas Apollonio dicere solebat sententiam de Anima hominis talem illis esse qualem Pythagoras Græcis, & ipsi Ægyptiis tradiderunt, quasi praeceptores Ægyptiorum Brachmanes fuerint, tamen id non tam antiquitatis ordinem quam opinionum innovationem indicat, praesertim cum idem Jarchas avum suum vixisse narret quo tempore nullus in India magnus Phi-

Philosophus, neque aliquod illic generosum ingenium pullula verit. CAP. V.

§ IV. Ad quam sententiam, cui facilis admodum suum calculum adjiceret *Laërtius*: dum ^{1.} philosophiam a Græcis ortum duxisse persuadere allaboret, Vid. Proæm. animadvertendum est: Neutiquam rationi consentaneum existere Antiquissimos Brachmanas, sapientiæ gloriâ ^{2.} præclaros, Genti in philosophiâ novitiæ sub ferulam mittere. Hæc enim quidquid habuit sapientiæ, a *Barbaris*, & longo labente tempore hausit: facies *Graecorum* lucidæ ad soles *Ægyptios*, *Chaldaeos*, *Indos* accensæ. Ita Diodorus Græcorum eruditionis famâ clarissimos *Ægyptiorum* facit discipulos lib. i. p. 86. *His ita explicatis*, ait, *recensendi nobis sunt, qui priscis illis temporibus sapientiâ, & doctrinâ celebres apud GRÆCOS peregrinationes in ÆGYPTUM ad jura & disciplinas gentis cognoscendum susceperunt. Etenim sacerdotes Ægyptiorum Orpheum, Musæum, Melampodem, Dædalum, Homerum Poëtam, Lycurgum Spartanum, Solonem Atheniensem, Platonem Philosophum, Pythagoram Samium, mathematicum Eudoxum, Democritum Abderitam, & Oenopidem Chium ad ipsos* Contra quam asseruntur multa.

M m 3 ad-

1. *Philosophiam a Græcis ortum* Abſtinentiâ lib. iv. § xvi. Η μὲν δακίψε.] Καὶ ἂν μὲν ἀφ' Ἑλλήνων δ' ἴτι τῶν ἀλλοφύλων ἰδιῶν ἰδὼς μνημονῆρε φιλοσοφία, ἥς καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τὴν νέουσαντες, ἰδόντες γὰρ, καὶ δικαίως, περί βάρβαροι ἀπέγραπται προσηγορίαν. Ita- τε τὰ θεία πιστικυμῶν ἰνερβῶς. Nos que *Philosophia de Græcis initium habuit*, cujus & ipsum nomen *barbarum* ris, celebrem, & justam, & circa omnino abhorret appellationem. res Divinas religiosam creditam com-

2 *Præclaros.*] Porphyrius de *memoratimus*. Indicam videlicet.

adventasse e sacris commentariis referunt. Signaque horum omnium, qua imagines, qua desumptas a locis aut operibus appellationes ostentant. Et ex cuiusque professione artis demonstrationes afferunt quibus probant ex Ægypto cuncta quibus admirationem illi apud Graecos sibi pepererint translata esse. Et mox inde sententiam suam de conditione mentis separatae traxerint Graeci declaraturus idem Siculus addit: Nam ORPHEUM plerosque Mysteriorum ritus, & quae circa errationem ejus Orgia celebrantur totamque de INFERIS fabulam INDE AS-PORTASSE. Nam Osiridis & Bacchi initiorum caeremonias easdem esse; Isidisque & Cereris, praeterquam quod nomine differant, inter se plane convenire. Τὰς ἡ τῶν ἀσεβῶν ἐν ἁδὲ τιμωρίας, ἡ τὰς τῶν εὐσεβῶν λειμῶνας ἡ τὰς παρὰ τὰς πολλοῖς εἰδωλοποιίας ἀναπεπλάσμεναι παραιογενεῖν, μιμησάμενοι τὰ περὶ τὰς ταφάς τὰς κατ' Αἴγυπτον. Et dum POENAS IMPIORUM APUD ORCUM ET PIORUM TEMPE, & pervulgata imaginum figmenta introducit, ÆGYPTIORUM FUNERATIONES cum imitari dicunt. Animarum nempe Deductorem Mercurium, pro veteri Ægyptiorum instituto, Apidis cadaver, aliquo usque deductum illi tradere qui Cerberi larvam prae se ferat. Id cum ORPHEUS cum GRÆCIS COMMUNICASSET HOMERUM ejus vestigia SECUTUM poëmati suo inseruisse De Thalete ex Ægyptiis sapiente visum supra est: item Pherecyde Phoenicum libris, Pythagora Ægyptiis, Babyloniiis, Brachmanis &c. ipsis Ægyptiis Indorum sapientiam commendantibus teste Apollonio, imo iisdem origine Indicâ, vadimonio præstante eodem, prognatis: ut Brachmanarum

fa-

Sapientiam multis elogiis passim efferentem habemus eundem Tyannæum Vid. Philost. de vitâ Apollonii lib. III. cap. v. lib. VI. cap. VI. &c. A Chaldæis per Berosum disciplinas accepisse Græcos auctores sunt 3. Vitruvius & Josephus. Longum foret ire per singula. Omnia quæ circa rerum naturam philosophabantur Græci pridem innotuerant Barbaris, speciatim *Brachmanis* teste Megasthene apud Clementem Strom. lib. I. p. 224. Ἄπαντα μὲν τοι τὰ περὶ φύσεως εἰρημένα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, λέγεται ἢ παρὰ τοῖς ἔξω τῇ Ἑλλάδος φιλοσοφῆσι. τὰ μὲν παρ' Ἰνδοῖς ὑπὸ τῶν Βραχμῶν, τὰ δὲ ἐν τῇ Συρίᾳ ὑπὸ τῶν χαλδαίων Ἰσδαίων. *Omnia quidem quæ de natura dicta sunt a Veteribus dicuntur etiam ab iis qui extra Graeciâ philosophantur, partim quidem apud INDOS a BRACHMANIS, partim vero in Syria ab iis qui vocantur Judæi.* Quæ apte cum iis quæ dedit Pausanias cohærent. Et quanti passim Priscis Gentibus facta sit Græcorum sapientia Saitici illius ad Solonem declarat oratio: ὦ Σόλων Σόλων Ἕλληνες αἱ παῖδες ἐστέ. γέρον δὲ Ἕλλη γὰρ ἔστιν. Νέοι ἐστέ τὰς ψυχὰς πάντες; ὑδεμίαν γὰρ ἐν αὐταῖς ἔχετε δι' ἀρχαίαν ἀκοήν παλαιὰν δόξαν, ὑδὲ μάθημα χρόνῳ πολλῶν ἔδω. *O Solon Solon GRÆCI PUERI SEMPER ESTIS, nec quisquam e Graecia senex! quia juvenis semper vobis est animus in quo nulla est ex vetustatis commemoratione prisca opinio, nulla cana scientia.* Apud Platonem in Timæo. Ut & ibidem *Solonem dixisse se expertum esse NEQUE SE IPSUM, NEQUE ALIUM*

3. *Vitruvius & Josephus.*] De contra Apionem lib. I. Et Architect. lib. IX. cap. VII.

ALIUM GRÆCORUM QUEMPIAM COGNITIONEM ANTIQUITATIS ULLAM HABERE legere est. Atque contra peritissimis Ægyptiis *Indos ingenio sublimiores, veriora etiam de Natura, & Diis opinari* putarat & reppererat Apollonius. Uti apud Philostratum est de vitâ Apoll. lib. iv. cap. vi.

Potius a
Chaldæo-
rum seu
Assyrio-
rum Ma-
gis ortos
Brach-
manas.

§ V. Rectius multo Clearchus Solensis in libro de Disciplinâ Γυμνοσophίας ἀποργήσας εἶναι τῶν Μάγαν φησὶν *Gymnosophistas*, Indorum nempe, a MAGIS ortum duxisse asseverat, apud Laërt. Proëem. Quam assertionem haud improbat quod nonnulli *Brachmanas* originem traxisse velint a Baccho Indico, qui ex Assyria venerit, quem *Noachum* interpretantur. Vid. Vossius de Idolat. lib. i. cap. xxv. p. 94. Neque adversatur conjectura satis probabilis quâ *Brachmanas* quasi *Abrahameos* ab Abrahamo oriundos volunt. Heurnius Phil. Barbar. lib. ii. cap. ii. BRACHMANNOS oriundos esse ab ABRAHAMI Patriarchae filiis natis ex concubinis, quos ille in Orientem ablegavit, firmissima Antiquitatis firmiter testimonia. Adamantinis enim literis haec verba clarissimum ejus testimonium praebentia Divina Mens exaravit.

I. Pergens vero Abraham accepit uxorem, cujus nomen *Ketura*.

II. Quae peperit ei *Zimramen*, & *Jokschanem*, & *Medanem*; *Jischbakum* quoque, & *Schuachum*.

III. *Jokschan* autem genuit *Schebam* & *Dedanem*: filii vero *Dedan*is fuerunt *Aschurim*, & *Leuschim*, *Leummim*.

IV. Filii autem *Midian*is *Hepha*, & *Hepher*, & *Chanoc*, & *Abidah*, & *Edaba*: omnes hi fuerunt filii *Keturae*.

V.

V. Dederat autem Abraham quidquid erat sibi ^{CAP. V.}
Jitzchako:

VI. Filiis vero concubinarum uxorum quas habuit, dedit Abraham dona: ac dimisit eos a *Jitzchako* filio suo, dum adhuc viveret, Orientem versus, ad regionem Orientalem incolendam. Vid. Gen. XXV. Dona haec, pergit Heurnius, quae Abraham hisce suis filiis largitus fuit, indubie praeter aurum & vestes, maxima & amplissima fuere, artes nimirum & disciplinae reconditae, pura Astrologia, ac Magia naturalis, quae non olim duntaxat fulsere, verum etiamnum tantum pollent (siquidem saes propitia Lusitanis, oculatis ejus testibus) ut in via humanae cognitioni culmina scandant.

§ VI. Illud autem argumentum Reuchlini pro origine institutionum *Brachmanicarum* a Graecis desumptum a nominibus Deorum Graecis, ritibusque, reapse nullum est: pari enim ratione & veteres Germanos instituta sacra a Graecis, Romanisve accepisse quispiam inferre posset; cum Tacitus iis Deos Graecos Romanosque attribuat Mercurium, Herculem, Martem: Deorum, inquit lib. de moribus Germanorum maxime MERCURIUM colunt, cui certis diebus humanis quoque hostiis litare fas habent. HERCULEM ac MARTEM concessis animalibus placant. At quis Antiquos Teutonas, quois nulla fere cum aliis gentibus antiquitus commercia, eodem notante Tacito ibid. Delphis, Romae Deos, Diisve suis nomina arcessisse credat? vel in gratiam eorum, quos inter & Germanos postquam his innotuerint, pessime passim conveniebat, prisca delevisse nomina, Romanaque sup-

N n

po-

Ex omnibus Graecis apud Philostratum neutiquam legitime originem Graecam inferri.

posuisse opinetur? Alia interim omnino Germanas aures personuisse nomina Diva qualia *Tuisco*, *Thor*, *Woden*, *Frea*, vel *Frico* &c. nullus ignorat. Imo vel ipsos *Aegyptios*, Græcorum in omni re Divinâ & humanâ magistros, ab hisce quidquid erat Mysteriorum mutuassee concludendum foret; quoniam Herodotus & Diodorus Siculus illorum cultum Divinum describentes *Niliacorum* Numina *Graecis* passim nominibus enunciant. Uti prior lib. II. cap. XLII. XLIII. XLVI. XLVII. *Jovem*, *Herculem Pana*, *Lunam*, *Bacchum* &c. memorat: Posterior Biblioth. lib. I. p. 10. 11. 12. 13. de *Jove*, *Vulcano*, *Cerere*, *Minervâ*, *Saturno*, *Rhea*, *Junone*, *Vesta* *Mercurio* &c. sermonem facit. Atque tandem Veteres *Persas* *Jovem Graecum* coluisse rite aliquis assereret: dum hoc de iis habeatur Herodoti Οἱ δὲ ἡμίχχοι Δεὶ μὲν ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα τῶν ἑρίων ἀναβαίνοντες θυσίας ἔρδω, τὸν κύκλον πάντα τῷ ἑρῶν Δία χαλέοντες. *Moris habent editissimis quibusque consensu montibus, JOVI hostias immolare*, OMNEM GYRUM COELI JOVEM APPELLANTES, lib. I. § XXV. Scilicet Historici Græci, Latini que nomina Barbara his vel illis nominibus Græcis exprimere consueverunt, quia conjiciebant ex hac illave rituum, Historiæve similitudine istos Barbarorum Deos, ac instituta, eosdem esse, qui apud Græcos, Romanosque sub iis nominibus significabantur: ut in hisce qua interpretes & conjectores explicandi sint. Atque hac ratione apud Philostratum, imo & Curtium Vid. lib. VIII. cap. x. & xv. nomina Deorum aliarumque rerum *Graeca* quasi *Indis* usitata occurrunt.

§ VII. Quæ autem ex Philostrato memorantur *simulacra* Græca in Deorum cultu usurpata sublestæ admodum fidei sunt : dum *sine simulacris* Numen coluisse nostros Brachmanas aliunde haberi possit. Locus quem pro suâ hypothese innuit Reuchlinus habetur lib. III. cap. III. de Vit. Apol. ubi ita Philostratus : *Deorum quoque SIMULACHRA complura illic se vidisse tradit*, (Apollonius) *nihilque miratum esse quod INDORUM, aut Ægyptiorum Deorum illic IMAGINES viderit, stupuisse autem quod eorum qui apud GRÆCOS antiquissimi habentur aspexerit SIMULACHRA, ceu MINERVÆ POLLADIS, & APOLLINIS DELII, præterea & DIONYSII & AMYCLÆI, & aliorum hujusmodi. Horum enim singulis INDI STATUAM posuere GRÆCOQUE RITU iisdem sacrificant.* Verum de Brachmanis ita Bardefanes Κατὰ παράδοξον ἢ πρὸς τὸν νόμον ἢ τὴν φύσιν, ἢ τὰ ἔθνη οὐ βόρται &c. *Ex Majorum & legum traditione neque occidunt, neque SIMULACHRA colunt.* Apud Eusebium de Præpar. Euang. lib. VI. cap. VIII. Atque vel hoc unum hos non a Græcis coepisse monstrare potest.

Imo minus recte cultui Brachmanico simulacra adscribi.

§ VIII. Et quantum ad id quod addit Reuchlinus quod *etiam Indi cum Græcis in opinionibus & disciplinis concordent* : per se non magis Græcos Brachmanarum magistros, quam hos illis sapientiæ auctores extitisse infert ; imo vero probabiliter, si quid hos inter sit concordia, recentiores Græcos sic mediate, vel immediate ab Indis antiquioribus fuisse edoctos ait : vel utrosque ex iisdem potasse fontibus. Tandem id quod præterea urget Vir Doctiss. non ita videlicet antiquam fuisse Brach-

Reliqua Reuchlini argumenta expendam.

manarum philosophandi rationem : cum ea *vix supra avum Jarchæ*, ascendat, ut hisce infert : *praesertim cum idem Jarchas avum suum vixisse narret quo tempore* NULLUS IN INDIA MAGNUS PHILOSOPHUS *neque aliquod illic* GENEROSUM INGENIUM *pullulaverit* : arguit ex erroneâ hypothesi : non enim id ait Jarchas quod inde conficit Reuchlinus ; sed longe aliud quidpiam enarrat : locum quem respicit Capnion habemus lib. III. Philost. de vitâ Apoll. cap. IX. ubi verba : *Accepi namque avum meum septem supra octoginta sapientes hoc loco congregasse, cum esset ipse omnibus junior, unde cum annos centum & triginta vixisset, solus hoc ipso in loco remansit, quod de comitibus nullus superesset nec in tota India esset quispiam qui philosophiam & vivendi generosum morem natura appetere.* Scilicet hæc res est : Apollonius Brachmanas octodecim numero esse animadvertens, aliquid mystici forte isti numero subesse existimabat, unde Jarcham interrogabat quid sibi vellet iste numerus ? Ad quod Jarchas se cum suis nihil ad numerum in hisce attendere, atque sapientum sociorum numerum inconstantem esse, nunc *majorem*, nunc *minorem* prout res, sapientia scilicet cum virtute ferebat. Quod exemplo declaraturus Avum suum enarrat aliquando *septem & octo sapientes* eo ipso in loco congregatos vidisse, quibus omnibus ipse erat ætate minor ; verum cum annos centum & triginta vixisset, *illum solum* ex tanto numero eodem in loco superstitem fuisse, reliquis mortuis, neque per aliquod tempus ullis ex totâ Indiâ, qui desiderio philosophiæ, vitæque generosæ Gymnasium

fium Brachmanicum frequentarent, succedentibus. CAP. V.

Quas rerum Brachmanicarum angustias quatuor durasse annis ea quæ sequuntur significant: *Cumque Ægyptiorum quidam*, ait Jarchas, *felicissimum esse scriberent, quod solus huic throno præfuisset* ANNOS QUATUOR, *nolite inquit Indis virorum paucitatem improperare.* Quibus elapsis sapientum numerus iterum paulatim crevit. Nihil itaque in hisce pro asserto Reuchlini. Imo vero contra jam ante Jarchæ Avum Brachmanarum collegium in florentissimo fuisse statu indicant: cum jam hujus ætate *octoginta & septem* numerarentur sapientes, omnes hoc nostro *seniores*. Sed e diverticulo in viam!

§ IX. Hos Brachmanas *Animarum* humanarum de uno in aliud corpus docuisse *Revolutionem* continuam, sequentia, quantum mihi quidem videtur, negant. Asseruerunt Indorum Gymnosophistæ prætermentis *Immortalitatem* capite præcedenti § I. memoratam *homines bonos post hanc vitam in statum beatum, meliorem purioremque vitam transi- turos secundum Brachmanas.* id docet Mandanis, qui e Brachmanarum erat collegio, responsum Alexandri magni nunciis datum, cum Alexandrum pro filio Jovis haberi, atque agnoscere ab iis postulabant, quod nobis exhibet Strabo Geogr. lib. xv. *Mandanum summopere laudari*, Megasthenes ait) *qui cum Alexandri nuncii eum ad jovis filium vocarent: & obedienti dona pollicerentur, inobedienti vero minarentur cruciatum respondit, nec illum jovis filium esse, nec magnæ parti Terrarum imperare, nec se illius donis permoveri, cui nulla facietas esset, nec minas extimere* Ω^τ ζῶντι μὲν

ἀρχῆσα εἴη πρὸς ἡ Ἰνδική, ἀποθανόντι δὲ ἀπαλλάττο δὲ
σαρκὸς ἀπὸ γῆρας τετραχωμένης, μεταστὰς εἰς βελτίω κα-
ταρῶτερον βίον, *cum vivens satis ab India nutrire-*
tur, MORTUUS vero ab attrita jam senio CARNE
LIBERARETUR IN MELIOREM PURIOREMQUE VITAM
IMMUTATUS.

Imo im-
mutabi-
lem im-
mortal-
itatem.

§ X. Et hanc meliorem purioremque vitam *im-*
mutabilem immortalitatem ipsis signare liquet ex
inscriptione sepulcrali Sarmanochagæ, cujus me-
minit idem Strabo lib. eodem. *Aderat etiam,*
inquit, ut ajunt is qui se Athenis contremavit,
quod alii in rebus adversis facere dicuntur, ut præ-
sentia mala effugiant, alii in rebus secundis, quem-
admodum hic. Nam quum omnia ex sententia huc
usque fecisset, abundum sibi erat, ne quid quod
nollet ingrueret, seu accideret immortalitati, Καὶ δὴ καὶ
γελῶντα ἀλλοῦται γυμνὸν ἐπαλλημιμένον ἐν περιζώματι ἐπὶ
τῇ πυρᾷ. ἐπιγεγράφαι δὲ τῷ τάφῳ ΖΑΡΜΑΝΟΧΗ-
ΓΑΣ ΙΝΔΟΣ ΑΠΙΣ ΒΑΡΓΟΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ
ΙΝΔΩΝ ΕΘΗ ΕΑΥΤΟΝ ΑΠΟΘΑΝΑΤΙΣΑΣ ΚΕΙΤΑΙ.
Nam et ridentem eum ἔνυδρον ἔνυδρον in ro-
gum isse affirmat, ἔνυδρον inscriptum fuisse in sepultu-
ra HIC IACET ZARMANOCHAGAS INDUS
EX BARGOSA, QUI SECUNDUM PATRIAM
INDORUM CONSUECUDINEM SE IMMOR-
TALEM FECIT. Scilicet hac vitâ rite functos
beatos prædicant. Τὴν ἀθάνατον λῆξιν ἀπολαμβάνοντας,
IMMORTALEM JAM SORTEM ASSECUTOS Gymnoso-
phistæ. Porphy. de Abstin. lib. iv. § XVIII.

Morte
Animos
a vincu-
lis cor-

§ XI. Atque morte Animum corporeis vinculis
liberari penitus, inque lucem diam excedere eun-
dem, *superumque* fortem consequi ex mente Brach-
ma-

manarum ea quæ de morte *Calani* notantur, sicut
& alia probant. De Hac *Ælianus*. Var. Hist. lib.
v. cap. vi. *Est* ὁ *Calani* *Indi* finis dignus quem
laudemus, alius dixisset quem admiremur. Fuit au-
tem ejusmodi. Κάλαιος ὁ Ἰνδῶν σοφιστὴς μακρὰ χαίρων
φράσας Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Μακεδόσι, καὶ τῷ βίῳ, ὅτε
ἐβελήθη ἀπολύσαι αὐτὸν ἐκ τῶν τῷ σώματι δισμῶν &c.

poreis li-
berari
penitus,
superum-
que sor-
tem con-
sequi.

Calanus *sophista Indus*, quum longum valedixisset
Alexandro, *Macedonibus* & *Vita*, quando SEIPSUM
E CORPORIS VINCULIS LIBERARE volebat, exstruc-
tâ & apparatâ pyrâ in pulcherrimo *Babylonis* su-
burbio ex lignis aridis & ad provocandam bonam
fragrantiam delectissimis cedro, thyio, cupressò, myr-
to & lauro, ille solitum exercitium obivit (erat
autem id cursus) & accedens in media strue consti-
tit coronatus foliis arundinum, affulgente sibi sole
quem ipse adorabat: atque hoc dederat signum *Ma-
cedonibus*, ut pyram incenderent, quod quum fecis-
sent, ille circumdatus flammis immotus constitit:
neque ante collapsus aut subversus est quam exspi-
rasset, &c. Cujusnam vero post hanc vitam con-
ditionis persuasus fuerit *Calanus*, *Cicero* verba,
quæ pyram ascendens protulit *Indus*, referens da-
bit: O praeclarum, inquit, discessum e vita cum
ut *Herculi* contigit, mortali corpore cremato IN LU-
CEM ANIMUS EXCESSERIT. De *Divinat.* lib. i. &
Quæst. Tusc. ii. Videri etiam possunt *Strabo* lib.
xv. *Diodorus* lib. xvii. *Plut.* in *Alexand.* p. 703.
Atque iis Mortem esse animarum a corpore libe-
rationem attestatur *Porphyrius* de *Abstin.* lib. iv.
§ XVIII. Αὐτοὶ δὲ ἅπας πρὸς θάνατον δάκνυνται, ὡς τὸν
μὲν τῷ ζῆν χρόνον, ὡς περ ἀναγκαίαν τινὰ τῇ φύσει λυτρυ-
γίαν

γίαν ἀκασίας ὑπορῶν , σπεύδει δὲ τοῖς ψυχὰς ἀπολύσαι
 ἢ σωμάτων. *Illi vero erga MORTEM ita affecti sunt,*
ut totum vitae tempus tanquam necessarium quod-
dam naturæ ministerium INVITI tolerant, PROPE-
RENT vero ad ANIMARUM A CORPORE LIBERATIO-
NEM. Et ad μαχαρίτητα καὶ Εὐδαιμονίαν medium &
 transitum , ut idem addit Porphyrius — — Ἀλλὰ
 πάντες αὐτοὶς (πθηκώτας εὐδαιμονίζοντες — — ἐπισκήτω-
 ῖσσι τῶν. *Quin potius OMNES EOS JAM MORTUOS*
BEATOS PRÆDICANTES aliqua præcipiunt. Et
 mox Ἐκείνους δὲ μαχαρίζουσιν &c. *ILLOS vero FELI-*
CES PRÆDICANT.

Mors
 Brachma-
 nis nati-
 vitas ad
 vitam &
 felicem
 vitam :
 vita au-
 tem præ-
 sens vite
 umbra ,
 & lugu-
 bre quic-
 quam.

§ XII. Et ex his principiis *Indis nostris Mors*
nativitas ad veram & felicem vitam existimata;
 hæc vero *vita terrestris* vitæ potius cujuscipiam *um-*
bra : imo vero quidpiam *lugubre*. Strabo lib. xv.
 Πλείεσς δὲ αὐτοῖς εἶναι λόγος περὶ θανάτου. νομίζειν μὲν ὅτι
 δὴ τὸν μὲν ὅθι δὲ βίον , ὥς ἀν ἀκμὴν κυομένων εἶναι. τὸν δὲ
 θάνατον γένεσιν εἰς τὸν ὄντως βίον , καὶ τὸν εὐδαίμονα τοῖς Φι-
 λοσοφῆσαι. *Item multa eos de MORTE dicere. Et*
HANC VITAM putandam esse quasi quendam VIVIDUM
HOMINUM CONCEPTUM (vel quasi recens concepto-
rum hominum flatum) MORTEM vero NATIVITA-
TEM AD VERAM ILLAM ET FELICEM VITAM iis qui
recte philosophati sunt. Porphyrius de Abstinentiâ
 lib. iv. § xviii. Καὶ σφᾶς μὲν αὐτοὶς δακρύουσιν ἐν τῷ
 ζῆν διαμείναντας ἐκείνους δὲ μαχαρίζουσιν τὴν ἀθάνατον λη-
 ξὶν ἀπολαμβάνοντας. *SEIPSOS quidem LUGENT, quod*
aahuc IN VITA MANEANT, illos vero (defunctos)
felices prædicant immortalem jam sortem affecutos.
 Unde non tantum Mortem *non expavecebant* ut
 apud Clementem Alexandrinum est Strom. lib. iiii.

Κα-

καταφρονῶσι δὲ θανάτου, αἰτ, ἔ παρ' ἑδὼν ἡγῶνται τὸ ^{CAP.} V.

ζῆν, πείθονται γὰρ εἶναι παλιγγενεσίαν. CONTEMNUNT mortem, & fere NIHIL EXISTIMANT vivere, credunt enim esse Reviviscentiam. Verum & contra desiderio ejusdem boni veluti cujuscpiam appetibilis summopere ferebantur. Hinc Fati dies apud eos sæpe occupatus. Curtius lib. VIII. cap. IX. § XXXII. Apud hos OCCUPARE FATI DIEM pulchrum; & vivos se cremari jubent quibus aut segnīs atas, aut incommoda valetudo est: expectatam mortem pro dedecore vitæ habent.

Lucanus Pharsal. lib. III. vers. 240. & seq.

*Quique suas struxere pyras, vivique calentes
Conscendere rogos: pró! quanta est gloria genti
Injecisse manum Fatis, vitæque repletos
Quod superest donasse Deis!*

Quod tam crebro & communiter fiebat ut Plinius eos voluntariâ morte vitam semper finire dixerit Histor. Nat. lib. VI. cap. IX. Quintum, ait, genus (Indorum) celebratae illic, & prope in religionem versæ sapientiæ deditum, VOLUNTARIA SEMPER MORTE vitam accenso prius rogo finit. Zarmachagæ & Calani exempla vidimus. Hinc quoque inter demortuorum Uxores de comburio cum mariti cadavere contentio, unaquaque id sibi utpote optime de marito meritæ, maximeque ab eo dilectæ, velut prærogativum vindicante, ut sorte rem decidi necesse fuerit: ita Ælianus Var. Hist. lib. VII. cap. XVIII. Apud Indos vero eundem

O O

ignem

ignem cum mortuis viris uxores audent ingredi.
 Φιλόμυθαι δὲ αἱ γυναῖκες περὶ τῶν τῷ ἀνδρὶ, καὶ ἡ
 κλέψω λαχῶσα συγκαίεται. *CONTENDUNT autem am-*
bitiose de hoc defuncti uxores: cui vero fors obti-
git, ea simul comburitur. Valerius Maximus lib.
 II. cap. VI. § XIV. *Verum quid ego fortissimos hoc*
in genere prudentiæ viros laudem? respiciantur IN-
DORUM FEMINÆ, quae, cum more patrio complu-
res eidem nuptae esse soleant, mortuo marito in
CERTAMEN Judiciumque veniunt quæ ex his maxime
DILEXERIT; 4. VICTRIX GAUDIO EXULTANS, de-
ductaque a necessariis laetum praeferens vultum
conjugis se flammis superjacet, & cum eo tanquam
FELICISSIMA crematur: superatae cum TRISTITIA ET
MOERORE in vita remanent. Vid. & 5. Propertius
 lib. III. Eleg. XI.

§ XIII.

4. *Victrix gaudio exultans.*] Nulla-
 tenus itaque verisimile est hanc
 consuetudinem ortum traxisse a
 lege ob scelerata in maritos ab
 uxoribus patrata veneficia latâ,
 quam causam post alios memorat
 Strabo, ita tamen ut fidem non
 adhibeat, Geogr. lib. XV. p. 480.
Item ut uxores cum viris defunctis
comburantur ob hanc causam quod
quum aliquando adolescentulos adama-
rent a viris secedebant, vel eos VE-
NENO INTERIMEBANT, ut ergo ve-
neficia tollerentur, hanc legem condi-
tam esse, quæ profecto lex & causa
mibi NON SATIS PROBABILIS vide-
tur. Ignominiosa enim horret omne
 vivens quod ratione ducitur, &
 cum fato venerint mærore obrunt,

atque ea quæ ex scelere sunt pro-
 gnata rarissime habentur appeti-
 bilia.

5. Propertius lib. III. Eleg. XL

Felix Eois lex funeris una maritis
Quos aurora suis rubra colorat
equis.

Namque ubi mortifero jacta est fax
intima lecto,

Uxorum fufis stat pia turba comis;
Et certamen habent leti, quæ viva
sequatur

Conjugium, pudor est non li-
cuisse mori.

Ardent victrices, & flamma pec-
tora præbent.

Imponuntque suis ora perusta viris.

§ XIII. Non autem queiscunque vitam *melio-^{CAP. V.}rem*,
beatamque pollicebantur sapientes Indi, sed tan-
 tum iis qui vitam *decenter* instituissent, seu uti
 mox audivimus qui *recte philosophati fuissent*: ex
 justo enim Numinis judicio post mortem unicui-
 que pro *merito* suo *tormenta* vel *praemia* prædica-
 bant. Strabo Geogr. lib. xv. Παράπλεξι δὲ ἐ-
 μύχας ὥσπερ καὶ Πλάτων περὶ τῆ ἀφθαγίας ψυχῆς, κατὰ
 τῶν κατ' Ἀδελφίτων, καὶ ἄλλα τὰ αὐτὰ. *Inferunt fa-<sup>Non om-
nes; sed
solos pro-
bos in-
vitam
beatam
admitti,
males
tormentis
subjici
secundum
eisdem.</sup>*
*bulas quasdam quemadmodum Plato de Immortali-
tate Animae, & de JUDICIIS QUÆ APUD INFEROS
FIUNT, & alia hujusmodi non pauca.* Apulejus
 Floridor. lib. ii. *Hi, Brachmanæ, pleraque phi-
losophiae Pythagoricae contulerunt, quae mentium
documenta, corporumque exercitamenta: quot par-
tes animi: quot vices vitae: quae DIIS MANIBUS
PRO MERITO SUO CUIQUE TORMENTA, VEL PRÆ-
MIA. Unde omni industriâ vitam ad virtutem pie-
tatemque componere adnitebantur, ut se decenter
ad mortem, quæ vitæ melioris foret initium, præ-
pararent, neque hac destituerentur aliquando, ejus-
que loco tormentis subjicerentur. Strabo loco cit.
Mortem vero nativitatem (esse) ad veram illam
& felicem vitam iis qui recte philosophati sunt.
Δὲ τῇ ἀσκήσει πλείστη χρῆσθαι πρὸς τὸ ἐπιμοῦναι τὸν ἄνθρωπον. Id-
circo eos multa exercitatione uti ad MORTIS PRÆ-
PARATIONEM.*

§ XIV. Et crassam Animarum humanarum per
 varia corpora circulationem inter decreta Brach-
 manica fuisse incognitam *Animalium* istorum, quæ
 homines ad opera non adjuvant; *caedes & esus*
 discipulis Brachmanis concessus aperte docet. Stra-
 manis concessus.

sum Ani-
marum
in illa
transi-
tum cre-
ditum
nagare.

bo Geogr. lib. xv. Ἐτι δ' ἐπὶ αὐτῇ καὶ τρεῖς καὶ ἑξή-
σαντα ἀναχωρεῖν εἰς τὴν αὐτῇ κτῆσιν ἔχαστον, καὶ ζῆν ἀδείας
καὶ ἀνείδυνος μᾶλλον, συνδονοφορεῖντα, καὶ χρυστοφορεῖντα
μετρίως ἐν ταῖς χερσὶ καὶ ταῖς ὤσιν, προσφερόμενον σάκεας
μὴ τῶν πρὸς τῆς χρείαν συνεργῶν ζώων, δριμέων, καὶ ἀστν-
τῶν ἀπεχόμενον, &c. *Et cum triginta & septem*
annos sic vixerit (sub institutione sapientum Brach-
manarum discipulus) *in sua secedere & laxius li-*
centiusque vivere (refert) sindonem induere, au-
rum in manibus & auribus MODERATE gestare, &
CARNIBUS VESCI ANIMALIUM, QUÆ HOMINEM AD
OPERA NON ADJUVANT, ab acribus & condimentis
abstinere, &c. Scilicet 3. triplex, referente Stra-
bone,

3. *Triplex referente Strabone obli-*
nebat Brachmanarum species &c.] Brachmanas tantum in duas fami-
lias dispescit Porphyrius, *Monta-*
nos & Gangeticos, seu eos qui a-
gros Gangi fluvio affitos incolunt:
& omne Indorum Theologorum
genus (sub quo & Samanæi) *Gym-*
nosophistas appellat, ut omnes Brach-
manas *nudos* degisse existimasse vi-
deatur, & tantum *loci* respectu dis-
tinctos. Ita de Abstin. lib. iv. §
xvii BRACHMAN autem nullius cu-
juspiam imperio subditus est, neque
aliis vectigal quicquam pendit. *Ex*
his autem philosophis alii MONTES in-
colunt, alii circa GANGEM fluvium
habitant &c. Strabonis interim ma-
gis aridet distinctio ut *Gymnetæ*
sint qui publicum antiquumque
Gymnasium thronumque sapientiæ
teneant, quem locum descriptum
vide apud Philost. de vitâ Apoll.
lib. iii. cap. iii. iv. v. ubi cuilibet sa-

pientiæ Tyroni xxxvii. annorum
spatium scientiæ & virtutis exer-
citationi infundendum erat. Qui
Gymnetæ, utpote iis quæ absolu-
te necessaria sunt contenti, rerum-
que Divinarum contemplationi
Animisque purgandis perpetuo in-
tenti, ab omnibus superfluis absti-
nentes neque *vestibus*, neque *car-*
nibus usi fuerint, ut vividâ sic ex-
hiberent gulæ, superbiæque ex-
stirpandæ exempla: Brachmana-
rum purgatissimi habitus, maxime-
que culti. *Montani* autem & *Ci-*
viles ii qui postquam xxxvii. annis
in sapientiæ circo sese exercuif-
sent varias Indiæ oras, *montanas*,
a spissis hominum turbis remotio-
res, vel *campestres & urbanas*, in-
ter *conceives* juxta sua instituta vi-
ventes, his morum magistri, in-
colere consueverant: qui omnia
impura & gulam irritantia religio-
sissime caverint, unde *ab acribus &*

CUM-

bone, obtinebat Brachmanarum species vel loco, vel habitu, vel moribus aliquantum distincta: *Montani, Gymnetae*, seu Gymnosophistæ & *Civiles*, de quibus hunc in modum Geographus lib. eodem: *Atque horum alios MONTANOS, alios GYMNETAS, alios CIVILES appellari. Rursumque MONTANOS pellibus cervorum uti, & peras radicibus & medicamentis plenas gestare, & cum Magica & carminibus & ligaturis medicinam affingere. GYMNETAS nudos degere, quod etiam nomen significet, & magna ex parte sub dio tolerantiam, quam prius diximus USQUE AD TRIGESIMUM ET SEPTIMUM ANNUM EXERCERE. Mulieres cum iis vivere, non tamen permisceri. Atque hos in admiratione maxima haberi. Quos vero CIVILES diximus sindonem gestare, & in urbe vel in agro degere, Nebridas vel Damarum pelles induere. Atque hac ratione rem concipimus, quod videlicet in Asceteriâ seu loco ascetico Brachmanarum, ubi contemplationi rerum Divinarum, mentisque purgationi invigilabatur perpetuo, vesci *carnibus*, quæ huic rei obesse credebantur, vetitum fuerit omnino, alias autem easdem *modice* in cibum assumere haud ita nefas existimatum sit. Sic declarare Apollonio videtur*

O O 3

Jar-

condimentis abstinuisse apud Strabonem est lib. cit. Imo & ea intacta voluerint quæ humano generi *profiunt multum* conservata: qualia animantia isthuc laborum socia. Vestibus autem, & carnibus eorum animalium, quæ hominem ad opera *non adjuvant*, perquam *modice* usi fuerint, ut idem testis Strabo est: (quidquid ut inserviat hypothesi ajat Porphyrius) ut scilicet & suo exemplo populares suos ad consilium harum rerum usum *modestum* & *legitimum* incitarent, atque ab indecenti revocarent.

Jarchas apud Philostratum de vitâ Apol. lib. III. cap. VIII. Sciscitanti enim illi qualem advenienti Regi mensam apparaturi essent Brachmanæ? *pinguem per juvem* respondit Jarchas & *omnia continentem quæ apud nos sunt.* Ad quæ *pinguiter* igitur vivitis ait Apollonius? imo vero tenuiter inquit Jarchas, & QUANQUAM MULTIS NOBIS VESCI LICEAT, *paucis tamen contenti sumus: Regi autem pluribus est opus. Sic enim expetit. Nullus autem vescitur* ANIMALIBUS: *neque enim talia* HOC LOCO FAS EST COMEDERE. Scilicet Gymnetæ Gymnasium publicum quoad vivebant habitantes, sapientiæ, virtutisque doctores ab omnibus superfluis, quæque mentem aggravare poterant abstinebant, omnesque alios sub chiragogiâ suâ positos abstinere, sicuti generatim severo vitæ generi consuescere jubebant: his autem affectuum domandorum sapientiæque tyrocinio, post superatos triginta & septem exercitationis annos, posito in loca patria reversis & vestibus, & carnibus *modice* uti erat integrum. Sicuti & Phraotes Rex Indus a Brachmanis institutus ipse quidem *carnium* esu abstinebat, non tamen *Animalium caedem* horumque in cibis *usum illicitum* opinabatur: dum ipse exercitii gratiâ *venationibus* vacare solitus ea quæ necaverat sociis, amicisque comedenda apponebat. Philost. de vitâ Apoll. lib. II. cap. XI. *Interroganti autem Apollonio Regem quali victu uteretur* respondit, *ego vinum tantisper bibo quoad solis sacra facio: HIS autem quæ in VENATIONIBUS CAPIO socii amique VESCUNTUR: mihi enim exercitatio ipsa satis: epulae autem meae sunt olera &c.* Quem-

admo-

admodum Animalium internecionem haud ita de-
dignatos esse Brachmanas, tum *Montanos*, tum
Civiles, illorum *exuvia* his in vestium materiam
usurpata, ut mox audivimus, non difficulter per-
suadent: imo neque omnes Brachmanarum colle-
gium *in iaco extra urbem super PELLIBUS exerceri*
solitum, ut idem 4. testis Strabo est lib. cit.

§ XV. Imo qualemcumque Indorum a carne ab-
stinentiam (præter animalia humano operi dicata)
solummodo nonnullas certorum Animalium *partes*
spectasse colligi posse videtur ex iis quæ apud Phi-
lostratum lib. II. cap. XII. habentur: ubi Indorum
Regum convivia ex Damide describuntur. Verba
sunt: *Mensæ autem PISCES, AVESQUE imponunt.*
Integri præterea LEONES, & CAPRÆ, & APRI,
nec non & TIGRIUM CLUNES: cæteris enim anima-
lis hujus PARTIBUS vesci Indi PROHIBENTUR. *Fer-*
runt enim hoc animal cum primum nascitur, prio-
res pedes versus orientem solem attollere. Come-
dendi autem consuetudo talis servatur. Exurgens
enim ex propria sede conviva ad mensam accedit,
& particula ab aliis quæ diximus ANIMALIBUS abscis-
sa, aut avulsa in propriam sedem revertitur, pa-
nem quoque fugitur comedens. &c.

Indorum
a carni-
bus absti-
nentiam
qualem-
cunque
certain
tantum
Animali-
um
partes
spectasse
videri.

§ XVI. Nec deest unde ipsos Brachmanas Diis
rem sacram *Animalibus* fecisse inferri possit: si e-
nim Apollonio fides Diis *Græco ritu* sacrificare
Brachmanis consuetum fuit ut audivimus § VII. *sacram*
hujus *fecisse*

Brach-
manas &
animali-
bus rem

4. Testis Strabo est lib. cit.] Ver- tes, super toris ac PELLIBUS, & ab ani-
ba: Refert & Philosophos ante urbem malibus, ac Venere, abstinere scriis sermo
in iaco exerceri, intra compositum nibus intentos, & cum volentibus au-
quendam circuitum frugaliter viven- dæ communicantes.

hujus Capititis. Locus enim, ubi simulachra Deorum quæ *Graeco ritu* sacrificabant Indi Sapientes, erat ipsissima *Brachmanarum* sedes, Tumulusque, quem incolebant hi sancti, sacer, quem citato capite III. pluribus descriptum vide, atque inter alia ut Indiæ medium & quasi umbilicum. Verum enim vero *Graecum* sacrificandi ritum *animalium* vulgo poposcisse *caedem* neminem latet, quo nec *Hecatombis* aliquando parsum constat, ut in *Panathenæis* singulos Atticæ pagos *Bovem* in commune sacrificium conferre 5. solitos offendimus. Atque adeo id quod generatim de *Indis* prodit Strabo, in eos scilicet eam incessisse Religionem, cavendum esse ne quid *mancum* offeratur Numini, sed contra id, quod omni parte sit integrum, sacris admoveatur solum, unde non jugulandæ sed suffocandæ essent victimæ, non ita importune & ad *Brachmanas* referri posset. Ita Strabo Geogr. lib. XV. p. 486. *Victimam non jugulant; sed PRÆCLUSO SPIRITU NECANT, NE QUID MANCUM DEO OFFERATUR, SED INTEGRUM.* Quemadmodum & hunc *victimæ suffocandi* morem & apud *hodiernos Brachmanas* hactenus vigere auctor est Rogerius, jan. apert. ad occult. Ethnicism. lib. I. cap. V. quamquam 6. aliam & minus cohærentem rei afferat

5. *Solitos offendimus.*] Videatur vius quidpiam sit quam *Animal e* Potterus Archæol. Græc. lib. II. *vivis tollere*: cum & interim alias cap. XX. Meursius in Panathen. &c. ob creditam Metempsychosin, ne

6. *Aliam & minus cohærentem.*] animæ suis exturbentur sedibus animantium internecionem prohibere eosdem *Brachmanas* referant re ex religione *Brachmanicâ* gra- auctores. Quod ad nos, Strabo-
nem

rat rationem : *Certum tradens inter eos (Indos) celebrari festum quo Animal quodpiam caedendum sit, quumque BRACHMANIS sanguinem fundere sit nefas, hinc eosdem, ne fusi sanguinis rei fiant, ANIMALIS AD SACRIFICIUM destinati CERVICEM APPREHENDERE, ATQUE FAUCES COMPRIMERE USQUE DUM SUFFOCETUR.* Apud Carolinum Ethnicism. hodiern. p. 79.

§ XVII. Tandem eadem fuit de Mentis in hac & futurâ vitâ naturâ & conditione *Brachmanis* ac *Pythagoræ* opinio, uti supra ex Philostrato, Strabone, Apulejo visum est : Idem Philosophiæ scopus : *Pythagoræ* videlicet *Mentem purgare ab affectibus vitiosis.* *Brachmanis Voluptatem Moeroremque ex animo adimere, mentes confirmare, & motus sedare,* ut Mandanis Onesicrito ab Alexandro Brachmanarum sapientia sciscitatum misso apud Strabonem lib. cit. significat : *Omnia itaque dicta* ait Geographus *ad hoc pertinebant, quod is esset optimus sermo qui voluptatem, moeroremque ex Animo adimeret. — Et quod corpora ad laborem exercerent, ut MENTES CONFIRMARENTUR, QUIBUS MOTUS SEDARENT, & bona omnibus consulerent & publice & privatim &c.* Unde & interroganti Mandani num talia apud Græcos dicerentur, respondit Onesicritus *QUOD EADEM PYTHAGORAS Diceret.* ibid. Eadem Philosophandi ratio *Symbolica* videlicet ut de Pythagora videre est lib. I. cap.

*Idem in
hisc sen-
sisse
Brach-
manas
quod Py-
thagoras,
cujus
doctrinam
crassam
transmi-
gratio-
nem ne-
gare vi-
dimus.*

P p

II.

nem hic audire malumus, & re- causam respicientes sic facere hac-
centiores seu hodiernos legibus tenus credere.

παρὰπαράδοξοις insistentes, eandem-

II. § I. Et de Indis nostris apud Laërtium in proœmio καὶ φασὶ τὰς μὲν Γυμνοσοφιστὰς — — ἀνιγματοδῶς ἀπορρηγοῦντας φιλοσοφῆσαι. *Et ajunt Gymnosophistas æNIGMATICE philosophemata sua proponere.* Jarchas Apollonio apud Philost. de vitâ Apoll. lib. III. cap. V. Ἡμεῖς ἔφη ὦ Ἀπολλώνη πάντα ὁρῶμεν τὰ τῆς ψυχῆς εἶδη ζυμβόλοις αὐτὰ μυρίοις ἐξιχνύοντες. *Imo nos o Apolloni respondit (Jarchas) omnes animae videmus species innumeris eas 7. SYMBOLIS investigantes* Vid. & § XIII. ex Strabone. Uti & Utrorumque institutio præprimis ea quæ ad *statum mortuorum* pertinent spectabat, ut de Pythagoricâ monstravimus lib. I. Et de Brachmanicâ post Apulejum, Strabonem, alios testis est Diodorus, qui Biblioth. lib. II. p. 125. hunc in modum Παραλαμβάνονται δὲ ὑπὸ μὲν τῷ ἰδίῳ εἰς τε τὰς ἐν τῷ βίῳ ψυχὰς τε, καὶ εἰς τὰς τῶν τελευτηκόντων ἐπιμελείας, ὥς θεοῖς γυγνόντες προσφιλέσται, καὶ περὶ τῶν ἐν Ἀδῶς μάλιστα ἐμπείρας ἔχοντες. *A suis autem ad rem Devinam & defuncto-*

rum.

7. Symbolis investigantes.] Ad Quæ INDOS. ἔφ' Apollonium METEMPSYCHOSIN IN SENSU LITERALI HAUD TENUISSE. Quod faveat addit Olearius : ζυμβόλοι, clarissime hic dicitur SYMBOLICAM esse illam doctrinam de ANIMÆ antequam in cuiusvis corpus deveniret STATU IN ALIO CORPORE, prout cap. XIX. (in aliis edit. cap. VI.) deducitur : qua nempe EUPHORBUS OLIM PYTHAGORAS, navis Gubernator Apollonius, GANGES REX JARCHAS fuisse dicitur : simul etiam quo symbolica illa doctrina tendat innuitur : scilicet ad φῶν anima delineandam, ut qui Euphorbus fuisse dicitur intelligatur ingenio ipsam tanquam exemplar referre, & sic porro : ut verosimile saltem sit

INDOS. ἔφ' Apollonium METEMPSYCHOSIN IN SENSU LITERALI HAUD TENUISSE. Quod faveat addit Olearius : clarissime hic dicitur SYMBOLICAM esse illam doctrinam de ANIMÆ antequam in cuiusvis corpus deveniret STATU IN ALIO CORPORE, prout cap. XIX. (in aliis edit. cap. VI.) deducitur : qua nempe EUPHORBUS OLIM PYTHAGORAS, navis Gubernator Apollonius, GANGES REX JARCHAS fuisse dicitur : simul etiam quo symbolica illa doctrina tendat innuitur : scilicet ad φῶν anima delineandam, ut qui Euphorbus fuisse dicitur intelligatur ingenio ipsam tanquam exemplar referre, & sic porro : ut verosimile saltem sit

rum exequias adhibentur (Indorum Philosophi) *ut* ^{CAP. V.} *qui Diis eximie sunt chari, & rerum quæ ad MANES* (Haden, statumve futurum) *spectant maxime periti.* Verum enim vero quam nullum decreta Pythagorica cum Animarum de corpore in corpus transmigratiōe perpetuâ habeant nexum lib. I. demonstratum est.

§ XVIII. Homines itaque boni ex opinione *Brachmanarum* post hanc vitam terrestrem semel ^{Conclusio.} peractam I. in meliorem Purio remque vitam transeunt. II. Non amplius morti obnoxii redduntur. III. Corporeis vinculis liberantur penitus. IV. In sedes lucidas evehuntur. V. Mors nativitas ad veram felicem, & immutabilem vitam. VI. Unde Letum res optanda, ut vita præsens lugubre quidpiam. VII. Mali in Inferno supplicia dant. VIII. 8. Animalium cædes & esus modicus licitus, &c. Sed hæc cum Metempsychosi non in unâ sede morantur.

8. *Animalium cædes et esus modicus* licitus.] Immodicus videlicet, & proscripserint omnes Brachmanæ, quæ rerum Divinarum contemplationi, Animarumque purgationi rum Gymnasio semper a carne abobeset carniū usus ab iis prohibuissent cum discipulis præcepbitus fuit, pari ratione ut a Pythagora factum: cum itaque Animalium cædem & usum indecentem passim nostri dicti sunt.

C A P U T VI.

*An DRUIDÆ, Celtarum antiquissimorum,
Britannorum, Gallorum, Galatarum
&c. Magi Metempsychosin insti-
tuerint?*

LIB. II. § I. **D***Ruidas*, quos audivit Pythagoras, ut
CAP. memoratum supra est, Animarum de
VI. uno corpore in aliud *Transmeationem* sustinuisse
Druidas secundum lib. I. cap. III. Gaudentium, Lipsium, Vossium,
nonnullos Petitem &c. referentes vidimus: ita tamen ut in
Metempsychosin sola *hominum* corpora transmigrare humanas men-
assertio- nes. tes voluissent hi sapientes, auctore Petito, bruto-
rum non item. Vid. §. III. Quam tamen opinio-
nis diversitatem ignorant passim viri docti; imo
contra idem in hisce cum Pythagora tenuisse Dio-
dorus, Ammianus, Valerius Maximus, Gauden-
tius, alii ajunt, atque adeo ex hypothesi Anima-
rum etiam in *bruta* transitum: Neque verba Cæ-
saris eam dicere distinctionem, quam inde exsculp-
sit vir doctissimus, hocce capite patefcet. De his
ita Gaudentius Dissert. I. cap. XVI. PYTHAGO-
RÆAM *scholam cum sectarentur* DRUIDÆ (unde or-
dine inverso Druidas Pythagoræ discipulos quif-
piam conficiat) *Gallorum sacerdotes*, TRANSMI-
GRATIONEM quoque ANIMARUM a corpore in corpus
tuebantur. Id nos ignorare non sinit Lucanus dum-
inquit lib. I.

— — Vo-

— — *Vobis auctoribus umbræ*CAP.
VI.

*Non tacitas Erebi sedes, Ditisque profundi
Pallida regna petunt, regit idem spiritus artus.
Orbe alio.*

Umbras appellat Animas sejunctas a corpore, quas cum Pythagora NEGABANT DRUIDÆ TENDE-RE AD INFEROS, sed Orbe alio, hoc est alio loco, alio corpore, alioque seculo regere membra. Concinit Lucano Cæsar lib. 1. de bello Gallic. dum ait Gallos (imbuitos a Druidis) existimare NON INTERIRE ANIMAS; SED AB ALIIS POST MORTEM TRANSIRE AD ALIOS. Hæc quam recte videbimus. Antequam autem rei caput tractemus nonnulla de Druidis eorum nomen & originem spectantia prænotasse operæ erit pretium: quo hæc Philosophorum propago antiquissima innotescat aliquadantenus; undeque sua hauserit primitus pelluceat.

§ II. *Druidarum* nomen minus recte origine Græcum atque a voce *δρῦς quercus*, derivatum voluit Plinius qui Hist. Nat. lib. XVI. cap. XLIV. ita *Nihil habent Druides visco & arbore in quâ gignatur (si modo sit ROBUR.) sacratius. Jam (forte nam) per se ROBORUM eligunt lucos, nec ulla sacra sine ea fronde conficiunt, ut inde appellati quoque interpretatione Græca possint DRUIDES videri.* Non enim in Gentium Barbararum nominibus Græcæ Etymologiæ quærendæ sunt: ut ex Strabone viri magni 1. Casaubonus, Vossius, Dickinsonus.

1. Casaubonus Vossius, Dickinsonus. m. 12. Etymolog. voce Druides. nus.] In not. ad Laërt., lib. 1. p. Delph. Phoenicis, p. m. 183.

sonus. Sed potius ex eorum propriâ linguâ, sicque a Celtico *Deru* quod *quercum* indicat, unde & suum vocabulum *δρῦς* mutuassee feruntur Græci, origo petenda est. Dickinſonus de origine Druidum in diatriba de Noë in Italiam adventu ad Delphos Phœnicis. *Illis ergo potissimum assentior, qui DRUIDES arcescunt a CELTICA voce DERII, id est QUERCUS — — tantum vero abest ut Druides ἀπὸ τῆς δρῦος primum dictos arbitrer, ut potius GRÆCAM vocem δρῦς a CELTICA DERU formatam crederem. Quippe cum maxima Druidum fama & celebritas, haud exiguam quoque nomini arboris, a qua dicti sunt, gloriam creassent; Græci (quos olim Gallia colonos habuit) tandem aliquando Celticum nomen imbibebunt; & a *Deru quercum* δρῦν appellabant, neglecto quo prius illam, notassent vocabulo. Nam Græci antiquitus QUERCUM vocabant σάγωνα vel σαγώνδα. Liquet ex Plinio lib. iv. cap. v. Sinus Saronicus inquit olim querno nemore redimitus, unde nomen; ita Græcia antiqua appellante quercum &c. Ab hoc igitur absoleto vocabulo Druides aliquando Σαρωνίδες appellantur &c.*

Druidarum vestigia.

§ III. Unde autem hæc Druidis a quercu denominatio, quæque horum sit vetustas in sequentibus ex eodem discere Dickinſono est: Porro itaque quaeras inquit pag. m. 190. unde QUERNA isthaec RELIGIO nata sit? nimirum E QUERCUBUS MAMRÆ: sub quibus olim Viri sanctissimi (penes quos tum rei divinæ faciendæ, tum justitiæ administrandæ cura fuit) religiosissime debebant: quarum umbra simul Abrahamo domicilium, Deoque templum præbuit: habitabat Abrahamus inquit Ha-

giogra-

giographus Gen. XII. 18. in quercubus vel quercetis Mamre. Et cap. XVIII. 1. Ad quercum Mamre. Sub qua tentorium suum fixit; altare extruxit Gen. XIII. 18. & XIV. 13. Et vitulas, capras arietes, & Cætera id-genus sacrificia Jehovae obtulit Gen. XV. 9. omniaque sacerdotii munia rite obivit. Immo vero Deum ipsum sub hac arbore una cum angelis hospitio accepit Gen. XVIII. Hic cum eo sermonem habuit; & foedus iniit, ac ab eo benedictus est. Admiranda sane quercuum praeconia. Adhaec ut altius ascendam pergit Vir Doctiss. non abhorret ab omni fide Noam quoque in hoc ipso querceto vixisse: mihi argumento est ipsum nomen loci, qui teste Josepho 'Ovryn dicitur, Vid. Delph. Phoenicis. p. 145. iaque a Noa, quem priscum Ogygem vocabant. Noam vero sic dictum reor ab Oggis suis id est subcineritii panis (qualem נוי vocant Hebraei) sacrificiis, quae sub hisce quercubus pie & frequenter obtulisset. En primos sacerdotes quernos! En PATRIARCHAS DRUIDAS! ab his etenim Druidum secta, quae Abrahami saltem tempora retro attingit (nam tempore Hermionis, qui statim post Abrahami mortem Germanorum Rex erat, Druidum collegia viguisse ferunt) natales suos repetat. Quippe quia sanctus ille vir & pontifex Abrahamus sub quercubus vixit, sacra peregit, ac Deo hospite fruebatur; NOSTRI HINC THEOLOGI sive Samothei (si non altius ad Noam, quem forte Samothes hac in re prius imitatus erat respexerint) huius exempli claritudine, quercusque gloriam (sub qua Jehova requiescere dignatus est) eximie capti roborum lucos eligebant & in iis sacra procurabant; reli-

religiones interpretabantur : de omnibus fere controverſis publicis ac privatis conſtituebant ; præmia , poenasque decernentes Plin. in Nat. Hiſt. &c. Haſtenus Dickinsonus. Inde apud Celtas ſignum Jovis excelsa *Quercus* , uti apud Maximum Tyrium eſt : Κελται σέβουσι μὲν Δία , ἄγαλμα δὲ Διὸς Κελτικὸν ὑψηλὴν δρῦς. *Celtæ colunt Jovem : Celticum vero Jovis ſignum altiffima QUERCUS.* Diſfert. XXXVIII. Altiffima videlicet quercus temporibus antiquiſſimis loci ſacri erat inſigne , ubi & foedera pangebantur , utpote juramentis per Deum præſentem præſtitis vulgo firmanda , cujuſmodi erat quercus Sichemitica , de quâ Jud. ix. 6. *Tum congregarunt ſe omnes Sichemitæ (& omnes incolæ munitionis , abeuntesque conſtituerunt Abimelecum in regem apud ALTAM QUERCUM quæ eſt in agro Sichemitano.* Et Joſuæ XXIV. 25, 26. *Sic pepigit Joſua foedus cum populo die illo ; propoſuitque ei ſtatuta & Judicia Sechemo. Deinde ſcripſit Joſua verba iſta in libro legis Dei : & accipiens lapidem magnum erexit illum ibi SUB QUERCU ILLA , QUÆ ERAT AD SANCTUARIUM JEHOVÆ.* Inde & quod Homerus refert mortales quondam *ex altâ quercu Jovis voluntatem audiviſſe* Dodonæ Odyſſ. ζ.

Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φέτο βήμεσσι , ὅφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βελὴν ἐπαχέσῃ.

*Hunc in Dodonem dicebat ire , ut DEI
Ex QUERCU PROCERA Jovis CONSILIUM audiret.*

Druidarum doctrina.

§ IV. De *Druidarum* iſtitutis moribuſque viden.

dendus Cæsar est de bello Gallico lib. vi. § XIII, XIV. ex quo notatum supra est eos *imprimis hoc persuadere voluisse* NON INTERIRE ANIMAS; SED AB ALIIS POST MORTEM TRANSIRE AD ALIOS, *atque hoc maxime ad virtutem excitari putasse metu mortis neglecto.* De iis Strabo Geogr. lib. iv. *Druidæ præter causarum naturalium studia moralem disciplinam exercent. Justissimi autem omnium opinione, ideo & privata & publica Judicia eorum fidei mandantur, adeo ut rem etiam bellicam antea judicarent, & Martem collaturi, illis jubentibus desisterent. Capitis quoque judicia horum sententiae permittebantur cumque horum est abundantia, & agri fertilitatem fore existimant.* Ἀφ' ἧς δὲ λέγουσι καὶ ἔστι καὶ οἱ ἄλλοι τὰς ψυχὰς, καὶ τὸν κόσμον, ἐπιχερτῆσαι δὲ ποτὶ καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ. IMMORTALES ANIMAS, & mundum & hi & alii esse asserunt, ignem & aquam aliquando superaturos. Diodorus de Gal- lis lib. v. p. 306. Εἰκότασι δὲ καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον ἐκ τῆς τυχόντων πρὸς τῇ διὰ τῶν λόγων ἀμιλλαν καταστάντες, ἐκ προκλήσεως μονομαχεῖν πρὸς ἀλλήλους, παρ' ὧν πτέρυχοι τὴν τῆς βίης τελευτὴν. Ἐπισχέει γὰρ παρ' αὐτοῖς ὁ Πυθαγόρας λόγῳ ὅτι τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀθανάτους εἶναι συμβέβηκε, καὶ δι' ἐτῶν ὁμοιωμένων πάλιν βίῃν, εἰς ἕτερον σῶμα καὶ ψυχῆς ἰσοδουμένης. διὸ καὶ κατὰ τὰς ταφὰς τῶν τετελευτηκότων εἰς ἐπιτολάς γεγραμμένας τοῖς οἰκείοις τετελευτηκόσιν ἐμβάλλειν εἰς τὴν πυρὰν, ὡς τῶν τετελευτηκέντων ἀναγνωστομένων ταύτας. Inter quoque epulas causa ex jurgio quomocunque arrepta, insurgere, & ex provocatione, nihili vitæ jacturam æstimantes, inter se digladiari solent. Pythagoræ enim apud illos opinio invaluit, quod ANIMÆ hominum IMMORTALES

LES *sint*, ET IN ALIUD INGRESSÆ CORPUS DEFINITO TEMPORE DENUO VITAM CAPESSANT. *Ideo in funeratione mortuorum epistolas PROPINQUIS inscriptas in rogam conjiciunt, quae a DEFUNCTIS LEGANTUR.*

Lucanus Pharsal. lib. 1. vers. 450. & seq.

*Et vos Barbaricos ritus moremque sinistrum
Sacrorum DRUIDÆ positis repetistis ab armis.
Solis nosse Deos, & caeli numina vobis,
Aut solis nescire datum: nemora alta remotis
Incolitis lucis. Vobis auctoribus, UMBRÆ
NON TACITAS EREBI SEDES, DITISQUE PROFUNDI*

PALLIDA REGNA PETUNT; REGIT IDEM SPIRITUS
ARTUS

ORBE ALIO; longæ (canitis si cognita) vitæ
Mors media est. Certe populi quos despicit Arctos,
Felices errore suo, quos ille timorum
Maximus baud urget leti metus: inde ruendi
In ferrum mens prona viris, Animæque capaces
Mortis; & ignavum REDITURÆ parcere VITÆ.

Diogenes Laërtius in proöemio: Δρῦιδας ἀνυμμάτους ἀποφειγγομένους φιλοσοφῆσαι φασί, σέβειν θεούς, καὶ μηδὲν κακὸν δοῦναι, καὶ ἀνδραγαδίζειν. *Druidas a-junt obscure, & per sententias philosophari, colendos Deos, nihil mali faciendum, & exercendam fortitudinem.*

*Animas
humanas
post hanc
vitam in*

§ V. Hos autem Druidas crassam *Metempsychosin* adseruisse quominus assentiar hætenus sequentia
mo-

movent. Tenuerunt Animas humanas post homi-
nis mortem in *alium Orbem* ab hoc nostro secre-
tum, qui sedes *Manium* sit, transire, ibique vi-
tam ducere : ita Lucanus

CAP.
VI.

*alium
Orbem
Manium
sedem
transire
ex mente
Druidarum.*

— — *Regit idem spiritus artus
Orbe alio.*

Mela lib. III. cap. II. *Hi, Druidæ scilicet, ter-
rae, mundique magnitudinem & formam : motus
coeli ac siderum, & quid Dii velint scire profiten-
tur : docent multa nobilissimos gentis clam & diu
vicenis annis in specu, aut in abditis saltibus.
Unum ex iis quae praecipiant in vulgus effluxit,
videlicet ut forent ad bella meliores, AETERNAS ESSE
ANIMAS, VITAMQUE ALTERAM AD MANES. Scili-
cet ex opinione Druidum mentes separatæ non de-
scendebant sub terram omnes, seu bonæ seu malæ
fuerint, sicuti Græcorum Romanorumque ferebat
opinio vulgaris, ut supra tetigimus, quibus Infer-
nus Animas sive miseræ sive felicitatis statui fo-
rent destinatæ continebat, duabus videlicet con-
stans partibus quarum *dextram* boni, qui præmiis
fruantur, incolant, *sinistra* malos, qui suppliciis
excrucientur, comprehendat. Diphilus Comicus
apud Clementem Strom. lib. v.*

Καὶ γὰρ καὶ ἄνθρωποι δύο τοίβας νομίζουσιν
Μίαν δικαίαν, ἑτέραν δ' ἀσεβῶν εἶναι
Ὅδον, καὶ ἡ τὰς δύο καλέσει ἡ γῆ.

*Nempe INFERORUM ponimus duplicem viam,
Qq 2 Hanc*

*Hanc destinamus IMPIS, illam PIIS,
Utramque earum TERRA CONDIT GREMIO.*

Virgilius Æneid. VI.

*Heic locus est partes ubi se via findit in ambas,
DEXTERA quae Ditis magni sub moenia tendit,
Hac iter ELYSIUM nobis : at LÆVA malorum
Exercet poenas, & ad impia TARTARA mittit.*

Sed si pie vixissent supra terram, orbemve hunc-
ce quem nos incolimus, in beatas sedes in Orbe
Lunæ, aliorumve planetarum, stellarumque fixa-
rum, ut Veterum Ægyptiorum & Chaldæorum,
cum quibus idem fere Druidæ sapuisse videntur,
erat sententia, ascendebant : Atque hoc sententia-
rum divortium notare mihi videtur Lucanus

— — *Vobis auctoribus UMBRÆ
Non tacitas EREBI sedes, DITISQUE PROFUNDI
Pallida REGNA petunt : regit idem spiritus artus
ORBE ALIO.*

*Animas
separatas
in alium
transire
orbem,
vitamque
divinio-
rem apud
veteres
fama
constans.*

§ VI. Vetustissima etenim fama, & sermo con-
stans erat homines, seu Animas separatas in *alium
mundum*, aliamque vitam & diviniorem ibidem
agendam transire. Audiamus August. Steuchum
de perenni Philosophia lib. x. cap. XIX. *Constat
itaque fidem*, inquit, *apud mortales semper olim
fuisse celebrem*, ESSE POST HANC VITAM ALIUD VI-
TÆ GENUS DIVINIUS ANIMIS PIIS, *justisque para-
tum*, *eamque famam constantem* PER OMNES GEN-

TES

TES seculis omnibus increbuisse, nunquam spem
 hanc ex humanis pectoribus extinctam, maestos
 eos, ac tristes destituisse. Plato itaque in apolo-
 giâ εἰ δὲ αὐτοὶ οἷον ἀποδημῆσαι ἐστὶν ὁ θάνατος ὁ ἄλλος
 ἄλλον τόπον &c. sin autem MORS est quasi hinc in
 ALIUM DEMIGRARE LOCUM: & vera sunt quae di-
 cuntur, esse defunctos illic omnes: quid eo melius
 dari possit? Esse priscam publicamque famam de
 IMMORTALITATE Animorum, de PRÆMIIS ÆTER-
 NIS, de consortio, SOCIETATEQUE BONORUM, quam
 decantavit extulitque miris laudibus ibidem Socra-
 tes, nihil melius contingere cuiquam posse quam
 cum sapientissimis, justissimisque viris versari,
 quos Græcorum optimos fuisse scirent omnes. Hancce
 celebrem, penesque OMNES FUISSE FAMAM Plato
 docet. Si vera inquit sunt, quae dicuntur, sermo
 constans unanimisque, omnium testimonio corrobora-
 tus, quem fontem aliquem magnum unde stueret,
 auctoritatemque, quam humanam habuisse necesse
 est. Magnus igitur omni seculo crebuit rumor homi-
 nes EX HAC VITA IN ALIUM QUASI MUNDUM PROFI-
 Cisci, BONOSQUE CUM BONIS CONGREGATOS BEATIS-
 SIME VIVERE; quorum tanta sit beatitudo, ut qui sa-
 piens sit, non unam modo, ut eo fruatur consortio,
 SED MILLE MORTES LIBENTER OCCUMBAT. Addit e-
 nim Socrates ἐγὼ μὲν γὰρ πολλάκις ἠέλω τεθῆναι, ἢ ταῦτα
 ἀλφειῶν: ego sæpius optarim mori, si haec vera sunt.

§ VII. Atque illud est quod Cæsar ait Animas Quorsum
textus
Cæsar
referen-
dus sit.
Quod &
Gallorum
 secundum Druidas non interire; sed ab aliis post
 mortem transire ad alios. Orbis scilicet alterius in-
 colas: non per informationem; sed associationem.
 Quod & confirmat titus funerandi priscis Gallis

funeran-
di ritu
confirme-
tur.

consuetus, quo servi & clientes qui plurimum a Dominis in vitâ fuerant dilecti una cum demortui heri cadavere cremabantur: ut videlicet & in altero Orbe ipsi deservirent, grataque præstarent ministeria. Imo & omnia ea quæ ipsi vivo maximo-pere cordi fuisse constabat pari jacturâ illius possessioni quasi perpetuæ tradebantur. Ita Cæsar de bello Gallico lib. vi. § XIX. *Fûnera sunt pro cultu Gallorum magnifica, & sumptuosa; omniaque quæ vivis cordi fuisse arbitrantur in ignem inferunt, etiam Animalia: ac paulo supra hanc memorium servi & clientes, quos ab iis dilectos esse constabat, justis funeribus confectis una cremabantur.* Mela loco citato: *Unum ex iis quæ præcipiunt in vulgus effluxit, aeternas esse Animas, vitamque alteram ad Manes: ITAQUE CUM MORTUIS CREMANT AC DEFODIUNT APTA VIVENTIBUS OLIM.* Ita ut & gratissima ac beata Amicorum consortia ibidem vigere crediderint. *Erantque addit Mela qui se in rogos suorum VELUT UNA VICTURI, libenter immitterent.* Si autem Spiritus post mortem hominis *in alium transit Orbem* vitam acturus ibidem, & ita quidem ut rerum cararum permaneat possessio, iisque libere uti possit novi Orbis incola, non ille in hoc orbe novis continuo ergastulis concluditur, atque minus multo renascitur in Brutum, ut ait tamen Metempsychosis sic dicta Pythagorica. Unde & recte hunc animarum in alium Orbem transitum Metempsychosi opponit Vossius de Idolol. lib. i. cap. xxxv. *Nec sane arbitror Druidis fuisse Deos animales. Ut qui Animas quidem putarint esse immortales, sed nullâ viventium cura tangi: sive*

Metem-

Μετμψύχων statuerint, ut voluit Diodorus : sive ^{CAP.} VI.
ex eorum mente

— Regit idem spiritus artus
Orbe alio.
Ut Lucanus ait in primo.

§ VIII. In isthoc Animarum Orbe *vitae* hac ter- In isthoc orbe, altero *vita* melioris partici- pes Ani- mas.
restri *melioris* participes futuras mentes & respectu
durationis, & respectu *qualitatis* voluit Druida-
rum Theologia : unde relate ad praesentem vitam
longa absolute id est *infinita* audit

— — LONGÆ, canitis si cognita, vitae
Mors media est.

Farnabius in loc. *Mortem contemnunt, imo ap-
petunt, ut quae VIAM AD IMMORTALITATEM ser-
uat.* Atque ita Poëta meminit *vitae rediturae* id
est post mortem non desiturae ; sed in alio orbe
iterum ducendæ. Appianus *secundae vitae* : CEL-
TÆ moribus feri, mortis contemptores OB SPEM SE-
CUNDÆ POST INTERITUM VITÆ. Et respectu *qua-
litatis* utpote quæ præstantiâ suâ *Mortem* ad illam
medium appetibilem reddit :

— — Quos ille Timorum
Maximus baud urget leti metus, unde ruendi
In ferrum mens prona viris, Animæque capaces
Mortis.

Verum quod peramarum Mortis gustum delini-
re,

re, timorumque maximum, ut ait Lucanus hujusce metum excutere potest suo bonitatis superponendo id statu vitæ præsentis præstantius longe habitum sit necesse est. Vid. § VI. sub fin. Hinc Ammianus Marcellinus de nostris ait quod quæstionibus occultarum altarumque rerum erecti forent, & humana despectarint ex consideratione immortalitatis Animarum, adeoque status melioris post hac futuræ. *Inter hos DRUIDÆ*, inquit lib. XV. cap. IX. *ingeniis celsiores, ut auctoritas Pythagoræ decrevit, sodalitiis adstricti consortiis, quæstionibus OCCULTARUM RERUM ALTARUMQUE ERECTI sunt & DESPECTANTES HUMANA PRONUNCIARUNT ANIMAS IMMORTALES.*

*Sed solas
pias.*

§ IX. Non autem quoscunque in altero Orbe *dulci* vitæ gavisuros; sed *impios* & sceleratos iræ Divinæ obruendos: atque ita hominum post hanc vitam sortem, pro vario vitæ institutæ genere, variam nonnullorum a sacris exclusionem significasse *Druidæ* videntur. Cæsar loco citato: *Et si quod est admissum facinus, si caedes facta, si de hæreditate, de finibus controversia est, iidem* (Druides) *decernunt; præmia, poenasque constituunt: si quis aut privatus aut publicus eorum decreto NON STE- TIT, SACRIFICIIS INTERDICUNT. Haec poena apud eos est gravissima. Quibus ita est interdictum, ii numero IMPIORUM AC SCELERATORUM habentur; iis omnes decedunt, aditum eorum, sermonemque defugiunt, ne quid ex contagione incommodi accipiant: neque iis petentibus jus redditur, neque honos ullus communicatur.*

*Druidas
& Me.*

§ X. Atque Druidas a *Metempsychosi* crassa fuisse

se alienissimos plene convincit qui apud eos obti-
 nuit mos argentum dandi mutuum ea conditione
 ut apud *Inferos* seu altero in Orbe redderetur: Va-
 lerius Maximus lib. II. cap. VI. § X. *Vetus ille*
mos GALLORUM occurrit, quos memoria proditum
est, PECUNIAS MUTUAS QUÆ HIS APUD INFEROS
REDDERENTUR dare solitos; quia persuasum habue-
runt ANIMAS hominum IMMORTALES esse. Dicerem
sultos, nisi idem Bracati sensissent, quod palliatus
Pythagoras credidit. Avara addit Maximus § XI.
Gallorum philosophia. Quibuscum admodum male
 cohærent quæ supra Dixit Paganinus *Animas se-*
junctas a corpore negabant Druidæ tendere ad In-
feros. Vid. § I. hujus cap. Confirmat Mela *qui*
& negotiorum rationem generatim ad Inferos dela-
tam addit: *Unum ex iis, inquit, loco supra ci-*
tato, quæ præcipiunt, (Druidæ) in vulgus ef-
fluxit, videlicet ut forent ad bella meliores, Æ-
TERNAS ESSE ANIMAS, VITAMQUE ALTERAM AD MA-
NES. Itaque cum mortuis cremant ac defodiunt
apta viventibus olim. NEGOTIORUM RATIO ETIAM
 ET EXACTIO CREDITI DEFEREBATUR AD INFEROS.
 Quæ utique supponunt I. Certissime partes contra-
 hentes post hanc vitam, si ulla crediti recuperandi
 spes & certitudo haberi possit, iisdem in locis vic-
 turas. Atque quidem II. eodem tempore ut de-
 bitor si prior obierit non isthoc loco secunda morte
 excedere possit antequam creditor illuc immigra-
 verit, atque adeo debiti solutionem altero fato
 præscindi nequeat: quod non amplius subeundam
 mortem innuit. III. Se mutuo conventuras, ne-
 gotiaque mutua tractaturas. IV. Nominique sol-

R r

ven-

tempsy-
chosi suis
se alienos
mutuum
in altero
orbe red-
dendum,
& nego-
ciorum
rationem
ad Infe-
ros dela-
tam do-
cere.

vendo pares futuros debitores. Verum enim vero Transmigratio quam ajunt Pythagorica *Æthalidem* renatum nunc Trojam, Delum, Samum, nunc remittit aliorum: atque ex *inope* facit *Regem*, cui cum eo qui deterioris sortis est haud ita vulgare est commercium; imo vero & ex Rege, mediæque fortunæ viro mulierculam *pauperrimam* quæ solvendo non sit. Et quid si Fatum *Equum*, *Graculum*, *Ranam*, *Gallumve* procreaverit?

In Ani-
marum
mundo
non crasso
indutas
corpore
voluisse
mentes
Druidas
videri.

§ XI. Neque *crasso* in isthoc Animarum Mundo indutas *corpore* Mentis voluisse Druidæ videntur: dum literarum commercium inter hactenus viventes, & jam fato functos amicos per epistolas combustas haberi posse opinati fuerint. Ita Diodorus loco allato Διὸ καὶ κατὰ τὰς ταφὰς τῶν τετελευτηκότων οἷος ἐπιστολὰς γεγραμμένας τοῖς οἰκείοις τετελευτηκόσιν ἑμβάλλειν εἰς τὴν πυρᾶν, ὡς τῶν τετελευτηκότων ἀναγιγνωσκόμενων ταύτας. Ideo (quod Animam credant esse immortalem) in *funeratione mortuorum* EPISTOLAS PROPINQUIS INSCRIPTAS IN ROGUM CONJICIUNT, QUÆ A DEFUNCTIS LEGANTUR. Sed literæ exustæ oculos crassos omnino fugiunt: & si unquam, non nisi iis, qui subtilioribus, quam ea quæ hominum sunt, membris opticis (quales Manium habentur oculi) sint præditi, novi quidpiam distincte enarrabunt. Atque hic idem penitus tenuisse quod Pythagoras, qui defunctos omni *corpore crasso cavere* docuit, uti vidimus lib. I. cap. XII. imo & Ægyptii qui idem erant opinati, ut lib. II. cap. I. § XVIII. patuit, Druidæ sic dici possunt.

Metemp-
sychosi
non sub-

§ XII. Porro Druidas crassam Animarum de corpore in corpus *transmigrationem* non asseruisse ex eorum

rum *sacrificiis* satisfiat apertum : dum vel hostiis *humanis* rem sacram facere consueverint ? verum lege Metempsychos~~eos~~ abstinentum erat ab iis corporibus quæ *Majorum*, *Parentumve* Animas continere poterant, ne infandum committeretur *parricidium*, qualia certissime sunt quæcunque corpora humana.

*scripsisse
nostros
sacrificia
consueti
inferre.*

Cæsar in Sexto de bello Gallico § xvl. *Natio est omnis Gallorum admodum dedita religionibus ; atque ob eam causam, qui sunt affecti gravioribus morbis, quique in proeliis periculisque versantur, aut pro victimis HOMINES IMMOLANT, aut se immolatu^{ros} vovent, ministrisque ad ea sacrificia DRUIDIBUS utuntur ; quod pro VITA HOMINIS, NISI VITA HOMINIS REDDATUR, NON POSSE ALITER DEORUM IMMORTALIUM NUMEN PLACARI ARBITRANTUR : publiceque ejusdem generis habent instituta sacrificia. &c.* Videantur & Strabo lib. iv. Mela lib. iiii. cap. ii. &c. Neque Mentium in *Bruta* transitum somniasse *Animalia* quæcunque *capta Marti immolandi* Gallorum mos, cujus testis Cæsar est ibid. § xvii. Et *ex pecoribus variisque belluis holocausta* faciendi, cujus Strabo loc. cit. meminit ex eodem principio persuadere potest. Imo & illorum *carnium* in cibis usus vulgaris de quo idem Geographus : *Coenitantes in stramentis assident, plurima cum lacte illis esca, CARNIBUSQUE MULTIFARIAM, præsertim suillis & recentibus, & salitis.* ibid.

§ XIII. Tandem quæcunque fere apud Auctores Veteres de opinione Druidum, quantum mihi patuit hactenus, expressis verbis leguntur tantum

*Ea quæ
offenduntur
apud
Veteres*

Mentis immortalitatem dicunt, ejusque 2. *existentiam apud Manes*, ut audivimus Strabonem, Ammianum Marcellinum, Valerium, Melam &c. Imo id *solum esse quod ex institutis Druidarum in vulgus*, sectæque extraneos, *effluxerit* ultimum auctorem habemus, qui Gallis nostris parum amicus (scilicet ipse definitore hæc gens *superba, superstitiosa, immanis* atque *fera* credenda est) ridendam Metempsychosæ fabulam sub splendido titulo *aeternitatis Animarum, vitæque alterius ad Manes* divenditaturus non fuisse, atque id *unum* esse quod de Druidarum opinionibus innotuerit enarraturus videtur. Quod ulterius claret ex Jamblichio, qui *Galatarum* opinionem describit *Animam interitus expertem esse, mortuisque superstitem manere*. Ita ille de vitâ Pythag. Num. CLXXIII. Ἐτι καὶ οἱ Γαλάται πάντες, καὶ οἱ Τράλλεις, καὶ οἱ πολλοὶ τῶν Βαγβίγων τὰς αὐτῶν ψυχὰς πείθονται, ὡς ἐκ ἐπιφθαρῆαι τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ διαμένει τῶν ἀποθανόντων, καὶ ὅτι τὸν θάνατον οὐ φοβητέον, ἀλλὰ πρὸς τὰς κινδύνους εὐρώσας ἐκτέον. Unde etiam GALATÆ omnes & Thraces (vel Tralliani) & alii multi Barbarorum liberos suos instituunt ut credant ANIMAM INTERITUS EXPERTEM ESSE, MORTUISQUE SUPERSTITEM MANERE, adeoque mortem iis non pertimescendam; sed firmato animo periculis occurrendum. Quod Diodorus Pythagoricæ sententiæ per omnia conforme judicans Πυθαγόρου λόγον dixit, & pro suo conceptu explicuit, vel phrasi vulgariori expressit: hunc in-

2. *Existentiæ apud Manes.*] Ap- bus feri, mo tis contemptiores ob SPERM
pianus in Celticijs: CELTÆ mori. SECUNDÆ POST INTERITUM VITÆ.

interim a crassa transmigratione esse alienum lib. I. VI.
 noster docuit, & quâ ratione Pythagoræ Palinge-
 nesia sit capienda lib. III. videbitur. Haud male
 interim Vossius de Idolol. lib. I. cap. XXXV. *Quod*
Druidarum dogma (verba Lucani attulerat

— — *Regit idem spiritus artus*
Orbe alio

— — *Ignavum est reditura parcere vitæ)*

quasdam esse reliquias censeo traditionis a primis
Noachidis acceptae de CORPORUM RESURRECTIO-
NE, ET ALTERA VITA.

C A P U T VII.

An GERMANI Veteres, & GETÆ pro
Metempsychosi steterint?

§ I. **D**E *Druidis* apud Gallos postquam locutus Germa-
nos
Transmi-
grationis
crassæ
assertores
ex ali-
quorum
opinione.
 erat Gaudentius iis ut *Μετεμψυχώσεως* pa-
 tronos accenset *Germanos* veteres atque *Getas*. *A*
Gallis inquit eodem cap. XVI. ad *GERMANOS*, po-
 pulosque *SEPTENTRIONIS* manavit ejusmodi dogma.
Nam Lucani sunt verba

— — *Certe populi quos despicit Arctos.*

Scilicet idem cum Druidis sentiunt. Appianus
in Celticis: CELTÆ moribus feri, mortis contemp-

tores ob spem secundæ post interitum vitæ. De Celtis loquitur Appianus, CELTARUM autem nomine non soli Galli, sed & GERMANI intelliguntur.

A Gallorum institutis alienos Germanos secundum Cæsarem; sed perperam.

§ II. A Gallorum contra institutis alienos esse Germanos voluit Cæsar & apud eosdem extitisse *Druidas*, imo vel alios sacrificiis invigilantes *negavit*. Ita de bello Gallico lib. vi. § XXI. fatetur: GERMANI *multum ab hac consuetudine* (Gallorum scilicet) DIFFERUNT: NAM NEQUE DRUIDES HABENT, *qui rebus divinis præsent*; NEQUE SACRIFICIIS STUDENT. *Deorum numero eos solos ducunt quos cernunt, & quorum opibus aperte juvantur, Solem & Vulcanum & Lunam: reliquos ne famâ quidem acceperunt.* Sed res Germanicas minus perspectas habuisse Cæsarem viris doctis notatum est. 3. Et Germanos moribus & vivendi ritibus Gallis pares fuisse testem habemus Strabonem: *Statim igitur regionem, ait Geographus lib. VII. non procul ab initio, trans Rhenum ad ortum vergentem GERMANI incolunt nationem GALLICAM PAULISPER IMITANTES & feritatis, abundantia & proceritate corporum, & colore flavo, cum RELIQUIS IN REBUS ET FORMA ET MORIBUS, ET VIVENDI RITIBUS PARES EXISTANT QUALES GALLOS DIXIMUS.* Atque sacrificiis studuisse Germanos Veteres, imo vel iisdem quæ Druidarum ἀντιστοιχούντων erant,

3. *Viris doctis notatum est.*] Bur- verisimile est: reclamante licet Cænetus Archæol: Philos. cap. II. p. sive quoad Germanos: utpote quorum m. 299. Germanos & Britannos origines a Celtis esse derivandas non eosdem cum Gallis habuisse Druidas dum satis didicerat.

erant , auctor Tacitus est de moribus Germanorum p. m. 434. *Deorum* inquit, *maxime Mercurium colunt cui certis diebus HUMANIS quoque HOSTIIS LITARE fas habent.* Et apud eosdem extitisse qui sacris præfuerint, qui iidem pro *Druidarum* instituto iustitiæ publicæ quoque fuerint administri idem nobis dedit Historicus ibid. *Cæterum neque animadvertere , neque vincere, neque verberare quidem nisi SACERDOTIBUS permissum : non quasi in poenam, nec Ducis jussu, sed velut Deo imperante &c.* Tandem Germanos suos habuisse 4. *Druidas Bardos* , qui fortia virorum illustrium facta, eorumque conditionem beatam (5. ut suorum in proelia euntium animos accenderent) cantitabant 6. ex eodem Tacito discere est : *primumque omnium virorum fortium*, ait, *ituri in proelia canunt* (Herculem) *sunt illis hæc quoque CARMINA quorum relatu , quem BARITUM* (BAR-

DI-

4. *Druidas Bardos.*] Scilicet Druidarum nomen erat generale sub quo & Bardi , & Eubages comprehendebantur. Vid. Pontanus append. ad itinerar. Galliæ Narbonens. p. m. 121. 5. *Ut suorum in proelia euntium animos accenderent.*] Cæsar fateor refert Druides a bello abesse consuevisse , & militiæ vacationem habere de bello Gall. lib. vi. § xiv. Sed hæc tantum ad armorum gestationem militum adinstar referenda esse ex Tacito videre est : qui Druidas in insula Mona in acie pro salute suorum omnem lapidem moventes depingit Annal. xiv. *Igitur Momam insulam*, inquit, *incolis validam & receptaculum peragarum aggredi parat* (Paulinus Suetonius) — — *Stabat pro litore diversa acies , densa armis virisque , intereurrentibus feminis , in modum Furiarum veste ferali, crinibus dejectis, facies præferebant.* DRUIDÆQUE *circum preces diras sublati ad coelum manibus fundentes , novitate aspectus perculere militem ; ut quasi herentibus membris immobile corpus vulneribus præberet.* 6. *Ex eodem Tacito discere est.*] Ibid. in initio.

DITUM, vide Beatum Rhenanum in loc.) *vocant, accendunt animos, futuraeque pugnae fortunam ipso cantu augurantur.* Lucanus lib. 1. Pharsal. vers. 447. & seq.

*Vos quoque qui fortes animas belloque peremptas
Laudibus in longum vates dimittitis aevum
Plurima securi fudistis* CARMINA BARDI.

Imo & alios præter Solem, Vulcanum, Lunam (quos Romanâ appellatione ita memorat Cæsar) Germanis fuisse Deos apud Vossium videre est de Idolol. lib. 1. cap. xxxvii. *Germanos* autem sub nomine *Celtarum*, quorum Magi *Druidae*, ut supra vidimus, quoque comprehendit Herodotus, aliique monstrant. Ita Istri originem apud Celtas locat Historicus lib. 11. § XLV. *ISTER namque fluere incipiens a CELTIS, atque urbe Pyrene (Celtæ autem sunt extra cippos Herculis, Cynesis finitimi, omnium in Europâ ad occasum habitantium ultimi)* &c. Et iterum lib. IV. § CVI. *Omnem enim Europam ISTER cœnetitur (sumpto ex CELTICIS initio, qui omnium in Europa ad solis occasum extremi sunt post Cynetas.)* Huiusce vero fluvii fontes in Germaniâ aperiri constat. Unde recte ad Herodoti locum Beatus Rhenanus *CELTARUM* appellatione more Veterum auctorum *Hecataei videlicet, Phylarchi, Hermippi & Diodori Siculi GERMANOS intelligere oportet.* Rerum Germanicar. lib. III. p. m. 128. Imo Illyrios, Germanos, Gallos, Hispanos Britannos generali denominatione *Celtas* dictos vulgatum est: videri possunt Buno not. ad Cluverii

rii introd. ad Geogr. lib. 11. cap. 1. § 111. Rei. CAP. VII.
nes. disert. de Deo Endovellico &c. Ut bene hic
Gaudentius CELTARUM *autem nomine non soli
Galli, sed & GERMANI intelliguntur.*

§ III. Germanis itaque Druidarum opinionibus inhærentibus non est quod multum allaboremus ut eos a Metempsychosi fuisse alienos evincamus: cum id de illorum magistris cap. præcedenti probatum sit. Atque nihil hic præsidii afferre Lucani & Appiani verba ibid. vidimus. Imo vero longe aliud quid de Germanis significare 7. Appianum. Certum est quando ait quod iis *mores ferocissimi insint in aggrediendo insigni audacia, contemptus mortis maximus ob REVIVISCENDI spem.* Ain? id est Animæ per varia corpora *circulationem* creditam & exoptatam. Nego: misera hæc ad fortitudinem vitæ prodigam incitatio persuasoria, quæ si minus forte propitia sit Nemesis ex Homine *Brutum* promittat: vel si omnino belle res ceciderit conditionem humanam fragilem mortalem miseram alteram vitæ sancte, iusteque ductæ, pulchreque depositæ faciat præmium. Hæc res est, si quid video: Gal-
lorum & Germanorum *Bardi fortia virorum illu-
strum facta heroicis composita versibus, cum dulci-
bus lyre modulis cantitabant, ut ait Ammianus* lib. xv. cap. ix. Lucanum audivimus. *Ituri in
prælia canere hæc carmina solebant, eorumque
relatu suorum animos accendere, ut §. præcedenti* Tacitus. Qua autem ratione animos accendebant, & mortis fugabant metum? Spe atque exemplis

Germanos a Me-tempsy-chofi alie-nos; cum viros fortes post mor-tem vi-tam con-ditionem-que divi-nam con-sequi vo-luerint.

S s

Re-

7. Appianum.] De bello Celtico c. 1.

Reviviscendi propositis: *Heröum* videlicet, omniumque *bonorum* fortiter pro aris & focis decertantium Animas, si cadant, non interire, sed *vitam suaviorem auspicari*, in Divorum confortio ducendam, nullaque amplius morte finiendam. Ita *Tuistonem* & *Mannum* gentis conditores carminibus istis animos facientibus Deos proclamare; & venerari consuetum erat. Tacitus ibid. *Celebrant carminibus antiquis* (quod unum apud illos memorie & annalium genus est) *Tuistonem* Deum terræ editum, & *filium* *Mannum* originem gentis conditoresque. Imo & *Hertulem* (Heroem puto quempiam Germanum) Idem ibid. *Fuisse apud eos* & *HERCULEM memorant*, PRIMUMQUE omnium VIROKUM FORTIUM ITURI IN PRÆLIA CANUNT. Sic *Arminium*, fortitudinis gloriâ præolarum, (qui ut Tacitus Annal. lib. II. sub fin. *Liberator haud dubie Germaniæ non primordia populi Romani, sed florentissimum imperium laceggerit: præliis ambiguus, bello non victus*) carmina sacra prædicabant ut idem testis est ibid. *Caniturque* (*Arminius*) *ad hoc Barbaras apud gentes, Græcorum annalibus ignotus, qui sua tantum mirantur* &c. Bonorum itaque *Animæ* ex sententiâ Germanorum Veterum post hanc vitam terrestrem in *vitam* meliorem beatam, *Divinam* in alio orbe ducendam transibant. Et hac ratione vitæ illius *augustioris* spes præsentem spernere vitam, ejusque jacturam nihil facere nostros docuit.

Et de-
mortuis
remar. ere
rerum
propria-

§ IV. Atque Germanos credidisse Animarum in felicem statum transitum in quo rerum solitarum permaneat usus aliquis, *funerandi ritus*, quo hæc cum

cum demortuo in ignem immittebant (non alium ^{CAP. VII.} scilicet in finem quam ut huic in isthoc Anima-^{rum pos-} rum mundo inservirent) docet. Tacitus de mori-^{sessionem,} bus Germanorum p. 439. *Funerum nulla ambitio* ^{& usum} *id solum observatur ut corpora clarorum virorum* ^{asserue-} *certis lignis crementur. Struem rogi nec vestibus* ^{rim.} *nec odoribus cumulant.* SUA CUIQUE ARMA, QUORUNDAM IGNI ET EQUUS ADJICITUR. De Veteribus *Borussis* Hartknochius Dissert. XIII. de funer. Veter. Prussor. *Si femina, ait, erat igni cremanda colus insigne sexus feminei solebat simul comburi. Si vir nobilis moritur arma, equi, servi & ancillae vestes, canes venatici, aves rapaces & alia quae spectant ad militiam: si ignobilis comburebatur id quod ad officium suum spectabat. Credebant addit Hartknochius quod RES EXUSTÆ CUM EIS RESURGERENT ET SERVIRENT EIS SICUT PRIUS.* Quam resurrectionem non aliam capio quam harum rerum ex cineribus ad esse quodpiam in alio orbe transitum, seu qualemcunque genesin. Quæ rerum existentia qualis concepta fuerit ab iis qui demortuos *homines*, præstantissimos scilicet, faciebant *Deos*, ut apud Germanos erat, & nulla interim rerum corporearum sit possessio nisi rerum crasse extensarum, ni *umbratilem* volueris, hactenus ignoro. Eandem interim, quæ hic Germanis erat, consuetudinem & aliis gentibus, præter *Gallos* de quibus vidimus, fuisse, cujusce rationem rerum in altero mundo usum memorant, apud auctores passim legere est. De *Tartaris* Asiaticis W. Litgouw refert Itinerar. lib. II. pag. 51. *Eos si Rex fatis cedat, prope illius sepulcrum cellam*

quampiam, puteumve instruere in quo ex quovis ministrorum ordine unum, qui maxime regi carus fuerit, contumulant, ut REGI IN PARADISO FAMULENTUR confepulti; Ut de iisdem tradit Martinius Jesuita morientibus nobilibus vulgo servos nonnullos cum cadavere concremari: sicut & uxores, equos, arcus, sagittas &c. ut MORTUO & post facta INSERVIRENT Vid. Carolin. Ethnicism. hodiern. lib. I. cap. XXIV. sect. IV. Et de Chinenfibus Linschotanus: *quod morientibus eorum primatibus nonnulli ex servis & pellicibus leto dentur vulgo, omnigenaque suppellex, monilia, gemmæ &c. cum cadavere tumulo condantur in demortui in alterâ vitâ CONSORTIUM ET USUM, apud eundem ibid. Ubi paria fere de pluribus aliis gentibus legas. Verum enim vero talis rerum propriarum in alterâ vitâ possessio, & usus cum Metempsychosi non cohæret. Ea etenim non aliam formam quam utensilium humanorum capacem, qualis Bruti nunquam est, induendam asserit. Uti Maris in Mulierem transmigrationem creditam uxorum in feralibus negat internecio. Et tandem iisdem stricte rebus posthac utendi fides quæ in vitâ terrestri fuerunt usui, armis, equis, & quæ ad cujusque conditionem, officiumque spectabant, non Equitem in Peditem renasciturum, neque Militem in Sacerdotem, nec Regem tandem in Mendicum clamat.*

Imo animalia
mactarint
& in cibos adhibuerint.

§ V. Imo eandem Germanos ignorasse animalia *caedendi & carnibus* in cibis quotidianis vescendi consuetudo asserit. *Herculem & Martem* ait Tacitus *concessis ANIMALIBUS placant.* Cæsar de bello Gallico lib. VI. § XXII. *Majorque pars victus*

tus eorum (Germanorum) *lacte, & caseo, & CAR-*
NE *consistit*. Tacitus de mor. German. p. m. 438. CAP. VII.

Cibi simplices, agrestia poma, recens FERA, aut lac concretum. Cælius Rhodiginus Lect. antiq. lib. XVIII. c. XX. CARNIBUS *vesci fere crudis* (Germanos). Sicuti tandem Animantium *pelles* loco vestium usurpatæ horum cædem fuisse illicitam negant. Tacitus lib. cit. p. 437. *Gerunt & FERARUM PELLER proximi ripæ negligenter, ulteriores exquisitius, ut quibus nullus per commercia cultus. Eligunt FERAS & DETRACTA VELAMINA spargunt maculis, pellibusque belluarum, quas exterior Oceanus, atque ignotum mare gignit.*

§ VI. De Getis ita eodem cap. XVI. Pagani- Getas secundum nonnullos Metempsychosis affertores.
nus Gaudentius: *In societatem Gallorum & Germanorum transiisse ipsos quoque GETAS, quando agitur de Animabus a CORPORIBUS IN CORPORA TRANSMIGRANTIBUS ambigere nos vetat Julianus*

Cæsar: ipsi enim vitæ prodigi NON MORI SED MIGRARE SE EXISTIMANT. Verum enim vero post mortem *aliorsum migrare, & non interire penitus idne crassam per se dicit Metempsychosin?* Quid tum tua, mi Gaudenti, Cætera mitto, ait Religio? Videamus tamen. Verba quæ indicat Paganinus Trajani sunt apud Julianum in Cæsaribus: cujus sic habet oratio p. m. 142. Καὶ τὸ Γετῶν ἔθνος ἐξέλιον, οἱ τὴν πάσῃσι μαχίμωτα γεγονάσιν, ἐχ' ὑπὸ ἀνδρείας μόνον τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπισκευῶν αὐτῶν τὴν τιμωμένην παρ' αὐτοῖς ζάμολξιν. καὶ γὰρ ἀποθήσκειν, ἀλλὰ μετακίττωται νομίζοντες, ἐταιμοτέρως αὐτῶν ποιῶσιν, οἱ τὰς ἀποδημίας ἀποδιδόντες. Quæ ex Petri Cunæi versione sonant. GETASQUE *extirpavi, qui sunt omnium*

quotquot unquam fuere hominum bellicosissimi, non ob corporis modo robur; sed quia penitus animis infixæ tenent quæ illis ZAMOLXIS persuasit, qui magnis illic colitur honoribus. Non enim MORTE INTERIRE SE, SED ALIO MIGRARE, quodam opinionis credunt errore; eaque res efficit uti sint ad incerta casuum paratiores, qui duntaxat ANIMÆ QUANDAM EXSPECTANT IN ALIO ORBE PEREGRINATIONEM. Aliter paulo alii legunt, videlicet: Ἀλλὰ καὶ ὅν ἐπεισεν αὐτὸς ὁ τιμωρὸς παρ' αὐτοῖς Ζάμολξις, καὶ ἥ ἀποθήσκαι, ἀλλὰ μετακίεσθαι νομίζοντες, ἐταμώτησεν αὐτὸ ποιῶσιν, ἢ ταῖς ἀποδημίαις ὑπομένεσσι. Sed & propter eam, quam eorum animis defixit opinionem qui apud ipsos colitur Zamolxis. Non enim se MORI, sed in alias sedes transferri existimantes PARATIUS ID FACIUNT, QUAM CUM ITER AUT PEREGRINATIONEM SUSCIPIUNT. Quæ omni procul dubio vera lectio est, sensus verus. Zamolxis enim eadem tenens de mente ac Pythagoras Animæ hoc in terrestri corpore statum ἀποδημίαν, illius peregrinationem seu exilium voluit: dum ex æthereis sedibus in hoc corpus miserum decidisse credidit. Contra ex hoc corpore egressum reditum in patriam diceret. Mens etenim ex sententia Pythagoreorum relicto veritatis prato cum in hoc terrenum descendit corpus a Deo velut exul aberrat, ut pulcre ex Empedocle Hiërocles comm. in aur. Carm. p. 254.

— Φυγὰς θεόθεν, χαί' ἀλήτης,
Νείκει μιανομένῳ πίσυνος.
Ἄνισι δὲ, καὶ τὴν ἀρχαίαν ἔξω ἀπολαμβάνει,

Εἰ

— — *Divinitus exul & errans,*

Lite furente agitur.

Sed revertitur, atque primum habitum resumat.

Terrea si fugiens trislem despexerit oram.

Atque dissoluto eo quod compositum fuit *Anima in locum* PROPRIUM (εἰς τὸν οὐκ αἰὼν τόπον) ex eorum mente *abit*. Cumque se denuo receperit in INTERIORA COELI οἷκαδε ἦλθεν DOMUM venit: ut vidimus lib. I. cap. VI. § VI. in Not. Atque inde ex opinione *Getarum*, omniumque eorum, qui doctrinam Pythagoricam sequuntur, satius atque optabilius est hinc μετακί-
ζεσθαι, quam hoc in carcere terrestres tolerare peregrinationes.

§ VII. *Zamolxin* autem Pythagoræ extitisse discipulum (imo ut ajunt servum) qui omnia sua *Getas* huic debuerit sapienti, & *Getas* aliosque *Pythagoreis* imbuerit opinionibus videas apud Porphyrium de vit. Pythag. Num. xiv. & Jamblichum Num. civ. & CLXXIII. Qui posterior loco hoc ultimo rem nostram illustrans aliquantum (dum opinionem quam ex Pythagora hauserit & docuerit *Zamolxis* declaret Animæ immortalitatem, seu Animam interitus expertem esse, mortuisque supersitem manere) hæc tradit. Καὶ τί δὲ τῶντας θαυμάζειν τὰς ἀγωγὰς ἔ τρωφῆς ἐλευθέρως μετέχοντας. Ζάμολξις γὰρ Θράξ ἦν, ἔ Πυθαγόρῃ δὲ ἄλλος γενόμενος, καὶ τῶν λόγων τῷ Πυθαγόρῃ διακρίσας, ἀφελὺς ἐλεύθερος, καὶ παρὰ γενόμενος πρὸς τὰς Γέτας, τὰς τε νόμους αὐτοῖς ἐθήκε, καὶ ἀπέπεσε εἰς ἀρχὴν διδελώχων, καὶ πρὸς τὴν ἀνδρεία τὰς πολί-
ταις

*Zamolxin
Getas
Pythagoreis
opinionibus
imbuisse.*

τας παρεκάλεσε τὴν ψυχὴν ἀθάνατον εἶναι πείσας. ἔπειτα καὶ νῦν οἱ Γαλάται πάντες, καὶ οἱ Τρᾶλλες, καὶ οἱ πολλοὶ τῶν Βαρβάρων τὰς αὐτῶν υἱὰς πείθουσιν, ὥς ἔστι φθαρῆναι τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ διαμένειν τῶν ἀποθανόντων, καὶ ὅτι τὸν θάνατον οὐ φοβητέον, ἀλλὰ πρὸς τὰς κινδύνους ἐυράτως ἐκτέον. καὶ ταῦτα παιδύσας τὰς Γέτας, καὶ γεράσας αὐτοῖς τὰς νόμους, μέγιστος τῶν θεῶν ἐστὶ παρ' αὐτοῖς. *Verum quid hosce miremur, qui & educati sunt, & vixerunt liberaliter? cum ZAMOLXIS & Thrax fuerit, & SERVUS Pythagoræ. Hic autem postquam SERMONES Pythagoræ PERCEPISSET manumissus, atque ad GETAS reversus, & leges ipsis tulit, sicut ab initio diximus, & ad fortitudinem populares suos incitavit; dum iis ANIMÆ IMMORTALITATEM persuasit. Unde etiamnum GALATÆ 8. omnes & THRACES, & alii multi Barbarorum liberos suos instituunt, ut credant ANIMAM INTERITUS EXPERTEM ESSE, MORTUISQUE SUPERSTITEM MANERE; adeoque mortem iis non pertimescendam, sed firmato animo periculis occurrendum. Cum itaque GETAS HÆCCE DOCUISSET, legesque illis præscripsisset maximus Deorum apud illos habitus est.*

*Anima-
rum post
hanc vi-
tam
Transmi-
gratio-
nem ex
sententiâ*

§ VIII. Atqui hanc Animæ Immortalitatem & Μετοίκησιν neutiquam ad crassam, quam volunt, Metempsychosin esse trahendam quam apertissime, ut cætera mittamus, docet Herodotus, apud quem videre est *Getas* asseruisse Animas separatas *tran-*

1. *Galatæ.*] Quod existimat Jam- blichus Galatas nobilem hanc sen- tentiam ex Zamolxi Pythagoræ Pythagorica longe Vetustior, qua- discipulo hausisse, cum grano sa- lis capiendum est: cum eam com- prehenderit Druidarum institutio

transire ad beatum Zamolxin in hujus consortio vitam tracturas consummatam, omnigenis bonis affluentem, infinitam : atque id ipsum eosdem docuisse Zamolxin nostrum. *Sed priusquam* (ait lib. IV.) *ad Istrum perveniret* (Darius) *primos subigit* 9. GETAS, qui de IMMORTALITATE SECTAM SEQUUNTUR (Γέτας τὰς ἀθανατίζοντας.) — — *Immortalitatem autem tenent hoc modo* : MORI SE NON PUTANT, SED EUM QUI DEFUNCTUS EST MEARE AD ZAMOLXIN DÆMONEM, &c. (Ἀθανατίζουσι δὲ τὸν θεὸς ποιοῦντες ἀποθνήσκουσιν ἐαυτοὺς νομίζουσι ἵεναι τε τὸν ἀπολλύμενον παρὰ Ζάμολξιν δαίμονα.) — — *Verum ut ego a Græcis accepi Hellepontum & Pontum incolentibus, ZAMOLXIS hic homo fuit, Samique servitutum servivit Pythagoræ Mnesarchi filio. Illinc nactus libertatem quum multum pecuniæ comparasset in patriam rediit. Qui cum animadverteret Thracas male viventes, & subinscite ipse edoctus Jonicum vivendi genus, & mores liberaliores quam Thracum, ut qui versatus esset cum Græcis, cumque Pythagora non infirmissimo inter Græcos sophista, domicilium virile extruxit, in quod primos quosque popularium convivio accipiebat, & inter convivandum docebat NEQUE SE, NEQUE SUOS CONVIVAS, NEQUE ILLOS QUI INDE SEMPER GIGNERENTUR INTERIRE : SED IN EUM LOCUM VENTUROS UBI SUPERSTITES PERPETUO BONORUM COM-*

T t

PO-

9. Getas &c.] Generatim de πρὸς τὸν Σάμολξιν. Non Scythias tantum Scythias ad Zamolxin ablegantibus moris est immortalitate donare homines, Lucianus in Scytha. οὗ Σκύθαις μόνον, & ad Zamolxin ablegare mortίχους ὅς ἀποθανατίζουσι καὶ πάλιν ζῶσι, &c.

POTES ESSENT. (Ἀναδιδάσκειν ὡς ἔτε αὐτὸς, ἔτε οἱ συμπόται αὐτοῦ, ἔτε οἱ ἐκ τῶν αὐτῶν γυναικῶν ἀπογονέονται, ἀλλ' ἕξοι ἐς χάριν τῶν τοι ἵνα περιέντες ἕξοι τὰ πάντα ἀγαθὰ.) Scilicet hunc Zamolxin in locis *amoenis*, *beatisque* imperitare fides erat. Vid. Alex. Ross. Relig. mund. sect. v. &c.

Quod ritu
nuncium
ad eum-
dem mit-
tendi
confirme-
tur.

§ IX. Tandem & omnem crassæ Transanimationi quasi Getis acceptæ fidem derogat eorum consuetudo, quando harum istarumve rerum laborabant inopia, ad Zamolxin suum *mittendi legatum* quempiam, qui angustias declaret atque opem omni obsecratione imploret præsentem, quam apud Herodotum, aliosque offendimus: AD HUNC (Zamolxin) inquit loc. cit. *MITTUNT assidue cum navi quinque remigum NUNTIIUM quempiam, ex se ipsis sorte delectum PRÆCIPIENTES EA QUIBUS semper INDIGENT. Eumque ita mittunt: quibusdam eorum datur negocium ut tria jacula teneant: aliis ut comprehensis ejus qui ad Zamolxin mittitur manibus, pedibusque hominem agitantes in sublime jactent ad jacula. Qui si inpraesentiarum extinguitur, propitium sibi Deum arbitrantur: sin minus ipsum nuntium insimulant; asseverantes malum illum esse virum. Hoc insimulato alium mittunt, dantes adhuc vivendi mandata.* Id Animam corpori excussam *rectâ* Zamolxin æthereas fedes incolentem petituram sibi persuasisse Getas declarat; sed qua ratione si lege Metempsychosios alio mox corpore terrestri fuerit comprehensa, sedesque æthereas conscendere impedita, (ut nunquam in eas admittit Metempsychosis) suum ad Zamolxin feret nuncium? Videmus itaque ex *Getarum*

tarum opinione Animas immortales post hominis ^{CAP. VII.} mortem in beatas sedes ad Zamolxin transferendas , omnigenis bonis gavifuras perpetuo &c. Quæ a crassa Transmutatione sunt aliena.

C A P U T VIII.

De ORPHEO pauca.

§ I. **O**Rphei, (qui εὐρηκται τελετὰς θεῶν καὶ ἔργων ^{Orpheum & Pythagoram} ἀνοσίαν καὶ ἁρμύς, ἴσσω τι ἰάματα, καὶ τροπὰς ^{de mentis} ^{post ho-} ^{minis} ^{mortem} ^{statu con-} ^{sensisse.} *Deorum initia, & nefariorum facinorum expiationes morborum etiam remedia, & iratorum Numinum placationes adinvenisse* creditus est, auctore Pausania in Boeot.) Theologiam ac Methodum secutum esse Pythagoram supra lib. I. cap. II. § IX. & x. memoravimus. Et hosce Phoenices, quod ad caput controversum de *mentis post mortem statu* attinet consensisse vix dubia res est: unde sermo de *reductione Animarum* Olympiodoro & *Orphicus & Pythagoricus* audit, παλαιὸς αὖτ, λόγος Ὀρφικὸς τε Πυθαγόρειος ὁ πάλιν ἄγων τὰς ψυχὰς εἰς τὸ σῶμα, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ σώματος ἀνάγων καὶ τῷ κύκλῳ πολλὰκις. *Sermo vetus ORPHICUS & PYTHAGORICUS de deductione Animarum in corpus & earundem ex corpore reductione in isthoc circulo sæpius.* In Plat. Alcibiad. (Quamquam alias non tam aperte hunc Vatem, quam quidem alios, Metempsychosios assertorem renunciat communis fama: Uti & hunc filet Gaudentius.) Paucis ergo ob *Orphicæ & Pythagoricæ*

doctrinæ *harmoniam* passim prædicatam, Orphei de *hominis post mortem statu* sententiam tangere lubet.

Pios ex
Orphei
sententiâ
post hanc
vitam
plene bea-
tos futu-
ros.

§ II. Quam autem Threïcius noster hic foverit opinionem non ita obscure pellucet: *Beatos scilicet plene futuros post mortem voluit, qui Deos in hac vita rite coluissent*: ita Orphici illius coram Leotychida declarat oratio beatam immortalitatem omnibus qui sacris Orphicis rite initiati forent promittens. Ita rem narrat Plutarchus Apophtheg. Lacon. p. 224. Πρὸς Φίλιππον τὸν Ὀρφωτελετὴν πατε-
λῶς πῶχόν ὄντα λέγοντα δ' ὅτι οἱ παρ' αὐτῷ μνηστῆρες μετὰ
τὴν τῆς βίης τελευτὴν εὐδαιμονῶσι τί ἐν ᾧ ἀνόητε εἶπεν ἔτι
ταχίστην ἀποθήσκεις, ἵνα ἀναπάσῃ χακοδαιμονίαν τε καὶ
πενίαν κλαίων. *Philippo ORPHEI SACRIFICULO extre-
me pauperi dicenti abs se SACRIS INITIATOS POST
MORTEM BEATOS ESSE: cur inquit (Leotychidas)
fatue non quam primum moreris, ut. desinas tandem
infelicitatem tuam paupertatemque plorare.* Unde
hujusce discipuli *Thraces* ob creditum post hanc
vitam *statum vitamque potiore* exequias cum hi-
laritate celebrare consueverant. Valerius Maximus
lib. II. § XII. *Thraciae vero illa natio merito sibi
sapientiae laudem vindicaverit, quae natales ho-
minum flebiliter, EXEQUIAS CUM HILARITATE CĒ-
LEBRANS, sine ullis doctorum praeceptis, verum
conditionis nostrae habitum pervidit. Removetur
itaque naturalis omnium animalium dulcedo vitae,
quae multa & facere & pati turpiter cogit; si ejus
aliquanto FELICIOR AC BEATIOR FINIS REPERIETUR.*
Quod autem ait Maximus *sine ullis doctorum prae-
ceptis*, quo fulciatur tibicine non video; cum huic
genti

genti leges moresque formantia præcepta dederit Orpheus, ut supra lib. i. cap. ii. § x. notatum est. Neque doctis caruerit Thracia, contra antiquissimis gavisa sit Poëtis. Strabo Geogr. lib. x. *Et qui priscae Musae curam studiumque dederunt THRACES fuisse perhibentur* EPHORUS, ORPHEUS, ET MUSÆUS ET THAMYRIS, &c.

§ III. Scilicet *Impios* hac peractâ vitâ in *Inferno* cruciatibus obnoxios tradebat Orpheus: *bonos* autem *amoena* manere *prata*, in quibus summâ de- tur frui i. beatitate: sicuti refert Diodorus illum ex Ægypto Græciæ intulisse τὰς τῶν ἀσεβῶν ἐν Ἅδου τιμωρίας καὶ τὰς τῶν ἐυσεβῶν λειμῶνας, IMPIORUM IN IN- FERNO POENAS, ET PIORUM PRATA AMOENA. Lib. i. p. 87. Atque hanc piorum sedem Lunam, sphæ- rasque coelestes voluisse videtur: hanc enim orbem quendam habitabilem esse opinatum fuisse nostrum ex Proclo lib. iiii. in Tim. Plat. habemus, u- bi ita

T 3

Μή-

i. *Beatitate.*] August. Steuchus NUM quoddam infodiunt in INFERIS, de perenni Philosophia lib. x. cap. xxii. p. 200. Sed vetustissimi Gra- cogunt. que aquam ferre cribro, vivos- corum Musæus, & filius ORPHEUS que tristibus cogitationibus exagitant. Hæc Plato. Et his constat verissima ut ait Plato tot BONA dant JUSTIS, esse que de Theologia majorum prodi- ta sunt, multa mysteria propter secu- BEATUM deducentes, & ad epulas lorum bonitatem eos tenuisse, de Deo τῶν ἁγίων sanctiorum discumbere facien- multa divinitus locutos esse, animos tes coronatos omne deinceps tempus immortales bonos in bonis, malos in ebrios vivere fateantur arbitrati pul- malis poenisque futuros agnovisse. Vi- cherrimum virtutis præmium ebrieta- demus enim ORPHEUM, Musæum, tem æternam: τὸν ἅπαντα χρόνον, ἔδην Homerum, Hesiodum, Pindarum ἀ- διάνην μισθούστας, ἡγήσάμενοι κάλλιστοι λισque ante natos philosophos uno ore ἀρετῆς μισθὸν μίθην αἰώνιον. At vero hæc omnia cecinisse.

IMPIOS inquit & sceleratos in COE-

Μήσατο δ' ἄλλη γαῖαν ἀπείρατον, ἣ τε σελήνη
Ἀθάνατοι κλήζουσιν ἐπιχθόνιοι δὲ τε μήνη.
Ἡ' πολλ' ἔρι' ἔχει, πολλ' ἄστρα, πολλὰ μέλαθρα.

*Altera terra vaga est, quam struxit : quamque
Selenem
Dii vocitant, nobis nota est sub nomine Lunae.
Haec montes habet, ac urbes, aedesque superbas.*

Ægyptii etenim, quorum doctrinam hauserat
Orpheus, duplicem tellurem statuentes, *Inferio-
rem* alteram, hanc frugum procreatricem quam
nos mortales habitamus, *superiorem* alteram, *Lu-
nam* videlicet, hanc Animas corpore solutas inco-
lere volebant, ut videri potest ex iis quæ lib. 11.
cap. 1. § v. ex Erudito apud Piërium adduximus.

Et qui-
dem æ-
ternis.

§ IV. Imo & Impiorum in Inferno poenas *aeter-
nas* docuit : ita in Mercurii terrestris hymno de
Mercurio ait

Κωκυτὶ γαῖαν ἀνυπότροπον οἶμον ἀνάγκης.

Cocytii habitans IRREMEABILEM viam necessitatis.

Ad quem versiculum Ficinus Theol. Plat. lib.
xvii. cap. iv. *In iis verbis poenas apud Inferos
ponit* ÆTERNAS, REGRESSUMQUE ILLUM MULTIPLI-
CEM A VITA IN VITAM PENITUS AUFERT. Quem-
admodum inde portas Inferni *frangi non posse* dixit :

Ἀρήκται τ' αἶδαν πύλαι καὶ δῆμος οὐρανῶν.

Fran-

Frangi nequeunt Plutonis portae , & populus CAP. VIII.
somniorum.

Asseruit itaque Orpheus ut mentis post excessum e corpore permanentiam , proque vitæ prioris merito præmium vel poenam ; sic bonis tale præmium quod plenam ἰσθαιμονίαν inferat , Locum hisce inhabitandum prata amoena : Impiorum sedem Infernum , in eoque subeundos cruciatus perpetuos. Ut non immerito maximus inter Græcos Theologus , quique quam proxime veritatem attigerit ut Gentilibus sic Christianis audierit : quemadmodum de illo Diodorus lib. iv. Περί δὲ παιδείας ἀσχοληθεὶς καὶ τὰ περὶ τὴν θεολογίας μύθολογύμνα μαθὼν , ἀπεδήμησε μὲν εἰς Αἴγυπτον , καὶ πολλὰ πρῶσεπιμαθὼν μέγιστος ἐγενετο τῶν Ἑλλήνων , ἐν τε ταῖς τελεταῖς , καὶ ταῖς θεολογίαις , καὶ ποιήμασι , καὶ μελωδίαις. *Disciplinarum studio addictus (Orpheus) cum non vulgarem in Theologia veterum scientiam comparasset , in Ægyptum profectus multa insuper didicit , ita ut inter GRÆCOS OMNES , tum initiationum & THEOLOGICÆ PERITIA , cum poematum & melodiarum artificio MAXIMUS haberetur.* Et Athenagoras in Legatione pro Christianis : Πιπίστυται παρ' αὐτοῖς ἀληθέστερον θεολογεῖν. *In explicandis rebus Divinis caeteris PROPIUS AD VERITATEM accedere visus est.* Quæ omnia Orpheum a Metempsychosi , omnibus queis sanum sinciput explodendâ , fuisse alienum arguunt.

C A-

C A P U T IX.

Neque PLATONEM crassam Metempsychosin asseruisse.

*Platonem
secundum
aliquos
crassam
Anima-
rum
Transmi-
gratio-
nem asse-
ruisse.*

§ I. **C**RASSUM Animarum humanarum *Recidivatum* tenuisse Platonem vulgatum est. Præter *Mythica* & *Symbolica* philosophi loca, & Laërtii verba huc allata habemus. Ἀθάλαον ἔλεγε, inquit Diogenes, τὴν ψυχὴν, ἣ πολλὰ μετεμψυχομένη σώματα. *Immortalem esse Animam* ajebat, (Plato) MULTAQUE DEINCEPS INDUERE CORPORA. Ad quæ posteriora ita Aldobrandinus: *Hoc quidem a magistro Pythagora, cujus nota est opinio, de qua Laërtius copiosius agit in ipsius vitâ. Nec vero Anima CORPORA TANTUM HUMANA INDUIT, SED ETIAM FERARUM. Quod positum est a Platone in Phædro c. 203. his verbis: τῷ δὲ χιλιετῶ ἀμφοτέρω ἀφικνύμεται ἐπὶ κλήρωσιν τε ἡ αἵρεσιν τῶ δούλει βίῃ, αἰετοῦται ὅτι ἀν' ἐθέλει ἐκάστη. ἔνθα ἡ εἰς θηρίῃς βίον ἀνθρώπινη ψυχὴ ἀφικνεῖται, καὶ ἐκ θηρίῃς, ὅς ποτε ἀνθρώπος ἦ πάλιν εἰν ἀνθρώπων.* Sicuti & Ambrosius vetus interpres eadem de hac animarum varia per corpora *circulatione* interpretatus est, qui ita dedit: *Immortalem esse Animam*, & DE CORPORIBUS AD CORPORA PERPETUIS VICIBUS MIGRARE dicebat. Rectius autem & ad rem Menagius ad Animæ *descensum* ejusque *ascensum* referebat: τὴν, ait, ἡς τὰ σώματα καὶ ἄνοδον, *hoc est descensum animæ* vocabant *Platonici*, cui τὴν ἀνοδον, *hoc est ascensum*, sive

five regressum animae opponebant. In observ. ad Laërt. p. 97. De quo animæ descensu & ascensu lib. III. acturi sumus. De Platone hunc in modum Gauden-
tius diff. I. cap. IX. *Exploratum prorsus est apud Platonicos PLATONI placuisse PYTHAGORÆAM TRANS-*
MIGRATIONEM animarum e corporibus in corpora.
Hinc docet scire nostrum nihil aliud esse quam remi-
nisci & animas omnes omnino per seriem temporum
tandem ex orco, & coelo reversas jungi corporibus.
Quæ postrema cum iis quæ ante de *Pythagorea*
Transmigratione tradiderat parum convenire sen-
tiens, distinctionem inter utriusque Philosophi opi-
nionem haud ita aliis animadversam prodit : *In eo*
tamen, ait, discedit a Pythagora Plato, dum tra-
dit plecti apud Inferos animas, quod Pythagoræ
non arrisisse jam antea exposuimus. Scilicet nimis
aperte de Inferis, Animarumque apud hos suppli-
ciis locutus erat Plato, quæ omnem tollunt Pytha-
goricæ Metempsychosios ideam exhibitam : unde
media quæpiam excogitanda erat sententia quæ &
Inferos, & Tartara, ibique dira animis, non in
brutorum, hominumve corporibus, ut poenarum
locis supplicia, cum transformatione in Bruta,
aliosque homines conjungat : unde disquirens an
& *senferit Plato animas humanas migrare in cor-*
pora brutorum, an contra? concludit in *affir-*
mantem sententiam longe clariora & firmiora de-
promi.

§ II. Verum enim vero *Platonem* in sententiâ
de Animæ naturâ, ejusque post hanc vitam statu
cum præceptore *Pythagora consensisse* penitus ea
quæ ex Platone allaturi sumus demonstrabunt. Sci.
licet *Platonem in hac materia non dis-*
senfisse a Pytha-
gora.

licet in *Intellectuali & Divinâ* philosophiâ secutus est Pythagoram, ut in *Naturali* Heraclitum, *Politica* Socratem. Laërt. lib. III. τὰ μὲν γὰρ αἰσθητὰ καὶ Ἡράκλειτος. τὰ δὲ νοητὰ καὶ Πυθαγόρας τὰ δὲ πολιτικά, κατὰ Σωκράτη φιλοσόφει. In his enim quae sub sensum cadunt Heraclitum: in his quae mente comprehenduntur PYTHAGORAM: in Politicis Socratis philosophiam secutus est. Apulejus de dogm. Platon. Nam quamvis de diversis officinis haec ei essent Philosophiae membra suscepta, Naturalis ab Heraclitaeis, INTELLECTUALIS A PYTHAGOREIS, Rationalis atque Moralis ab ipso Socratis fonte &c. Pythagoreis nempe se discipulum dederat. Valerius Maximus lib. VII. cap. VII. de studio & induit. Quo minus miror eum (Platonem) in Italiam transgressum ut ab ARCHITA Tarenti, a TIMÆO & ARIONE & CÆTO Locris PYTHAGORÆ PRÆCEPTA ET INSTITUTA ACCIPERET. Apulejus de dogm. Plat. Sed postquam Socrates homines reliquit quæsiuit unde proficeret, & ad PYTHAGORÆ DISCIPLINAM se contulit. — — — Et ad Italiam iterum venit, & Pythagoraeos Eurytum Tarentinum, & seniore Archytam sectatus, &c. Imo & libros Pythagoricos per Dionem Syracusanum, ut ajunt, sibi coëmerat, Vid. lib. I. cap. IX. § III. not. &c. Atque hinc Apulejus Floridor. lib. II. sub fin. Porro noster PLATO NIHIL AB HAC SECTA (Pythagorica) VEL PAULULUM DEVIUS PYTHAGORISSAT. Ficinus Theol. Platon. lib. XVII. cap. IV. Plato (enim) cum omnes philosophorum opiniones examinasset PYTHAGORICAM SECTAM tanquam verisimiliorem prae caeteris ELEGIT. Unde & Platonis

nis Timæus Hiërocli τῶν Πυθαγορείων δογμάτων ἀ-
κριβὴς διδασκαλίας, *Dogmatum PYTHAGORICORUM*
magister accuratus est.

§ III. Imo & Chaldaeorum atque Ægyptiorum Imo &
Fabulas, & Fulmina veritatis, sicuti quondam se- Chaldaeo-
nex Samius, in rem suam convertisse Platonem rum &
jam olim viris magnis notatum est. Jul. Cæsar Ægyptio-
Scaliger de Subtil. exercit. LXI. § III. sic e rum doc-
CHALDÆORUM, ÆGYPTIORUMQUE libris non solum trinam
FABULAS, sed etiam FULMINA VERITATIS contem- & Me-
platus: eorum afflatu non sensit humane mentis thodum,
aciem hebetari. 2. Aug. Steuchus de perenni phi- ut fecit
losophia lib. v. cap. iv. Habuit enim (Plato) Pythago-
ante se praeceptores divinos praecipue Pythago- ras, se-
racos, Timæum Locrensem, Empedoclem, TRIS- cutum.
MEGISTUM. Eos norat Plato, TOTAMQUE EORUM
PHILOSOPHIAM indidit libris suis. Atque idem
sensisse de rebus divinis Platonem ac Chaldaeos &
Ægyptios non immerito ex libro Jamblichi de my-
steriis concludit J. Gerh. Vossius de sect. phil. Mea
autem, inquit, haec sententia, non posse aliunde
melius quam ex hoc opere quid & Platonici de di-
vinis rebus senserint cognosci. Ita enim Ægyptio-
rum & Chaldaeorum opinionem exprimit, ut facile
appareat idem ipsum sensisse. Hincque Ænigma-
ticus & multis locis obscurus est. J. Franc. Pi-
cus Mirand. exam. doct. vanit. gent. lib. i. cap.
11. op. tom. 11. p. 733. Enimvero a Xenophonte
V v 2 Pla-

2. Hebetari.] Addit Scaliger: non vidit. Neque sane nos acutius vi-
Quae igitur verba legisset posuit: quid dixerimus, nisi se ipsam Veritas de coe-
illa penitissimis recessibus occultarent lo demissa nobis ostendisset.

Plato scribendi genere evariavit, nam cum antiquissimi dogmata carminibus traderent, mox & prosa oratione subobscurè tamen, ænigmatibus etiam Pythagoræ affuissent, clarissime & limpidissime Xenophon literis sua sensa commendavit. Plato magnâ quidem elegantia, & uberi facundia celebratus sub mathematicæ tamen disciplinæ VELAMENTIS adumbravit plurima & INVOLUCRIS FABULARUM obtexit. Adeoque in loquendo VARIUS, ut ex ejus sectatoribus fuerint qui eum nihil affirmasse, alii omnia, alia quæpiam voluerunt; multæque in ejus doctrinæ sectæ, quibus ejus mens in partes tracta, & quasi lancinata videbatur. Laërtius in illius vitâ p. m. 84. Ονόμασι δὲ κέρχεται ποιηταῖς, πρὸς τὸ μὴ εὐσύνωπον εἶναι τοῖς ἀμαθέσι τὴν περὶ ματείαν. Nominibus usus est variis, ne opus suum ab indoctis facile perciperetur. Ut Plato haud raro Poëticis quibusdam floribus elegantiae causa sermones suos asperferit: imo dogmata sua passim variis, obscuris, & ænigmaticis locutionibus pro Veterum more involverit, procul dubio ut invidiam declinaret, & Areopagum; exemplo Socratis, cui liberior de rebus divinis sermo venenum apportaverat, factus cautior. Quæ eo tendunt ut pateat non omne id quod in Platone hic illic observatur mox ad literam proprie sumendum esse; sed discutiendum anne quid allegoriæ forte lateat. Ut præprimis in ejus sententiâ de Animæ post mortem hominis statu obtinet. Quam a crassâ Transmigratione perquam alienam esse sequentia demonstrant.

*Animas
puras se.*

§ IV. Animæ bonorum quæ puræ decesserunt
se.

secundum Platonem post hominis mortem migrant in locum *invisibilem purum & excellentem*, ad bonum sapientemque *Deum*, ab omnibus humanis liberatæ malis. Ita in Phædone, p. 60. edit. Francof. A. 1602. legimus: *Anima vero quæ invisibile quiddam est, in similem quendam aliumque locum migrans, EXCELLENTEM, PURUM INVISIBILEM nobis occultum, revera ad bonum sapientemque DEUM, quo si Deus voluerit paulo post meo quoque animo est migrandum: anima inquam talis, talique natura prædita, nunquid cum primum a corpore liberata fuerit, dissipabitur atque interibit ut multi putant? Permultum abest o dilecte Cebes atque Simmia, imo multo magis ita se res habet, si quidem PURA DISCESSERIT, corporeum nil secum trahens, utpote quæ sua cum illo invita communicaverit, sed fugerit illud semper sequi in se collegerit tanquam semper id meditata: quod quidem nihil est aliud quam recte philosophari, mortemque revera facile commentari. An non hæc est meditatio mortis? Est omnino. Anima inquam, si sic affecta discefferit, nonne ad aliquid sibi simile DIVINUM abit?* 3. DIVINUM, & IMMORTALE & SAPIENS? quo cum pervenerit, evadit FELIX, ab errore, dementia, timoribus durisque amoribus, cæterisque humanis LIBERATA MALIS: & quemad-

LIB. II.
CAP.
IX.
cundum
Platonem
transire
in locum
invisibi-
lem, pu-
rum, su-
percos-
lestem,
ad Deum,
omnibus
malis in-
perpe-
tuum ex-
emptas.

V V 3.

mo-

3. Anima in quam si sic affecta μου εἶναι, πλήρης καὶ ἀγνοίας, καὶ φό-
discefferit nonne ad aliquid sibi simile βῶν, καὶ ἀγρίων ἱρώων καὶ τῶν ἄλλων
divinum abit? [Εἴς.] Οὐκ ἂν ἔγωγε μὲν κακῶν τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ πλῆθους ἀπο-
ἔχουσα εἰς τὸ ὅμοιον αὐτῇ τὸ θεῖον ἀπεί-
χεται, τὸ θεῖον τε καὶ ἀθάνατον καὶ φρό-
νιμος; οἱ ἀφικόμενοι ὑπάρχει αὐτῇ ἰσθαί-
πρὶν δὲ λέγεται κατὰ τῶν μεμενημένων ὡς
ἀληθῶς τοῖς λοιποῖς χρόνοις μετὰ θεῶν δια-
γεῖν.

*modum de initiatis dici solet, revera RELIQUUM TEMPUS VITAM CUM DIIS AGIT? Itane dicendum est o Cebes an aliter? Ita per juvem inquit Cebes. Quam sedem alibi vocat Beatorum Insulas (μακάρον νῆσους) Plato in Georgia sub fin. p: 356. Ex-
tabat autem lex de hominibus sub Saturno, & sem-
per, & NUNC etiam extat apud Deos: ut quiscun-
que homines JUSTE PIEQUE VITAM EGISSET, cum
e vitâ migrarent, ad BEATORUM INSULAS profecti
in omni FELICITATE viverent, a malis longe se-
juncti: qui vero injuste impieque vixissent, in pu-
nitionis justique supplicii carcerem, quod appel-
lant Tartarum, irent. Alibi puram supra Terram
regionem vel mansionem (ὡς τὴν ἀνω οἰκῆσιν καθαρὰν
ἀφικόμενοι) in Phædone sub fin. Qui autem PIE 4. præ
caeteris VIXISSE inveniuntur, hi sunt qui ex his
terrenis locis tanquam e carcere soluti, atque libe-
rati, ad ALTIORA transcendunt, PURAMQUE SU-
PRA TERRAM HABITANT REGIONEM. Inter has au-
tem quicumque satis per philosophiam purgati sunt,
absque corporibus omnino totum per tempus vivunt,
habitationesque his etiam pulchriores nanciscuntur.
Alibi locum supercoelestem (τόπον ὑπερβότειον) sic in
Phædro. Quas enim, inquit, immortales vocan-
tur, cum ad summum pervenerint, extra progres-
sae in COELI dorso consistunt. Ibi constitutas cir-
cum-*

4. Qui autem pie.] &c. Οἱ δὲ γῆς ἀικέζομενοι, τῶν δὲ αὐτῶν εἰ φι-
δῇ ἂν δοῦναι διαφερόντως πρὸς τὸ ὅτιως λοσιφία ἱκανῶς καθηράμενοι, αὐτοὶ τι σω-
βιῶναι, οἷοι εἰσιν οἱ τῶδε μὲν τῶν τόπων μάταιον ζῶσι τὸ παραπαν εἰς τὸν ἔπειτα
τῶν ἐν τῇ γῇ ἐλευθερῶμενοι τε καὶ ἀπαλ-
λαττόμενοι ὡς περ δισμυτήριον, ἀνωδὲ εἰς
ἀφικέμενοι, καὶ ἐπὶ
τῆς καθαρῆς οἰκῆσιν ἀφικέμενοι, καὶ ἐπὶ

*cumferentia ipsa circumfert, atque illae intuentur quae sunt extra coelum. LOCUM vero SUPERCOE-
LESTEM neque quisquam nostrorum laudavit adhuc Poëtarum, neque unquam pro dignitate laudabit. Et Interiora Coeli (τὸ εἶσω τῷ ὕδατι) ibid. Et anima subiens s. rursus INTRA COELUM vel in interiora coeli domum revertitur.*

§ V. In hoc τῶν ἐνοβίων χῶρον quem ut perfectum *Ubi in*
Paradisum seu amœnitatis & beatitatis hortum, in *consortio*
quo omnigenis mens voluptatibus fruitura sit, su- *Deorum*
pra lib. I. cap. VI. § VI. a Xenocrate, vel si ma- *beato-*
vis Platone in Axiocho depictum vidimus: quem *rumque*
que nunquam *pro dignitate efferrī posse* in Phædro *bonorum*
ait, consuetudine Deorum bonorum sapientum- *plenissima*
que, atque hominum iis qui hic in terrâ degunt *fruantur*
meliorum perpetuo usurâ mentes sunt. Ita in Phæ- *felicitate.*
done Socrates non procul ab initio p. 48. *Equi-*
dem o Simmia atque Cebes; nisi me migraturum
putarem, primum quidem ad DEOS alios sapientes
& bonos, deinde ad HOMINES DEFUNCTOS bis qui
hic sunt MELIORES, injusta agerem non moleste fe-
rens mortem. Nunc certum habetote, sperare me
ad bonos viros iturum, sed hoc quidem baud omnino
asseverarem. Quod vero ad DEOS dominos valde
bonos iturus sim, certum habetote si quid aliud
ejusmodi & hoc utique me affirmaturum. Propterea
baud similiter mortem moleste fero: sed bono animo
sum, speroque superesse aliquid his qui defuncti
sunt, atque ut jam diu dicitur, MULTO MELIUS
BONIS

5. *Et anima subiens*] &c. καὶ δὲ. 9m. Vid. quæ notatæ sunt ad lib.
III. cap. VI. § VI.

BONIS FORE QUAM MALIS. Et iterum post nonnulla qui mysteria constituerunt admonere ait ὁ δὲ καθαράμενος τε καὶ πεπλεγμένος ἔκτιστος ἀφικόμενος μεταθεὼν οἰκῆσαι, *quod is qui PURGATUS atque initiatus illuc accesserit CUM DIIS sit habitaturus.* Et ut mox audivimus *Revera* RELIQUUM TEMPUS VITAM CUM DIIS AGIT. Unde Apulejus de Sapiente *Idem ille diem MORTIS suae PROPITIUS nec invitatus expectat, quod de Animae IMMORTALITATE confidat. Nam vinculis liberata corporeis sapientis anima REMIGRAT AD DEOS, & pro merito vitae purius, castiusve transactae hoc ipso Deorum se CONDITIONI conciliat.* loc sup. cit. 6. Atque hac ratione mentes probae hac vitâ peractâ plena fruituræ sunt ibidem beatitudine, ut & in Epinomide sub finem concludit. *Nefas autem est, ait, negligere, quum felix omnium illorum doctrina omnibus recta ratione patuerit. Eum sane qui cuncta haec ita percepit, vere sapientissimum appellamus. Quem ego etiam joco & serio affirmo, cum diem suum OBIERIT non amplius multorum sensuum ut nunc, sed unius sortis participem fore, unumque de multis factum FELICEM, SAPIENTISSIMUM ATQUE BEATUM.* Unde hac futuræ felicitatis spe erecti Platonici. Plato in Epinom. in init. *Impossibile arbitror homines in hac vita praeter admodum paucos FELICITATEM & BEATITUDINEM assequi. BONA TAMEN SPES est, ut post MORTEM quis ea omnino CONSEQUATUR, quorum desiderio accensus optime pro viribus egit vitam, atque exegit.* Videantur & verba

b1

6. Loc. sup. cit.] Lib. I. cap. x. § iv.

ba Socratis supra posita. Atque inde ad virtutum praxin ducta motiva Plat. in Phædon. *Sed horum quæ narrata sunt gratiâ o Simmia omni studio est* ADNITENDUM, *ut in hac vita* VIRTUTEM ET PRUDENTIAM SAPIENTIAMQUE *consequamur.* PRÆMIUM NAMQUE PULCHRUM EST, ET SPES EST INGENS.

§ VI. Hunc autem Beatorum statum & conditionem *immutabilem*; ut inde nunquam in deteriorem possint relabi, nunquam amplius morti subijci, crasse corpori mortali includi, ait Philosophia Platonica. Sic Socratem inducit auctor noster in Apologia sub fin. p. 31. Οὐδέποτε γάρ γε ἔτι οἱ ἐκεῖ ἀποκτανῶσι, τὰ τε γὰρ ἄλλα εὐδαιμονέστεροί εἰσι οἱ ἐκεῖ ἢ ἄλλοι, καὶ ἤδη τὸν λοιπὸν χρόνον ἀθάνατοί εἰσι. *Siquidem hujus causa qui illic degunt haud amplius moriuntur* & *in rebus aliis* BEATIORES, ET IN EO INSUPER, QUOD RELIQUUM JAM TEMPUS PERMANENT IMMORTALES. Sicuti § IV. ex Phædone audivimus Τύτων δὲ αὐτῶν οἱ φιλοσοφία ἱκανῶς καθαράμενοι, ἀνευ τε σωμάτων ζῶσι τὸ παράπαν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον, καὶ εἰς οἰκίσεις ἔτι τύτων καλλίως ἀφικῶνται. *Inter has autem quicunque satis per Philosophiam purgati sunt*, ABSQUE CORPORIBUS OMNINO TOTUM PER RELIQUUM TEMPUS VIVUNT, HABITATIONESQUE HIS *etiam* PULCHRIORES *nanciscuntur.*

§ VII. Quod vero ad Animas *impurorum* attinet, iis pro gradibus peccatorum poenarum gradus imponit, sicque convenientia irrogat supplicia Theologia Platonica, & hæc ut subeant generatim ad poenarum locum relegat Plato de Leg. Dial. x. *Quæcunque igitur animam habent transmutantur*: quippe cum transmutationis in se ipsis

Impies ex opinione Platonis vel Sanabiles, vel Insanabiles.

causam habent. Trasmutata secundum ordinem legemque factorum feruntur. Et quae MINUS PECCAVERUNT MINUS PROFUNDE, ac in REGIONIS SUPERFICIE vagantur : quae MAGIS atque ATROCIUS, decidunt in PROFUNDUM, & in regionem INFERIOREM delabuntur, quam INFERIORUM vocabulo similibusque nominibus appellantes, tam viventes, quam corporibus soluti somniant, atque formidant. Et paulo post : Hoc Deorum qui coelum habitant o puer & adolescens qui a Diis negligi putas, judicium est : ut qui PEJOR sit ad PEJORES qui MELIOR ad MELIORES ANIMAS TAM IN VITA, QUAM IN OMNI MORTE PROFICISCATUR, patiaturque & agat quae a similibus ad similes fieri oportet. Easque vel ut malas absolute, pleneque insanabiles considerat, vel ut sanabiles haud ita penitus flagitiorum pondere obrutas, quarum crimina cruciatibus medicinalibus elui possint, ipsaeque ad meliorem frugem reduci. Plato in Gorgia p. 357, 358. Animum igitur contemplatus sic (plurimis vitiis) affectum ignominiose rectâ in custodiam transmittit (Judex) UBI MERITAS SUBIRE POENAS OPORTET. Convenit autem omnem qui ab aliquo recte punitur, vel ipsum fieri MELIOREM, UTILITATEMQUE percipere, vel caeteris EXEMPLA dare ut ALII, poenas ejus conspicientes MELIORES ob timorem efficiantur. Qui vero apud Deos & homines ita dant poenas ut UTILITATEM inde aliquam referant : hi sunt qui peccata SANABILIA commiserunt, quibus dolor cruciatuque PRODEST & apud homines & apud Inferos. Non enim aliter quis potest ab injustitiâ liberari. Qui autem EXTREMA INJUSTITIA detinentur, ac propter ejusmodi de-

delicta sunt INSANABILES ex his EXEMPLA sumuntur: ipsique nullam amplius utilitatem inde reportant, utpote qui SANARI NON POSSINT: sed prosunt duntaxat aliis per exemplum, qui eos inveniuntur propter flagitia maximis acerbissimisque & terribilissimis poenis OMNI TEMPORE CRUCIATOS; TANQUAM EXEMPLUM, monumentumque, & spectaculum apud INFEROS IN CARCERE præbentes iniustis omnibus, qui ad ea loca descendunt.

CAP.
IX.

§ VIII. Impiissimos itaque in *Tartarum* δίκης διαμωτήριον detrudit sapientia Platonica Vid. § IV. Imo & æternis & nunquam desituris ibidem eos addictos suppliciis, omnemque inde aliorum redditum denegatum penitus asserit. Plato in Phædone sub finem: Οἱ δ' αὖ δόξουν ἀνάπας ἔχειν διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἀμαρτημάτων, ἢ ἰεροσυλίας πολλὰς καὶ μεγάλας, ἢ φόβους ἀδίκους καὶ παρανόμους πολλὰς ἐξυργασμένοι ἢ ἄλλα ὅσα τυγχάνει ὄντα τοιαῦτα, τέτυκται δὲ ἡ προσέκτατα μοῖρα ῥίπτει αὖς τὸν Τάρταρον ὅθεν ἔποτε ἐκβάλλουσιν. *Qui vero ob scelerum magnitudinem INSANABILES esse videntur, qui videlicet sacrilegia multa & magna, vel caedes iniquas vel alia horum similia perpetraverint, hos omnes conveniens fors mergit in TARTARUM, UNDE NUNQUAM EGREDIUNTUR. Ut mox ex Gorgia audivimus nonnullos διὰ τὰς ἀμαρτίας τὰ μέγιστα καὶ ὀδυνηρότατα καὶ φοβερότατα πάθη πάσχειν τὸν αἰῶνα χρόνον, ἀπὸ τῶν παραδείγματά ἀμνημονεύσας ἐκεῖ ἐν αὐτῷ ἐν τῷ διαμωτήριῳ &c. propter flagitia maximis acerbissimisque & terribilissimis poenis OMNI TEMPORE CRUCIARI tanquam spectaculum apud Inferos in carcere præbentes. Qui scilicet ob scelerum gravitatem sint ἀίατα sanari unquam nequeant, tristi-*

Insanabiles in Tartarum detrudi ubi æternas dent poenas.

que fato solvi , non medicinæ sed exempli causa perpetuo torquendi. Atque hanc poenarum *eternitatem* mythice ex relatione Eri Armenii Plato de Repub. dial. x. sub fin. p. 762. exemplis declarat : *Interrogante enim quopiam*, auditore Ero, *ubinam Ardieus Pamphyliorum quondam Tyrannus esset ?* anne videlicet etiam post exantlatos mille cruciatuum annos ex Inferis excessisset , atque in hoc Animarum pratum appulisset ? interrogatus respondit : *Non venit Ardieus*, NEQUE VENIET. *Vidimus enim inter alia dira hoc spectaculum. Dum enim regressuri biatum peteremus cetera omnia perpeffi, illum (Ardieum) protinus vidimus aliosque cum eo omnes ferme Tyrannos : inter quos & privatos nonnullos qui MAGNA SCELERA PERPETRAVERANT : quos ascendere jam se propemodum ausos HIATUS ille MINIME PERMITTEBAT , sed horride mugiebat quoties aliquis eorum qui vel INSANABILES ESSENT, vel NONDUM PURGATI egredi niterentur.* (ὅς οἰόμενος ἤδη ἀναβήσασθαι ἐκ ἐδέχετο τὸ τρομερόν, ἀλλ' ἔμυκᾶτο, ὁπότῃ τις τῶν ἄλλων ἀνιάλων ἐχόντων εἰς πομπήαν ἢ μὴ ἱκανῶς δειδωκὸς δίκην ἐπιχειροῖ ἀνέλαι. *Aderant igitur illic feroces quidam viri aspectu ignei, qui cum mugitum subito perpendissent, hos SEORSUM RAPIEBANT , Ardieum scilicet ejusque perfimiles, MANIBUSQUE ET PEDIBUS ET CERVICE DEVINCTIS prosternebant eos , excarnificabantque : & secus viam quandam ad exteriorem partem raptatos tribulis lacerabant : prætereuntibus indicantes quam illi ob causam talia paterentur, quodque in TARTARUM PROJICIENDI agiterentur.* (καὶ ὅτι εἰς τὸν Τάρταρον ἐμπεσέμενοι ἄγοντο.) Scilicet

— — Fa.

— — *Facilis descensus Averni:*

*Sed revocare gradum, superasque evadere ad au-
ras*

Hoc opus, hic labor est. Virg. Æneid. vi. v.
126. & seq.

Quemadmodum & supra Xenocrates, v. Plato in Axiocho de impiis in Tartaro dixerat αἰδίοις τιμωρίαις πύχονται, PERPETUIS SUPPLICIIS affliguntur. Vid. lib. i. cap. vii. § III. Unde & apud Apulejum Turris vocalis facta, Psyche reprehendens quod se præcipitem datam demittere vellet in Tartarum cum inde nullus ad Superos pateat reditus, ait *Nam si spiritus corpore tuo SEMEL fuerit sejugatus ibis quidem profecto ad UNUM TARTARUM; sed inde NULO PACTO REDIRE poteris.* Asin. Aur. lib. vi. op. tom. i. p. 738. Hinc infelicissimum, imo omnium malorum extremum est multis gravioribusque criminibus onustum decedere. Plato in Gorgia p. 356. Πολλῶν γὰρ ἀδικημάτων γέμοντα τὴν ψυχὴν εἰς αὐτὴν ἀφικέσθαι, πάντων ἔσχατον κακὸν εἶναι. *Multis enim peccatis refertam Animam ad Inferos descendere EXTREMUM omnium est malorum.*

§ IX. Atque in hacce *Beatorum sedes æternas, Impiorumque carcerem* perpetuum mox post hominis mortem Mentes abduci a Jovis filiis Minoe, Rhadamanto, Æaco Judicatas ait Theologia Academica. Ita in Gorgia sub fin. *Sunt enim judicandi post obitum (homines.) Judicem quoque ipsum esse nudum oportet, mortuum videlicet: & ipso duntaxat animo animum ipsum inspicientem* STATIM POST

In eas
Beato-
rum, im-
piorum-
que Jætes
transire
mentes
mox obi-
tum.

INSPERATUM CUJUSQUE OBITUM, *animum inquam a suis omnibus desertum, omnemque ornatum exteriorem relinquentem in terrâ, ut judicium JUSTE procedat.* Vide loca § IV, v. & VII. ex Platone allata. Justum videlicet ex sententiâ Platonicâ a Jove constitutum tribunal est, ad quod quicumque ex hac vita discessere immediate post obitum per Genium 7. qui per vitam adfuit, hincque omnium actionum conscius est plenissime, & testis, pertrahuntur, quo in judicio nulla sit personarum acceptio, nec ullum crimen iudices latere possit, quodque adeo ex merito vitæ anteactæ remittat in beatorum sedes, vel tortorum habitacula. Quod judicium descriptum vide loco citato 'in Gorgia, in x. de Repub. sub fin. Dial. x. de Leg. in fin. & alibi. Animæ itaque ex mente Platonis, quæ *puræ* decesserunt, transeunt in *locum invisibilem*, purum, supra terram, coelestem, ubi omnibus malis exemptæ in consortio Deorum summa beatitudine fruuntur: ita ut *nunquam* in sortem sequiorem relabi possint. Ex vero quæ *impuræ* penitus fuere deprehensæ in *Tartarum* detruduntur, unde *nunquam* pateat exitus, sed infinitis inhæreant cruciatibus. Hæcque utrarumque conditio *immutabilis* statim post judicium

7. Per Genium.] Apulejus: *Ex i lum qui nobis præditus fuit, raptare hac sublimiore Dæmonum copiâ Plato ilico, & trahere veluti custodiam autumat singulis hominibus in vitâ suam ad judicium, atque illic in causa agendâ testes & custodes singulos addicenda assistere; si qua commentatur, ditos: qui nemini conspicui, semper redarguere; si qua vera dicat, asseveradsint omnium non modo actorum ter rare; prorsus illius testimonio jerrisles, verum etiam cogitatorum. Ac sententiam. Ac sententiam. Ac sententiam. ubi vitâ editâ remeandum est; eundem*

cium immediate post obitum habendum initium capit. Quæ itaque de *Bonorum & Malorum* post hanc vitam statu tradit doctrina Platonica crassam Animarum in varia corpora *revolutionem* omnino negant. De *Mediis* itaque videndum erit.

§ X. Hi, quos descriptos vide lib. I. cap. VIII. § I. & de quibus hujus capituli § VII. ita Platonem audivimus: *qui vero apud Deos & homines ita poenas dant ut UTILITATEM inde aliquam REFERRANT, hi sunt qui PECCATA SANABILIA commiserunt, quibus DOLOR, CRUCIATUSQUE PRODEST ET APUD HOMINES ET APUD INFEROS. Non enim aliter quis potest ab INJUSTITIA LIBERARI.* Secundum Platonem mox post mortem remittuntur in τὴν φεγγὰς *custodiam* ubi προσήκοιτα πάλη *meritas poenas subire* debeant, ut eodem § VII. patuit. Quo autem *magis minusve* peccatis onusti fuerint eo in *profundiores*, vel *minus profundas* detruduntur plagas ibid. Adeoque nonnunquam *sub terrâ* cruciantur, ut ex relatione Eri Armenii habemus § præcedenti VIII. hiatum quem superaverant passionibus jam *purgati*, *quique jam ex terrâ in pratum animarum ascenderant, peracto sub terris mille annorum itinere*, sicut ibidem loci apud Platonem describuntur, *Ardieo*, aliisque similibus non permisisse ex *Inferis* exitum, sed horride mugisse, uti solebat quoties aliquis eorum qui vel *insanabiles* essent, vel *nondum purgati* egredi niteretur: purgabiles ergo etiam *sub terra* continentur. Nonnunquam in *terræ superficie* aëreque inferiori poenas dant medicinales. Vid. ibid. seu in *visibili loco*, unde aliquando circa sepulchra vagentur. In Phædone p. 61. *Sed infectam*

Sanabiles in suppliorum loca remitti profundiora, minusve profunda quo magis minusve peccatorum onere gravati fuerint: adeoque vel sub terrâ, vel in terræ superficie, aëre-ve inferiori bere.

tam involutamque ut arbitror contagione corporea, quam consuetudo congressusque cum corpore propter continuam familiaritatem plurimumque ejus cultum effecit quasi congenitam? Ita putamus Ponderosum vero, o amice, id putandum est, & gravet terrenumque & visibile, quod Anima ejusmodi secum trahit: ideoque ab eo gravatur, & ad VISIBILEM trahitur LOCUM METU INVISIBILIS ATQUE OCCULTI: & quemadmodum fertur CIRCA MONUMENTA SEPULCHRAQUE VERSATUR (ὃ δὴ καὶ ἔχουσα ἡ τοιαύτη ψυχὴ, βαρύνεται τε καὶ ἔλκεται πάλιν εἰς τὸν ὁρατὸν τόπον, φόβῳ τῷ αἰδῶς τε καὶ ἄδῃ ὅσπερ λέγεται περὶ τὰ μνήματα τε καὶ τάφους χαλωδουμένη) circa quae jam nonnulla apparuerunt Animarum UMBROSA PHANTASMATA (σκιοειδῆ φαντάσματα) qualia praeferunt SIMULACRA (εἰδῶλα) tales animae quae videlicet NON PURÈ decesserunt a corpore; sed visibile aliquid trahentes: quo fit ut videri possint. (ἀλλὰ τῷ ὄρατῷ μελέχουσα. διὸ καὶ ὁραταί.)

*Aëreis
crassioribus, &
terrenis
subtilioribus
corporibus in
ditos.*

§ XI. *Aëreis* videlicet vestitas corporibus *crassioribus*, imo *subtilioribus terrestribus* hæc Animas hincque visibiles, ut patibiles facit Philosophia Platonica, atque iis indutas, in Elementis, gravioribus, levioribusve suppliciis purgandas: quorsum pertinent Inferorum flumina *Acheron Phlegeton, Styx, Cocytusque*, de quibus in Phædone sub finem. Quæ tamen non proprie sed *Mythice* sumi vult Plato, atque tantum de variâ malorum punitione intelligi. Ita enim ibidem: *Hæc igitur eo se pacto prorsus habere, quo ego disposui non decet virum sanæ mentis asserere: esse tamen vel hæc vel talia quaedam circa animos nostros, eorumque*

que habitationes, quandoquidem animus ipse immortalis apparet, & decere mihi videtur, & dignum quasi periclitantes ista existimare. Unde Ficinus: *Tu vero quod de FLUMINIBUS dicitur potissimum de DÆMONIBUS Numinibusque intellige flagitiosos TALI quodam ORDINE punientibus, in argumento in Phædon. in fin.*

§ XII. Scilicet Animæ postquam ex luce supramundanâ descenderint *nunquam sine corpore sunt*; sed subtiliori, crassiorive vestiuntur, prout in superioribus vel inferioribus plagis versentur. Plato de Leg. Dial. x. *Quoniam vero Anima cum corpore SEMPER, modum cum ALIO, deinde cum alio conjuncta variis mutationibus — commutatur?* Ex æthere videlicet descendentes *æthereum* seu igneum quoddam apportant corpus, quo de loco in locum deferantur, & moveantur, quod ὄχημα *vehiculum* vocant, quoque mediante cum inferioribus, id est crassioribus, corporibus conjungi possint: cumque sphæras & elementa transeunt, quo deorsum magis vergant, eo vehiculum illud *crassius* redditur, atque adeo crassiori quasi veste circumdantur, donec tandem cum terreno crasso copulentur corpore. Hoc autem corpore deposito talem speciem vehiculo suo contrahunt, quæ *medio* in quo versantur, seu quorsum remittuntur conformis est: *Anima enim contrahit in se speciem rei cui adhæret*, ut ait Proclus de Anima & Dæmone. Atque hinc *Anima separata* & cujuscumque generis *Dæmones* pro variis in quibus hærent universi oris variis, crassioribus, vel subtilioribus *idolis*, visibilibus vel invisibilibus amiciuntur. Ita de Dæmonibus Alcinous de doctrina

*Animas
scilicet
semper
corpore
vestiunt;
sed varia.*

Platonis cap. xv. *sunt & alii qui vocantur DÆMONES in singulis elementis, quos intelligibiles Deos nuncupare possumus, partim quidem VISIBILES, partim autem VISUS ACIEM FUGIENTES in ÆTHERE, atque IGNI, ÆREQUE ET AQUA, ne pars ulla mundi expers animae, animantisve naturâ praestantis relinqueretur. De Animabus ex superioribus colligere est.*

Medios aliquando ex carcere dimittendos, & in purgatorum sedes admittendos.

§ XIII. Ex hoc autem suppliciorum medicinalium loco aliquando *dimittendos* esse hosce *Medios*, cum scilicet tandem vitiis purgati fuerint, jam supra significatum est. Sic diferte in Phædone in fin. *Itaque quicumque in vita quodammodo tenuisse MEDIUM quoddam comperiuntur ad Acherontem profecti vehiculis quae unicuique adsunt, in paludem perveniunt Acherusiam, ibique habitant PURGANTURQUE POENAS DANTES injuriarum, & cum PURIFICATI sunt ABSOLVUNTUR.* Sanabiles scilicet *cruciatibus ab injustitiâ liberantur*, Vid. § x. Neque sic *purgatos exitu arcet amplius hiatus*, ibid. Verum enim vero quorsum nunc se conferunt Animæ istæ *mediae purgatæ ex Inferis dimissae?* an iterata vice terram petunt, crassaque subeunt hominum brutorumve corpora? Minime gentium: *nemo enim postquam defunctus est huc redit*, ita in Cratylo Plato noster: "Adhuc vero, inquit, *multitudo interpretatur quasi audes triste tenebrosumve. Atque hoc nomen horrentes Plutonem vocitant.* — Porro quisque ex hoc pertimescit, quod NEMO POSTQUAM DEFUNCTUS EST HUC REDIT, quodve anima nudata corpore illuc abit. Atque impossibile est quempiam *sæpius mori*; ita idem de parricida de Leg.

lorum
extremum
transi-
tum. Et
nullis ite-
randam.

ganti obfint: Vid. in Phædone p. 50. paulum ab initio. Unde *sapientiae verus amator vehementer in hanc spem adductus non aliter eam pro dignitate ulla se comparaturum quam si MORIATUR* (λαβὼν σοφία τὴν αὐτὴν ταύτην ἐλπίδα μηδαμῶς ἄλλοθι ἐπιζῆσαι αὐτῇ ἀξίως λόγῳ, ἢ ὡς αὐτὸς) — — *non alibi puram sapientiam posse assequi sperat quam in futura post mortem vitâ* (σοφία γὰρ αὐτῷ ταύτῃ δόξῃ μηδαμῶς ἄλλοθι κηραῶς ἐπιζῆσαι φρονίῳ, ἀλλ' ἢ ἐαυτῷ.) *ibid. p. 51. Mens ergo corpore cum solvitur ab ignorantia, quâ dum eo vestiebatur laborabat, liberatur & ad perfectam rerum scientiam, qua æternum gavifura mens est, pervenit. Idem ibid. — Quoad Deus ipse nos SOLVAT: atque ita PURI, & A CORPORIS INSANIA LIBERATI, ut consentaneum est, cum talibus erimus, cognoscemusque per NOS IPSOS SYNCERUM QUODLIBET, id est forsitan IPSUM VERUM. Nam impuro quidem purum attingere nefas est. Et cum decesserit, ait in Epinomide, ad congrua virtuti loca venturum (virum felicem.) Atque ita vere initiatus, & ipse unus unam revera sapientiam nactus RELIQUUM TEMPUS in rerum omnium pulcherrimum contemplatione versatur. Et ut de corporis impedimenti, & contagione sese expedire sapiens adnititur, ita mortem vinculorum corporeorum excussione plenariam animitus exoptat, & hanc meditatur perpetuo. Idem ibid. Purificatio vero, inquit, nonne in hoc consistit quod jam dudum dicebamus videlicet ut quam maxime possumus sejungamus a corpore animum: hoc est & in praesenti tempore, & in futuro a corpore tanquam a vinculis resolutum. Maxime quidem inquit. Nonne igitur haec mors appellatur solutio*
Ani-

Animae, separatio a corpore? Prorsus. SOLVERE vero ipsum quemadmodum confitemur omni tempore maxime ac soli student qui recte PHILOSOPHANTUR. Atque haec ipsa Philosophorum MEDITATIO est, animum a corpore solvere atque separare. Et paulo ante: Nonne & in hoc philosophi animus maxime CONTEMNIT CORPUS, AB EOQUE AUFUGIT 8. QUÆRITQUE SECUNDUM SEIPSUM VIVERE? Pulcre Seneca: Nec unquam magnis ingeniis cara in corpore mora est, consolatur ad Marciam cap. xxiii. Contra vero improbitate refertos ad omnium malorum extremum Mors abripit: unde eandem horrescunt ignavi, 9. Plato in Gorgia p. 356. Nam mori quidem nemo formidat nisi omnino rationis expers atque ignavus, injuste autem agere veretur. Multis enim PECCATIS REFERTAM ANIMAM AD INFEROS descendere EXTREMUM OMNIUM MALORUM EST.

Y y 3.

Tan-

8. Quæritque secundum seipsum vivere.] Apollonius Tyaneus Epistola ad Valerium p. m. 27. ὅς, OSSA post hanc vitam manere in hominibus, ἀλλὰ τιμητοὶ καὶ τιμαί. Ut autem vera est mors tibi non dolenda, sed colenda & reverenda est. Hinc Mors Veteribus non ut terrificum quidpiam; sed amicum potius pingebatur. Baro de Cherbury de religione gent. cap. ix. p. m. 83. Hæc obiter subjungere placuit NULLAM apud veteres extitisse qualis hodie videtur MORTIS effigiem, exesa facie ricin diducta, & foraminibus HORRIDA; sed vel tanquam PLACIDUS SOMNIS effingebatur Mors: vel e vivis HEIC EXCESSISSE dicebatur quispiam: & tale hujusmodi: ne terror Mortis ita incuteretur, & NIHIL PRÆTER ossa post hanc vitam manere in hominum animæ induceretur. Unde etiam fortes & ad virtutem exercendam alacriores reddebantur: quia Mors olim bonis haud aliud quam TRANSITUS IN MELIOREM VITAM existimata fuit: ut turpe illis ideo videretur reliquias hominum hac vita probe defunctorum in iis solum quæ morituri sive rejiciebant, sive exuebant, cerni.

9. Plato in Gorgia p. 356.] Αὐτοὶ γὰρ τὸ ἀποθνήσκειν εὖδεις φοβῶνται ὅς τις μὴ παντάπασιν ἄλογος τε καὶ ἀνάνδρως ἴσῃ, τὸ δὲ ἀδικεῖν φοβῶνται. πολλῶν γὰρ ἀδικημάτων γίγνεται τὴν ψυχὴν εἰς Ἄδην ἀφικνέσθαι, πάντων ἰσχυατοὶ κακῶν ἴσῃ.

Tandem Mortem *nunquam iterandam* § præcedenti audivimus. Mors itaque *Piis* vitæ melioris perfectioris perpetuæ initium. Plene *sceleratis* in omnium malorum extremum transitus. Atque nullis unquam iteranda. Sed hæc vitam variis in corporibus sæpius repetitam negant.

Probos
post mor-
tem fieri
Dæmones
secundum
Plato-
nem.

§ XV. Ut tandem *Daemonologia* Platonica Metempsychosin debellat. Vir *Bonus & Heros* post mortem fit *Daemon*, ut ex Platone supra lib. i. cap. xiiii. § v. audivimus: hac de re multa in Cratylo, sic p. m. 274. hunc in modum : λέγει ἐν χαλῶς ἔστι καὶ ἄλλοι ποιεῖται πολλοὶ ὅσοι λέγουσιν ὡς ἐπιδάσκει ἀγαθὸς αἱ τελευτήσῃ, μεγάλην μοῖραν ἔχει, καὶ γίνεται δαίμων. *Quam ob rem* Ἔσσις (Hesiodus) ἔσθ' ἄλλοι ποιῆται *permulti praeclare loquuntur quicunque ajunt videlicet postquam* *BONUS aliquis vitam functus est maximam* *DIGNITATEM*, *praemiumque sortitur, fitque* *DÆMON*. Approbat Socrates sententiam Hesiodi homines bonos defunctos *Dæmones* habentis. Ita scilicet paulo ante Socrates: *ait enim* (Hesiodus) *ex hoc genere* (aureo id est bono & præclaro) *post præsentis vitae fata fieri* *DÆMONES sanctos, terrestres, optimos, malorum expulsores, ἔσθ' custodes hominum.* (λέγει τοίνυν περὶ αὐτῶν 10. Αὐταῖς ἐπιδάσκει τὰτο γένος κατὰ μοῖρ' ἐκάλυψεν οἱ μὲν δαίμονες ἀγνοῖ ἐπιχθόνιοι χαλέονται, ἐσθλοὶ ἀλεξίστατοι φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.) Videatur & 11. de Republ. dial.

10. Αὐταῖς.] Ipsos Hesiodi ver-
ficulos dedimus supra p. 114.

11. De Republ. dial. v.] *Dæmones* insigniter in vita præstantes judicati
nes sancti custodes hominum, ἔσθ' ma-
sunt.

lorum propulsores sunt VIRI qui in bel-
lo, ἔσθ' re bene gesta obierunt, ἔσθ' qui

insigniter in vita præstantes judicati
sunt.

dial. v. p. 662. & 12. Maximus Tyrius Dissert. CAP. IX.
 xxvii. Hi *curam* habent rerum humanarum, Pla-
 to de Leg. Dial. xi. *Oportune videmur in superio-
 ribus narrasse DEFUNCTORUM ANIMAS vim quandam
 habere, qua de rebus humanis CURAM habent.* Bo-
 norum custodes sunt, malorumque ultores Vid.
 quæ ex Maximo Tyrio supra pag. 86. allata sunt.
 Imo inter Deum & homines *Mediatores*, ut Dæ-
 monum officia declarat in Convivio Diotima: *Ete-
 nim, inquit, omnis natura DÆMONUM inter mor-
 tales Deosve est media. Quam vim habet? Inter-
 pretatur inquit & trajicit humana ad Deos, divi-
 na ad homines: horum quidem preces & sacrificia,
 illorum praecepta, sacrosque solennes, institutiones,
 & ordinem. In utroque medio constituta totum com-
 plet, ut universum secum ipso tali vinculo connec-
 tatur. Per hanc vaticinium omne procedit, sacer-
 dotumque diligentia circa sacrificia expiationesque
 & incantationes, & divinationem omnem, atque
 magicam. Deus quidem homini non miscetur, sed
 per*

12. Maximus Tyrius Dissert. xxvii.] *quam: aut ex Barbaris ad Graecos:
 Cam nihil aliud sit DÆMON quam aut potius ex aliqua civitate, quæ exlex
 NUDUS ANIMUS CORPORE DEPOSITO. — — At ubi nervos ac spiritus aliam legitime degentem regiam ac
 veluti retinacula quaedam, per quæ pacificam translatus. Et paulo post:
 interim corpus ab nimi quadam mole Nam postquam Animus depositum cor-
 sustineretur, consumpsit attritio, cor- pore decedens hinc se in illum locum
 pus quidem corruptioni succumbit, & statuerit, corpusque terrae corrumpen-
 in profundum rapitur, ANIMUS vero dum reliquerit, ipso momento lege-
 proprii viribus enatus, se ipsum con- que EX HOMINE DÆMON EVADIT:
 tines, firmasque consistit. Is deinceps purisque oculis propria spectacula intue-
 nuncupationem DÆMONIS accipit. sit- ti. v. nihil a corporeis illecebris atque
 que AERIS PROTINUS ALUMNUS; ex obstaculis impeditus.
 terrâ in ipsum tanquam in coloniam ali-*

per id MEDIUM COMMERCIUM omne atque colloquium INTER DEOS HOMINESQUE conficitur, & vigilantibus nobis, & dormientibus. Quicumque harum rerum peritus est δαίμων, id est felix vir, & sapiens nuncupatur: qui vero alias artes, & facultates quae manibus explentur callent, mercenarii nominantur. 13. Enimvero hi DÆMONES MULTI ATQUE VARIi sunt. Atque hinc mentes istæ separatae reverenter admodum habendae, & honorandae sunt. Vide supra pag. 109, & 110. Recte enim agentibus propitiae sunt, qui autem secus infensae: Vid. de Leg. Dial. iv. xi. & alibi. Verum enim vero hæc Dæmonum conditio, & erga genus humanum officia

13. Enimvero hi Daemones multi atque varii sunt.] Scilicet Daemones alii sunt NATURALES ab initio constituti, alii PEREGRINI, scilicet hominum ANIMI in aëtr̄m translati corpora, hominesque ea qua ante consueverant ratione curantes. Ficinus in argument. in Apolog. Socrati. in initio. Videatur Apulejus lib. de Deo Socratis. Atque Dæmonum ordines varios esse referunt. Quinque eorum genera habentur secundum Proclum in Alcibiad. i. & Foxium in Plat. Phædon. Sex secundum Psellum lib. de Dæmon. Imo vero tot Dæmonum ordines vulgo creditos quot in coelo stellæ videas apud Ficinum nostrum in argumento mox citato: ubi & de Dæmonibus elementaribus eorumque potentiis & operationibus. Et his Dæmonum ordinibus XII principes pro nu-

mero signorum Zodiaci assignatos apud eundem videre est. Epist. l. viii. Id interim quod supra ait Ficinus hominesque ea qua ante consueverant ratione curantes modum quo generi humano opitulentur Dæmones inquit quem distincte pingit Maximus Tyrius dissert. laudata xxvii. Neque tamen idcirco omnis indifferenter omnia administras: quin potius negociis DISCRETIS aliis ALIAM provinciam capis. Et hoc est quod in eorum natura dicitur patibile, & in quo Dæmon minor est Deo. Hand enim ingenium illud vetus quod olim habuerunt in vita penitus deponunt: Verum Æsculapius hodie quoque mederi non desistit, Hercules fortitudinem servat, Liber pater Bacchatur, Amphilocheus vaticinatur, Dioscuri nauticam exercent, Minos iudicat, Achilles arma pertrahat.

SEU METEMPSYCHOSI PYTHAGORICA 359 ^{LIT. II.}
 officia vel hominum vel brutorum *crassa membra*, ^{CAP. X.}
 uti plus semel notatum est, vide supra pag. 103. &
 219. remouent. Imo vero subtilia, seu aëria cor-
 pora inferunt : ut diserte hisce adscribit Hesiodus
 loco supra a Platone indicato ubi

Οἱ ῥα φυλάσσωσι τι δίκας ἢ σχέτλια ἔργα
 Ἡέρα ἑσάμηναι &c.

Qui quidem observant & iusta & prava opera
 AERE INDUTI, &c.

Neque quod probos in beatas superum sedes
 transmiserit Plato, eisque conditionem beatam im-
 mutabilem adscripserit cum Dæmonicâ rerum huma-
 narum curâ pugnare quis existimet : cum hæc nul-
 lam stabili illorum felicitati immutationem inferat,
 Vid. pag. 210. Imo vero insigne eorundem *ἐνδαι-
 μονίας* attributum sit. *Platonis* itaque de Mentis
 humanæ post mortem statu a *Metempsychosi* aliena
 censenda est.

C A P U T X.

Num STOICI Animarum de corpore in
corpus TRANSMEATIONEM crassam cre-
diderint?

§ I. **D**e Stoicis quoque aliqua Metempsychos^{is} ^{Stoicos}
 assertæ fama est. Patres scilicet sic vo- ^{secundum}
 luere ^{nonnullos} *Metemp-*

sychosin
adbaesse.
Quod rec-
te nega-
tum aliis.

luere nonnulli. Lactantius institut: lib. III. cap.

XVIII. *Superesse animam post mortem Pythagorici*

& STOICI dixerunt: *easque non nasci; sed insinu-*

ari in corpora, & DE ALIIS IN ALIA MIGRARE.

Damascenus lib. de Hæres. STOICI *corpus occidere,*

ANIMUM A CORPORE IN CORPUS MIGRARE *volunt.*

Epiphanius lib. I. Hær. 5. §. I. Μεταγγισμὸς τε

ψυχῶν καὶ μετασωματώσεις ἀπὸ σώματος εἰς σῶμα καὶ τα-

ρομεύσας σωματίων, ἣ δ' αὖ πάλιν ἰσχυρότας καὶ ἀναπάλιν γε-

ωμένας. *Adhæc ANIMARUM ex aliis in alia corpo-*

ra transfusiones ac TRANSITUS admittunt (Stoici)

Eas quippe de corpore decedere, ac rursus ingredi,

iterumque gigni statuunt. Quæ sane rei fidei fa-

ciendæ sufficere videri possent. Ita tamen Lip-

sius de Physiolog. Stoicor. lib. III. Dissert. XII.

Tamen hæc assertio (Lactantii & Damasceni) *mibi*

anceps, & *apud idoneos auctores tale nihil, imo*

contra lego. Nam *animæ illis ad COELOS abeunt,*

& *sociantur ASTRIS mox videndum* (Dissert. vide-

licet XIV.) *De REMIGRATIONE NUSQUAM VER-*

BUM: nisi si hoc intelligunt ex eâdem universi Ani-

mâ iterum alias animas fieri, & sic orbe quodam

immitti: imo easdem etiam post mundi innovatio-

nem. Sed longe hæc ab illâ Pythagoricâ μετεμψυ-

χάσει, quæ est de corpore in corpus transitio, &

cur non Latine TRANSANIMATIO? Hinc & Gau-

dentius Cap. XI. Exercit. I. Num & Stoici appro-

barunt Pythagoream Metensomatofin? NEGANDUM

videtur: quandoquidem secundum ipsos animæ quæ-

dam migrant ad SIDERA, ut pervulgatum est ex

iis etiam quæ traduntur a Lipsio in Physiologia.

Et quantum ad auctoritatem memoratorum Patrum

ita

ita instat l. c. *Sic licet scribant Lactantius & Damascenus, (cum Epiphanio) non est tamen prorsus certum sic sensisse Stoicos: quandoquidem non semper scriptoribus Ecclesiasticis licuit exacte & accurate externorum gentiliumque Philosophorum indagare dogmata.*

§ II. Uti scilicet Animas humanas e cælo, æthere, astris, imo ipso Deo advenire, atque in corpus descendere voluere Stoici (Seneca ad Helviam cap. vi. *Mens quæ homini data est, si primam ejus originem adspexeris, non est ex terreno & gravi concreta corpore: ex illo coelesti spiritu descendit.* Epist. cxx. *Mens Dei, ex qua pars & in hoc pectus mortale defluxit.* (Vide Lipsium Physiol. lib. iii. cap. viii.) sic illuc morte subingressa reverti tandem vulgo easdem tenuere. Atque adeo Stoicorum erat I. Bonorum Animas vinculis solutas hujusce corporis in beatas transire fedes circa Lunam vel Astra. II. Quatenus autem adhuc maculis nonnullis inquinati sint aliquamdiu in aëre inferiore morari, ut inhærentia vitia expurgentur antequam ad felicem animarum transeant regionem. III. Ibidem vitâ frui beatâ easdem, & summa cum voluptate omnia naturæ bona atque arcana perspicere & penetrare, simulac coelestium causas. IV. Malorum Animas circa terram in locis tenebrosis, horridisque coeni voraginibus volutari, & maleactorum dare poenas. V. Non tamen hasce poenas æternas; sed tantum medicinales: iis enim purgatas ad beatas subvolare itidem mansiones. Vel si fatue, maleque omnino vitam instituerint brevissimum manere tempus, mox interire penitus. VI. Tan-

Quæ Stoicis de mente separata sententia.

dem Bonarum statum non perennem; sed duraturum usque dum omnia *in ignem* resolvantur. Hæc Lipsio monstrata videas de Physiol. Stoica lib. III. Dissert. XI. & XIV. *In ignem* scilicet νοῦον intelligibilem, ut Plutarchus, lib. non posse suaviter vivi secundum Epicurum. op. tom. 2. p. 1107. id est *Deum*. Vide & Lipsium lib. I. Dissert. VI. Λόγον σπερματικὸν universi *vim seminalem* ut ait Marcus Antoninus de rebus suis lib. IV. § XXI. *Animæ si perennant*, inquit, *quomodo eas ab æterno ceperit aër?* *quomodo vero quæ ab ævo tam immenso in ea condita sunt corpora terra capit?* *sicut enim hic corpora, ubi ad spatium aliquod temporis in terra permanserint, mutata & dissipata cadaveribus aliis locum concedunt: ita & Animæ in Aërem translatae ubi aliquamdiu ibi persisterint, mutantur, funduntur, succenduntur* IN SEMINALEM UNIVERSI RATIONEM RECEPTÆ (ἕως καὶ εἰς τὸν ἀέρα μετατρέσθαι ψυχὰς, ἐπὶ ποσὸν συµµείνασαι μεταβάλλεσθαι καὶ χέονται, καὶ ἐξέρχονται εἰς τὸν τῷ ὅλῳ σπερματικὸν λόγον ἀναλαμβάνειν;) *locumque hoc pacto faciunt aliis intra sedes easdem insuper recipiendis. Hoc respondere licebit, si pro concesso sumatur Animas corporibus esse superstites. Et § XIV. Tanquam pars universi hujus extitisti, in id quod produxit te evanesces. Vel potius mutatione quadam interveniente in RATIONEM SEMINALEM recipieris. Quæ ratio seminalis (λόγος σπερματικὸς) sit Anima communis & universalis, unde primitus mentes prodierant. Videmus hic inquit Eruditissimus Gatakerus 'ad § XXI. quis sit ille λόγος σπερματικὸς de quo istic & supra § XIV. & denuo lib. VI. § XXIV. unam scilicet ANIMAM*

COM-

COMMUNEM ET UNIVERSALEM *somniabant Stoici* CAP. X.

unde reliquae omnes essent quasi DECISÆ, sive quae reliquarum omnium fons quidam existeret, in QUEM etiam denuo quasi REFUNDERENTUR. Existimarunt scilicet Animas non in infinitum manere determinatas; sed tandem in communem animam refundi, & invicem quasi permisceri: ex qua communi massa novæ successive producerentur, atque in corpus immitterentur: Gatakerus annotat. in loc. cit. *Habent tamen aliquid Stoici dogmati Pythagorico affine quod ex Animarum MATERIA QUASI CONFLATA ET RECOCTA NOVAS PROCUDI & produci statuunt.* Ita tamen ut in Palingenesia universali eadem numero Animæ iisdem numero corporibus (quibuscum quondam fuerant copulatæ) iterum sint conjungendæ, & id quidem pro infinitis universi innovationibus vicibus infinite repetitis. Videatur Lipsius de Physiol. Stoic. lib. 11. Dissert. xxii. Et 1. Nemefius de naturâ hominis cap. xxxviii. Quam thesin ultimam cum immediate præcedenti vix concilio. Hanc autem Animam *universalem* Stoicis ipsum esse *Deum* videas apud Lipsium lib. 1. Dissert. viii. Gatakerum ad lib. cit. § xiv. &

Z z 3

alibi.

1. Nemefius de natura hominis cap. mutaliter eff. i. Futurum enim rur-
xxxviii. Stoici autem ajunt stellæ er- sum Socratem & Platonem, & quem-
rantes, cum ad idem & in longitudine que hominem cum iisdem & amicis, &
& in latitudine signum referuntur, in civibus, & eadem cuique erent: ra, &
quo initio erant cum primum mundus est eadem tractaturum, omnesque civita-
conditus, certo temporum ambitu consti- tes, & pagos & agros simili- ter resli-
gationem & interitum rerum efficere, tui. Atque istam restitutionem uni-
& de integro mundum eadem restitui. Et versi non semel, sed saepe fieri; imo
quoniam sidera similiter rursus serantur infinite, & sine ulla terminatione ea-
omnia quæ in priori ambitu fuerint, im- dem referri &c.

alibi. Quam interim varie misereque circa mentis post mortem statum passim fluctuant Zenonis affecta Antoninus, ejusque commentator copiosissimus quavis paginâ dabunt. Et hæc Metempsychosin crassam a Stoa alienam monstrant.

C A P U T XI.

*Neque Judæos Veteres, seu PHARISÆOS
Metempsychosin crassam adseruisse.*

§ I. **F**amosissimis Animarum transmigrantium, quos volunt, patronis ex *Gentilismo* lustratis, res nostra ad *Judæos* devolvitur. Atque ad id caput præprimis intendebam: cum hos, seu horum ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς Pharisæos, communi fere calculo animus per varia corpora peregrinantibus subscripsisse, insipidaque cuidam circulationi, Luci Divinæ, hisce concreditæ, inimicæ penitus, adhæsisse notatum passim animadverterem: atque hinc ex hoc supposito sanctissimi verbi hic illic sensum explicandum esse agentes viros doctos offenderem: cui tamen hypothese qua nescio persuasione dicam an præjudicio? reluctantem continuo animum sentiebam: atque eo usque dementasse qui se Dei foederatos gloriabantur vix opinabile fugerentem. Sed videamus.

*Pharisæos
Metemp-
psychosin
Pythagor-
icam
tenuisse*

§ II. Pharisæos Animarum transmigrationem, sic dictam, Pythagoricam tenuisse nonnunquam *generaliter* ajunt viri eruditi: ita supra Voßium audivimus, *Sed magis mirandum quod PHARISÆIS*

quo-

quoque hoc (Μετεμψύχων) placuit : ut intelligentissimus ejus sectæ tradit Flavius Josephus lib. XVIII. *Antiq.* cap. II. & de bello Jud. lib. II. cap. VIII. Camerarius oper. subcis. cent. prim. cap. XCVII. p. 449. Ex his Platō disciplinā instructus PYTHAGORICA μετεμψύχων ponit, genus quoddam resurrectionis, quod PHARISÆI (quæ secta sub Johanne Hyrcano Simonis Macchabæi filio primum orta est in populo Dei, depravata doctrina coelesti) ab PYTHAGORICIS teste Josepho mutuati sunt. Pharisei inquit incorruptam quidem animam esse dicunt; sed eas TRANSIRE IN ALIA CORPORA.

§ III. Aliquando magis determinate loquuntur, & aliquam diversitatem inter Pythagoræ & Phariseorum opinionem notant. Gaudentius Exercit. I. cap. XIV. Scholæ PYTHAGORICÆ ALIQUATENUS adhaesisse PHARISÆOS, genus hominum magna apud Judæos auctoritate pollens, ambigere nequaquam possumus; quandoquidem Josephi Historici praeest sunt verba lib. II. de bel. Jud. cap. VII. Docuere bonorum solas animas transire in alia corpora, improborum vero interminabili supplicio cruciari. Et distinctionem aperturus Merito inquit dixi aliquatenus, non omni ex parte amplexos fuisse Phariseos Pythagoræ animarum transmigrationem: nam PYTHAGORAS, ut jam tradidimus superius, SUPPLICIA ANIMARUM PRORSUS IGNORAVIT: puta vit etiam NULLAM NON ANIMAM a corpore commeari in corpus. Bis itaque discesserunt hoc in dogmate Pharisei a Pythagora. Primo scilicet quod Animarum improbarum supplicium interminabile statuerint. Secundo quod solas Bonorum animas veluti

CAP. XI.

non nunquam generaliter dici.

Nonnunquam vero in eo a Pythagora fuisse diversos, quod solas piorum Animas in alia transmigrare corpora voluissent: atque impiorum interminabili supplicio cruciari; cum talia supplicia ignorasset senex Samius, & quascunque Animas alia sub-

re corpora
statuisset.

luti privilegio quoque in alia corpora transire vo-
luerint. Drusus de tribus sectis Judæorum lib. II.
cap. XIV. *Consistentur* (Pharisæi) *animam immor-
talem esse, ac proinde non interire una cum corpore,
quemadmodum Saducæi dicebant. Josephus orig.*
lib. XVIII. cap. II. — — *Consistentur etiam judicia
animarum sub terris fieri, tum præmia cuique con-
tingere ex virtutis aut malitiæ merito: & has per-
petuis damnari carceribus, illis FACILEM ESSE AD
VITAM REDITUM. Verba sunt interpretis nuperi
apud Josephum quæ habentur in loco quem modo
citavimus Abraham Zachuth, Animæ bonæ oblec-
tant sese de operibus suis & malæ descendunt & NON
ASCENDUNT. Postrema verba Josephi, quæ Grae-
ce leguntur τὰς δὲ ψυχὰς τῶν ἀγαθῶν, his vero FA-
CILITATEM AD VITAM REDEUNDI innuunt ANIMA-
RUM PIARUM μεταβάσιν sive MIGRATIONEM DE UNO
CORPORE IN ALIUD, quam Graeci μεταψυχῶσιν ap-
pellant. Clare hanc adstruit Josephus Halos. lib. II.
cap. VII. alias XII. Animam quidem omnem incor-
ruptam esse, TRANSIRE autem IN ALIA CORPORA
SOLAS BONORUM: improborum vero interminabili
supplicio cruciari. Quod dogma olim inter Judæos
VIGUISSE duobus locis ex Evangelio PROBARI potest,
unus est Matth. XVI: 14. alter Joh. IX: 2.*

Aliis con-
tra secun-
dum Pha-
risæos
Bonorum
animas
transire
in corpora
hominum:
Malorum
in ea quæ

§ IV. Aliter Phariseorum sententiam dictant alii:
atque *Malorum* animas in *Pecudum* corpora mi-
grare, *Bonorum* in ea quæ *Hominum* sunt secun-
dum eosdem ajunt. Sigonius de Republicâ He-
bræor. lib. v. cap. XI. PHARISÆI porro, auctore Jo-
sepho certiore legalium rituum cognitionem pro-
fessi sunt, vitam abjectam egerunt, nihil molle,
nihil

nihil delicatum adhibentes. Fato omnia tribue-
runt, nec tamen liberum hominis arbitrium sus-
lerunt. Judicium Dei futurum censuerunt, quo ho-
mines pro meritis praemia poenasque consequerentur.
Animas immortales duxerunt, earumque post mor-
tem alias AETerno carceri destinandas, ALIAS IN
VITAM REVERSURAS, ita ut BONORUM Animae in
corpora HOMINUM remigrarent; MALORUM autem
in PECUDUM. Scilicet mali, qui in corpora trans-
mittuntur pecudum, non erunt pessimi; sed sana-
biles, qui a vitiis expurgari queant, indeque in
istos carceres temporales, ut passionibus eluantur
maculae, inducendi: ut contra insanabiles, seu quo-
vis flagitiorum genere inquinati carceri aeterno tra-
dantur.

brutorum
sunt. Ut
in hisce
scilicet
poenas
hant
facino-
rum donec
inberen-
tia vitia
eluantur.

§ V. Verum aliud omnino purgatorium Judai-
 cum, in quo torqueantur mali quoad plene lustrati
 inde exeant, assignant alii *Gehennam* scilicet quan-
 dam superiorem. Buxtorf. Synag. Judaic. cap.
 XLIX. p. m. 709. IMPII DUODECIM integros men-
 ses in PURGATORIO manent: qui paulo MAGIS PII
 sunt, CITIUS EGREDIUNTUR. Hinc scribitur in
Talmud (Rosch basschanah fol. 17. 1.) Praevari-
catores tam Israelitae, quam Gentiles corpore suo
descendunt in GEHENNAM, & ibi per duodecim men-
ses cruciantur, &c. Videatur doctiss. Windetus
 de vita functorum statu sect. VIII. qui plene. In-
 terim omne purgatorium genti Judaicae usque ad
 quingentesimum fere post Christum annum fuisse
 incognitum, atque adeo Recentiorum id esse fig-
 namentum (sicque & sanabilium conditionem) idem
 asserit laudatus Windetus: *Hoc tamen notandum,*

Ex alio-
rum men-
te malos
poenas
expendere
in Geben-
na sectan-
dum Ju-
daeos,
ibidem-
que, velut
in purga-
torio sa-
nabilium
sordes
elui, non
brutorum
corpori-
bus. Imo
poenas
purgato-
rias re-
centioru-
figmen-
tum.

A a a

ait,

ait, lib. cit. p. 161. NULLAM *prorsus* PURGATORII MENTIONEM in scriptis Judaicis occurrere Gemara antiquiorem; quae juxta ipsorum annales, condita est circa annum aerae Christianae QUINGENTESIMUM. Nihil ea de re Targumim, nihil Philo, nihil Josephus, nihil Mischna, scriptum solidum atque antiquum, quod post S. Literas in summo pretio ab Ecclesiasticis in merito haberi debet. Et post pauca: Extat fateor PURGATORII *luculenta* mentio in loco ZOHAKIS; quem produximus; sed istum librum multo serius scriptum fuisse convincunt לָזָק וְקִרְבָּנָא : ineptissime enim Chaldaissat, recensitis subinde historiis rerum multo recentiorum, quam ut possit ad annum Christi QUINGENTESIMUM pertingere.

Mentium
piarum in
corpora
hominum,
impiarum
in carce-
rem eter-
num tran-
situm fieri
immedia-
te post
mortem
secundum
nonnullos.

§ VI. Hanc porro, quam ajunt, Animarum piarum in corpora hominum transmeationem fieri immediate post excessum ex corpore priore, ut impiarum ad poenas sempiternas, sunt qui referant. Godwinus Mos. & Aär. lib. I. cap. x. §. x. Tertio credunt (Pharisæi) mortuorum resurrectionem, docentque animas IMPROBORUM denatorum EXTEMPLO migrare ad aeternos cruciatus; animas autem PIORUM STATIM ab excessu Pythagorica πυρὸς ἵκεται in aliorum piorum corpora transfundi. Joseph. de bello lib. II. cap. XII. Haec ratio putatur cur tam diversam de Salvatore nostro opinionem foverint; quidam censebant ipsum esse Johannem Baptistam alii Eliam, alii Jeremiam Matth. xvi. 14. quasi Christi corpori anima vel Joannis, vel Eliae, vel Jeremiae vitam afflasset. Vid. & Serarius trihæres. lib. II. cap. III. § III.

§ VII.

§ VII. Alios vero *non immediate* post obitum animarum transitum in locum convenientem fieri ex Judæorum mente asserentes habemus: *Tres* scilicet dies circum cadaver vagatur mens separata priscum habitaculum subeundi desiderio, *quarto* demum aliorum avolat. Hierosol. Moed. Katon. fol. 82. col. 2. apud Ligstotum oper. tom. II. p. m. 43. *Anima per TRIDUUM corpus circumvolat animo revertendi: posthæc, conspiciens immutatum vultum avolat.* Bereshith rabba fol. 114. 3. apud eundem p. 649. *Traditio ben Kaphra: Summus vigor luctus non est nisi die tertio. TRIBUS DIEBUS anima vagatur circa sepulchrum expectans ut redeat in corpus. Cum vero videt quod immutatur aspectus faciei recedit, & relinquit corpus.* Scilicet ad quartum diem adhuc spes est reviviscendi; nam dantur exempla nonnullorum qui intra illud tempus revixere Vid. ibid. ex Massecheth Semacoth. cap. VIII. Imo vero non ante in justas fedes admitti mentes ajunt alii quam cadaver in pulverem fuerit redactum. Buxtorf. Synag. Judaic. cap. XLIX. p. 713. ex Schebet Jehudah, ad quaestionem *cur mortui omnia norint, quae hic in terra fiunt?* Respondetur, *Animam in COELUM NON VENIRE donec corpus sepultum, & in PULVEREM denuo redactum fuerit, ac proinde DIU adhuc in TERRIS manere, & omnia quae hic fiunt rescire.*

§ VIII. Sed nunc quorum quarto die, vel, si mavis, postquam cadaver in pulverem redactum fuerit, avolat mens separata? si bona sit tumne in nova hominum immigrabit corpora? negant rem omnem alii, & *Paradisum, Thronum gloriae,*

CAP. XI.
Non immediate eundem fieri; sed quarto demum post obitum die secundum alios: imo non antequam corpus in pulverem fuerit redactum, ut iterum alii.

Mentem corpore deposito transire in Hortum Eden, Si num A-

brabami,
sub Thro-
num glo-
rie ex
mente
Judeo-
rum se-
cundum
bos.

& *Sinum Abrahami* bonorum Animis mansionem dicant. Ligtfotum audiamus tom. 2. p. 546. *Sub* TRIPLICI PHRASIOLOGIA *disponunt scholae judaicae* animas JUSTORUM *post mortem*; sed VIX dixeris *sub* TRIPLICI STATU.

I. בֵּן עֵדֶן, *in horto EDENIS, vel PARADISO. Vi-* ce plurium quae huc adduci possent ad nauseum us- que, sumamus tantum instantiam in eo cujus nomen hic occurrit Abrahamo. Midrasch Tillin fol. 3. 1. *Erit sicut arbor plantata juxta rivus aquarum. Hic est Abrahamus quem accepit Deus, & plan-* tavit in terra Israëlis: *vel quem accepit Deus* בֵּן עֵדֶן & *plantavit in PARADISO.* Ita de Mose ibidem ex Temurah. *Cum Moses magister noster discederet* בֵּן עֵדֶן *in PARADISUM.*

II. תַּחַת כִּסֵּא הַכְבוֹד *sub THRONO GLORIÆ. Avoth* R. Nathan cap. x. *Longa est historia (ait Ligtfotus) de angelo mortis misso a Deo ut eriperet Ani-* mam Mosis, *quod cum præstare non posset, prehendit eum Deus ipse, & thesaurizavit eam* תַּחַת כִּסֵּא הַכְבוֹד *SUB THRONO GLORIÆ. Et immediate: Nec solum* reposita est anima Mosis *sub throno gloriae; sed* & ANIMÆ ALIORUM JUSTORUM REPONUNTUR *SUB THRONO GLORIÆ. Moses in verbis antecitatis* (Ligtfotus inquit) *est in PARADISO, in his est sub* THRONO GLORIÆ, *in Pesikta fol. 93. 1. est in COE-* LIS ministrans Deo: *sub variis phrasiologiis ex-* primitur res una eademque, & specialiter docetur בֵּן עֵדֶן *Paradisum non de terrestri intelligi, sed* COELESTI.

III. בְּחִיקוֹ שֶׁל אַבְרָהָם *In SINU ABRAHAMI. Vide* loca adducta. *Id est in beatitudinem ad ABRAHA-* MUM,

MUM, in ipsis amplexibus Abrahami (prout soliti sunt discumbere ad mensam unus in sinu alterius) in summis deliciis summae felicitatis Paradisi. Hactenus Ligtfotus. Atque horum pertinet precativula ægroto recitanda: si exitus mei tempus appropinquaverit, concede mihi portionem in HORTO EDEN, & purga me ut ingredi possim mundum futurum, locum occultum justorum. In Seder Tephil. p. 178. Vid. Histor. symboli Apostol. ab auctore Anglo conscriptam, Latineque versam p. m. 158. Imo & inscriptiones sepulchrales quæ passim occurrunt: quales videas apud Beckium in monumentis antiquis Judaicis August. Vindel. repertis p. 27, 31, 32, 34, 35, & 42.

§ IX. Hunc autem Edenis hortum non omnes eundem locum interpretantur: nonnullis ipsum coelum est, ut mox ex Ligtfoto audivimus: quod ulterius 564. monstrat, ubi ex Aruch: *Appellatur* PARADISUS *significatu* HORTI EDENIS *qui refertur* pro justis. *Locus autem iste est locus* בערבות in COELIS, *ubi ANIMÆ JUSTORUM SUNT* in COMPACTÆ. Aliis hortus ille *Terrestris* quondam Adamo cultus. Windetus de vita functor. statu

Quem Edenis Hortum piarum habitaculum coelum bi, oram Terrestrem illi, Subterraneam isti declarant.

Sect. VII. p. m. III. *Pervulgataque Judæorum opinio fert non tantum Enochum & Eliam cum corporibus quibus ante translationem gaudebant; sed & caeteras PIORUM ANIMAS VEHICULO INDUTAS IN VETERI ILLO PARADISO, ubi ubi sit, solas AGERE; quoad Messias adventans corpora resuscitet atque animabus suis denuo conjungat, quod expectant sub finem Chiliadis sextæ eventurum: depletis tunc animarum promptuariis ut loquitur Ezdras apocry-*

phus. Atque adeo Paradisus quispiam inferior. Aliis tandem vel ipse *Inferuus*, seu plaga quædam *subterranea*: vide auctorem Anglum Historiæ Symboli Apostolici cap. iv. §. xiv. & xv. ubi in eo est ut doceat *Judæos saltem Antiquiores omnibus animabus separatis INFERNUM sedem attribuisse.* Quo notissimus Josephi locus qui Antiq. xviii. habetur refertur, ubi de Phariseis *Animæ statuebant immortalitatem, easque vel præmiis vel poenis SUB TERRA (hoc est apud INFEROS) esse afficiendas, pro vitæ anteactæ, sive virtute sive sceleribus insignis ratione.* Et paria de locis *subterraneis* ex Origene, & aliis.

*Mentes
separatas
in sepul-
cretis
versari
quam diu-
tissime,
ibique
munere
mediato-
rio fungi
secundum
alios.*

§ X. Tandem in omnia alia abire alii videntur, qui Animas defunctorum ex Judæorum opinione vulgo circa *tumulos*, in quibus cadavera reposita sunt, versari ajunt: atque has umbras volitantes esse *intercessores* pro vivis apud Deum, earumque ope auxilium a Deo impetrari: hincque eas iis in locis invocari. Ita Johannes Nicolai de sepulcris Hebræorum lib. iii. cap. xvii. § ii. *Visitabant ergo sepulcra — — cur autem hoc fecerint Judæi? ratio hæc dari potest quod apud ipsos hæc invaluerit opinio, quod ANIMÆ defunctorum circa illos TUMULOS in quibus cadavera recondita sunt vagentur, quodque per intercessionem auxilium a Deo facilius impetrare liceat. Sic legitur in Sota Gem. ad cap. vii. in excerpt. Magnif. D. Wagenseil § vi. p. m. 715. Rabba ait (doceri.) Calebum subtraxisse se consilio exploratorum, ivisseque, & expandisse se SUPER SEPULCRA AVORUM, precatumque esse; vos AVI INTERCEDITE pro me, ut a*
con-

*consilio exploratorum liberer. In eodem tractatu
 quæsitum refertur R. Chama cur occultatum sit
 sepulcrum Mosis? respondetur autem, sciuisse Deum
 Israelitas deportandos esse in exilium, adeoque ipsis
 voluisse adimere occasionem veniendi ad SEPULCRUM
 MOSIS, atque ibidem cum lacrymis & supplicatio-
 nibus hos fundendi gemitus pro sua salute: O MO-
 SE magister noster, quæsumus te INTERCEDE pro
 nobis! Si quæras quo medio sepulcorum Manes
 isti vivorum percipiant supplicationes; addit Ni-
 colai: allegat (scilicet Wagenseilius) inter alia
 locum ex Schalscheleth Hakkabala, in quo explica-
 tur quomodo spiritus defunctorum perveniant ad cog-
 nitionem harum precum; cujus versio hæc est: Pu-
 blica quadam calamitate ingruente, si populus re-
 cipiat se in LOCUM SEPULCRORUM, ibique prece-
 tur, tum EXCITATA δύαμὶς ἡ ψυχὴν sese confert ad
 VIM SENTIENTEM, hæc vero abiens EXPERGEFACIT
 MENTEM, atque sic PRO VIVIS APUD DEUM INTER-
 CEDUNT. Capis? Hæc itaque Animas separatas in
 sepulcretis morari, ibique quiescere inferunt: idque
 quam diutissime, uti Mosis, Proavorumque Manes
 in ipsorum conditoriis appellandi, docent. Imo
 forte diutius quam corpus in pulverem redactum
 fuerit: cum hoc sibi relictum non ita diu perma-
 neat. Itaque ex Judæorum mente juxta nonnul-
 los I. Solæ Bonorum animæ in alia transeunt cor-
 pora; Impiorum autem æternis suppliciis tradun-
 tur. II. Bonorum in corpora Hominum; Malo-
 rum in ea quæ Brutorum sunt migrant secundum
 alios. III. Atque Bonorum in corpora transfusio:
 Malorum ad Inferos transmissio fit immediate abex-
 cessu*

cessu juxta hos. IV. Secundum alios autem *non immediate*; sed *quarto* demum post obitum *die* aliorum tendit substantia Rationalis: imo vero *non ante* quam corpus in *pulverem* fuerit redactum abit, ut iterum alii. V. *Non* in corpora hominum *Bonorum* transire mentes ex Judæorum sententiâ; sed beatas *Paradisi* cujuspiam sedes, quas vel in *Coelis*, vel in *Terris*, vel in *Inferis* quæras, sunt qui ajant. VI. Tandem, ne quid desit diffidii, Animæ separata, auctoribus aliis, in *sepulchretis* versantur, ubi *mediatorio* fungantur munere. Quæ in *coemeteriis*, mora non de tempore in *purgatorio* (quod volunt) transigendo (intra quod nonnunquam cadaver inviseret mens separata) capi potest: cum hoc tantum duodecim mensium ad summum sit quo peracto in *coelum* ascendere, ibique quiescere mentem ajunt. Buxtorf. Synag. Judaic. cap. XLIX. p. 713. *Animam non illico coelum, unde orta est, repetere* (Scribunt) *sed in hoc MUNDO per DUODECIM MENSES errare, iterum in sepulchrum redire, multa in PURCATHARTERIO interim pati, & demum POST duodecim menses in COELUM venire, ibique quiescere.* Neque præterea qui ipsimet miseriis impliciti sunt auxilii causa appellantur ab aliis. Interim ut defunctorum Animæ ea noscant quæ in terris fiunt, sicque & supplicationes ad eas tendentes, in *terris* esse debere eadem supponit & indicat responsum supra ex *Schebet Jehudah* allatum: Christiano enim quærente *cur mortui omnia norint quæ hic in terra fiunt?* respondetur *Animam in coelum non venire donec corpus sepultum, & in pulverem denuo redactum fue-*

fuerit, ac proinde DIU ADHUC IN TERRIS *manere*,
 & *omnia quae* HIC FIUNT RESCIRE. Buxtorf. *ibid.*
 Tot, & tanta sententiarum divortia conciliet, &
 quousque *Recentiores* Judæi hac in re *inter se*, &
 cum *Antiquioribus* consentiant, vel dissentiant dis-
 quirat cui plus suppetit otii. De *Recentioribus* vi-
 deri possunt R. Titzchak Lorientis tractat. de re-
 volutionibus animarum p. i. c. vi. seu Kabbalæ
 denudatæ tom. ii. part. iii. tract. ii. p. 269. & seq.
 Windetus de vita functorum statu sect. v. R. Elias
 in Tisbi ad גלגול הנשמות, Menasse ben Israël de
 resurrectione mortuorum lib. ii. Kimchi ad Psalm.
 civ: 30. Drusius ad Matth. xvi: 14. & alibi. Bux-
 torf. Lexic. Talm. in voce גלגול ubi quæ de Anima-
 rum revolutione referunt magistri *allegorice* ca-
 pienda esse dictat Philippus Aquinas. i. &c. De
 Antiquioribus seu *Phariseis* proprie agere institu-
 tum nostrum est.

§ XI. Hos non tenuisse *Metempsychosin* sic dic-
 tam Pythagoricam sequentia persuadent. Docue-
 runt *spem* & *Resurrectionem* Pharisei: ita legimus
 Actor. xxiii: 6. Γὰρ δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρῳ ἐστὶ
 Σαδδουκαίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραζεν ἐν τῷ συνεδρίῳ.

Phari-
seos *spem*
Patrum
& *Resur-*
rectionem
docuisse.

B b b

A-

1. *Philippus Aquinas.*] Scribunt LITERALEM. Nam qui ea dixit,
Hebraei, ait Buxtorfius, ANIMAS non ascendit sic in cogitationem ejus.
 EX UNO HOMINE IN ALIUM, EX Verum ALLEGORICA sumi hac, ad
 HOMINE IN BESTIAM, ETIAM AVEM terrendum peccatorem vel ad demul-
 TRANSMIGRARE. Vide R. Becchai cendum corda, ut stabilatur id quod
 par. וְנִתְּנָה הַכֶּרֶךְ fol. 227. col. 3. scriptum est, Quia delectantur servi
 Captor fol. 51. 2. in comment. De tui lapidibus ejus & pauperi ejus gra-
 bac re *Philippus Aquinas* scribit in suam tiam faciant. Psalm. 102: 8. Sic
 Lexico: sed ego NON POSSUM FER- didici a praeceptoribus meis. Hactenus
 RE, ut ista credantur juxta SENSUM *Aquinas*.

Ἄνδρες ἀδελφοὶ ἐγὼ Φαρισαῖος εἰμι υἱὸς Φαρισαίου, περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κηρύττω. *Quam vero nosset Paulus unam quidem partem (illorum) esse Sadducaeorum, alteram vero PHARISÆORUM clamavit in confesso, viri fratres ego Phariseus sum filius Pharisei: de SPE ET RESURRECTIONE MORTUORUM ego in iudicium vocor. Vers. 7. Cum autem hoc esset locutus orta est seditio inter Phariseos, ac Sadducaeos, & fissa est multitudo. Vers. 8. Nam SADDUCÆI quidem dicunt NON ESSE RESURRECTIONEM NEQUE ANGELUM, NEQUE SPIRITUM, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογῶσι τὰ ἀμφότερα, PHARISÆI autem UTRUMQUE PROFITENTUR. Quam spem explicat Apostolus cap. XXVI: 6, 7. Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι, inquit, τῆς πρὸς τὰς πατέρας ἐπαγγελίας γωμῶμεν ὑπὸ τῷ θεῷ ὡς ἡμεῖς καὶ κρίνομεν. Eis ἢ τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ ἡνέκα καὶ ἡμέραν λατρεύοντες ἐλπίζομεν κατατίπασθαι, περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκυλῆται βασιλεῦς Ἀγρίππα ὑπὸ τῷ Ἰουδαίῳ. Nunc vero ob SPEM PROMISSIONIS FACTÆ PATRIBUS nostris a Deo sto in iudicium vocatus. Ad quam (promissionem) duodecim tribus nostrae Deum nosse & die assidue colentes sperant se deventuras; de qua spe postulat rex Agrippa a Iudæis. Spem videlicet beatitudinis omnigenæ tum in hac, tum in futura vitâ per Messiam (ut cujuscunque salutaris benedictionis Divinæ, sic beatæ Resurrectionis fundamentum unicum, Vid. vers. 22, & 23.) consequendæ. Videantur Belgæ. Qua talis enim patribus promissus erat Messias, qua talis spei illorum objectum. Vid. Luc. I. 68—75. & II: 25, 26. Quem nunc Jesum Nazarenum prædicari a Paulo indignabantur etiam Pharizæi: rem alias cum potissima Israël.*

Israëlis parte (quanquam minus perfecte ; cum
Messiæ justitiam haud recte capiebant) tenentes &
desiderantes, Luc. xvii: 20. Scilicet in isthoc se-
mine Deus factus *Deus Abrahami Isaac, & Ja-*
cobi : in isthoc semine hi, & omnes generationes
terræ benedictæ, vid. Gen. iiii: 15. xii: 3. xviii: 18.
coll. Gal. iiii: 16. Act. iiii: 25. Gen. xxi: 18. xxvi: 4.
Cui autem Deus *Deus est*, semper ipsi talis exi-
sit, perpetuoque sese illi communicat; nulla cum
sit apud Deum mutatio : atque hinc vel *vita* hac
terrestri *sanctas* fæderatos *mente vivere* beate ne-
cesse est : imo aliquando *corpore* tenus vivifican-
dos, cum *totius suppositi* Deus dicatur. Sic argu-
mentum insolubile Christi contra Sadducæos Matth.
xxii: 31—33. Phariseis approbatum, ut videre est
Marci xii: 28. Luc. xx: 39. coll. Matth. xxii. 34,
35, 36.

§ XII. Hanc autem *spem, & resurrectionem* dum
tenerent Pharisei eos a crassâ *Transmigratione* pro-
cul abfuisse liquet : ea enim ut olim *corpus fasci-*
tandum iterumque cum mente coniungendum, vi-
tamque in plenissimâ beatitudine ducendam infert:
sic statum *post hanc vitam beatum* in communione
Dei, in coelis obtinendum *Animæ* poscit *separa-*
tæ, spiritu, ex fide antiqua, redeunte ad Deum,
qui dederat. Deus enim non mortuorum Deus, sed
VIVENTIUM: omnes enim VIVUNT ei, 2. seu coram
eo. Luc. xx: 38. Ut Animæ piæ post hanc vitam
apud Josephum dicuntur *χῶρον ἁγίου λαχῶσαι τὸν*
ἀγίατον sanctissimum COELI locum *παύσαι*, de bel-

Hanc au-
tem spem
Animam
post hanc
vitam in
coelo loca-
re com-
munionem
Dei beata
perfruen-
tem.

Bbb 2

lo

2. *Vivunt ei.*] Vide Belgas in locum.

lo Judaico lib. III. cap. VIII. Sicuti fratrum martyrum septimus II. Macchab. VII. 36. fratres vitae religioni immortuos *aeternae* jam *vitae* participes factos significat: Οἱ μὲν γὰρ τῶν ἡμέτεροι ἀδελφοί, inquit, βραχὺν ὑποέγκρατον πόνον, ἀπὸς ζωῆς ὑπὸ διαθήκῃ θεῷ πελώχασιν. οὐ δὲ τῇ τῷ θεῷ χεῖρει δίκαια τὰ πρῶσιμα ᾗ ὑπερφανίας ἀποίση. *Etenim jam hi fratres nostri qui brevem laborem sustinuerunt* DIVINO FOEDERI VITAE AETERNAE ACCIDERUNT; *tu vero iudicio Dei justas poenas istius superbiae reportaturus es.* Badvellus in loc. *Id est perfuncti brevi ac momentaneo corporis tormento, jam foedere VITAE SEMPITERNAE, quod Deus constituit, PERFRUUNTUR: aut ad ejus PERFRUITIONEM PERVENERUNT, quod ad ANIMAM attinet, expectantes placide reliquum fructum gloriosae resurrectionis.* Metempsychosis vero hujusce terrae incolas facit Animas, inquietae, miseraeque revolutioni obnoxias: atque omne foederatorum in sedibus *Paradisiacis* nescit *privilegium.*

*Aeternas
poenas
manere
impios ex
sententia
Phari-
saica.*

§ XIII. Resurrectionem porro asseruerunt Pharisei tum *justorum*, tum *injustorum* auctor Paulus est: Ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεόν, ait Act. XXIV: 15. ἢ καὶ αὐτοὶ ἔτοιμοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἵστασθαι περὶ δικαίων καὶ ἀδίκων. *Spem habens in Deum quam etiam ii. IPSI EXPECTANT resurrectionem mortuorum futuram esse tum JUSTORUM tum INJUSTORUM.* Justos autem & injustos diversissimam post fata manere sortem ex justo Dei iudicio, quod impiis *aeternos* decernat cruciatus, passiones temporales & medicinales ignorantes penitus tenebant. Sic Josephus locis supra indicatis Antiq. lib. XVIII. cap. I. Ἀνάστασιν τε ἰσχυρταῖς

ταῖς ψυχαῖς πῶς αὐτοῖς εἶναι, καὶ ὑπὸ χρόνος δικαίαις, CAP. XI.
 π καὶ τιμὰς οἷς ἀρετῆς ἢ κακίας ἐπιτήδευσις ἐν τῷ βίῳ γέ-
 γοιη. καὶ ταῖς μὲν εἰργμὸν αἰδίου προσήγουσαι, ταῖς δὲ βλα-
 τῶν τῷ ἀναβῆναι. *Animis credunt* (Pharisæi) *vim*

esse aeternam, & *eorum sub terra JUDICIA fieri,*
tum praemia poenaeque cuique contingere ex virtutis,
aut malitiae in hac vitâ merito, hisque quidem CARCEREM PERENNEM *constitui, illis vero facultatem*
rursum vivendi. Et de bello Jud. lib. II. cap. VIII. τὴν δὲ τῶ φαύλων (ψυχῶν) αἰδίῳ τιμωρία κο-
 λαζέσθαι. MALORUM vero (animam) AETerno SUP-
 Plicio PUNIRI, (volunt Pharisæi.) Martyrum
 Maccabaicorum septimum audivimus, videantur &
 verba quarti vers. 14. & quinti vers. 17. Sed Me-
 tempsychofis carcerem *perennem*, poenasque *ae-*
ternas omnino negat. Perperam itaque supra Si-
 gonius.

§ XIV. *Resurrectio* justorum & injustorum at- Resur-
rectionem
omnium
hominum,
justumque
super iis
judicium
Divi-
num,
dogmata
Pharisæis
asserita,
Metemp-
sychosin
negare.
 que adeo *omnium* hominum, & quod hæc infert
judicium, Pharisæis quoque creditum, ut *eadem*
 individualiter corpora postulant quæ in vita terrestri
 a mentibus informata fuerunt non alia: idem
 enim poscitur subiectum atque totum quod in hu-
 jus vitæ curriculo vel secundum legem, vel contra
 eandem vixit ut præmium poenamve fortiatur, con-
 fer II. Cor. v: 10. Ut in Abrahamo resuscitando,
 & remunerando non eadem modo anima coram ju-
 dice sisti debet; sed & idem numero corpus, ut
 verus, pius, & integer gloria afficiatur Abraha-
 mus: quemadmodum etiam *eorundem* membrorum
 resuscitationem credebatur fratrum Martyrum tertius
 II. Maccabæorum VII. 10, 11. *Post hunc autem*

tertius in ludibrium traductus quum lingua ab ipso posceretur quam cito protulit, & manus audacter protendit, dixitque generose. Εξ ὑψῶν ταῦτα κέλημαι. ἔτι δὲ τῶν αὐτῶ νόμῳ ὑπερορῶ ταῦτα, ἔτι καὶ αὐτῶ ταῦτα πάλιν ἐλπίζω κομίσασθαι. Ex coelo (seu a coeli Domino) haec possedi, atque haec despicio propter ejus leges, ut qui HÆC ab ipso spero me DE INTEGRO REPORTATURUM ESSE. Et pari ratione in poenis statuendum est. Ita quoque omnia illa exigunt corpora (omnium resurrectio, & judicium) quæ cum mentibus humanis homines constituerint. Verum una eademque Anima plurima successive corpora ex doctrina Phariseis assignata informasse potuit, vel debuit: cum subinde novum vetere deposito subire corpus jubeat Metempsychosis; sed tamen una numero anima plura simul corpora informare nequit, atque adeo Resurrectionis articulo in & cum iis se in judicio sistere impossibile, ni mentem humanam infinitam finxeris, quod seipsum concutit. Resurrectio itaque piorum impiorumque & subsequens Judicium Divinum Phariseis asserta crassam transmigrationem non patiuntur.

Non aliam Pharisæis creditam Resurrectionem, quam quæ futura sit post unum tantum corpus depositum.

§ XV. Atque nec aliam Phariseis in mentem venisse Resurrectionem quam quæ foret post unum tantum corpus depositum convincit Sadducæorum contra resurrectionem objectio desumpta a septem fratribus qui ex lege de fratri femine suscitando eandem omnes habuissent uxorem, quæ habetur Marci xii: 23. Εν τῇ ᾧ ἀναστήσει, ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἴσται γυναῖκα; οἱ γὰρ ἐπὶ τὴν ἑσχον αὐτὴν γυναῖκα. In resurrectione itaque (ajunt) quum illi (septem fratres cum uxore) resurrexerint, cujus eorum erit

uxor?

uxor? nam septem habuerunt eam uxorem. Supponunt Sadducæi a Christo resurrectionem doceri secundum easdem quas tenebant Pharisei hypotheser, vide Grotium in locum parallelum Matth. xxii: 28. Illi iidem septem fratres qui hanc mulierem habuerant uxorem, sicuti & uxor ipsa, erant resurrecturi juxta has: mansurusque post resurrectionem erat conjugii usus secundum easdem, videatur iterum Grotius loc. cit. & vers. 12. cap. xii. Evangelii Marci. Atque ex lege connubii unicuique marito suam uxorem possidendam esse & quidem soli argutantur Sadducæi: si autem iidem mariti, eadem uxor, resurrecturi essent & unaquæque uxor connubiali jure in possessionem mariti proprii reditura, ipsissima illa erant resuscitanda, & reddenda corpora quæ cum isto uxoris corpore fuerant una caro, seu conjuncta: quod si fuerit, horum fratrum, mulierisque animas ante vel post non alia & plura informasse ex mente Phariseorum corpora liquet: forte enim alias illæ vel earum aliquæ die resurrectionis apportaturæ forent unum vel aliud ex domiciliis prioribus, vel ex iis quibus seriori in habitatione usæ fuerant, & quidem cum aliis uxoribus copulatæ: vel corpus ab istius uxoris anima inhabitatum ab alia informatum mente, quæ illud idem etiam in terra incoluerat prodiret forsan, & ita non iidem viri, non mariti iidem haberentur, non eadem uxor, sed forsan virgo vel aliorum vidua conspiceretur. Atque adeo non nisi rarissime eadem uxor, idem maritus reddi & haberi posset, cujus contrarium urgent Sadducæi. Dein, si plura ex sententia Phariseorum successive subeant habita-

bita-

bitacula mentes , multa corpora humana a resurrectione secundum eosdem excludenda esse constat: animæ enim & corpora numero tantum paria, cum hæ duæ partes integrantes homines constituent, suscitanda intelliguntur : corporum interim numerus illum qui animarum est multum excedere facit ista hypothesis : uni dum eidemque animæ statum corpusque nunc militis gregarii, nunc præfecti, consulis postea, mox sacerdotis, Regis deinceps &c. applicat : atqui in resurrectione unam solummodo personam agere, unum circumferre corpus posse supponitur, quod reliqua corpora non apparitura infert. Unde homines variis queis olim usi fuerant corporibus non gavisuros, nec vitæ generibus & commodis in iis haustis, ita & uxoribus, maritisve cum quibus conjuncti fuerint in aliis vitis & corporibus quam quod in resurrectione indutura est anima destituendos esse non modo possibile, sed necesse est. Verum enim vero omnes ad unum homines *eosdem*, omnes maritos, omnes uxores in resurrectione revicturos, qui ex æquo jus possessionis & dominii urgere possint, infert ex hypothesis Pharisaica Sadducæorum objectio. Quæ nulla penitus est, si non easdem personas, seu eadem supposita id est easdem mentes cum iisdem numerice corporibus conjunctas necessario sistat Resurrectio ; imo vero multa corpora, sicque vitarum in iis ductarum genera non restituat. Resurrectionis itaque idea Pharisaica ut unum & idem corpus infert sic a crassa Transanimatione est aliena.

Secundum
Phari-
sæos men-

§ XVI. Phariseos autem voluisse Animas *pias* post mortem in *coelum* abire, id quod § XII. posuimus,

mus, *Impias in Infernum* de quo articulo § XIII. egimus clarissime patet ex parabola, seu hypotyposi 3. (an mavis historia ut multi?) divitis epulonis & Lazari quam Christus profert Lucæ xvi. capite. Notandum videlicet Servatorem loqui ad Phariseos quorum *avaritiam* reprehendit ut liquet ex vers. 14 & 15. *Audiebant autem hæc omnia etiam PHARISÆI qui erant AVARI (Φιλάργυροι) & fannis eum excipiebant. Tunc dixit EIS vos ii estis qui justificatis vos ipsos in hominum conspectu: Deus autem novit corda vestra &c.* Atque etiam hoc nomine eos aliquando ex justo Dei judicio gravissime puniendos interminatur parabolâ divitis splendide viventis & pauperem Lazarum negligentis adductâ: quibuscum scilicet ita se res habuerit ut *Lazarus* cum diem obiisset ab angelis in *sinum Abrahami*, id est coelum, paradysum (ubi cum Abrahamo fidelium patriarcha omnigenis hi fruuntur consolationibus & gaudiis, perpetuis velut in conviviiis, Vid. Matth. viii: 11. Lucæ xiii: 23.) abportatus fuerit, vers. 22. *Dives* vero ille defunctus in *Infernum* detrusus, horrendus subjectus cruciatibus vers. 23, & 24. & quidem infinitis v. 26. *Atqui Christus certe loqui voluit notâ & vulgari dialecto gentis, & quomodo a Judæis intelligi posset* cum Matth. Polo ex Ligfoto in locum (quem hic pluribus rem ex scriptis Judæorum explicantem videas) ajo. Et quemadmodum omnis parabola & hypotyposis, quæ legitime assertur, res a quibus ducitur, præter controversiam, *esse vel esse posse*

C c c

3. *Hypotyposi.*] Vide quid hic Grotius.

posse clamat : sic & ex hypothefi Pharifæis concessa & agnita 4. locutum Servatorem constat, fi omne arceretur effugium, & plenus inde prodiret in mundum. Grotium commentantem audiamus : Hic (inquit ad verf. 19.) Chriftus ad argumentum, unde sermonem inceperat regreditur de ufu DIVITIARUM : ostenditque a multis PHARISÆISMI feftatoribus hac in parte ipsam Mofis legem difertis verbis prolata violari, quafi dicat : Non opus est ut lex illa novi regni vos condemnet, quibus dammandis lex fola Mofis fufficit. Lex regni vult altero conquiri eos qui beneficentia noftra poffunt fublevari : eorum caufa decidere nos aliquid de noftris commodis, neque exfpectare dum illi ad extremam miferiæ lineam id eft ad mendicitatem deveniant ; neque vero popularibus tantum, fed alienigenis quoque, etiam non optimis, vel ob hoc unum, quod homines fnt. At inter PHARISÆOS multi erant non mediocriter DIVITES, & qui opulentiam fuam VESTIBUS, atque EPULIS palam oftentarent. Quam facile his erat fine ullo fuo incommodo virum probum & popularem quotidie fibi ob oculos verfantem, qualis

4. *Conceffa & agnita.*] Ut probaffet contra Sadducæos Jefus tra, fi de hominum extremis tam ex eo quod Deus Deus effe Abrahami ipfi dicebant *Magifter bene dixifti*, Lucæ xx: 39. & *feiebant eum bene illis refpondiffe*, Marci xii: 28. ex Pharifæis erant ; ut patet ex Marth. xxii: 34, 35, & 36. Et eorundem eum Paulo circa hoc caput confenfum fupra ex Act. xxiiii: 6, & 8. xxiv: 15. & xxvi: 6, & 7. quoad corpus refufcitandum effe videmus.

lis eo tempore erat Lazarus, si non alere liberaliter, certe a mendicitate arcere. Quod certe non charitas tantum & natura, sed ipsa illa lex civilis Hebræorum per Moſem data exſerte præcipit Deuteron. XV: 7, 8. PRÆDICIT IGITUR CHRISTUS FUTURUM, UT NON EVADANT EAS POENAS QUAS POST HANC VITAM LEGIS CONTEMPTORIBUS CONSTITUTAS IPSI FATEANTUR. Agnovere itaque Phariſæi I. Animas pias poſt hanc vitam tranſire in ſinum Abrahami, ubi iis bene ſit. II. Implas in Infernum ubi dolores hauriant. III. Tranſitum hunc fieri immediate poſt mortem. IV. Statum hunc felicem & infelicem fore indefinentem.

§ XVII. Atque amplius a Metempsychofi alie-
nos fuiſſe eoſdem Phariſæos exinde apertum ſit quod
hominis *exiſtentiam* in mundo ſublunari vel *actua-*
lem vel *poſſibilem* antequam præſens indutum fuerit *ſcientiam*
corpus negaverint. Id ex eorum ad Chriſtum dicto *vel actua-*
quod habetur in Euangelio Johannis Cap. VIII: 57. *poſſibilem*
certo certius eruitur: dixerat Servator ad Phari-
ſæos, cum quibus ſermonem miſcebat, (ut appa-
rèt ex commate 13. PHARISÆI itaque dixerunt ei, *præſens*
tu de te ipſo teſtaris &c. Reſpondit Jeſus & DIXIT *indutum*
EIS &c.) *Abrahamus pater ille veſter geſtivit vide-*
re diem iſtum meum, & *vidit ac gaviſus eſt,* verſ 56. *corpus*
Ad hæc Judæi Πεντήκοντα ἔτη ἔσται ἔχους, ἢ Ἀβραὰμ *fuerit*
ἰωέχους, QUINQUAGINTA ANNOS NONDUM HABES, *negaffe.*
ET ABRAHAMUM VIDISTI. Quibus cum reſpondiſſet
Chriſtus Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι
ἰγώ εἰμι. Amen amen dico vobis. PRIUSQUAM ABRA-
HAMUS exiſteret, ego ſum. Verſ. 58. illum quaſi
blaſphemizæ reum lapidibus obruere tentabant. Ver-

fu 59. Illud sane dictum, si ullus verbis subsit sensus, *tu necdum quinquaginta annos habes & tu vidisti Abrahamum?* declarat Phariseorum mentem fuisse, *impossibile* esse mortalium quempiam, qui istis diebus necdum quinquaginta annos natus erat, Abrahamum, qui abhinc multa secula discesserat, *vidisse*, quia scilicet tum temporis *non-dum* extiterat, & *non entis nullæ sunt affectiones*: sicuti & crimen blasphemix considerabant quod *se Abrahamo priorem diceret Christus*, inde scilicet Servatorem nostrum quem merum hominem volebant, sibi *æternitatem* vindicare, adeoque se Deo parem facere, colligentes, confer Joh. x: 33. & cap. v: 18. Ast si *Transanimationem* asseruerint Pharisei ex eorum sententia facillime Christus Abrahamum vidisse potuit, imo quidem antequam Abrahamus esset extitisse, etsi vel merus homo fuisset: Christi etenim Anima non longe a mundi sublunaris principio in generationem demissa fuisse potuit, postquam autem primum deposuit corpus, ex hypothesis, aliud subire necesse habuit, quo iterum defuncta in novum aliud devoluta erit, atque sic variis transmeationibus factis tempora utique attingere Abrahami, atque ipsum videre potuit. Id enim de *naturâ* Metempsychosius est *anteactas* vidisse ætates: Pythagoram in memoriam revoce-mus, qui quarto supra trigessimum mundi conditi florens seculo bellum viderat *Trojanum*, jam ante sex secula ad finem perductum,

*Ipse ego (nam memini) TROJANI tempore belli
Panthöides EUPHORBUS eram: cui pectore quondam
Hæsit in adverso gravis hasta minoris Atride.*

Ut

Ut supra Ovidius Metamorph. xv. Imo & supra XI.
istum temporis curriculum ascendebat: cum ante-
tea jam egisset ætatem Æthalidæam vide supra
pag. 33.

§ XVIII. Tandem *corpora* quæ Animæ piæ fe-
paratæ de novo aliquando induturæ sunt, de qui-
bus apud Josephum, non sunt talia qualia in vita <sup>Animas
pias non
aliis</sup>
terrestri gestarunt *crassa*, terrena mentem polluen-
tia, ac variis compedibus molesta; sed ἀγνὰ *pura*, <sup>quam pu-
ris, & ab
omnibus</sup>
casta: & quidem postquam diu *sanctissimum coeli* <sup>imperfec-
tionibus</sup>
locum incoluerint eadem. Ita rerum Judaicarum ^{secretis}
scriptor de bello lib. III. cap. VIII. Ἀρα ἐκ ἴτε, <sup>corpori-
bus ali-
quando</sup>
ὅτι τῷ μὲν ἐξόντων τῷ βίῃ κατὰ τὸν ἴ φύσεως νόμον, καὶ τὸ
ληφθὲν παρὰ τῷ θεῷ Χρίστῳ ἐκτινόντων, ὅταν ὁ δὲ κομίσα-
σθαι θέλῃ, κλέψῃ μὲν αἰώνιον, οἳκοι δὲ καὶ γεναὶ βίβαιοι, <sup>das, in
quibus vi-</sup>
καταγαί δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς μὲν αἰῶσι αἱ ψυχαὶ χῶρον ἔχουσιν λα-
χῶσαι τὸν ἀγίωτατον, ὅθεν ἐκ περιτροπῆς αἰώνων ἀγνοῖς πά-
λιν ἀντενοικίζονται σώμασιν. <sup>gant bea-
tam.</sup>
An nescitis morientium ^{Quid hic}
juxta naturae legem, & qui Deo debitum exsol- ^{Josephus.}
vunt repetenti quod dederat, laudem esse æternam,
domum, sobolemque firmam, PURAS autem & dicto
audientes ANIMAS MANERE SANCTISSIMUM COELI
LOCUM NACTAS, hinc per seculorum lapsus iterum
introducuntur in corpora MUNDA ut ea INHABI-
TENT. In quibus ἀγνοῖς σώμασιν ducturæ sint eadem
non parem; sed vitam *meliolem*, perfectam, bea-
tam. Idem contra Appionem lib. II. § XXX. Ὅτι
τοῖς τὰς νόμους διαφυλάξας, καὶ ἀντὶ δέοι θνίσκειν ἐπὶ
αὐτῶν προθύμως ἀποθανῶσιν, ἔδωκεν ὁ θεὸς γενέσθαι τε πά-
λιν, καὶ βίον ἀμείνω λαβεῖν ἐκ περιτροπῆς. *Iis qui leges*
servarunt, & pro iis, si ita res ferat, mortem
Ccc 3 *oppe-*

oppetierunt, dat Deus NASCI ITERUM, & ex temporum intervallo VITAM ADIPISCI MELIOREM. Id quod septem fratrum martyrum enunciat αἰώνιον ἀναβίωσιν ζωῆς. II Maccab. vii: 9. Ο' δὲ τῶ κόσμῳ, inquit, βασιλεὺς ἀποθανόντας ἡμᾶς ὑπὲρ τῶ ἀντὶ νόμου εἰς αἰώνιον ἀναβίωσιν ζωῆς ἡμᾶς ἀναστήσει. *Sed rex mundi nos pro suis legibus mortuos suscitabit IN ÆTERNAM VITÆ REVIVISCENTIAM.* Scilicet quod dixit Josephus ἡ τῶν τῶ ἀναβίωσιν facultatem reviviscendi Antiq. lib. viii. cap. i. de bello lib. ii. cap. viii. vocavit μεταβαίνειν εἰς ἕτερον σῶμα, *transire in aliud corpus.* Quod corpus descripturus quale futurum sit illud nuncupat ἁγὸν *purum.* Et conditionem Animarum tempusque quando illud novum *purumque* corpus induendum sit significaturus ait postquam τόπον ἕγενῃ τὸν ἁγιώτατον, *locum coeli sanctissimum nactae fuerint*, & *secula nonnulla lapsa sint*, de bello lib. iii. cap. viii. Vitæ *qualitatem* in iis *puris* corporibus agendam aperturus, eam dicit hac miserā, mortaliq; vitā *præstantiorem* (ἀμείνω.) Scilicet Resurrectionis tempore postquam per secula plura beatas *coeli* sedes incoluerint animæ piæ separatæ etiam corpus reviviscet, sed non priscis corruptelis maculisque foedatum, imò vero quoad qualitates polluentes immutatum, & *purum*, sanctumque redditum: in illud corpus *mundum* menti transire dabitur, vitamque auspicari hac mortali longe *præstantiorem*, beatam, æternam. Quæ quam longissime a Metempsychosi abeunt.

Conclusio.

§ XIX. Hisce omnibus addi potest non utique in corpora *Brutorum* ex opinione Pharisaica transiisse mentes humanas: cum multiplex apud eos, juben-

jubente rituali lege, cujus tenacissimos fuisse eodem nullus ignorat, viguerit animalium oblatio: quemadmodum & carnibus vescendi consuetudo. Afferuerunt itaque Pharisei I. Mentis immortales esse. II. Post hanc vitam præmia & poenas ex justo Dei judicio pro meritis vitæ antea actæ obtinere. III. Malos æterno tradi carceri. IV. Bonorum animas separatas in sanctissimum coeli locum, Abrahami sinum evehi. V. Ibidem eas permanere per secula. VI. Resurrectionem fore justorum & injustorum. VII. Solis autem piis resurrectionem fore ad vitam. s. VIII. Hinc post seculorum lapsus, resurrectionis tempore, iis corpora inhabitanda donatum iri, sed augustiora, pura. IX. In quibus vitam agant beatam. X. Impios autem resurrecturos ad contemptum, horroresque infinitos. Vere itaque *Spem*, & *Resurrectionem* tenuerunt, ut de iis affirmaverat Paulus. *Phariseorum* secta ergo a *Metempsychosi* fuit aliena.

§ XX. Neque hæc luce, si quid video, clariora *Dogma* Chrysothomi auctoritas dubia reddet opinor. Hic, *de piorum* fateor, omnem de piorum post hanc vitam *post hanc vitam* *statu* *beato & resurrectione* doctrinam veterum latuisse *statu beato futura- que ali-* ecclesiam asseruit: atque adeo de fide *Pharisaica* *quando Resurre-* circa hoc caput, ipso commentante, parum certi *ctione ec-* esse possemus. Scilicet de Lazaro agens inter ma- *clesiæ Fu-* la quibus pressus fuerit ille enumerat Chrysotho- *daicæ non* mus quod seipsum consolari & erigere nequiverit *fuisse in-* miser articulo de *Resurrectione mortuorum*, imo *cogni-* vero *hujus vitæ res crediderit hujus vitæ sine ter-* *tum, ut* *min-*

s. *Vitam.*] Æternam videlicet beatumque, κατ' ἔξω, ita dictam.

minari: eo quod NONDUM ADVENISSET TEMPUS EJUSMODI DOGMATUM. *Possum & aliud*, ait con-
 cione I. de Lazaro, *his omnibus addere videlicet*
quod NE DE RESURRECTIONE *quidem* QUICQUAM
 POTUERIT PHILOSOPHARI; SED HUIUS VITÆ RES
 CREDEBAT HUIUS VITÆ FINE TERMINARI. *Erat*
enim ex eorum numero qui gratiam EUANGELII præ-
cesserunt. Quod si nunc his temporibus post tantam
Dei cognitionem, egregias resurrectionis spes, post
illic reposita peccantibus SUPPLICIA, post parata iis
qui recte vixerunt BONA, adeo dejectis animis ac
miseris sunt nonnulli, ut ne horum quidem expec-
tatione corrigantur: quid tandem est putandum
illi accidisse etiam HAC DESTITUTO ANCHORA? nam
 ille TALE NIHIL unquam philosophari potuit, EO
 QUOD NONDUM ADVENISSET TEMPUS EJUSMODI DOG-
 MATUM. Contra quæ similiaque in quantum *Histo-*
ricam nostram, & *Philosophicam* tangunt verita-
 tem, *rem Theologicam* hac vice aliis committens,
 impræsentiarum noto I. Ante Euangelium imple-
 tionis apertissime revelatam Resurrectionem, &
 II. Certissime creditam. Aperte scilicet hanc, e-
 jusque naturam in V. T. traditam esse dictum Ser-
 vatoris ad Sadducæos de *Resurrectione*, ejusque *mo-*
do sinistre sciscitantes significat *Erratis* NESCIEN-
 TES SCRIPTURAS, Matth. XXII: 29. Imo notissimas
 Patriarchis factas promissiones eam continere mon-
 strat Vers. 31. & 32. Percepit eam (ut & beati-
 tudinem post hanc vitam) *Abrahamus* ex revela-
 tione Dei, eique facta promissione Gen. xv: 1. xvii:
 7. coll. Heb. xi. vers. 16, 10, 18. Exod. iii: 6.
 coll. Matth. xxii: 32. *credidit scilicet Abraham in*
Deum

Deum qui MORTUOS VIVIFICAT. Rom. iv. 17. *Jobus* articulo de *Resurrectione* sese plenissime institutum, ac mentis suæ piæ anchoram solidam eam tempestatibus applicuisse manifestat cap. xix: 25, 26, 27. (Ubi resurrectionem corporum designatam esse, & exceptiones in contrarium allatas refutatas vide apud Frid. Spanhemium Histor. Jobi cap. xiii. § 17.—20.) Fortitudinis spiritualis umbonem *Resurrectionis*, ut infallibiliter secuturæ, *spem* prædicat *David* Psalm. xvii: 15. xlix: 16. &c. Ut omnis consolationis compendium exhibet *Hoseas* cap. xiii: 14. Planissime eam deducit *Jesaias* cap. xxvi: 19. Uti tandem pari claritate qui captivitatem videre Babylonicam hanc memorant *Ezechiel* & *Daniel*, illius prophetiarum cap. xxxvii: 11--14. hujus cap. xii: 2, 13. Certissime de eadem persuasi erant martyres *Maccabaici* ii. Maccab. vii: 9, 14. Contra Sadducæos tuebantur eandem *Pharisei* Act. xxiii. 8. Perperam itaque omnino Chrysosthomus.

§ XXI. Duo potissimum ex N. T. loca adducuntur quæ *Metempsychosin* Pharisaicam docere possunt, alter qui in Evangelio habetur Matth. xvi. cap. vers. 14. alter Joh. ix. 2. Sic supra Drusium audivimus: *Quod dogma (μετεμψυχώσεως) olim inter Judæos viguisse duobus locis ex Evangelio probari potest. Unus est Matth. xvi. 14. alter Joh. ix. 2. Quod ad priorem attinet, sic habet vers. 13. Quum venisset autem Jesus in partes Cesareæ (quæ dicitur) Philippi, interrogavit discipulos suos dicens quemnam me dicunt homines esse, filium hominis? Vers. 14. Illi vero dixerunt Οὐ μὲν ἴσμεν.*

D d d

νη τὸν Βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ
 ἓνα τῶν προφητῶν. *Alii quidem JOHANNEM Baptistam,*
alii vero ELIAM, alii vero JEREMIAM, aut UNUM
EX PROPHETIS. Sed unum audiamus Cameronem,
 qui ita in locum: *Sunt viri docti qui hanc locam*
non existimant aliter posse intelligi nisi dicamus Pha-
risaeos, Judaeorumque vulgus ex Pharisaeorum
institutione credidisse cum Pythagoreis animarum
μετεμψύχωσιν. Nam unde haec; inquit, vulgo
 de Christo opinio eum esse Eliam, vel Jeremiam
 aut unum e prophetis, nisi quod ita a Pharisaeis
 edocti μετεμψύχωσιν esse credebant? Sed sane FRU-
 STRA illi sunt; nam primo si METEMPSYCHOSIS
 credita est vel a Judaeis vulgo, vel a Christi disci-
 pulis, contra quod quam illi sentiunt, non potest
 commodè locus iste explicari. Nam qui crediderint
 Judaei Christum esse Jeremiam eo quod Anima quae
 Jeremiae corpus aliquando insedit corpus Christi
 insederit? sic enim non magis Christus Jeremias
 fuerit quam is cujus corpus ante vel post Jeremiam
 anima illa, tot corporum anima, insederat. Deinde
 quidni suspicati fuerint JEREMIAM EXCITATUM
 fuisse e mortuis? quod profecto crediderunt, ut ha-
 beatur Luc. ix. 7, 8. pene disertis verbis, dicitur
 enim Herodes tetrarcha pependisse animo propterea
 quod a nonnullis diceretur Johannes EXCITATUS A
 MORTUIS, a nonnullis Eliam apparuisse, ab aliis
 denique quendam e veteribus prophetis RESUR-
 REXISSE. Ergo ideo Dominus creditus est Jere-
 mias, quod non videretur creditu absurdum JERE-
 MIAM RESURREXISSE: nihil ut opus sit confugere ad
Metempsychosin. Hactenus Camero. Addi potest
 quod

quod non in *adultæ*, quale corpus Christi erat, sed *Embrionum* corpora transmigrare mentes faciat Metempsychosis: ut Christum Johannem esse ex hac foret impossibile. De *suscitatione* itaque ex mortuis res capienda est. Et quantum ad Eliam de hujus apparitione paulo ante Messiam ex male intellecto loco Malachiæ iv: 5. expectata.

§ XXII. Alter locus pro *Metempsychosi* Phari-
saica adduci solitus in Euangelio Johannis capite ix.
habetur commate 2. Verba sunt Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες Ραββί τίς ἡμαρτεν, ἵνα
γένηται αὐτῷ ὡς τυφλὸς γινώσκῃ. Et interrogaverunt
eum discipuli ejus dicentes Rabbi quis peccavit iste
an parentes ejus, ut caecus nasceretur? Camerq-
nem iterum audiamus: Nonnullis videtur hac ab-
surde, ait ille in loc. quaeri a discipulis; nisi sta-
tuamus eos in hac fuisse sententia cum Pythagoreis
Animas DE CORPORE IN CORPUS MIGRARE; quo
in errore volunt fuisse PHARISÆOS. Qui enim fieri
possit ut caecus peccando caecitatem hanc accersive-
rit a nativitate: quæ omne peccatum præcedit,
nisi statuamus Animam istius caeci in alio corpore
peccasse? At nihil tamen necesse est hic ad Me-
tempsychosin recurrere: imo Metempsychosis id non
facile admittit, Metempsychosis inquam Phari-
saearum, hoc est quæ PHARISÆIS AFFINGITUR. Solæ
enim JUSTORUM animæ ex illa sententia traducun-
tur in nova corpora, discipuli autem suspicantur
caecum istum fuisse IMPIUM, &c. Non itaque sol-
vendum dubium ex Metempsychosi quam volunt Pha-
risaica: cum secundum eam solæ *piorum* animæ in
alia transeant corpora, saltem humana; *Impiorum*

Ad illam
quæ ex
Joannis
ix: 2.
formatur
responde-
tur.

autem ab hocce privilegio excludantur, sed *interminabili cruciatui* subiciantur, vel in *Brutorum* corpora intrudantur; atqui hic quæstio est de anima insigniter peccatrice, utpote tam insignem perpessa poenam. Videatur & Ligtfotus in locum. Responderi potest:

I. Agnovisse Judæos ex lege quod Deus *peccata parentum* visitare possit in *liberos* Exodi xx: 5. atque hac de causa miseros haud raro enasci infantes: hinc quæstio num *parentes* cæci peccarint?

II. Credidisse eosdem, ut volunt, ipsum Embryonem, seu infantem in utero matris peccare posse: atque adeo ipsummet in causa esse quod corpore male disposito ederetur. Ligtfotus in locum. *Autumarunt Judæi posse infantem in UTERO matris jam animatum & viventem IRREGULARITER se gerere, atque aliquid facere quod non vacaret CULPA. In tractatu novissime citato (Vajicra rabba) introducitur in parabola faemina filium serio accusans coram judice quod INORDINATE CALCITRARET DUM ESSET IN UTERO. Et ex tract. Sanhedrin & Bereschith rabba addit Ligtfotus: Antoninus interrogavit rabbi (Judam.) A quonam tempore incipit malus affectus praevalere in homine? an a tempore formationis ejus in utero, an a tempore profectionis ejus ex utero? Dicit ei Rabbi, A TEMPORE FORMATIONIS EJUS. Tum inquit Antoninus calcitrabit in UTERO matris, & erumpet. Dicit rabbi hoc didici ab Antonino, & suffragatur scriptura, cum dicit, peccatum cubat ad ostium. Quemadmodum figmentum malum cordis homini adscribunt ab eo tempore quo primum se movere incipit.*

pit in *utero materno*, vide Druſium in not. Major. ad Gen. viii: 21.

III. Animarum *præexiſtentiam* cum multis Gentium philoſophis credidere Judæi : omnes ſcilicet Animas ſimul eſſe creatas a Deo a primordio mundi voluere , atque in Regione coeleſti quod *Goph* vocant vitam ducere eaſdem uſquedum inde in corpus immittantur , qui Animarum deſcenſus duraturus ſit quoad iſta coeleſtis regio omnibus animabus ibidem hærentibus exhausta fuerit. Sic Menaffe ben Iſraël lib. de creat. p. 61. *Communis opinio eſt omnium Hebræorum animas humanas præceſſiſſe corpora*. Atque hinc omnes huic interfuiſſe mandato *Quocunque die comederis ex arbore ſcientiæ boni & mali moriendo morieris*, Gen. 11: 17. Unde ad Deut. xxix: 14. *Neque vobiſcum ſolis ego pango foedus meum cum adjuratione hac ; ſed cum eo qui adſtat hic nobiſcum hodie coram Jehova Deo noſtro , & cum eo qui non eſt hic nobiſcum hodie*. Sic commentantur Rabbini: *Omnes animæ quæ fuerunt ab Adamo , & quæ futuræ ſunt uſque ad conſummationem mundi omnes illæ fuerunt creatæ ſex diebus creationis , omneſque in horto Edenis fuerunt , & dono legis interfuerunt ; ſic enim dicitur , cum eo qui adſtat nobiſcum hodie , & cum eo qui non eſt nobiſcum hodie*. Ita apud Georgium Dav. Ziegram tract. de arbore ſcientiæ boni & mali § XIX. qui reperire eſt in Theſauro Theologico Philologico part. 1. p. 51. Addit Idem quoque cum Menaffe docet R. Abarbanel ad locum Jerem. 1: 15. & docetur in Midraſch Tillim & Jalkuth ad ̳. 139. Nec non in Maſſech. Chagiga c. 11. de eodem loco. R. Salomon apud

Ligtfootum tom. II. p. 638. *Repositorium est & nomen ejus est GOPH: atque a CREATIONE formatæ sunt OMNES ANIMÆ quæ erant nascendæ, atque ibi repositæ.* Videatur & Windetus de vita functorum statu Sect. VIII. p. m. III. & IIII.

Quid de
causis
descensus
Anima-
rum in
corpora,
earumque
ante hunc
conditione
voluerint
præexi-
stentie
patroni.

§ XXIII. Qui autem Animarum *præexistentiam* tenere philosophi vetusti, easdem nonnisi ob aliqualem a Deo *deflexionem, discessum, propensionemque in generationem*, in corpus crassum veluti carcerem *poenæ* loco detrudi voluisse constat. Scilicet cum *mediæ* cujuscpiam essent conditionis a creatore constitutæ, libero arbitrii viriumque abusu & ad ea quæ erant *infra se*, & a *Numine.aversa* sese inclinare poterant. Videatur Hierocles, comment. in aur. carm. p. 258, 261. Atque adeo & in vita *priori* id est *coelesti* vel in luce supramundana, vel stellis fixis, vel Planetis, antequam corpus *humanum* indutum fuerit, varie graviusque leviusque peccare mentes Philosophiæ seu Theologiæ antiquæ vulgare dogma erat. Imo & ista peccata pro varia eorum qualitate varie & in hac vitâ non nunquam puniri fides erat. Audiamus & Jamblichum de Mysteriis sect. IV. cap. IV. *Merito dubito quid sit illud quod tu vocas juste agere & punit*
aliam

6. Jamblichum de Mysteriis sect. IV. cap. IV.] Εχω περί τῆ δικαιοπραγίᾳ διαμφοισθηῆσαι, ὡς ἔχ' ὁ αὐτός σιν ἐκ παρακλήσεως τῶν καλόντων, ἐκ ἔρος ἡμῶν τε φαίνεται περί αὐτῆς καί τοις θεοῖς, ἀλλ' ἡμεῖς δὲ αὐτε δὴ ἐπὶ τὸ βραχύτατοι ἀποβλέποντες, τὰ παρόντα πράγματα ἐπισκοποῦμεν, καὶ τὸν ἐν ποσὶ βίον οἱ ἄνθρωποι ἔχ' ὁρῶντες, τομίζουσι αὐτοὺς τίς τί ἐστὶ καὶ ὥπως γήνεται, οἱ μὲν τοὶ ἄδικως περιπατοῦντες τοὺς συμφοραῖς αἷς κρείσσοντες ἡμῶν ἅπλῃ τὴν ψυχὴν τῆς ζωῆς πάτχουσι.

καὶ γὰρ προτέρως αὐτοὺς βίους κρείττους ἐπίστανται, καὶ εἴ τινα δὴ τιμωρίαν ἐκράνουν ἐκ τῆς δικῆς ταύτης ἐπιβέβηκον, ἀλλὰ συμαρῶμενοι τῶν ἐκ προτέρους βίοις ἀμαρτημάτων τῆς ψυχῆς τῶν πασχόντων, ἀπὸ τοῦ ἐν ποσὶ βίου οἱ ἄνθρωποι ἔχ' ὁρῶντες, τομίζουσι αὐτοὺς τίς τί ἐστὶ καὶ ὥπως γήνεται, οἱ μὲν τοὶ ἄδικως περιπατοῦντες τοὺς συμφοραῖς αἷς κρείσσοντες ἡμῶν ἅπλῃ τὴν ψυχὴν τῆς ζωῆς πάτχουσι.

aliam apud Deos iusti esse definitionem, aliam apud nos. Nos enim ut parum prospicimus res tantum præsentēs contemplamur, & hodiernam vitam, quæ & qualis sit, consideramus: Dii vero nobis præstantiores UNIVERSAS ANIMÆ VITAS, & PRIORES STATUS continentur; atque adeo si quam poenam ex invocatione inferant, non tamen injuste eam inferunt; sed habent rationem PECCATORUM QUÆ IN VITA PRIORI ADMISIT ANIMA, jam tandem punita: quod cum homines non satis animadvertant putant se injuste iis quæ patiuntur implicari malis. Et ex hoc fundamento amplius objectionem contra Providentiam Divinam quod mala patiuntur qui in hac vita nihil injuste egerint solvit 7. cap. v. Eodem modo solent, inquit, quam plurimi de providentia addubitare, si qui præter meritum mala patiuntur, cum ipsi nihil prius injuste egerint. Revera enim illi non possunt perfecte intelligere animam suam qualis sit, qualem vitam in UNIVERSUM egerit, quod peccaverit in STATU ANTECEDENTI, & utrum jam patiatur quæ PRIUS MALE FECIT. Atque pari ratione Animarum præexistentiam cum possibilitate magis minusve peccandi adferuisse Judæi videntur ex iis quæ habet Apocryphus sub nomine Sapientiae Salomonis cap. VIII. commate 20. cum nostris quæ apud Johannem sunt verbis collatis: Μᾶλλον δέ, inquit ille, ἀγαθὸς ὢν ἤλθον εἰς σῶμα ἀμάρτων.

MA-

7. Cap. V. Eodem modo] &c. Καὶ γὰρ ἵσταται ἀναλογίζεσθαι, τίς ἔσται ἡ ψυχὴ, πρὸς τὴν πρότερον δὲ τὸ αὐτὸ τῷ το κοινῶς καὶ τίνα ἔχουσα τὴν ὅλην ζωὴν, καὶ πόσα εἰσάσσειν οἱ πολλοὶ προσάπορεύειν, οἱ τινες ἐν προτέροις βίοις διαμαρτήσασα τυγχάνει, παρὰ τὴν ἀξίαν κακῶς πᾶντι, μὴδὲν καὶ εἰ ἄρα πάσχι ταῦτα ἄπὸ ἰποκρίσεως ἐδικηκαίης πρότερον, εἰ δὲ γὰρ ἐν ταῦτα δύο πρότεροι.

MAGIS VERO CUM ESSEM BONUS VENI IN CORPUS IMPOLLUTUM. Optimæ temperiei, & sine notabili vitio naturali! Et hinc ego huic nodo cuneum petierim. Nullum itaque ex locis adductis *Metempsychosi Pharisaica* præsidium.

Neque reliquas Judæorum veterum sanctas Metempsychosis adhibuisse: ut liquet de Sadduceis.

§ XXIV. De reliquis autem Judæorum Veterum sectis non est quod laboremus: cum *Sadducei* animæ post discessum a corpore *permanentiam* negarint, atque eam cum corpore interire voluerint. Josephus de bello Jud. lib. II. cap. XII. *Ψυχῆς δὲ τὴν διαμῶνιν ἀναίεσι.* ANIMÆ autem PERMANENTIAM *tolunt* (*Sadducei*.) Et Antiq. lib. XVIII. cap. II. *Σαδδουκαῖοις δὲ τὰς ψυχὰς ὁ λόγος συναφανίζει τοῖς σώμασι.* SADDUCEORUM autem opinio ANIMAS simul cum corporibus DEMOLITUR. Unde & *Resurrectionem* mortuorum; imo omnem *spiritus*, seu naturæ incorporeæ permanſionem, atque adeo & *Angeli* existentiam rejiciebant: Actor: XXIII: 8. *Σαδδουκαῖοι μὴ ὅτι λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ ἄγγελοι, μήτε πνεῦμα.* Nam *Sadducei* quidem dicunt non esse *Resurrectionem*, neque *Angelum*, neque *Spiritum*. Atque omnem posthac flagitiorum *poenam*, virtutumque *mercedem* tollebant. Josephus de bello Jud. lib. II. cap. XII. *τὰς κατ' ἁδὲ τιμωρίας καὶ τιμὰς ἀναιεῖναι.* Et ita ut ἀνάστασιν sic & ἐλπίδα negarunt. Actor. XXIII: 6, 8.

Et Eſſenais.

§ XXV. Et quantum ad *Eſſenos* attinet, non ii *Metempsychosios* postulantur; contra Animas *pias* post hanc vitam in *Paradisum* inferiorem, *impias* in *terram tenebrarum* transire voluisse eisdem referunt. Ita de iis Abraham Zachuth Salmanticensis apud Drusium de tribus sectis Judæorum lib. IV. cap.

cap. xxii. *Et ipsi fortes sunt in fide sua si moriendum sit pro nomine Dei &c. cum reputarent licet corpus corrumpatur, tamen animas interitus expertes esse. Quod si vincēta est anima in corpore, nihilominus soluto vinculo tempore mortis ascendit ipsa sursum, nec est ullum velum dividens, & Animae BONÆ abeunt ultra Oceanum in PARADISUM inferiorem sub linea aequinoctiali: MALÆ autem animae abeunt ad interitum in TERRAM TENEBRARUM & UMBRÆ MORTIS. Et distincte de iis tradit Josephus quod statuerint animas ex aethere subtilissimo in corpus advenire, atque in iis quasi carceribus implicari naturali quadam illecebra attractas: ubi autem a carnis vinculis relevatæ fuerint, easdem, si piæ fuerint, quasi a longa servitute liberatas lætari, sublimisque ferri, & in sedes beatas transmitti: impias vero in obscurum antrum suppliciiis æternis horrendum relegari.* Καὶ ὃ ἔρρωται inquit de bello jud. lib. ii. cap. viii. παρ' αὐτοῖς ἦδε ἡ δόξα, φθαγὰ μὲν εἶναι τὰ σώματα, καὶ τὴν ὕλην ὃ μόνιμον αὐτῶν, τὰς δὲ ψυχὰς ἀθανάτους αἰὲ διαμένειν. καὶ συμπλέκεσθαι μὲν ἐκ τῆς λεπτοτάτης φοιτώσας αἰθέρος ὥσπερ ἐκκεταῖς τοῖς σώμασιν ἰὺγγυί πη φυσικῇ χετασπωμύρας, ἐπειδὰν δ' ἀνθῶσι τῇ κατὰ σάρεα δεσμῶν, οἷα δὴ μαχεῶς δαλείας ἀπηλλαγμύρας τότε χάσκει καὶ μετώρεος φέρεσθαι. καὶ ταῖς μὲν ἀγαθαῖς, ὁμοδοξῶντες παῖσιν Ἑλλήνοισι, ἀποφάνονται τὸν ὑπὲρ ὀλίγον διαιτῶν ἀποκῦσθαι καὶ χάσκει ἔτε ὄμβροισι, ἔτε νιφετοῖς, ἔτε καύμασι βαρυνόμενοι, ἀλλ' ὃν ἐξ ὀκεανῶ πρᾶις αἰὲ ζέφυρος ἐπιπνέει ἀνωφύχει. ταῖς δὲ φαύλαις ζοφώδῃ καὶ χιμείρῳ ἀφορίζονται μυχὸν, γέμοντα πησεῖων ἀδολαίμων. Nam & ista apud eos obtinuit opinio corpo-

*ra quidem esse interitui obnoxia, nec materiam eorum perennare, ANIMAS vero IMMORTALES in omne ævum durare; & ex ÆTHERE SUBTILISSIMO prodeuntes in corporum complexum, tanquam in CUSTODIAM includi ILLECEBRA naturali istuc attractas. Postquam vero carnis vinculis solutæ fuerint, quasi de longa SERVITUTE liberatas illico LÆTARI, & in SUBLIME evolare. Et quidem pias convenienter iis quæ Graeci sentiunt, VITAM ULTRA OCEANUM manere dicunt, locumque nec nive, nec imbris, nec aestu gravem, sed quem placidus jugiter ab Oceano spirans temperet Zephyrus: IMPIAS vero sub TERRAM in OBSCURUM GELIDUMQUE ANTRUM relegant ÆTERNORUM cruciatuum plenum. Quæ sane palato Pythagorico non ingrata sunt: uti nec Essenorum pleraque omnia, quæ ut congruant cum Pythagoricis videre est apud Godwinum Mos. & Aær. lib. i. cap. XII. Cujusmodi harmoniam nulli mirabimur si cum Burneto *Essenos Brachmanarum* fecerimus propaginem ex relatione Josephi quam lib. i. contra Apionem ex Clearcho profert. *Apud BRACHMANAS dico* (inquit ille Archæol. Philosoph. lib. i. cap. VII. p. m. 329.) *cum illorum esse PROPAGINEM. ESSENOS ex Clearcho notarit Josephus. Ita enim Clearchum intelligo, non Judæos in genere, sed scholam ESSENICAM derivatam esse a BRACHMANICA. Quod ex cognatis moribus & institutis non male arguitur.* Imo amplius cum Joanne Joachimo Langio *Essenos judæorum albo* eraserimus, atque eosdem *Philosophos gentiles Orientales, seu Barbaricos* renunciaverimus. Vid. Dissert. Histor. Crit.*

C A P U T XII.

De iis qui CHRISTIANUM nomen professi animarum TRANSMIGRATIONI crassæ Pythagoricæ subscripsisse dicti sunt pauca.

§ I. **A**Tque & nomen *Christianum* profectos An Ori. genes Metem- psychofin tenuerit ? *Metempsychosin* sic dictam Pythagoricam asseruisse ajunt. De *Origene* Gaudentius exercit. I. cap. XIX.. *Excipiendus tamen videtur ORIGENES ADAMANTIUS* (numero scilicet, scriptorum Ecclesiasticorum qui Pythagoream transmigrationem exsufflarunt) *quem constat non pauca protulisse Platonice doctrine de Animabus perquam similia. Justinianus profecto in anathematismis adversus ipsum exaratis, editisque cum actis quintæ synodi refert ANIMAS secundum Origenem in ipsa quoque AQUATILIA, hoc est pisces migrare.* Et contra eos qui Origenem hac parte crimine liberare adnuntuntur addit nonnulla. Iterum in auctariolo cap. VII. *Inter alia quæ tribuuntur ORIGENI est dogma de TRANSCORPORATIONE, quam vocant μετασχηματισμῶν, & MIGRATIONEM Animarum e corporibus in corpora, quod a nobis in opusculo præcedenti est observatum. Agit autem de ejusmodi TRANSCORPORATIONE commentario in Johannem non uno in loco, &c.* Videantur quæ huc apportet auctor.

Varios ab ævo extitisse qui benignius de *Origine* senserint notum est. Unum cum nostro committamus Gaudentio Windetum, qui de vitâ functorum statu sect. v. p. m. 81, & 82. hunc in modum: *Hujus opinionis affinem ipsum ORIGENEM faciunt, nempe ἕναι μεταστώσεων, καὶ ὅτι ἡ τῷ Σωτῆρος ψυχῇ ἡ τῷ Ἀδὰμ ἦν, ut Photius perhibet cap. CXVII. Verum istam μεταστωματώσεως opinionem per calumniam Origeni tributam esse plane liquet: libro enim III. adversus Celsum dicit: Ἀλλὰ τὰς πεποηότας τῇ περὶ τῆς μεταστωματώσεως ἀνοιαν, ἀπὸ ἱατρῶν τῶν χαταβιβαζόντων τῇ λογικῇ φύσιν, ὅτε μὲρ ἐπὶ τῇ ἀλογῇ πᾶσαι, ὅτε δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ἀράντασι, θερεπέομεν. Quin etiam illis qui DEMENTIA TRANSCORPORATIONIS laborant, ex imbibito pristinorum medicorum decreto (deprimentium naturam rationalem nonnunquam in omne genus irrationalem, nonnunquam etiam in perceptionis expertem, id est vegetabilem) medemur. — — — Istam opinionem hic ἀνοιαν, & libro primo μυθικὴν μεταστώσεων, vel etiam μῦθον vocat. Et ne quis illum, utcumque abnuentem Transcorporationem in bruta & vegetabilia, etiamnum suspicetur intra orbem RATIONALEM statuere posse; legat III Homiliam in Matthæum: ubi in illa, Helias venit, &c. inquit, Helias jam venit non Anima Heliae est intelligenda, ut ne INCIDAMUS, in DOGMA TRANSCORPORATIONIS, quod alienum est ab ecclesiastica veritate. p. II. tom. II. Et quod ad ea attinet quæ opere de Principiis exhibuit Origenes, respondebit vir Doctus: Quae autem discutienda de TRANSCORPORATIONE proposuit in libris περὶ ἀρχῶν, non sunt pro decretis & ratis sen-*

sententiis habenda; id enim ne fieret non uno in loco cavet Origenes, omnium Philosophorum modestissimus. In ipsam autem *Origenis* opinionem strictius inquirere non fert præsentis instituti ratio: qua scilicet in eos tantum, qui ante *Solis Justitiæ, Lucisque mundi* exortum Animarum post hanc vitam conditionem per varia corpora *transitoriam* autumasse perhibentur, curatius paulo intueri in animum induxeram. Generatim dici potest tenuisse Adamantius. I. Animarum præexistentiam. II. Non eas nisi criminis commissi ergo in corpora terrena immissas. III. Easdem prout bene maleve libero usæ fuerint arbitrio post hanc vitam in statum meliorem vel deteriorem transmitti. IV. Pios hoc corpore crasso deposito in ordinem superiorem seu conditionem quandam angelicam transire, ubi iis bene sit. V. Impios in deteriorem sortem detrudi, locaque inferiora: ubi pro ratione peccatorum cum diabolis cruciatibus subjiciantur. Cæterum *Stoicis*, ut videtur, propior quam *Pythagoreis & Platoniciis*: nulla enim secundum ipsum Damnatorum supplicia *aeterna*, neque & Beatorum status *perennis*: Sed in ἀποκαταστάσει τῶν πάντων exustâ terrâ, cum universo redituræ mentes ad id perfectionis punctum, quod antequam eas peccatum invalisset, tenuerant, quod nactæ iterum vitam meliori vel peiori forte dignam agere datum erit: & ita sæpius, imo infinite: cum hæc periodica rerum renovatio in æternum revolvī capiatur, Seu mundi successive innumerabiles statuantur. Videantur præter Origenem Hieronimus Epist. LX. Huëtius in Origenianis, &c.

Opiniones
Simonis
Magi,
Carpocra-
tis, &
Manetis
missæ
factæ: ut
quæ ad
scopum
auctoris
non atti-
nent.

§ II. Neque eadem de causa in *Simonis Magi*,
Carpocratis, *Manetis*, ^{1.} atque id genus aliorum
Hæreticorum; qui nec re, nec doctrinâ Christiani-
nis similes nomen retinere, opinionibus recen-
sendis tempus & chartas terere animus est. Con-
stat hæc monstra Gentilismum cum Christianismo,
ut perditissimæ concupiscentiæ carnali, suillæque,
si cum Theodoretō dicam, vitæ facultatem face-
rent, commiscere passum adnixa deliramenta sua
quemadmodum sub sacræ scripturæ phrasibus in
alienum sensum detortis, sic priscorum Philoso-
phorum dictis proposuisse: ut nempe auctoritatem
iis conciliarent, mysticæque sapientiæ figuram in-
ducerent. Atque uti nihil tam insipidum est pro-
fanumque quod ab iisdem non fictum fuerit, faci-
le occasione *Symbolicarum* enunciationum veterum
Philosophorum *crassam* Animarum *transmigratio-
nem* consarcinare potuerunt. Sicuti impurissimis
hominibus talis *Orcus* placere potuit a quo Py-
thagoras cum Platone abhorret: auctore enim
Theodoretō Carpocrates, Epiphanes Prodicus &
seguaces *Animas in corpora* transmitti voluerunt
ut omne genus libidinis & petulantiae peragant:
& per libidinem & omnem intemperantiam unum-
quemque angelorum mundi conditorum colerent:
atque toties *in corpora remitti easdem donec omnia*
vitiorum genera impleverint. Epitome Divinor.
decretor. cap. de Iudicio. Et Hæret. fabular.
compend. de Carpocrat. hæret. Non omnia in-
terim

^{1.} Atque id genus aliorum Hæreti- phanem, Prodicum, Marcionem,
corum] Addunt Basilidem Epi- alios.

SEU METEMPSYCHOSI PYTHAGORICA. 405 LIB. II.
CAP.
XII.
 terim quæ hic illic de *Simone* Mago, *Carpocrate*, *Manete* aliis traduntur omni dubitatione majora habentur.

§ III. Indos tandem quoque hodiernos, de quibus cap. XXII, & XXIII. exercit. I. agit Gaudentius, inter quos haud paucos Animarum humanarum in animantium genus quodcunque *Transmigrationem* adferere Recentiorum dictant relationes, missos facimus: si enim vel absolute certum fuerit *hodiernas* alicubi gentes vel Sectas mentium tenere in *Bruta*, aliaque etiam vitâ sensitivâ carentia transitum, neutiquam inde necessario & legitimo sequelæ genere *Veteribus* creditam Metempsychosin concludi poterit: cum nota apud omnes & pervulgata res sit, Philosophorum, seu generatim magistrorum, dogmata, ubi a prima origine longius recedunt, prout varia sunt hominum a quibus tractantur ingenia, temporis lapsu varie immutari vulgo, interpolari, atque corrumpi; quemadmodum aqua salubris & limpida vel purissimo fonte prognata pro soli quod perfluit genio turbidis atque malignis sensum qualitatibus inficitur, fonte remanente puro.

§ IV. Et hæc erant quæ ad *secundam* operis nostri partem dicenda videbantur. *Ad tertiam* Libri
secundi
conclusio. progredimur, quæ Παλιγγενεσιαν seu Μετεμψύχωσιν Pythagoricam *symbolice* capiendam, & *quorsum* referendam quâ valebit operâ declaratura est.

Libri Secundi Finis.

DE

406 DE PALINGENESIA VETERUM,
DE
PALINGENESIA VETERUM,
SEU
METEMPSYCHOSI
PYTHAGORICA
LIBER TERTIUS.

*Qui veram Pythagoræ, aliorumque opinio-
nem pandit.*

CAPUT PRIMUM.

METEMPSYCHOSIN seu PALINGENESIAM Py-
thagoricam SYMBOLICE Capiendam esse.

*Pythago-
ram pro
Veterum
more dog-
mata sua
symboli-
cis & æ-
nigmati-
cis locu-
tionibus
involuta
trali-
disse.*

§. I. **R**erum Divinarum & humanarum institu-
tiones non aperte; sed sub *Ænigmaticis*,
Mythicis, & *Symbolicis* involucris, ne apud non
initiatos profanosque caperentur facile, earumque
vilesceret pretium, tradere consuetam omnem
fuisse Antiquitatem constat. Πάντες ὡς ἔπος ἐ-
πειν, ait Clemens Alexandrinus Strom. lib. v.
οἱ θεολογῶσantes βίβρασι τε ἔ Εἰληπες, τὰς μὲν ἀρχὰς
τῶν πραγμάτων ἀπεκρύψαντο. τὴν δὲ ἀλήθειαν ἀνίγμασι

ἔ

καὶ συμβόλοις, ἀληγορίαις τε αὐτὰ καὶ μεταφοραῖς, καὶ τοῖς
τοιούτοις ποσὶ τρόποις παρεδεδόχασι. OMNES igitur ut ver-
bo dicam qui de rebus DIVINIS tractarunt tam BAR-
BARI quam GRÆCI rerum quidem principia OCCUL-
TAVERUNT: veritatem autem ÆNIGMATIBUS &
SYMBOLIS & ALLEGORIIS itidem & METAPHORIS a-
liisque modis consimilibus tradiderunt. Videatur
Plutarchus supra p. 24. in not. Ut *Vetustissimi sa-
pientes cunctas optimarum rerum disciplinas sub*
ÆNIGMATE tradentes audiunt Reuchlino de verbo
mirifico lib. II. Quemadmodum de *Magis* supra
p. 253. ex Porphyrio vidimus: et amplius de iis-
dem confirmat Plutarchus de *Iside & Osiride* pag.
369. & alibi. De *Ægyptiis* ex eodem habuimus
Porphyrio supra pag. 13. in not. & affatim pro-
bant Jamblichus, Piërius, Casalius. 1. De *Indo-
rum* Brachmanis seu Gymnosophistis ex Strabone
Laërtio, & Philostrato audivimus supra pag. 291.
& 298. *Druidis* ex Laërtio pag. 306. *Orphea*
ex Plutarcho pag. 24. in not. *Pherecyde* ex Cle-
mente Alexandrino pag. 229. *Platone* ex Strabo-
ne pag. 291. & amplius capite IX. lib. II. § III.
Ipsoque tandem *Pythagora* ex Plutarcho pag. 14.
in not. Quod idem de hoc nostro Philosopho varie
inculcat Jamblichus: *Illam vero*, ait, de vitâ
Pythagoræ Num. cIII. *docendi rationem quæ SYM-
BOLIS constabat* (ὁ δὲ τῶν συμβόλων) *maxime neces-
sariam ducebat. Hic enim character apud Graecos*

Fff

fere

1. Jamblichus, Piërius, Casalius. 1. tiorum, aliarumque gentium lite-
Libro de Mysteriis. Comment. ris. De Profanis & sacris ritibus
de Hieroglyphicis seu sacris Ægypt. veteribus opere tripartito.

fere omnes ut antiquissimus excolebatur : imprimis vero Ægyptii multiplici eum honore studioque complexi sunt : atque illos imitatus PYTHAGORAS quoque in eo plurimum diligentiae posuit. Si quis SYMBOLORUM PYTHAGORICORUM significationes & arcanos sensus (τὰς τῶν Πυθαγορείων συμβόλων ἑμφάνους καὶ ἀπορρήτους ἰστίαις) accurate rimetur , adeoque detegat quantum recti verique contineant , cum a forma ÆNIGMATICA liberantur (καὶ τῷ ἀνιγματοδότης ἐλευθερωθῆναι τύπῳ) & ad sublimia horum Philosophorum ingenia simplici atque aniformi traditione accommodantur , supraque humanum captum ad divinitatem quandam evebuntur. Et Num. ccxlvii. Caeterum OMNIS PYTHAGORICA INSTITUTIO proprium quendam & SYMBOLICUM docendi modum praefert , ÆNIGMATIBUS & GRYPHIS quoad apophthegmata similis (Ἰδότερον πῶς μὴ καὶ συμβολικὴ ἢ ἡ σύμπασα Πυθαγόρειος ἀγωγή , καὶ ἀνίγμασί τίσι καὶ γρίφοις ἐκ γὰρ τῶν ἀποφθεγμάτων εἰκνύει) idque ob ipsum characteris hujus archaismum : prorsus ut & Oracula divina & Pythica intellectu explicatuque perquam difficilia iis videntur qui responsa persuntorio tractant. Videatur & idem Num. xx. & civ. & Porphyrius de vitâ Pythag. Num. xlii.

Adeo quidem ut si symbolice exponantur ridicula apparitura sint.

§ II. Ita quidem ut si quis Pythagorica non ratione Symbolicâ exposuerit ea ridicula , anibia , nugis , gerrisque plena apparitura esse moneat ; cum interim Divini quidpiam spirent. Num. cv. Καὶ ἡ μὴ τίς τὰ σύμβολα ἐκλέξας διαπύζει , καὶ ἀμώκῳ ἐξηγήσει περὶ λάβοι , γιλοῖα αὖ καὶ γεωδὴ δοξῇ τοῖς ἐτυγχάνουσιν τὰ λεγόμενα , λήρῃ τι μετὰ καὶ ἀδολεισχίας. ἐπειδὴ μὲν τοὶ κατὰ τὴν τῶν συμβόλων τέχνην πρόπον διαπύχῃ , καὶ Φα-
neg

πρὸς καὶ ἰαγῇ ἀπὶ σκοτεινῶν τοῖς πολλοῖς γένηται, θεοπρο-
πία καὶ χρησμοῖς τισι τῷ Πυθίᾳ ἀναλογεῖ, καὶ θαυμαστῶν
ἐκφάνει δύναι, δαιμονίαν τε ἐπιπνοίαν ἐμποεῖ τοῖς νενοηκόσι
τῶν φιλολόγων. *Et nisi quis ea SYMBOLA exposita*
aperuerit, seriatque enarratione vestiverit, RIDI-
CULA ET ANILIA, NUGISQUE ET GERRIS PLENA, quae
dicuntur videri poterunt: si quis vero ea juxta
MODUM HISCE SYMBOLIS CONGRUENTEM evolverit,
ita ut pro obscuris lucida fiant & vulgo etiam sin-
cere apprehendenda patefiant, cum divinis vatici-
niis & oraculis Apollinis Pythii paria faciunt,
admirabilemque praeferunt sensum, & iis qui in-
tellectu & eruditione pollent divini aliquid inspi-
rant. Ut iterum Num. ccxxvii. docet enunciationes
Pythagoricas, si ψαλὴ φράσει nuda phrasi sumantur,
anilibus mōnitis affines futuras; cum interim rite
explicatae admirabilem seriumque usum praebeant.

§ III. Atque ut ex eo, quod Philosophi prisca
dogmata sua sub verborum involucribus vulgo tradere
soliti essent, postea factum est ut adversarii eorum
contra verba potius, quam mentem illorum, quam
vel non intelligebant, vel intelligere nolabant,
scriberent, ipsisque quae nunquam senserunt affin-
gerent, ut Sennertus Auctar. Phys. cap. iii. § xvi.
Ita & Pythagorae contigit: ridenda enim quæpiam
ipsi per invidiam & calumniam afficta esse a quibus
prorsus alienus fuerit vetustis auctoribus jam moni-
tum offendimus: ita apud Porphyrium est nonnul-
los, agentibus Pythagoreis, utilissima & nobilissima
Philosophiae Pythagoricae placita pro suis vendi-
tasse, paucis quibusdam immutatis: τὰ δὲ ἐκπιό-
λαια ἔλαφρα, ἔσσα πρὸς διασκευὴν ἔχλευασμὸν τῷ δι-

Ridenda
nonnulla
& falsa
ab invi-
dis & ca-
lumniato-
ribus
Pythago-
rae afficta
monenti-
bus An-
tiquis.

δασκαλείς ὑπὸ τῶν βασιλέως ὕψιστοι συκοφαντήτων προ-
βλέμεται, συναγαγεῖν, καὶ ὡς ἴδια τῆς αἰρέσεως καταχω-
εῖσαι. *Vulgaria autem ac leviora, & quaecunque*
ad SUBVERTENDAM atque IRRIDENDAM Pythagoreo-
rum scholam ab INVIDIS & CALUMNIATORIBUS postea
excogitata fuere coacervarint, & ut SECTÆ EJUS
PROPRIA reliquerint. Ut hoc nomine ex Recen-
tioribus in Aristotelem, quique illum hac in parte
secuti sunt, strenue invehitur Reuchlinus de arte
Cabbalisticâ lib. II. p. 664. In Timonem, Crati-
num, Hermippum Cæsar Longinus de Mysteriis
Pythagoricis can. VI. in Trino Magico p. 552.

Pythago-
rica non
mox ut
insipida
exploden-
da, quia
Symboli-
ca. Ne-
que omnia
quæ pro
Pythago-
ricis ven-
duntur
ut talia
accipien-
da. Me-
tempsy-
chosin
Symbolice
capien-
dam.

§ IV. Ex hisce autem tria postulata legitime in-
ferre mihi videor quorum primum sit: *Enunciata*
Pythagorica, & quæ hujusmodi aliorum sunt, non
mox ut insipida 2. *& ab omni prorsus ratione aliena*
explodenda esse; quanquam primo intuitu tale quid
referre videantur: quoniam symbolico & ænig-
matico dicendi generi proprium est cortici insipi-
do nucleum involvere. Alterum *non omnia quæ*
pro Pythagoricis venduntur, quæ talia accipienda
esse: cum hic illic subsint sectæ extraneorum com-
menta. Ita & post Porphyrium commonuit Jam-
blichus de vita Pythag. Num. LXXXVI. *Quædam*
porro rationes, inquit, e propinquo assumptæ; non-
nullæ vero longius petita sunt: ut quod panis non
sit frangendus, quoniam ad judicium apud Inferos
conducit; sed hæ rationes ob verisimilitudinem ad-
ditæ, NON SUNT PYTHAGORICÆ, sed quorundam
EXTRANEORUM, qui eas COMMINISCUNTUR, quive
coman-

2. *Ut insipida.*] &c. Vide quid Angelus Politicianus in Lamiâ.

conantur probabilem quandam speciem dictis affingere &c. (Αἱ δὲ προσθήκαι ἱστολογίαι περὶ τῶν τοῦτων ἐκ ὑσὶ Πυθαγορείῳ, ἀλλ' ἵνα ἐξωθεν ἐπισοφισομένων καὶ περὶ αὐτῶν προσάπτεται ἰσότα λόγον.) Tertium tandem: *Metempsychosin* seu *Palingenesiam* Pythagoricam ex sensu Pythagoræ aliorumque Veterum, quæ hæc adscripta passim est, non ad literam, prout eandem depinximus lib. I. cap. I. Sed symbolice & ænigmatice capiendam esse. Id enim apud omnes in confesso est quoslibet auctores pro ipsis consuetæ scribendi loquendive ratione intelligendos & explicandos esse. Thomasius de promptitudine veritatem vel errores aliorum intelligendi, seu praxi Log. cap. III. § LXVI. *Exempli gratia si STOICUS aliquis loquitur de AFFECTIBUS plane alium conceptum de eo me formare oportet, quam si id faciat philosophus ALIUS cujusdam SECTÆ. Si JURISCONSULTUS de GENERE & specie, de quantitate &c. scribit, aliter intelligere cogor hæc vocabula, quam si eadem in libellis LOGICIS invenio.* Atque ita & sensus allegorici respectu idem Thomasius § CXXXVII. & CXXXIX. *Imo fieri potest ut scriptor aliquis PLANE ALIUM SENSUM QUAM VERBA SIGNIFICANT mente tenuerit, unde etiam sensus ALLEGORICUS, & MYSTICUS appellatur: Idque duplici plerumque fit ratione vel cum in scriptis SATYRICIS vitia laudat: vel NUCLEUM utilis doctrinæ suæ in gratiam simplicium suavem ac gratum reddere studet, quales sunt FABULÆ ad vitam humanam accommodatæ; vel fortasse etiam ex invidiâ, vel alia quadam intentione SAPIENTIAM PRÆ OCULIS VULGI QUÆRIT OCCULTARE; cujusmodi sunt fabulæ Poëticae, quæ sensum Physicum,*

sicum, vel Chymicum connotant. Maximus Tyrius Dissert. xxvi. Neque te ita ineptum in conjectanda veritate censeo : ut quod ÆNIGMATICE descriptum sit id te credam ad HISTORIAM transferre velle. Qui itaque omnibus innotuerunt de industriâ ænigmaticis & symbolicis involucris sua implicuisse, ut de Pythagora cum Magis Ægyptiis, Brachmanis, Druidis &c. visum est, in præcipuo doctrinæ dogmate ita fecisse jure censentur : præprimis cum aliter si decretum fuerit nonnisi ineptissimas & plusquam aniles fabulas, contra quam jam ante sumus moniti, iisdem illis qui sapientiæ gloria omnium maxime fuere celebrati affingere necesse sit.

Metem-
psychosin
crassam
viris dos-
tis anti-
quioribus
& recen-
tioribus
de Pytha-
gora ne-
gatam.

§ V. Hinc quoque est quod *crassam* Animarum, quam volunt multi, *Transmigrationem* præter rationem Pythagoræ affectam jam olim censitum sit. Mornæus de veritate Religionis Christianæ cap. xv. *Pythagoras Pherecydis discipulus docebat animam substantiam incorpoream esse & immortalem, in corpus propter peccatum tanquam in ergastulum detrusam. Quam autem dicunt metempsychosin seu ANIMARUM MIGRATIONEM, etsi immortalitati non plane contrariam PLERIQUE IMMERITO EI AFFINGI OPINANTUR. 3. Atque Samii nostri ejusque asseclarum dogma symbolicè, & allegorice ad varias mentis in hac vitâ inclinationes & affectiones, & post hanc vitam in aliis locis convenientia præmia vel supplicia unice referendum doceant viri eruditi : videan-*

3. [Immerito ei affingi opinantur.] *ψυχῶν* sententia allegorice interpretari ait, in Ethica Pythagorica in-
tiorum scriptorum Pythagoræ de μετεμ- Act. Lipsiens. An. 1693. p. 454.

antur 4. Timæus Locrus, 5. Maximus Tyrius, Ficinus, 6. Cælius Rhodiginus, 7. Dacerius, 8. alii. 9. Vel ad Physicam *corporum* immutationem de quâ lib. II. cap. III. diximus, vitamque adeo *vegetativam & sensitivam* spectare velint: ut 10. Reuchlinus, Longinus, Bulstrodius &c. 11. Nos autem cum magis *Ethicum* egerit quam *Physicum* Pythagoras, primariusque doctrinæ scopus ad mentis

ratio-

4. *Timæus Locrus.*] De Anima mundi sub fin. apud Platonem edit. Francof. 1602. pag. 1096.

5. *Maximus Tyrius.*] Dissert. XXVIII.

6. *Ficinus.*] Theol. Platon. lib. XVII. cap. IV. Argumento dial. IX. de Republicâ. vid. & supra p. 355.

7. *Cælius Rhodiginus.*] Læction. Antiq. lib. IX. cap. XXI.

8. *Dacerius.*] In opere de Pythag. vita, Symbol. carm. aur. &c. in Act. Lipsiens. anni 1708. p. 245.

9. *Alii.*] Videatur Nemæsius de Natura hominis cap. II. p. 50. &c.

10. *Reuchlinus, Longinus, Bulstrodius &c.*] Vid. supra p. 241. & 242. & Act. Lipsiens. anni 1693. p. 5. & 6.

11. *Nos autem &c.*] Non quidem Pythagoram, & juxta illum alios qui doctrinam Palingenesiæ secuti sunt corpora naturaliter inesse continuari mutuis quibusdam revolutionibus (sive ortum & interitum eas dixerimus, sive concretionem & secretionem) quamdiu Providentia mundum conti-

nuerit, etiam voluisse refragamur: de hoc enim rerum materialium circuitu Porphyrius loqui videtur de vitâ Pythag. Num. XIX. *πρὸς δὲ ταῖς ὅτι κατὰ περιόδους τινὰς τὰ γινόμενα ποτὶ πάλιν γίνονται, νῦν δ' ἐδὴ ἀπλῶς ἐστὶ. Adhuc post certos temporum circuitus idem quod olim fuerat rursus fieri, & nihil omnino novum existere.* (Ubi monuit Rittershusius hanc eandem Salomonis sententiam esse Eccles. I. vid. vers. 4, 9, & 10. Consultantur commentatores.) Sicuti de Animâ locutus erat Porphyrius in immediate antecedentibus *ὡς ἀθάνατοι εἶναι φησὶ τὴν ψυχὴν. εἴτα μεταβάλλουσιν εἰς ἄλλα γίνε ζῶν. Primo quidem quod Animam immortalem esse affirmaverit: deinde diversa eam animantium genera subire. Ut tertium dogma sit quod ibi addit auctor Animata omnia cognata inter se ejusdemque generis existimanda esse: quod supra pag. 158. & seq. explicuimus. Sed ob rationes in textu datas Palingenesiam celebratissimam ad mentem rationalem referre malumus.*

rationalis purgationem, ejusque ad Deum reductionem collimaverit, *Palingenesiam*, *Metempsychosin*, & *Metensomatosisin* (vere Pythagoricam) ad Animam *rationalem* cum prioribus pertinere autumamus.

Metem-
psychosin
Metensoma-
tosisin
& Pa-
lingene-
siam præ-
sentem &
futurum
mentis
statum
dicere
cum re-
spectu ad
præteri-
tum.

§. VI. Μετεσώματωση quidem & Μεταψύχωση vulgo de Animæ post hominis mortem conditione & de uno hac intercedente in aliud transitu capi constat. Nemefius de Natura hominis cap. II. p. 50. Κοινὴ μὲν ἐν πάσῃς Ἑλλήσις οἱ τὴν ψυχὴν ἀθάνατον ἀποφράμειν τὴν Μετεσώματωση δογματίζουσι. Communiter igitur omnes Graeci qui animam immortalem statuerunt, eam de uno corpore in aliud transferri censuere. Et mox hanc explicaturus τὺτο δὲ (εἶδος τὸ λογικὸν) ἔστι εἰς φυτὰ ἔστι εἰς τὰ τῶν ἀλόγων σώματα μεταβάλλειν. Eamque (speciem rationalem) ὧς ad stirpes ὧς ad bestiarum corpora transire. & pag. 48. & 51. Videantur & Porphyrius de Abstinēt. lib. IV. § XVI. Anonymus apud Photium de vita Pythag. Num. VII. Et Stobæus Eclog. Phys. cap. XL. § περὶ τῆς τῶν ψυχῶν διαγωγῆς μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος ἔξοδον pag. 128. & seq. Verum cum *Metensomatosisin* atque ita & *Metempsychosin*, & *Palingenesian* Pythagorice pro *Synonymis* haberi ajant, uti lib. I. cap. I. § I. patuit: & amplius claret ex Nemefio loc. cit. Κρίνεται μὲν γὰρ ἐν τῷ περὶ Παλινγενεσίας, ἔστι δὲ καλῶς τὴν Μετεσώματωση, λογικὰς πάσας βέλεται. Cronius enim in libro quem de ITERATO ORTU (*Palingenesia*) scripsit, ita enim MIGRATIONEM illam DE UNO CORPORE IN ALIUD appellat, omnes animas ratione præditas esse vult. *Palingenesian* autem Pythagoricam omnino & *præsentis vitæ* affectiones, & immutationes dicere

dicere persuasi sumus : sicuti & ii qui Metensomatofin in bruta ad *mores* referunt (de quibus idem Nemefius ibidem Οἱ δὲ τροπικῶς αὐτὸν εἰσφέρειν διέγνωσαν τὰ ἦν δια τῆ ζωῆς παρεμφαινόμενα. *Alii* TROPICE locutum esse illum (Platonem scilicet ubi de animarum in bruta transitu differit) judicarunt, ac *MORES per ANIMALIA designasse*) tenent : dictam Palingenesiam & Metensomatofin cum Metempsychosi & ad *praesentem*, & *futuram* vitam referimus ; lubenter alias Palingenesiam de praesentis vitae immutationibus, Metempsychosin & Metensomatofin de futurae conditione explicaturi. Hancque *Palingenesiam* Pythagoricam ita quidem *praesentem* & *futurum* Mentis statum respicere, ut continuam ad *praeteritum* quempiam, in quo fuerit antequam in corpus humanum deveniret, relationem involvat opinamur. Atque ut ea quae vulgo dicitur opinio Pythagorica pervetusta, & universalis, quantum ulla, audit, sic ea quae talis vere esse nobis videtur Antiquae Philosophiae dogma ferme universale complecti nobis apparet : ita ut quanquam in minoribus nonnullis forte hic illic discrepent Veteres, atque aliter aliquantum aliterque pro genio quisque suo nonnunquam loquantur, in rei tamen capite consentire omnino nobis videantur. Triplici itaque mentis humanae consideratione, ejusdem scilicet I. Vel nondum cum corpore humano conjunctae sed conjungendae. II. Vel conjunctae cum eodem. III. Vel post vitam terrestrem peractam aliorum translatæ, sententiam Pythagoream, Vetustioribus communem

G g

pas-

CAP. I. passim, in lucem protrahere adnitemur. Quibus tandem verbum de *Palingenesia universali* addemus.

C A P U T II.

De Mentis humanæ ANTEQUAM cum corpore crasso conjuncta fuerit statu.

Anima-
rum præ-
existentiam Ve-
tustis
passim as-
sertam.

§ I. **A** Nimarum ante earundem cum corporibus crassis conjunctionem *existentiam* ^{1.} uno fere ore asseriebant priscae sapientiæ antistites; quam circa punctum quando, & modum quo originem traxerint ^{2.} varie aliquantisper loquantur. Plato in Epinomide: *Omnium vero maximum illud habitum est, ANTIQUIOREM omni corpore omnem ANIMAM esse. Num recordamini? Vel maxime id quidem. Nam quod melius id est antiquius, atque quod Divinius est, id inferiore ac viliori prius est. Et similiter dux ducto, est princeps subjecto natura prius. Id itaque admittamus ANIMAM CORPORE ANTIQUIOREM ESSE.* Idem in Phædone: *Quando vero acceperunt Animæ nostræ scientiam? non enim*

POST-

1. *Uno fere ore asseriebant.*] Imo Nunc æternam animarum procre- & alios præter Originem priscae ationem & quidem immediate a ecclesiæ Christianæ antistites infec- Divina Mente, seu ex eâ emana- cisse id dogma constat ut Neme- tionem significantes: nunc vero sium Emisenum, Synesium Pto- cum exornaretur universum, & maidis Episcopos, quemadmodum quidem per filios summi Dei Dæ- & Augustinum ad mortem suspen- mones easdem productas esse asse- sum tenuit. rentes, &c.

2. *Varie aliquantisper loquantur.*]

POSTQUAM HOMINES NATI *sumus*, Non certo. *Er-* III.
go PRIUS. Ita. Erant itaque *Simmia Animae etiam* CAP II.
PRIUS *quam in* HUMANAM SPECIEM *devenirent seor-*
sim a corpore, INTELLIGENTIAMQUE *habebant.*

§ II. Hæ secundum eosdem 3 substantia seu *Eos cum*
ignis immaterialis & immortalis a Divina mente *in stellas*
4. radiorum instar prognatæ vel emanantes (*ἀπαι-* *distrib-*
γαζορμαι καὶ ἐλλαμπορμαι) quatenus in 5. *Luce su-* *tueban-*
pramundana primigenia cum Prima mente junctæ *tur ita*
erant non quidem, ut videtur, distinctæ inter se; *fatæ ut*
videatur Picolomineus Phil. de mor. Grad ix. cap. *perpetuo*
xxxiii. p. 825. sed quando in *stellas* distribueban- *distinctæ*
tur, cum exornaretur Universum, ita singularisa- *maneant.*
tæ esse concipiuntur ut *Numerice* perpetuo distinc-
tæ maneant. Hiërocles de Providentia & Fato p.
23. *Neque enim Deus UNUM tantum ANIMUM est*
fabricatus, cujus partem aliquam quisque nostrum,
ut sors tulit obtinuerit, ut IN EUM DENUO REFUN-
DATUR; (qualiter scilicet voluerint Stoici) *sed*
SINGULOS HUMANOS ANIMOS CERTIS FINIBUS COM-
PREHENSOS FIRMAVIT AC STABILIVIT. *Quapropter*
SINGULIS *adest Providentia, judicium, justitia,*
purgatio, ortus adsignatio, vitæ sors conveniens,

G g g 2

ἔ

3. Substantia seu ignis immateria-
lis & immortalis.] Stanlejus Phil.
Orient. lib. i. sect. ii. cap. x. *A-*
nimus cum sit ignis immaterialis &
incorporeus, & ab omnibus compositis
& materiali corpore distinctus immor-
talis est. Nihil materiæ, aut caligi-
nis particeps illi immixtum est; multo
minus compositus est, ut in ea ex qui-
bus constitutus fuit, resolvi queat.

4. Radi-rum instar prognatæ vel
emanantes.] Videatur A. Steuchus
de perenni philosophia lib. viii.
cap. xviii. Stanlejus lib. i. sect. ii.
cap. ii.

5. Luce supramundana] &c. Vid.
Orac. Zoroast. vers. 215, 216.
Stanlejus lib. i. sect. ii. cap. ii.
& xi.

Et interitus non casu Et fortuito contingens, Et post obitum AD ORCUM projectio, duce bono illo Genio qui vitae nostrae moderator est constitutus. Ut supra pag. 223. Tertullianum audivimus: Mercurius Aegyptius dicit animam digressam a corpore non refundi in Animam universi, sed manere DETERMINATAM, uti rationem Patri reddat eorum quae in corpore gesserit.

Variae Animarum sedes quomodo concipiendae.

§. III. Variae autem cum memorantur Animarum sedes ut Lumen supramundanum, Sphaera fixarum & Planetarum, spatium quod inter coelum, terramque interjectum est variis distinctum Zonis, illud quod a Luna ad terram patet &c. Vide apud Stobaeum Eclog. Phys. cap. XL. pag. 113. & 125. & supra p. 112, 113, & 195. ita res capienda videtur: ut in supramundano lumine ortum traxisse Mentis intelligantur: omnes enim animae uno in loco ab opifice formatae sunt ut ad Horum inquit Isis apud Stobaeum Phys. cap. XL. pag. 126. Αἱ ψυχαὶ ὃ τέκνον ὦγε, αἰτ, ὁμοφύεις ἴσιν αὐταῖς, χαράπες ἐξ ἐνὸς ὅσαι χωεῖς ἐν ᾧ αὐταῖς διατυπῶσαι (διτύπουν) ὁ δημιουργός. *Animae omnes o fili Hore ejusdem naturae sunt utpote quae sint EX UNO eodemque LOCO IN QUO EAS FORMAVIT opifex. Et coelum omnes geneseos suae principium agnoscunt: ibid. pag. 120. Οὐρανὲ δ' ἡμετέρας εἶπεν ἀρχὴ γενέσεως &c. O COELUM inquit (anima corpori inferenda) nostrae nativitatis PRINCIPIUM! Dein autem ex Patris omnia ornantis voluntate in stellas fixas tractae esse capiantur, liberi postea arbitrii abusu in inferiores oras delapsae. Atque in Descensu hic illic diutius haerentes, vel qualitates & affectiones hujus*

hujus istiusve loci magis recipientes istam regionem
& *Zonam* quasi *propriam* nactæ fuerint, in ean-
dem aliquando, 6. si in vitâ terrestri recte sese ges-
serint, reversuræ, ut vitam aliquamdiu trahant:
tandem tamen & altius ascensuræ, & in *altra* pri-
mitus cognata recipiendæ. Animæ enim humanæ
tandem feliciter in *Deorum Chorum* revolant auctore Mercurio apud Stobæum Phys. cap. XL. p.
128. Αἱ δὲ ἀνθρώπιναί ἀρχὴν ἀθανασίας ἰσχύουσιν εἰς δαί-
μονας μεταβάλλουσαι εἴταν ἔσως εἰς τὸν ἑρῶν χάρον. *Ho-*
minum deinde immortales animæ in Demones tran-
seunt, DEMUM IN DEORUM CHORUM *feliciter revo-*
lant. Id est in *errantium*, & *fixarum* Sphæras, ut addit:
Χῆροι δὲ δύο θεῶν ὁ μὲν τῶν πλανωμένων, ὁ δὲ τῶν ἀπλαν-
τῶν. *Chori Deorum gemini VAGANTIUM unus, NON*
VAGANTIUM alter. CHALDÆI *inquit Stanlejus resti-*
tuunt animos post mortem, prout se purificarunt
IN OMNIBUS MUNDI PARTIBUS; quosdam etiam UL-
TRA MUNDUM EVEHUNT, ὑπὲρ τὸν κόσμον ἀναβιβάζ-
ουσι. *Histor. Phil. Orient. lib. 1. sect. 11. cap. x.*

§ IV. Quando in stellas distribuebantur substan-
tiæ intellectuales, quæ aliquando corpus humanum
informaturæ erant, omnes ejusdem *naturæ & or-*
dinis fuere constitutæ: ut mox Isidem audivimus. *Animas*
Animæ omnes o fili Hore EJUSDEM NATURÆ sunt, cum in
utpote quæ sint ex UNO EODEMQUE LOCO, in quo stellas di-
eas formavit opifex. Plato in Timæo: *Denique* stribue-
cum universum constituisset, astris parem nume- bantur
rum distribuit animarum — ostendens quidem concipi
ejusdem
omnes
fuisse or-
dinis, &
cuncta-
rum re-
rum ideis
decora-
tas.

G g g 3

præ-

6. Si in vita terrestri recte sese ges- phys. cap. XL. pag. 128, & 129.
serint.] Videatur Stobæus Eclog. Et supra pag. 113.

primam omnibus generationem ORDINE QUODAM UNAM fore, nequis ab eo minus aliquid sortiatur. Et cunctarum rerum rationibus seu ideis decoratæ per quas cuncta cognoscerent: Orac. Zoroast. vers. 215. & seq.

Χρή σε σπεύδειν πρὸς τὸ φάος ἢ Πατρὸς ἀνγὰς,
Εἴθ' ἐπ' ἐμφθῇ σοὶ ψυχὴ, πολὺν ἔσσαν μὲν νῦν.

*Oportet te festinare ad lucem, & Patris radios,
Unde missa est tibi anima MULTA INDUTA MENTE.*

Id est *similitudine Dei quæ notionum coelestium plena sit* vid. supra pag. 255. Et mox

Σύμβολα γὰρ πατρικὸς νοὸς ἔσπειρε ταῖς ψυχαῖς.

SYMBOLA enim paterna mens seminavit in animabus.

Id est νοητῶν εἰδῶν εἰκόνας *imagines intelligibilium specierum*, interpretibus Plethone & Psello apud Joan. Clericum in not. Picolomineus Philos. de morib. grad. v. cap. xxix. *Propterea modus alter sumitur ex IDEIS & RATIONIBUS menti & animae insertis, quem indicavit Plato in Timaeo inquit: Denique cum Deus universum constituisset astris parem numerum distribuit animarum — — EISQUE MONSTRAVIT UNIVERSI NATURAM &c. cum dicat opificem monstrasse animis universi naturam, nil aliud significavit nisi quod in eis inseruit RERUM OMNIUM RATIONES. Et mox: Cum animae ab aeter-*
uo

no ex primo opifice manarint, ex quo nil nisi perfectum prodire potest, necesse est ut sua postrema perfectione donatae fuerint: postrema autem animae perfectio est scientia: manarunt itaque OMNI SCIENTIA DECORATÆ PER RATIONES IN EIS INSERTAS, respondentēs IDEIS mentis.

§ V. Atque in istis sedibus æthereis corpore quopiam subtilissimo æthereo, quod *ἀργαῖδες* vocant, indui mentes concipiuntur, quo moveantur & de uno deferantur in aliud: cum nihil quod sit corporis expers moveri posse existimarent: quodque inde *ὄχημα vehiculum* audit Vide supra pag. 353. Plato loc. cit. *Astris parem numerum distribuit animarum singulis singulas adhibens*, EISQUE TANQUAM VEHICULO IMPOSITIS *monstravit universi naturam*. Stanlejus: *Animus autem cum CORPORE ÆTHEREO quasi cum VEHICULO semper versatur; atque hoc continuo adtactu participem immortalitatis facit*. Videatur A. Steuchus de perenni philos. lib. VII. cap. IX. p. 122. Quod ut *semper* adesse dicitur, ita & *συμφυῖς congenitum* vocatur: Hiërocles in carm. Pythag. pag. 288, 289. *Ἡ λογικὴ ἔσθια συμφυῖς ἔχουσα σῶμα ἔτι παρὰ τῷ δημιουργῷ εἰς τὸ εἶναι παρῆλθεν ὥς μήτι τὸ σῶμα εἶναι αὐτῇ, μήτι ἀνευ σώματος. ἀλλ' αὐτῇ μὲν ἀσώματος, ἀποπειρατῶσαι δὲ εἰς σῶμα τὸ ὅλον αὐτῆς εἶδ'.* *Natura ratione praedita quae corpus habet sibi CONGENITUM, ita ab opifice edita fuit, ut neque ipsa corpus existeret, neque tamen careret corpore; sed esset quidem incorporea, in corpus autem species ejus tota desineret.* Scilicet semper menti circumdatum postquam in *astra* transierit, atque cum inde descendens corpus

*Vehiculo
ibidem
impositas
easdem:
quod semper
adsit.*

pus humanum subit ab ea allatum, & hac ratione συμφύς : mens enim alias vehiculo *praeextitisse* concipitur : quando scilicet in luce menteque Divina vitam agebat nullo usa corpore. Et quia id corpus nunquam deponit anima *immortale* dicitur: Hiërocles pag. 290. Καὶ ὁ ἀνθρώπος ὁμοίως ψυχὴ λογικὴ μετὰ συμφύς ἀθανάτε σώματος (ἐστίν.) *Et homo similiter animus etiam ratione praeditus cum congenito corpore immortalis est.* Atque inanimum quidem suâ naturâ esse concipitur ; sed animari ab animæ rationalis *simulacro*. Stanlejus p. 206. *Est INANIMUM quidem suâ naturâ ; sed animatur ab ANIMA IRRATIONALI (quam sapientes vocant ἰδωλον SIMULACRUM ANIMÆ RATIONALIS) imaginationeque & sensu ornatum totum videt, audit, omni denique sensu viget, & caeteris hujusmodi animae irrationalibus facultatibus utitur.* Quæ clarescunt ex Picolomineo p. 448. *Cum autem deinde (postquam ab aeterno ex primo opifice manarint animae omnium rerum rationibus decoratae) descendant ad formanda corpora, in ea connexionione cum corporibus SECUNDAS edunt VITAS : vita enim prima est actus proprius animae : vita secunda est ea quae ab ANIMA IN CORPUS EFFUNDITUR, quales sunt FACULTATES EXPERTES RATIONIS, QUÆ SUNT IMAGO ET IDOLUM PRIMÆ ANIMÆ ET VITÆ.* Ita ut Anima ἰσθὰς λόγος *rationis experts* ab animâ *rationali* originem trahere, imo hujusce vis & facultas quæpiam existere capiatur : cum alias eam ex *sphaeris* subnasci velint. Ni omnis ψυχὴς ex sphaeris contractio ad virium irae & concupiscentiae (τὸ γὰρ ἄλογον θυμικὸν καὶ ἐπιθυμητικὸν ἐστίν Plut. de placit lib. IV. cap.

cap. iv.) excitationem & incitationem referenda ^{III.} fit. Et hoc animae *simulacrum* seu *anima ratione destituta* non tantum informat vehiculum in *vita terrestri*; sed & in sedibus æthereis: Stanlejus loc. cit. *SIMULACRUM animi, hoc est ea pars, quae cum sit rationis experta, cum parte rationali est conjuncta & ab ejus vehiculo pendet, PARTICEPS EST SEDIS UNDEQUAQUE LUCIDÆ, neque enim unquam animus deponit suum vehiculum.* Scilicet quatenus actus elicit *intentiores* in inferioribus oris, ut videtur, interitui obnoxia (τὸ δὲ ἄλογον φθαρτόν, *rationis expertam animam obnoxiam esse interitui* Plutarch. de placit lib. iv. cap. vii.) quatenus vehiculum *informat*, semper cum eo existens.

§ VI. Id autem vehiculum quemadmodum ita dispositum ajunt, ut cum *crassiori materia* tandem copulari possit, ita & varie hujus *affectiones* quemadmodum omnium Planetarum ei agglutinari, ipsiusque *formae* imprimi posse significant. Orac. Zoroast. vers. 274.

Μὴ πνεῦμα μολύνῃς, μήτε βαρύνῃς τὸ ἐπίπιδον.

Ne spiritum macules, neque deprimas SUPERFICIEM.

Id est ne crassioribus materiae nebulis, qualitatibus & concupiscentiis vehiculum tuum, ejusque spiritum circumdes & inquines. Ubi per ἐπίπιδον; *superficiem*, ψυχῆς λεπτὸν ὄχημα *animi tenue vehiculum* intelligitur: sicque dicitur quia, ut superficiei est, mentem circumdat. Psellus Δύο χιτῶνας

H h h

ἐκασ-

Id vehiculum ita dispositum ut crassioris materiae affectiones, ut & omnium Planetarum ipsi, ejusque formae varie agglutinari possint.

ἐπενδύσει τὴν ψυχὴν οἱ Χαλδαῖοι. καὶ τὸν μὲν πνευματικὸν
 ὠνόμασαν ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου ἔξυφανθέντα αὐτῇ, τὸν
 δὲ αὐτογενῆ λεπτῶν καὶ ἀναφῇ, ὅνπερ ἐπίπεδον ὠνόμασι. CHAL-
 DEI duabus tunicis animam induunt, & unam
 quidem SPIRITUALEM nominarunt a sensibili mundo
 ipsi contextam, alteram vero LUCIFORMEM tenuem
 & intaetilem, quæ SUPERFICIES hic vocatur.

Mentibus
 ita consti-
 tutis a
 summo
 rerum
 Arbitro
 leges Fa-
 tales e-
 dictas.

§ VII. Mentibus ita constitutis summus rerum
 arbiter leges fatales edixit, seu explicavit: aperiens
 quantum perturbationum, malique ex materiâ,
 seu corpore suboriri posset, cum se ad eam mens
 applicuisset: quæque fata subire necesse foret, si il-
 lis sese duci pateretur. Isis apud Stobæum Phys.
 cap. XL. pag. 118. Deinde in æthere pulcherrimo
 rerum jam productarum accersitas naturas ita est
 allocutus (Deus): SPIRITUS MEI, CARÆQUE MEÆ
 PROLES ANIMÆ, quas meis formatas manibus nunc
 mundo meo consecro, SERMONES hos meos tanquam
 LEGES accipite, 7. neque locum alium, nisi a me
 constitutum, contingite. Ac RECTE quidem SI VOS
 GESSERITIS, COELUM vos manebit iterum, STELLA-
 RUMQUE series, ac virtute referti THRONI. Sin
 ALITER EGERITIS, per sacrum juro spiritum, &
 mixtionem, de quâ vos produxi, measque has ani-
 marum effectrices manus, propediem VINCULA vo-
 bis

7. Neque locum alium] &c. A luce segmentis ac receptaculis suis progredie-
 scilicet immateriali aversum: quam videntur, neque unum tenere volebant locum,
 habitationem primigeniam cum reli- sed movebantur semper, quicquidque pro-
 quissent miseriis implicite sunt. Isis ad morte ducebant: Id porro ut Hermes, ait
 Horum apud Stobæum pag. 119. Tum universi principem Deum non latuit, ve-
 vero filii tanquam re præclare gesta, per rum cruciatus ipsis ac vincula compa-
 audaciam præcepta negligebant, deque roravit.

bis & CRUCIATUS comparabo. Plato in Timæo loc. supra cit. Denique cum universum constituisset astris parem numerum distribuit animarum, singulis singulas adhibens, eisque tanquam vehiculo impositis monstravit universi naturam, AC LEGES FATALES EDIXIT &c. Compendiose locum dedit Alcinous de doctrina Platonis cap. xvi. Verum cum quamlibet, ait, antea cognato astro tanquam vehiculo imposuisset, instar legumconditoris FATALES ILLIS LEGES EXPLICAVIT, ut IPSE EXTRA CULPAM DELICTORUM EXISTERET. Docuit igitur PERTURBATIONES a corpore mortales exorituras. Primo quidem sensum, postea voluptatem, atque dolorem, metumque & iram, quas quæ superarent, neque se TRAHI permetterent, JUSTE victuras, & in cognatum ASTRUM denique redituras: quæ vero ab injustitia superarentur, secunda generatione in vitam femine migraturas. Et quæ nondum ab improbitate cessarent in brutorum denique naturam degeneraturas, finem vero laborum tunc demum futurum, cum innatos corporis affectus expulerint, & in proprium habitum jam redierint. Atque hæc leges fatales varias conditiones humanas menti induere distinctius in Phædro tradit Plato: Regulaque ADRASTIÆ Deæ, id est inevitabilis numinis, ait, hæc est: ut quæcunque anima Deum comitata aliquid verorum inspexerit, ea usque ad circuitum alium sit indemnitas: & si SEMPER hoc facere QUEAT, SIT SEMPER ILLÆSA. Si vero impotens assequendi non inspexerit, & casu aliquo usa, repletaque oblivione & pravitate gravetur, gravata autem pennas confregerit, in terramque reciderit, tunc prohibet lex hanc in pri-

ma generatione in aliquam brutalem ire naturam : sed jubet eam, quæ plurima viderit, in genituram viri PHILOSOPHI aut pulcritudinis CUPIDI, aut MUSICI, atque AMATORII : eam vero, quæ secundo loco, in REGEM LEGITIMUM, aut BELLICOSUM virum, & IMPERATORIUM descendere. Tercio in GUBERNATOREM reipublicæ, aut rei familiaris dispensatorem, vel QUÆSTUARIUM. Quarto in laboriosum GYMNASIUM, aut circa MEDELAM curamque corporis versaturum. Quinto in eos, qui VATES futuri sunt, & circa MYSTERIA quædam. Sexto in POETAM, vel alium quemvis eorum, qui apte in IMITATIONE versantur. Septimo in ARTIFICEM, vel AGRICOLAM. Octavo in SOPHISTAM, & POPULAREM. Nono in TYRANNICUM. In his autem omnibus, quicumque iuste vitam egerit, sortem postea nanciscitur meliorem : qui vero injuste deteriore, &c. Sicuti Empedocles legem extare dixit constituentem animas, quæ peccant ad hac nostra delapsuras. Vid. Plotin. Ennead. iv. 8. 1. & 5.

Quo & possibiles malorum origines & sequelæ immo-tescerent : sicque nulla unquam mali (ex libera mentis prælectione contracti) in Deum culpa conjici possit.

§ VIII. Scilicet Deus *mali auctor* nullatenus existit : unde (ne ulla illius culpa in eum conjici posset) non tantum Animas *non* pravas ; sed *bonas* produxit : verum præterea, sicuti omnium rerum existentium rationibus ac ideis ornaverant, ita & *possibiles* malorum *origines*, eorumque sequelas explanavit : quo pacto omnis arceatur *ignorantiae* prætextus, atque a malis cavendi nascatur amplior *occafio*. Imo vero omne malum ex *libera* mentium *electione* contractum. Ita Lachesis apud Platonem de Republ. dial. x. *Ψυχὰς ἐφ' ἡμέτεροι ἀρχὴν ἄλλης περιόδου τῆς γένεως παρατηρόμεν· ἢ ἡμᾶς δαίμων λήξεται, ἢ ἄλλῃ*

ἀλλ' ὑμεῖς δαίμονα αἰρήσεσθε. Πρῶτον δ' ὁ λαχὼν, πρῶ-
τος αἰρήσῃ βίον, ᾧ συνέται ἐξ ἀνάγκης. Ἀρετὴ δὲ ἀδίο-
ποτος, ἢ τιμῶν ἢ ἀτιμάζων πλέον ἢ ἑλαττοῖν αὐτῆς
ἔχατος ἔστι. αἰτία ἐλομένης θεὸς αἰαίτιον. *O uniduanæ*

*animæ initium alterius circuitus mortalis ac leti-
feri generis, non vos Dæmon sortiatur, sed vos
DÆMONEM ELIGETIS. Qui prior sortem ceperit
prior eligat vitam : cui necessario inhærebit. Vir-
tus inviolabilis ac LIBERA. Quam prout HONORA-
BIT quis, aut negliget ita PLUS AUT MINUS ex ea pos-
sidebit ! ELIGENTIS quidem CULPA est omnis : DEUS
AUTEM EXTRA CULPAM. Maximus Tyrius sermone
xxv. ubi disquirat unde mala cum Deus bona agat ? Non
enim puto COELITUS, non inquam coelitus MALA sunt.
Invidia enim extra chorum coelestem sedes sibi con-
stituit. — Jam vero considerationem ad alterum
principium alterius generis malorum transferamus :
id est quod sponte sua nascitur, pro licentia animi
conceptum ac consummatum. Ejus est nomen IMPRO-
BITAS, CAUSAMQUE AB ELIGENTIS ARBITRIO NAN-
CISCITUR, DEO SEMPER EXTRA OMNEM CAUSAM
CONSTITUTO. Quod quo simili post Platonem illu-
stret Maximus videas supra pag. 85. in not.*

· § IX. *Mentes nempe quamvis in isthoc veritatis
prato felicem ducebant vitam, non immutabilis
tamen, & absolute perfectæ, sed mediæ cujusdam
conditionis erant : ut Deum scilicet, verum, &
bonum contueri, ad hæc ferri, hisque nutriri & fa-
turari quidem possent : cum 8. duabus alis quibus*

H h h 3

ad

8. Duabus alis.] Ficinus argument. vātem : in Intellectu quidem instinctum
in Phædrum : Satis tibi fuerit intellige- ad Divinum Verum : in Voluntate vero
re geminas Alas esse geminum instinctum instinctum ad Divinum Bonum pro viribus
menti ingenitum ad superna animum ele- convertentem.

ficienti-
bus ut
Deum,
Verum,
& Bonum
sequi
possent
perfecte
& perfe-
ctio; ve-
rum &
ab hisce
sefe aver-
tere, sibi-
que pro-
priis con-
siliis ma-
la consi-
ficere.

ad hæc elevari valebant, *interna* scilicet *commotione*, *insinctuque ad verum*, & *bonum* gauderent; sed & alarum istarum abjectione ad inferiora sese inclinare, atque adeo patris, divinæque suæ naturæ, officii-que debiti oblitæ a bono averti, felicitique statu excidere quirent. Plato in Phædro : *Cogitatio quoque omnis anima quaecunque convenientem sibi conditionem susceptura est, intuita per tempus id quod est, contenta veritatis contemplatione nutritur, & gaudet, donec circulo in idem circumferentia referat. In hoc autem circuitu conspicit ipsam justitiam, conspicit temperantiam, conspicit scientiam, non qua adsit generatio, nec qua alia alicubi sit in aliis, quales videlicet sunt eorum, quae nos entia nunc appellamus : sed illam quae in eo quod est eus vere, scientia est : & alia eodem modo quae vere sunt speculata, atque his enutrita subiens rursus intra COELUM DOMUM REVERTITUR. — Nam ex hujusmodi prato (veritatis) optima vis animae convenientem accipit ALIMONIAM, & ALARUM natura, qua anima elevatur, hoc ALITUR. Regulaque Adrastiae Deae, id est inevitabilis numinis haec est, &c. Vide locum ulterius § VII. Hiërocles comment. in carm. Pythag. p. 252. & seq. Sequitur ut hominis naturam exacte cognoscamus, qualibusque sit, & quibus objecta perturbationibus : uti deinde MEDIO LOCO POSITA inter ea jaceat quae nunquam prolabantur in vitia, & quibus ad virtutem ferri natura negatum est : (ἡ ὅτι ἐν μεσότητι ἐστὶ τὸν ἀνθρώπου οἷς κακία, καὶ τὸν πρὸς ἀρετὴν καὶ περὶ κακίαν ἀνέχουσαν) unde fit, ut in UTRAQUE PROPENDEAT, ibique aliquando intelligibilem vitae felicitatem sequatur, hic*

hic autem saepe affectionum sensus amplectatur. Qua ratione non male quoque censuit Heraclitus, cum nos illorum mortem vivere, mori autem istorum vitam pronuntiavit. Fertur nempe homo deorsum, & FELICI REGIONE EXCIDIT, cum ut inquit Pythagoraeus Empedocles Divinitus exul & errans Lite furente agitur — Desiderium autem fugientis Aetæ pratum ad VERITATIS pratum propere deducit; eoque RELICTO pennarum defluentium impetu in TERRENUM corpus venit, FELICIS PRIVATUS MUNERE VITÆ. Neque vero istis sunt dissentanea quae Plato de descensu loquitur hoc modo; si vero affequendi impotens (animus) Deum minime viderit & damnum passus aliquod, pennarumque defluvium, in terram etiam labatur, tum lex ipsum jubet in mortale animal induci &c. Locum indicat Hierocles mox productum. Et iterum pag. 258, 259. Cum enim MEDIA jaceat hominis natura inter eos, qui Deum semper contemplantur, & quibus id natura negatum est: eadem ascendit ad illa & descendit ad ista, mentisque possessione atque rejectione DIVINAM SIMILITUDINEM atque BELLUINAM, propter naturae propensionem ad utramque vicissim induit. (ὃς κίησι καὶ ἀποβολῇ, πρὸς τὴν θείαν ὁμοίωσιν καὶ τὴν θύλακιν διὰ τὸ ἴ φησὶς ἀμφίβιον ἀαμέρος οὐκ αὐτὴν.) Atque hinc omnem miseriam humano generi propriis consiliis contractam esse concludurus addit laudatus commentator: Qui igitur ista de hominis natura perspecta habeat, novit idem cur dicantur homines SPONTE MALA AMPECTI; cur etiam INFELICES ET MISERI SUI IPSORUM CONSILIIS EVADANT. Cum enim alias adhuc IBI MANERE QUEANT, desiderii per-

pernitate, ad ORTUM pertrahuntur. (Οἶδε πῶς αὐθαίρετα πῆματ' ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ πῶς τλήμονες καὶ πάλαιες ταῖς ἑαυτῶν αἰρέσεσι γίνονται. Ποτὶ γὰρ ἐπὶ δυνάμει μόνον ἐκείνῳ προσημασία ὁρμῆς εἰς γένεσιν κατασύρονται.)

Hinc viribus male usas campo viritatis sua sponte cuiusque excidisse: reversuras si vitia inbecillia inbecillia expurgentur, aliquando; alias nunquam.

§ X. Atque ita *viribus* naturalibus non debite usa mens humana neque rite ad *leges* edictas attendens, voluntaria & improba a Deo secessione sibi communionem cum eo, qua in luce pura degens fruebatur, subtrahit: & ut sede beatâ expulsa in terram, mortalium locum, secundum ordinem *fatorum* relegaretur effecit. *Reversura* aliquando si a materiæ affectionibus sese *purgaverit* legitime, vitamque mente nationali dignam instituerit: aut si *mediam* vitam duxerit, postquam suppliciis medicinalibus vitia penitus eluta fuerint, vide supra pag. 354. contra autem si sese vitæ genere *impuro* undiquaque ulterius *polluerit aeternis* carceribus & cruciatibus emancipanda. Hiërocles in *carm. Pythag.* p. 260. *Sunt enim mali permulti, & perturbationibus inferiores, imo & vecordes assidua in terram propensione; ut* καὶ τὸ παρ' ἑαυτῶν τὸ κρατὶς ἔχειν, διὰ τὸ βεβληθῆναι φυγεῖν ἀπὸ θεῶν, καὶ ἀπομερίσθαι αὐτοὺς ὡς τέττα ὁμιλίας, ἥς ἐντύχων ἐν αὐγῇ καθαρά διαγοντας; *qui hoc mali sibi ideo videntur peperisse, quod a Deo FUGERE, seque ab ipsius FAMILIARITATE, qua tum fruebantur cum in PURA LUCE degerent, subtrahere voluerunt.* Et idem auctor pag. 256, 257. Ὡς περ ἐν ἡ θεῶν φυγῇ, καὶ ἡ πλεονεξία τῇ καφισθόντων ἡμᾶς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, οὓς τοὶ τῶν θεῶν ἡγεῖται τόποι, οἷς τὰ κρατὶς συνιστρέχεται. ἔτι περ ἐν ἡ τῇ θεῶν προσπαθείας ἀποβολῇ, καὶ ἡ τῶν ἀρετῶν, οἷον πλεονεξία, ἐκφυσις πρὸς τοὺς τῶν καλῶν καθαροὺς τόπους, οὓς

eis τὴν θάλασσαν ἐκζέται ἡμᾶς ἀνάξου. Ut igitur FUGA A DEO , & pennarum defluvio quibus ad superiora ipsi attollebamur , IN MORTALIUM LOCUM , quos mala comitantur , DECIDIMUS ; sic certe humanarum AFFECTIONUM REJECTIONE , ipsaque etiam VIRTUTUM , tanquam pennarum quarundam , productione ad PURUM BONORUM LOCUM , divinamque FELICITATEM ascendemus. De carcere autem & cruciatibus aeternis vide supra lib. II. cap. IX. §. VIII.

§ XI. Mentis autem fractis jam alis in oras sublunares , seu elementares hasce descendentes septem orbes Planetarios transire concipiuntur : unde per septemvium gradum , seu descensum , in materiae locum , ubi necessitatis thronus est , devenire dicuntur Orac. Zoroast. vers. 251. & seq.

Μῆτε κατὰ πύσεις , κρημνὸς κατὰ γῆς ὑπόκειται ,
Ἐπὶ ταπάρῃ σίῳ κατὰ βαθυίδῃ , ἢ ὑπὸ δαίτης
Ἀνάγκης ἡγούῃ ἐστὶ.

Neque deorsum sis pronus , praecipitium terrae subjacet ,

SEPTEMVIUM TRAHENS PER DESCENSUM sub quo gravis

Necessitatis thronus est.

Quod in scala Mithriaca septem Planetarum Januas significasse jam supra pag. 252, & 253. ubi videas , diximus : octavā januā fixas in easque transitum indicante. Desuper enim a Coelo in terram a Patre effundi dicuntur Orac. Zoroast. v. 232. & seq.

Animas
descen-
dentes
septem
Orbes
Planeta-
rum per-
meare : in
quibus
aliquam-
diu mo-
rentur ,
seu vitam
istis sphe-
ris conven-
ientem
ducant , a
singulis
Planetis
propria
vehicula
fortitas.

Ἀλλ' ἄλλῃ εἶησι Πατὴρ ἡνάρχηται εἶναι
 Ἡ μάλα δὴ καὶναι δὲ μακάριται ἔξοχα πασῶν
 Ψυχῶν πολλὴ γαῖαν ἀπ' ἑρῶν περὶ χεῖρας.

*At aliam immittit Pater, ut numerum expleat,
 Certe illae beatissimae prae omnibus
 Animabus AD TERRAM E COELO effunduntur.*

Atque in hisce *Planetarum* sphaeris aliquamdiu morari mentes descendentes, *vitamque* istis Orbibus *convenientem* ducere volunt. Wendelinus contempl. Phys. p. 580. ex Ficino: *Statuant autem sphaeras duodecim, octo coelorum, & quatuor elementorum. In singulis ajunt animas ab initio omnes conditas MORARI PER MILLE ANNOS facto initia a sphaera octava.* Marsilius Ficinus Theolog. Platon. lib. XVIII. cap. v. *Nonnulli vero putant animas in QUALIBET SPHAERA ad CERTUM TEMPUS VITAM AGERE SPHAERAE illi convenientem; sortiri enim a sphaeris singulis VEHICULA propria.* Quamquam alias citissime easdem pervagari posse entia illa rationalia existimantur: ita tamen ut *qualitates* earundem *vehiculis* suis contrahant. Ficinus loco citato: *Descensus vero hujusmodi ita ferme SUBITO potest fieri ut RADII DESCENSUS A SOLE, qui quamvis subito demittatur in terram variis tamen in ipso casu nubium VESTITUR COLORIBUS.*

Pro ro-
 giorum
 enim, in
 quibus
 moras
 noctis A-

§ XII. Pro varia scilicet sphaerarum constitutione, & affectionibus mentis *vehiculam* aethereum, varie immutatur, seu crassius redditur, seu novis vehiculis pro regionum istarum natura quasi *vesti-*
bus

bus circumdatur novis, 9. potissimum igneis, mox aëreis, donec tandem crassiori composito, ex *quatuor elementis* constituto, induta anima cum corpore humano conjungi apta fiat. Vide quæ diximus supra lib. II. cap. IX. § XII. Et Coelum Rhodiginum Lect. Antiq. lib. XVII. cap. XVI. Quod fabulæ Pasiphaës implicasse veteres tradit Eruditus apud Piërium Hieroglyph. lib. I. p. m. 577. quem vide.

§ XIII. Non autem variis istis *tunicis* simpliciter circumdatur mens descendens qua *vehiculis*, ut in istis sphaëris scilicet apte moveri posset; sed quisque Planetarum sibi proprias *affectiones* vehiculo, seu tunicae a se procuratae, affigere, atque ita toti individuo *vitalis* habitudinem naturæ suæ convenientem communicare putatur. Proclus de Anima & Dæmone *quomodo anima descendendo varie vestiatur, & rursum purgetur, redeatque vicissim?* in Excerptis Ficini pag. 30. *Descensus animæ in corpus sejunxit quidem illam a Divinis animis, a quibus intelligentia & potestate, puritateque implebatur: conjunxit vero generationi, &*

Neque tantum simpliciter vehicula illa menti superindui ut in illis sphaëris moveri posset; sed per ea affectiones suas cum Anima communicare Planetas.

Iii 2

natur-

9. Potissimum igneis.] Cum videlicet to MAJORI ex parte ignea naturæ esse Planetarum corpora maximam partem *stellas* (ait;) sed ita ut glutinis loco RELIQUORUM etiam ELEMENTORUM partes admittant. Ut Pythagorei, Heraclides, Orphici, eodem auctore, terram, aërem, ætherem stellas continere adserunt: Heraclides ait ibid. & Pythagoræi quomodo stellam dicere esse mundum in æthere infinito, qui TERRAM, AEREM, ÆTHEREMQUE contineat. Hæc opinio etiam in Orphicis perhibetur. Nam Orphici sectatores singulas stellas mundos dicunt.

Plutarchus de placitis lib. II. cap. XIII. Pla-

natura, materialibusque rebus, a quibus OBLIVIONE ET ERRORE, ET IGNORANTIA est imbuta. Nam Animæ descendenti ADNATÆ sunt ex MUNDO MULTIFORMES VITÆ, VESTESQUE varie trahentes quidem ipsam in compositionem caducam: OBSTANTES autem CONTEMPLATIONI separatorum. Oportet itaque animam hinc ad naturam illam pervigilem rectam ducendam amputare SECUNDAS, TERTIASQUE VIRES DESCENDENTI SUBORTAS, sicut marino glauco, herbæ, petræ, conchæ. Cobibere vero impetus extra ferentes. Reminisci rursus rerum separatarum essentiaque Divina, unde est facta descensio & ad quam omnem vitam contendere decet. Porphyrius de Abstinentiâ lib. i. § xxxi. *Exuendæ itaque sunt nobis TUNICÆ MULTIPLICES: (τὰς πολλὰς ἡμῶν χιτῶνας) tum & aspectabilis hæc & carnea, tum & quibus INTERIUS VESTIMUR cutaneis contiguæ (καὶ ἐς ἑωσφὸν ἡμφιέσμεθα περὶ τοῦ ὄντος τοῦ διαματίως.)* Servius ad Æneid. vi. vers. 715.

— — *Longa oblivia potant.*

Docent autem philosophi, quod anima ad ima DESCENDENS PER SINGULOS CIRCULOS perdat. Unde etiam disputantes de ratione Mathematici fingunt, quod singulorum Numinum potestatibus corpus & anima nostra connexa sint, ea ratione quia quum DESCENDUNT ANIMÆ trahunt secum TORPOREM SATURNI, MARTIS IRACUNDIAM, LIBIDINEM VENERIS, MERCURII LUCRI CUPIDITATEM, JOVIS REGNI DESIDERIUM. Quæ res faciunt turbationem Animabus, ne possint uti vigore suo, & viribus propriis.

Hos videlicet anima-

§ XIV. Non mera enim corpora *Lumina errantia*; neque ullum quod coelum ornat sidus, voluisse
sa-

sapientiam veterem; sed *mente* prædita: imo & virtute, qua *Deorum* adinstar, in ea, quæ sum-
mus arbiter in rerum natura esse voluit, influant, ^{III. CAP. II. tos, Dei- que ad- ministratos.} eademque ex ejus arbitrio gubernent, ubivis videre est. *Hanc in STELLIS constantiam* ait Cicero II. de naturâ Deorum, *hanc tantam tam variis curribus in omni aeternitate convenientiam temporum, non possum intelligere sine MENTE, ratione, consilio.* Alcinoüs de doctrina Platonis cap. XIV. *Horum singula vivencia sunt, & INTELLIGENTIA, nec non Dii cognominantur.* Ut Plato vocat *ἡὺς πνεῦμα ignea Numina*, Laërt. in vita. Ægyptii dixerunt ^{10. πα- βδοφόρους} SCEPTIGEROS (Planetas.) Vid. Cæl. Rhodigin. Lect. antiq. lib. I. cap. XVIII.

§ XV. Cumque istæ affectiones, quas vehiculo imprimat quisque Planeta, ita communicentur ut toti individuo generatim habitudinem juxta easdem ferri, vitamque ducendi concilient, homo ex *orbibus* coelestibus *alteram* animam, præter eam scilicet quam ex mente Divina nactus est, *irrationalem* videlicet quandam contraxisse dicitur: sive partem animæ ^{11. ipsi} *irrationalem* dictam ^{12. ex}

Iii 3

sphae-

10. *παβδοφόρους.*] Voce scilicet Ægyptiacâ sic in Græciam versâ.

11. *Ipsi irrationalem dictam.*] Plutarch. de plac. lib. IV. cap. IV. Pythagoras, Plato secundum supremam rationem duas partes ei (animæ) assignant, quarum una RATIONE SIT PRÆDITA, altera EJUS EXPERS, sive bruta (*τὸ γὰρ μὲν ἔχει λογικόν, τὸ δὲ ἄλογον*) Secundum propinquam ætatem & subtiliorem rationem tres: dividunt enim brutam in IRÆ & CUPIDITATIBUS DEDITAM (*τὸ γὰρ*

ἄλογος διαίρεται, εἰς τὸ τὸ θυμικὸν καὶ τὸ ἐπιθυμητικόν.) Vid. & Joh. Franc. Picus Mirand. exam vanit. doct. gent. lib. I. cap. XIV. p. 783.

12. *Ex sphaeris ortum vere traxisse.*] Proclus in Alcibiad. I. in excerpt. Ficini pag. 28. *Animam in nobis rationalem anima irrationali nobiliorem esse dicimus, quoniam illam quidem primus mundi opifex procreavit, hanc autem Dii Juvenes (Dæmones) producerunt.* Alcinoüs de doctrina Platonis cap. XXIII. *Animam boni.*

CAP. II. *ſphaeris* ortum vere traxiſſe voluerint, ſive facultatis θυμικῆς καὶ ἐπιθυμητικῆς, quæ in mente rationali obtinebat, *excitationem*, incitationem & augmentationem tantum intellexerint. Jamblichus de Myſteriis ſect. VIII. cap. VI. Λέγας τοίνυν ὡς Αἰγυπτίῳ οἱ πλείους, καὶ τὸ ἐφ' ἡμῖν ἐκ τῆς ἀτέρων ἀνῆλθεν κατήστας. τὸ δὲ πῶς ἔχει δεῖ διὰ πλείονον ἀπὸ τῆς Ἑβραϊκῆς σοι νοημάτων διεκμυθεύσαι. δύο γὰρ ἔχει ψυχὰς, ὡς ταῦτά φασι τὰ γράμματα, ὁ ἀριθμὸς ②. καὶ ἡ μὲν ἐστὶ ἀπὸ τῆς πρώτης νοητῆς μετέχουσα καὶ τῆς δημιουργοῦς δυνάμεως, ἡ δὲ ἐκδομένη ἐκ τῆς ὑφαντικῆς περιφορᾶς, εἰς ἣν ἐπιπύρρει ἡ θυμικὴ ψυχὴ. *Dicis igitur eſſe communem Aegyptiorum ſententiam, quod liberum arbitrium pendeat a motu aſtrorum. Hoc autem quomodo ſe habet oportet tibi pluribus explicare ex Mercurii opinionibus. Homo DUAS habet animas (quod ipſa Mercurii ſacra ſcripta oſtendant) una eſt a primo INTELLIGIBILI participat etiam de potentia opificis, altera vero nobis inditur EX CIRCUITU COELESTIUM (MUNDORUM) ad quam anima Deum ſpeculata revertitur.* Porphyrius Sentent. § XXXII. Ἐξελθόντῃ γὰρ αὐτῇ (ψυχῇ) τῆς τερεῖς σῶματ' ② τὸ πνεῦμα συνομαρτεῖ, ὃ ἐκ τῶν οὐρανῶν συνλέξατο. *Exeuntem enim eam (animam) ex ſolido corpore comitatur etiam SPIRITUS QUEM EX SPHERIS COLLECTUM habebat.*

Variaſ ſic in deſcenſu, antequam in craſſum devē-

§ XVI. Atque hac ratione jam *variaſ*, antequam craſſo corpori humano illigarentur, in variis locis duxiſſe *vitas*, ſeu vitæ *ſpecies*, eſſe ſecutas pro varietate locorum & moribus diverſas, mentes con-

hominiſ immortalē a primo Deo ſuſcipienteſ illi duos mortales (ut diximus) ad-
res Dii mortaliū generum conditoreſ par-junxerunt.

concipiuntur. Videantur quæ § XIII. ex Proclo & Servio attulimus: ut & ea quæ supra p. 396, 397. ex Jamblichō de Myſteriis dēdimus. Synefius de ſomniis: *Hæ quidem duæ extremæ ſunt Regiones, atque ſortes. Altera utrinque prorsus obſcura, altera undique lucens, quæ ſ felicitatis, infelicitatiſque ſunt extrema ſortitæ. Tu vero quot exiſtimas in mundi capacitate eſſe medias regiones, quæ ex altera quidem parte ſunt atrae, ex altera vero lucentes. In QUIBUS OMNIBUS ANIMA UNA CUM HOC SPIRITU VITAM DEGIT; SPECIES, ET MORES ET VITAS ALTERNE COMMUTANS. Scilicet aliam atque aliam, pro variis quos tranſit anima canales, vitam conſtituit mens univerſalis: Orac. Zoroaſt. verſ. 171. & ſeq.*

nerit cor-
pus, menti
jam ac-
tas vitas
ſeu vita
ſpecies
pro varie-
tate loco-
rum &
moribus
diverſas.

Ἄλλη κατ' ἄλλην ζῶν, ἀπὸ μεριζομένην ὀχετῶν
Ἀνωθεν διήκοι ἐπὶ τὸ κατ' ἄλληθεν
Διὰ τῷ κέντρῳ τῆς γῆς, καὶ πέντε μίλιον, ἄλλαν
Πυρίοχον, ἵστα κάτωσι μέχρι ὑλαίων ὀχετῶν
Ζωοφόρον πῦρ.

ALIAM JUXTA ALIAM VITAM EX DIVISIS CANA-
LIBUS

*Desuper permeantis in oppositum
Per centrum terræ & quintum medium alium
Igneum, ubi descendit usque ad materiales canales
Vitam ferens ignis.*

§ XVII. Et quidem pro Numinum vagantium *Et qui-*
numero 13. *septemplex* in iis menti jam actam *dem pro*
Planeta-
vi- *rum, quo-*

13. *Septemplex* in iis.] Postquam scilicet vitā in fixarum sphaera exciderat.

CAP. II. vitam, in qua unumquodque qualitates suas veluti munus quodpiam (quæ dona hinc vulgo quoque *septem* numerantur) ipsi impertiverit, volunt. Unde homo *Saturnius, Jovialis, Martius, Solaris* &c. Vide supra p. 73. & hujus cap. § XI. Mercurius de Fato apud Stobæum Eclog. Phys. cap. IX. p. 12.

rum quif-
que affic-
tiones
suas (in
se quidem
bonas; sed
vitio re-
cipien-
tium ali-
quando
degenera-
turas)
collaturus
erat, nu-
mero,
septem.

Ἑπτὰ πολυπλανέες χατ' ὀλύμπιοι ἀτέρες ὕδῳ
ἔϊλαιῦνται μετὰ τοῖσιν αἰὲ δ' ἐπιθήσεται αἶῶν.
Νυκτὶ φανείς μήτη ἥλιος ἠδὺς,
Πετοφόρος παφίη, θεαὸς ἄρης, εὖσπερος ἑρμῆς,
Καὶ Ζεὺς ἀργιγένετλος ἀφ' ἧ φύσεως ἐβλάστησεν
Οἱ δ' αὐτοὶ μερόπων ἔλαχον γένος, ἐπὶ δ' αἰ ἡμῖν
Μήτη, Ζεὺς, ἄρης, παφίη, χρόνος, ἥλιος, ἑρμῆς.
Τ' ἀπὸ ἀπ' αὐτῆς μεμερίσμεθα πνεύματ' ἔλκειν,
Δάκρυ, γέλωτα, χολήν, γένεσιν, λόγον, ὕπνον, ὄρεξι.
Δάκρυ μὲν ἵπτι χρόνος, Ζεὺς ἡ γένεσις, λόγος ἑρμῆς,
Θυμὸς ἄρης, μήτη δ' ἀπ' ὕπνου, κυτῆρεα δ' ὄρεξις,
Ἡέλως τε γέλωτος τέττω γὰρ ἅπαντα διχάϊος
Καὶ θητὴ διάνοια γελᾷ, καὶ κόσμος ἀπέειπεν.

*Septem multivagæ per olympi culmina stellæ
Voluntur, cumque his totum delabitur ævum;
Noctem Luna regens, Saturnus Phoebus amicus,
Dux thalami Cytherea, ferus Mars, conditor
Hermes,
Juppiter & princeps naturæ qui dedit ortum.
IDEM SUNT HOMINES SORTITI, QUEIS SIMUL
INSUNT
Luna, Venus, Mars, Sol, Saturnus, Juppiter
Hermes;*

ÆTHE-

SEU METEMPSYCHOSI PYTHAGORICA. 439 ^{LIT.}
^{III.}
ÆTHEKEO quoniam de FLUMINE traximus IRAM; ^{CAP. II.}
SERMONEM, LACRYMAS, RISUM, ORTUM, SOM-
NUM ET OREXIM.

*Saturnus lacrymæ est, sermo Hermes, Juppiter
ortus;*

*Et somnus Luna, iraque Mars, Cythereaque orexis,
Et Phoebus risus. Namque illi cuncta decenter
Et mens mortalis ridet, mundusque perennis.*

Paulo aliter idem lib. Sac. apud eundem Stobæum
Phys. cap. XL. p. 119. & 120. *Adduc ad me coe-
lestes omnes Deos. Qui cum venissent, despicite in
terram inquit: atque illi despexerunt, & volun-
tatem principis cognoverunt, ac de hominum ortu
verba facienti quid ad eum SINGULI CONFERRE pos-
sent, exposuerunt. SOL primum amplius lucere
(illuminare) se velle respondit. LUNA deinde se
proximum post solem circulum illustraturam pollice-
batur; jamque Timorem, Silentium, Somnum, &
inutilem genuisse Memoriam prædicabat. SATUR-
NUS justitiam & Necessitatem procreasse se refere-
bat. JUPITER porro ne stirps oritura usquequaque
bellum gereret Fortunam se Spem ac Pacem jam
ipsis genuisse dicebat. MARS vero certaminis, Ira;
& Contentionis patrem se fuisse memorabat. Neque
diu cunctata VENUS, Desiderium se ipsis, Volup-
tatem, & Risum adjuncturam recipiebat, ne gra-
vissimum lucentes animae cognatae supplicium acer-
bius punirentur. Quae cum dixisset Venus ille ga-
visus est. HERMES denique, ego vero dicebat &
naturam humanam fingam, & prudentiam illi,
temperantiam, suadellam, ac veritatem conciliabo,*

K k k

nec

nec desinam cum Inventione congregari. Ficinus Theolog. Platon. lib. xviii. cap. v. *In ipso autem DESCENSU animus accipit & a SATURNI Numine per se, & a Saturni lumine per corpus æthereum, atque idolum adminicula quedam sive incitamenta ad CONTEMPLATIONEM aptius exequendam: ab JOVIS Numine atque lumine similiter ad vitæ civilis GUBERNATIONEM: a MARTE similiter ad MAGNANIMITATEM propter injurias propulsandas: a SOLE ad phantasias, & sensuum CLARITATEM: a VENERE ad CHARITATEM: a MERCURIO ad INTERPRETATIONEM atque eloquentiam: a LUNA ad GENERANDUM.* Quæ quidem dona in se bona esse ajunt; sed *abusu*, atque ex defectu vitioque recipientium, & materialium admixtione posse fieri mala: Ficinus commentar. in Plat. conviv. orat. vi. cap. iv. *Quæ quidem licet infusa divinitus HONESTA sint, possunt tamen in nobis quandoque propter ABUSUM videri deformia, quod est in gubernationis, animositatis, amoris, generationis usu perspicuum.* Et in Theolo. Plat. lib. xviii. cap. v. *Et quamvis inde singula dentur BONA possunt tamen in MIXTIONE TERRENA ad MALUM DEGENERARE.* Ita Jamblichus de Mysteriis sect. i. cap. xviii. *Atque per hæc ostensum est quod nec ipsi coelestes Dii, nec eorum MUNERA MALI QUICQUAM IN SE CONTINEANT.* Et paulo ante ^{14.} *Nonne igitur quæ oboritur corruptio,*

^{14.} Nonne igitur quæ oboritur corruptio quid participatur recipitur tanquam in alio] &c. Dixerat: Absurde ergo facere & differenti, sane ista alia res in his ciunt qui malitiam corporibus coelestibus ad- quæ sunt circa Terram locis malum describunt, eo quod quæ de eis participant tur & inordinatum. Hæc igitur participatio causa est plurimæ in inferioribus de-

III. CA P. II
 & *asymmetria merito tribui debeat SUSCEPTACULO-
 RUM DIVERSITATI ALTERANTI, MATERIALI, PATI-
 BILI ?* (διὰ τὴν τὴν ὑποδεχομένην ἑτεροποιοῦν καὶ ὑλικὴν καὶ
 παθητικὴν παραγωγὴν ἀπάντησιν.) *Quare imbecilli-
 tas rerum materialium, locorum terrestrium, cum
 nequeat capere simplicem illam vim, vitamque æ-
 theriorum purissimam, suas ipsius labeis causis pri-
 mis imputat.*

§ XVIII. Hisce autem facultatibus quanquam *Ita tamen
 generatim omnes imbuant errantia Lumina, non ut unam
 tamen omnes aequali ratione eorum affectiones & præ alia
 influxiones suscepisse mentes; sed dispari volebant, vite spe-
 aliis sese ad Saturninas magis qualitates conforman- ciem, imo
 tibus, Joviales aliis, aliis iterum Martias: Sola- & Bru-
 res his, Venereas illis &c. five tales Animas diutius tam, ut
 in istis Planetis hæsisse, atque ea ratione hos quasi magis
 proprios nactos fuisse opinati fuerint, five simpliciter propriam
 Numinum istorum impressionibus & motibus præ- sibi con-
 dominantibus magis consuevisse quam aliorum eas trahere
 voluerint: atque hac ratione vitas varias scilicet vel libere po-
 Saturninam, vel Jovialem vel Mercurialem elegisse tuerit.
 dicuntur, & ab istis vulgo Planetis denominantur,
 & isthinc descendere populariter dicuntur. Proclus
 in Alcibiad. Plat. 1. seu de Anima & Dæmone in
 Excerpt. Ficini p. 29. *Quaecunque vero magni
 JOVIS insuper PEDISSEQUÆ fuerunt, unaque cum
 illo circumvivere ordinem habente ducalem inter duo-**

Kkk 2

decim

*versitatis, ut est miscella illa materialium sit ut susceptaculum generationis patibile
 cum immaterialibus influentiis; item quod illam quidem Saturni vim per modum CON-
 inferiora hæc aliter accipiant illud quod GELATIONIS ET FRIGORIS INTENSISSI-
 etiam alio modo dabatur. Exempli gratia MI accipiat, hanc autem per modum AR-
 SATURNI VIRTUS EST CONSTIPATIVA, DORIS IMMODICI: nonne igitur que obo-
 MARTIS VERO MOTIVA: Veruntamen ritur corruptio, &c.*

decim principes universi, hae profecto secundum speciem SUI DEI etiam huc profectae IMPERIOSAM vitae speciem APPETUNT, &c. Sin autem inter imagines moras traxerint desinunt in TYRANNIDEM. Hinc ait in Republica Socrates Animas nuper profectas e coelis IMPERIOSAS potissimum ELIGERE VITAS &c. Et pag. 28. Atque rursum animarum alias esse ex Sphaera SOLARI, alias MERCURIALI, alias vero LUNARI. Anima scilicet Divina, seu quæ ex intelligibili originem traxit, & in descensu eo usque libera manet, ut quod voluerit vitæ genus præ aliis amplecti possit, id est hujus vel illius Planetæ magis quam aliorum influxum & ductum suscipere & sequi : nam π χ αἰσθῶνται ἐν αὐτοῖς τοῖς πάθεσι, & in ipsis affectibus electione utuntur : ut ait Hiërocles de Providentia & Fato p. m. 31. Et hoc modo etiam animantium ratione carentium similitudinem, vitamque quasi ferinam, affectibus prædominantibus, & omnem rationem turbantibus constantem, assumere potest : si scilicet hujus Erronis vel illius, vel etiam plurium impressiones sectetur impetuose. Æneas Gazæus Theophrast. seu de immortalitate animæ in Biblioth. Patrum tom. II. p. 379. Καὶ πρὸ τοῦ σώματος ἐμπίπλασθαι τὴν ψυχὴν δυνατόν ἐστι λέγειν, & τοῖς ἀλόγοις ἐξεικάζεσθαι. ὥ γὰρ ὁμοιώθῃ, κατὰ τὸ το φέρεται ἄλλῃ ἄλλο ζῶον ὑποδύσα. Et animam ajunt illi (Plotinus Harpocraton, Boëthus atque Numenius) PRIUSQUAM CORPORE CONJUNGATUR, posse eorum quæ RATIONE CARENT animantium SIMILITUDINEM assumere. At cuicumque similis facta fuerit secundum ejus naturam fertur alia aliud animal induens. Hiërocles supra § IX. Mentisque possessione

sione atque rejectione Divinam similitudinem atque
BELLUINAM propter naturae propensionem ad utram-
que VICISSIM INDUIT.

§ XIX. Ita quidem ut genere vitæ libere electo
hujus dein conditionibus moribus & fortunæ, seu
Fatalibus obnoxia etiam mens reddatur, atque
adeo *Fati* implicetur vinculis: cuique enim vitæ
generi *sortes* convenientes constituisse rerum arbi-
ter statuitur; *vitæ* autem generi cuidam consue-
cere *arbitrii* esse, vitæ electæ qualitates, & vires
ut & *sortes* subire commeritas pendere ex *Fato*:
Hiërocles de Providentia & Fato pag. 26. 'Αναγ-

Qua elec-
ta & ejus
Fatis im-
plicetur
Anima:
quod ta-
men Fa-
tum libe-
rum Ar-
bitrium
non tol-
lat.

χαῖον δὲ τὸ λευκόρδιον, τὰς μὲν προαιρέσεις ἐφ' ἡμῖν, τὰς
δ' ἐπὶ ταῖς προαιρέσεσι δικαίας ἀμοιβὰς ἐπὶ τοῖς αἰθερίοις
κεῖσθαι, καὶ ὑπὸ θεῶν τεταγμένοις δικαῖαι καὶ πεφυκόσαι
ἡμῖν ἐπιμελεῖσθαι. *Necesse est profecto quod reliquum*
est, studiâ quidem & voluntates (PRÆELECTIONES)
IN NOBIS SITAS esse; justae autem vices & remune-
rationes seu COMPENSATIONES in voluntatibus (IN
PRÆELECTIONIBUS vel propter praelectiones) pen-
dent ab ÆTHEREIS & a Deo constitutis JUDICI-
bus qui natura nostri curam, & sollicitudinem habent.
Lachesis audivimus: Πρῶτος αἰρείσθω βίον, ᾧ συνέται
ἔξ ἀνάγκης. *Prior ELIGAT vitam, cui NECESSARIO*
inhaerebit. supra § VIII. Et hoc sensu ἔτε ἰμαγμέ-
την φύσιν τις δύναται, ἔτε φυλάξαι ἑαυτὸν ἀπὸ τῶν τεταγ-
μένων, *nec Fatum VITARE quis potest, nec illo-*
rum vim DECLINARE. Ut ait Mercurius apud Sto-
bæum p. 13. Jamblichus in epistola ad Macedo-
nium: *Anima natura sua materiae, corporis, or-*
tus, interitus expers est; ipsa vitæ & motus in
se principium habet. Quamquam autem talis sit,

cum se ad NATURAM applicat, & LEGIBUS UNIVERSI *se submittit*, tum demum FATO PARERE incipit, & *naturae NECESSITATI servit*. Apud Galeum in not. ad Jamblichum de myst. p. 273. Græce vid. apud Stobæum Ethic. p. 204. Quod tamen *Fatum* Liberum Mentis *Arbitrium* non tollat: cum *praecedat* prohæresis *sequatur* Fatum. Imo vero commentante Hiërocle hæc duo se invicem confirmant: *Nostra enim voluntas* ait seu ELIGENDI OPTIO *jussum* CONFIRMAT FATUM: *atque ipsum* FATUM CORROBORAT *etiam* VOLUNTARIAM nostram MOTIONEM. De Providentia & Fato p. 19. Unde & mens ipsa Dæmonem, qui scilicet vitæ electæ qualitates communicet, in talem terrestrem inducat, in hanc influat, & tandem ad sortem commeritam perducatur, eligere dicitur: sic Dea animas affata: *Nō vos Dæmon sortiētur, sed vos DÆMONEM ELIGETIS*. cit. § VIII.

Fatum
proprie in
Anima
irrationali
residere:
quod
Dæmone
adjuvan-
te solubile
fit.

§ XX. Neque sic tantum rem concipiunt, ut Arbitrii *libertatem tueantur*; verum & omne Fatum proprie & originaliter in *ignobiliore* anima, seu animæ parte, id est *irrationali* residere volunt, quæ Nobiliorem sub Fatum trahat: cujus tamen vim in hac vita Dæmone adjuvante (secus nullo modo) superare queat anima Rationalis seu Divina: si scilicet omni opera ad intelligibilia, seu Divina assurgere, seseque convertere adnitatur. Ut Fatum, hujus vitæ respectu, necessitatem inducat non adeo quidem absolutam, quam *conditionalem*. Superatâ enim partis irrationalis violentiâ, vitæque ex hujus instinctu ductâ, atque aliâ parti rationali a Deo ortum trahenti conveniente institutâ Fati *soluun-*

solvuntur vincula. Anima videlicet, quæ ex *Or-*
bibus coelestibus contrahitur, eorum subest *influx-*
ionibus, motibusque eorundem *obtemperat*: Jam-

blichus de Myster. sect. viii. cap. vi. Ἡ μὲν ἀπὸ
τῶν κόσμων εἰς ἡμᾶς κατήλθοσα ψυχὴ ταῖς περιόδοις συνακο-
λαθεῖ τῶν κόσμων. ANIMA quæ nobis advenit a MUN-
DIS *mundorum quoque obtemperat* MOTIBUS. Qua-

tenus autem Anima *Rationalis* seu Divina ab *Ir-*
rationali isthac sese duci, & materiæ implicari af-
fectionibus patitur, & ipsa *Fati* legibus tenetur:
ita tamen ut naturæ & facultatum respectu *supra*
Fatum sit, ab eoque aspirante Numine, sese libe-
rare possit: ita idem addit Jamblichus loco citato:

Ἡ δὲ ἀπὸ τῶν νοητῶν νοητῶς παρῆσα (ψυχὴ) ἡ γυναικῶν
κινήσεως ὑπερέχει, καὶ κατ' αὐτὴν ἢ τε λύσις γίνεται ἡ εἰμαρ-
μένης, καὶ ἡ πρὸς τὰς νοητὰς θεὰς ἀνωδοτῶν &c. Illa vero
(anima) quæ ab INTELLIGIBILI derivatur, adest-
que intelligibiliter est quidem SUPRA ORBEM GENI-
TURÆ, & juxta hanc SOLVIMUR a *Fati* vinculis,
& ad Deos intelligibiles fit *ascensus*. Mercurius
apud Stobæum Ethic. p. 199. τὸ δὲ αἰεῖσθαι ἐχομένη,
τὸ γὰρ αἰρεῖσθαι τὸ κρεῖττον ἐφ' ἡμῶν ἐστὶ. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ
χεῖρον ἀκρίβως, ἐχομένη γὰρ αἰεσις τῶν κακῶν πλησιάζει τῇ
σωματικῇ φύσει, διὰ τὸ τοιοῦτον ἐλομένην εἰμαρμένην διατείνει.

15. ἐπεὶ τοίον ἢ ἐν ἡμῶν σωματικῇ φύσει αὐτεξέχουσός ἐστι ὁ πε-
ριουσι-

15. Επεὶ τοίον ἢ ἐν ἡμῶν σωματικῇ
φύσει αὐτεξέχουσός ἐστι ὁ περιουσιμα-
τικός, δ' αὖτις &c. Locus varie corrup-
tus nobis videtur, neque ullatenus
sensum genuinum fundere posse si le-
gatur ut habetur: sicuti Ægyptiorum
opinionem conferenti patebit. Hunc
Mercurii sensum ex Jamblichō, Pla-

tone, Hiérocle aliis (meliori Judicio
salvo) existimem. Eligendi autem po-
testatem habemus: eligere enim id quod
melius est possumus, similiter autem & id
quod pejus est sponte: (ἐκκρίσις) cum enim
electio versus mala fertur se applicat na-
turæ corporeæ ob id in eligentem domina-
tur Fatum. Quoniam autem in ea quæ

ρηνομαπικὸς λόγος, αὐτὴ δ' αἰ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἔχει, διὰ τοῦτο εἰμαρμένη τέτυκ' ἅπλεται, παρὰ θεῶν δὲ τὸν πρῶτον ἀπὸ τοῦ πρώτου θεῶ, διασητικὸν λόγον πρόησι, καὶ ὅλον τὸν λόγον αὐτὸ συνέταξε φύσις τοῖς γιγνομένοις, τέτοις ψυχὴ κοινώσασα κοινωῖται ταῖς τέτυκται εἰμαρμέναις, ἀμέτοχος ὅσα δ' γιγνομένην φύσις. Quæ ita quoad sensum dedit Canterus : *Ut autem vel melius ac pejus eligamus in nobis est. Cum quidem mala sectamur, cum natura CORPOREA conjungimur, ideoque FATO SUMUS OBNOXII. Mentis autem RATIO semper in eodem manet, ideoque FATUM NON SENTIT. Anima quidem cum NASCENTIBUS conjuncta FATIS QUOQUE IPSORUM TENETUR.* Plato in Timæo. Αἱ δὲ ψυχαὶ κατ' ὅσας μὲν ὑπερφύεις καὶ ὑπερχόσμοι, καὶ εἰμαρμένης ἐπέκλωα. *Animæ vero secundum essentiam quidem SUPRA naturam; & mundum & FATUM sunt.* Ita *Fatum* 16. secundum Ægyptios *mutabile* esse docet Nemefius de Natura hominis cap. xxxvi. *Adversus sapientes ÆGYPTIORUM, qui dicunt, ait, veram esse sententiam de FATO IN ASTRIS POSITO, sed MUTARI precibus, & procurationibus : esse enim etiam horum ipsorum siderum cultus quosdam qui ea mitigent, aliasque superiores quasdam vires quæ ea possint flectere ideoque preces, & Deorum cultus esse insi-*

nobis est existentia corporea suæ potestatis est intellectualis ratio, hæcque (ἄτος) semper secundum ea & eodem modo se habet, propterea *Fatum* (εἰμαρμένην) eam non attingit. Si autem proposuerit sibi anima primam quam a summo Deo accepit rationem (sequi) intelligibilem edit, & omnem rationem eam quam natura indidit rebus nascentibus : his cum anima conjuncta fue-

rit, seu se communicaverit *Fatorum* earundem particeps sit, quanquam non participet earum naturam.

16. Secundum Ægyptios.] Unde Ptolemæus in Carpo δύναται ὁ ἐπιστήμων πολλὰς ἀποτρέψασθαι ἐνεργίας τῶν ἀστέρων. Potest scientia hujus gnarus multas avertere siderum operationes. Apud Vossium p. 289.

institutos. Neque aliter omnino Fatum concepisse ^{III.}
17. Pythagoram ex Aureis videre est: ubi docet ^{CAP. II.}
animum *purgatione* a Fati *malis* liberari posse: cum
ipsi Divina sit origo vers. LXVI. & seq.

Ἐξαχέσας ψυχὴν δὲ πόνῳ ἀπὸ τῶνδε σάώσεις.
Ἄλλ' εἰργα βρωτῶν, ὧν εἴπομεν, ἔν τε χαθαρμοῖς,
Ἐν τε λύσει ψυχῆς κρίνων.

PURGATUMQUE ANIMUM DAMNIS SERVABIS AB
ISTIS.

*Sperne cibos cantus, veluti PURGAMINA monstrans,
Atque animum SOLVENS dixi.*

Scilicet & infra Lunam mentis *Prohaeresi* locus
æque ac *Fato* est, nec se mutuo hæc duo exturbant:
Anonymus de vita Pythag. apud Photium Num.
XI. Τὰ δὲ μετὰ τῇ σελήνῃ τέταρτοι αἰτίας. κατὰ θεῶν,
κατὰ ἱμαρμένην, κατὰ προαίρεσιν ἡμετέραν, κατὰ τύχην.
Sed quæ infra Lunam sunt, ea a quatuor causis regi
LII (ajunt):

17. Pythagoram.] Pythagoras vide-
licet Plato, Ægyptii & Chaldæi in ar-
ticulo de *Fato* consensisse omnino mi-
hi videntur. Neque hætenus in ea
loca incidi quæ *Fatum* quodpiam *Chal-*
daicum necessario interant quod om-
nem aufert arbitrii libertatem, & quæ-
cunque absolute necessario & inevitabiliter
fieri jubet, videatur Vossius de Idol.
lib. II. cap. XLVIII. p. 287, 288. Quod
genus Fati inter alios asseruerit *Barde-*
sanus Chaldaus, seu ut aliis dicitur *Sy-*
rus: Hanc sententiam amplexus quoque
ait vir eruditissimus loc. cit. *Barde-
sanus* de *Syrus*; ut est apud *Augustinum* lib. de

Heresibus cap. XXXV. Quod tamen
cum illius fragmento de *Fato*, (quod
nobis conservavit Eusebius sexto de
præpar. Evang. & ex eo exhibet Heur-
nius Phil. Barbar. lib. II. cap. X. ubi
de *Barde-
sane Chaldæo*, & ejus de *Fato*
fragmento agit) haud facile componi-
tur: id enim inter alia & hæc habet:
Singuli enim homines PROPRIA VOLUN-
TATE vitam sibi eligunt, nec vicinos,
nisi quantum volunt imitantur. LIBER-
TAS ENIM HOMINIS SERVITUTI SUBJEC-
TA NON EST. Nam etiamsi sponte ser-
viat, LIBERTATIS id suæ quoque est, ut
possit cum VULT servire.

Lin. 448 DE PALINGENESIA VETERUM,
 III.
 CAP. II. (*ajunt*): *Deo*, FATO, NOSTRO CONSILIO, & *Fortund.* Quam eandem sententiam & Chaldaeos tenuisse Oracula significant: dum Animas, quæ Patris opera conceperunt, *Fatum fugere* doceant verl. 229. & 230.

Διὸ καὶ νόησασαι τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς
 Μοίρης ὑμαρμύνης τὸ πλεον̄ φεύγειν ἀνάδεις.

*Ideoque concipientes opera Patris
 Parcae Fatalis alam impudentem fugiunt.*

Et Fatum *adaugeri* seu aggravari sibi a mente posse perhibeant: ut innuit versus 254.

Μὴ οὐ δοῦξαι τὴν ὑμαρμύνην.

Ne tu AUGE Fatum.

§ XXI. Atque eas quas cum *mentibus* communica-
 rit Qualita-
 tes men-
 tibus def-
 cendenti-
 bus a Nu-
 minibus
 vaganti-
 bus com-
 munica-
 tas ab
 iisdem in
 conceptio-
 ne & na-
 nizarunt Planetæ habitudines & qualitates in *con-*
 ceptione & *nativitate* confirmare eosdem, *corpo-*
 rique inferere *ajunt*: & quidem ita ut isti Planetæ
 qui isthoc tempore ex coeli dispositione præva-
 luerint suas affectiones præprimis imprimant:
 non enim iisdem eandem semper vim esse; sed
 in quibusdam ^{18.} Zodiaci signis efficaciores,
 in aliis minus valere existimabant: in domo
 scili-

18. Zodiaci signis efficaciores.] Scilicet adjuvant fixæ; vis tamen principa
 His in Planetis residet sine his enim effectui carent si cum Planetis copulentur:
 illas nihil fere valere fert opinio: unde feminis assimilantur quæ per se MINARUM, quæ STERILES per se gravidæ
 steriles a Planetis gravidæ reddantur. fiunt si jungantur Planetis, &c.

scilicet propria, exaltatione &c. constitutos tempore nativitatis maxime vires suas exferere, si in exilio & depreffione contra. Videantur Stanlejus Histor. Phil. Orient. lib. I. sect. II. cap. XX. Wundelinus contemplat. Phys. sect. III. cap. XXVII. Mars. Ficinus commentar. in Plat. conviv. orat. VI. cap. IV. *Munera largiantur. Horum sunt præcipua SEPTEM Contemplationis acumen, Gubernandi potestas, Animofitas, Claritas sensuum, Amoris ardor, Interpretandi subtilitas, Foecunditas generandi. Horum vim Deus primo in se continet: deinde SEPTEM DIIS QUI PLANETAS SEPTEM MOVENT, horum potentiam tribuit, &c. Hinc itaque fit ut PLANETARUM ANIMÆ nostris animis, CORPORA VERO CORPORIBUS nostris SEPTEM ILLORUM MUNERUM VIRES A DEO DATAS STATIM AB INITIO ATQUE ASSIDUE CONFIRMENT ET ROBORENT. — Horum facultatem licet hominibus cunctis impertiant: illis tamen præcipue in quorum CONCEPTIONE ET ORTU EX COELI DISPOSITIONE POSSUNT PLURIMUM.* Atque id est quod a Chaldæis inter alia didicit Pythagoras: *hi enim, auctore Apulejo, sideralem scientiam NUMINUM VAGANTIUM STATUS, AMBITUS, UTRORUMQUE VARIOS EFFECTUS IN GENITURIS HOMINUM ostendēre.* Vid. supra pag. 26.

§ XXII. Et ita Animæ Saturniæ Joviales, Martiæ &c. cum crasso corpore copulari concipiuntur quando hi Planetæ dominium tenent. Voßius de Idolol. lib. II. cap. XLVII. *Præterea multorum ajunt (Chaldæi) seculorum experientia esse observatum homines genus VITÆ amare prout PLANETÆ IN ORTU ILLUXERINT. Nam pro constitutione eo-*

tivitate confirmari, & corpori aptam ad eas dispositionem inferi.

Qualem vitæ speciem potissimum sibi contraxerit Anima antequam in corpus

LIB.

III.

CAP. II.

crassum
devenit,
talem vi-
tam max-
ime agere
eandem
in corpore
humano :
hinc cor-
pus istud
aptum in
genera-
tione com-
parari,
atque a-
deo cum
dominium
tenent
Planeta,
qui vitam
electæ
qualita-
tes indi-
dere, A-
nimam
cum cor-
pore co-
pulari.
Eosdem-
que Pla-
netas
qualitates
impressas
ulterius
per vitam
confirma-
re.

450 DE PALINGENESIA VETERUM,

*rum diversum esse temperamentum: pro tempera-
mento variare propensionem animi, & mores, pro
his quoque fortunam sequi: quique LUNAREM scri-
tarentur naturam amare NAVIGATIONEM ac PISCA-
TURAM: Si qui a MERCURIO adfuerint ingeniosis
ARTIBUS uti & mercatura gaudere. Quos VENUS
aspexit AMORIBUS canticis, ac similibus delectari
&c. Quamcunque enim naturam, vitamque po-
tissimum sibi contraxerit, duxeritque Anima prius-
quam in vas humanum deveniret, corpus isthuc
conveniens (nonnisi ope & beneficio talis Planetæ
procurandum) in genitura accipit: quemadmo-
dum secundum illam in vitâ terrestri fertur maxime
atque hinc varia hominum ingenia. Jamblichus
de Mysteriis sect. i. cap. ix Επὶ μὲν ἐν τῶν ἡμέρῃ,
λέγω δὲ τὴ κατὰ μέρῃ ψυχῆς συγχωρεῖν δὲ τὸ τοῖστοι.
οἷον γὰρ πρῶτα βίον ἢ ψυχὴ πρὶν εἰς ἀνθρώπινον σῶμα ἐσ-
κριθῆναι, καὶ οἷον εἶδῃ πρόχειρον ἐποίησατο, τοῖστοι γὰρ ὁρ-
γανικὸν σῶμα ἔχει πρὸς ἑαυτὴν συντηρηθῆναι, καὶ φύσιν παρὰ
πλησίαν συνακολουθεῖσαν, ἣτις ὑποδέχεται αὐτῆς τελειωτέραν
ζωὴν. Hoc igitur oportet admittere de particula-
ribus scilicet animabus. QUALEM ENIM VITAM A-
NIMA ACCEPERAT PRIUSQUAM CORPOPI HUMANO
ADDICEBATUR, QUALEMQUE SPECIEM IN ACTU E-
DUXERAT, TALE ETIAM ORGANICUM CORPUS ha-
bet sibi adaptatum, talemque consequentem sibi
NATURAM, quæ ab ea perfectiorem vitam exci-
pit. Ita ut si Joviam olim vitam duxerit, im-
periosam nunc sectetur vulgo vide § XVIII. Si
affectibus irrationalibus deditam penitus, bruto-
rum & in morem hisce in oris in concupiscentiarum
luso*

luto volutetur unice vide ibid. 19. Atque idem quisque Planeta qualitates hoc modo impressas ulterius per vitam hominis & in corpus & in animam irrationalem influendo quantum possit confirmat : *Quin etiam hominum SUB SIGNIS MEIS NATORUM (dicebat Hermes) VITAM semper TUEBOR: signa namque mihi quaedam pater opifex attribuit eaque prudentiae, mentisque plena, praesertim cum stellarum ipsis impostarum motus cum naturali cuiusque functione congruerit. Vid. & Ficin. § praecedenti.*

§ XXIII. Interim & signa nonnulla atque indicia corporibus ab Diis illis ignitis impressa esse volunt, ex quibus de *Animorum* propensionibus attendenti accurate concludi possit : corporum videlicet partes nonnullas vulgo ita dispositas esse ut huius vel illius *Planetae praedominantis* artificium dignosci queat. Videatur Wendelinus contemplat. Phys. sect. III. cap. xxvii. § iv. & Marci Othonis

Ex signaturis corporis de mentis inclinationibus praedominantibus concludi posse: atque adeo quam ante quam cor-

L11 3

19. Atque idem quisque Planeta qualitates &c. confirmat.] Inde & septem finxerunt Animae facultates, pro Planetarum numero, quibus singulis singuli Planetae praesent in eas influentes continuo, & easdem gubernantes. Vossius de Idol. lib. II. cap. XLVII. Porro Chaldaei sive Astrologi, uti & Peripatetici distinguere a sensitiva proprie sic dicta, hoc est a quinque sensibus externis, & phantasia, aliisque internis, facultatem appetitivam: illamque distribuere in irascibilem, & concupiscibilem: rationalem autem dispersebant in specularicem, & activam. Ita SEPTEM erunt ANIMAE HUMANAE FACULTATES PRO NUMERO

SIDERUM, QUAE SUB STELLIS SUNT FIXIS. Solis Luna, & quinque Erronum; sive (sole, Lunaque errorum numero comprehensis) septem errorum malis dicere. Unum igitur ex sideribus septem erraticis septenis praefecere animae facultatibus: idque hoc pacto. Rationale contemplativum, secundum eos gubernat Saturnus; rationale activum Jupiter: appetitui irascibili praest Mars; sensibus quinque externis, & phantasiae, sive imaginativae, Sol: appetitui concupiscibili praefecta Venus; vocali, sive sermocinativae virtuti Mercurius: infimus Planetarum Luna, uti dictum, vim est adepta vegetativam, sive seminatricem.

CAP. II. nis Anthroposopia. Atque ita ex 20. corporis
 pore bu- *signaturis* &c. de moribus & inclinationibus do-
 mano in- *dominantibus* menti infitis certior redditus vir sapiens,
 duceretur *etiam quodnam* vitæ genus potissimum secutus fue-
 Anima *rit animus antequam crasso induebatur corpore ape-*
 potissi- *rire poterat.* Et hac ratione Pythagoras discipulis
 mum in *priorem vitam*, quam olim duxerant, significavit.
 Planetis *Porphyrus de vita Pythagoræ Num. xxvi. Πολλὰ*
 duxerit *δὲ τ' ἐντυγχάνοντων ἀπεμίμησθε τῷ προτέρῳ βίῃ, ὅτι αὐτῶν*
 vitam sa- *ἡ ψυχὴ πρὸ τοῦ ἴσθαι τῷ σώματι ἐνδεῖναι πάλαι ποτ' ἐβίωσεν.*
 pientem *Multis quoque qui eum accedebant in memoriam re-*
 aperire *vocavit* PRIOREM VITAM, *quam anima ipsorum,*
 posse: Uti *ANTEQUAM ISTI CORPORI ILLIGARETUR olim vixe-*
 solitus e- *rat.* Et Jamblichus de vita Pythag. Num. LXIII.
 rat Py- *Αλλὰ μὲν τ' ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπιμελείας ἀρχὴν ἐποιεῖτο τῇ*
 thagoras. *ἀρίστῃ, ἥπερ ἔδει προειληφέναι τὰς μέλλοντας καὶ περὶ τῶν*
ἄλλων τὰ ἀληθῆ μαθήσασθαι. ἐναργέστατα γὰρ καὶ σαφὲς ἀπε-
μίμησθε τῶν ἐντυγχάνοντων πολλὰς τῷ προτέρῳ βίῃ, ὅτι
αὐτῶν ἡ ψυχὴ πρὸ τοῦ τῷδε τῷ σώματι ἐνδεῖναι, πάλαι
ποτὶ ἐβίωσεν. Verum enim vero cum hominibus agendi
initium fecit optimum, dum ea primum illos do-
cuit, quæ PRÆPARARENT animos ad veritatem etiam
in aliis rebus cognoscendam. Nam multos ex illis,
qui ejus utebantur familiaritate perspicue clarisque
indiciis admonebat PRIORIS VITÆ, QUAM ANIMA
 IPSORUM, ANTEQUAM ISTI ALLIGATA ESSET COR-
 PORI, JAM OLIM PEREGERAT. Quæ hunc in mo-
 dum

20. Corporis signaturis &c.] de mori- gnomica pronunciaſſet Zopyrus, hinc-
 bus, & inclinationibus dominantibus men- que hic riſu & ſannis exciperetur non
 ti infitis &c. Nota Socratis historiola errat dixiſſe ſettur *duſuſ* modi enim na-
 eſt: qui cum eum vitilis pluribus de- tura eſſem, niſi naturam philoſophia ſupe-
 ditum, & mulieroſum ex arte Phyſio raſſem. Cic. Tuſculan. II.

dum explico. Pythagoras nullum in suam disciplinam interiorem admittere solitus erat nisi prius genii ac habituum illius exploratione facta; cognitatis autem, quæ inhærebant, malis ea philosophaturo indicabat, ut hic sui redderetur conscius, quidque in se purgandum esset videret: cui rei quos animadvertebat pronos, & aptos in familiam addiscerebat, quos reluctantes, & ineptos arcebat. Hinc ex signis *Physiognomicis*, variis corporis signaturis & motibus, totiusque compositi inclinationibus, & operationibus circa hoc illudque objectum, omnem animæ habitum, omnes hujus affectiones colligebat: deindeque quinam in iis prædominarentur affectus, quinam hinc in iis prævaluissent *Planete*, quas plurimum in descensu hausissent impressiones, quamque inde potissimum egissent *vitam* vel vitas vide supra pag. 397. significabat: adeoque vitæ *prioris* seu anteactæ admonerat: cujus affectiones *ratione* & *ope Divina* debellandas, ut ad vitam redire Divinam daretur, sua institutione monstrabat. Gellium audiamus Noct. Attic. lib. i. cap. ix. *Ordo atque ratio Pythagoræ, ac deinceps familiæ successionis ejus recipiendi, instituendique DISCIPULOS hujusmodi fuisse traditur. Jam a principio adolescentes, qui sese ad discendum obtulerant ἰσχυρὸν μὲν. Id verbum significat* MORES NATURASQUE HOMINUM CONJECTATIONE QUADAM DE ORIS ET VULTUS INGENIO, DEQUE TOTIUS CORPORIS FILO ATQUE HABITU SCISCITARI. *Eum qui exploratus ab eo, idoneusque fuerat, recipi in disciplinam statim jubebat, & semper certum tacere; non omnes idem, sed aliud aliis*

tem-

CAP. II. *tempus pro aestimato captu sollertiae.* Videndus & Jamblichus est lib. cit. Num. LXXI. LXXIV. & XCIV.

Conclusio. § XXIV. Vidimus itaque I. Mentis puras omnino a Deo productas in stellas fixas, regiones undique lucidas & beatas transmissas. II. Rerum omnium rationibus & ideis ut earum pernoscerent naturam donatas. III. Corpore æthereo ut de loco in locum ferri apteque lucida illa prata incolere possent vestitas. IV. Quod in se quidem purum sit & simplex, ita tamen constitutum ut crassioris materiae affectiones ei agglutinari possent. V. Neque possibiles mali causas mentes latuisse. VI. Viribus præditas easdem ea præstandi quæ perpetuas redderent locorum beatorum incolas. VII. Conditione tamen mutabiles. VIII. Propriis hinc consiliis & culpâ istis sedibus exturbandas, & in mortaliū oras relegandas. IX. Septem inde Planetarum sphaeras transituras. X. Vehicula novâ induturas quæ Erronum affectiones in se non malas quidem; sed quæ in mixtione materiali, aliisve recipientium Vitiis in tales degenerare possent. XI. Alteram ex sphaeris Animam contracturas. XII. Varias jam antequam crassum indutum corpus fuerit vitas actas. XIII. Imo & quandoque Brutorum similitudinem contractam. XIV. Libere tamen huic istive vitæ speciei præ aliis consuevisse Animas, atque eam ut magis propriam elegisse, seu sibi contraxisse. XV. Cujus inde qualitates, vires, sortesque erant recipiendæ, & subeundæ. XVI. Atque adeo Fati ferenda vincula; quæ tamen libertatem non auferant: imo proprie in Anima

ma irrationali resideant, & adjuvante Numine fo-
lubilia sint. XVII. Qualitates in descensu commu-
nicatas in conceptione, nativitate & per omnem
vitam quantum possit corroborare Planetarum
quemque. XVIII. Quam egerint potissimum in
sphæris vitam vel Joviam, vel Veneream, vel
Brutam juxta eandem in terris ferri maxime. XIX.
Ex corporum signaturis animorum dignosci incli-
nationes prædominantes, sicque hujus, illiusque
Numinis errantis impressiones: atque adeo quas
prius duxerint vitas sapientem expiscari posse. Et
hæc quidem sunt quæ de *Animæ*, *antequam cum*
corpore crasso conjuncta fuerit, conditione natura-
li: atque *ea* quam in *descensu contraxit*, secun-
dum quam in hac vita sese habeat, & feratur vul-
go, Philosophantur *Palingenesiæ* nostræ patroni:
quæque notanda erant ut status *terrestris immutan-*
das rite capi posset. Ad quem nos accingimus.

C A P U T III.

De Animâ cum corpore humano CON- JUNCTA.

§ I. **A** Nima igitur postquam in generationem *Dona*
descenderit, atque terreum subierit cor- *cum Ani-*
pus (quod per suam naturam *ἦν τὸν mortale homini* *ma a*
instrumenti loco ad vitam in terris agendam datum *Planetis*
est. *commun-*
definiente Hiërocle in carm. Pyth. p. 180, 181.) *cata, post-*
dona quæ a Diis minoribus accepit, secumque at- *quam ea*
tu- *in gene-*
rationem, *tu-*

M m m

tu-

LIM. 456 DE PALINGENESIA VETERUM,
 III. tulit, ob *materiae ineptitudinem* degenerant peni-
 CAP. tus, & *vitiorum* materiam præbent, vid. § XVI.
 III. cap. præcedentis. Scilicet *Pandoræ* dona in Ter-
 que ipsi ris in actum deducta cuncta malis replent: vid.
 status prætterna- Hesiod. opera & Dies. *Descensus enim animam*
 turalis sit, def- *conjunxit generationi & naturæ, materialibusque*
 cenderit, in pejor *rebus a quibus oblivione & errore & ignorantia est*
 degene- *imbuta: & vitæ multiformes & vestes variae ex*
 rare. *mundo adnatæ trahunt ipsam in compositionem ca-*
ducam, & obstant contemplationi separatorum. ex
 Proclo § XIII. audivimus. Maro *Æneid.* VI. vers.
 730. & seq.

Ignæus est ollis vigor, & coelestis origo
Seminibus: quantum non noxia corpora tardant,
Terrenique hebetant artus, moribundaque membra,
Hinc metuunt, cupiuntque, dolent, gaudentque
nec AURAS
 RESPICIUNT *clausæ tenebris, & carcere caeco.*

Mens scilicet in *generatione* in statu se habet præ-
 ternaturali, similis iis qui pestiferam habitant re-
 gionem, indeque languent vulgo, plurimis ob-
 noxia passionibus & perturbationibus: imo in ipso
Circes diversorio hospitatur, vitamque hinc *porco-*
rum non raro, *luporum* nonnunquam, aliorum-
 que alias *brutorum* edit. *Non enim naturale est,*
 Proclum audis in Alcibiad. Plat. I. in excerptis
 Ficini p. 32. *animis una cum corporibus vitam*
degere, & in generatione versari. Sed contra se-
parata immaterialis, incorporea vita potius est a-
nimis consentanea. Quando igitur in GENERATIONE
 ver-

versantur similes sunt hominibus PESTILENTEM habitantibus regionem. Quando vero extra generationem vivunt, ut Plato, inquit, similes sunt praeta colentibus. Quemadmodum igitur non est mirandum inter eos qui pestifera loca insolunt LANGUERE quam plurimos, paucissimos vero naturalem valetudinem conservare, sic & animas in generatione positas plurimas quidem OBNOXIAS PASSIONIBUS, atque pravas esse mirari non debes. Contra vero stupendum foret, si animae EJUSMODI CORPORIBUS INVOLUTÆ; HIS NODIS ABSTRACTÆ, TANTA CIRCUMFUSÆ MUTATIONE ALIQUANDO SOBRIÆ, PURÆ, IMPERTURBATÆ REPERIANTUR: nonne stupendum est animam immaterialiter in rebus materialibus vivere, & in caducis incontaminatam se alicubi conservare? Atque cum jam ejusmodi pocula biberit, non esse his pharmacis consopitam. Re enim vera oblivio, error, inscitia pharmaco cuiuspiam similis est in locum dissimilitudinis animas deflecenti. Quidnam igitur admiraris, multos quidem SECUNDUM VITAM ESSE LUPOS, MULTOS VERO PORCOS, PLURIMOS AUTEM ALIA QUADAM BRUTI SPECIE CIRCUMFUSOS: cum TERRENUUS LOCUS CIRCUS IPSIUS SIT DIVERSORIUM. Animaque multa ob immoderatam concupiscentiam venenosis inescata sint poculis. Illud autem, illud potius admirare, si qui inter mortales usquam reperiantur ejusmodi potionibus non permulcti, non etiam irretiti.

§ II. Duplex videlicet ex duplici principio Animæ inest vita: altera irrationalis ex proprietatibus & affectionibus Planetarum orta, quæ in consuetudine cum corpore sensus & affectus sequitur:

Duplicem
menti ex
duplici
principio
in generatione

LIR.
III.
CAP.
III.

in esse vi
tam, divi
nam seu
rationali-
tem &
irrationali-
tem : qua-
rum prior
sopore
obruta ja-
ceat, imo
continuo
amplius
ab irra-
tionali
oppugne-
tur, ut
rectitudi-
nem vi-
tamque
divinam
novi-
quam per
se servare
possit
bomo.

458 DE PALINGENESIA VETERUM

tur : altera *rationalis*, seu Divina ex intelligibili ducta, a perturbationibus per se libera, res separatas seu intellectuales & Divinas contemplari, & sequi apta nata : quæ tamen ex altera sopore quasi obruta jacet. Maximus Tyrius Sermone xxviii. *Corpus natura gressibile est, animus rationalis : & si immortalis ; quod certe inficiari nemo potest, huic omnino & necesse est intellectiones ac scientias rerum ex æternitate inesse. Sed Duplicem (ut arbitror) vitam animo habente : altera scilicet PURA AC CLARISSIMA, ET A NULLIS CALAMITATIBUS TENTATA : altera TURBULENTA, CONCITATA AC DIVERSIS FORTUNÆ CASIBUS IMPLICITA. Ex ultima hac animus ambiguitatis tenebris perfunditur : perindeque ejus mens, ut temulentorum est morbus, IN TORPOREM INDUCITUR. His videlicet morbis impudentissima (ut ita dixerim) ingurgitatione egrotat animus, proximeque ad insaniam accedit. Videatur & Jamblichus de Mysteriis Sect. iii. cap. iii. Pars enim irrationalis ex Planetis subnata, cui horum affectiones insitæ, eorundem motus & influxus recipit continuo, iisque ducitur : dum Fato subsit, vid. § xx. xxi. xxii. præced. cap. atque adeo sibi relicta a rerum Divinarum contemplatione abstrahit, & ὥσπερ ποι μολυβδίσον ὑποφέρει πρὸς κακίαν, tanquam laminis quibusdam plumbeis ad vitia deorsum rapit, ut Hiërocles in aur. carm. p. 77. Imo parti rationali bellum movet perpetuo, & quovis eam conamine subjugare nititur. Porphyrius de abstinentia lib. i. § xxxi. Διαφρετίον δὲ τὰ κατὰ τὸν νοῦν, εἰρήνην αὐτῷ καὶ ἰσυχίαν ἐκ τῆς ᾗ ἀλογίας πολέμου παρο-
καυά-*

καλάζοντας. *Mens etiam exacte fingenda est, eique* III.
pacem & quietem a PUGNIS PARTES RATIONIS III.
 CAP.

EXPERTIS liberam conciliare oportet. Hæc Tita-

num in Bacchum molimina. Plutarchus de carn.

esu orat. i. in fin. τὰ γὰρ δὴ περὶ τὸν Διόνυσον μεμυ-

θευμένα πάτη τῷ διαμελισμῷ, καὶ τὰ ΤΙΤΑΝΩΝ ἐπ' αὐτὸν

πολμήματα, γευσάμενων τε τῷ φόβῳ κολάσεις τε τῶν καὶ

κεραυνώσεις, ἀπηγμένῃ ἐστὶ μῦθῳ εἰς τὴν παλιγγενεσίαν.

τὸ γὰρ ὅτι ἡμῖν ἄλογον, καὶ ἄτακτον καὶ βίαιον, ὃ θεῖον ἀλλὰ

δαιμονικὸν οἱ παλαιοὶ ΤΙΤΑΝΑΣ ὀνόμασαν, καὶ τῆτο ἐστὶ κολαζο-

μῶς, καὶ δίκην δίδοντας. *Quæ enim fabula feruntur*

de BACCHO membratim discerpto, & quæ adver-

sus eum conati sint TITANES, utque gustaverint

caesi cadaver, punitique, & fulminibus icti perie-

runt: sermo est qui ad NOVOS REFERTUR NATAL-

ES, secundumque ortum. BRUTAM enim in nobis

animæ facultatem, incompositam eam, & violen-

tam, non Divinam, sed a genio profectam veteres

TITANAS appellaverunt: eaque est quæ dat pæ-

nas. Atque quidem adeo ex tam pugnantibus prin-

cipiis homo compositus est, ut divinam & immacu-

latam innocentiam per se servare nequeat. Por-

phyrius de abstinentia lib. iii. § xxvii. Εἰ δὲ μὴ,

ἀλλ' ἐπλεῖνεν γε τὸ ὁ φύσεως ἡμῶν ἐλάττωμα, ἐπλεῖνεν τὸ

θρηνηόμενον πρὸς τῇ παλαιῶν, ὡς τοίαν ἔκτ' ἐρίδων ἔκτε τε

κέων γενομένα, ὅτι τὸ θεῖον καὶ ἀκήρατον καὶ ἐν πᾶσιν ἀβλα-

βὲς σώζειν ὃ δυνάμεθα. Quod si fieri non potest, sal-

tem quod factum est a veteribus, naturæ nostræ

defectum lugeamus, quod ex tam DISCORDIBUS ET

PUGNANTIBUS INTER SE PRINCIPIIS FACTI SUMUS,

UT DIVINAM SINCERAM ET INTEGRAM INNOCEN-

TIAM TUERI NEQUEAMUS.

Partis
irrationalis violentiam esse ut nonnisi auxilio divino superari possit.

§. III. Quæ quidem partis *irrationalis*, naturæque *violentia* tantum valeat, ut nonnisi ope *Divina* superari possit: ut Titanes *Jovis* dextra pereunt. Scilicet sicut Αἱ δ' ἀπ' αὐτῶν, (ἡδὴ) ἑσχαταὶ φύσις καὶ γήκωσι καὶ συμπλοκάσθαι τῇ γένει τῷ κόσμῳ καὶ τῷ σώματι, τῇ ἐμαρμένη ἐπιλέγου. *Potentia a Diis derivatae ultimæ, quæ emanant, & implicatur generationi, & corpori, FATUM PERFICIUNT*: ut ait Jamblichus de Mysteriis sect. viii. cap. vii. Ita Οἱ μὲν θεοὶ λύσει τῇ ἐμαρμένη. *Diis Fatum SOLVUNT*. Pars ergo rationalis nonnisi Dæmone adjuncta hosticæ impressioni *fortiter resistit*, eamque tandem (quanquam πολὺς ἀγὼν πολὺς δὲ πόνος, *certamen ingens, hoc opus, hic labor est*, Porphy. de abst. lib. i. § xxxv.) retundit penitus. Maximus Tyrius Sermonē xxviii. *Robustus vero Animus PROBUM DÆMONEM SORTITUS etiam hic AFFECTIONUM TUMULTUI RESISTIT: seque quoad propriæ se ferunt vires a consuetudine corporis adducit*. Pythagoras in aureis vers. lxi. & lxii.

Τῷ πάτι, ἡ πολλῶν γε καὶ λύσεις ἀπαντας
Ἡ πᾶσιν δίδως οἷον τῷ δαίμονι χρεῖται.

Jupiter alme, malis jubeas vel solvier omnes:
OmniBUS UTANTUR VEL QUONAM DÆMONE MON-
STRA.

Vide quæ supra pag. 86. ex Tyrio allata sunt. Quam partis irrationalis domationem difficilem Mythologi veteres per Herculis cum Antæo pugnam significarunt. Eruditus apud Piërium Hieroglyph. lib. i. p. m. 568. *Herculis Antæum inter-*

terimentis simulacrum in multis antiquis numismatibus cernitur; quod quid significet nunc explicabimus. Hercules ANIMÆ RATIONIS PARTICIPIS, spiritusque symbolum est: Antaeus vero corporis. Herculis pectus sapientiae sedes, atque prudentiae: quibus perpetua est CUM APPETITU AC VOLUPTATIBUS RUGA: semper enim appetitus rationi obssistit, nec potest ratio superare, nisi corpus ita in altum & procul ab terrenarum rerum intuitu extulerit, ut pedes, hoc est affectus, nullum amplius fomentum a tellure accipiant: imo cupiditates & affectus qui terrae sunt filii, prorsus interficiantur, &c. videatur & Fulgentii Mytholog. lib. II. p. m. 184. Atque ita Animus διὰ τὴν πολέσιν τῶν λόγων αὐτῶν ORE DEORUM CIRCUMCURRENTIUM seipsum a Fato liberare potest. I. Jamblichus de Myst. sect. VIII. cap. VII. Pars enim Animæ potior naturā suā supra Fatum, & hujus jugum, ita favente Numine, a cervicibus deicere potest. Vid. § x. cap. præced. & Jamblichum sect. VIII. cap. VII. Et hoc Deorum ad debellandum malum adiutorium necessarium cultus eorum principium, & ratio haud postrema est. Idem Jamblichus loc. citat. Βιόσας δὲ αὐτῶν τοῖς θεοῖς ἀγιστάς πᾶσαι προσάγουσιν, ὅπως αὐτοὶ διὰ πύθης νοεῖας τὴν ἀνάγκης ἀρχοῦνται τοῖ ἀπὸ τῆς εἰμαρ-

I. Jamblichum sect. VIII. cap. VII.] omnia quæ sunt in natura alligantur Fato, ἅλλ' ἔδὲ πάντα ἔχονται ἐν τῇ φύσει τῆς αἰ- sed est. & ALIUD PRINCIPUM ANIMÆ καμμένης, ἅλλ' ἔτι καὶ ἰτέρα τῆς ψυχῆς παύσας omni & generatione præstantius, ἀρχὴ καὶ ἰτέρα πάσης φύσεως καὶ γενέ- per quod possumus Diis uniri, & ordi- σιας, καὶ ἡ καὶ θεοῖς ἰσθῆναι δύναμις, nem mundanum supergredi, vitam æter- καὶ τῆς κοσμητικῆς τάξεως ὑπερέχειν, καὶ παρὰ Deorumque celestium operationes par- διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, καὶ τῶν ὑπερεχόντων θεῶν ticipare, & PER HOC POSSUMUS NOS τῆς hierarchias μετέχειν. κατὰ δὲ ταύτην IPSI A FATO LIBERARE. οἱ αὖτε τί ἴσμεν καὶ αὐτοὺς λύειν. Sed nec

LII.
III.
CAP.
III.

462 DE PALINGENESIA VETERUM,

εἰμαρμένης ἀποκρίδρα καὶ ἀπολύωσι. *Merito igitur Deos omni sanctimonia colimus ut ipsi quidem soli per intellectualem suadelam DOMINANTES NECESSITATI, MALA nobis a FATO impendentia SOLVANT.*

Planetæ
pro sep-
tem vitæ
terrastris
periodis
varie vi-
res suas
exserere.

§ IV. Uti jam Planetæ singuli successive suas affectiones menti descendenti, hominique nascenti communicant, easdemque in vitæ humanæ cursu pro viribus, præprimis domini tempore, confirmant, vid. cap. præced. § XIII. XVII. XXI. & XXII. sic etiam potissimum pro variis ætatis hominum *periodis* vim suam varie exserunt, atque influxum, & ductum suum sequi partem animæ irrationalem, corpusque compellunt. Et ut septem numero habentur *septem* quoque vitæ humanæ *periodi, ætates septem* se invicem excipientes concipiuntur: in quarum qualibet Erronum aliquis suo ordine præcipue dominetur, influxum suum inferat, eamque gubernet: ut homo isthac periodo hunc hujus Planetæ ductum præcipue vulgo sequatur. Proclus in Alcibiad. Plat. I. *Ætatum ordo sequitur ordinem universi. PRIMA quidem ætas LUNAREM sequitur potestatem. Tunc enim secundum NUTRITIVAM, VEGETALEMQUE vivimus facultatem. SECUNDA MERCURIALEM quando LITERARUM, CITHARÆQUE & LUCTÆ similiumque ladorum studium exercemus. TERTIA VENEREAM quando turgent membra SEMINIBUS, & ad GENITURAM protinus incitatur. QUARTA SOLAREM, tunc enim regnat VIGOR, ætatisque perfectio properat, ætasque media. QUINTA MARTIAM in qua POTENTIAS & VICTORIAS affectamus. SEXTA JOVIAM quæ PRUDENTIAM & vitam ACTIVAM, CIVILEMQUE desiderat. SEPTIMA*
SA-

SATURNIAM, *in qua naturae consentaneum est a generatione desistere, seque a CORPORIS SEGREGARE*

¶ *ad alteram INCORPOREAMQUE VITAM SE TRANSFERRE.* Quas periodos septennio nonnulli circumscribunt. Julius Pollux in onomastico lib. II. cap. I. SEPTEN SUNT ÆTATES (ἡλικίαι) *secundum Hippocratem. Prima ab anno primo ad septimum. Secunda a septimo ad decimumquartum annum. Tertia a decimoquarto usque vicesimum primum. Quarta a vicesimo primo usque ad vicesimum octavum. Quinta a vicesimo octavo ad tricesimum quintum. Sexta a tricesimo quinto ad quadragesimum secundum. Septima a quadragesimo secundo ad quadragesimum nonum. Prima quidem puerulus, secunda puer, tertia adolescens, quarta juvenis, quinta vir, sexta senex, septima decrepitus (πρεσβύτης) dicitur.* Quanquam alii aliter terminos figant. Ita varias ætates ex ordine Fatorum secundum Pythagoram agendas memorat Anonymus de Vita Pythag. apud Photium cod. CCLIX. τὸ ἐκ τῆ παιδός ait, εἰς μωράκιον ἐλθεῖν, καὶ τὰς κατ' ἐξῆς ἡλικίας οἰκείως διαλθεῖν, τῷτο ἐνὸς πτόπυ δ' εἰμασμένης. E PUERO JUVENEM *evadere, & RELIQUAS DEINDE ÆTATES ordine transire, id uno FATI modo accidit.*

§ V. In quibus variis vitæ periodis si habitudines, & influxiones *irracionales* Planetarum plene sequatur Anima, iisque se totam duci permittat, varias *Brutorum* vitas agere dicitur, id est vitæ brutæ *similitudines* exhibere. Arrianum audiamus in Epictetum lib. II. cap. IX. Εὐθὺς ἐν τῷ λογικῷ τίνων χωρίζομεθα; τῶν θηρίων; καὶ τίνων ἄλλων; τῶν προβάτων, καὶ τῶν ὁμοίων. ὅρα ἂν μὴ τι πῶς ὡς θηρίον ποιήσης. εἰ

N n n

dè

δὲ μὴ ἀπώλεσας τὸν ἄνθρωπον, ἔκ ἐπλήρωσας ἴην ἰπαγ-
γελίαν. ὅρα μὴ τι ὡς πρόβατον. εἰ δὲ μὴ καὶ ἔτις ἀπώλετο
ὁ ἄνθρωπος. τίνα ἐν ποιῶντων ὡς πρόβατα; ὅταν τ' γαστρός
ἔνεκα, ὅταν τ' αἰδοίων, ὅταν εἰκῇ, ὅταν ῥυπαρῶς, ὅταν ἀ-
πιστρέφως. πῶς ἀπεκλίναμεν; ἐπὶ τὰ πρόβατα. τί ἀπα-
λέσαμεν; τὸ λογικόν. ὅταν μαχίμως, καὶ βλαβερώς, καὶ
θυμικῶς, καὶ ὀστικῶς, πῶς ἀπεκλίναμεν; ἐπὶ τὰ θηρία.
λοιπὸν, οἱ μὲν ἡμῶν μεγάλα θηρία εἰσὶν, οἱ δὲ θηρίδια χα-
κοίτη καὶ μικρά, ἀφ' ὧν ἔτις ἐπὶ εὐαῶν, λείπῃ μὲν καὶ φαγέτω.
διὰ πάντων δὲ τούτων ἀπόλλυται ἢ τῶς ἀνθρώπων ἰπαγγελία.
*Jam rationis usu a quibus separamur? a feris. A
quibus praeterea? Ab ovibus & aliis ejus generis.
Cave igitur ne quid forte INSTAR FERÆ facias.
Alioqui HOMINEM AMISISTI: non praestitisti offi-
cium. Cave quid INSTAR OVIS: alioqui & sic HO-
MO PERIERIT. Quæ igitur agimus MORE OVIS?
Cum VENTRIS causa, cum propter INGUINEM, cum
TEMERE, cum SORDIDE, cum INCONSIDERATE. Quo
declinavimus? Ad OVES. Quid AMISIMUS? RA-
TIONIS usum. Cum PUGNACITER, NOXIE, IRACUN-
DE, IMPETUOSE, quo declinavimus? Ad FERAS.
Jam alii MAGNÆ bestiae sumus, alii BESTIOLÆ
malitiosæ & parvae: de quibus dici possit, Leo me
vel devoret. His autem rebus omnibus PERIT HO-
MINIS OFFICIUM. Et idem lib. i. cap. iii. Cum
duo haec in ortu nostro (ἐν τῇ γαίᾳ ἡμῶν) per-
mixta sint corpus commune cum caeteris animantibus,
ratio & mens cum Diis communis, alii quidem ad
COGNATIONEM illam inclinant infelicem & miseram,
pauci autem ad hanc DIVINAM & beatam. — Ob
hanc deflexionem fit ut alii LUPIS SIMILES SIMUS,
INFIDI, INSIDIATORES, NOXII: alii LEONIBUS,
AGRES-*

AGRESTES, FEROCES, IMMANES. *Plerique autem in vulpeculas degeneramus, & monstra quaedam vel inter bestias. Quid enim aliud est MALEDICUS, ET SUBDOLUS quam VULPES? aut aliquid aliud abjectius & infelicius? Videte igitur & cavete, ne tale aliquod monstrum evadatis.* Conferantur quæ § II. ex Proclo dedimus.

§ VI. Quemadmodum ergo Anima in vehiculo suo per orbis coelestes descendens ^{2.} alias atque alias vitas, seu vitæ habitudines egit, & sibi contraxit, scilicet *Saturniam* in Saturno, *Joviam* in Jove *Martiam* in Marte &c. imo & quandoque *Brutam*: ita & corpore crasso induta *mores & vitas alterne commutat*: & eam quidem vitam agere dicitur cujus motio prævalet v. c. *brutam*, cum sensus & affectus dominantur penitus; *humanam*, quando superat ratio, ut ex Arriano colligere est. Plotinus Ennead. v. lib. II. *Quando vero insinuat* BRUTO (anima) *tunc SENTIENDI potestas DOMINATA perduxit* (ὅταν δ' ἐν ἀλόγῳ, ἢ τῇ αἰσθητικῇ δυνάμει κρατήσῃσιν ἡγάγῃ.) *At quando ingreditur HOMINEM tunc vel omnino in natura RATIONALI MOTIO PRÆVALET, vel ab intellectu processio quaedam, utpote quæ propriam habet mentem, volun-*

*Mentem
& corpore
crasso
indutam
mores, &
vitas
commutare.*

N n n 2

ta-

2. *Alias atque alias vitas seu vitæ habitudines egit & sibi contraxit.*] Jamblichus de Mysteriis sect. II. cap. II. *His duobus sic definitis anima sequitur, quæ divinorum ordinum fines attingit, & ab his duobus generibus portiones quasdam particulares potentiarum sortitur, & ex seipso aliis simulata accessionibus abundat.* Καὶ ἄλλοτε ἄλλα εἶδη καὶ λόγους ἐξ ἐτί-

ρωι ἐτίμους, βίους τε ἄλλους ἄλλοτε προβάλλουσα, καὶ ἐν ἑκάστῳ χρόνῳ τὸ κόσμον ποικίλαις ζωαῖς καὶ ἰδίαις χρωμαίνῃ. ALIASQUE ex aliis SPECIES; & rationes diversas ex diversis subinde acquirens, & MORES ALIOS, PRO DIVERSIS MUNDI REGIONIBUS VARIIS VITIS, ET IDEIS UTITUR.

tatemque ex seipsa intelligendi vel omnino movendi &c. Sic *Saturniam, Joviam, &c.* quando secundum horum Numinum affectiones homo fertur. Atque interim generatim id vitæ genus, cuius speciem præ aliis in descensu suscepit, ex ordine Factorum maxime hominem occupare, § XXI. cap. præced. vidimus.

*Affectio-
nes irra-
tionales
ope liti-
na debel-
landas,
& leto
dandas:
sicque
exuendam
animam,
vestes, vi-
res quæ
sub Fa-
tum tra-
bunt.*

§ VII. Cum igitur affectiones irrationales (*Ν-
αμας κατ'αγωγος, potestas ea deorsum agens*, ut su-
pra p. 84. Hierocles) in hac qua sese habet mens
materiali mixtione ab intelligibilibus abstrahant,
tenebris inscitæ, impuritate & torpore obruant,
in vitas belluinas traducant: indeque quod hæc
post hanc vitam necessitate *Fatali* in loca *tenebro-
sa, Inferos, Tartarum*, ubi horrores manent &
cruciatus, pertrahatur, 3. regnisque lucidis, bea-
tisque excludatur, in causa sint, vide supra pag.
66. 67. 171. 259. 347. &c. omnino Animæ O-
LYMPIA decertanda sunt (*ἐπὶ τὰ τ' ψυχῆς Ὀλύμπια
ἀγωνισόμενοι* Porphyrius de abstin. lib. I. § XXXI.)
Et licet Πολὺς μὲν ὁ ἀγὼν ἔσται καθαρεύσαι, πολλὸς δὲ ὁ
πόνος ἀπαλλαγῆναι αὐτῶν τ' μελέτης ἡ ψυχῶν ἡ μετ' ἡμέραν,
ἐκ τῆς κατὰ τὴν αἴσθησιν ἀναγκασίας συμπλοκῆς ἡμῖν παρό-
σης. MAGNUM & MULTIPLEX CERTAMEN *sit bis*
(irra-

3. Regnisque lucidis, & beatis excluda-
tur.] Porphyrius de Abstin. lib. I. §
XXX. SIMILES enim sumus iis qui in re-
gionem peregrinam venerunt vel abierunt,
non solum patriis moribus eliminati, sed
& ex peregrina regionis usu, affectibus,
moribus, & legibus alienis imbutis, &
ad hæc omnia propendentes. Quo igitur
modo talis quispiam ad suas rediturus, non
tanti. solum iter cogitat, sed ut melius accipia-
tur, meditatur etiam qua ratione peregrina
omnia, si quæ contraxerit, EXUERE
possit, & in memoriam revocet ea ὅν
ἔχων ἐπιλάσσοιτο, ὃν ἄνευ παραδιχθήσει
ἐκ τῶν πρὸς τῶν οἰκείων, SINE QUI-
BUS A SUIS ADMITTI NON POTEST,
quæque jam defuetudine ex animo excide-
re possint.

SEU METEMPSYCHOSI PYTHAGORICA. 467 ^{L. 111.}
 (irrationalibus affectionibus) *depurari*, MULTUS ^{CAP. 111.}
vero LABOR nocte dieque meditando qua ratione ab ^{111.}
 illis liberemur, idque quia necessitate quadam cum
 sensu complicamur, ut idem Porphyrius ibid. §
 xxxv. STADIUM tamen ingrediendum est (ἐπὶ τὸ
 σταδίον ἀναβάνωμεν § xxxi.) Audendum est: prin-
 cipium enim *Divinum* mortalibus inest, quod
Dæmone adjutum ea, quæ ad illud certamen ne-
 cessaria sunt, monstrabit. Pythagoras in Aureis
 v. 63. & 64.

Ἀλλὰ οὐ θάδεσει. ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστὶ βροτοῖσιν,
 οἷς ἰερεῖα προφέρεσθαι φύσις δεικνυσιν ἑκάστα.

*Verum confide: quia Divinum genus iis est mor-
 talibus,
 Quibus natura sacra singula aperiens ostendit.*

VESTES ex mundo adnatæ EXUENDÆ sunt. Por-
 phyrius loc. cit. Ἀρχὴ δὲ τὸ ἀποδυσασθαι, καὶ ὅτε ἔτι ἀνευ
 τοῦ ἀγανίσεσθαι γένοιτο. ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν ἢ ἔσωθεν ἢ ἰνδυμά-
 των, τὰ δὲ ἔσωθεν, καὶ ἀπόδυσιν, ἢ μὲν διὰ τῶν φανεράν, ἢ
 δὲ διὰ τῶν ἀφανέστεράν. *Primum vero sine quo CER-
 TARE non liceat est ut VESTES EXUAMUS: Cum
 vero vestimenta aliqua sint EXTERIORA, alia IN-
 TERIORA, ita denudatio alia per apertiora, alia
 per occultiora.* Et paulo ante Ἀπολυτέον ἄρα τὰς
 πολλὰς ἡμῖν χιτῶνας, τὸν τε ὄρατὸν τῆτον καὶ σάρκινον,
 καὶ ὅς ἔσωθεν ἡμφιέσμεθα προσεχέως ὄντας τοῖς δερματίνοις.
 γυμνοὶ δὲ καὶ ἀχίτωνες ἐπὶ τὸ σταδίον ἀναβάνωμεν ἐπὶ τὰ
 τῆς ψυχῆς Ὀλύμπια ἀγωνισόμενοι. *EXUENDÆ igitur
 nobis sunt TUNICÆ multiplices: tum spectabilis*

haec & carnea, tum & quibus INTERIUS vestimur cutaneis contiguae. NUDI autem & SINE VESTIMENTIS STADIUM INGREDIAMUR, ANIMÆ OLYMPIA DECERTATURI. AMPUTANDÆ vires in descensu subortæ. Proclus in Alcibiad. Plat. 1. *Oportet igitur animam hinc ad naturam illam pervigilem rectam ducendam,* AMPUTARE SECUNDAS, TERTIASQUE VIRES DESCENDENTI SUBORTAS, *sicut marino glauco, herbae, petrae, conchae.* Cohibere vero impetus extra ferentes. *Reminisci rursus rerum separatarum, essentiaeque Divinae, unde est facta descensio, & ad quam omnem vitam contendere decet.* INDUMENTA cognata PURGANDA, vestesque propriæ INCONTAMINATÆ a generatione custodiendæ: PURITASQUE indumentorum Divinorum INDUENDA. Proclus ibid. apud Ficinum p. 33. *Quandocumque & Divinorum indumentorum inviolabilis essentia est, & immaterialis est puritas. Quam sane oportet animas INDUERE sua videlicet INDUMENTA COGNATA PURGANTES, VESTESQUE SUAS INCONTAMINATAS A GENERATIONE servantes: neque totum in externarum vestium puritate ponentes.* Rationis EXPERTES facultates in ORDINEM cogendæ, atque ita moderandæ, ut rationi, quæ in nobis est, obtemperent. Hiërocles comment. in aur. carm. Δεῖ ἔν χεὶ αὐτὰς ἡμᾶς ἐκείναι τὰ δόοντα, καὶ τὰς ἀλόγους δυνάμεις ἐγίσσαι, ὅσον οἶόν τε καὶ αὐτὰς τῷ ᾧ ἡμῖν λόγῳ συνέπεσθαι. ἔτω δὲ ταχύντων τῶν παθῶν, ἵνα νῦν ὁ λογισμὸς γένοιτο ἀν ἀπεριπατήτως φυλάξαι τὰ πρῶτα παραγγέλματα &c. *Oportet igitur & nos etiam nosse quae decent, ipsasque RATIONIS EXPERTES FACULTATES ITA REGERE, atque MODERARI ut*

TIONI

TIONI *quae in nobis est* OBTEMPERENT: *quibus* IN ORDINEM *ita* COACTIS *tum demum poterit ipsa ratio, nulla unquam facta distractione, prima praecepta observare, &c.* Affectiones istae, quatenus inordinate ferant, tabefaciendae, tandemque MOR-TI dandae. Porphyrius de abstin. lib. 1. § xli. Τί δὲ ἴδει καὶ μαρτυρεῖν τὰ πάντα, καὶ ἀποθήσκειν ἀπ' αὐτῶν, καὶ τὸτο μελετᾷ καὶ ἡμέραν, εἰ εἴοιτ' ἢ ἐνεργεῖν ἡμᾶς κατὰ νοῦν πρὸς τὰ θητά συναπλομένους ἀνευ τῆς τῆς νῦ ἐπιβλέψας τινες ἀπεφαίνοντο. Quid vero opus esset PASSIONES TABEFACERE, 4. IISQUE MORI, & hoc etiam quotidie CONARI, si liceret secundum intellectum operari etiam caducis rebus implicitis, idque sine mentis advertentia quis unquam demonstravit? Scilicet Animae solutio a corpore quae expurgatione affectionum irrationalium fit *Mors* dicitur. Plato in Phædone PURIFICATIO vero inquit nonne in hoc consistit quod jam dudum dicebamus, videlicet ut quam maxime possumus SEJUNGAMUS A CORPORE ANIMUM? hoc est & in PRÆSENTI tempore & in futuro a corpore tanquam a vinculis resolutum. Maxime quidem inquit. Nonne igitur hoc MORS appellatur SOLUTIO ANIMAE ET SEPARATIO A CORPORE? (τὸτο θανάτου ὀνομάζεται λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος.) Prorsus. Et sic exuenda Anima est per quam venerit sub *Fati*, & *Necessitatis* jugum, & ipsa *Fati* vincula solvenda sunt: Jamblichus de My-

4. *Iisque mori.*] Eadem phrasis apud καὶ ὡς ἂν τις ἴποι, λήθης αὐτῶν, καὶ eundem Porphyrium lib. eod. § xxxii. θανάτου. Hæc autem recessio fiat partim occurrit. H' δ' ἀπόστασις, ait, γίνεται vi, partim suavis; & rationis ope marcescunt ἂν καὶ μετὰ βίας, γίνεται δ' ἂν καὶ κατὰ ἀφῆλτον, & quasi oblivione, aut περὶ τοῦ, καὶ κατὰ λόγον, διὰ μαρτυρίαν, MORTE quamdam sepeliantur.

Mysteriis sect. x. cap. v. Λέγω Ιόντι ὡς ὁ Θεὸς τοῦ-
μου ἄνθρωπος ἡμετέρους ἰὼ προσθεν τῇ θεᾷ ἰὼν θεῶν ἐπα-
σάλην ἑτέρα ψυχῇ τῇ περὶ τὸ ἀνθρώπου μορφῆς εἶδος συ-
νημοσμένη, καὶ διὰ τῆτο ἐν τῷ δ' ἀνάγκης καὶ εἰμασμένης
ἐγένετο δεσμῷ. σκοπεῖν δὴ δὴ, τίς αὐτῆ γίνεται λύσις καὶ
ἀπαλλαγὴ τῶν δεσμῶν. *Dico igitur homo ille con-
templabilis & intelligibilis olim cum esset Deorum
visioni conjunctus postea ALIAM SUBINGRESSUS EST
ANIMAM, illam quae humanam formae speciem con-
comitatur, & propterea venit sub FATI ET NE-
CESSITATIS JUGUM. Considerare igitur oportet qua
tandem ratione ab his vinculis SOLVI ET LIBERARI
POSSET.*

*Hac ra-
tione
mentem
in aliam
vitam
transire.*

§ VIII. Atque hac ratione in aliam vitam tran-
sit anima Jamblichus de Mysteriis sect. viii. cap.
vii. Όταν γὰρ δὴ τὰ βελτίονα τῇ ἐν ἡμῖν ἐνεργῇ, καὶ πρὸς
τὰ κρείττονα ἀνάγεται αὐτῆς ἡ ψυχὴ, τότε χωρίζεται παν-
τάπασι τῶν κατεχόντων αὐτὴν εἰς τὴν γένεσιν καὶ ἀφίσταται ἰὼν
χειρόνων, ζῶν τε ἑτέρῃ ἀπ' ἑτέρας ἀλλάττεται, καὶ δίδω-
σιν εἰς αὐτὴν εἰς ἄλλην διακόσμησιν ἢ προτέρῃ ἀφῆσα πατε-
λῶς. *Quando enim pars nostri melior operari inci-
piat, & ad sui portionem meliorem recolligatur a-
nima, tunc prorsus separatur ab iis quae eam ad
genituram deorsum trahebant, a deterioribus rece-
dit, ALIAMQUE VITAM PRO HAC ADQUIRIT; Prio-
remque ordinem derelinquens in ALIUM sese in-
serit. Et ad prioris & optimi habitus formam re-
dit, & tandem ad Astra cognata reverti potest.* Hiërocles ex Platone in aur. carm. p. 254. Περὶ
δὲ τῶν αὐτῶν ταῦτα. ὅτι τὸν προσφύοντα (ὄχλον) ὑπερὶ ἐκ-
γῆς, καὶ ὕδατος, καὶ αἰέρος, καὶ πυρὸς, θορυβώδη, καὶ
ἄλογοι ὄντα λόγῳ κρατήσας ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὸ τῆς προτέ-
ρας

εας χα' ἀρίτης ἀφικνῆται εἶδος ἕως ὅτι χα' εἰς ζῆλον ἀ-
 τρον ἀγεται ὑγίης χα' ὁλόκληρος γενόμενος. *De ascensu* III.
 CAP. III.

*autem ista ; hominem postea cum illa RATIONE SU-
 PERAVERIT, quae sibi ex terrâ, aquâ, aëre & igne
 TURBULENTA, ET RATIONIS EXPERTIA infederint,
 ad PRIORIS ATQUE OPTIMI HABITUS FORMAM re-
 diturum : esse praeterea ad ASTRUM, quocum aptus
 fuerat SANUM ATQUE INTEGRUM REVERSURUM.*

§ IX. Ad quem ascensum & ex morte in vitam
 transitum necessaria est 5. Alarum deperditarum re-
 cuperatio, cujus *dextra* (uti jam supra verbulo
 significatum est) sit interna commotio, instinctus-
 que ad verum, quæ per sapientiæ salutare aquas
 reficitur : *sinistra* desiderium honesti, instinctusque
 ad bonum; quæ per aquas prudentiæ a fonte sa-
 pientiæ manantes reparatur : quæ hac salutaris aqua
 inspersæ, nutritæ, formatae & auctæ ad veri &
 boni originem animam elevant. Vide supra pag.
 255. & 256. & Piccolomineum Phil de mor. grad.
 ix. cap. xxiii. In quem finem amplius necessariae
 sunt 6. *Disciplina Mathematicæ* : & 7. *Auxilium
 Divinum* (vide § III. hujus capituli) quod intus
 dirigat, & gubernet, Theurgia impetratum. Im-

O o o

pe-

5. *Alarum deperditarum recuperatio.*] Præterea quod aliquis, cum eruditur, ipse
 Hiërocles in carm. Pythag. p. 256. Ut seipsum purget DÆMONICÆ POTESTATIS
 igitur fuga a Deo, & pennarum defluxio, EST OPUS. Nam DÆMONES non extrin-
 quibus &c. Vid. supra p. 431. secus in nos agunt, sed tanquam ex pup-

6. *Disciplina Mathematicæ.*] Seu sa-
 cri sermones qui purgationem & re-
 generationem docent. NANT. Neque nos purgant, tanquam cor-

7. *Auxilium Divinum quod intus diri-
 gat, & gubernet.*] Proclus in Alci-
 biad. Plat. i. in excerpt. Ficini p. 33. pora quædam aliunde mobilem natâ natu-
 ram, sed curant tanquam mobiles ex se
 ipsis.

petratum. 8 De quibus omnibus consulendus Hiërocles est in comment. in carm. Pythag. Quomodo autem fiat ascensus istius principium, & anima quasi dormiens per sensus a sensilibus primum excitetur, atque ulterius procedat ascensus, videri potest apud laudatum Picolomineum lib. & grad. cit.

8. De quibus omnibus consulendus Hiërocles est in comment. in carm. Pythag.] Ex quo, quod ad totius hominis purgationem attinet, notari possunt

I. Partes purgandæ.

II. Media & Modi quibus.

Partes purgandas numerat a. Corpus *συντάξις mortale*. b. Animam *λογικὴν*, rationis participem. (Quod aliis minus placet, qui purgandam ajunt Animam rationis expertem, ut videre est apud Galeum in not. ad Jamblichum de Mysteriis pag. 308.) c. Corpus *ἀνομοειδὲς*, lucidum, seu animæ vehiculum. a. De corporis mortalis purgatione vide pag. 292, 295, 296, &c. b. De ea quæ animæ rationalis est pag. 291, 295. Ad quam Medium normale sint Mathematicæ disciplinæ, p. 304. id est Philosophiæ pag. 3. Medium instrumentale Judicium rationis, seu ipse animus, pag. 292, 300, &c. Ad quod medium pertineant oculus, & manus, seu lumen intellectus quod verum contempletur, & facultas agendi & volendi, quæ con- genitum corpus cohibeat, & ad seipsum convertat &c. ibid. Medium directivum, seu gubernativum Divinum auxilium pag. 271, 291. c. De purgatione corporis *ἀνομοειδὲς* pag. 296, 299, 300, &c. Quod præcipue purgetur purgatione mystica & disciplina sacerdotali, vide pag. 304. Atque adeo qui ut decet totius hominis, animi & corporis purificationi dat operam Philosophiam cum sacerorum arte conjungit,

pag. 307. Sunt enim rei agendæ (*τῶ πρακτικῷ*) species duæ CIVILIS, & MYSTICA: illa quidem virtutum ope (*διὰ τῶ ἀρετικῷ*) eo ipso nos liberans ab eo quod rationi contrarium est; hæc autem sacris artibus (*διὰ τῶν ἱερῶν μυστικῶν*) terrenas cogitationes amputans, pag. 308. Quem præstantissimæ philosophiæ modum ad cumulatum hominis perfectionem aptum, & convenientem tradiderint Pythagorei, pag. 307. Hic enim finis est Pythagoricæ disciplinæ; ut toti penitus alati fiamus ad bonorum divinarum perceptionem: ut cum mortis tempus instabit relicto in terra mortali corpore, ejusque naturæ exuta, ad coeleste iter expeditores fiant philosophicorum certaminum athletæ, pag. 308, 311. Cumque hac ratione quæ ex igne, aëre, aqua, & terrâ turbulenta, & rationis expertia infederant, superanda sint, pag. 255. in sacris purgationes æthereæ, aquæ & igneæ; imo & terræ symbolica obtinuisse videntur, videatur Vossius de idolol. lib. II. cap. XIV. & LXV. Ut in Mysteriis Mithriacis in quibus variæ regenerationes memorantur, (citatum offendi Antonium van Dale differt. Antiq. I. pag. 131. & seq. sed nondum vidi) initiandus per plures dies multam aquam transfrangere debebat: dein se in ignem conficere; tum in deserto versari & JEJUNARE, (ut ex Nonno Stanlejus lib. II. cap. IX.) aëri quasi expositus, & abstinentia a cibis cupiditates corporeas exuens.

cit. cap. xxxiii. & Jamblichum de Mysteriis sect. III.
x. cap. v. & vi. CAP.
III.

§ X. Et hoc modo ut Anima διακόσμησιν τὴν προ- Hoc modo
τέραν priorem, in quo hæserat, ordinem relinquit, Brutorum
& in alium se inserit, ut dixit Jamblichus: sic qualita-
Brutorum ubi fuit qualitas *exuitur*, & forma sese tem exui,
prodit humana vid. § v. Porphyrius lib. cit. § humana-
xxxi. Ὡς τε καὶ μελετητέον, εἴπερ ἀναστρέφειν πρὸς τὰ ἐξ namque
ἀρχῆς ἰσπαδάχαμν, καὶ ὅσον δύναμις, ἀισθητικῶς μὲν ἀ- seu divi-
φίστασθαι καὶ φαντασίας, ἥ τε ταύταις ἐπομένῃς ἀλογίας, nam in-
καὶ ἥ κατ' αὐτὴν παθῶν, καὶ ὅσον μὴ ἐπιείκη ἢ ἀνάγκη τῆς dici.
γενέσεως. Adeo ut studere oporteat, si modo solliciti
simus ad PRIMÆVA REVERTENDI, a sensu & imagi-
natione, & ea quæ illam sequitur BRUTALITATE,
& ab iis quæ in ea commoventur, PASSIONIBUS,
quantum fieri potest, & permittat naturæ nostræ
necessitas abscedere. Qua mente Marcus 9. Anto-
nius in hisce a Pythagoreis non diversus pulcre
ait: Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν θεὸς αὐτοῖς δοξείσιν οἷς νῦν καὶ πί-
θηκος, ἐὰν ἀποκάμψῃς ἐπὶ τὰ δόγματα καὶ τὸν σεβασμὸν
τῷ λόγῳ. *Intra decimum diem DEUS illis ipsis vi-*
deberis, quibus nunc pro bellua & SIMIA habebis,
si ad decreta, RATIONISQUE cultum te retuleris.

§ XI. Utque quidem unam post aliam *successive* Omnes
in descensu sibi superinduit *vestem* Anima: ita & successive
unam post aliam affectionem irrationalem *exuere,* irrationalia-
les habi-
tudines
O o o 2 nunc, ut con-

9. Antoninus in hisce a Pythagoreis non suis processerint, sicque horum doc-
diversus.] Scilicet ut ortum a Pytha-
goreis duxere Stoici, sic in plurimis a discipulis fit) corruperint: uti in
illorum principia & phraseologia apud doctrina Fati, Mentis in animam uni-
hos translucent; quanquam alias pas- versalem refusione, Universi renovationi-
sim ulterius quam magistri ratiociniis bus infinitis, &c. patet.

LIB.
III.
CAP.
III.

tracte
sunt exu-
endas.

474 DE PALINGENESIA VETERUM,
nunc hanc, nunc illam ratione debellando & ex-
turbando concipitur, per eosdem enim gradus tam
vitiosarum habitudinum respectu, quam regio-
num, per quos descenderat, ascendere debet, seu
pari modo quotquot contraxerit, illas exuere. Por-
phyrius de Abstin. lib. i. § xxx. *Oportet & nos,*
si ad ea quae revera nostra sunt, & homini propria
reverti velimus, ἀ μὲν ἐκ τῆ θνητῆς προσιλήφαμεν φύ-
σεως ἀποθέσθαι πάντα μετὰ τὴ πρὸς αὐτὰ προσπάθειαν, δι-
ἧς ἡ κατὰβασις γέγονεν, quaecunque ex mortali natu-
ra nobis adscivimus, una cum omni ad ea inclina-
tione, qua illectus animus ad illa DESCENDIT, *de-*
ponere. Et eodem ordine, quo corpori obnoxia
reddita est, in statum pristinum restituitur: Orac.
Zoroast. vers. 248. & seq.

Δίξω σὺ ψυχῆς ὀχετὸν, ὅθεν ἢ τινι τάξει
Σώματι τηρέσας ἐπὶ τάξει ἀφ' ἧς ἐρρήης
Αὐθις ἀναστήσεις, ἱερῶ λόγῳ ἔργον ἐνώσας.

Quaere tu Animae canalem unde aut QUO ORDINE
Servus factus corporis, in ORDINEM a quo ef-
fluxisti.

ITERUM RESURGAS: secundum sermonem sacrum
opus instituens.

Unde in Mithriacis sacris variis demum gradibus
purgabatur initiandus varias transiens punitiones,
id est affectionum irrationalium castigationes, & ut
ita dicam mortificationes. Suidas Μίθραν νομίζουσιν οἱ
Πέρσαι εἶναι τὸν ἥλιον. καὶ τέτρω θύσει πολλὰς θυσίας. ἐκ
αὐτοῦ εἰς αὐτὸν δηήσασαο τις τελιοῦσθαι, εἰ μὴ διὰ τῶν
βαθ-

βαθμῶν παρελθὼν ἢ κολάσιων δείξει ἑαυτὸν ἴσκειν καὶ ἀπαρῆ.^{III.}

Mithram Persae existimant solem esse : eique mul-^{CAP.}

tas victimas mactant. Neque ullus illius Myste-^{III.}

riis initiari potest nisi per aliquos PUNITIONUM

GRADUS *transierit sicque sese* SANCTUM ET AFFEC-

TIBUS PURGATUM *ostenderit.* Et quemadmodum

singulis septenniis, vel periodis qualibuscunque *sep-*

tem longioribus pro septem *Planetarum* dominio in-

signem successive mutationem *corpus* subire refe-

runt, totidemque *vitæ* concipiuntur : Videantur

quæ diximus supra § iv. & Vossius de Idolol. lib.

iii. cap. xx. pag. 407. Unde numerus septena-

rius *Apollini*, qui corpori medicinam facit, sacra-

tus : *septem* quoque vitæ habitudines ex sphaëris

anima contraxisse dicitur. Vid. § xvii. cap. præ-

ced. ita huic quando ad Deum conversa ad supe-

riora intendit totidem vitarum affectiones ἀλογῶι

generatim superandæ & corrigendæ putantur : qua

ratione quis ἐπὶ ἅκισ ἀλλαγῶις *septies mutatus* dici

possit, ut Pythagoram Lucianus, vide supra pag.

35. Cum interim *novies* vulgo in generatione,

accretionem, & corroborationem corporis a septem

Planetis animam afflari existimaverint : per *novem*

mensēs gestationis singulis mensibus præesse Pla-

netarum quempiam agentes ; sicque octavo iterum

Saturnum, nono secunda vice Jovem, uti apud

Coelium Rhodiginum Lect. antq. lib. xix. cap.

xxii. videre est, *novem* Animæ conditiones nume-

rasse eos conjicio, ut § vii. cap. præced. Plato-

nem vidimus : totiesque vulgo quasi *renovandam*

eandem voluisse, indeque tot Musas qui πᾶσιν fa-

nent finxisse, quæ inde numerus *noventarius* sacer

fit. Censorinus de die nat. cap. xiv. *Plerique duos istos numeros subtiliter discreverunt, dicentes SEPTENARIUM AD CORPUS, NOVENARIUM AD ANIMAM pertinere: hunc medicinae corporis, & APOLLINI attributum; illum MUSIS quia MORBOS animi, quas appellant παθή Musica lenire ac sanare consueverit.* Apud Vossium loc. cit. p. 408. Quæ tamen novem qualescunque immutationes, septem Erronum impressiones corrigentes, septem tantum proprie, pro anteacceptarum habitudinum numero, purificationes induxisse ex nostrorum mente videntur.

Hanc Animæ, totiusque hominis immutationem Παλιγγενεσίαν Regenerationem dicunt.

§ XII. Hanc autem Animæ ex sopore evigilationem; rationum veri bonique affectuum vi obrutarum, & quasi discerptarum excitationem, & restitutionem; partis irrationalis perdomationem, motuum irrationalium, quoad interiorem & exteriorem hominis statum exstirpationem; inquinamentorum quæcunque ex generatione inhæserant expurgationem; optimi habitus assumptionem, vitæque ex irrationali in rationalem, & Divinam immutationem veteres dixere Παλιγγενεσίαν, *Regenerationem, Αναβίωσιν, Reviviscientiam, seu Αναβιώσκειν, Reviviscere, 10. Ζωὴν ἐτέραν ἀντ' ἐτέρας ἀλλάττειν, Aliam vitam pro alia acquirere, Γέννησιν κατὰ ψυχὴν ἢ ἀνθρώπου ἀποτελείωσιν, Generationem secundum animam, & hominis formationem, seu perfectionem, Ἄλλης βίης αἰδέας ἀρχὴν λαμβάνειν, Alterius vite eter-*

10. Ζωὴν ἐτέραν ἀντ' ἐτέρας ἀλλάττειν, κατὰ ψυχὴν ἢ ἀνθρώπου ἀποτελείωσιν. Ita Jamblichus, quod Porphyrius lib. i. de Abst. § xxix. exprimit. Ἐπεὶ δὲ ζωὴν δεῖ ἀντὶ ζωῆς ἀλλάττειν, & actiones purgatos esse.

*eternae quidem principium accipere, Eis τῇ ἀσώμα-
 τIAN ἀφίστασθαι, In naturam vitamque incorpoream
 transire, Ἀποκατάστασιν εἰς Φύσιν Restitutionem in na-
 turam: qua aptus fit homo Ἐκτὸς πάσης ὕλης ψυχὴν
 ποιῶν αἰδιῶ λόγῳ συνεισμένη, Mentem ab omni mate-
 ria separare, Ἐ cum aeterna ratione connectere,
 Ζῆν κατὰ νῦν, Secundum intellectum vivere, &c. Bru-
 ta scilicet in nobis animae facultas κολαζομένη καὶ δι-
 κην δίδουσα castigata, Ἐ paenas dans ad internecio-
 nem quidem ob discerptum Bacchum est sermo qui
 spectat REGENERATIONEM, ut § II. ex Plutarcho
 vidimus. Quorsum Osiris discerptus, & renatus
 referendus sit, ut apud eundem Chæronensem est
 de Ilide & Osiride pag. 364. Ὁμολογῶ δὲ καὶ τὰ
 Τιτανικά, καὶ νῦν πλεία τοῖς λεγομένοις Ὀσφιδῶν διασπασμοῖς,
 καὶ ταῖς ἀναβιώσεσι καὶ παλιγγενεσίαις. Conveniunt Ἐ Τι-
 tanica Ἐ nox quae perfecta dicitur, his quae di-
 cuntur de discerpto Osiride, Ἐ REDIVIVO, AC RE-
 NATO. Hiérocles comment. in carm. Pythag. Διὰ
 τοῦ τῶτων ἀναβιώνεται πρόπον τινὰ, καὶ συλλέγεται καὶ θείας
 πληρῆται τῶν, καὶ τῇ νοερᾷ τελειότητι τὴ ψυχῆς συναπ-
 ῖεται. Isth enim REVIVISCIT quodammodo, Ἐ colligi-
 tur, Divinoque robore impletur, animi denique
 intellectuali perfectioni conjungitur. Jamblichum
 de alius vitæ acquisitione § VIII. audivimus. Plato
 in Theæteto Γενῆσι, καὶ ἀφρώπες ἀποτελέει. κύνει γὰρ
 τὰς μὲν κατὰ σῶμα, τὰς δὲ κατὰ ψυχὴν. GENERABIT
 ET HOMINES EFFICIET: alios enim procreare qui-
 dem corpore, alios vero ANIMA. Et iterum idem
 in Phædro ait Animam cum per se fuerit (κατ' αὐ-
 τὴν γινωμένην) solam posse verae sapientiae, Ἐ quae
 vires humanas superat esse participem, quando ip-
 sam*

Sam qui hinc sumitur amor in coelum sustulerit per philosophicum amorem ad spei finem pervenientem
 ἄλλος βίος ἀϊδίας ἀρχὴν λαμβάνειν ALTERIUS VITÆ ÆTERNÆ PRINCIPIUM ACCIPERE. Apud Clementem Alexandrinum Stromat. lib. i. p. 402, 403. edit. Heinf. Porphyrius de abst. lib. i. § xxxi. Καὶ εἰς τὴν ἀσωματίαν κατάρκτοι, &c. *Et in NATURAM VITAMQUE INCORPOREAM redacti vere intellectualem vitam agamus.* Jamblichus de Myst. sect. i. cap. x. Ἰδε γὰρ εἰ βέλοιο τὸ ἔσχατον τῆ θείας, τὴν καθαράν τῆ σωματικῆς ψυχῆς. τί δέεται αὐτῇ ἢ ἐν τῇ ἡδονῇ γενέσθαι, ἢ ἢ ἐν αὐτῇ εἰς φύσιν ἀποκαταστάσεως; ὑπερφυῆς ἔσται, καὶ τὴν ἀγέννητον ζωὴν διαζῶσα. *Considera itaque si libeat divinorum generum ultimum nempe Animam adhuc corporibus puram. Quid obnoxia est illa genesi quae in voluptate, aut quae in ea obtinet* IN NATURAM RESTITUTIONI, *ipsa cum supra naturam posita sit vitamque vivat ingenuam.* Idem sect. x. cap. vi. Καὶ ἐκ τῆς πάσης ὕλης αὐτὴν (ψυχὴν) ποιεῖ, μόνῳ τῷ αἰδίῳ λόγῳ συνωμώθη. *LIBERATAMQUE ab omni MATERIA animam cum sola aeterna RATIONE connectit* homo renatus. Porphyrius de abstinentia lib. i. § xxix. Ὡς τε καὶ τὸ ἑλθεῖν τὸ ζῆν κατὰ νῦν. *Ut finis sit secundum INTELLECTUM vivere.*

Institutionem ad
παλιγγενεσίαν
nonnunciam
quam ἢ
Regenerationem
dici: ἢ
quare.

§ XIII. Cumque talis *Regeneratio*, morumque reformatio absque verbo sacro mathematicis disciplinis, & institutione haberi nequeat: Orac. Zorast. vers. 250.

Ἀυτὸς ἀναστήσεις, ἱερῷ λόγῳ ἔργου ἐνώσας

Iterum resurgas SACRO SERMONI opus adunans.
 Vide

Vide supra pag. 256. in not. (Unde qui *beatitudinis* charisma allaturus erat *philosophiae* salutari lumine suos irradiare debebat : quorum secundum nonnullos, si fides Jamblichus est, apparuit Pythagoras Δέγοντες ἐν ἀνθρώπινῃ μορφῇ φαῖναι τοῖς τότε, ἵνα τὸ τῆς εὐδαιμονίας τε καὶ φιλοσοφίας σάφηρον ἔναυσμα χαρίσθαι τῇ θητῇ φύσει. *Erant qui aiebant illum* (Pythagoram) *isti seculo humanam formam apparuisse, ut mortalibus BEATITUDINIS & PHILOSOPHIAE salutare LUMEN donaret.*) Atque inde lux hauriatur secundum quam instituitur, & procedit illa, *institutio* ipsa etiam Ἀναγέννησις, *regeneratio* audit : hinc Clemens Alexandrinus loco supra citato : Ἐπεὶ καὶ παρὰ τοῖς Βαρβάροις φιλοσόφοις τὸ ἐκλήχθαι τε καὶ φωτίζειν ἀναγενῆσαι λέγεται. *Nam apud Barbaros quoque Philosophos per auditum instituere & illuminare, dicitur REGENERARE.* Non quod institutio sola Regenerationem *absolvat* : cum hæc totius hominis *immutationem*, & correctionem, vitiorum intus & extra amputationem, virtutumque inductionem, ut vidimus, inferat ; sed quod hæc, ut dictum est, absque illâ non obtineatur, illaque ad hanc via, medium, & norma sit. Sicuti & consuetæ phrasæ, quibus alias hæc *institutio* circumscribitur, oppido amplius quid quam meram scientiæ acquisitionem significant & poscunt : ita dicitur Θεραπεία τῶν ἀνθρώπων, *Hominum sanatio* : Jamblichus de vita Pythag. num. xcii. Προσθίς τι ὅτι ἐπὶ θεραπείᾳ καὶ ἀργυσίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἦτοι. *Adjecit insuper se ad CURANDOS, demerendosque mortales advenisse* (Pythagoras scilicet.) Sed morbos animi vitia quæcunque scimus. Συνδιδόθῃς, vel διόρθωσις *correctio* :

Idem ibid. Εἰλέυσέ τε μόρεν αὐτῷ, καὶ συνδιογῆν τὰς ἐνυγχάνοντας. *Hortatus porro est ut illic loci maneret, & CORRIGERET qui sese offerrent.* Εἰπαύρῳσι τῷ θητῷ βίῃ, *Mortalis vitae emendatio* : Idem dum. XXX. Εἰς ἐπαύρῳσιν τῷ θητῷ βίῃ λέγοντες φαῖναι, *ad EMENDATIONEM mortalis vitae illum* (senem Samium) *apparuisse agentes.* Imo *nulla scientia*, vel contemplatio assertore Porphyrio de abstin. lib. I. § XXIX. εὐδαιμονική ἐστὶν, *BEATOS nos efficit* εἰς μὴ περὶ καὶ ἡ κατ' αὐτὰ Φυσίαισι καὶ ζῷ. *Nisi etiam adsit NATURÆ SECUNDUM EA* (vere entia circa quæ scientia versatur) *CONFORMATIO ET VITA.*

Παλιγγενεσίαν
paucis
decenter
curari &
contingere
re : longēque
plurimos
beatis
ejus fructibus
destitui.

§ XIV. Hæc interim, quæ *omnium* erat officium, Animæ repurgatio ob *mali vim*, naturæ *impotentiam*, videantur quæ § I. II. & III. allata sunt, Dæmonisque auxilio rite utendi *infcitiam* : unde supra Pythagoras :

Ζεῦ πάτερ — —

— Πᾶσιν δίδχαις οἷα τῷ δαίμονι χρῶνται.

Jupiter alme — —

Omnibus utantur — quoniam Daemone monstris paucis.

Ut decet, curatur, contingitque : indeque longe plurimi beatissimis ejus fructibus destituuntur. Hierocles in cærm. Pythag. pag. 261. : Οἱ δὲ περὶ τῶν ἀγαθῶν μαρτυρεῖν ἴε καὶ εὐρίσκειν ἔργον πεπονημένοι, ἑτοίμοι εἰσι οἱ τῶν κακῶν ἢ λύσιν συνίητες, καὶ φυγὴν τῶν πηδῶν πέρας εἰς τὸ ἐλευθέρον αἰθέρα μετακίλζοντες. ὀλίγοι δὲ εἰσι πῖ τοιαῖτοι. οἱ γὰρ πλείοσι κακοί, καὶ ὁ περισπασθείας ἦτις, καὶ φρονοβλα-

νοβλαβεῖς ὑπὸ τῷ εἰς γῆν νεύσεως γενόμενοι. *Qui autem in discendo, atque inveniendo quæ honesta sunt OPERAM COLLOCANT, ii sunt qui se malis norunt liberare; quique laborum fuga, quos hic patimur ad liberum athera commigrant. Sed PAUCI sunt ejusmodi. Sunt enim MALI PERMULTI, & perturbationibus inferiores immo & vecordes assidue in terram propensione.* Ὀλίγοι δὲ πῖναι ἐπὶ τῇ θείᾳ καὶ μακαρίᾳ συγγένειαι ἀποκλίνουσι. *PAUCI ad divinam illam & beatam cognationem inclinant* ait Arrianus in Epict. lib. i. cap. iii. Vide supra § v. *Plene in hac vita purgari, sicque perfectissima Diis facere posse sacrificia, ex mente Heracliti nonnisi paucissimis evenit.* Jamblichus de Mysteriis sect. v. cap. xv. Καὶ θυσῶν τοίνυν τίθῃμι διτλὰ εἶδη. τὰ μὲν τῶν ἀποκεκαθαρισμένων παντάπασιν ἀνθρώπων. οἷα ἐφ' εὖς ἂν ποτε γενόσθω σπανίως, ὡς φησὶν Ἡράκλειτος, ἢ τινῶν ὀλίγων ἐναριθμητῶν ἀνδρῶν. *Quæ dedit Galeus: Sacrificiorum ergo species duæ sunt, alia quidem sunt hominum SUMMOPERE PURGATORUM, quod RARO ut ait Heraclitus, vix uni aut alteri, sane PAUCISSIMIS evenit.* Egregie Pythagoras Ὑπομίμησθε σεαυτῶν ὅτι πάντες ἀνθρώποι μέγιστον ἀγαθὸν τῇ φρόνησιν εἶναι λέγουσιν. ὀλίγοι δὲ εἰσιν οἱ τὸ μέγιστον ἀγαθὸν τῷτο κτήσασθαι ἐυτοήσαρτες. *Recordare quod cum homines OMNES maximum esse BONUM in SAPIENTIA situm asserant, PAUCI interim ad POSSESSIONEM ejus ADNITANTUR.* In Fragment. *Qui autem isthuic Renovationi digne vacant eos manent regna beata, qua de re paucis capite sequenti.*

C A P U T IV.

De Mente a corpore crasso SEPARATA.

Rite pur-
gatos, seu
regenera-
tos in im-
morta-
lium
Deorum
chorum
post hanc
vitam
adscisci.

§ I. **I** scilicet qui rite purgati fuerint 'rationem
ducem secuti, ubi præsens humanum cor-
pus exuerint, in *liberum* transeunt *ætherem*, in-
que *immortalium Deorum* chorum adsciscuntur.
Pythagoras:

Ἡ δ' ἀπολύψας σῶμα ἐς αἰθέρ' ἐλεύσεται ἔλθης,
ἔσσαι ἀθάνατος θεὸς, ἄμβροτος, ἔκ ἐπὶ γῆς.

*Sin autem relicto corpore commigres ad LIBERUM
ÆTHEREM*

*Eris IMMORTALIS DEUS, incorruptibilis, nec
amplius morti obnoxius.*

Vide supra pag. 47. & seq. Hiërocles ex Platone,
eadem cum Pythagoreis tradente, uti ait auctor,
in *carm. Pythag.* pag. 254--256. *De ascensu au-
tem ista* (loquitur Plato;) *hominem postea cum
illa RATIONE SUPERAVERIT quae sibi ex terra, a-
qua aëre & igne TURBULENTA ET RATIONIS EX-
PERTIA infederint ad prioris atque optimi habitus
formam rediturum.* Ὅτι καὶ εἰς ἕνθετοι ἄστροι ἄγεται
ὑγίης καὶ ὁλόκληρος γενόμενος. ὑγίης μὲν τῇ τ' παρῶν, ὡς
ποσημάται ἀπαλλαγῇ. ὁ δὲ διὰ τ' πολιτικῆς ἀρετῆς παρὰ γί-
νεται. ὁλόκληρος δὲ τῇ τ' ἐπιστήμης, ὡς οἰκίῳ μέρει, ἀ-
ναλήψει. ὁ δὲ διὰ τ' θεωρητικῆς ἀληθείας χετοσθῆσθαι πέφυκα.

Esse

Esse praeterea ad ASTRUM QUOCUM APTUS FUERAT, sanum atque integrum reversurum. SANUM quidem quia perturbationibus tanquam morbis liberatum; quod virtute politica efficitur: INTEGRUM autem scientiae tanquam propriarum partium recuperatione, quod contemplativa virtute fieri natura comparatum est. De Chaldaeis vide quæ dicta sunt supra pag. 252. Εἰς ἄστρον ἑννομον, *In astrum cognatum* ait Hiërocles: Scilicet per chorum Deorum *vagantium* in chorum *non vagantium* tendit Anima: Mercurius apud Stobæum Phys. cap. xl. p. 128. Αἱ δὲ ἀνθρώποι ἀρχὴν ἀθανασίας ἴσχυσιν εἰς δαίμονας μεταβάλλουσαι, εἶπαι ἔπος εἰς τὸν τῶν θεῶν χῶρον. χῶροι δὲ δύο θεῶν, ὁ μὲν τῶν πλατωνιδέων, ὁ δὲ τῶν ἀπλανῶν. καὶ αὕτη ψυχῆς ἡ τελειοτάτη δόξα. *Hominum deinde immortales animae in Demones transeunt, demum in DEORUM CHORUM FELICITER REVOLANT. Chori Deorum gemini VAGANTIUM unus, NON VAGANTIUM alter. Atque haec est SUPREMA animae gloria.* Atque ita in patriam revertitur. Vide supra lib. i. cap. vi. § vi. lib. ii. cap. i. §. xxi. cap. iii. §. ix. &c. Per eosdem scilicet gradus ascendens per quos descenderat antea: Vide supra lib. ii. cap. iv. § iii. Et iii. cap. iii. § xi. atque adeo septem *Planetarum* orbes, quasi totidem gradus inter medios permeando in *Fixarum* sphæram penetrans: ubi, postquam a Deo in luce primigenia prodiisset, vehiculo jam amicienda, locum *cognatum* ἄστρον συγγνῆς, seu ἑννομον nacta erat: quibus in locis *undiquaque lucidis* bono sapiente-

Ppp 3

que

1. *Undiquaque lucidis.*] Ita omnis qui lejus Histor. Phil. Orient. lib. i. sect. supra Lunam est locus vocatur: Stan. ii. cap. x. ex Pello, & Plethone Jam

LIT.
III.
CAP.
IV.

484 DE PALINGENESIA VETERUM,

que *Deo*, omnique beatitudine iterum usura sit, vide supra pag. 341. & 56. Indequē *ULTIMA animae gloria est in chorum Deorum NON ERRANTIUM revolare*, uti mox Mercurius.

Stellas
errantes,
& fixas,
& entium
intellectu-
alium ve-
hicula
ANIMA-
LIA dici.

§ II. Hæc autem εἰς τὰς θεάς πλασιωδύας, καὶ ἀ-
πλανῆς *transmigratio* veteribus consueto dicendi
genere εἰς τὰ ζῶα *in animalia* transitus nuncupari
poterat: cum & *Planetas* & *Fixas* τὰ ζῶα *Ani-
malia* dicant. Orac. Chald. vers. 182. & seq.

Ἐπὶ δὲ ἡ ἐξώγκωσι Πατὴρ περιώματα κόσμων
τὸν ἕρπον κυρτῷ σχήματι περιελείσας.
Πῆξε δὲ πολὺν ὁμιλον ἀπείρων ἀπλανῶν,
ζῶων δὲ πλασιωδύων ὑφέστηκεν ἐπὶ ἰάδα.

*Septem enim in moles firmavit Pater firmamenta
mundorum*

Coetum rotunda figura circumcludens.

*Finxit multum coetum astrorum non errantium,
ANIMALIUM VERO ERRANTIUM constituit septe-
narium numerum.*

Stobæus Phys. cap. xxxviii. pag. 87. Πλάτων
καὶ Ἀριστοτέλης τέτταρα γένη ζῶων, χερσαῖα, ἐνυδρα, πτηνὰ,
ἕρπαια. καὶ ἡ τὰ ἀστρα ζῶα λέγεσθαι, τὸν κόσμον καὶ τὸ
ἐν ᾧ ἔστιν

Jam autem cum sint variae sedes, qua-
rum una tota lucida est, altera tota tene-
bricosa, aliae tenebris & luce mixtae; lo-
cus subjectus Lunæ totus tenebricosus est;
lunaris æternatim luidus & obscurus;
QUI SUPRA LUNAM EST UNDIQUAQUE
LUCIDUS, ATTRIBUITURQUE ANIMIS.
Unde liquet per lumen supramundanum

& fixarum sphaeram designari: illud
enim intellectualium naturarum beata
sedes dicitur, Vid. supra pag. 257. sed
omnis, qui supra Lunam est, locus
animis attribuitur, ut hic audimus; &
ex Mercurio discimus supremam ani-
mæ gloriam esse in fixas revolare.

θεον ζῶον λογικὸν ἀθάνατον. *Plato & Aristoteles quatuor ponunt animalium genera terrena, aquea, volucra, & COELESTIA. Nam & STELLAS ANIMALIA dici, & mundum animal esse rationis particeps immortale.* Philo libro de somniis apud Vossium de Idololat. lib. II. cap. xxx. p. 231. Πάντα τῷ ποιητῇ τὰ ἴα κόσμος μέρη καλὸν ἔδοξεν εἶναι ζῶων ἀναπλήσαι. διὰ τῆτο γῇ μὲν τὰ χειρταῖα ἐγκατεσκέυασε, θαλάττῃ δὲ καὶ ποταμοῖς τὰ ἕνδρα, ἕρανῳ δὲ τὰς ἀτέρας. καὶ γὰρ ἐκαστοι τέτων ἔμνον ζῶον, ἀλλὰ καὶ νῦν ὅλος ὁ καταστάτος εἶναι λέγεται. *Opifici mundi placuit omnes ejus partes ANIMALIBUS implere. Propterea terrae attribuit terrestria; mari & fluviis aquatilia; coelo autem STELLAS. Nam & harum quaeque non modo ANIMAL dicitur, sed etiam mens purissima.* Et idem lib. de opificio mundi ibid. Ζῶα τε εἶναι λέγονται, καὶ ζῶα νοερά. μᾶλλον δὲ νῦν αὐτὸς ἐκαστος, ὅλῳ δὲ ὅλος σωδαῖος, καὶ παντὸς ἀνεπίδρατος κακῷ. *ANIMALIA dicuntur esse (stellæ) & quidem ANIMALIA INTELLIGENTIA. Magis vero unaquaeque earum mens est tota undique bona, nec mali ullius capax.* Scilicet quia iplis sunt entia animata, *viventia*, corporibus ad sui conditionem aptatis, & substantiis νοεραῖς intellectualibus praedita. Orac. Zoroast. vers. 47. & 48.

Νῶ μὲν κατέχει τὰ νοητά, αἰσθησι δ' ἐπάγει κόσμοις,
 Νῶ μὲν κατέχει τὰ νοητά, ψυχῇ δ' ἐπάγει κόσμοις.

Mente quidem continet intelligibilia, SENSUM vero addit mundis:

Mente quidem continet intelligibilia, ANIMAM vero addit MUNDIS.

Imo

Imo & corpora *aërea* & *ignea* Geniorum, (sicque mentium separatarum vehicula, quæ sordibus expurgatis in loca lucida reportantur, vide supra lib. II. cap. IV. § VII.) familiariter ζῶα *animalia* dici jam notavit Windetus de vita functorum statu sect. XIII. p. 210. *Omnibusque GENIIS sua CORPORA tribuunt non tantum Academici, qui ζῶα familiariter compellant; verum & ipse Aristoteles Metaphys. lib. V. cap. VIII. Οὐσία λέγεται τὰ πᾶσι ἀπλᾶ σώματα, οἷον γῆ, καὶ πῦρ, καὶ ὕδωρ καὶ ὅσα τοιαῦτα. καὶ ὅλως σώματα, καὶ τὰ ἐκ τῶν συντεταγμένα ζῶα πᾶσι καὶ δαιμόνια, καὶ τὰ μόρια τῶν.* &c.

Quo sensu
nostris
mens ad
Animam
universi
reverti
dicatur.

§ III. Cumque Anima hac solutione ad principium suum Deum, qui omnia animat & vivificat, indeque Anima universalis, seu mundi dicitur, revertatur, ad *Animam mundi* abire dicitur: non eo sensu quod in Dei animæ universalis substantiam *refundenda* sit, ut Stoicorum voluit familia, sed ad beatificam illius communionem & conspectum, *individualiter* ab ipso *distincta*, transitura. Plutarchus de placitis lib. IV. cap. VII. Πυθαγόρας Πλάτων ἀφθαρτον εἶναι τὴν ψυχὴν, ἐξῆλθαι γὰρ εἰς τὸ ἔμμενον ψυχὴν ἀναχωρεῖν πρὸς τὸ ὁμογενές. Quæ ita August. Steuchus de perenni philosophia lib. X. cap. XXX. vertit *Pythagoras & Plato incorruptibilem esse animam: exeuntem enim reverti AD ANIMAM UNIVERSI AD SUUM GENUS.* Et rem explicaturus addit ibid. *Ex Cicerone autem, eodemque Plutarcho habes hanc Animam esse DEUM. Dicebat enim superius idem Plutarchus Pythagoram & Platonem sentire ANIMAM OPUS ÆTERNI DEI. Veniunt itaque a Deo, redeuntque AD DEUM animi. Quæ est*

est etiam sacrarum literarum sententia: Et spiritus inquit Salomon revertetur ad Dominum qui dedit illum: David autem emitte spiritum & creabuntur, & renovabis faciem terrae. Erat igitur apud priscos firma constansque sententia, quemadmodum docuit Moses a DEO, QUI EST ANIMA MUNDI omnium spirituum creator, & afflator mitti nostros animos, mitti autem NON TANQUAM A SUA SUBSTANTIA. Juxta quam priscorum sententiam Simplicius primo Physicorum dixit Καὶ ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ ἐκλάμπεται λέγεται. Etenim, inquit, dicitur anima a Deo radiare. En itaque Anima universi, a qua dicuntur animi nostri relucere. 2. Et Marcus, animus humanus decerptus ex mente Divina. Sic item erat sententia reverti eos ad suum GENITOREM, sed NON ITA REVERTI UT AD SUAM SUBSTANTIAM CONJUNGENDOS, & quasi avulsos copulandos, quemadmodum dicuntur Averroës nonnullique alii sensisse: sed ut ad creatorem, regemque suum, a quo creationem, similitudinemque suae naturae acceperint, & cujus non sunt de substantia, possint AB EO PROCUL esse, ad regna conspectumque ejus NUNQUAM VENIRE, SI SESE MALEFACTIS COINQUINAVERINT. Hoc sensit Plato, totaque Antiquitas. Confirmat hanc Steuchi explicationem fortiter id Plutarchi, & Steucho notatum, quod postquam dixisset Animam secundum Pythagoram,

Qqq

&

2. Et Marcus, animus humanus decerptus ex mente divina.] Scilicet hinc hic Stoicos a Pythagoræis ex his quæ animam universi Marco cum suis habuit supra lib. II. cap. X. § II. coll. cum beri mentem divinam, ipsumque Deum hac § videre est. colligi potest; neque ulterius hæc ci.

& Platonem reverſi ad animam univerſa, additur
καὶ γὰρ τὴν ψυχὴν ὃ θεὸς, ἀλλ' ἔργον τῷ αἰδῷ θεῷ ὑπάρ-
χου. *Esſe animam quippe NON DEUM, ſed eterni
Dei* OPIFICIUM. Non itaque Mens humana na-
tura *Deus* vel *pars Dei*: Μὴ φύσι, μηδὲ χεῖ ὁσίαν.
Neque naturā, neque ſubſtantiā Deus, ut Hiëro-
cles ſupra pag. 49. non ergo in eſſentiam Dei ut
ſui totum homogeneum refundenda. Et quod ex Ter-
tulliano audivimus *Animam ſecundum Mercurium*
NON REFUNDI IN ANIMAM UNIVERSI, *ſed manere*
DETERMINATAM, ſup. pag. 223. Quod diſtincte
apud Stobæum explicat Iſis Phyſ. cap. XL. p. 145.
Οὐ γὰρ, ἂν θάυματ' ἔχῃ μεγάλε πατρὸς Κοίρας μέγα τέχ-
νον, ἀκρίτως, ἔχῃ ὁρμηδὸν τῷ ſαμάτῳ προσηλθῶσαι εἰς αἴερα
ἀναλίσσεται τε ἔχῃ διαſκεδάσθεται μετὰ τῷ ἄλλῃ ἀπείρῃ πτώ-
ματος, εἴποι ἔκ' ἐπὶ διηροῦ πάλιν τὰς αὐτὰς ἴσας εἰς
ἀώματα παλινδρομῶσαι, ἀλλὰ μηδὲ εἰς ἐκείνῃ ἐπὶ τὸν χῆρον
εἶναι ὅθ' ἡλθοτο προτέρῃς ἀναſτρέφει. *Non enim o magne
patris Osiridis fili abſque ordine, vel ſine diſcri-
mine progreſſae de corporibus in AEREM RESOLVUN-
TUR, & per alium INFINITUM SPIRITUM DISPER-
GUNTUR, ſeu cum eo commiſcentur (animas,) ut
nequeant poſthac EÆDEM (NUMERICE) exiſtentes
3. in CORPORA redire, & in EUNDEM LOCUM, de
quo primum progreſſae fuerant, REVERTI.* Et hinc
cum in eundem locum, eandemque conditionem,
quos ante deſcenſum obtinuerat anima, redeat, ſeu
reſtituatur, hic ejuſdem ſtatus Ἀποκατάſτασις reſti-
tutio dicitur. Orac. Chald. verſ. 231.

Καὶ

3. In corpora redire, & in eundem lo- adjecto patet: ſcilicet ſic in eundem
cum &c.] Per hunc in corpora redi- locum unde deſcenderant, revertuntur
tum tranſitum in aſtra ſignificari ex animā.

Καὶ γὰρ τήνδε ψυχὴν ἴδης ἀποκαταστάσαι
 Ἀλλ' ἄλλῃ ἐνέσσι Πατρὸς ἐναγίζουσιν εἶναι.

*Quamvis enim hanc animam videris RESTITU-
 TAM*

At aliam immittit Pater, ut numerum expleat.

§ IV. Atque hic in alteram illam post mortem *Hinc in alteram illam vi-*
 vitam transitus etiam Παλιγγενεσία audit : Clemens *tam*
 Alexandrinus Strom. lib. iii. de Indorum sapien- *transitum*
 tibus Καταφρονέσι δὲ θανάτου, ἡ καὶ ὅθεν ἡγύσεται τὸ ζῆν, *Παλιγγενεσία*
 πειθόσται ὅτι εἶναι παλιγγενεσίας, *Contemnunt mortem*
 & fere nihil existimant vivere : credunt enim esse *Μετῆναι*
 REVIVISCENTIAM. Supra pag. 289. Cumque, de- *ἐκ. διότι*
 posito jam corpore crasso, varia varii generis cor-
 pora, si ita vocare lubet, quibus in descensu *ve-*
hiculum æthereum pro varia locorum per quos tran-
 sivit qualitate superindutum fuerat, vid. supra lib.
 II. cap. ix. § XII. & lib. III. cap. II. § XII. in ist-
 hoc ascensu præterea exuenda sint, sicque & in a-
 liam conditionem corporis respectu transeat Ani-
 ma, Μετεσώμασιν *transcorporatio* : ut Cronius scrip-
 sit Περὶ τῆς παλιγγενεσίας sic vocans Μετεσώμασιν
transcorporationem, seu *mentis in aliud corpus*
 TRANSITUM, teste Nemefio de naturâ hominis cap.
 II. pag. 51. ALTERA VITA AD MANES Mela lib.
 III. cap. II. supra pag. 307. Μεταστῆναι εἰς βελτίω
 ἢ χαρρότερον βίον. *In meliorem purioremque*
 VITAM TRANSMIGRARE. Strabo lib. xv. sup. p. 286.
 Γένεσις εἰς τὸν ὄντως βίον, ἢ τὸν εὐδαίμονα. *Natiuitas*
 AD VERAM ET FELICEM VITAM. Idem Strabo lib.

eod. supra p. 288. *Ἐπεὶ βίη ἀγένηται alteram vitam meliorem sortiri* : Plutarch. supra pag. 93. &c. Status vero hujus qualitatem lib. I. & II. passim tradidimus : sicuti & ea quæ *Mediorum*, [& plene *Impiorum* conditionem spectant ibidem exhibita sunt.

C A P U T V.

*Pythagoras quo sensu quondam EUPHORBUS &c.
Quid homo BRUTUM. Mentisque in VITAM
MULIERIS degeneratio.*

*Pythagoras
qua
ratione
quondam
Euphor-
bus.*

§ I. **E**X his, quæ allata hactenus sunt, quid de *Pythagoricâ Palingenesiâ* censendum sit, & quorsum eadem referenda, haud obscure pellucere opinabar. Palingenesia scilicet Pythagorica generatim *symbolice* explicanda est, & ad *mores* referenda. Variæ pro conceptu Pythagorico in descensu ante vitam terrestrem jam actæ sunt vitæ : *Saturnia, Jovia Martia, Solaris, Venerea, Mercurialis, Lunaris*, & quandoque *Bruta*. Eam agere fertur Anima cujus plurimum haurit, & prævalent affectiones. Id vitæ genus in terris potissimum sequitur homo cujus speciem quondam maxime contraxit : cujus cum affectionibus hinc maxime luctandum est. Symbolica autem dicendi ratio id ipsum rem vocat cui hæc similis est. Varias inde passiones, & qualitates denominavit senex Samius ab iis in quibus hæ eminentiori quodam modo obtinuerant : sicuti & vulgari loquendi genere *Pœ-*

ta

ta Homerus est, *vir fortis* Alexander, *Musarum* ^{III.}
refugium Mæneas, *Xantippe mulier impotens*. V. ^{CAP.}

Noster itaque in institutione sua innatos affectus aperturus ut quid exuendum esset suis monstraret vid. cap. II. § XXIII. semetipsum in exemplum proposuisse mihi (salvum omnino aliorum esto iudicium!) videtur, & quos ipse in descensu hauserat, quique naturaliter in ipsius anima prædominabantur mythice significasse, & hac ratione *Euphorbum* se quondam dixisse, id est naturaliter illi ceu *militi glorioso* ex impressione *Martia* prævalente similem quam vitæ speciem olim potissimum contraxerat, & egerat: quamque affectionem ratione jam debellaverat, & exuerat, uti Socrates affectiones postea Venereas &c. Atque talibus vere se naturaliter obnoxium passionibus, quales *Euphorbum* perdiderant, ex signis physiognomicis tam infallibiliter discipulis demonstravit, ac per ipsius clypei Euphorbi, nulli magis quam Panthi filio cogniti, indicationem fieri potuisset: hæcque demonstratio *Clypeus Euphorbi*, vel hujus *ostentatio* familiæ Pythagoricæ, quævis involucris sepire consuetæ, forte dicta fuit, quæ involucra *Symbolica* postea in *Historiam* degenerarint.

§ II. Sed & antea *Æthalides* fuerat, ais, dein *Hermotimus*, *Pyrrhus piscator Delius*, *Pyrauder*, *Alce*, *Callides* antequam *Pythagoras*: imo *Rex*, *Pauper*, *Satrapes*, & *Gallus*, *Equus*, *Graculus*, *Rana* postea. Bene est, ad *fabulæ* scilicet *ornatum* nonnulla addenda erant: Quo sensu
Æthali-
des, Her-
motimus,
Pyrrhus
piscator
Delius
&c.

Pictoribus atque Poëtis.

Quidlibet audendi semper fuit æqua potestas.

Neque tamen horum aliqua, vel similia a Pythagoricis ad sectæ extraneos vere dimanasse refragatur: cum ex hypothese Pythagorica haud ita difficulter explicari posse videantur. Quævis scilicet, quæ ex descensu & generatione inhæreant, mala exturbanda, & superanda sunt: omnes quatenus extra ordinem ferant, mentemque obruant, & a Divinis abstrahant ex Numinibus errantibus haustæ affectiones subjugandæ & exuendæ: omniumque vitarum seu vitæ specierum habitudines purgandæ. *Æthalidem* autem a patre Mercurio impetrasse ferunt, ut *vivus & mortuus* omnium rerum *memoriam* haberet. Mens in generatione sopore obruta jacet, ideæque divinæ obliteratæ: hæ excitandæ sunt, rationes quondam divinitus inductæ in mentem revocandæ: (omnis scilicet rerum peritia *reminiscentia* est) non ineptum ergo hujusce rei symbolum *Æthalides*. Pythagoras magnum id Theologiæ suæ αἴτιον in praxin deducens vitam duxit *Æthalideam*. *Pyrrhus* piscator Delius, simplex forte omnino & rudis, in quo penitus torpuerit ratio, quique vitam tam abjectam egerit, ut inter homines numerari vix potuerit, solumque fere *vegetalem*, & *nutritivam* vitam duxisse censendus sit, Vitæ potestatisque *Lunaris* fuerit symbolum: qui nempe *Lunarem* sortiuntur *naturam* amant *piscaturam*, ac navigationem, ut supra audivimus. Mens Pythagorea in descensu *Luna* donum suscipiens, facultatem scilicet *nutritivam & vegetalem*, & secundum hanc certam vitæ periodum peragens, in tantum *Pyrrho* similis erat; Pyrrhum autem exuerat Mnesarchi filius:
dum

dum se totum nutritioni dedere, stipitisque adinstar torpere semper caverat sedulo; hancque affectionem superaverat, ut *infantilem* ætatem. *Hermotinus*, qui Mercurium veneretur, donaque Mercurialia ambiat præcipue & in deliciis habeat, huiusque influxum sequatur: talem aliquando quoque nactus erat habitum: qui & in periodo *Mercuriali* vires exseruerat: sed ratione temperaverat mens Pythagorea. *Alce*, scortum quod litat Veneri, vim vitamque *Veneream* significet; sed huic, ne superaret, fortiter resisterat. *Pyrauder* ignei vigoris qualitatem, affectiones *solares* prodentem: quam, in quantum menti nocere posset, cohibuit. *Euphorbus Martiam*, uti supra, quæ affectio *prædominans* fuerit. *Rex Joviam*, (quorsum *Callides* forte, aliudve quodpiam nomen referendum sit) cui neque mentem victam, vinctamque dederat Philosophus. Tandem factus *Pythagoras*, qui malignis *Saturni* habitibus debellatis *sublimium*, & reconditarum rerum contemplatione, virtutumque praxi occupatus *a corporeis sese segregare*, & ad alteram incorporeamque vitam aptum reddere summa ope adnuitur.

§ III. Neque insolenter, atque incommode *Bruta* quandoque illos dici *quæ os sublime* dedit Natura; vitam tamen *transcunt* VELUT PECORA cap. III. § I. & V. vidimus, *Kῆρτες* scilicet *κατὰ ἤγλια* *Cretenses malæ* BESTIÆ. Lycurgus, Poëta vetus, apud Lipsium in Senec. epist. ciii.

*Communis-
sime
Bruta di-
ci qui eo-
rum mores
sequun-
tur. Imo
optimos
Pythago-
rice post
hanc vi-
tam in
Animalia*

Φεῦ πῶς ποτὶρόν ἐστιν ἀνθρώπων φύσις
Τὸ σῶλον; ἔ γδ' ἂν ποτ' ἐδείγη νόμος.

Οἶε

Lm.
III.
CAP.
V.
transire
dici posses
sed non
terreftria.

494 DE PALINGENESIA VETERUM,

Οἷσι τὶ τῶν ἄλλων διαφέρειν θηρίων
Ἀνθρώπων; ὅδε μικρόν, ἀλλὰ σχήματι.
Πλάγι ἐστὶ τ' ἄλλα, τῦπο δ' ὀρθόν θηρίων.

*Ilex quam mala atque depravata prorsus est
Natura nostra! neque aliter lege erat opus.
Putasne tu interesse inter hominem & feram?
Nec paululum, nisi in figura corporis.
Curvantur alia, inambulat recta HÆC FERA.*

Sicuti & optimos eis πᾶσι ζῷα in animalia post
hanc vitam *transmigrare* dici posse; quanquam non
σαρκῶς *carnea*, capitis præcedentis § II. docuit.

Mentis
in vitam
mulie-
brem de-
generatio
quaenam.

§ IV. Et quod ad id attinet quod supra cap. II.
§ VII. ex Platone dixit Alcinous, quod ii, qui ab
injustitia superarentur, *secunda* generatione in vi-
tam *feminae* sint transituri, *tertia* in *brutorum* na-
turam degeneraturi, nihil id aliud quam mentis
rationalis in hac vita, quando parti *irrationali* mo-
rem gerere, eique se tandem totam emancipare
incipit, a natura sua, perfectione, debitoque ope-
randi modo *deflexionem* & degenerationem, hu-
jusque *gradus* successivos significat. *Femineum*
genus scilicet in omnibus Masculino *debilius* est:
Ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθενέστερον γυνὴ ἀνδρὸς. Ut Plato de Re-
publ. v. Degeneratio, defectus & παρέκβασις a *fe-
mina* progreditur, ut ex Aristotele habemus supra
pag. 5. Deflexionis, hinc debilitatis, & peccati
nonnullis symbolum. Piërius Hiërolyph. lib. XXXIV.
pag. 322. *Propterea quod FEMINA sit PECCATI*
SYMBOLUM *labilis enim mollis & ad delinquendum*
proclivis admodum est mulier. Ut Græcos *ob animi*
de-

demissionem a Therſite apud Homerum Ἀχαιδὲς ^{III.}
Græcas dici ibidem eſt. Sicuti & quod Onirocri- ^{CAP.}
 tis, quorum ſcientiæ accuratiſſime operam dedit V.
 Pythagoras, ut apud Porphyrium teſtis eſt Dioge-
 nes ſupra pag. 20. *prolapſionis* in conditionem de-
 teriorem ſignum ſit mulier : *Adhæc Onirocritæ*
dicunt, ſi princeps quiſpiam in FEMINAM ſe dege-
neraſſe per nocturnam ſit imaginem arbitratus, fu-
turum ut loco DEJICIATUR, propterea quod mulieres
plurimum imperiis virorum SUBJICIUNTUR. At-
 que ita partem animæ rationis expertem femi-
 nam vocant noſtri, cui quando ſe connectit ratio
 interna mens polluitur. Porphyrius de abſtinentia
 lib. iv. § xx. Μίαται δὲ καὶ τὰ πάντα τὰ ψυχῆς τῇ συμ-
 πλοκῇ τῷ ἀλόγῳ θηλυμοδίῳ τῷ ἐντὸς ἄρρενῳ. *Animæ*
autem perturbationes polluunt connectione PARTIS
RATIONIS EXPERTIS EFFEMINATÆ cum ratione maf-
culo interno. Primo ſcilicet debilitatur & obſcura-
 tur mens & ratio quando *irrationalibus* motioni-
 bus ſeſe ſubmittere incipit ; & *feminae* adinſtar
 ſeſe habet : ubi rationis quidem uſus, ſed *debilior* ;
 quando autem ulterius eaſdem ſequi *conſueſcit, bru-*
torum tandem ſimilitudinem refert, & ita gradatim
 in deterius vergit.

§ V. Et hæc ſunt quæ certe ſatis, ut mihi ſal- ^{Concluſio.}
 tem videtur, de mentis *Palingeneſia* & *Metenſo-*
matofi Pythagorica concludi poſſint. Atque ita &
Tertiam penſi noſtri partem, qua potuimus, ab-
 ſolvimus. Cum interim etiam de univerſi *Palin-*
geneſia quapiam *univerſali* poſt periodicas quaſdam
 hic illic mentio injiciatur, qualem aliquam & no-

R r r

ſtri

C A P U T VI.

De

Palingenesia UNIVERSALI.

*Universi
ætates &
conversiones
octo.*

§ I. **U**T itaque in hominis vitâ *septuplex* pro
Planetarum numero permutatio ante-
quam ea obtineat vicissitudo, qua corpore crasso
deposito aëreo, vel æthereo tantum indutus oche-
mate in sedes æthereas, statumque plene beatum
restituatur fieri concipitur: ita & in *Universi* du-
ratione *septem* ætates varias, & mutationes, pro
eorundem *Erronum* numero, priusquam *oçtava*,
quæ rerum tandem perfectas exhiberet formas, or-
bis *Fixarum* revolutionem sequens, illucescat, Ve-
teres concepere; ut in universum *oçto* mundus æ-
tates, seu *conversiones* habiturus esset. Plutarchus in
vita Syllæ de prodigiorum perniciem Romanis por-
tendentium maximo tempore Marii op. tom. i. p.
453, & 454. *Et quod omnium fuit maximum ex
claro, & sereno coelo vox increpuit tubæ acuta
& lugubris, ut obstupescerent & cohorrescerent ejus
magnitudine omnes. Hetrusci vates MUNDI CON-
VERSIONEM prædicaverunt portendi hoc ostento, &
MUTATIONEM IN ALIAM ÆTATEM (μεταβολὴν ἐτέρας
γίνεσσι ἀφωαίνοντο, καὶ μετακλόμενῳ ἀποσημαίνον τὸ τίεας.)
ESSE ENIM EARUM OCTO GENERA VITA ET MORI-
BUS INTER SE DISSIDENTIA (εἶναι μὲν γὰρ αὐτῶν ἅπαντα
τὰ σύμπαντα γίνεσσι διαφέροντα τοῖς βίαις καὶ τοῖς ἥθει διὰ αλ-*
λη-

λίαν.) *Unicuique praefinitum a Deo certum tem-
porum numerum, qui MAGNI ANNI ambitu limite-
tur.* (συμπεραίνονται ἑκαστῷ μεγάλῃ περιόδῳ.) *Quum
unius terminus adsit instante alia, moveri ex terra
vel coelo miraculum, ut illis quibus haec curae sunt,
& qui haec percepere, perspicuum ilico sit natos
esse homines qui ALIA VITA, ALIIS STUDIIS utuntur
(ὅτι καὶ τῶν τοῖς ἄλλοις καὶ βίοις ἄνθρωποι χεῖρ ἔχοντες γυγνᾶσι)
& quorum gerant Dii maiorem, vel minorem cu-
ram. Videatur hic Vossius de idolol. lib. II. cap.
XLVII. pag. 284, 285.*

§ II. *Hetrusci* videlicet, inter antiquos sapien- *Sapientie
vetustae
traditio-
nariae ap-
ud Tbus-
cos vesti-
gia.*
tes memorati, veterum *Pelasgorum* colonia habentur, videatur Stillingfleetus orig. sac. pag. m. 473. Qui *Pelasgi* primi *Græciæ*, & insularum adjacentium incolæ, idem p. 465, 466, 472. Posteriores *Phallegi* ex oriente, seu *Chaldæa* oriundi pag. 468, 469, & 470. antiquam Orientalem seu Chaldaicam philosophiam secum attulisse facile concipiuntur; per quos ea tandem in *Thusciam* traducta sit: ut *Vetus Hetruscorum* lingua cuncta fere habet ab *Orientalibus* sacrorum nomina vid. laudat. Stillingfleetus p. 473. Vossius de idolol. lib. II. cap. 57. pag. 312. Et vetustis *Tuscis* certas rerum *periodos* creditas quæ antiquissimam propaginem *Orientalem* redolent apud Suidam videre est in voce *Τυρρῆνοι*.

§ III. Eam *Palingenesiam* universalem describere videtur Plato in *Politico* non longe a principio: ubi notari potest I. Mutationem hanc omnium coelestium alternationum maximam, extremamque futuram. II. Quæ inde maximas circa homines mutationes illatura sit. III. Eam futuram quan-

*Quid de
Palinge-
nesia uni-
versali
Plato.*

do mundi circuitus competentia sibi curricula temporis expleverint. IV. Non modo hactenus consueto, seu ordinario gubernaturum Deum sed *mundi gubernationis demissurum habenas:* seu alteri concessurum. V. Scilicet *a sapientiâ & vitâ, quas mundus ab eo, qui ab initio illum construxit, sortitus est, movebitur,* id est, ut existimo, a mente divinâ infusâ. VI. Mundum *hac ratione demissum recursum, seu potestate facta retrogradum multa revolutionum millia peracturum.* VII. Totius mundi machinam *tum ita ut nunc, tum contra revoluturam, maximamque immutationem continuo secuturam illam revolutionem quâ coelum contra quam nunc reflectitur.* VIII. Ob maximam hanc immutationem *multa animalia, quae eam ferre non poterunt, interitura esse hominesque superfuturos perpaucos, qui multis novisque, & mirabilibus passionibus tunc afficiendi sint.* IX. Ita quidem ut omne vivens *passu retrogrado formam rejuvenescentem induturum sit:* & corpora mire de quantitate sua decessura sint. *Principio in quacunque etate quodvis animal est constitutum, inquit, in eadem progredi cessat, neque fit senius mortalium quicquam; sed in figuram transit contrariam* ^{1.} *junioremque & molliorem habitum induit, seniorumque cani capilli nigrescunt, & quibus genae barbatae prius erant, jam barba deposita*

1. *Sed in figuram transit contrariam.*] Hæc ita finguntur ut sub aliquâ ideâ corporum immutatio, rerum formare juvenescens, mortuorumque resurrectio exhiberentur: scilicet ut corpora ordinarium cursum naturæ secuta per

accretionem increassantur, senescunt, tandemque in mortem præcipitantur, sic ductu contrario aliquando in statum contrarium retorquenda concipiuntur.

sita in priorem speciem restituantur, pubescentium quoque corpora pilis positis mollescent, sensimque singulis diebus, & noctibus decrefcentia in pulli naturam redeunt 2. *atque in his tam animae quam corpora habitum subeunt puerorum, demum tatescentia deficiunt, & intereunt.* X. *Cadavera annihilanda vel immutanda: Cadavera praeterea illorum, qui coelestis mutatione vertiginis subito corruerunt, idem patiuntur, & simili ratione clam ac brevi putrescent.* XI. *Imo & mortuos resurrecturos: (ἐκ τῆ πλεντηκώτων αὐ καμάρων δὲ ἐν τῇ γῇ πάλιν ἐκεῖ ἐνίστασθαι, καὶ ἀναβίωσθαι.) Huic enim quod dicitur senes in naturam regredi puerorum hoc consonum est, QUOD EX MORTUIS, SED TERRA CONDITIS ILLI ITERUM TUM RESTITUTI, REVIVISCENTESQUE (seu ex mortuis, & jacentibus in terra rursus ibi consurrecturos, & revivētuos) quidam sequuntur rationem illam coeli, sive seculi, generatione in contrarium revoluta, ac terrigenas hac ratione necessario editos, sic nomine & sermone vocari, quotcunque Deus ipsorum in aliam sortem non transulit, exornavitque.*

R r r 3

§ IV.

2. *Sensimque singulis diebus & noctibus decrefcentia in pulli naturam redeunt &c.]* Miror hæc & talia & Christianis placere potuisse ut Bernardo Connor Anglo, quem conceptum suum de corporibus resuscitatis hinc hausisse puto. Ita ille in Euangelio Medici art. XIII. p. m. 159. *Corpus itaque redivivum non tantum totū post ortum advenā materid; sed etiam ab omnibus facultatis partibus expurgatum, & superfluis organis tanquam exuviis spoliatum ad MINIMAM MOLEM reducet, & volumen; nec desinet esse totum, & integrum* XIV.

corpus humanum, quia omnibus partibus in hoc statu ad vitam necessariis constabit. Homines igitur qui cum naturali, seu PONDEROSO ET CRASSIORI CORPORE olim obierunt cum SPIRITUALI quodam MICRO-SOMATE, seu PUSILLO corpusculo PASTERUM NB. forsan, imo forsan & MUSCARUM instar LEVES MAXIME, AGILES, ET SUMME MOBILES RENASCENTUR. De opinione autem ipsa quid censendum ex Magno Marckio discas in nobili opere de expectatione Gloriæ futuræ Jesu Christi lib. II. cap. VI. § XIII. &

Duplex
anima-
rum judi-
cium Pla-
toni forte
cogni-
tum.

§ IV. *Duplex* scilicet Animarum Judicium quod prisca tenet fides, alterum immediate post hominis obitum, quo animæ piæ singulæ mox in *coelum*, impiæ ad *Inferos* remittuntur, alterum universalis *restitutionis* tempore habendum quo omnes simul in corporibus resuscitatis judicandi sunt; variusque inde hominum status ex veritate traditionaria Platoni aliquantisper innotuisse videtur: cum hic, ut & in Phædone claram satis *resurrectionis* mentionem injiciat Εἰς γὰρ ait ibid. p. 55. ὁ Κέβης, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ πάντες μᾶλλον ἔγωγε. καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐκ ἑξαπατάμενοι ὁμολογῶμεν. ἀλλ' ἐπὶ καὶ τῷ ὄντι καὶ τὸ ἀναβιώσκειν, καὶ ἐκ τῆ πενήτειας τὰς ζῴων γιγνέσθαι, καὶ τὰς τῆ πενήτειας ψυχὰς εἶναι, καὶ ταῖς μὲν ἀγαθαῖς ἀμύνειν εἶναι, ταῖς κακαῖς κακίον. *Est ergo o Cebes, inquit, maxime omnium ita, ut mihi videtur, neque nos haec ipsa quasi decepti confessi sumus; sed revera REVIVISCENTIA est, atque ex MORTUIS VIVENTES FIUNT. Mortuorumque supersunt animae, atque bonis quidem melius est, malis vero pejus.* Unde Tertulianus de Resurrect. init. inquit. *Eam* (resurrectionem) *etiam seculo praesertim PLATONICIS, ac PYTHAGORICIS non ignotam fuisse.* Et judicium quodpiam animarum quod *statim* post hominis obitum habeatur quodque in loca commerita *coelum*, vel *inferos* transmittat, statuatur, ut vidimus lib. II. cap. IX. §. IX. & § VII. Atque interim in X. de Republ. Erus Armenius narret se vidisse *Animas puras ex COELO descendere, atque alias squalidas ex TERRA, seu INFERIS ascendere, postquam utraeque per mille annos vitam convenientem, in coelo laetam scilicet beatamque; sub terra tristem, cruciatibus-*
que

que obnoxiam duxissent : & in communem locum convenire , unde ad PARCARUM THRONUM alteras vitas distribuentium accedendum erat , atque id vitæ genus subeundum quod ibidem obtingeret. Sed veritatem illam traditionariam non penitus concepiſſe putandus eſt Philoſophus , hincque ei heterogenea nonnulla admixuiſſe : imo & forte de induſtria fabuloſa addidiſſe : veritas enim odium parit , & quo quid Divinæ propius acceſſerit ; eo ab illa , quæ idololatriſ pro tali aſſumpta eſt , ei acrius bella moventur. Neque , ſi ita voluit Plato , pugnat quod ſupra lib. II. cap. IX. § IV. V. & VI. pios jam in ſtatum beatum , & conditionem immutabilem tranſcripſerit : cum id judicium tempore reviviſcentiæ habendum eorum beatitudinem non immīnat ; ſed confirmet : neque quod peſſimos in æternum carcerem incluſerit § VIII. cum hos ab hoc judicio ſecundo excluſiſſe videatur ; vide ibidem exemplum Ardiei.

§ V. In hac itaque *Palingeneſia univerſali* corpora craſſa , quatenus craſſa , puto , interibunt , ut ex Platone audimus : ſeu hunc in modum immutabuntur ut *ſubtiliſſimam* quandam eſſentiam induant. Scilicet iſthoc fatali tempore *Arimanius* Oromaſdem oppugnans , id eſt materia craſſa mentem obruens , turbans & ad divina agitanda inhabilem reddens , polluensque *abolebitur* , ut ex doctrinâ Magorum referentem Plutarchum habemus ſupra lib. II. cap. IV. § X. Sicuti res materiales , cui præeſt *Arimanes* , ex doctrina Zoroaſtris quemadmodum ortum cepere aliquando , ita quandoque interituræ dicuntur , vid. Stanlej. Phil. Orient. p.

In Palingeneſi univerſali corpora ſubtiliſſimam eſſentiam induitura.

193. 209. &c. Ita quidem ut corpora in quibus vitam tracturæ mentes sunt *neque alimento usura sint, neque umbram projectura*: vide supra pag. 264. & 265. Atque sic corpora *quasi* spiritualia gestanda sint. Quo in capite Vetustiores ex traditione *eadem* illa corpora, quæ in orbe incoluerant animæ, ut iterum *induenda*, sic hac ratione *immutanda* esse, voluisse videntur: *iidem* enim *illi* (seu multi ex iis) *qui* TERRA CONDITI ERANT, seu *in terrâ jacebant* (κεκλιμένοι ἐν τῇ γῇ) sicque & *idem illud quod ibidem habebat*, nempe *corpus* (mens enim ad astra evolaverat) *restituendi erant*, & *re-victuri* (πάντες ἐκ τῆς γῆς ἀνάστασιν) Locus apprimè similis dicto Prophetico Danielis cap. xii. commate 2. *Tandemque multi ex* DORMIENTIBUS IN TERRA EXPERGISCENTUR. Recentiores autem rem ad *vehiculum* animæ *athereum æreumve* detorsisse, 3. (vide quæ supra pag. 262. & 263. in not. dixerimus) sicque omnem tandem corporis post mortem *restitutionem* negasse. Neque amplius tum *moribus* diversos homines futuros; sed eodem omnes *vite* genere & *linguâ* usuros plene *beatos* ex laudato Plutarchi loco supra p. 265. etiam intelligimus. Perfectam enim Divinamque rerum faciem, vitam plene justam, consuetumque cum Diis consortium, & si quæ sint Saturniis regnis feliciora allatura erat hæc *Apocatastasis*.

§ VI.

3. *Ad vehiculum animæ athereum æreumve detorsisse.*] Inde quoque in Christianismum transvecta labe: sci- que consequenter *Animam* tantum *non* licet qui ex disciplina Pythagorica seu *corpus* redemisse argutabantur, quales *Platonica* in hunc transferant *carnis* haud Valentinus, Carpocrates, alii.

§ VI. Illam interim futuram audimus quando *mundi circuitus competentia sibi curricula temporis* VI. *expleverint* : quod vulgo *Anni magni* 4. curriculo *circumscribunt*; quem aliquando definiunt quando *omnes Planetæ* in unum idemque punctum, unde motum auspicati fuerant simul reversi fuerint. Alcinous de doctrina Platonis cap. xiv. *Ex omnibus demum revolutionibus absolutus numerus, tempusque complebitur, cum ad IDEM PUNCTUM OMNES PLANETÆ PERVENIENTES ejusmodi accipient ordinem, ut linea quadam recta a supremo circulo usque ad terram secundum perpendicularum considerata omnium centra in ipsa conspiciantur.* Censorinus de die natali cap. xviii. *Est præterea ANNUS quem Aristoteles* (forte Aristocles conjectante Lipsio) *MAXIMUM potius quam MAGNUM appellat. Quem SOLIS & LUNÆ VAGARUMQUE QUINQUE STELLARUM orbes conficiunt, cum ad idem signum, ubi quondam simul fuerunt, una revertuntur. Cujus anni hiems summa est CATACLYSMUS, quam nostri diluvionem vocant; æstas autem ECPYROSIS, quod est mundi incendium. Nam his alternis temporibus mundus tum ignescere, tum exaquescere videtur.* Aliquando generalius quando *omnes stellæ* in primævum locum redierint : ita Macrobius in somn.

S s s

Scip.

4. *Anni magni.*] De hujus spatio & mensura parum convenisse inter veteres præter alios dabit Censorinus de die natali cap. xviii. qui hunc annum magnum Aristarchum putasse ait esse annorum vertentium duum millium quadringentorum octoginta quatuor; Areten Dyrrachinum quinque millium quingentorum quinquaginta duorum; Heraclitum & Linum decem millium octingentorum; Dionem decem millium octingentorum octoginta quatuor; Orpheum centum millium viginti; Cassandrum tricies sexies centum millium; alios esse infinitum. Ut iterum alii trecentorum millium annorum ajunt ut Julius Firmicus; alii triginta sex millium ut Plato; alii millium quingentum decem ut Macrobius &c.

Scip. lib. II. ANNI MUNDANI finis est cum STELLÆ OMNES a certo loco ad EUNDEM ita remearint: ut ne una quidem coeli stella in alio loco sit, quam in quo fuit, cum omnes aliæ ex eo loco motæ sunt. Nōnunquam quando octo circuitus fuerint completi, scilicet septem Planetarum, Fixarum unus. Plato in Timæo: Est tamen intellectu facile quod perfectus numerus temporis perfectum tunc demum compleat ANNUM, cum OCTO AMBITUS confectis suis cursibus ad idem se caput retulerint. Cumque ajat Philosophus totius mundi machinam tum ita ut nunc; tum contra revoluturam: & mundum recursam, seu passum retrogradum per multa revolutionem, vel annorum, vel dierum millia peracturum, sphaeræ Fixarum motum subindicare eum conjicio: has enim in dies singulos terram circumvolvi ab ortu in occasum vidimus ita quidem, ut & proprio motu ab occasu in ortum sic ferantur ut plurimorum millium annorum 5. spacio periodum hanc suam demum absolvant, videantur Senguerdus Philos. natural. p. 208. Colbertus Physica vet. & nov. pag. 1006. Ita ut fixarum hic motus proprius ante Hipparchum cognitus fuisse videatur. Et sic octava mundi conversio concipienda erit fore sub Fixarum revolutione; sub qua omnia passu retrogrado ad renovationem tendant: tandemque consequantur. Hanc interim universalem Palingenesiam

5. Plurimorum millium annorum spacio. Alphonfus Arragoniæ Rex; Conno. Et hanc periodum varie definiunt: annorum triginta sex millium spatio eam absolvi voluerunt Hipparchus & Ptolemæus; quadraginta novem mil- lium Alphonfus Arragoniæ Rex; Conno. pernicus viginti sex millium; viginti quinque præter propter millium Senguerdus; videantur Colbertus & Senguerdus loc. cit.

fiam *particulares* nonnullas antecedere, quæ alios atque alios mores, & immutationes inducant, ex

§ 1. hujus cap. videre est: atque has renovationes mediantibus *Cataclysmo* & *Ecpyrofi* perfici mox ex Censorino audivimus; & apud Platonem legimus in Timæo: *Fit enim inquit longo temporum intervallo coelestis CIRCUITUS PERMUTATIO quædam quam INFLAMMATIONIS vastitas necessario sequitur*, &c. Et mox: *Sed certis temporum curricula* ILLUVIES *immissa coelitus omnia populatur*. Apud Græcos scilicet, & alias gentes, non item Ægyptios. Qua de Periodica mundi Regeneratione multa congestit Burnetus telluris Theoriâ sacrâ lib. III. cap. II. & III. & lib. IV. cap. V. qui videatur. Et qua ratione eam tenuerint *Stoici* ulterius legere est apud Marcum Antoninum lib. V. § 13. & 32. X. § 7. XI. § 1. & in loca hæc assignata copiosissimum commentatorem Gatakerum. Etiam Lipsium de physiol. Stoicor. lib. II. Dissert. XXI. & XXII.

§ VII. Id solum addiderim aliter omnino *Stoicis*, quantum mihi quidem videtur, Palingenesias mundanas conceptas esse quam vetustis *Magis*, *Ægyptiis*, *Tuscis*, *Platoni* &c. I. Quod Palingenesiæ *Stoicæ omnes* omnino tollant, homines, animalia, &c. totumque novum procreent genus quodcunque, adeoque omnes universales habeantur, vide Lipsium pag. 130. *Ægyptiæ* & *Platonice* homines aliquos *residuos* faciant, non necandos; sed immutandos, vide supra § III. & apud eundem Lipsium p. 129. II. *Stoici* hæc innovationes *infinitas* faciant, Lipsius pag. 136. *Thuscorum* doctrina octo tantum numeret *Metaxomorphous* vide supra

Magos, Tuscos, Ægyptios, Platonem &c. hoc in capite a Stoicis diversos.

III. § 1. III. Quod per has periodicas Palingenesias
CAP. *easdem* res omnes, quæ ante obtinuerant, & in ean-
VI. dem penitus naturam, *formamque* restitui volue-
rint, vid. Lipsi. p. 136. atque adeo *eadem* quæ
quondam *crassa corpora gestanda* esse opinati fue-
rint, vide supra pag. 363. ex Nemefio. Secundum
Magos, & *Platonem* vero *Arimanius* tandem *abo-*
lendus sit, & *corpora* ita *immutanda*, ut nec *ali-*
mento indigeant, nec *umbram* faciant, supra § v.
IV. Palingenesiæ inde Stoicæ nunquam beatitatem
absolutam & statum immutabilem inferant; sed ho-
mines ut moribus diversos sic & in malum conti-
nuo relapsuros faciant, videatur rursus Lipsius
pag. 136. Cum contra ultima rerum immutatio
ex *Magorum* sententia regnum statumque plene *bea-*
tum, *mores omnium eosdem*, *vitæ genus idem*, *lin-*
quam eandem &c. allatura sit: vide supra pag. 265.
Ut veritati Divinæ nostri Stoicis longe propiores
fuerint: in hoc potissimum lapsi quod a *Diluvio*
& *Conflagratione* futurâ, queis mundum expurga-
ri acceperant, unde & plures unâ rerum immuta-
tiones & *ἀναγέννησις* futuras didicerant, pro nume-
ro *sphærarum*, quarum Dii omnium fere in uni-
verso mutationum causas opinabantur, renovatio-
nes ad *octonarium* multiplicarint.

CAPUT VII.

Generales quosdam monstrans Fontes solutionum.

§. I. **P**Enso ergo nostro, ut ut est, absoluto, *Numerum ajenitium non normam veri.*
solutionum Fontes nonnullos, qui medicinam faciant iis, quæ objectionum vel dubiorum adinstar subnasci queant, aperire adnitendum erit.
 I. Tot numero scriptorum consensus, quo Pythagoræ cum asseclis, illiusque magistris, *Μετεμψύχωσης* crassa, indeque ab animalibus & fabis abstinentia adsignatur, scrupulum cuipiam injiciet forsan. Ad hanc autem difficultatem attendi velim illud Justiniani in præfat. de conceptione Digestorum: NEQUE EX MULTITUDINE AUCTORUM JUDICANDUM QUOD MELIUS ET ÆQUIUS EST: *cum possit forsitan & deterioris sententia & multas & majores in aliqua parte superare,* apud Rittershusium in Phæd. Fab. LXIII. Atque illud Arcadii in l. XXI. ob Carmen. § ult. D. de testibus, apud eund. NON IGI-
 TUR SEMPER AD MULTITUDINEM RESPICI OPORTET, SED AD EOS QUIBUS POTIUS LUX VERITATIS ADSISTIT. Videatur & hic Christ. Thomafius ^{6.} in praxi Logices cap. III. § LXXXVI. Tum illud, quod palam est, eos qui extra disciplinam,

S s s 3

sec.

6. Thomafius.] Et sicut sæpe monui- qualem INTERPRETATIONEM EJUS ALII
 mus, quod in rebus ab humana ratione jam fecerint, CUJUSCUNQUE tandem sint
 dependentibus nemo se humanæ auctoritati AUCTORITATIS, sed quod THESIS COM-
 alligare cogatur; ita & in inquisitione the- MUNIS RATIONIS nos docent, principali-
 seus fundamentalis auctoris cujusdam, vel ter intuendum.
 causæ legis, primario non respiciendum sit,

sectamque quampiam sunt, vel nullam, vel raram cum eadem habent communionem aliena haud raro, imo & absurda de eadem literis consignare; maxime si accesserit invidia vel odium: quo modo & facillime alii, præcipue qui sequentium seculorum sunt, quanquam veritatis intime amantes, decipiantur. Ut si quis hic *numerum* agentium absolutam veri *regulam* voluerit ex Tacito, 7. Plutarcho, 8. Democrito Historico, 9. Appione Grammatico, 10. Martiali, 11. Juvenali, 12. Petronio, 13. Justino, 14 aliis omnem a Mose institutam

7. *Tacito.*] Annal. lib. XXI. init. PLURIMI AUCTORES CONSENTIUNT orta per Ægyptum tabe, quæ corpora fœdaret regem Bocchoris adito Hammonis oraculo remedium petentem, purgare regnum, & id genus hominum ut inuisum Deis alias in terras abehere iussim. — Sed. nihil aque quam inopia aque fatigabat, jamque baud procul exitio totis campis precubuerant, cum grex ASINORUM agrestium e pastu in rupem nemore opacam concessit. Secutus Moses conjectura beribidi soli largas aquarum venas aperit. — ERFIGIEM ANIMALIS, (Asini scilicet quo monstrante errorem, sitimque depulerant PENETRALI SACRARE. — Sue abstinent memoria cladis qua ipsos SCABIES quondam turpaverat, cui id animal obnoxium.

8. *Plutarcho.*] Sympof. lib. IV. p. 670. Sicut ASINO suus est apud eos (Judæos) HONOR, qui fontem aque iis demonstravit.

9. *Democrito Historico.*] Apud Suidam in voce Ἰσίδας, Democritus Historicus de Judæis hæc ait, Aureum ASINI caput adorant &c.

10. *Appione Grammatico.*] Vide Josephum lib. II. contra Appionem.

11. *Martiali.*] Epigramm. XI. Ecce negas, iurasque mihi per templa tonantis.

Non credo. Fura, Verpe, per ANCHARIUM. Id est Asinum.

12. *Juvenali.*] Satyra XIV.

Quidam sortiti metuunt sabbata patrem. Nil præter nubes, & CILLI nomen adorant. Κίλλας, Asinus.

13. *Petronio.*] In Catalect.

Judæus licet & porcinum numen adoret, Et CILLI summas advocat auricular.

14. *Justino.*] lib. XXXVI. cap. II. Sed Ægypti cum SCABIEM & VITILIGINEM paterentur, responso moniti eum (Mosen) cum ÆGRIS ne pestis ad plures serperet terminis Ægypti PELLUNT. — Et quoniam METU CONTAGIONIS PULSOS SE AB ÆGYPTO meminere, &c. Qui autem plura ejusmodi de Judæis deliramentorum genera; præter ea quæ amplius apud Tacitum, Plutarchum de Iside & Osiride, & Justinum prostant, desiderat Alexandrum Milesum Polyhistorum apud Suidam in voce Ἀλάξωρος, Florum lib. III. cap. V. Scabonem Geogr. lib. XVI, & XVII. &c. adæat.

tam Theosebiam, disciplinam omnem sacram Israëliticam habiturus sit *Χωλαργίας*: & Judæos nonnisi *scabie* contextos, hincque Ægypto pulsos terræ *Canaanis* faciet incolas. Et quæ non opinionum & consuetudinum monstra nascenti *Christianismo* uno ore affinxerit Gentilitas unus dabit Minucius Felix. Non aliter re cum *Pythagoreis* sese habente, utpote qui pertinacissimo silentio astringerentur, ne cum sectæ extraneis sapientiæ mysteria communicarentur; unde *Myssicæ* & *Symbolicæ* enunciationes in institutione adhibitæ, quas Mysteriorum rudes non nisi divinando tentare poterant: unde & errandi occasio multiplex, tandemque perperam intellecta vel detorta pro genuinis affingendi; præprimis cum hic & accesserit *invidia* & *calumnian-di* animus in nonnullis *philosophis* ut supra p. 409, & 410. Porphyrium enarrantem audivimus.

§ II. Sed *Historicos* forte II. non adeo vulgo *Historicos* partium sectarumque studio abreptos crassam ani- *haud raro ex dictis* marum *Transmigrationem* Pythagoræ aliisque ad- *factis* scribere regeret quispiam. Resp. Neque raro tamen & *Philosophi alieni- jus fides,* hos præ studio iniquos deprehendi non erit quod ur- *gentes ab epi- opinionis* geatur multis. Vetusissimos interim vitæ & philo- *alieni- concule- ra & tra- ders.* sophiæ Pythagoricæ scriptores ad minimum C annis Pythagora juniores extitisse, atque integram hu- jusce philosophi historiam ante primam scholæ Pe- ripateticæ institutionem colligi nequidem potuisse, indeque multas *Fabulas* Historiæ Pythagoricæ im- mixtas esse docet Dodwellus exercit. 11. de ætate Pythagoræ philosophi pag. 98, & 99. Unde & in scriptis Recentiorum, & a philosophi memoria re- motiorum idem facile incommodum. Disfun-
dum

dum esse porro novimus inter opiniones, verba, facta seu consuetudines alicujus *philosophi*, sectæ, vel gentis, & *Historici* qui hæc tradit, ac recentiorum qui illum sequuntur, judicium, ratiocinia, & conclusiones de istis opinionibus verbis, factis &c. vide supra pag. 282. Non raro enim *Historicus* ex verbis factive hujus, vel illius ab ejus opinione *aliena* concludit. Aliterque dicta capit aliter: ut sæpe in *Allegoriis*. Ut notandum probe sit num easdem quidem eas potestates & sensus verbis subjecerint *Historici*, quas intendebant ii, de quorum opinionibus sermo instituitur. Atque ea quæ cum consueto loquendi genere, reliquisque philosophi, sectæ, gentisve cujuscumque moribus & opinionibus pugnant continuo pro *spuriis* habenda esse: ut contra ea, quæ cum hisce conspirant amice, pro *genuinis*, saltem maxime probabiliter, non ita difficulter largietur quilibet, opinor. Multa tandem ex *Historicis* & *Philosophis* pro crassa animarum transmigratione afferri quæ illuc nihil pertinent supra lib. I. & II. passim vidimus.

Ex Poë-
ticiis re-
rum, &
opinio-
num des-
criptioni-
bus de his
non æsti-
mandum
esse. Quid
ad ea quæ
ex Ovidio
afferuntur.

§ III. Quod autem III. ad *Poëtas*, quorum hic frequens auctoritas, generatim attinet, L. B. ad Plutarchum libro de *audiendis Poëtis* remitto: ubi audimus *Poësi* non admodum curæ esse veritatem. Πρὸς ταῦτα δὴ, inquit, πάλιν παρασκευάζωμεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἔχειν ἵναυλοι ὅτι ποιητικῇ μὲν ὃ πάντων μέλοι ἐστὶ τὸ ἀληθές. *Adversum hæc ergo rursus prompte id aures nostras personet, POESI NON ADMODUM CURÆ ESSE VERITATEM.* Op. tom. II. p. 17. Et paulo ante pag. 16.

Πολλὰ ψεύδονται αἰῶνι.

— *Permulta canunt MENDACIA Vates.*

Ubi

Ubi rationes ob quas haud raro veritati parcant vid. Dodwellus de ætate Phalaridis p. 23. *Sed vera* POETIS nemo factorum VERITATEM præstandam expectat. Satis illi munere suo satis fecisse creduntur si RECEPTIS SUORUM TEMPORUM OPINIONIBUS USI FUERINT, UTCUNQUE INCERTIS, UTCUNQUE INTER SE PUGNANTIBUS. Et speciatim ad ea quæ ex Ovidio afferuntur vide supra pag. 29, & 30. ex jactis fundamentis Resp. distinguendum esse inter verba mentemque Poëtæ & opinionem Philosophi; quam vel perperam cepit ille ex communiori fama, vel in alienum ipse sensum, *Symbolicis & impropriis* proprie sumptis, detorsit: cum Philosophiam Pythagoricam a tali animarum migratione alienam viderimus. Et quantum ad id quod negasset *Inferos* Senex Samius ut canit Ovidius:

*O genus attonitum gelidæ formidine mortis
Quid Styga, quid tenebras, & nomina vana timetis
Materiem vatum, falsique pericula mundi?*

Ea sensu *vere* Pythagorico non Inferorum negationem inferunt; sed *Poëticam* eorum descriptionem *non proprie* capiendam ajunt: volunt videlicet Pythagorei existenti post hanc vitam animæ ut præmia ita poenas reddi; modum autem & rem ipsam *Poëtarum* fabulis involutam non ad literam intelligendam esse: sicque *Styga*, *Cocytum* *Periplegetonem*, &c. denominationes esse *poëticas & fictas* ut aliqualem vulgo inderent status futuri conceptum. Videatur Timæus Locrus Lib. de anima mundi. Et Plato supra p. 353. Ut *Stoici* eadem ratio-

LXX.
III.
CAP.
VII.

512 DE PALINGENESIA VETERUM,

ne *Sryga*, *Cocytum* &c. fabulas habebant, attamen bonos poss. hanc vitam *præmit*, *malas poenas* manere in locis convenientibus statuabant. Videatur Vossius de idolol. lib. I. cap. x. pag. 40.

Ex Vir-
gilio,
Ennio,
Tibullo,
Juliano,
& Sallustio
Philosop-
ho ni
hil hic
legitime
concludi.

§ IV. Narrationem Anchisæ in *Vil. Aeneidos* niti Pythagoreo animarum circuitu, ut innuat Gaudentius exercit. I. cap. XII. non concilio cum Pythagorea *Inferorum negatione* quam plus semel inculcat idem. Vide supra pag. 6. § VI. *Ennium* de quo Paganinus in Auctariolo cap. XII. & *Tabullum* cuius meminit Exercit. I. cap. XIII. morte *Paestrum* locutos quis miretur? *Julianus* Alexander erat: id est ut ipse Gaudentius *eodem se compara- bat*, exercit. II. cap. VI. Et quantum ad *Sallustium* Philosophum, qui libro de *Diis & mundo* (quæ Græce & Latine Leo Allatius edidit anno 1638.) cap. XX. *transmigrationis Pythagoreæ suscepit defensionem* ut ait Gaudentius exercit. I. cap. XX. Illum eodem modo sententiam defendisse Pythagoream ex supra allatis constat; ut Anonymus ille qui tractatu, cui titulus *De Revolutione animarum humanarum, Quanta sit istius doctrinae cum veri- tate Christianæ Religionis conformitas proclamata in centuriæ duæ*. Lond. 1684. Christianismi cum crassa Metempsychosi coherentiam omnimodam nugatur, doctrinam tradidisse Christianam dicen- dus est.

Næque ex
Patribus
non nullis
ecclesi-
asticis
rem con-
fici.

§ V. Patres tandem IV. etiam Ecclesiasticos non nullos *crassam* animarum *transmigrationem* Sa- mio cum suis adscripsisse ais. Resp. Hos ardenti veritatis studio ductos constat; aliquando tamen & in errore versatos non negamus. Exempla qui

VO-

voluerit vel unum adeat Dalleum de vero usu Patrem lib. II. cap. III. & IV. De Metempsychosi Stoicis adscripta supra lib. II. cap. X. vidimus. Nempe, quod ad rem præsentem, communioem forte de *Pythagoreismo* famam ab ipsis auctoribus gentilibus inter ipsos gentiles sparsam secuti fuerunt, & quas ipsimet illi, saltem illorum aliqui agnoscebant apud magistros suos viguisse opiniones reapse insipidas, & ab omni vero alienas explosuerunt: veritatemque Divinam, sapientiam solidam, quæ ad Deum beatamque immortalitatem iter vere pandat commendarunt.

§ V. Habes B. L. quæ de *Palingenesia Veterum*, Epilogus. seu *Metempsychosi Pythagorica*, & quæ illuc spectant tradere constitueram. Vidimus ergo veritatis Divinæ indubitata lucidissima apud cæcos gentiles fulmina. Eos, qui in tenebris palpabant veritatem queritantes palabundi pusillo naturæ & traditionis lumine ducti, ex conscientie dictamine gravissima philosophiæ Christianæ capita non modo confessos; sed & omni conamine inculcantes. Mentem humanam audivimus adeo pollutam, tam impotentem, ut absque *Regeneratione vera*, ac renovatione omnimoda æternos subterfugere carceres, infinitosque cruciatus nequeat. Deumque videre & regna beata frustra speret nisi exutis vestibus commaculatis, Divinitus adjuva.

Veram autem *Palingenesiam* nos, quæ ortus Sol justitiæ est, qui Christi, inquam, participes facti sumus, illam esse scimus quæ fit ex *Aqua* & *Spiritu* seu *Igni*, per Dominum *Jesum* coelitus immisso; qua naturalium sordium vitiorum, impo-

tentiarum ablutione, & exustione factâ, in veram *vitam* transimus; vivido lucidoque *verbo* coelesti vocati ad communionem *veri* Triunius Dei: quo abnegata impietate, & mundanis *cupiditatibus* temperanter, & iuste, & pie vivamus in *præsenti* seculo: exspectantes magnam illam *spem*, & illustrem illum *adventum* gloriæ illius Dei, ac Servatoris nostri. Utinam Axiomata illa Divina vel *Tyro* & *Sidoni*, quantum erat lucis, ad animum revocata nos, quotquot *Christi* discipulos nos profiteamur, ad vitam *expurgatam*, & divinam traducant! Istis *glande*, nobis tritico *vesci* datum est. Gaudemus isthoc munere benefico! Utamur digne! Deus T. O. M. omnis *veri* fons & origo, qui τὸ γνωστὸν ἐαυτῷ ἐφάνησεν εἰς τὸ εἶναι ἀνθρώπους ἀπολογήτας, ita nos *veritatem*, cui tam proxime accessere Gentes, consecrari faciat, ut quantum iis *luce* prævalere nosmet animadvertamus, tantum & *virtute* iisdem nos præstemus potiores! *Sapientiamque* sic exquirere, ut quamcunque, mortalibus quanti quanti factam, quæ non ductore Spiritu sanctificante subnata sit, mentem *apm* relinquere sentiamus! Eo *Spiritus ille infinitæ perfectionis Personis trinus* infirmis nostris conatibus benedicat, eosque in Nominis sui dirigat gloriam!

LIBRI TERTII

F I N I S.

I N D E X

Rerum notabiliorum quæ in hoc opere tractantur.

A.

Abstinentium esse secundum Pythagoram ab omni carniū usu quatenus hic luxuriæ faciat. 152
Abstinentiam Pythagoricam certas tantum animalium species respexisse. 124
 — Cædem duntaxat immodicam, usumque profanum procripisse. 135
Abstineri voluisse a carniū esu Pythagoram quatenus mentem ad vitam intellectualem ineptiorem reddat. 153
Accipiter Ægyptiis facer habitus, & quare. 148
Acheron, Phlegethon, Styx, Cocytusque Inferorum flumina secundum Platonem improprie capienda. 352
Ædes Pythagoræ locus impiorum, ubi homicidæ &c. puniuntur. 64
 — — Etiam ex doctrina Magorum. 258-260
Ægyptios cadavera in candidis amictulis lineis deducere consuetos. 99
 — Communiiori calculo primos Metempsychosios, crassæ auctores. 188
 — Cadavera condire solitos, quo quamdiu possint ea servant incorrupta. 203
 — Lunæ & Baccho fues immolare solitos. 139
 — Carnibus quoque suillis vesci. ibid.

— Ab animalium sacrorum maculatione abstinere vulgo solitos. 143, 144
 — animalia mactare, & ad mensas & ad aras adhibere consuetos. 143 148. 220
 — Quandoque & sacra animalia. 144, 145
 — Ea animalia ex quibus magna commoda capiebat Ægyptiis Diis quasi symbola, & instrumenta Deorum beneficorum consecrare solitos. 146
 — Etiam res quasdam inanitas & vita sensitiva carentes ob earundem Ægypto necessitatem & utilitatem Deorum beneficorum symbola, & instrumenta habuisse. 148
 — Ab omnibus animalibus, imo & ovis, olerè, legumine &c. abstinere solitos quando se ad sacra præparabant. 151
 — A fabis non universaliter abstinuisse. 177-179
 — Illos qui pie in terris vixerint beatam aliquando & æternam vitam in sedibus beatorum æternis ducere voluisse. 189
 — Deorum contubernales facere eosdem. 191
 — Animas demum in superas inferasque sedes transmitti postquam cadaver corruptio invaserit videri opinatos esse. 203
 — Doctrinam ab Indis accepisse. 274, 275
 — Fatum in hac vita mutabile &

& solubile voluisse. 446
Ægypti-rum mos vitam demortui
 examinandi, quo si malam egisse
 deprehensus fuerit a consueta
 sepultura cadaver arceretur. 198
 — Ab animalibus sacris absti-
 nentiam vulgarem causam ha-
 buisse communem illorum ani-
 malium utilitatem. 146
Ægyptiis animalibus generi humano
 utilibus & necessariis non admo-
 dum abundans. 149
Æternis cruciatibus in Tartaro ob-
 noxios plene injustos ex opinio-
 ne Pythagorea, & Platonica. 66. 347
Æther, & regio coelestis menti
 humanæ σύμφυλος οἰκίος, & patria. 58
Ala mentis quænam. 427
Alba vestimenta in ritu funerandi
 ex præcepto Pythagoræ & Ma-
 gorum usurpata significasse men-
 tem in simplicem primigeniam-
 que naturam, & perfectionem,
 quam olim obtinuerat rediisse. 97-99
Albus color in feralibus usui adhi-
 bitus a Magis. 98
 — — — — — *Ægyptiis*. 99
 — — — — — *Pythagoreis*. 97
 — — — — — *Vetustissimis Græ-*
cis. 100
 — — — — — *Romanis*. 98
 — — — — — *Judæis*. 101
 — — — — — *Christianis*. *ibid.*
 — — — — — *Jāponensibus ho-*
diernis. *ibid.*
 — — — — — *Chinensibus*. *ibid.*
 — — — — — *Siamensibus*. 102
Allium in *Ægypto* comedere lici-
 tum. 148
 — — — — — *Inter Deos*, ut ajunt,
Ægyptiis habitum. *ibid.*

— — — — — *Adversus* omne veneno-
 rum genus, tum imprimis con-
 tra viciosa ac corrupta aquæ
 noxas remedio esse. 149
 — — — — — *Ægyptiis* utilissimum. 148, 149
Anima quomodo Fato subsit. 445
Anima vitam post hominis mortem,
 sortemque variam, beatam, mi-
 seramve qui ridebant, negabant-
 que, mortis consideratione ad
 omne scelus se mutuo incitare
 solitos. 202
Animam in corpore in quod per
Μετεμψύχωσιν transit haberi opera-
 tionum vitalium principium. 8, 9
Animarum humanarum Transmigra-
 tio sic dicta Pythagorica qualis. 12
Animas duas unam mortalem, quæ
 ipsissima Bruti sit, alteram im-
 mortalem humanam corporibus
 Brutorum inesse per *Μετεμψύχω-*
σιν secundum nonnullos. 9, 10
Animam humanam si vitam piam
 hoc in orbe duxerit post disces-
 sum ex opinione Pythagorea tran-
 sire in conditionem beatam,
 immortalem, nullatenus morti
 obnoxiam amplius, quæ in sedi-
 bus æthereis in Deorum consor-
 tio æternum mens fructura sit. 47
 — — — — — *Deposito* præsentī cor-
 pore crasso in ætherem liberum
 transire. 49
 — — — — — *Immortalem Deum fieri*. 47. 49. 224
 — — — — — *Divinæ Mentis* ἀνω-
γισµα. 417
Animam immortalem hominibus
 inesse, Brutis mortalem secun-
 dum *Ægyptios*, & *Pythagoram*. 209. 160
Animam in descensu unam præ alia
 vitæ speciem, imo & Brutam libe-

- libere sibi contrahere posse. 441,
442
- Rationalem seu Divinam
a Fati vinculis Dæmone adju-
vante hac in vita se liberare pos-
se. 444, 445. 461
- Secundum essentiam su-
pra Fatum esse secundum Plato-
nem. 446
- Corpore humano indu-
tam mores & vitas commutare. 465
- A vitiis se purgantem in
aliam vitam, aliumque ordinem
transire. 470
- Post hanc vitam non re-
fundi in Animæ universalis, seu
Dei substantiam; sed manere
individualiter ab eo distinctam
secundum Ægyptios, Pythago-
reos, Platonicos, &c. 486-488
- Humanam Brutorum cor-
pora inhabitare noluisse Ægyp-
tios, & Pythagoreos. 221. 158-
160
- Animam* per quam venerit Mens
sub Fati & necessitatis jugum
exuendam esse. 469, 470
- Animatum* præexistentiam credidit
se Judæos. 395
- Animas* per mortem in potestatem
res pure & perfecte cognoscen-
di transire, qua quamdiu cor-
pori crasso obnoxie sunt desti-
tuantur. 92, 93. 356
- Pias secundum Ægyp-
tios in purum, invisibilem &
passionibus non obnoxium sta-
tum transire. 192
- Impuras post vitam ter-
restrem in inferiora, in Amenthen
locum subterraneum relegari se-
cundum eosdem. 197
- Separatas judicium ine-
vitabile manere secundum Py-
thagoram quo impuræ diris cru-
ciatibus addicantur. 65
- Ob vitæ dulcedinem,
quæ si pie vixerint corporibus
exutæ fruuntur Pythagoreis *Μί-
σισ* & *Απες* dictas. 58, 59
- Non antequam corpus
sepultum sit in quietas admitti
sedes secundum Ægyptios. 216
- Hac vitâ functas crasso
carere corpore ex mente Pytha-
goreorum & Ægyptiorum. 103,
104, 219, 220
- Plene impias nunquam
in patriam reversuras secundum
Empedoclem. 247
- Hac vitâ functas ex men-
te Magorum vel in superas se-
des lucidas transire, vel in te-
nebricosas inferiores detrudi.
251, 252. 254
- Ex doctrina Magorum
per Planetas ex patria descen-
dere, & per eosdem in eandem
ascendere. 253, 254
- Tum pias tum impias
secundum Græcos, Romanosque
sub terram descendere. 397, 308
- Separatas in alium tran-
sire orbem, ibique bonas cum
bonis beatissime vivere apud
Veteres fama constans. 308, 309
- Pias secundum Platonem
post hanc vitam in consortio
Deorum, beatorumque homi-
num aliorum plenissima fruituras
felicitate. 343, 344
- Immediate post hominis
obitum Judicari, moxque in
loca vitæ anteaçtæ convenientia
relegari secundum Platonem. 349
- Semper postquam ex lu-
ce primigenia exierint corpore
quo-

quopiam vestitas esse sed vario.

353
— Pias immediate post hominis obitum in alia humana corpora transfundi, impias ad æternos cruciatus transmitti ex opinione Phariseorum secundum nonnullos.

368
— Separatas triduum cadaver circumvolare habitaculum illud consuetum subeundi desiderio, quarto demum die avolare ex opinione Judæorum.

369
— In coelum non ascendere antequam cadaver in pulverem redactum fuerit; sed tam diu in terris manere ex sententia eorundem secundum alios.

369
— Ex opinione eorundem in sepulcretis versari quam diutissime, ibique munere mediatorio fungi easdem.

372
— Pias ex mente Phariseorum secundum Josephum non iterum crassius, terrenisque corporibus vestiendas esse; sed puris & ab omnibus imperfectionibus secretis, in quibus vitam plenissime beatam agant.

387
— Omnes in Regione celesti, quam *Goph* vocant, a primordio creationis præexistisse, vitamque ducere ibidem usque dum in corpus immittantur ex opinione Judæorum.

395, 396
— Antequam corpus humanum subeant peccare posse, actuque peccare secundum Veteres.

396
— Omnes in eodem loco primitus productas esse.

418
— Quando in stellas distribuebantur ita esse singularitatis ut perpetuo numericè distinctæ

maneant.

417
— Per stellas distributas subtilissimo corpore seu vehiculo indutas esse.

421
— Quæ aliquando corpus humanum informaturæ erant quando in stellas distribuebantur omnes ejusdem fuisse ordinis, & cunctarum rerum ideis decoratas.

419
— Tandem in Deorum Chorum revolare si pie vixerint secundum Ægyptios.

ibid.
— In campo veritatis conditione fuisse mutabiles, viribus præditas Deum sequendi; sed & propriis consiliis sibi mala confiscendi, sedibusque beatis sese exturbandi.

427-429
— Virium naturalium abusu suæque hinc culpâ campo veritatis excidisse.

430
— Descendentes septem Orbis Planetarum permeare.

431
— In descensu in singulis Planetarum orbibus vitam istis sphæris convenientem ducere.

432
— In singulis sphæris vehicula propria fortiri.

ibid.
— In affectibus sibi contrahendis in descensu libera electione uti.

442
— Nonnunquam in corpore humano Brutorum vitas edere.

463, 464
Animalium ante earundem cum corporibus crassis conjunctionem existentiam Veteribus passim assertam.

416
Animalia Bruta generi humano *ἑμῶν* & *συγγενῶν*, ejusdem naturæ & cognata Pythagoreis quo sensu.

158
Ani-

I N D E X.

- Animalia* quæ generi humano in labore ad victum necessario adju-mento sunt : aut ad vitam hu-manam sustentandam viva mul-tum profuturi vulgari cædi exi-menda voluisse Pythagoram. 135
- Satorum stirpiumque cul-turæ inimica passim ad aras dam-nata. 138
- Noxia per Pythagoram occidere licuisse. 133, 134
- Sacra vulgari occidioni a Pythagora exempta. 142
- Quemadmodum & ab Ægyptiis. 143
- Sacra etiam nihilominus quandoque & apud hos cæsa. 144, 145
- Sacra indulgenter habi-ta amicitiam Deorum vulgo con-ciliare credita. 149
- Ad agriculturam neces-saria in Ægypto rariora. 149
- Stellæ tum errantes tum fixas Veteribus *animalia* dictas. 484
- Animalium* cædem Pythagoreis prohibitam esse ob creditam animarum Transmigrationem se-cundum multos ; ne videlicet forte corpora parentum, fra-trum, uxorum aliorumve ho-minum manducarentur. 7
- Immolatorum carnibus vesci consuetos Pythagoreos. 123
- Cædem Pythagoræ ve-ritatem quatenus dissidiis, cædibus mutuis, feritati, & iniustitiæ occasionem ferat. 156, 157
- Cædem & carniū esum a Brachmanis concessum. 291, 292, 294, 295
- Annus* magnus vulgo *Platonicus* quid. 503, 504
- Apis* ipse Ægyptiorum bos facer aliquando ab his neci datus. 146
- Aquæ* vitiosæ ac corruptæ noxas arcere Allium. 149
- Aquinalcem* (Philippum) Transmi-grationem animarum non liti-raliter ex opinione Judaica, sed *allegorice* capiendam esse referre. 375
- Arabes* mentes humanas post hanc vitam Divorum numero insere-re. 269
- Animalia immolare, iis-que vesci solitos. 271, 272
- Arabum* doctrina his agentibus a Noacho oriunda. 268
- Arbitrium* mentis liberum quomodo cum Fato consistat. 443, 444
- Arbitrii* liberi abusu animas veri-tatis campo excidisse. 430
- Arbitrium* mentis liberum Fatum confirmare, uti & hoc illud. 444
- Arminii* Germanorum Ducis enco-mium. 322
- Auctores* quoslibet pro ipsis con-suetâ scribendi, loquendive ra-tione intelligendos, & explican-dos esse. 411
- Auctoris* cuiuspiam verba, atque opiniones non in sequiorem sen-sum esse trahendas quamdiu sa-no explicari possunt. 45
- Neque ita quasi ex ejus mente esse explicandas ut pri-marium doctrinæ scopum sub-vertant. ibid.
- Auctoris* de Metempsychosi sic dic-ta Pythagorica sententia. 42
- Conjectura de Api, ani-mæ Osiridis pulchra imagine a-pud Plutarchum. 147
- De animarum deno-minatione quæ *Μίλισσαι* *Βρυτινίς* dicun-

dicuntur.	59
— De sensu Symboli <i>Κυβερνήτης</i> , a Fabis abstineto.	180, 181
— De Metempsychosi Pherecydi adscripta.	227
— De novem conditionibus Animæ attributis.	475
<i>Aurea</i> verba genuinum doctrinæ Pythagoricæ <i>κειμήλιον</i> .	75
— Dogmatum Pythagoricorum quæ mentem spectant compendium.	76
— Pythagoreis cara habita.	81
<i>Auxilium</i> Divinum in mentis purgatione necessarium.	471

B.

B abylonios cadavera a corruptione conservare solitos.	264
<i>Bacchus</i> discerptus quorsum referendus.	459
<i>Bardesanem</i> Syrum Fatum tenuisse quod Arbitrii libertatem non tollat.	447
<i>Bardi</i> qua ratione suorum in prælia euntium animos accendere soliti.	321
<i>Beatos</i> nec alimento uti, nec umbram facere.	104
<i>Beatorum</i> sedem Paradisum secundum Magos.	256
— Insulæ Hesiodi.	57
<i>Bonos</i> post hanc vitam secundum Brachmanas in statum beatum, meliorem, purioremque vitam transituros.	285
— Etiam juxta Pythagoram & Platonem.	93. 355
<i>Bos</i> Ægyptiis sacer quia agriculturæ necessarius.	147
<i>Bovem</i> aratorem non esse mactan-	

dum ex Pythagoræ præcepto.	136
— Hunc mactare vetustissimis gentibus agriculturæ ergo passim interdictum.	ibid.
— Aratorem, Ovem vestibus hominem exornantem, Galum domus custodem cadere insolentis gulæ prolem esse.	141
<i>Boves</i> aratores ferreo demum seculo comedi cæpisse.	137
<i>Boves</i> mares ab Ægyptiis immolatos.	145
<i>Brachmanarum</i> discipulos non comedis carnem eorum animalium quæ hominem ad opera adjuvant; aliorum quidem.	137, 138
<i>Brachmanes</i> hodiernos a Boum, Vaccarumque occisione abstinere velle hac de causâ ne agricultura intercideret.	138
<i>Brachmanarum</i> doctrinam a Græcis ortam ex mente Reuchlini.	276
— Quot species.	292, 293
<i>Brachmanas</i> crassæ animarum Transmigrationis assertores secundum varios.	273
— Doctrinam de anima Ægyptios docuisse.	274
— Ab antiquissimis Chaldeis, seu Abrahamidis oriundos.	280
— Absque simulacris Numen colere solitos.	283
— Bonos post hanc vitam in immutabilem immortalitatem transire voluisse.	286
— Malos pro merito tormentis apud Inferos subjiciendos.	291
— Hodiernos victimas pro more majorum non jugulare, sed suffocare consuetos.	396, 397
<i>Brachmanica</i> Philosophia in doctrina	na.

na de anima cum Pythagorica
consentiens. 297, 298. 14, 15
Brachmanica philosophiæ finis vo-
luptatem, moeroremque ex a-
nimo adimere, mentes confir-
mare, & motus sedare. 297
Bruta quo sensu generi humano
ἰσχυρὸς & εὐρύς ex mente Py-
thagoræ. 158
----- Communissime dici qui
illorum qualitates & mores se-
quantur. 493, 494
----- Nunquam vitam Divi-
nam, quæ in homine obtinet
participans secundum Ægyptios.
221
Brutorum vitas. nonnunquam in
corpore humano a mente agi.
463, 464
----- Qualitatem mentem in
Regeneratione exuere, & hu-
manam ut & Divinam induere.
473

C.

C*adaveta* aromatibus condire in
spem reviviscentiæ priscis fi-
delibus in usu. 213
----- Humana polluere secun-
dum Ægyptios, & unde. 221
----- Brutorum non item &
quare. ibid.
----- A putredine conservari,
melleque oleo & cera condiri
solita apud Babylonios & Per-
sas. 263, 264
Cadaverum pollinctura Ægyptiis u-
sitata unde primitus ortum trax-
isse videatur. 211-215
----- Illius ratio altera ut
videatur senioribus sæculis sub-
nata. 203, 206, 207, 215
Caepas inter Deos (ut referunt)

Ægyptiis habitas. 148
----- Morfu frangere in Æ-
gypto licitum. ibid.
----- Ægyptiis utilissimas. 148,
149
Caepis cur abstinerint sacerdotes
Ægyptii. 149
Caepam status venenatorum in ci-
bo discutere, atque expellere.
ibid.
Caesaris locus de Druidarum sen-
tentia de mentis post hanc vi-
tam statu explicatus. 309
Calamitatibus gravioribus quando
premebantur Ægyptii etiam sa-
cra animalia iisdem mactata ef-
se. 144, 145
Canis Ægyptiis animal sacrum, &
unde. 148
Carnis esus prohibitus a Pythago-
ra ob creditam, ut ajunt, mentis
humanæ in Brutorum corpora
transmigrationem. 7. 30. 119
Carnibus modice vesci Pythagoram,
& Pythagoreos consuetos. 122
Carnium esum frequentiore cor-
pus impinguare, mentemque ad
vitam intellectualem ineptiorem
reddere. 153
Carnium esum moderatum pacrum-
que Pythagoreis omnino lici-
tum existimatum esse. 154
Carpocratis, Epiphanis, Prodicti
&c. Metempsychosis qualis. 404
Celsarum nomen quam generale.
320
Celtis jovis signum fuisse altissimam
quercum. 304
Chaldaeos & Indorum Magos pri-
mos fuisse qui mentis immorta-
litate asseruerunt. 226
Chaldaos & Persas animalia occi-
dere consuetos. 265
----- Planetarum effectus var-
ios

I N D E X.

- rios in genituris hominum docuisse. Pythagoram. 449
- Fatum in hac vita mutabile & solubile esse voluisse. 447
- Cbeopis* (in) Pyramide exstruenda mille & sexcenta talenta erogata fuisse in operarios pro Apio, Cæpis, & Alliis in cibum consumptis. 148
- Chinenses* cum defuncti cadavere servos, pellices, supellectilem omnigenam &c. tumultu conde-
re consuetos. 324
- (apud) vestes ferales albas esse. 101
- Cbori* Deorum duo secundum Ægyptios vagantium unus, non vagantium alter. 419
- Christianis* mortuos in albis veltimentis tumultu mandare ab ævo consuetum.
- Chrysestomi* de fide veteris ecclesiæ circa hominum extrema allucinatio. 389, 390
- Circes* hospitium quodnam. 456, 457
- Coelestem* regionem, vitamque mentem humanam piam desiderare, scireque utpote sibi cognatam & propriam ex mente Pythagoreorum. 58
- Coeneus* de sexu in sexum transmutata. 4
- Cognata* hominibus bruta Pythagorice dici quod ex iisdem cum hominibus constant elementis, communisque vitæ aura cum iisdem fruuntur. 159
- Conditio* beata eorum qui in terris pie vixerunt a Xenocrate ex mente Pythagoreorum & Platoniorum graphice delineata. 55-58
- Conditura* Ægyptiacâ cadavera diutissima a corruptione vindicata. 204, 205
- Corpora* si multa carne fuerint obesa Divinam mentis partem a mortali premi, & affligi ex sententiâ Ægyptiorum. 182
- Beatorum universalis Palingenesiæ tempore ita fore immutanda ut nec alimento indigeant, nec umbram faciant ex doctrina Magorum. 264
- Tenuia necessaria iis qui sancte vivere curant. 169, 170
- Corpus* tale in genitura accipere mentes quod istis qualitatibus, vitæque speciei quas acceperit, egeritque potissimum in descensu, conveniens & aptum sit. 450
- Animæ ἀψυχιδίς, seu æthereum animæ vehiculum quale. 421, 422
- Crocodylus* Ægyptiis animal sacrum, & unde. 148
- Culpam* mali nunquam in Deum conjici posse. 426, 427
- Cultus* Deorum ratio haud postrema quod mala a Fato impendunt solvant. 461
- Cyzicenos* a Mithridate obseffos bovem ex farre confectum Proserpinæ obtulisse. 132

D.

- Dæmones*, Heroës, Genios generaliter *Κρίττονες* dictos. 107
- Dæmones* esse animas humanas separatas ex sententia Pythagoræ, Platonis, Hesiodi, &c. 110, 111, 114. 356, b. 557. b.
- Nec carnem, ossa, neque sanguinem habere. 103
- Corporibus subtilioribus vesti-

I N D E X.

vestitos.	359	<i>Ψυχάρται</i> , assertores.	300
<i>Demonis</i> auxilio mentes ab affectionum jactationibus in hac vita liberari posse.	85, 86	— Animas humanas post hanc vitam in alium Orbem, Manium sedem, transire docuisse.	307
<i>Demonum</i> ordines varios, varia quoque mansionum loca secundum Veteres.	112, 358	— Pias vitæ melioris participantibus futuras.	311
— Officia quænam.	357. b.	— Animalia immolare solitos.	150
<i>Defunctorum</i> animas rerum humanarum curam habere secundum Ægyptios, & Platonem.	217. 357. b.	— Quo sensu a bello abesse consuetos.	319
— — Inter homines, Deumque mediatores esse.	357. b.	<i>Druidarum</i> sectam jam tempore Abrahami vigiuisse.	303
— — Omnia quæ in terris fiunt scire vetustis creditum vulgo.	220. 374	— Nomen unde.	301, 302
<i>Democritum</i> cadavera in spem Reviviscentiæ in melle servari jussisse.	212	— Axioma: quod pro vitâ hominis nisi vita hominis redatur non possit Deorum immortalium Numen placari.	315
<i>Deorum</i> choros duos secundum Ægyptos vagantium unum non vagantium alterum.	419	<i>Duodecim</i> menses impios in purgatorio permanere secundum Judæos.	367. 374
<i>Descensus</i> animarum causa quænam.	396	<i>Duplicem</i> animæ in conjunctione cum corpore inesse vitam alteram rationalem, irrationalem alteram.	457
<i>Deum</i> nullatenus mali culpæ auctorem esse.	426, 427	E.	
<i>Discipulis</i> quibusdam carniū esum a Pythagora concessum.	154, 155	<i>Edenis</i> hortum animarum piarum habitaculum secundum Judæos locum esse vel coelestem, vel subterraneum.	371
<i>Discipulorum</i> Pythagoricorum classes diversas fuisse.	155	<i>Elysium</i> campus Homeri.	57
<i>Discordia</i> insita affectuum quam varie distrahat.	85	<i>Empedoclem</i> secundum aliquos in asserenda Metempsychosi ultra Pythagoram progressum.	233. 40
<i>Divorum</i> apparitionis signa diacritica ex opinione Ægyptiorum.	219	— Animas pias hac vita terrestri peracta in vitam plene beatam miseriis omnibus exemptam in immortalium Deorum habitaculis ducendam transire asseruisse.	243
<i>Dona</i> varia potissimum septem a Planetis cum mente in descensu esse communicata.	438-440. 449	<i>Empedocles</i> qua ratione quondam puer, puella, frutex, avis & pis-	
— Eadem vitio recipientium, & materialium admixtione posse fieri mala.	440. 456	V v v 3	
<i>Druidas</i> secundum nonnullos Metem-			

- piscis. 239
 — Quo sensu se Deum immortalem dixerit. 244-246
Εΰψυχα Pythagoræ & Pythagoreis mactata & oblata. 133
Essentiarum de animâ separatâ sententia. 398, 399
 — Dogmata cum Pythagoricis apprime convenientia. 399, 400
Essenos poenas æternas agnovisse. 399
 — Secundum aliquos non Judæos habendos; sed Philosophos gentiles. 400
Ethnicos omnes qui animæ immortalitatem docuerint etiam Metempsychosin crassam asseruisse secundum nonnullos. 224-226
Eudæmonias piorum post hanc vitam infinitam esse juxta Pythagoram & sequaces. 62
Exitum e Tartaro nullum dari juxta Homerum, Hesiodum Platonem &c. 68, 69, 347
- F.
- Faba* Dis inferis sacra. 173-175
 — Ad mortuos pertinere existimata. 173, 174
 — Mentis respectu sensu Pythagorico infoecunda. 168
 — Ex auctoris conjectura symbolum ejus quod ad Orcum, mortem & soporem æternum ducit. 181, 182
 — Symbolum generationis a Deo deflecentis, luxuriosæ, unde ad eandem nullus reditus. ibid.
Fabæ portis Inferorum similes. 166
 — Qua ratione. 170
 — Infoecundæ dictæ. 166, 167
- Fabarum* putaminibus radicibus arborum adjectis has inde exarescere. 167
 — Abstinentiam non absolutam voluisse Pythagoram, sed restrictam, 182-187
Fabas plurimum carnem nutrire. 168
 — Mentem obruere. 169
 — Soporem & terribilia insomnia inducere. ibid.
 — Mulieres infoecundas reddere. 167
 — Itemque Gallinas. ibid.
 — Iis qui sacris operam dant immundas habitas. 176
 — Sacerdotes Ægyptios ne aspicere quidem voluisse ibid.
 — Ad generationem corporis animalis plurimum facere. 185, 186
Fabis vesci consuetum Pythagoram, imo nullo sæpius legumine quam hoc usum juxta Gellium. 163, 164
 — Pythagoram vesci prohibuisse secundum nonnullos, quod in eas velut animalia animas humanas transmigrare opinatus fuisset. 161, 162
 — Non universaliter abstinuisse Ægyptios. 177-179
 — Lentibus &c. aliquando Pontifici maximo apud Judæos posteriores fuisse interdictum. 178
 — Illis interdictas qui ex insomniis divinare volebant. 169
Facultates rationis expertes ita in ordinem cogendas esse ut rationi obtemperent. 408
Falsa nonnulla ab invidis & calumniatoribus Pythagoræ afficta esse ex relatione Veterum. 409, 410
Fata-

Fatales leges a Numine animabus
edictæ quales. 424, 425

Fatalibus post hanc vitam nullum
se liberare posse. 85

Fatum proprie in anima irrationali
residere. 444, 445

— Quo sensu nemo vitare
possit, ejusque vim declinare. 443

— Hac in vita Menti solu-
bile esse non post eandem. 443, 444. 85

— Confirmare liberum men-
tis Arbitrium, uti & hoc illud. 444

— Libertatem arbitrii non
tollere juxta Bardesanem Sy-
rum. 447

— Solubile, & mutabile
esse hac in vita juxta Pythago-
ram. ibid.

— — — Egyptios. 446

— — — Chaldaeos. 447, 448

Felis Ægyptiis animal sacrum, &
unde. 148

Femina Defectus, peccatique Sym-
bolum. 494

Femininum genus in omnibus mal-
culino imbecillius. 5. 494

Finis Philosophiæ Pythagoricæ
Deum sequi, mentem purgare,
a vinculis & affectionibus cor-
poreis liberare, ad Divinam
similitudinem perducere, ut post
decessum beatam cum Diis vi-
tam ducat. 22, 46, 90, 115, 117, 472 &c.

Fixarum sphaeram etiam Lumen
supramundanum dici. 483, 484

Fixas absque conjunctione Plane-
tarum parum valere in genituris
hominum. 448

— Et errantes stellas Ve-
teribus *ζῶα animalia* dici, &

quare. 484, 485

Fluenta Paradisi quatuor. 255, 256

Fœcunditatem ex Inferis exulare. 173

Funerandi ritum priscis Gallis, &
Germanis consuetum Metemp-
sychosin crassam abnegare. 309, 310, 323, 324

G.

Gallinas ex esu fabarum sterilef-
cere. 167

Gallis gallinaceis quandoque rem
sacram fecisse Pythagoram. 129

Gallo albo abstineri voluit Pytha-
goras & quare. 139. 142

Gallos veteres pecunias mutuas
dare solitos ea conditione ut in
altero orbe a debitoribus redde-
rentur, quia animas credebant
esse immortales. 313

— Homines & bruta im-
molare, carnibusque vesci soli-
tos. 315

Gebennam superiorem impiorum
purgatorium esse juxta Judæos. 367

Genium quendam unicuique in hac
vita ex opinione Platonica adesse,
qui omnium actionum, imo
& cogitationum humanarum
consciens fiat, & post mortem
eundem ad judicium pertrahat,
ibique in vitæ examine pro ho-
mine, vel contra eundem testetur,
cujus quoque testimonio
sententia feratur. 350

Gentium (in) Barbararum nomini-
bus non Græcas Etymologias
quærendas. 308

Germanos veteres Transmigrationis
animarum crassæ assertores juxta
quosdam. 317

Ger

Germanos a Gallorum institutis alienos juxta Cæsarem. 318

— Moribus, & vivendi ritibus Gallis pares. ibid.

— Suos habuisse Druidas. 319

— Animalia cedere, & carnibus vesci solitos. 324. 150

— Sub nomine Celtarum comprehendi. 318. 320

— Cum demortui cadavere etiam hujus arma, equum &c. concremare solitos. 323

Germanorum veterum funerandi ritum Metempsychosin crassam abnegare. 323, 324

Getas juxta nonnullos Metempsychosi crassæ adhæsisse. 325

— Animas piorum post hanc vitam opinatos esse transire ad beatum Zamolxin in beatorum sedem, ubi vitam ducant infinitam, omnibus bonis affluentem. 329

— Nuncium quando res erant angustæ ad Zamolxin transmittere solitos. 330

Goph regio coelestis ubi animæ agunt antequam in corpus crassum immittantur juxta Judæos. 395

Græca nomina apud Philostratum ubi de Brachmanis agit horum a Græcis originem non inferre. 281

Græcorum sapientiam omnem a Barbaris ortam. 277

Græcos Ægyptiis pueros habitos. 279

— Vetustissimos mortuos alba veste obvelatos efferre solitos. 100, 101

H.

Hecatombe proprie & improprie dicta quænam. 130

Hecatomben aliquando mactasse, seu obtulisse Pythagoram. 127

Herculis cum Antæo pugna quorsum referenda. 460

Herods animas esse humanas separatas juxta Pythagoram. 110

Historicos non raro ex dictis, factisque cujuspiam aliena ab hujusce opinione concludere, & tradere. 509

Homines bonos hac vita functos Dæmones fieri secundum Hesiodum, 113, 114

Hostias aliquando ex farre esse confectas; sed ex pauperie & penuria. 132

I.

Ibis Ægyptiis sacra & unde. 147

Ignem in quem omnia juxta Stoicos resolvenda sint Animam haberi universalem seu Deum. 362, 363

Immortalitatem animarum quinam primi inter Græcos asseruisse dicunt. 225

Impios ex opinione Platonica vel sanabiles vel insanabiles. 346

Indiæ nomine laxius Antiquis terram omnem ultra mare mediterraneum Orientem versus significatam fuisse. 276

Indicarum uxorum de comburio cum mariti cadavere tanquam ingenti privilegio, reque desideratissima contentio. 289, 290

Indorum uxores, seu illarum aliquas cum maritis demortuis ab

I N D E X.

ævo concrematas. ibid.
Indos antiquos ne quid mancum
 Numini afferrent victimas non
 jugulare; sed suffocare solitos. 296
Indumentorum divinatorum puritatem
 menti induendam esse. 468
Infantem in utero materno pecca-
 re posse juxta Judæos. 394
Inferni via duplex dextra bono-
 rum, læva malorum ex mente
 Græcorum & Romanorum. 307,
 308
Inferorum flumina juxta Platonem
 improprie sumenda. 352
Injustos post hanc vitam ex mente
 Pythagorea in Inferno seu Tar-
 taro a Furiis ineluctabilibus vin-
 culis alligatos. 63, 64
Institutionem ad regenerationem
 nonnunquam & regenerationem
 dici & quare. 478, 479
 — Hanc veram mentis cor-
 rectionem, vitiorum amputatio-
 nem, virtutumque inductionem
 complecti. 479
Insanabiles impii juxta Platonem
 quales. 346, 71, 351
Insanabiles impios in Tartarum de-
 trudi ubi æternas poenas dent
 juxta eundem. 347
J. hannis IX: 2. an Metempsycho-
 sin crassam Phariseis assertam
 esse doceat. 393-398
Josephus an Metempsychofin sic
 dictam Pythagoream Phariseos
 adseruisse tradat. 387, 388
Irrationalem animam in descensu
 menti subnatam dici. 435, 436
Irrationalem animæ partem motus
 & influxiones Planetarum con-
 tinuo recipere, iisque duci.
 444-451, 458
 — — — A rerum divinarum

contemplatione abstrahere. 434,
 456, 458
 — — — Partem animæ ratio-
 nalem seu Divinam oppugnare
 perpetuo. 458
Irrationales affectiones leto dandas
 esse. 469
 — — — Successive ut contractæ
 sunt in regeneratione exuendas
 omnes esse. 473-475
 — — — Mentem in Inferos de-
 trudere. 466
Irrationalis animæ partis violen-
 tiam tantam esse ut nonnisi
 auxilio Divino superari possit.
 460
Isis post peracta in mundo officia
 in coelum assumpta. 496
Judæos præexistentiam animarum
 tenuisse. 395
 — — — Credidisse animas ante-
 quam corpus subeant humanum
 peccare posse. 397
Judeis antiquissimæ consuetudinis
 fuisse in albis vestimentis mor-
 tuos tumulo mandare. 101
Judicium animarum duplex Platonem
 forte cognitum. 500
Justorum & injustorum conditio-
 nem post hanc vitam (cum se-
 mel in locum proprium vitæ
 præteritæ congruentem perve-
 nerint) nunquam esse revolubi-
 lem juxta Ægyptios. 198
Justorum animas juxta Judæos post
 hanc vitam transire in hortum
 Edenis, Sinum Abrahami, Sub
 thronum Gloriæ. 369, 370

L.

Lærtii locus de fabarum absti-
 nentia Pythagorea restitutus.
 185
 — — — Læm.

XXX

Lampades sepulchrales in quem finem Ægyptiis apparatus. 208, 209
Leges fatales a Numine animabus edictas ut extra culpam delictorum existeret. 424, 425
Leguminum usu abstinendum iis qui sancte, & immaculate vivere adituntur. 169
 ——— *Natura & qualitates.* 179, 180
Lucani locus de Druidis explicatus. 309
Luna generationis præses quid. 60, 61
Lunarem sortitos naturam navigationem ac piscaturam amare. 450
Lycopolitas Ægyptios oves comedere solitos. 141

M.

Magos in feralibus albis tegminibus uti consuetos. 98, 99
 ——— *Quodlibet animal, homine, canequè exceptis cedere solitos.* 150
Magus nomen & Chaldæorum & Persarum philosophus, imo & multarum gentium sapientibus commune. 16, 168
Mali culpam nunquam in Deum conjici posse. 426, 427
Malum omne ex libera mentis electione contractum esse. 426, 427, 429
Marcilius (Theodorus) notatus. 82, & seq.
Marinis animalibus nonnunquam usum Pythagoram & Pythagoreos quanquam raro. 125
Materialium rerum circuitus Pythagoricus. 413
Matth. xvi: 14. an Metempsychosis crassam Pharissæis creditam

esse doceat. 391
Medii inter pios & impios ex hypothese Pythagorica & Platonica quales. 71
Mediorum supplicia finita. 71. & seq.
 ——— *Conditionem cum Metempsychosis pugnare.* 74
Mel mortis symbolum. 59, 60
Melanuro vesci interdictum Pythagoræ & quare. 142
Mendesios in Ægypto oves immolare solitos. 141
Mentem purgare appellari affectibus mori. 469
 ——— *In generatione seu in conjunctione cum corpore crasso habere sese in statu præternaturali.* 456
 ——— *Post hæc vitam redire ad Animam mundi ex mente Pythagoreorum quo sensu.* 486
 ——— *Quamdiu in terrestribus oris vitam agit in exilio vagari juxta Empedoclem.* 247
Mensis in vitam muliebrem degeneratio quænam. 494
 ——— *Reformatio in hac vita quibusnam vocibus & phrasibus vulgo exprimitur.* 476-478
Mentium humanarum in brutorum corpora transitum impossibilem juxta Ægyptios. 221
Mentes humanas mox post obitum in beatorum sedes superas, vel miserorum Inferas transire juxta Platonem. 349
Mercurium animarum deductorem, qui hominum quemque in locum convenientem deducat. 63
Missenos cadavera candida veste obvelare solitos. 100
Μεταψυχῶναι, Μετνομήσασθαι & Παναγνῶσθαι synonyma. 1. 414
Μετνομήσασθαι eos qui bene se gessent.

I N D E X.

serint e *femineo* corpore in *masculinum*, qui male e *masculino* in *femininum* transmittere dicta. 4, 5

De corporibus hominum in ea quæ brutorum sunt. 5

Cur a Pythagora nomen sortita. 38

Variis varie, ut volunt, asserta. 39

Μετεμψύχως descriptio, 12

Lege animas humanas in brutorum corporibus vel proemia vel poenas sortiri. 6

Μετεμψύχως seu *Παλιγγενεσίαν* Pythagoricam *symbolice* capiendam. 4, 1

Crassam vulgo dictam Pythagoricam viris doctis tum antiquioribus tum recentioribus de Pythagora negatam. 412, 413

Pugnare cum iis quæ de statu iustorum, iniustorum & Mediorum post decessum tradit doctrina Pythagorica. 47, 63, 70

Μετεμψύχως Palingenesiam, & Metemfomatosis Pythagoricam præsentem & futuram mentis statum dicere ita ut ad præteritum quæpiam relationem involvat. 415

Mori fatius esse secundum Pythagoram quam per incontinentiam animum obnubilare. 187

Mori sapius impossibile esse juxta Platonem. 354, 355

Mortem juxta Platonem piis vitæ melioris & perpetuæ initium. 355

Non formidare nisi impium juxta eundem. 357, a.

Illis qui conditionem hac vita meliorem posthac firmiter sibi addicere nequeunt terribilamentum maximum existere. 96

Juxta Pythagoram transitum in conditionem potiore. 88, 89

Vitæ melioris initium. 93

Mentis in libertatem pristinam assertionem juxta eundem. 90

Plene sceleratis juxta Platonem ad omnium malorum exitum transitum. 357, a

Juxta Pythagoreos & Platonicos optabile quidpiam. 94, 95, 356, 357, a

Veteribus non ut terribile quidpiam pictam. 357, a

Juxta Brachmanas liberationem a vinculis corporeis, & ad beatitatem transitum. 287, 288

Nativitatem ad veram & felicem vitam. 288

Mortis tempore Pythagoreos & Platonicos multa pulcra, magna divinaque expectare. 52

Commemoratio quotidiana apud Egyptios. 200

Morti dandas esse affectiones irracionales. 469

Morticinis vesci a Pythagora prohibitum. 150

Mortuos in albis vestibus efferri præcepisse Pythagoram, & quorum. 97

Morum, vitæque reformationem *Παλιγγενεσίαν* dici. 476, 477

Mundi ætates, & conversiones octo. 496

N.

Negativum rationem apud Gallos ad vitam futuram delatam. 313

Neminem juxta Platonem postquam semel mortuus est in vitam terrestrem redire. 374

X x x 2

Ni.

Nilum Ægyptiis Deum dictum & unde. 148
Nitritas in Ægypto oves mactare solitos. 141
Nomina Græca & Latina unde apud Græcos Latinosque auctores sæpius occurrant ubi de gentibus Barbaris agunt, earumque ritus aperire adduntur. 282
Numerum agentium non esse normam veri. 507

O.

O*peratorum* conditio misera. 249
Omnia quæ pro Pythagoricis venditantur qua talia non accipienda esse. 410
Opinionum omnium auctoris cuiuspiam systema haberi auctorem ipsum loquentem qui optimus verborum & opinionum suarum interpret sit. 43
Origenem Metempsychosin crassam tenuisse juxta quosdam quod negent alii. 401, 402
 ——— Stoicis fuisse propiorem quam Pythagoreis. 403
Orpheum Theologiam & Philosophiam Ægyptiacam Græciæ intulisse. 24
 ——— Eos qui in hac vita Deos rite coluerint docuisse posthac plene beatos fore.
 ——— Malos in Inferno cruciatus obnoxios. 333
 ——— Musæum, Homerum, Hesiodum, Pindarum, aliosque agnovisse animos esse immortales: bonosque præmia in locis beatis manere, malos poenas in Inferis. ibid.
Orpheus maximus Græcorum qui usque ad ejus ætatem exstiterant

Theologus, quique proxime veritati accesserit. 335
 ——— Mercurii sectator, & Pythagoricæ Philosophiæ fundator nonnullis. 25
 ——— Thracum legislator & reformator. 25, 26
Osirim post peracta in mundo officia in coelum assumptum juxta Ægyptios 196.
Oves apud Ægyptios aliquos mactatas. 141
 ——— Quare mactationi vulgariori exemerit Pythagoras. 140.

P.

P*alingenesia* (in) universali corpora subtilissimam essentiam indutura. 501
Palingenesia (de) universali quid Plato. 497, 499
Palingenesiam seu Metempsychosin Pythagoricam symbolice capiendam. 411
Palingenesiam & Metempsychosin, Pythagoricam præsentem & futurum mentis statum dicere ita ut ad præteritum quempiam relationem involvat. 415
Patriarchas in quercetis seu sub quercubus rem sacram facere solitos. 303
Pauperes apud Ægyptios inopiæ causa victimas ex farre confectas offerre solitos. 132
Pauperiem omnis abstinentiæ Pythagoricæ causam unicam fuisse juxta Aristophanem. 132
Persas cadavera a corruptione conservare consuetos. 264
Phariseos Metempsychosin crassam sic dictam Pythagoricam tenuisse juxta nonnullos. 364
 Pba.

Ebarisens bonorum animas transire in corpora hominum, malorum in ea quæ brutorum sunt docuisse juxta aliquos. 366

Spem patrum retinuisse, quæ animas pias post hanc vitam in sinum Abrahami transferrat. 375-377

Æternas malorum poenas asseruisse. 378

Hominis existentiam in mundo sublunari antequam hoc præsens indutum fuerit corpus penitus impossibilem habuisse. 385

Mentes pias immediate post hominis mortem in sinum Abrahami impias in Infernum transire docuisse. 383

Unamquamque animam unum tantum corpus & semel subituram esse usque ad resurrectionem universalem tenuisse. 380

Animalia ad aras & mensas adhibere consuetos. 150

Pherocydes primus Μεταψυχωσις apud Græcos assertor secundum nonnullos. 227

Pherocydem sapientiam suam hausisse ex Phoenicum libris. 228

Imo ex Noachidis. 229

Vitam beatam lætamque post mortem docuisse videri. 231

Philosophia mortis meditatio. 91, 316

Philosophia Pythagoricæ finis Deum sequi, mentem purgatam reddere, ad divinam similitudinem perducere, ut post decessum beatam cum Diis vitam ducat: five mentem aliam reddere: ut cum mortis tempus instabit relicto in terra mortali corpore ejusque natura exuta ad coeleste iter expedi-

tiores fiant philosophicorum certaminum athletæ. 22, 46, 90, 115, 117, 413, 472, &c.

Physiognomia usum Pythagoram in discipulis explorandis. 452, 453

Physiognomiam docere posse juxta Pythagoreos qualem potissimum vitam egerit anima antequam cum crasso corpore conjungeretur. 452

Pinguia cuncta steriliora. 167

Pios corpore quopiam in beata immortalitate aliquando gavissimos juxta Magos. 260, 161

Piscatores & nautas Lunarem potissimum sortitos naturam esse. 450

Piscibus cur Pythagorici potissimum abstinerint. 123

Planetarum corpora maximam partem ignea. 433

Planetas vehiculis seu tunicis a se procuratis affectiones sibi proprias affigere, sicque vitæ habitudinem naturæ suæ convenientem cum mente communicare. ibid.

Animatos esse Deique administratos juxta Veteres. 434, 435, 449

Plato ænigmaticus, fabularum involucris sua obtegere solitus, unde varius, & multis locis obscurus. 339, 340

Platonem crassam animarum transmigrationem asseruisse juxta nonnullos. 336, 337

In sententia de animæ natura, ejusque post hanc vitam statu cum Pythagora consensisse. 337

In Philosophia intellectuali Pythagoram secutum esse. 338

I N D E X

<i>Platonem</i> Pythagoreis se discipulum dedisse.	ibid.	dem ut divinam & immaculatam innocentiam servare nequeat.	459
Chaldaeorum & Aegyptiorum doctrinam & methodum, ut fecerat Pythagoras, secutum esse.	339	<i>Purgatorium</i> animarum genti Judaicae ad quingentesimum fere post Christum annum ignotum.	367
Docuisse animas puras post hanc vitam transire in locum invisibilem, purum, supercoelestem, ad Deum, omnibus malis in perpetuum exemptas.	341, 342	<i>Pyramides</i> Aegyptiae mortuorum conditoria.	209
Beatorum conditionem immutabilem voluisse.	345	Animarum separatarum aliquamdiu receptacula.	210
<i>Poemas</i> in Inferno dari aeternas juxta Orpheum.	334	<i>Pythagoras</i> quondam Euphorbus, & quo sensu.	29. 490, 491
<i>Poëticis</i> (ex) rerum & opinionum descriptionibus has non aestimandas esse.	510	Quandoque mulier, & qua ratione.	4. 494, 495
<i>Porci</i> quos fecerit Circe quales.	457	Negare aut nescire dictus animas se confetre in coelum, aut ad orcum detrudi; imo sustulisse Inferos.	3. 6
<i>Porculis</i> (ex) minusculis & Hoedis tenerioribus victasse Pythagoram.	121	In Aegypto institutus.	12-14
<i>Porculis</i> tenellulis aliquando rem sacram fecisse Pythagoram.	129	Hieroglyphicum & Symbolicum dogmata proponendi modum Aegyptiacum imitatus.	14. 407, 408
<i>Possibiles</i> malorum origines a Numine animabus explanatas esse quo ampla satis a malis cavendi iis esset occasio.	424, 426	Chaldaeorum disciplinas edoctus.	15
<i>Praeexistentiam</i> animarum tenuisse Judaeos.	395	Et Persarum instituta.	16, 17
Veteribus passim asseritam esse.	416	Brachmanarum discipulus.	14, 15
<i>Priscam</i> tam apud Graecos quam Barbaros Theologiam fabulis involutam esse & non nisi occulte veritatem subaperire.	24	Quando in Babylonia versatus.	17
<i>Probos</i> juxta Platonem post-mortem fieri Daemones.	356. b. 357. b	Phoenicum auditor.	19
<i>Pugna</i> inter animae partem irrationalem & rationalem seu divinam perpetua.	458-460	Arabum quoque & Druidarum.	20
<i>Pugnantibus</i> (ex) principiis hominem compositum esse adeo quidem		Hebraeorum item juxta aliquos quod negent alii.	19, 20
		Novae & nobilioris philosophiae apud Graecos auctor.	22
		Orphicam secutus methodum.	23-25
		Doctrinam ex variarum gentium & sapientum rationibus sacris complexam tenuit.	25

Py-

I N D E X.

Pythagoras crotoniatarum legislator
& reformator. 26

— In Bruta potestatem habuisse dictus, quod quorsum referendum. 27

— Variis vicibus renatus. 32

— Aliquando *Æthalides*, *Hermotimus*, & *Pyrrhus* piscator *Delius*. 33

— Aliquando *Pyander*, *Callicleas*, *Alce*, & *Callides*. 34, 35

— Quandoque *Aspasia*, *Crates Cynicus*, *Rex*, *Pauper*, *Satrapes*, *Equus*, *Graculus*, *Rana*, *Gallus* &c. 35

— *Septies* mutatus. *ibid.*

— Cum suis ab animalibus immolandis & comedendis abstinuisset vulgo dictus comparate ad alios, qui in his præter modum luxuriabantur: & ob usum parcum. 160

— Quo sensu olim *Aethalides*, *Hermotimus*, *Pyrrhus* piscator *Delius* &c. 491-493

Pythagoram Deorum cultum, cæteraque vitæ instituta a Magis accepisse. 19

— *Parem* ac quondam *Orpheus* in bruta habuisse potestatem. 28

— Juxta *Ovidium*, multoque alios animarum humanarum in alia hominum, & brutorum corpora transmigrationem docuisse. 29-32

— *Euphorbum* se fuisse ex indicio clypei *Panthoidis* demonstrasse. 30

— Illud peregrisse *Mycenis* in templa *Junonis Argivæ* juxta hos; apud *Branchidas* in *Apollinis fano* juxta illos; *Delphis* tandem secundum alios. 35, 36

— Nihil literis consignasse juxta nonnullos. 77

— Certo certius scripsisse sua & literis mandasse secundum alios, 78 & seq.

— Non abstinuisset ab esu carniæ; sed his modice vesci consuetum. 121, 122

— Animalia Diis mactasse. 127, 129

— Animalium immolatorum carnibus uti consuetum. 123

— Et *Pythagoreos* certis quibusdam animalium partibus abstinuisset, aliis vesci fuisse solitos. 126

— Omnem animalium cædem oblationem & carniæ esum prohibuisse ob creditam animarum humanarum in ea transmigrationem juxta varios. 119

— Fatum in hac vita mutabile & solubile statuisse. 447

Pythagoræ maxima apud *Metapontinos* admiratio & veneratio. 28

— Doctrina supra omnem Græcorum *Pherecydi* commendata. 232

Pythagoreis non abstinuisset ab esu animalium; sed tantum pauca quadam carne. 121, 122

— Ex animalibus Diis primitias pro se mactare solitos. 126

Pythagorica nisi Symbolice capiantur sed nuda phrasi seu ad verbum intelligantur ridicula anilia, nugis, gerrisque plena apparitura esse ex veterum monito. 408

Pythagoricam ab animalibus abstinentiam ita præscriptam ut & animalium cædem, & carniæ esum inferat. 125, 126

— *Metempsychosin* qua ratione explicandam velint *Reuchlinus* & *Longinus*. 241, 242

Q.

Q.

Qualitates mentibus descendentes ab hisce in conceptione, nativitate, & per omnem vitam quantum possint confirmari, corporique aptam ad eas dispositionem inferi. 448, 449. 451
Quercum altam vetustissimis temporibus loci sacri insigne. 304

R.

Rationalitatem aliquam Brutis adscribere Pythagoreos. 159
 — Minime autem humanam, seu eandem quæ in homine obtinet. 160
Rationem proprie dictam in solo homine reperiri secundum Pythagoreos ibid.
 — Quæ in homine obtinet juxta Pythagoram *immortalem* esse, quæ in Brutis *mortalem*. ibid.
Reformatio mentis in hac vita quibusnam vocibus & phrasibus vulgo exprimitur. 476-478
Regenerationem absque institutione non haberi. 479
 — Paucis decenter curari, & contingere: longeque plurimos beatis ejus fructibus destitui. 480
Regeneratos in immortalium Deorum chorum posthac adscisci. 482, 483
Rerum universo (quamdiu mundus materialis duraturus esset) decedere nihil juxta Veteres. 237
Resurrectionem futuram ante evangelium impletionis apertissime revelatam, & certissime creditam esse. 390

— Omnium hominum, & Judicium super iisdem iustum dogmata Phariseis asserta transmigrationem crassam negare. 379
Resurrectionis futuræ apud Platonem mentio. 494, 500
Reviduros aliquando homines juxta Magos, & Democritum. 263, 212
Revolutionem animarum per varia corpora secundum opinionem judaicam non literaliter, sed allegorice capiendam esse juxta Philippum Aquinatem. 375
Ridenda nonnulla & falsa ab invidiis & calumniatoribus Pythagoræ afficta esse ex monito Veterum. 409, 410
Rufos boves apud Ægyptios passim immolatos. 145, 146

S.

Sabei cur vulgo a Bove abstinuerint. 272
Sadduceorum ex hypothesi Pharisæica contra resurrectionem obiectio. 380
 — De Animarum post hanc vitam dissolutione opinio. 398
Sacra animalia quandoque ab Ægyptiis caesa. 144, 145
Sacrificium Pythagoræ, quod Diis fecit cum reperisset latus subtensum trianguli rectanguli lateribus continentibus æquivalere, non de *farinaceo* capiendum esse. 118, 130
Sanabiles impios juxta Platonem subtilioribus corporibus vestiri dum puniuntur. 352
Sapientiam traditionariam senioribus seculis corruptam. 262, 263
Sardanapali epitaphium. 202
Sedes animarum variæ quomodo concipiendæ. 418
 Sep-

I N D E X.

Septem Periodi vitæ terrestres. 462
Septemplex vitam menti in orbibus Planetariis antequam in corpus crassum devenerit jam accam. 437, 438

Sepulcra Ægyptiis domicilia æterna dicta. 199

Sepulcrorum cerimonias, notante Cicerone, animarum immortalitatem clamare. 208

Serpentium & Viperarum (contra) aliarumque virulentarum bestiarum ictus Allium remedio esse. 149

Servos, omniaque alia quæ vivo domino grata quam maxime fuisse constabat priscis Gallis cum demortui cadavere cremari solitos, & quare. 309, 310

Signaturas corporum mentis inclinationes prodere juxta Vetus gentiles. 451, 452

Συμπόσιον quid. 103, 219, 220

Spe felicitatis post hanc vitam futuræ erectos Platonicos & ad virtutum praxin incitatos. 344, 345

Sem patrum Phariseis retentam esse quæ animas pias post hominis mortem in coelum transferebat. 375-377

— Bonam iis qui in hac vita se purgaverint denunciassè Pythagoreos. 52

— De bonis mortem subsequituris juxta Pythagoreos omnem animis lenire, & eluere molestiam, & inexplicabilibus voluptatibus afficere. ibid.

Stadium menti ingrediendum esse ut fortiter & feliciter decertet cum affectibus vitiosis si quandoque beate victura sit. 466, 467

Statum piorum beatum & resurrectionem non ignorasse ecclesiam

veterem Judaicam, ut voluit Chrysostomus. 389, 390

Stellas fixas & errantes Deos Ægyptiis habitas. — —

— Fixas respectu efficaciarum in genituris hominum feminis assimilari, sterilesque haberi, ni a Planetis vim accipiant, gravidaeque quasi reddantur. 448

Steriles hostias Dis Inferis mactatas. 172

Stobæi locus correctus. 445

Stoici doctrinæ Pythagoricæ corruptores. 473

— An Metempsychosi crassæ adhæserint. 359-361

Stoicos in Palingenesiis mundanis a Magis, Thuscis, Ægyptiis, Platoniciis &c. diversos. 505, 506

Suspicionem de contradictoria auctoris cujuspian inconstantia haud leviter fuscipiendam esse. 45

Symbola Pythagorica qua ratione explicanda. 165

Symbolico & ænigmatico loquendi generi proprium esse cortici inlipido nucleum veri involvere. 410

Symbolis & allegoriis in sapientiæ institutione uti solitos Magos, Ægyptios, Indos, Druidas, Orpheum Pherecydem, Pythagoram, Platonem, & Veteres plerosque. 407

T.

Taxilis gestare membra indubitatum Pythagoreis indicium quempiam e vivis necdum excessisse. 103, 104

Tartaro portas ferreas, æreumque pavementum ut nunquam quis inde elabi possit. 68

Yyy

Tar-

I N D E X.

Tartarus Pythagoræ locus, ubi impiorum horroribus exagitantur. 64
Tartarus Asiaticos cum demortui cadavere fervos, uxores, equos, arcus, sagittas contumulare, vel concremare solitos. 323, 324
Tibseus æternum plectendus. 67
Thracei exequias cum hilaritate celebrare solitos & unde. 332
Thraciam neque doctis destitutam. 333
Tiresias de sexu in sexum transmutatus. 4
Titæum in Bacchum molimina quorum referenda. 459
Transformatio fieri dicta de corpore humano in humanum. 3
 — Etiam de sexu in sexum. 3, 4
Transitum in futuram post hanc vitam Παλιγγενεσίαν, Μετεμάρτησιν &c. dici. 489
Transitum (ad) de vita in vitam in animæ purgatione quænam necessaria sint. 471
Transmigrationem fieri per omnia animalium genera etiam vita sensitiva carentia. 10
 — In æternum perennaturationem. 11
Transmigrationis animarum opinio tantum non universalis juxta varios. 37
Transmutatio Empedoclea decantata qualis. 236, 237, 239
Tuissonem & Mannum gentis Teutonicæ originem & conditores post mortem in conditionem Divinam transiisse creditos. 322

U.

Vacca veteribus Ægyptiis undosacra & vesci prohibita. 137
 147

Vehicula seu corpora tenuissima entium intellectualityum Veteribus animalia dicta. 486
Vehiculum mentis ita dispositum esse ut crassioris materiæ, omniumque Planetarum affectiones ipsi ejusque formæ agglutinari possint. 423
Venenata animalia Allii odore fugari. 149
Vestes ex mundo adnatas exuendas esse. 457
 — Menti proprias incontaminatas a generatione servandas esse. 468
Veteres doctrinas sub ænigmaticeis, Mythicis, Symbolicis & allegoricis involucris tradere solitos. 406
Victimæ opimæ & lautissima Deorum placatio ex Bobus Tauri &c. 128
Vires menti in descensu subortas a Divinis abstrahentes amputandas esse. 468
Viscera demortui apud Ægyptios in Nilum projecta velut piaculum pro peccatis ne æternorum Deorum contubernio arceretur mens defuncti. 150
Vita prior, quam duxerit anima antequam hæc cum præsentis corpore conjungeretur, quamque discipulis in memoriam revocare solitus erat Pythagoras, quænam. 452
 — Non ad crassam Metempsychosin referenda. ibid.
Vita speciem qualemcunque sibi contraxerit anima, & egerit antequam in corpus crassum deveniret talem vitam potissimum agere eandem in orbe terrestri. 449, 450, 442
 Vi-

I N D E X.

Vitae genere libere a mente in descensu electo ejusdem Fatalibus dein obnoxiam reddi eandem.

413

— Terrestreis periodi septem. 462

Vitam rationalem animæ in conjunctione cum corpore crasso sopore quasi obrutam jacere. 458

Vitas varias menti jam actas in descensu antequam in corpus crassum devenerit. 436, 437, 465

— Brutorum nonnunquam a mente in corpore humano agi. 463, 464

Vitalorum carnibus vesci quondam ab Imperatore Valente prohibitum ne agriculturæ præjudicium crearetur. 138

Ultima Trismegisti ad filium verba. 223

Z.

Z*amolxis* Getas Pythagoreis imbuisse opinionibus.

— Post hanc vitam terrestrem Dæmonem factum. 329

I N D I C U L U S.

Erratorum typographicorum præcipuorum.

Pag.

1. in Lemmate *Μετμψύχους* & *Παλλυγυσια* synonyma.

4. Lin. 17. *servius*.

8. & 9 in Lemmate *Anima in corpore in quod transit operationum*.

17. Lin. 1. *Philosophus*.

Ibid. in Not. lin. 18. *Perfiæ*.

19. Lin. 8. *Pœnices*, & sic passim ubique.

Ibid. in Not. lin. 13 & 14. cavillatur. Apollonius.

20. lin. 7. *cretam*.

Ibid. lin. 24. *Orpbis*.

21. in Lemmate *Hunc*.

24. 2 & 3. magnam partem sumpsit, induxerat.

25. in Not. lin. penult. *dulcedine*.

26. in Not. lin. 14. *ἐπίσασθαι*.

27. in Not. lin. 4. *eundem*.

28. in Lemmate § xi. *Maxime*.

Ibid. lin. 15. *sapientia*.

Ibid. lin. 27. *ratone*.

Ibid. in Not. lin. 4. *auram*.

30. lin. 5. *ceu*.

31. lin. 20. *Pantbōidem*.

32. lin. 1. *Trojano*.

Ibid. lin. 26. *filius, variis*,

33. in Not. lin. 10. *μήμην*.

Lege. *Μετμψύχους*, *Μετμεμάτως* & *Παλλυγυσια* Synonyma.

Servius.

Anima in corpore in quod transit operationum vitalium principium.

Philosophis.

Perficē.

Pœnices.

cavillatur Apollonius.

Cretam.

Orpbicis.

Hinc.

magnam partem induxerat, sumpsit.

dulcedine.

ἐπίσασθαι.

eundem.

Maxima.

sapientiæ.

ratione.

auram.

cui.

Pantbōidem.

Trojana.

filius, sed variis.

μήμην.

Yyy 2

Ibid.

I N D I C U L U S.

Pag. 33.

Ibid. lin. 31. Πόρρος γένετο.

38. in Not. lin. 2. Abii.

41. lin. 7. unus Servius.

43. lin. ult. systemata.

44. lin. ult. dum quorum non nexum videt,

45. lin. 30. auctorem.

46. lin. 1. rem illustrat. Idem Thomasius lib. cit.

49. lin. 23. immortalis Α'μβροτος.

Ibid. lin. 27. επιγινωσκῶν.

50. lin. 19. usque.

Ibid. lin. 25. aëra repetit.

51. lin. 7. exempla.

54. lin. 17. πάντες.

56. lin. 24. ille.

Ibid. in Not. lin. 11 & 12 ἀκήρατος.

57. lin. 2. μεμνημένοις.

58. lin. 11. vitæ, pertæsa.

Ibid. in Not. lin. 4. usque.

59. in Not. lin. 9. in dies.

60. lin. 1. ταῖς.

67. lin. 3. (S. locus.)

70. lin. 7. § IV.

Ibid. lin. 11. & 12. videatur, memorata doctrina.

71. in margine LIB. I. CAP. VII.

72. in margine LIB. I. CAP. VII.

73. lin. 17. ἐπισύσαν.

74. in Lemmate respicere.

78. lin. 7. Pythagoræos.

79. in Not. lin. 56. rerum angustus.

88. lin. 21. asseverat Mors,

Ibid. lin. 21, & 22. (quod negat Epicurus.)

96. lin. 13 & 14. terriculamentum haud leve est.

97. lin. 11. funerandi præcepta.

98. lin. 21. ἀφαιμῆν.

104. lin. 10. hinc.

Ibid. lin. 21, & 22. τὸ μὲν ἀνθρώπου.

108. lin. 16, 17, 18. Alii scilicet apud Veteres honores erant Divini, alii Heroici. sic Callisthenes.

121. lin. 18. Aristoxeni.

124. lin. 1. addidit Pythagoricis.

32. lin. 13. victima.

134. lin. 6. μέγα.

lege Πόρρος γένετο.

Abii.

unus, quod suam, Servius. systemate.

dum quorum nexum non videt.

auctorem.

rem illustrat idem Thomasius lib. cit.

immortalis. Α'μβροτος.

ἐπιγινωσκῶν.

usque.

anima repetit.

exempla.

πάντες.

illic.

ἀκήρατος.

μεμνημένοις.

vitæ pertæsa.

isque.

in dias.

ταῖς.

(seu locus.)

Conclusio. § IV.

videatur memorata doctrina.

LIB. I. CAP. VIII.

LIB. I. CAP. VIII.

ἐπισύσαν.

respuere.

Pythagorei.

rerum angustis.

asseverat Mors,

(Quod neget Epicurus!)

terricula mentum haud leve letum est.

funerandi ritu præcepta.

ἀφαιμῆν.

huic.

τὸ μὲν ἀνθρώπου.

Alii scilicet apud Veteres honores erant Divini, alii Heroici: sic Callisthenes &c.

Aristoxeni.

addidit Pythagoricis.

victimas

γένε.

Pag.

I N D I C U L U S.

Pag. 134.
 Ibid. lin. 17. ἀπεχόμεθα
 136 & 137. in Lemmate ut contra ea,
 quæ agrorum, stirpiumque cul-
 137. in lin. 21. Georg.
 Ibid. in Not. lin. 1 & 2. Dupoliorum.
 138. lin. 13. beneficio.
 139. lin. 22. quia.
 141. lin. 4. consueveriat.
 Ibid. lin. 25. εἴλωτο.
 Ibid. lin. eadem γενομένοι.
 142. lin. 12. τρέπον.
 144. lin. 20. Mango.
 146. lin. 19. Egyptiis.
 149. lin. 9. μένιν.
 155. lin. 28. mandata imposita.
 156. lin. 1. Num. CL.
 157. lin. 11. beneficiis beneficium.
 162. in Lemmate transmigrari.
 164. lin. 2. Verba ita.
 168. in Lemmate Pythagoris.
 169. lin. 7. vificos.
 170. lin. 6. SUPERFLUITATEM, gignunt.
 177. lin. 7. AFFLIGERE.
 179. lin. 25. Villanovan. Salern.
 180. in Not. lin. 2. Videntur.
 182. in Not. lin. 3 & 4. παίνειν.
 184. lin. 13. modestiorum.
 187. lin. 10. Fabas non.
 188. in Lemmate communior.
 197. lin. 27. examine.
 198. lin. 16. congruens.
 Ibid. lin. ult. παρελθόντων.
 200. lin. 1. iterandam aliam.
 Ibid. lin. 8. οικιῶν.
 Ibid. lin. 9. humanum mortis.
 Ibid. lin. 12. meminerint:
 202. lin. 1. videbant.
 Ibid. lin. 12. βίβοις.
 Ibid. lin. 13. novis.
 203. lin. 13. condunt.
 208. lin. 9. § XIII.
 213. lin. 6. deficiente in Thracia: Bal-
 samo, MEL adbiberi iussit.
 216. in Not. lin. 39. velut.
 217. in Not. lin. 2. βαδίσκατι.
 220. lin. 26. inde.
 223. lin. 8. luentis.

lege ἀπεχόμεθα.
 ut contra ea, quæ agrorum, stirpiumque
 cultura inimica erant passim oblata ani-
 malia sunt.
 Georg.
 Diipoliorum
 beneficio.
 Qui.
 consueverit.
 εἴλωτο.
 γενομένοι.
 τρέπον.
 Magno.
 Ægyptus.
 μένιν.
 mandata symbolica imposita.
 Num. CI.
 beneficiis beneficium.
 transmigrare.
 Verba ista.
 Pythagorico.
 VISIVOS.
 SUPERFLUCTATEM gignunt.
 AFFIGERE.
 Villanovan. ad Medicin. Salern.
 Videatur.
 παίνειν.
 modestiorem.
 Fabas hic non.
 communiori.
 examen.
 congruentem.
 παρελθόντων.
 iterandam, aliam.
 οικιῶν.
 humanum, mortis.
 meminerint hortari:
 ridebant.
 βίβοις.
 noris.
 condunt.
 § XIV.
 deficiente in Thracia Balsamo, MEL ad-
 biberi iussit.
 vehit.
 βαδίσκατι.
 unde.
 lugeatis.

Y y 3

Pag.

I N D I C U L U S.

Pag.		
224. lin. 5.	SORTITUM. Divina.	lege SORTITUM <i>Divina</i> &c.
227. lin. 29.	commentationem.	commutationem.
227. lin. 13.	primum sermonem.	primum, sermonem.
229. lin. 2.	habere.	habuere.
231. in Lemmate	<i>afferuit.</i>	<i>afferuerit.</i>
Ibid. in Not. lin. 4.	Olymp. LXV.	Olymp. XLV.
Ibid. lin. 13.	Pherecydem enim LXXXV.	(Pherecydem enim quem LXXXV.
Ibid. lin. 8.	annis	annus.
234. in Lemmate	<i>Unde hac de Empedocle</i>	<i>Unde hac de Empedocle opinio</i>
	<i>pregnata.</i>	<i>pregnata.</i>
236. lin. 14.	possum.	possum.
252. lin. 26.	ex Deo.	a Deo.
254. lin. penult.	<i>ad illum etiam non</i>	<i>ad illum etiam convertatur oportet.</i>
	<i>convertatur oportet</i>	
257. lin. 19.	NATURALIUM.	NATURARUM.
263. lin. 20.	condendi.	condendi.
264. lin. 6.	Babylonios Beli, conditura.	Babylonios Beli conditura.
268. lin. 9.	Beidaro.	Beidaro.
Ibid. lin. 21.	in Macrobiis 8. (.	in Macrobiis 8.)
272. lin. 6.	fermā.	ferinā.
281. in Lemmate	<i>omnibus Græcis.</i>	<i>nominibus Græcis.</i>
288. in Lemmate	<i>nativitas ad vitam &</i>	<i>nativitas ad veram & felicem vitam.</i>
	<i>felicem vitam.</i>	
297. lin. 17.	sapientia.	sapientiam.
298. in Not. lin. 24.	doctissimo, Bibl.	doctissimo Clerico, Bibl.
Ibid. lin. 26.	facimes.	Facimus.
302. lin. 7.	DERII.	DERU.
310. lin. 11.	memorium.	memoriam.
316. lin. 13.	enarraturus videatur.	enarraturus fuisse videtur.
323. lin. 28.	Gallos de quibus.	Gallos & Indos, de quibus.
341. lin. 17.	<i>semper sequi.</i>	<i>semper, sequi.</i>
346. lin. 6.	INFERIORUM.	INFERORUM.
349. in Lemmate	<i>mox obitum.</i>	<i>mox post obitum.</i>
350. lin. 6.	dicescere.	discescere.
353. lin. 13.	modum.	modo.
357. a in Not. lin. 16 & 17.	fomnis.	formnis.
Ibid. lin. 22.	animæ.	animas.
359. lin. 17.	statu a Metempsychosi.	statu sententia a Metempsychosi.
359. & 360 in Lemmate	<i>Metempsychosin</i>	<i>Metempsychosi adbaesisse.</i>
	<i>adbaesisse</i>	
364. § 1.		<i>Metempsychosi crasse Phariseos subscrip-</i>
		<i>fisse secundum multos. § 1.</i>
365. lin. 1. (Μεταψύχωσις.)		(Μεταψύχωσις.)
370. lin. 13.	ושם לו.	ושהלו.
Ibid. lin. 20.	הכנר.	הכנור.
Ibid. lin. 30.	בחייו.	בחייו.
371. lin. 18.	ulterius § 64.	ulterius pag. 564.

I N D I C U L U S.

Pag.		
358. lin. 22.	<i>injustorum</i> auctor.	lege <i>injustorum</i> ; auctor.
379. lin. 25.	eanden	eandem.
383. lin. 22.	horrendus.	horrendis.
384. in Not lin. 13.	esse.	esset.
Ibid. lin. 22.	videmus.	vidimus.
388 lin. 3.	martyrum enunciat.	martyrum secundus enunciat.
389. lin. 21.	Chrysofthomi.	Chrysofthomi.
Ibid. lin. 23.	veterum	veterem.
Ibid. in Not lin. 1.	beatumque.	beatamque.
395. lin. 6.	quod.	quam.
399. lin. 30.	<i>ἀναψύχει.</i>	<i>ἀναψύχει.</i>
402. lin. 1.	Origine.	Origene.
404. lin. 9.	passum	passim.
405. lin. 22	sensum.	sensim.
412. lin. 7.	Magis Ægyptiis.	Magis, Ægyptiis.
Ibid. in not lin. 3	Pythagoræ.	Pythagoræ.
Ibid. lin. 4.	sententia.	sententiam.
414. in Lemmate	<i>dicare.</i>	<i>dicere.</i>
421. lin. 10	sit.	sit.
427. lin. 1. & 2.	<i>πρῶτος.</i>	<i>πρῶτος.</i>
430. lin. 14.	nationali.	rationali.
435. in Lemmate	<i>diu.</i>	<i>dici.</i>
Ibid. in Not.	Græciam.	Græcam.
437. lin. 14	canales.	canalibus.
441. lin. 17.	nactus	nactus.
451. lin. 10.	<i>congruerit.</i> Vid.	<i>congruerit.</i> Stob. Phys. cap. XL. p. 120.
		Vid.
459. lin. 8.	<i>ξεραυνώσις.</i>	<i>ξεραυνώσις.</i>
461. lin. 16.	<i>poteſt</i> i. jamblichus.	<i>poteſt.</i> jamblichus.
Ibid. lin. 20.	& jamblichum sect. VIII.	& I. jamblichum sect. VIII. cap.
cap. VII.		VII.
463. lin. 2.	CORPORIS.	CORPOREIS.
466. in Lemmate	<i>diina.</i>	<i>divina.</i>
473. lin. 17.	Antonius.	Antoninus.
478. lin. 7.	<i>καταμύσει,</i>	<i>καταμύσει.</i>
480. lin. 21.	<i>quoniam.</i>	<i>quoniam.</i>
Ibid. lin. 21, 22, & 23.	<i>monſtra paucis.</i>	<i>monſtra!</i>
	Ut decet, curatur.	Paucis, ut decet, curatur.
484. lin. 22;	<i>ἡγνια.</i>	<i>ἡγνια.</i>
489. in Lemmate	<i>Hinc.</i>	<i>Hunc.</i>
501. in Lemmate	<i>Palingeneſi.</i>	<i>Palingeneſia.</i>
503. in Not. lin. 16.	Julus.	Julius.
511. lin. 26.	<i>Peripblegetontem.</i>	<i>Pyriplegetontem.</i>

Ad-

I N D I C U L U S.

Addenda nonnulla.

Pag.

47. Lin. 24. & 25. *idemque penitus statuisse.* Adde Et Metempsychosin Pythagoræ adscriptam passim.

49. Lin. 32. Idem p. 314. Add. Apollonius Tyaneus ad Valerium filii mortem nimium lugentem *Τότε δὲ κλαίεται τις ὅταν θίδς ἐξ ἀνθρώπου γίνηται τόπου μεταβάσει, καὶ ἔχι φύσιως.* Tum vero plorat aliquis quando DEUS EX HOMINE FIT LOCI TRANSITU, NON AUTEM NATURÆ.

150. Lin. 6. *esset etiam RARUM.* Add. Confirmat Hiëronymus: *In ÆGYPTO*, ait lib. II. contra Jovin. & PALÆSTINA propter BOUM RARITATEM nemo VACCAM comedit.

153. Lin. 7. *Species obfuscatia.* Add. Quemadmodum primitivæ ecclesiæ Christiani edomandæ libidinis & refrændæ gulæ causa carnibus vulgo abstinebant. Prudentius Cathemer.

*Fundit opes ager ingenuas,
Dives aristifera segetis,
Hic ubi vitæa pampineo
Brachia palmitè luxuriant,
Pacis alumna ubi bacca virat.
Hæc opulentia Christicolis
Servit & omnia suppeditat.
Absit enim procul illa fames
Cædibus ut pecudum libeat
Sanguineas lacerare dapes.
Sint fera gentibus indomitis
Prandia de nec quadrupedum;
Nos oloris coma, nos siliqua
Foeta legumine multimodo
Paverit innocuis epulis.*

199. Lin. penult. *studii faciunt reliquum.* Add. Sicuti pari de causa vestitus Hebræis eadem denominatione sepulcra veniebant. Eccles. XII: 7. vel 5. *Quia tendit homo ad DOMUM ÆTERNITATIS suæ, & circumibunt in platea lugentes.*

211. Lin. 31. *generationem tam nefariam prohibet.* Add. Et iterum pag. 147. ait in quodcunque corporum genus concludi animas convenientes: in corpora hominum τὰς κρείττας, *judicio pollentes*: εἰς δὲ πτηνὰ τὰς ἀπαιθρόπους, εἰς δὲ τετράποδα ἀκρίτους. *volucrum autem INHUMANAS, quadrupedum vero JUDICII EXPERTES.*

251. Lin. 25. *supra assertum vidimus.* Add. Quorsum refer Semiramidem in Columbam mutatam, ejusque matrem Decreto in piscem. Ovidius Metamorph. IV. Fab. III.

--- Et dubia est, de te Babyloniam narret Derceti, quam versa squamis velantibus artus

*Stagna Palestini credunt coluisse figura.
An magis ut sumptis illius filia permis,
Extremos altis in turribus egerit annos.*

Vid. Diodor. lib. II. cap. XX. Lucian. de Dea Syr. Porphyr. de abst. lib. IV. § XVI.

265. Lin. 30. *Lassentes.* Add. Claudianus cultum Beli Babylonici describens lib. I. de laud. Stil.

*Touris odorati cumulis, & messe Sabæa
Pacem conciliant aræ. Penetralibus ignem
Sacratumque rapuere adytis, ritumque
JUVENCOS*

CHALDÆO STRAVERE MAGI. Rex ipse micantem

*Inclinat dextra pateram secretaque BELI,
Et vaga testatur volventem sidera Mi-
stram.*

330. Lin. 27 & 28. *Rerum Germanicarum lib. III. p. m. 128.* Add. Suidas Οἱ Γερμανοὶ Κίλται λέγονται οἱ ἑμφὶ τοῖς Ῥήνον ποταμὸν οἰοί. GERMANI qui circa Rhenum sunt CELTÆ vocantur.

F I N I S,

x

